

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 220 Ft

XXII. évfolyam 1. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2015. január

B.Ü.É.K.

2015

A tartalomból:

3. Önkormányzati hírek

3. A tettes ismeretlen!
Farkasinszki Sándor élt 42 évet

5. IN MEMORIAM: Nádas Sándor, ny.
pedagógus, igazgatóhelyettes

8. Civil sarok - Hunya Jolán, a mosoly érdemrend tulajdonosa, a kultúra szerelmese

20. Adventi várakozásunk - képekben

Polgármestereink újévi köszöntői

Tisztelt Gyomaendrődiek!

Az újév a remény, a számvetés, a jövőbetekintés, egyszóval az újrakezdés ünnepe. Az övet vidámsággal búcsúztatjuk, s így fogadjuk az újat is. Az új esztendő kezdete mindannyiunk számára lehetőség arra, hogy kiszakadjunk a szürke hétköznapjaink rohanó világából és végiggondoljuk az elmúlt évünket. Számot vetve sikerekről és kudarcokról, hogy aztán bizakodva tekinthessünk a jövőbe, kitűzzük azokat a céljainkat, amelyek meghatározzák majd az előttünk álló tizenkét hónapot.

Az új év, az új célok új feladatok elé állítanak mindannyiunkat, s bár nem lettünk gyengébbek az elmúlt esztendőben, céljaink eléréséhez a korábbinál is elszántabbnak, erősebbnek és állhatatosabbnak kell lennünk. Újévkor, újrakezdekör érdemes meggondolnunk, megerősítenünk, hogy vannak belső értékeink, melyek iránymutatásával és kellő bölcsességgel megőrizhetjük a reményt. A reményt arra, hogy képesek leszünk úrrá lenni a nehézségeken és van elég tartás bennünk megtalálni a helyes utat.

Az alábbi idézettel kívánok nagy tisztelettel és szeretettel Önöknek Gyomaendrőd Város Képviselő-testületének nevében sikeres, bölcs gondolatokban gazdag bol-

dog új esztendőt, az új célok megvalósításához, eléréséhez kellő hitet és kitartást!

„Kinyitjuk a könyvet. A lapok üresek.
Magunk írjuk a szavakat.
A könyv címe „Lehetőség” és az első fejezete „Újév”
(Edith Lovejoy Pierce)

Tisztelettel:

Toldi Balázs

Kedves Honfitársaim, kedves Hunyiaiak!

Amikor beköszönt az új esztendő, még nem tudhatjuk, hogy milyen lesz majd óévnek.

Csak kívánjuk, hogy hozzon békeséget, boldogságot és egészséget. Egyetlen olyan újévre sem emlékszem, amire azt mondták volna, hogy könnyű lesz és nem múlt el év, hogy ne lehetett volna benne valami öröm, valami jó, valami szép.

Pilinszky János a költő így fogalmaz: Az ember millimétert se mozdulhat ki a világ törvényeinek hullámvéréseiből. Senkinek sincs módjában kitörni térből és időből. Közös hullám emel és ejt: mindannyian engedelmesek vagyunk. De szívünk számára adott a választás, hogy jobbak vagy rosszabbak legyünk a világnál, melynek részei vagyunk. folytatás a 3. oldalon

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Rénszarvas Kupa

Harmadik alkalommal került megrendezésre a Kis Bálint Általános Iskolában a rénszarvas kupa, ahol együtt sportolhattak, játszhattak az alsós gyerekek az ovisokkal. A sorversenyek nyerteseinek az iskola igazgatója, Ágostonné Farkas Mária gratulált. Az érmeket Kepenyes András, a KLIK igazgatója adta át. A 3. c osztály kosarásbemutatója után a résztvevők jóízűen ettek, ittak.

Örökös Ökoiskola címet kapott a Kis Bálint Általános Iskola

Gondoljodj globálisan, cselekedj lokálisan!

Az igazgató, Ágostonné Farkas Mária, 2014. december 13-án, Budapesten ünnepélyes keretek között vehette át az Örökös Ökoiskola címet 51 más iskola képviselőivel együtt. A díszoklevelet Czunyiné dr. Bertalan Judit, köznevelésért felelős államtitkár (EMMI) és Dr. Simon Attila István, közigazgatási államtitkár (FM) adományozta az idei esztendőben sikeresen pályázó iskoláknak.

Az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet éppen tizedik esztendeje szervezi meg az Ökoiskola és Örökös Ökoiskola című pályázatokat.

A cím azon nevelési-oktatási intézmények elismerése, amelyek intézményi keretek között átgondoltan, rendszerszerűen és mindennapi gyakorlatként, ún. egész intézményes megközelítésben foglalkoznak a fenntarthatóságra neveléssel: a környezeti és egészségneveléssel, a helyi közösségek számára fontos hagyományok ápolásával, környezettudatos intézmény működtetésével. Az Ökoiskola elismerést elnyerő intézmény három esztendőig viselheti

a címet és tagja lesz az ökoiskolák hálózatának.

Az Örökös Ökoiskola cím elnyerésére azon iskolák pályázhatnak, amelyek egymást követő két alkalommal már elnyerték az Ökoiskola címet.

Az idén 122 iskolát díjaztak első vagy második alkalommal, további 52 iskola nyerte el az Örökös Ökoiskola minősítést.

Az elismerő oklevelet Thaisz Miklós fősztályvezető (EMMI), Dömötör Csaba fősztályvezető (FM) és Dr. Kaposi József főigazgató (OFI) adták át az intézmények küldötteinek.

Ágostonné Farkas Mária és Kaposi József

Szívárvány – a Kis Bálint Általános Iskola karácsonyi műsora

A kisdíjakok irodalmi színpada és énekkara karácsonyi műsorról kedveskedett társaiknak, nevelőiknek és a vendégeknek.

Ágostonné Farkas Mária intézményvezető köszöntő szavai után következett a Szívárvány című verses, dalos összeállítás. Szólót énekelt Putnoki Napsugár 4. a osztályos tanuló.

A karácsonyi műsort összeállították: Kereki Irén és Kovácsné Bácsi Ilona tanítónők.

Díszleteket tervezte: Pelyvéné Kiszely Edit tanítónő.

Technika- és hangosítás: Péter Ferenc informatikus.

A felvételt készítette: Ványolos Béla.

Putnoki Napsugár felkészítő tanára: Halász Valéria.

Köszönetet mondunk a fellépő gyerekek szüleinek odaadó, segítőkész munkájáért, s egyben kívánunk:

Békés karácsonyt és boldog új esztendőt!

A kisdíjakok irodalmi színpada

Önnnek joga van tudni...

Mi történt a képviselőtestület december 18-án megtartott ülésén

A képviselők az év utolsó testületi ülésén sok és fontos témát tárgyaltak.

- A napirendi pontok között szerepelt a települési adó bevezetésének kérdése, melynek levételét kérte Betkó József képviselő, mellyel a testület egyetértett.
- Az első két napirendi pont a város költségvetéséről szólt, majd a továbbiakban a „Lélekkel a Körösök mentén” projekttel kapcsolatos előterjesztések kerültek tárgyalásra. A városban járva látható, hogy folynak a munkák ugyanakkor problémák is adódnak. Ilyenek például az időközben kiderült módosítást szükségessé tevő dolgok. A zarándokháznál pótmunkára van szükség, mert több falazatot kellett visszabontani, a híd építésénél erősáramú kábel kiváltása szükséges, a rendezvénytérnél a lejárt építési engedély miatt új szükséges. Ezek mind többlet költséggel járnak, de ha az idő továbbra is ily kegyes, a kivitelezés határidőre megvalósítható.
- Több napirendi pont foglalkozott az egészségüggyel, némelyiket jogszabályi- vagy utcanév változtatások tettek szükségessé. A Dr. Darvas Tamás háziorvos által működtetett 4. számú háziorvosi körzetet, mivel a doktor úr felhagy a praktizálással, helyettesítéssel Dr. Katona Piroska lát el a Szabadság téri rendelőjében.
- Elfogadásra került a Liget fürdő kft. 2015. évi üzleti terve, mely további támogatásokat igényel.
- Elfogadta a Képviselő-testület a Dr. Szonda István vezette Közművelődési- Közgyűjteményi és Szolgáltató Intézmény 2014. évről szóló beszámolóját.
- Elfogadta a testület a Kállai Ferenc Népfőiskola Alapítványról szóló beszámolót.
- Jelentős döntés volt a képviselőtestület részéről, hogy támogatta az autóbusszos megközelítést az Endrődi köztemetőnek húsvét-tól mindenszentekig bezáróan minden második héten.
- A közfoglalkoztatás és a szociális szövetkezet működtetésénél más címszavakkal ugyan, de az előzmények tiszteletben tartásával kívánják a képviselők a folytatást.
- Beszámoló hangzott el a 2014. évi pályázatokról, melyek között volt több sikeres, néhány elutasított és egypár folyamatban lévő.
- Több mint egy óráig vitatta a testület a holtágak 2015. évi hasznosítását. Kiütközött a véleménykülönbség a jobb és a baloldal között. Nagy képviselő önkormányzati kezelésben szeretne volna tudni a jövő évtől a hat holtágat, melyek bérleti joga az év végén lejár, de döntött a többség, így a Halászlati Szövetkezet maradhat még egy (?) évig a bérlő.
- Az idegenforgalmi adók beszedésének eredményessége céljából az elmúlt évben adóellenőrök kerültek alkalmazásra, ezt folytatva az idei évben január 1-től szeptember 30-ig ismét alkalmazásban lesznek és az ő sikerorientált díjazásukról döntött a testület.
- Beszámolót hallottak a képviselők a város szervezetfejlesztéséről. Valóban fontos, hogy a város kft.-i eredményesen működjenek, ugyanakkor nem biztos, hogy a munkahelyek megszüntetése valóban eredmény-e, - kérdezett rá többször Betkó József képviselő.
- Szó esett a hó eltakarítási és síkossági programról.
- Elfogadták a képviselők a vagyonynyilatkozatok leadásáról szóló tájékoztatót. Zárt ülésen került tárgyalásra a fürdő ügyvezetőjének megbízatása és a „Gyomaendrőd város Kultúrájáért Elismerő oklevél” adományozása.
- A nyílt ülés végén Várfi András képviselő bejelentette, hogy december 2-án a Békés Megyei Közgyűlés alelnökévé választották, mely tisztség összeférhetetlen önkormányzati megbízatásával, elkészít a jelenlévőktől további sikeres munkát kívánva.

A jókívánásokat ismételve a kedves olvasóknak: Kívánok áldott karácsonyt és sikerekben, eredményekben gazdag új esztendőt!

Várfi András

Polgármesteri újévi köszöntők

(folytatás a címlapról)

A múlt tanulságot, a jövő pedig lehetőséget jelent számunkra. Így van ez akkor is, ha az előttünk álló időszakot alakító feltetelek folyamatos mozgásban vannak. Hiszem, hogy szűkebb pátriánk jövője döntően tőlünk függ, a mi akaratunktól, képességeinktől, értékrendunktől és az egymáshoz fűződő viszonyainktól. Ha visszatekintünk a mögöttünk álló évekre, igazán nincs miért szégyenkezniünk. Feladatunk most abban áll, hogy e közösen létrehozott értéket megőrizzük és továbbfejlesszük. Legyen közös akarat, legyen összetartás! Az előttünk álló új évben törekedjünk arra, hogy békében éljünk önmagunkkal és embertársainkkal.

Szeretettel köszöntöm Önöket az új esztendőben. Boldog új évet Hunya!

Petényi Szilárdné polgármester

A tettes ismeretlen...!

Farkasinszki Sándor élt 42 évet

Ha kinyílik az ajtó, várom, hogy betoppan. ha emberek jönnek felém, keresem az arcvonásait, magas, vékony, egyenes szálfá alkatát, halvány, visszafogott mosolyát. És nem találok, nem jön. De érzem, hogy háborgó lelke itt van minden pillanatban velem és követeli halála körülményeinek teljes feltárását. Igen, mert azok még mindig tisztázatlanok, feltáratlanok, és fájón égő, nem gyógyuló sebet jelentenek szeretteinek, hozzátartozóinak.

A tények pedig makacs dolgok, mert megváltoztathatatlanok. Farkasinszki Sándort kifosztva, felső nadrág és cipő nélkül, nyílt boka- és bordatoréssal, belső szervsérülésekkel, fejsérüléssel egy tíz cm-es vízben arccal lefelé, megfulladva találták meg. Küzdött az életéért, de a lámpás kihunyott a dermesztő hidegben, esőben. Mint kiderült, az élni akarás és a segélykérés hangját a becsengetett házban lakók nem hallották, vagy nem értették... és senki nem segített!!

Ki a felelős, miért történhetett, kinek állhatott érdekében, miért hagyták sérülten teljesen magára, hová lettek a barátok?

Kérdések, amelyek megválaszolatlanok, s egyre sorakoznak, szaporodnak, állandó nyugtalanságot, rémálmokat okozva minden családtagnak.

Jön a karácsony. Helye az asztalnál üres lesz, hiánya belénk mar, de fiatal élete, minden rezdülése tovább él bennünk. Ténylegesen elengedni is csak akkor tudnánk méltósággal, ha minden körülményt ismerhetnénk és választ kapnánk miértjeinkre.

Mi, vagy ki áll az igazság feltárásának útjába és miért? Miért nincsenek felelősök, mikor kapunk rá érdemi válaszokat?

Mi, vagy ki áll az igazság feltárásának útjába és miért? Miért nincsenek felelősök, mikor kapunk érdemi válaszokat?

Törvénytisztelő ember vagyok. Hinnem kell abban, hogy mindennek ki kell derülnie, hogy következmények nélkül nem lehet bünt elkövetni, hogy nem halhat meg egy egészséges fiatal ember értelmetlenül, ártatlanul. Hinnem kell háborgó lelke megnyugvását, tudnom kell meg nem született gyermekeit elengedni.

A tettes ismeretlen?

Dr. Farkasinszky Erzsébet

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Várfi András a megyei közgyűlés egyik alelnöke

Alelnökökről és bizottságokról, azok összetételéről döntött december 2-án kedden a megyei közgyűlés. A megyei képviselők közül alelnöknek Tolnai Pétert, nem képviselő, társadalmi megbízatású alelnöknek pedig Várfi Andrászt szavazták meg.

Várfi András az elmúlt 8 esztendőben Gyomaendrőd polgármestere volt, agrármérnöki és településüzemeltető szakmérnöki végzettséggel rendelkezik. Szereti Békés megyét, tenni is akar érte.

Az ügyrendi bizottságot a szintén gyomaendrődi Dr. Kulcsár László István vezeti.

Faludisznó vágás Hunyán

Immár 4. alkalommal rendeztük meg a faludisznó vágást, amikor a képviselők hajnalban nekilátnak a disznó levágásának és feldolgozásának. Mondhatjuk, már hagyománnyá vált és remélem, az emberek is várják, hogy együtt legyünk. Itt is egyre kevesebben vágnak disznót. Szerettük volna visszahozni a régi időket, amikor még minden háznál karácsony előtt disznóvítésre ébredtünk.

A napközi udvarán történik a feldolgozás, a kemencében sült az oldalas, a hurka, kolbász az üstben a tepertő.

Hagyományosan a Művelődési házban várjuk ebédre a lakosságot a frissen feldolgozott disznóságok elfogyasztására. Természetesen a műsor és a tánc nem maradhat el.

Délelőtt a gyerekeknek kézműves foglalkozás volt, ahol karácsonyi asztaldíszeket készíthettek. A karácsonyi vásárban pedig az ügyes kezű nénik és bácsik által készített játékokat lehetett vásárolni.

Támogatandónak tartjuk azokat a rendezvényeket, melynek alapja az egymás segítése, tisztelete és elfogadása.

Visszaemlékszem az első disznóvágásra, amikor még alig jöttem el, azt hitték, hogy szegény elfogadni az önkormányzat által felajánlott ételt. Ma már másként látom. Az év valamelyik utolsó napját együtt töltjük, és felszabadultan az egész éves gondot kicsit félre téve kívánunk egymásnak Áldott karácsonyi ünnepeket és Boldog új évet.

Petényi Szilárdné

KARÁCSONYI KÉSZÜLŐDÉS ÉS ÜNNEPSÉG A SELYEM ÚTI ÓVODÁBAN

Óvodánkban hagyományosan minden évben betlehemes műsorral ünnepeljük a karácsonyt. Az adventi időszakban minden csoport részt vesz az ünnepi készülődésben, ünnepi hangulatot árasztó díszítésében. Az adventi időszakban tartottuk meg a karácsony előtti játszóházunkat, melyen együtt tevékenykedett a család apraja-nagyja. Készítettünk méces tartót, a kis üveget különböző díszítéssel mintáztuk. Fa lapokra lehetett dekupázs technikával különböző karácsonyi képeket ragasztani. Ajándék tasak is készíthetett rénszarvas és mikulás díszítéssel. Továbbá hagyományunkhoz híven mézeskalácsot is díszítettünk.

December 18-án tartottuk meg karácsonyi ünnepségünket. Meghitt, bensőséges hangulatban ünnepeltünk együtt bölcsődések és óvodások. A nagycsoportosaink szép betlehemes műsorral kápráztattak el bennünket.

A karácsonyfa alatt lévő sok-sok játék (LEGO duplo, képeskönyv, kirakó, baba, különböző fejlesztő játékok nagy örömet okoztak a gyermekeknek.

Ünnepi tízórai (kalács, beigli, gyümölcs és a gyermekek által díszített sütemény) és ünnepi ebéd volt ezen a napon.

Ezen a napon - délután 2 órakor - a nagycsoportosainkkal ellátogattunk a testületi ülésre, ahol betlehemes műsorunkkal köszöntöttünk és kívántunk boldog karácsonyt a város döntéshozóinak.

Délután ½ 5 órakor a nagycsoportos gyermekek szüleinek mutatták be betlehemes műsorukat, mellyel ünnepi hangulatot varázsoltak.

Péntek délelőtt ellátogattunk a Szent Gellért Katolikus Általános Iskolába, ahol megnéztük az iskola karácsonyi műsorának főpróbáját. A gyermekeket szaloncukorral és hóember figurával ajándékozták meg az iskolások.

Megköszönjük a támogatást Fülöp Zoltán körzetünk volt képviselőjének, hogy ebben az évben is nagy csomag szaloncukorral kedveskedett a gyermekeknek, továbbá a Kis Bálint Általános Iskola gyümölcscsel (mandarinnal) ajándékozta meg a gyermekeket.

A Rózsashegyi Kálmán Általános Iskola IV. osztályos gyermekei és tanítói is eljöttek hozzánk, műsorral és szaloncukorral kedveskedtek óvodásainknak.

Polgármester úr a nagycsoportosoknak a testületi ülés előtti betlehemes műsorát szaloncukorral köszönte meg.

Ezúton köszönjük meg a Térségi Gondozási Központ Konyhájának, hogy kérésünkre az ünnephez illő ebédet, húsleves csigatésztaival és rántott halat készítettek.

Békés, boldog, szép karácsonyt és sikerekben gazdag új évet kívánunk a város minden lakójának a Selyem Úti Óvoda és Bölcsőde gyermekei és dolgozói.

Tímár Sándorné Irénkét 80. születésnapja alkalmából sok szeretettel köszönti családja

Vásártéri Ltp-en egyszobás földszinti lakás ELADÓ!! Ár megegyezés szerint! Érd.: 06-20/376-4567

memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Tímár Máté

Nádas Sándor

ny. tanár, igazgatóhelyettes
(1920-2014)

Életének 95. évében elhunyt Nádas Sándor az Endrődi Általános Iskola egykori igazgatóhelyettese.

A Tisza partján, Nagykőrű községben született. Magyarországon cseresznyéskertjének is nevezik ezt a falut. Szülei paraszti származásúak voltak, minden felmenője oda való. Hárman voltak testvérek. Ő volt a legidősebb. Az elemi iskolát szülőfalujában végezte. A háború után határozta el, hogy a tanári pályát választja. Már a hadseregben találkozott a tanítással, amikor a tartalékosokat Morséra oktatta. Megszerette ezt a tevékenységet.

Gyularemetén elvégezte a tanítóképzőt, majd Szegeden a tanárképzőt.

1952-ben a tanári diploma megszerzése után Endrődre, az Öregszőlőbe került a Szent Imre iskolába.

A házassága is az iskolához kötődik. Palotai Katalint bízták meg az Öregszőlőben az igazgatóhelyettesi feladatokkal, akinek sokat segített az adminisztrációs munkában. Ebből a kapcsolatból aztán 1953 májusában házasság lett. 1954-ben megszületett Ka-

talín lányuk. 1955-ben bekerült a belterületi iskolába, ahol Borbély Sándor volt az igazgató.

1961-ben, Szabó Elek halála után az igazgató felkérte, hogy legyen a helyettese. Ezt a feladatot nyugdíjazásáig ellátta.

A 60-as években indult be a dolgozók esti iskolája, ahol 15 évig tanított. Ezen kívül az orosházi mezőgazdasági technikumnak is létezett egy endrődi levelező tagozata, ahol szintén oktatott. Tantárgyai a matematika, fizika és kémia voltak. Szerette a technikát is. Nagyon sok szemléltető eszközt ő maga készített, amiért dicséretet és előléptetést is kapott. Ilyen jellegű szakkört vezetett is, ahol a tanulók maguk készítették különböző eszközöket pl. tranzistoros rádiót szappantartóba szerelve.

Erről így emlékezett korábban:

„Az volt a cél, hogy mindez felkeltse a gyerekekben a technika iránti érdeklődést. Volt, aki mondta, hogy vehetek én rádiót, minek házilag barkácsolni. A horgász sem azért fog halat, mert esetleg nem tudná megvenni, vagy a festő sem azért fest, mert nincs fényképezőgépe... Én barkácsoló ember voltam világéletemben. Csináltam cimbalmot, citerát, kristálydetektoros rádiót, fonógépet, szelelogépet. Szerencsés voltam, mert a hobbym lett a szakmám. Mindig örültem, hogy amit megtanítok, azt megértik és visszaadják a gyerekek. Ez volt a fél fizetés, mert nem azért megy pedagógusnak az ember, hogy ott meggazdagodjon.”

1980-ban ment nyugdíjba. Utána még napközis munkát vállalt. Őt igazgató alatt szolgált összesen. Jól érezte magát Endrődön. Szerette a tanulóit és azok is szerették őt. Kiváló humorú tanár volt.

A 80-as évek közepén feleségével a lányuk után mentek Mezőtúrra, aki ott volt övönő.

2002 óta élt özvegyen. Felesége 73 éves korában meghalt. Idős korában sem unatkozott, mindig talált hasznos elfoglaltságot. Egy garázsból kialakított kis műhelyben sokat dolgozott.

Az utóbbi években nagyon legyengült. Katinka lánya odaadóan ápolta és gondját viselte egészen haláláig. Mezőtúron kísérték utolsó útjára.

Azt hiszem, minden tanítványa nevében mondhatom búcsúzól:

Sanyi bácsi, köszönjük mindazt, amit kaptunk a tanulmányaink folyamán: a derűs, tartalmas órákat, a különleges hangulatú szakköröket, ahol átélhettük az alkotás örömét.

Emlékét megőrizzük.

Nyugodjon békében!

Giricz László – egykori tanítvány

Új egyházközségi képviselő-testület Hunyán

A püspöki rendelkezések szerint a hunyai hívek megválasztották az új egyházközségi képviselő-testületet. Miután a Püspökség megerősítette a választások eredményét, így megalakult az új testület. Advent 2. vasárnapján, december 7-én a szentmisén letették hivatali fogadalmukat az új tagok.

Szentmise után a plébánián megtartotta az új testület az alakuló ülést.

A képviselők:

Cserven Béla, Farkas Rezsóné, Farkas Róbert, Fülöp Máténé, Hegedűs Bence, Horváth Gáborné, ifj. Iványi Sándor, Kiszely Imre, Kiszelyné Timár Erika, Kurilla Béla, Pintér László, Soczó Géza.

A tagok Kiszely Imrét választották világi egyházközségi elnöknek, gondnoknak Pintér Lászlót.

Egyéb tisztségviselők: pénztáros: Kurilla Béla, számvizsgálók: Soczó Géza és Farkas Rezsóné, karitás: Farkas Rezsóné.

Tiszteletbeli tagok: Szilágyi András és Hanyecz Vencelné.

Legyen az új testületen az Isten áldása!

Katolikus oldal

JANUÁRI MISEREND

Endrőd:

Vasárnap és ünnepnap: 9 óra
Szombaton vasárnapi előesti mise 17 órakor,
végén a Mária-litániával
Hétköznapokon: reggel fél 8-kor - csütörtök kivételével

Gyoma:

Vasárnap és ünnepnap: 11 óra
Kedden és pénteken: 16 óra, a plébánia nagytermében.

Hunya

Vasárnapokon: 10 órakor,
hétköznapokon csütörtök kivételével 17 óra,
szombaton vasárnapi előesti mise 17 óra

JANUÁRI ÜNNEPEK

1. csütörtök:	Szűz Mária, Isten Anyja, ÚJÉV
2. péntek:	Nagy Szent Vazul és Nazianzi Szent Gergely
3. szombat:	Jézus szent neve
4. vasárnap:	Karácsony 2. vasárnapja
6. kedd:	Vízkereszt (Urunk megjelenése)
7. szerda:	Penyaforti Szent Rajmund áldozópap
11. vasárnap:	Urunk megkeresztelkedése
13. kedd:	Szent Hiláriusz püspök, egyháztanító
15. csütörtök:	Remete Szent Pál
17. szombat:	Szent Antal apát
18. vasárnap:	Évközi 2. vasárnap
20. kedd:	Szent Fábán pápa, Szent Sebestyén vértanúk és Boldog Özséb áldozópap
21. szerda:	Szent Ágnes szűz, vértanú
22. csütörtök:	Szent Vince diakónus, vértanú
24. szombat:	Szalézi Szent Ferenc püspök
25. vasárnap:	Évközi 3. vasárnap
26. hétfő:	Szent Timóteusz és Szent Titusz püspökök
27. kedd:	Merici Szent Angéla
28. szerda:	Aquinói Szent Tamás áldozópap és egyháztanító
31. szombat:	Bosco Szent János áldozópap

Újév napja: Mária-ünnep?

A polgári esztendő első napján Anyaszentegyházunk a Boldogságos Szűz Máriára, Isten Anyjára irányítja a figyelmünket. Az ötödik században történt, hogy Konstantinápoly püspöke, Nesztóriusz, tévhitet, eretnekséget kezdett hirdetni, miszerint Máriát nem illeti különösebb tisztelet, hisz ő Krisztus isteni és emberi természetéből *csupán az ember-Krisztust szülte*. Ez ellen leginkább Szent Cirill, Alexandria érseke lépett fel, aki cáfolta Nesztóriusz állítását, azt tanította, hogy Jézus esetében az isteni és emberi természetet nem választhatjuk külön, ezért Mária Istenszülő. Ezen vita eldöntésére jött össze 431-ben az Efezusi Zsinat, mely júniustól szeptemberig tartott, s mely végül is Alexandriai Szt. Cirill állítását szentesítve, Máriát, mint *Theotokoszt*, Istenszülőt állította minden korok kereszténye elé. Ez az ünnep a görögkeleti naptárban december 26-án van, a kopt keresztények január 16-án ülik, míg nálunk, latin rítusú keresztényeknél január elsején kerül megünneplésre.

Ma, amikor ezen szép Mária-ünnep mellett a polgári újév első napját is üljük, elgondolkodhatunk, *mi az üzenete számunkra Szűz Mária Istenanyasága ünnepeinek?* A választ az evangélium egy mondata adhatja meg nekünk: *„Mária szívébe véste a pásztorok szavait és gyakran elgondolkodott rajtuk.”* És mit mondhattak a pásztorok? Azt, amit az angyal hirdetett nekik:

Menjetelek Betlehembe, mert megszületett a Messiás, az Úr Krisztus!”

Mária a szívébe véste ezeket a szavakat és gyakran elgondolkodott rajtuk. A pásztorok elbeszélése is bizonyossá teszi őt abban, hogy a betlehemi jászolban fekvő kisgyermek nem egy egyszerű újszülött, hanem a mindeneket teremtet és fenntartó Isten.

Mi tehát az üzenete ennek az evangéliumi mondatnak? Az, hogy mi is erősen vessük a szívünkbe, hogy az Isten annyira szeretett bennünket, hogy le szállt közeink a földre, és velünk maradt. *„Íme, én veletek vagyok mindennap, a világ végéig!”* – ígéri maga Krisztus mennybenetelekor. Mária számára ez a tudat - Emmanuel -, Velünk az Isten, - hatalmas erőforrás lehetett. A betlehemi gyermekgyilkosság idején, az egyiptomi menekülés idején, amikor bármi

nehézség vagy probléma közeltett a Szt. Családhoz, Máriának erőd adott a szívébe vésett tudat: nem történhet baj, hisz velünk az Isten. És ezt érzik meg később az apostolok is, akik Jézus mellett biztonságban érzik magukat, nem félnek a farizeusoktól, a főpap embereitől, a katonáktól (Péter még kardot is ragad), - hisz velünk az Isten, velünk a Messiás. Mi baj történhetne?

Kedves testvéreim, mi is ezzel a tudattal kell, hogy elkezdjük a 2015-ös évet. Szívünkbe vessük és gyakran elgondolkodunk afelől, hogy velünk az Isten.

*Nolai Szent Fülöp*ról jegy-
zik fel, hogy egyszer üldözői elő-
menekült, akik az életére törtek.
Már-már úgy tűnt, hogy utol fog-
ják érne, amikor végső megoldás-
ként Szent Fülöp egy falban lévő
szűk nyílásba bújott be. Amikor az
üldözők odaértek, látják hogy az
a nyílás be van szöve egy pók há-

lójától. *„Ide biztos nem bújhatott, mondják, hisz elszaggatta volna a pókhálót”, s azzal lohognak tovább. Szt. Fülöp pedig megmenekült.*

Ez a kis történet is taníthat minket a mai evangélium mondanivalójára. Ha elegendő a hitünk, ha Szűz Máriához hasonlóan mindig lelki szemünk előtt tartjuk, hogy az Isten mellettünk van, akkor az Isten a legkilátástalanabbnak látszó helyzetekben is küld valami megoldást!

De a mai nap nem csak egy szép Mária-ünnep, hanem a polgári új év első napja. A szentírási részek mást is tartogattak számunkra, ami ezen a napon bátorító lehet. Az első olvasmányban, az Áron-i áldás kapcsán maga az Úr ígéri: *„Megáldom és oltalmazom őket!”* Mi lehet bátorítóbb az új esztendő első napján, mint hogy maga az Úr ígéri nekünk áldását és oltalmazó szeretetét.

De a második olvasmányban Szent Pál sorait hallhattuk: *„Nem vagy tehát többé szolga, hanem fiú, és Isten kegyelméből örökös is!”* Ez tovább erősíti bennünk ezt a bátorító jóérzést, hiszen Pál arra akar minket rádöbbenteni, hogy mi nem sakkfigurák vagyunk Isten kezében, akiket úgy irányít, ahogy akar, sem pedig rabszolgái az Istennek, hanem a kereszténységben Isten gyermekei lettünk, s ezáltal a Mennyország örökösei is.

De ahhoz, hogy egy gyermek jó gyermeknek bizonyuljon és az öröksé-

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

Remete Szent Pál

(Ünnepe január 15.)

Szent Jeromos a IV. század végén száz-hagyomány után írta le Pál történetét.

Remete Szent Pál Thébais tartományban született kereszténynek 228 táján.

Szülei jó kereszténynek igyekeztek nevelni és vagyoni helyzetéhez illő világi tudásra is jártasságot szerezni. Szülei hamar meghaltak. Ő még alig töltötte be a tizenhatodik életévét, s amikor kitört a Decius üldözése, a nővérénél húzta meg magát. Hamarosan onnan is menekülnie kell, mert sógora fel akarja jelenteni, Ezért Pál a sivatagba menekül. Mialatt az üldözések végét várta egyre jobban megsze-

rette a sziklás sivatagot. E vidéken az éghajlat elviselhető, így egy barlangban húzta meg magát. Eledelt a környező fák adták, a közelben vízforrás csörgedezett. Lassan megszokja a külső csendet, és belső csendet teremt magában imáival, elmélkedéseivel. Istenbe merül.

Az Úr minden nap egy hollóval fél kenyeret küldött neki, s ez így ment hatvan éven keresztül. Ruháját a pálmaháncsából fonta, s így élte le egész életét imádságban Istennek szentelve.

Holtteste Velencébe, a Szent Juliánus templomba került.

Időközben a magyarországi, renddé szerveződött remeték az ő égi pártfogásuk alá helyezték, és a Thébai Szent Pál első remete testvérei rendjének, röviden pálosoknak nevezték magukat. A Thébai sivatag szentje ily módon magyarrá lett. 1381-ben, Nagy Lajos király Velencével megkötötte a Torinói békét. A király a békekötés egyik feltételeként Remete Szent Pál ereklyéinek átadását jelölte meg. Ennek értelmében 1381 őszén Velencéből Budára, a királyi vár kápolnájába szállították a drága maradványokat, és néhány napi nyilvános tisztelet után, ünnepi körmenetben kísérték a rend főmonostorának Szent Lőrinc templomába, ami a budai hegyek között állt. Itt kápolnát építettek a remete tiszteletére, s az ország minden tájáról érkeztek zarándokok, és az ország minden táján szaporodtak a Remete Szent Pál közbenjárásának tulajdonított csodálatos, rendkívüli gyógyulások. Budaszentlőrincen így keletkezett az ország egyik legnépszerűbb búcsújáró helye a középkor végéig.

A pálosok a török pusztítás előtt a templom kincseit és a szent tetemét az egyik felvidéki várba vitték, majd amikor az leégett az ereklye is elpusztult.

Az egyiptomi remete tiszteletét különösen a pálos rend templomaiban ápolják. A rendalapító Boldog Özséb (1270) mai utódai, 1990-ben megkezdték lelkipásztori munkájukat a Gellért-hegyi sziklakápolnájukban.

A pálos rend első számú védőszentje. Művészi ábrázolásokon pálmaháncsokból szőtt ruhákban jelenik meg a szent alakja jelképeivel a kenyeret csőrében tartó hollóval, a két oroszlámmal, illetve a pálmafa társaságában.

Különös jelenetek:

Pál a sivatagban kereszt előtt imádkozik

Antal remete felkeresi Pált, a holló megérkezik

Angyal segít Pálnak a pálmafa háncsaiból ruhát szőni

Remete, remetesség: A keresztény üldözések idején, Keleten és Egyiptomban is a pusztába menekülve kerestek menedéket a szent életet választó emberek. Később „mozgalommá”, hős életformává lett a remetesség. Önmegtartóztatás, szemlélődés, a bensőséges imaélet példái lettek. A középkorban egymás után alakultak a remete közösségek, remete-telcépek Magyarországon is (Mecsek, Bakony, Pilisi hegyek).

„Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik elfáradtatok és az élet terhét hordozzátok: én felüldítelek titeket.”
(Mt 11, 28)

get elnyerhesse, a szülő kedvében kell, hogy járjon, és megtegye a szülő kívánságát.

És ez is programot ad nekünk az újév első napján. Mi is elmondhatjuk a Zsoltárossal: „Íme, itt vagyok Uram, hogy megtegyem azt, amit kívánsz!”

Jó feltételként elhatározhatom a mai napon, hogy ennek a most kezdődő új esztendőnek minden napját úgy akarom eltölteni, hogy az Isten kedvében járjak.

Végül, a mai napon a Béke Világnapját is üli Egyházunk. 1968-ban VI. Pál pápa indítványozására január 1-jét a béke világnapjává rendelték, amikor különösen is a békéért imádkozunk. Láthatjuk a világban folyó háborúkat, polgárháborúkat, forrongást, terrorizmust, a rengeteg vérontást, és önkénytelenül is érezhetjük, hogy kötelességünk a békéért imádkozni. „Békét hagyok rátok, az én békémet adom nektek!” – mondta Jézus, és ezt a jézusi ajándékot a világ nemigen tudja megbecsülni...

Régi ének, mely Jézushoz, a Béke fejedelméhez szól: „Békét ad szívének, békét családjának, békét nemzetünknek, békét a világnak!”

- Először a saját szívemben kell békére törekedjek.

- Aztán a családomban szétnézni: nem kellene-e rendezni szeretteimmel a kapcsolatot?

- Imádkozni magyar népemért, hazámért...

- Ez után pedig a világbékéért könyörögni.

Újév napján tehát van miért imádkozzunk. Mária hitéért, azért, hogy sose felejtjük: az Isten közénk szállt és örökre velünk marad. Imádkozni azért, hogy Isten hűséges gyermekeinek bizonyulhassunk, hogy elnyerhessük a mennyei örökséget. S imádkozni a béke kegyelméért szívünkben, családjunkban, népünk körében és a nagyvilágban. Mária, Isten Anyja hallgassa meg imáinkat, és segítsen, hogy ennek az új évnek minden napja közelebb vigyen minket Krisztushoz és az általa megígért Örök Élethez!

Czank Gábor
plébános

GYOMAENDRŐDI KRÓNIKA

- Civil sarok - Hunya Jolán

... a mosoly érdemrend tulajdonosa, a kultúra szerelmese

Kicsit furcsa érzéssel írom le hivatalos nevét, hisz nekem, nekünk, sokaknak Gyomaendrődön Joli, sőt *Hunyajoli* így egybe írva, mely önmagában is mutatja, nem is egy személyről, szinte már inkább egy „intézményről” van szó...

Az évek során mindenhol találkozhatunk vele, ha a város hivatalos, félhivatalos rendezvényein, ünnepeken, megemlékezéseken vettünk részt.

Legtöbbször műsorvezető, szervező máskor a mazsorett csoport élén, vagy épp verset szavalva, cikket írva. Igazi kultúr-munkás, a szó legnemesebb értelmében. (Ezt a kifejezést néhai Mózsai Ferenc, az emigráció egyik nagy költője, újságkiadója, szerkesztője, irodalmi estek szervezője vezette be a köztudatba önmagáról szerényen, s nagyon találó itt is.)

Az interjú apropóját az adja, hogy munkásságát a Gyomaendrőd Város Kultúrájáért elismerő oklevéllel méltatta nemrég a Képviselő-testület, a Színfolt Mazsorett Csoport alapításának 20. évfordulója alkalmával rendezett ünnepségen.

Advent negyedik vasárnapja előtt beszélgetünk a Kis Bálint Általános Iskola ódon falai között, ahol Joli már harmadik évtizede tanít.

- Mit lehet tudni rólad, ifjabb éveidről, hol születtél?

Békéscsabán születtem, de a család hunyai, szüleim sokáig ott éltek, ott nőttem fel, jártam általános iskolába. A középiskolát viszont már Sarkadon végeztem, a postaforgalmi gimnázium népművelő szakán érettségiztem. Gyermekkorom óta szeretem a zenét, s mindig mozgásra is készlet, ha megszólal a zene.

A tánc az önkifejezés egy lehetőségét kínálja.

- Hogyan alakult az életed a középiskolás éveket követően?

Debrecenben a tanítóképző főiskolát végeztem el, ez adott képzést arra, hogy megkezdhessem pedagógusi pályámat Gyomaendrődön. Később munka mellett Szegeden a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán magyar szakos tanári képesítést is szereztem. Magyar nyelvtant és irodalmat, valamint táncot, drámát, illetve média tantárgyakat tanítok. A jelenlegi munkahelyemen harminc éve dolgozom.

Nagy bennem a lojalitás, ezt is a családból, otthonról hoztam, a génjeimben van.

- Nem először kapsz elismerést, ha jól tudom...

A Színfolt Mazsorett Csoport korábban Gyomaendrődért kitüntetését kapott, melyre, mint alapító vezetője nagyon büszke vagyok. De legalább ennyire büszke vagyok arra is, hogy a lengyelországi központú Mosoly Lovagrend évekkel ezelőtt a Mosoly Érdemrend kitüntetését adományozta nekem. Magyarországon az évek során, én vagyok a negyedik magyar, aki megkapta ezt az elismerést, köztük Halász Judit is.

- Egy lányod van, akire szintén nagyon büszke vagy...

Igen, Dóra újságíró, a Pázmány Péter Egyetemen angol, kommunikáció szakon végzett.

Az Origo-Life online hírszerkesztője. Büszke vagyok rá természetesen, munkájára, s arra is, hogy Gyálon a mazsorett csoport vezetője, tehát sikerült átadnom

neki is azt az életérzést, szenvedélyes önkifejezést, amit a tánc jelent számomra.

- Mint tudjuk, minden sikeres ember elfoglalt, főleg a 21. században. Marad szabadidő hobbyra, mivel telik a szabadidőd, ha van?

Nagyon szeretem a verseket, ha tehetem olvasok, illetve a tánc minden formáját szeretem. Gimi óta ebbe belefér a néptánc, a társastánc, mostanában a zumba, s rendszeresen jógázom. Tavasztól őszig futok is, „ép testben ép lélek” vallom a régi mondást. Nagy szerelem Erdély és a kirándulás, e kettőt ötvözve többször kirándulunk oda, felkeressük tájait.

Interjú alanyom nagy dinamizmusával hamar elröppent a lyukasóra adta időkeret, pedig még tudtuk volna folytatni. A jövőt illető jónéhány kérdés nyitva maradt, például az is: Mikor fogjuk újraindítani a színházi életet Gyomaendrődön?

Persze ez egy kicsit költői kérdés is, nemcsak rajta múlik. Pontosabban rajta nem múlik...

A kitüntetéshez még egyszer gratulálunk.

Dr. Varju László

Benke Mária versei

Élj a fényben...

Mindig a fényben élj!
Semmitől sose' félj.
Ha sötét, borús az idő,
elmúlik, napsütés jő!
Ha a lelkedben van ború,
kérek, ne légy szomorú,
Hamar múlik, elfújja a szél,
egy barát kedvesen mesél.
Borúra derű jön mindig,
s Te elérkezel a lélekábrándig...
Egy pillanat, s elmúlik rosszkedved,
ha a derűt, s örömet keresed!
A fényben élj, s találd meg a jót,
hagyd a rosszat, a hangulat rombolót.
A fényben élj, találd rá a belső csillagodra,
lelkedben fénylik, vár a kibontakozásra
Keresd meg, örvendj neki,
hisz' Ő a kedvedet keresi...
ha rátalálsz, boldog ember leszel,
s akkor, másokkal is jót teszel...
Legyél hát vidám, árad a fény
Nézz magadba, meglátod - ez tény.

Vecsés, 2014. december 5.

Kedves Olvasók! Hazánk gyógyfürdő-nagyhatalom. Az ország bővelkedik meleg vízes forrásokban, ivó kutakban, természetes hévízi tavakban, gyógybarlangokban, olyannyira, hogy a világ első öt nagyhatalma közé sorolják e téren. Ezért ebben a cikkemben szeretnék írni a gyógyfürdőzés mai Magyarország területére vonatkozó történetéről és röviden bemutatnom a balneoterápia általános alkalmazási szabályait.

Magyarország gyógyvíz nagyhatalomnak számít, mivel rendkívül kedvező geotermikus adottságai vannak. Hasonló adottságokkal Magyarország kívül a világon még 5 ország rendelkezik:

Franciaország, Olaszország, Japán, Izland és Új-Zéland.

Magyarországon 224-féle ásványvíz, 207 gyógyvíz, 43 gyógyfürdő, 5 gyógybarlang, 13 gyógyhely, 5-féle gyógyiszap és egy mofetta található. Az ország mai területének 70-80%-án lehetnek fel 30 km-nél melegebb hévíz-források és ásványvizek.

A rómaiak fürdőkultusza Pannóniában is felvirágoztatva a fürdők használatát, melyek egyszerre több célt szolgáltak akkoriban: a tisztálkodás és a gyógyítás mellett közkedvelt társasági helyek is voltak. Az, hogy a terület termálvizekben gazdag, Aquincum kelta eredetű nevéből is kitétni, melynek jelentése „bő víz”. A hazai majd kétezer éves fürdőkultúránk egyik első emléke az Aquincumban feltárt fürdő- és vízvezeték, az ún. „aquaeductus”.

Aquincum területén (a mai Budapest III. kerületében) eddig 19 római korból származó fürdőt tártak fel. Mindegyikben volt hideg fürdő (frigidarium), langyos fürdő (tepidarium), meleg fürdő (caldarium), öltöző (spodyterium), izzasztó (sudatorium), pihenőhelyek, tornatermek, masszázsozó termek és szentély is. A római fürdők nemcsak a fürdőzés örömeit szolgálták, hanem azokat gyógyításra is használták – ahogy ezt a gyógyítás isteneinek, Aesculapiusnak és Hygieia-nak állított szobrok is tanúsítják.

A későbbi korokban a nyugati és keleti fürdőzési szokások keveredtek Magyarországon. A johannita lovagok a XII. század elején több kórházat építettek Budán, amelyek a mai Császár, Gellért és Lukács fürdők forrásainak kincsét hasznosították gyógyítás céljára. A Margit-sziget északi csúcsán található kénes forrásokra egy lepra kórház épült az 1200-as években. Óriási fellendülést hozott a magyar fürdők számára,

Egészségről-betegségről

A gyógyfürdőzés rövid története és alkalmazása

Török fürdő

hogy Zsigmond király idejében számos külföldi utazó megfordult hazánkban és élvezhette a gyógyfürdők hatását. A mai Rác fürdő elődjét Mátyás király korában „királyi fürdőnek” tartották, mert a király fedett folyosót építtetett, amely a fürdőt összekötötte a palotával.

A következő meghatározó fürdőtörténelmi időszak a török hódoltság alatt jött létre. A törökök két fürdőtípust ismertek: a természetes hőforrás vizét felhasználó kaplidzsát vagy illidzsát, és a gőzfürdőt vagy hamamot. Az elsőt centrális kialakítású terem közepén lévő medencében fürödtek, az utóbbiban csak gőzkamrákat, pihenő helyiségeket használtak. A gőzfürdőben a medence teljesen hiányzott, a fürdőzőket vödörből öntötték le meleg vízzel. Mái működik Budapestben a gőzfürdők egyik legszebbike, a Király fürdő.

A Török Birodalom bukása után a XVII. és XVIII. században is tovább virágzott a fürdőélet. 1743-ban foglaltatta kőbe a tihanyi apát a „füredi savanyúvizet” szolgáltató forrást, majd nem sokkal később fürdőt emeltetett fölé. Balatonfüred gyógyvize azóta is széles körben ismert. Hévízen az első tutajokra épített fürdőt Festetics György hozta létre. A Hévízi-tóban azonban már az ókori rómaiak is előszeretettel fürödtek. Az 1980-as évek elején bűvárok pénzérméket és egy római olárkövet is hoztak a tó mélyéről. Parádon a XVIII. század utolsó éveiben épült fel az első gyógyfürdő.

A balneoterápiát kúraszerűen alkalmazzák. A terápiás hatás elérése érdekében legalább 20-40 percet célszerű naponta gyógyvízben tölteni. Ha valaki 1-2 alka-

nak számát és nem utolsósorban a hosszas fájdalomcsillapítók használatának költségeit és mellékhatásait. Egyes kezeléseket kizárólag orvosi rendelvényre lehet igénybe venni, s ezeket a társadalombiztosítás támogatja. A TB által finanszírozott kezeléseket a területileg illetékes reumatológus, ortopéd vagy rehabilitációs szakorvos javaslatára alapján a háziorvos által kiállított beutalóval lehet igénybe venni, évente maximum 2-szer 15-15 alkalomra. A kijelölt fürdőkben igénybe vehető szolgáltatások: termál gyógymedence és hévízi tófürdő, termál kádfürdő, iszapakkolás, iszapfürdő, szénasavas fürdő, orvosi gyógymasszázs, vízben végzett csoportos gyógytorna, komplex gyógyfürdő ellátás és csoportos gyógyúszás 18 év alattiaknak. A kezelési módok száma napról napra nő.

A gyógyfürdőzés ellenjavallott szív- és keringési betegségek (infarktus után ½ éven belül, szívelégtelenségben, rögzült magas vérnyomásos problémákban), visszergyulladás, előrehaladott érrelmeszesedés, pajzsmirigy túl működés, epilepszia, sclerosis multiplex, heveny gyulladással járó mozgásszervi betegségek, vélet- és széklet visszatartási nehézségek, vérzékenység, dagányos betegségek, fertőző- és lázas betegségek és terhesség fennállása esetén.

A balneoterápia mozgásszervi-degeneratív és lágyrész megbetegedések eredményes kezelését, sérülések utókezelését is biztosítja, de felső légúti bántalmak, az anyagcsere, a kiválasztás, a keringés és az idegrendszer betegségeinek gyógyítására, valamint nőgyógyászati problémáknál is sikeresen alkalmazzzák a fürdőbeli kezeléseket.

Forrás: Dr. Bender Tamás: Gyógyfürdőzés és egyéb fizioterápiás gyógymódok

Dr. Macsári Judit

A 2015-ös esztendőben is változatlan nyitvatartással várjuk játékos kedvű fogadóinkat

nyitvatartás:

hétfő, kedd 8-12, 13-17.

szerda 8-12, 13-18.

csütörtök 8-12, 13-17.

péntek 8-12, 13-18.

szombat 8-18.

vasárnap 9-12

lottózó

Gyomaendrőd, Fő út 56/1 sz.

MINDENKINEK SIKEREKBEK ÉS NYEREMÉNYEKBEK GAZDAG BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁNUNK!

Oszlácsné Kati

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

Tisztelt Olvasó!

Régen sem volt másképp - mondhatnánk -, amikor a régi újságainkat lapozgatva ugyanazok a kicsinységek, ostobaságok, szerkesztői csipkelődések és az őszinte hebehurgyaság jelenik, hasonlóképpen, mint a mai lapokban.

1947-ben Rácz Lajos póhalmi gazda és politikus szerkesztésében újtúra indult a Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt hetilapja, a Körösmenti Parasztélet. Az országos politikai események mellett gyakran helyi híreket és aktuális cikkeket közöltek az újság hasábjain. Fő olvasókörre Gyoma, Endrőd, Hunya és a környező tanyavilágból került ki. A hetilap 1947. szeptember 20-ai számából közlünk érdekes és főleg megmosolyogtató híreket, melyek az újságírásról és az újságolvasás gyakorlati fontosságáról szólnak. És persze egy ma is aktuális hír a -Hát ilyen is van? apró cikkét.

Ezzel a megmosolyogtató hírfolyammal kívánok minden kedves olvasónknak Boldog Új Évet!

„HÍREK –Körösmenti Parasztélet I. évfolyam 25. szám. Gyoma, 1947. szeptember 20. szombat

A zujság olvasókról, mög hogy mire való a kaszinyó

Lyó egészséget és hasonló lyókat kívánok, továbbá hogy a múlt héten mögírtam a levelöm, oszt a lösz szerkesztő vissza attá, hogy nem lösz a zujság mögcsinálva, hát igön mírögbe gyüttem, mán csak azír is, mer híjába írtam mög amit írtam.

Most újból mírögbe gyüttem, amikor szótak, hogy írjak egy másik levelet, mer köl a zujság számára. Mondok oszt, nem asszony a zujság, hogy ugrasson éngöm, de hogy oszt elmondták a zokokat, hát mögnyugottam, oszt a mírgem is elment, most mán csak a zolvasókra haragszok nagyon, mer nem veszik. A zén bölcseségem pedig soknak nem ártana, mer nem szígyön a zokosabb embörtül tanulni. Aki pég tülem nem tanul, az nem erre a velágra való, mondok.

Mög osztán, orgonán jáccani nem mindönki tud, de olvasnyi majnem. Igy oszt elhatároztam, hogy mög mosom a zemberök fejit, ami a kaszinyóba vót.

Mondok a zemböröknek, olvasnak-i kentek zujságot.

Aszondik, hogy igen. Mondok, testvirek közt mennyit kötenek rá? Aszongyák sömmit.

Hogy oszt valatok üket, hát kiderül, hogy a zujságot a kaszinyóba olvassák ük, de pízta azt nem adnak írte. Mög mostam oszt a fejüket, hogy mondok.

Ezután pedig mindönki zujságot vegyen, mer abbul, ha egyet a félfalu kiolvas, nem íl mög a zujság, mög oszt haszontalanabb hejre is dob a zembör pízta. Mingyán előfizettek vagy tizen, oszt mingyán job kedvem kerekedett a levélírásho is. Mán csak azér is, mer olvastam, hogy ezután a bírók is fizetést kapnak. Én pedig, akárki möglássá, a lesznek, mer nem soká bíróválasztás lösz, azt is zujságok írják.

Hogy oszt hazafelé ballagtunk a Durbincs sógorral, hát aszondi eccör búsan.

Én ezután nem járok a kaszinyóba, mer hogy előfizetem a zujságra, oszt otthon olvashatom, ö.m.a.f.

Én oszt mögmagyaráztam neki, hogy nem azír jár a zembör a kaszinyóba, hogy a zujságot olvasa, hanem hogy a zaszonytul szabaduljon mög, mög hogy ott a zitalmír is.

Ez oszt anyira hatot rá, mög oszt rám is, hogy visszamöntünk a kaszinyóba, öszve ölelkezve, pedig nem vót muszáj. Haza felé mönet is öszve vótunk ölelkezve, de akkor mán muszáj vót, melyhez hasonló lyókat kívánok.

Írta: Ifjú Göre Gábor sk.

Hát ilyen is van?

Fizetésének csökkentését kérte Vámbéry Rusztem Magyarország washingtoni nagykövete és Böhm Vilmos Magyarország stockholmi követe. Fizetésük csökkentését az ország nehéz helyzetére való hivatkozással kérték. Amikor a kedves olvasó a fenti pársoros hírt olvassa, valószínűleg csodálkozva kérdezi önmagától az emberi nagyszerűség láttán:-Hát ilyen is van?- és mi a magunk részéről csak annyit teszünk hozzá:-Nagy kár, hogy csak kettő!

Mérlegelünk...

és a mérleg egyik serpenyőjében ott állunk Mi súlytalanságunkkal, a másik serpenyőben az ezerfejú, szemű és fülű, bírálatra mindig kész, - oh írók álma - a nyilvánosság...

Jöttünk az ismeretlenségből, hírharang, tömjénezés és csodálatvárás nélkül és ha kell megyünk ép oly csendességgel, de előbb mérlegelünk és megállapítjuk ki találtatott könnyűnek.

...ha forgatjuk tiszavirágszerű életünk lapjait, ha nézzük az oldalakra írt sorokat, meg kell állapítani-ha elbizakodottságnak tűnnék is- hogy megtettük, amit tőlünk vártak. Szerényen, fellengzősségtől mentesen, tiszta lélekkel, becsületesen érző magyar szívünkkel végeztük munkánkat...

Kaptunk elismerést és kaptunk gáncokat. Köszönjük mind a kettőt.

És most magunk mellé vesszük a mérleg serpenyőjébe azt az öt-hatszáz embert, aki hétről-hétre megvette lapunkat és megbillen a mérleg nyelve. Pedig velünk szemben ott áll Gyoma, Endrőd, Hunya és a környező tanyavilág népe óriási tömegével, de a miénknél nagyobb súlytalansággal.

Mi kevesek álltunk és vártunk, hogy szellemi és anyagi juttatásunk után mikor jönnek az emberek szeretet morzsáikkal és hangunkat erősítő filléreikkel nem Miérettünk, de önmagukért. Nem jöttek!

Most újból hívunk benneteket, azokat akiknek füle hallásra, szeme látásra és szíve érzésre teremtődött, hogy egész énjük áthatva a szebb jövővárástól, közzénk álljanak, közzénk, akik a beteljesülés göröngyös útját járjuk.

Köszönet azoknak, akik mellettünk álltak és javunkra bilentették a mérleg nyelvét...

Mert a gyomai járás népének többsége megmértetett és könnyűnek találtatott.

Egy nehezen meggyújtott mécses, mely a közönség útját lett volna hivatott bevilágítani, hogy hitet kapjanak a jövőbenezéshez, kihunyóban van.

Kihunyása Tirajtatok áll..."

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

Tábori lap és versek Fülöp Imre endrődi és Cs. Szabó Albert gyomai kisgazda hagyatékából II.

FÜLÖP Imre endrődi kisgazda versei

A Tyúk

Az udvaron kiált a tyúk kotkodács
Gazdasszonykám ugye kéne a tojás?
Kéne bizony te vén cirmos mert drága
Csakhogy nagyon kevés jön a konyhára.

Hanem megállj! Nem fogsz kapni vacsorát,
Ha te olyan szűken méred a tojást.
Majd meglátom éhes hassal hogy tetszik
Tanuld meg hogy ki nem hasznos, - nem eszik!

Fülöp Imre sk. 1913.

A jó gyermek

A jó gyermek mikor föl kel
Mindjárt szépen letérdpel
Kezecskeit összeszeszi
Kis imáját elvégezni

Napközben mikor játszik
Nem kiabál nem lármázik
Ha valaki jön hozzájuk
Úgy örülhet jó mamájuk

Ha látja hogy kis gyermeki
Szépen szótfogadnak neki
És az ilyen jó gyermeket
A jó Isten is szereti

Fülöp Imre sk. 1913.

Nagyapa névnapjára

Kedves jó nagyapám tudja mit álmodtam?
Fönt a Mennysországba Jézuskánál voltam
Játszóltam is vele, s azt kérdezte tőlem,
Mondjam csak mit kíván az én kicsi szívem.

Én azt kértem tőle mivel ügyis máma
Van az én nagyapám kedves nevenapja
Áldja meg nagyapát szeressen engem is
Mindnyájunkat földön s fent az egekben is.
Fülöp Imre sk. 1913.

Szent Imréhez

Dicső első magyar szentünk
Szép liliom szűz Szent Imre
Nézz a magyar ifjúságra
Itt esdeklő gyermekidre.

Nézzed mi még itt vándorlunk
Égi örök célunk felé
Szívünknek leghőbb vágyait
Lerakjuk szent képed elé.

Esdve kérünk segíts minket
Hogymint Te tisztán élhessünk
S az üdvösség fényhonába
Szerencsésen elérhessünk.

Fülöp Imre sk. 1908. nov. 5.

Ének szent mise följánlásra halottért D. Máriát dicsérje lelkünk

Mindenható örök Isten, fogadd ez áldozatunk,
Melyet Tímár Mónikáért, most Neked bemutatunk
Kérve Téged, hogy tekintsd e szent áldozat érdemét
És az egek fényhonába vidd föl leányod lelkét.

Három éve már, hogy teste sír ölébe tétetelt
Melynél árva kis leánya és hű férje könnyezett
Most itt kérnek esedezve irgalmasság Istene!
Leányod megtisztult lelkét, vedd magadhoz az Égbe!

Kondoros tanya 1921. Fülöp Imre sk.

Távol nyugvó katonáért Dall. Nevedben...

Ki életünk útját már akkor kinézted
Mikor még nem tudtuk azt sem mi az élet
Egy ifjúért kérünk ki édes hazánkért
Sztintén messze tájon adta életét

Messze tájon nyugszik s talán sírhalmára
Nem gondol ott senki, az is olyan árva.
Mint ilthon két öreg bánatos szülője
Kiknek ő lett volna a gondviselője

Lapatinszki József hű fiadért (vagy más
megfelelő név veendő) fogadd

Irgalmas Istenünk
ez áldozatunkat
Szenvedési után
adj nyugalmat néki
Add hogy méltó legyen
szenteidhez jutni

Édesanya csókja

Ébred a kisgyermek hangos síró szóval
Tépi ruháskáit piciny kacsójával
Olyan sírást csinál, hogy aki nem érti
Nincsen érző szíve, nincs! – én mondom néki.

Meghallja az anyja tenger dolga közben
Van ideje hogy még ide is elérjen
Szeretettel szól a kicsi emberkéhez
Kedves édes hangon mindent összekérdez

Ki bántotta az én kicsi babukámat
Na hiszen megállj csak megkötjük a lábát
Megverjük a cicát amiért rája nézett
Ne te ne! Ne te ne! Szél hordjon el téged!!

S még ezeket mondja
hangja olyan édes,
Hogy az aki hallja oly örömet érez
Mintha hozzá szólna saját édesanyja
kinek talán már rég gyöpes a sírhantja...

Kondoros tanya 1922. febr. 12. Édes-
anyám halála napjának első évfordulóján
Fülöp Imre sk.

1914-1918 között hősi halált halt bajtársainkért (ismeretlen magyar katona verse)

Zengő ágyúk harangoztak Temetési Zsoltárt
Hű bajtársak honi földből raktak fölénk oltárt
Szentelt földnek néma halma Csendes Agya Testünknek
Kivirul még testünk halma
Drága porunk könnytől ázik.

Piros vérünk hideg gyöngye új tavaszt hoz tinéktek,
Dicső őseink is szenvedtek és éltek
Ml sírunktól hajt virága jobb életnek szebb hajnala,
És mi nyugszunk békén itten, idegen földben,
Megáld, megáld a Jó Isten!

Karácsonyi tábori postai üdvözlés 1916
„Boldog új évet kíván a messi távolból a szer-
ető testvér és sógor Albert” Cím: G. Kovács Já-
nos úrnak mély tisztelettel Gyoma Békés megye
Mirhó utca 537. sz. Cs. Szabó Albert szakaszve-
zető M. kir 4/5. népfelk. gy. zszlj. 2. sz.

További képek a Fotóalbumban,
a 17. oldalon

Közreadja: Cs. Szabó István

Trófalvi oldal

Szent-Gály Kata IMÁDSÁGTÖREDÉKEK

Előszó

Van Isten.

Van egy teremtést kezdő Hatalom, aki nevémet kimondta időtlensége mélyén, és megalkotta számomra az időt, hogy megformáltassam a lét sodrában, a törvényszerűségek és nem-törvényszerűségek között.

Ő az, aki akart engem, személy szerint engem, Ő az, aki sorsom fölé hajol: a mi Atyánk, - akinek arcán ugyanakkor az Édesanya vonásait is megtalálom.

Nem ismerem őt, de hozzátartozom, mint virág hozzátartozik gyökeréhez, vagy fához a gyöngye levél, belőle hajtott ki lételem a maga bonyolultságában, belőle, aki tökéletesen egyszerű.

Az imádság: szívünk felemelése Istenünkhöz. A virágos szavak kelléktára nem szükséges. A felemelés a lényeg, s ez törénthet teljesen hangtalanul is.

1. -- nem látta soha senki -- (Jn 1, 18)

Isten

ha nevedet mondom
csak annyit tudok
hogy a Kimondhatatlant értem alatta
aki Valóság
de Titok

mint maga a lét
ki volna hozzám közelebb mint Te
és ki volna téled messzebb mint én
a dolgok

amik között élek
betöltenek és lefoglalnak engem
Te mindent betöltesz
mégis
független maradsz mindenektől

2. -- tulajdonába jött -- (Jn 1, 11)

ismertesd meg velem magadat
azzal az ismerettel
mit nem adhat meg az emberi szó
azzal a te Szavaddal
melynek nincsen szüksége hangra
Te jóllakatod a Téged éhezőket
és megitatod a Téged szomjazókat
de vajon éhezlek-e igazán
de vajon szomjazlak-e igazán

3. -- Isten elküldte Gábor angyalt -- (Lk 1, 26)

vajon hajnalban történt
és előbb hogy
forgáttad volna lenn az udvarvégen
a kézimalmot
vagy már jött az este
vak szürkésege
és a jelző-csillag feltűnt az égen
a néhány szó
mi ránk maradt a percről
magányt jelez
egy férőhelynyi csend
hallgatta szíved roppant dobbanását
Megtetesült

4. -- legyen -- (Lk 1, 38)

nézek Istenszülő
ahogy magadban a Titkot imádod
figyelem csöndességedet
a közelség ámulatát
a hihetetlen elfogadó hitet
nézek Istenszülő
nézem a Háromság örömét benned

5. -- Erzsébet felkiáltott -- (Lk 1, 42)

boldog vagy Mária
mert hittél az Őrnak
a föltétlen hatalomnak,
és nem szorítottad be Őt
emberi gondolatok közé
boldog vagy Mária
mert hittél az Örök Szeretetnek
és engedted
hogy rajtad keresztül
magához ölelje az egész világot

6. -- József tépelődött -- (Mt 1, 20)

először mindig áldást mondani
először mindig hálát adni
és csak azután megkérdezni
mi a szándékok Uram
mit akarsz azzal
minek úgy örültem
mit akarsz azzal
ami annyira fáj
először mindig áldást mondani

először mindig hálát adni
mert bölcsesség van rendeléseidben
ha sokszor nagyon elrejtetten is

7. -- angyal szólt hozzá -- (Mt 1, 20)

úgy imádkozni mint József
úgy könyörögni tehozszád
és olyan csöndesnek is lenni
mint ő
hogy a Hangot
ne tévesszem össze a magaméval

8. -- nem kaptak helyet -- (Lk 2, 7)

sötét és szennyes a barlang
akár a Föld
mit megváltani jöttél
nincs otthonod
nincs semmid
de van édesanyád
de van Édesanyád

9. -- jászolba fektette -- (Lk 2, 7)

micsoda bizalom
hogy Isten kezrede bízza magát
egészen védtelenül
micsoda megérdemelt bizalom
kezrede bírom magamat én is

10. -- pásztorok virrasztottak -- (Lk 2, 8)

milyen kicsi vagyok a csillagok alatt
mennyre kicsi
s mily nagyra vetíti ki árnyékomat
a pásztorúzó lobogó fénye
követ mint a Múlt
hogy azután
belesimuljon a felnövekvő éjszakába
mely átöleli a Földet
mint a te irgalmasságod

11. -- dicsőség -- (Lk 2, 14)

ki olyan mint Te
nagy hatalmú Isten
kinek játékszere a Nap
s a csillagok
mint gyermekeink forgó bűgöcsigái
dicsőségedet éneklek én is önként
szentnek mondalak és csodálatosnak
jónak és irgalmasnak mindörökké
elámulok tökéletes tulajdonságaidon
melyek nem egymásmelletteik
mint a mieink
hanem azonosak egymással
kiváltképpen szentségedet nem értem
ez a te legsajátosabb birtoklásod
ez valami olyan
melyre hasonlatot sem tudunk a Földön
szent vagy
szent vagy
szent vagy
szívesen mondom neked már most
az eljövendő élet énekét

XIII. SEGÍTSÜNK A RÁSZORULÓ GYERMEKEKEN

Az Élet Másokért Egyesület 2014. december 20-án du. 14 órakor rendezte meg a „XIII. Segítsünk a rászoruló gyermekeken” elnevezésű jótékonyági ünnepséget.

Ebben az évben a korábbi évektől eltérően az Endrődi Népházban tartottuk meg az adakozási rendezvényünket.

Ennek keretében 25 olyan gyomaendrődi családot ajándékoztunk meg, ahol tartósan beteg gyermeket nevelnek.

Meghívtuk a belfenyéri (határon túli) árvaház kis lakóit is, hogy együtt készüljünk lélekben a karácsonyra.

Különös jelentősége, hogy gyomai és endrődi történelmi egyházak is képviseltették magukat.

A szervezésben segítségemre voltak a Szent László Zarándoklat szervezői, valamint a Gyomaendrődi Kállai Ferenc Népfőiskola Alapítvány elnöke.

Példaértékűnek tartom, hogy az elmúlt több mint egy évtized alatt ilyen összefogást nem tanúsított a város.

Gyűjtöttünk édességet, tartós élelmiszert, játékot, melyet az emberek rendkívül jó szívvvel ajánlottak fel.

A megnyitó után Czank Gábor plébános úr, Fülöp Mónika evangélikus lelkész, valamint Dr. Dénes Zoltán kanonok, egyetemi tanár köszöntötte a megjelenteket, és a karácsonyhoz kapcsolódóan mondták el gondolataikat.

Kiss Márton belfenyéri plébános bemutatta az árvaházból érkezett gyermekeket, és néhány mondattal ismertette az életkörülményeiket.

A Szent Gellért Gimnázium tanulói karácsonyi műsorral ajándékozták meg a gyermekeket.

A jelenlévő egyházi személyiségek az ajándékba kapott gyertyát meggyújtották, miközben az ismert karácsonyi énekek hangzottak el.

Bukva Márta a beteg gyermekek örömről és bánatáról mondott el egy gyönyörű verset.

Ezt követően egy édesanya, Fülöpné Kiss Erzsébet szintén köszönetét fejezte ki az adományozóknak, a szervezőknek, a segítőknek.

Az ünnepség fénypontja következett: az ajándékok átadása, melyet minden gyermek és hozzátartozó örömtől megilletődve fogadott.

Minden évben a himnuszok együttes éneklésével zárjuk ezt az egyedülálló kezdeményezést.

Külön köszönetet mondok Iványi László hunyai plébános úrnak, aki a kezdeti nehézségek ellenére is biztatott, hogy ezt a hagyományt nem kellene megszakítani.

A biztatásokat (Dr. Szonda István, Dr. Dénes Zoltán) bizonyították a csillogó gyermekszemek, illetve a meghatódottság könnyei.

Köszönetem fejezem ki az adományozóknak, a segítőknek, valamint a megjelent közjogi méltóságoknak.

*„Egy ajándék éppen annyit ér,
amennyi szeretettel kiválasztották”
Thyde Monnier*

Egészséget, békességet kívánok az új esztendőben.
Gyomaendrőd, 2014. december hó

Vaszko Sándorné
elnök

ADOMÁNYOZÓK

Ványolos Béla és családja

Hunya Elek és családja

Dr. Dobó Katalin

Iványi Lajos és családja

Balog Péter és családja

Binges Vince és családja

Szabó Incéné

Papp István és családja

Hanyecz Vencelné

Farkas Rezsőné

Dr. Palya József és felesége

Dr. Giricz Katalin

Iványi László

Dr. Csorba Csaba

Varga Mátyás

Tótkáép Kft.

Sikér Kft.

Rostélyos Husbolt (Nagy László)

Tóth Ferenc és családja

Dr. Szonda István és családja

Uhrin Emese (Papírbolt)

Kónya István és családja / Kónya

Zöldséges/

Várfi András

Galambos Enikő és családja

Hegedűs József és családja

Czinó Erika és családja

Izsóné Gecsei Edit

Nagy-Kulik Zsuzsa és családja

Pápai Zsuzsanna és családja

Vaszko Katalin

Katolikus Karitasz

Gyomai és Endrődi Katolikus

Egyházközség tagjai

Szent Gellért Általános Iskola

Szent Gellért Gimnázium

Őszikék Idősek Otthona lakói és

dolgozói

Névtelen adakozók

A belfenyéri fiatalok Kiss Márton plébánosukkal

SEGÍTŐK

Szonda István és családja

Iványi Lajosné

Malatinszky Zita és férje

Varga Zoltán

Varga Anita

Ifj. Varga Zoltán

Fülöp Péter

Gyurcsán György

Szent Gellért Gimnázium tanulói

Szőke József

Pocsaji Margit

Vargáné Földvári Krisztina

Timárné Rózsika

Molnár Borbála

És sok névtelen segítő

SPORT

A labdarúgók őszi szezonjának értékelése

A Gyomaendrőd FC elnöksége a 2014-2015. évi labdarúgó-bajnokságban a felnőtt csapat számára célként a Megyei I. osztály megtartását tűzte ki. A játékosállományban jelentős változás következett be, többen abbahagyták az aktív pályafutást, ill. eligazoltak a csapattól. A hazai játékosok hiánya miatt vidékről kellett igazolni, több fiatal labdarúgó érkezett alsóbb osztályból a csapathoz. Továbbra is gondot okoz a hazai játékosok hiánya. Az évadot ismét új edzővel kezdtük, az előző évi tréner, Árgyelán János Körösladányba szerződött, ezért Mazán Zoltán vette át a csapat irányítását. A bajnokság

augusztus 9-én indult, tizenhat csapat részvételével.

A bajnokság őszi szezonjára a felkészülés alatt a legnagyobb feladat az újonnan érkezett játékosok beillesztése volt a csapatszerkezetbe. Megfiatalodott csapatunktól azt vártuk, hogy az érkezett fiatal játékosok rövid időn belül beilleszkednek a csapatba, megszokják az első osztály légkörét és hasznos tagjai lesznek a Gyomaendrőd FC labdarúgó csapatának. Sajnos a csapat nem mindig tudott felnőni a feladathoz, sokszor csak kis különbséggel maradtak alul, hiányzott a rutin, a tapasztalat. A szezon közepén volt egy egyhónapos jó széria, de mindez kevésnek bizonyult ahhoz, hogy eredményes félévet zárjon az egyesület. A tervezett bajnoki pontoknak alig több mint felét sikerült begyűjteni, ez viszont kevésnek bizonyult a középmezőnybe kerüléshez.

Az elért eredmény pálya választóként:

Gyomaendrőd FC 7 mérk. 3 győz. 2 dönt. 2 ver. 11 pont

Az elért eredmény vendégként:

Gyomaendrőd FC 8 mérk. 0 győz. 1 dönt. 7 ver. 1 pont

Az elért eredmény összesítve:

15. Gyomaendrőd FC 15 mérk. 3 győz. 3 dönt. 9 ver. 18-37 12 pont

A hét hazai mérkőzés eredménye elfogadhatónak mondható, itt is a rutintalanságra fogható talán, hogy nem sikerült jobbra az összkép. A döntetlen mérkőzéseken kis odafigyeléssel jobb eredményt lehetett volna elérni. A vesztes mérkőzéseken sajnos még esélyünk sem volt a pontszerzésre. A győztes mérkőzéseken helyenként jól és tetszetősen játszott a csapat, sajnos ezt a formát nem tudták állandósítani.

A nyolc idegenbeli mérkőzésen sajnos mindössze egy pontot sikerült begyűjteni, ami döntően közrejátszott a sikertelen őszi szereplésben.

Összegzésként az ösről elmondható, hogy fiatal csapatunkban a néhány idősebb, rutinos játékos nem tudta a nehéz helyzeteken segíteni a társakat, nem tudott olyan lökést adni, ami jobb eredményt hozott volna. A fiatalok nehezen szokták meg az első osztály légkörét, játékrítmusát, így elmaradt a csapat a várt eredménytől. Nehéz tavasz elé néz a csapat, de nem reménytelen még a helyzet. A téli szünetben mindenkinek el kell gondolkodni azon, hogy miben tud a csapat hasznára lenni az eredményes tavasz érdekében. A kitűzött cél eléréséhez a télen és tavasszal nagyon keményen meg kell dolgozni, egy jó téli felkészülés után ez azonban nem lesz elérhetetlen. Ehhez a csapaton belül összefogásra és jó szereplésre lesz szükség.

Az ifjúsági U-20 csapat őszi szereplése:

Az őszi eredmény összesítve:

16. Gyomaendrőd FC 15 mérk. 1 győz. 1 dönt. 13 ver. 10-81 4 pont

Ifjúsági, U-20 csapatunk Pelyva Miklós edzővel kezdte a felkészülést a szezonra. Sajnos az utánpótlás csapatunkra is jellemző lett, hogy játékosaink vidéki csapatokba igazoltak, elhagyták nevelő egyesületüket. Hová is tűnt a klubhűség, az elhivatottság, a sport iránti szeretet??? Már

fiatal korban sem számít a társak iránti elkötelezettség, a csapat iránti szeretet, az egyesület iránti hűség, a város iránti vonzalom. Ha fiataljaink is mind többen így gondolkodnak, rövid időn belül nehéz helyzetbe kerül Gyomaendrődön a labdarúgás.

Az egész szezon igazi kapus nélkül játszotta végig a csapat, sok gonddal és problémával, létszámihiánnyal, mindez sajnos hűen tükröződik az egész őszi szereplésen. Remélhetőleg lesz a fiatalokban annyi kitartás, hogy becsületesen végigjátsszák a tavaszi mérkőzéseket, még ha az eredmények nem is fognak javulni.

Az U-17 korosztályú csapat őszi szereplése:

Utánpótlás csapatunk Pelyva Miklósval kezdte a felkészülést az újabb bajnoki évre. Most sem volt könnyű feladata, hiszen ezt a korosztályt évről évre újjá kell szervezni, nem volt ez másként ezen a nyáron sem. Korosztályukban fiatal az állomány, össze kellett szokniuk, a tavasz talán sikeresebb lehet a számukra.

Három területi csoportban 8-8 csapat méri össze tudását hétről hétre. Sajnos a bajnokság végén a kedvezőtlen időjárás miatt több mérkőzés is elmaradt, amelyeket majd tavasszal kell pótolni.

8. Gyomaendrőd FC 9 mérk. 1 győz. 1 dönt. 7 ver. 9-48 4 pont

Az U-16 korosztályú futballcsapat őszi szereplése:

Ez a korosztály ebben a bajnoki évben indult. Műfüves kispályán (40x20 m) zajlanak a mérkőzések négy csapat részvételével, körmérkőzések formájában ősszel-tavasszal, három-három alkalommal. Nehezen szokott hozzá csapatunk a műfűhöz, a harmadik tornára aztán magára talált, mindhárom mérkőzését megnyerte. Sajnos minden tornára Mezőberénybe kell utazni, hiszen Gyomaendrődnek nincs műfüves sportpályája, kézilabda méretben.

4. Gyomaendrőd FC 9 mérk. 3 győz. 1 dönt. 5 ver. 20-24 10 pont

Az elnökség megköszöni a csapatok tagjainak és edzőinek az egész éves hozzáállást, a szurkolóink biztatását, valamint támogatóink segítségét, akik áldoztak a gyomaendrőd labdarúgásért.

Fülöp Zoltán

Benke Mária versei

Csodás nap...

Szellő simogatja arcom.
A nap sugar pajkos fénye hull rám,
örvendezek, e csodás napon
végre tavaszias idő vár...

Itt van, érzem, illatos a lég.
Elborul, hópelyhek hullnak még.
Nem számít, élvezem, a januárt
a napnak létét, s ezt a fényárt...

Átjárja lelke e szépség.
kibújít kertemben egy kékség
egy picinyke virág, ébredsz,
lelkemben szépség éledez'...

Vecses, 2014. december 8.

Lélekhíd...

Lélektől lélekgig
tart ez a híd.
Hozzad vezet,
ölelésre hív.
A lélek a testünkben
érez, lüktet.
Amit teszünk, gondolunk,
lelki társunktól függhet...
Mint a nap, a hold,
és a csillagok,
az univerzum, égbolt
lelkeink is nagyok.
Átérezzük a másik
örömét, bánatát,
együtt érzünk vele
nem várunk csodát...
Vele örülünk, sírunk,
hisz' Ő a lelki társunk.
A lélekhíd hozzá
visz, és mi erre vágyunk...

Vecses, 2014. december 1.

A kis veréb...

Elhúzódtott a szép tavaszias ősz. A tavaszi virágok újra szirmot bontottak, a fák rügyezni kezdtek, a kismadarak ismét fészket, tojást raktak és kikeltették a fiókáikat.

Az emberek csodálkozva szemlélték az enyhe időjárást, örültek is neki, meg tartottak is tőle... lévén a mondas, hogy „nem eszi meg a kutya a telet...” Már december eleje volt, és szép napsütötte szelíd ősz honolt a kerteken...

A papa a kert ásásához kezdett, a komposztálót is megbontotta, trágyázta a földet, és jókedvűen dolgozgatott. A mama szedegette a diófa leveleit, hordta egy halomba, jól esett kinn tevékenykedni az enyhe időjárásban.

Beköszönt a kerítésen a szomszéd. Beszédbe elegyedtek, és mindketten azon morfondíroztak, hogy ilyen enyhe őszutót, télelőt még nem éltek meg, vagy csak nem emlékeznek rá... Azt mondja a szomszéd:

- Hát én bizony kiegyeznék ezzel az idővel márciusig, azután meg legyen jobb, vagyis, idén maradjon el a tél...

A papa is helyeselt, hogy az biz' jó volna, bár a sok kártevőt, ha nem pusztítja el a hideg tél, akkor tavasszal leszünk bajban...

Az is igaz.

Megszólt a mama is.

- Látom, ti jól elrendeznétek a világ sorát, beállítanátok az időjárást, hogy mindig enyhe idő legyen... Nem mondom, én sem haragudnék érte, de hát a természet rendje az, hogy három havonta váltakoznak az évszakok.

Igen, bizony gyermekkorunkban napra órát lehetett volna igazítani az évszakokhoz. Mára már ez is megváltozott, mint körülöttünk minden.

Ezen még egy ideig méléztak, majd mindenki folytatta a munkáját.

Mama, amint a zsákba rakosgatta a hullott faleveleket, csipogásra lett figyelmes.

Kereste, hogy honnan jön, majd a hang irányába ment, és megpillantott egy kis verebet, ami kétségbeesve csipogott. Biztosan éhes volt, elszakadt a mamájától, vagy ki tudja...

Mama nagyon megsajnálta, és hozta a létrát, hogy felmásszon hozzá, az eresz alá. Papa azonnal aggódni kezdett, hogy leesik, abbahagyta az ásást, és ment segíteni.

- Hát te meg, mit művelsz itt a létrával? – kérdezte.

- Mit, mit – dohogott a mama - megmentek egy szegény kicsi verebet.

- No hiszen, miért, mi történt vele?

- Elszakad a családjától – mondta aggódva a mama.

Mindketten jó emberek voltak, féltették, hogy szegényt a macska levadássza, ezt nem akarhatták... Keresték a kismadarakat a kopár fákon, de egyet sem láttak, néha egy-egy rigó, vadgalamb leszállt, de a verebek eltűntek, hogy hová, az rejtély volt számukra.

A mama elérte a kis ártatlant, leszedte kenyérmorzsát és vizet adott neki, és egy dobozba helyezte az udvaron egy szélvédett helyen, ha a családja keresi, hogy megtalálja.

Másnap reggel korán ment, megnézni az ő kis védencét, hogy hogy van vele.

Az idő komorra változott, több fokot is esett a hőmérséklet, erős szél fújt, és eleredt az eső is.

Szürke volt az egész táj, komor és borzongató.

A kis verébfióka nem volt a dobozban, mama rémülten keresgélgni kezdte, majd egyszer csak a fügebokor alatt látta meg, bőrig ázva a kis tollkezdeményei, hiszen még félig pihés volt, nem fejlődött ki a tollazata, mely megvédené a zord időjárástól.

- No, te szegény kis ázott verebem, gyere gyorsan, beviszlek, megtörölgetlek, megetetek, nehogy bajod essen – mondta neki a mama aggódva.

Amint a fügebokor felé közeledett, a szomszéd kandúr macskája is lapos kúszásban osont a bokor felé, nyalta a száját és nyávogott...

Mama gyorsan a seprűért nyúlt, fenyegetően a macska felé emelte a magasba, az hirtelen megtorpant, csalódottan abbahagyta a nyávogást, gondolta, itt már nem lesz reggeli a kis veréb palántából.

Mama fölszedte, az szegény remegett, csipogott. Lágyan megtörölgette egy puha ruhával, bevitte az előszobába dobozostól, pici magvakat, kenyérmorzsát szórt elé, egy kis edénybe vizet és becézgette, dédelgette.

- Ne félj kicsi szentem, felnevellek, ha már így elszakadtál a családotól.

Tavasszal meglátod, visszataláltok egymáshoz.

A kis veréb csipogott, majd miután evett-ivott, megszáradt, álomba merült.

Napok óta így ment a kisveréb ápolása, egyszer csak nem akart enni-inni, és csak gubbasztott a doboz sarkában.

Mama tanácstalanul kérdezte a párját, hogy szerinte, mi baja lehet.

Nem tudták, mit tehetnének, így hát egy hirtelen ötlettel kivitték a kertbe.

Már nem volt esős az idő, a nap is kibújtt egy kicsit, és vártak, mi fog történni...

Egyszer sok veréb csivített a doboz körül.

Mama nagyon megörült, mondta is:

- Picikém, eljött a családod érte, most már nem lesz semmi baj.

A kisveréb felélénkült, csipogott és próbálgatta kicsi szárnyait, majd a mama kirakta a doboz mellé és távolról figyelte az eseményeket...

Egyszer csak a lehangosabb veréb addig csivített, szólongatta, míg felbátorodott és felrebbent a diófa alsó ágára a kicsi.

Az egész verébcsapat tanítgatta repülni, és néhány nap után eltűntek, egy veréb sem maradt a kertünkben. Mire az igazi tél beállt, már biztonságban a családjával repdeshetett a szegény kicsi veréb.

Mama boldog volt, hogy segíthetett e kis jószágnak, hiszen segíteni jó, legyen az ember, állat, madár, vagy bármi, ami élő...

Ízes Ízek

Január Májkrémes burgonya

Egyforma burgonyákat héjában főzzünk meg. Meghámozzuk, félbevágjuk és kiskanállal a közepét kivájjuk. A kivájt burgonyát elkeverjük májkrémmel, két egész tojással, petrezselyemmel, ízlés szerinti sóval. Ezzel megtöltjük a kivájt burgonyákat, kikent tűzálló tálba tesszük, tejjel meglocsoljuk és sütőben átsütjük. Tálalás előtt egy-egy kis petrezselyem díszet szúrunk bele.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÜZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Híttelhetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétvégeken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRÖD, SZENT ISTVÁN. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sutt elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglal lerakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (guruló, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

Nyelvtanfolyamok szeptembertől

Angol újrakezdő 40 óra, 10 hét

Alapfokú nyelvvizsga felkészítő

Tanfolyamok időpontja: november 10. – január 30.
Óradíj: 500 – 850 Ft létszámtól függően.

A „Tudásod a jövőöd” program befejeződött, ingyenes nyelvtanfolyamok egyelőre nem indulnak.

számítógép kezelő tanfolyam

Decemberben újabb tanfolyam.

INTER Nyelvtanulmány, 5500 Gyomaendrőd, Kossuth u.18.

internyelvstudio@gmail.com; 20/22 970 22; 20/947-1603

kedd-péntek 15.00-18.00

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

nek 74-dik évében az egyház szentségeivel megerősítve, visszaadta lelkét teremtőjének. Gyászolják családtagjai a rokonok és ismerősök. Isten őrkdjön pihenése felett.

BÁNFI GYULÁNÉ MÉSZÁROS MAGDOLNA gyomaendrődi lakos, életének 74-dik évében, 2014. november 27-én hazatért a Menyei Atyához. Gyászolják családtagjai, rokonok és ismerősök. Pihenése legyen csendes, emléke áldott.

HORNOK LAJOSNÉ HORNOK MÁRIA gyomaendrődi lakos, 103 éves korában, az Egyház szentségeivel megerősítve, visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolják családtagjai rokonok és ismerősök. Pihenése legyen csendes, emléke áldott.

SZELEI BÁLINT gyomaendrődi lakos, december 2-án, 94 éves korában távozott szerettei köréből. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Isten fogadja lelkét az örök hazába.

TANKÓ ANDRÁSNÉ SZABÓ IRMA gyomaendrődi lakos, 89 éves korában december 19-én az Egyház szentségeivel megerősítve, távozott szerettei köréből. Gyászolják családtagjai rokonok és ismerősök. Pihenése legyen csendes emléke áldott.

UHRIN BÉLA gyomaendrődi lakos, 84 éves korában váratlanul eltávozott szerető

családja köréből. Gyászolja felesége gyermeke és családtagjai. Isten adjon lelkének örök boldogságot.

Édesanyánk, **RICSEI BALÁZSNÉ SZABÓ EMMA** november 19-én 88 éves korában meghalt Budapesten. December 13-án temettük kérésének megfelelően Budapesten a Fiúmei Úti Emlékkert szóróparcellájába.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi katolikus temető takarítását, karbantartását támogatják adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrődi és a hunyai templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezzünk halálzási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

„Nem múltak el ők, két szívinkeben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek,
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelemség.”

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

BÁLINT TIVADARNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA gyomaendrődi lakos, élet-

Fényképalbum

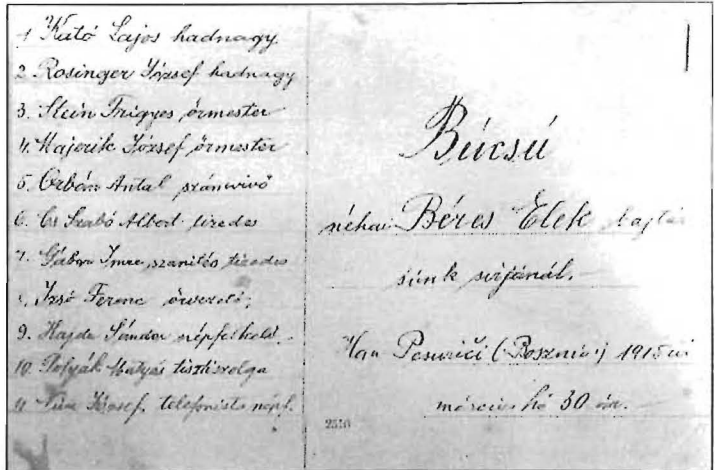
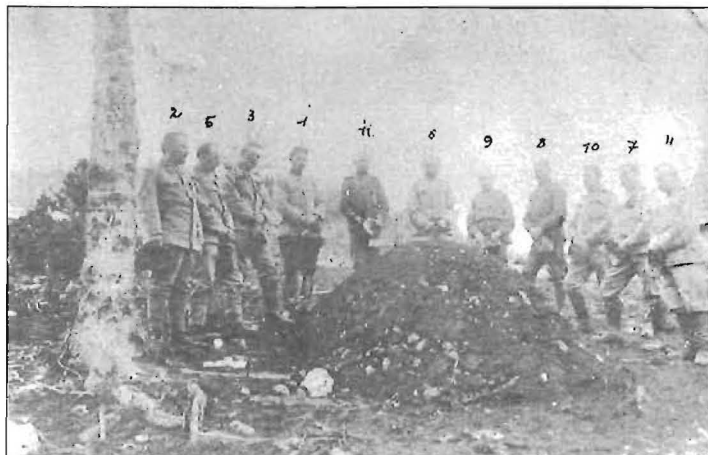
Korabeli fényképek a

„Tábori lap és versek Fülöp Imre endrődi és Cs. Szabó Albert gyomai kisgazda hagyatékából II.” c. cikkünkhöz

(Gyoma néprajza, 11. oldal, Cs. Szabó István)

Jobb felső kép: 147. sz. Albániai front 1915. nyíllal jelölt (jobbról a 2. katona Cs. Szabó Albert nagyapám

Két alsó kép: Béres Elek honv. sírhantját állják körül gyomai és mezőberényi bajtársai. A sírhant fejénél legénykori pajtása Cs. Szabó Albert nagyapám

1. Kútó Lajos hadnagy.
2. Rosinger György hadnagy
3. Klein Imre, őrmester
4. Hajós László, őrmester
5. Béres Antal, prímás
6. Cs. Szabó Albert, tábornok
7. Gyoma Imre, szanatórium vezető
8. Jász Ferenc, orvos
9. Hajós Imre, népfelkeltő
10. Hajós Imre, népfelkeltő
11. Cs. Szabó Albert, tábornok

Béres Elek
néhai Béres Elek hajdani
sírhantja körében
Tan. Pusztai (Pusztai) 1915-ös
m. é. s. 30. sz.

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Adventi hangulatban telt a december

Meséltünk az angyalokról az angyalok között

A nyolcadikosok záró képe

A betlehemes játékot a hatodikosok adták elő

Nagy volt a választék a karácsonyi vásárrban

A decemberi hetek iskolánkban is az adventi készülődés hangulatában teltek. A karácsonyi ünnepkörrel iskolai szintű projekt keretében dolgozták fel a tanulók. A hetedik évfolyam feladata volt a programok szervezése, a feladatok kiosztása, értékelése. Minden hét közös gyertyagyújtással kezdődött, és itt kapták meg a legjobban teljesítő osztályok a finom jutalom tortákat. Volt bolhapiac is, itt használt könyvek, CD-k, játékok cseréltek gazdát.

A szülők karácsonyi vásárt szerveztek, ahol finom süteményeket, karácsonyi díszeket lehetett kapni.

Az olvasóteremben ezúttal angyalokból rendeztünk kiállítást.

Az osztályok feldíszítették a tantermeket, a rajz szakkörösök a közös helyiségeket. A projekt a karácsonyi ünnepséggel zárult, amelyre önálló műsorszámokkal készültek az osztályok.

Az izgalmas, örömteli készülődés után meghitt, szeretetteljes hangulatban ünnepeltük a karácsonyt.

A Rózsahegyi Kálmán Általános Iskola és Kollégium tanulói és dolgozói minden kedves olvasónak sikerekben gazdag, boldog új évet kívánnak!

Meghívott vendégeink között Kepenyés András tankeriületi igazgató és Toldi Balázs polgármester

További információkat, képeket láthatnak a www.rozsahegyiiskola.hu oldalon.

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium hírei

Gimnáziumi egység

Szavalóverseny

2014. november 14-15-én rendezték meg Gyulán a József Attila-díjas gyulai költő emlékére rendezett Simonyi Imre XIII. Emlékversenyt. A rendezvényen iskolánk, a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium 10/A osztályos tanulója, Hunya Réka is részt vett a versmondó kategóriában. Réka a rendkívül erős mezőnyben jól helyt állt, második helyezést ért el.

A versenyen kötelező versként Simonyi Imre Elégia, szabadon választott versként Márai Sándor Mennyből az angyal c. költeményét adta elő. Felkészítő tanára Bernáthné Butsi Erika volt.

Büszkék vagyunk diákunk eredményére, és további sikeres szerepléseket kívánunk.

**„S ez az adventi, mély, havas és holdas éj, titkot tud:
Jön! ... Ne félj!”**

Jön, közeleg, s mi készülünk. Adventi koszorút készítettünk, meggyújtottuk az első gyertyát, teremdíszítő versenyt hirdettünk az osztályok között, lelkesen közreműködtünk az országos adománygyűjtő akcióban, meggyújtottuk a második gyertyát, kirándulást szerveztünk az adventi Bécsbe, meggyújtottuk a harmadik gyertyát, a kollégiumi karácsony alkalmával diákjaink kedves műsorral, tanáraink finomságokkal készültek, és végül meggyújtottuk az utolsó gyertyát is. Czank Gábor katolikus plébános és Papp Tibor református lelképásztor adventi gondolatai után a kilencedikes tanulóink osztályfőnökeik segítségével betlehemeset adtak elő, majd jutalomban részesítettük a dekorációs verseny győzteseit.

Ezúttal kívánunk a Szent Gellért Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium tanulóit, tanárait, dolgozóit minden kedves olvasónak áldott, békés Karácsonyt és Új Esztendőt!

Nálunk járt a Mikulás... – Mint minden évben, idén is megérkezett hozzánk a Mikulás. Már a délelőtti folyamán izgatottak voltunk, mert ezen a napon egymást is megajándékoztuk valami aprósággal. Az egyik szünetben kopogtattak az osztályunk ajtaján és betoppant Szent Miklós püspök, akit vidám énekekkel, versekkel köszöntöttünk. *Mészáros Kata Baglárka 5.o.*

Iskolakóstolgot a Szent Gellértben

Iskolánkban 2014. december 2-án iskolakóstolgot tartottunk. A rossz idő ellenére is sok csillogó szemű leendő első osztályos kisgyermek és szülei fogadta el meghívásunkat. Nagy érdeklődéssel hallgatták igazgató úr és a tanító nének tájékoztató szavait, majd betekintheztek iskolánk kápolnájába és annak rejtelmibe. Ezt követően négy állomáson bizonyíthaták be ügyességüket. Az interaktív tábla segítségével egy téli képet színezhettek ki. Majd következett a tornaterem. Itt játékos ügyességi feladatokat oldottak meg. A kézműves foglalkozáson elkészíthették saját adventi papírkoszorúikat. A legutolsó állomáson iskolánk ebédlőjében elfogyaszthatták a saját ízlésük szerint elkészített mókás szendvicseiket. Minden kisgyermek egy „Emléklappal” tért haza. A sok mosolygó kis arc azt bizonyította, hogy jól érezték magukat. Szeretettel várunk újra Benneteket a tavasszal megrendezendő következő iskolakóstolgotokra is.

„Akkoron csillag gyűlt az égre”

Iskolánkban karácsony előtt mindig nagy a sürgés-forgás. A vásárt, a délutáni műsorösszeállítást több hetes felkészülés, próbák előzik meg. Szébbnél szébb kopogtatók, asztali és karácsonyfadíszek, ötletes ajándékok kerülnek ki diákok és tanáraink kezéből, melyek a vásáron gazdára találnak.

A negyedik adventi gyertyát is meggyújtottuk, majd Czank Gábor katolikus plébános a és Papp Tibor református lelkész úr igehirdetésével vette kezdetét a bensőséges karácsonyváró, amelyet Tóth Ferenc igazgató úr nyitott meg.

A legkisebbek a Mikulás kesztyűjéről adtak elő egy vidám történetet, mely előtt és után a Kállai Ferenc Művészeti Iskola növendékei játszottak. Trombita és gitár, majd furulya tette még színesebbé a délutánt. A betlehemes - hagyományaink szerint - a 3-4. osztály elevenítette fel az énekkarosok kíséretében. Az ötödik osztály Selma Langerlőf elbeszélését vitte színre a csodálatos éjről.

„Egy tiszta fényes éjszakán Csendült az ősi dal, Angyalsereg hajolt alá Arany hárfáival”

2014. december 21-én műsort adtak általános iskolásaink a város koszorújánál. Gimnazista énekkarosok tették még meghittebbé az utolsó adventi vásárnapot, diákjaink versmondását. Zongorán - felvételtől - közreműködött Vincéné Nagy Edit. Czank Gábor katolikus plébános, lelki vezetőnk gyűjtötte meg a negyedik gyertyát, és mondta el erre a napra szánt gondolatait.

Eredményeink:

Kiss Vivien első, Kiss Gergő második helyezést ért el a CsabaParkban megrendezett íjász versenyen.

Vatai Zalán 1. osztályos, Zsador Zita és Szabó Eszter 4. osztályos tanulók külön díjban részesültek a Melódia üzletház által meghirdetett Rajzoló a Mikulásnak! c. rajzpályázaton.

Neibort Tibor 8. osztályos tanulóink országos első helyezést ért el pingpongozók Szentendrén megrendezett versenyén. Csocsóban a második helyet szerezte meg egy volt diákunkkal, Wolf Péterrel együtt. Csasztek Tamás és Kis Otília is eredményesen szerepeltek.

Adventi várakozásunk 2014

Fotók: Soczó Géza

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizés szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hidfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Kedves vásárlóim!

Ajánlataim:

- virágföldek, virágtápok, műanyag virágcserepek
- kandallók, szenes kályhák, kályhacsövek
- demizonok, mű. kannák, mű. hordók
- takaróponyvák, fóliák, p.p. zsákok, raschel zsákok
- dróthálók, raschel hálók, kötöző drótok, spárgák
- gumicsizmák, esőruhák, védőkesztyűk
- szegek, csavarok, Reisser csavarok
- fejszék, balták, fűrészek, kéziszerszámok
- festékek, ecsetek, zsákos anyagok
- cefrés hordók, cefredarálók, segédanyagok
- rágszálóirtók, csapdák, ragasztók
- kisállat eledel, kiegészítők

**Sikerekben gazdag új évet
kívánok!**

Várom vásárlóimat!

FARRAS MÁTÉ

FG0152

Folyóirat

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 220 Ft

XXII. évfolyam 2. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2015. február

A tartalomból:

3. Önkormányzati hírek
4. Endródiek Baráti Köre felhívása
5. IN MEMORIAM: Tankó Andrásné Szabó Irma ny. pedagógus

7. A kulák élet történései Endrődön

10. Betlehemezéstől a háromkirályjárásig

20. Hunyai értékek I. (Írás a 4. oldalon)

Szalagavató a gimnáziumban

Iskolánk gimnáziumi egysége 2015. január 16-án rendezte meg hagyományos Szalagavató ünnepségét a városi Varga Lajos Sportcsarnokban. Az idei tanévben három osztály, összesen 88 végzős diákja számára tüzték fel osz-

tályfőnökeik a szalagokat. Az ünnepélyes szalagtűzést a végzős osztályok táncai követték, a vendégek palotást, moldvai és orosz táncokat és láthattak tőlük. A rendezvényt a végzős tanulók és szülei közös táncja zárta. A rendez-

vényt megtisztelte jelenlétével Dr. Kozma Gábor, a szegedi Gál Ferenc Főiskola rektora, Toldi Balázs, Gyomaendrőd város polgármestere, Dr. Csorba Csaba jegyző, Lehoczkiné Tímár Irén alpolgármester, a Képviselő-testület tagjai, valamint a társintézmények vezetői, képviselői.

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium hírei

Gimnáziumi egység

Szalagavató a gimnáziumban. Kép a címlapi cikkhez.

Versenyek, eredmények

Iskolánk tanulói rendszeresen részt vesznek különböző tanulmányi és sportversenyeken. Az elmúlt időszakban az alábbi eredményeket érték el diákjaink:

A „Keresem őszám udvarát” elnevezésű irodalmi versenyen három csapat indult 3-3 fővel, az első fordulóban a 10. A osztály csapata az első, a 9. A osztály csapatai a második illetve a negyedik helyen jutottak be a döntőbe, melyet februárban rendeznek meg Szeghalmon. Felkészítő tanáruk: Bernáthné Butsi Erika.

A „Luxemburgi Zsigmond és kora” című országos történelem versenyen 244 tanuló közül az első fordulóban Frolyó Karolina 10. A osztályos tanuló a 8. helyen, Gera Ilona 10. A osztályos tanuló a 42. helyen került a februárban sorra kerülő második fordulóba. Felkészítő tanáruk: Rudner Anett.

A „Futsal 4+1” elnevezésű teremlabdarúgó-bajnokság Szeghalmon megrendezett megyei elődöntőjében iskolánk csapata harmadik helyezést ért el, felkészítőjük Giriczné Darácsi Anna.

A „Diákolimpia” megyei bajnokságán iskolánk VI. korcsoportos leány kézilabda csapata az előkelő harmadik helyezést érte el. Felkészítőjük: Lakatos Tibor.

„Adnak-e a háromkirályoknak szállást?”

Január 6-án van vízkereszt, a karácsonyi ünnepek zárónapja, a farsangi időszak kezdete, a három királyok ünnepe.

Vaszkó Irénke néni gyűjtése alapján ezt a népszokást elevenítettük fel diáktársaimmal a hunyai, a gyomai, az endrödi, az orosházi, a nagyszénási katolikus templomokban, az Őszikék Idősek Otthonában, az endrödi Népházban és iskolánk kápolnájában reggeli áhitat keretében.

Farkas Anita 7. o.

Jobb oldali képen látható a kis csapatunk az orosházi templomban

Együtt szavalt a Nemzet

„Az idén 26. alkalommal ünnepeljük meg a Magyar Kultúra Napját annak emlékére, hogy Kölcsey Ferenc 1823. január 22-én tisztázta le Szatmárcsekén a Himnusz kéziratát. A nemzeti megemlékezések hozzájárulnak ahhoz, hogy nagyobb figyelmet szenteljünk évezredes hagyományainknak, nemzeti tudatunk erősítésének, ápoljuk és továbbadjuk kultúránk tárgyi és szellemi értékeit.”

2015. január 22-én, a magyar kultúra napján ismét együtt szavaltunk a Nemzettel. Második alkalommal kapcsolódtunk be a programba, melynek központja ebben az évben Orosháza, a Táncsics Mihály Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium volt.

Iskolánk aulájában gyűltünk össze, hogy az élő kapcsolást megvárva együtt mondhassuk Kölcsey Ferenc versének, a Himnusznak első versszakát és Vörösmarty Mihály Szózatát. Határainkon belül és kívül, világszerte számos magyar nyelvű iskola csatlakozott a magyar kultúra napi kezdeményezéshez.

Jordán Tamás Kossuth-díjas színész, rendező, érdemes művész vezényletével hangzottak föl a versek, melyek valóban lélekemelő pillanatok voltak.

A gyomaendrőd Liget fürdőben megtartott Közzeti Diákolimpiai Úszóversenyen elért eredményeink:

Czibulka Imola - III. korcsoport leány
100 m gyorsúszás II. hely
50 m mellúszás III. hely
Nagy Balázs - IV. korcsoport fiú
100 m gyorsúszás III. hely

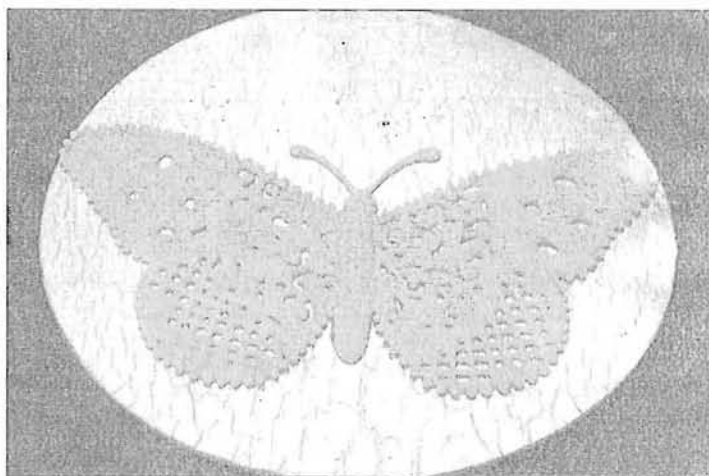
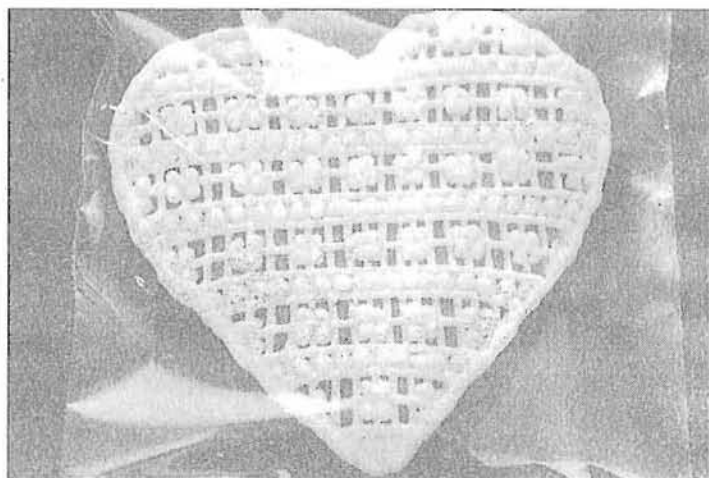
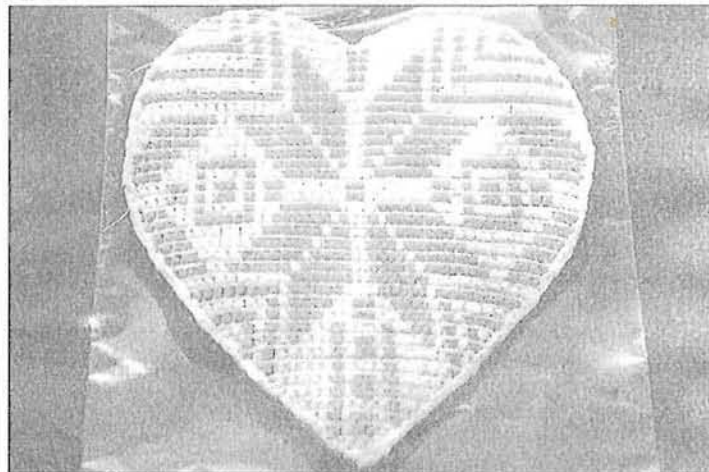
Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület január hónapban

- A januári képviselő testület ülése egy szomorú bejelentéssel kezdődött. A polgármester néma megemlékezésre szólította fel a jelenlévőket emlékezve a Liget- fürdő elhunyt vezetőjére, Vass Ignácra. Nyugodjék békében.
- A napirendi pontok tárgyalása előtt tette le az esküt Papp István képviselő, aki egyben az ügyrendi bizottságba lett delegálva. Mint ismeretes, Várfi András a FIDESZ listájáról jutott be a testületbe, de megyei alelnökké választása miatt fennállt az összeférhetetlenség, amiért önkormányzati képviselői tisztségéről le kellett mondania, így a listán következő, Papp István lett a képviselő.
- A napirendi pontok elfogadása után Gyomaendrőd Kultúrájáért elismerő oklevélben részesült az O'Mart Kulturális Egyesület, akik hónapról hónapra jeles rendezvényekkel szolgálják városunk szellemi életét.
- Gecseiné Sárhegyi Nóra gratulációját követően a Kamarakórus egy műsorzámmal fejezte ki elismerését.
- Az első napirendi pont a szociális jogszabályok megváltozásáról szólt. Az kétfordulós tárgyalás lehetőséget ad az újra beszélésre és arra, hogy a civilek és az érintettek hallassák hangjukat.
- Beszámolt a „Lélekkel a Körösök mentén” pályázatról Simon Ágnes projektmenedzser. Erről a fontos turisztikai pályázatról minden hónapban azt halljuk, hogy többlet önkormányzati támogatást igényel.
- Szintén fontos téma volt az óvodák üzemeltetése. Jellemzően nem folyamatában látták a képviselők, hanem főként a gazdaságosság, a megéri, nem megéri szempontja szerint vizsgáldotak. Vállalkozásba adás volt a javaslata egy újabban többször megszólaló képviselőnek. Az óvoda egyszer a gyermekeink legjobb ellátását kell, hogy szolgálja, másodsor munkahely az ott dolgozó óvoda-pedagógusok és a kiszolgáló személyzet számára. Ez a két tényező nem igen hangzott el.
- Döntés született arról, hogy őstől három önkormányzati óvoda működik társulási formában.
- Egyedi és nem egy koncepcióba illő döntés született, hogy családi napközi legyen az Öregszőlőben 300 ezer Ft önkormányzati támogatással.
- Régi tervet kíván megvalósítani a KT. miszerint az alapfokú művészet oktatás színhelyét a Katona József Művelődési Házba kívánja áthelyezni. Ennek tervezésére 1 milliót különít el az idei költségvetésben.
- Lakosságszám arányban járul hozzá Gyomaendrőd a VIDRA mentőcsoport kérelméhez, bombakereső beszerzéséhez, 133 ezer Ft értékben.
- A városháza szervezet átalakítása napirendi pontnál a polgármester gyorsan döntéshozatalra vitte az ügyet. Lesz ezután településfejlesztési osztály is, bizonyára osztályvezetővel, akinek személye még nem ismert.
- Az alapok és pályázati kiírások, valamint azok feltételeinek tárgyában nincs változás, habár igen idejétmúlt.
- Annál fontosabb téma volt a GYÜSZ-TE beszámolója és az idei év GYÜSZ-TE-t érintő támogatásai. Több bírálat elhangzott azzal a kezdéssel, hogy egyébként megszavazom, de kérdéseim vannak. Pájer Sándor elnök, majdhogynem turisztikai szakemberként válaszolt a kérdésekre.
- Végül a tisztelt képviselőtestület sok-sok milliót megszavazott a GYÜSZ-TE-nek.
- Fontos napirendi pont volt a 2015. évi közmunkaprogram szervezése. A polgármester beszámolt a Bethlen Gábor Szakképző Iskolával való együttműködésről és a közmunka fontosságáról.
- Az ivóvíz minőségjavító program jótékony hatását valamilyen nyien élvezni fogjuk, a csövek, egyéb alkatrészek cseréje bosszúsággal jár, de az eredmény a tiszta ivóvíz nem marad el.
- A képviselők még több napirendi pontról döntöttek és elfogadták a 2015. év első félévi üléstervét is.

Várfi András

Hunyai értékörzés I.

Lásd még a 4. és 10. oldalon
Fotó: Szózó Géza
Rudsz Anikó - nézőskálás

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Kedves Endrődi Barátok!

Az Endrődiek Baráti Köre 2015. március 21-én (Szombaton) 10-17 óra között tartja meg szokásos budapesti összejövetelét, éves közgyűlését. Szeretettel várjuk tagjainkat, de rajtuk kívül más és újabb érdeklődőket is, akik számára Endrőd neve kedvesen cseng, és civil szervezetünkön keresztül is kötődni szeretne szülővárosunkhoz.

A korábban kipróbált helyen szervezzük a találkozót. Címe: **1054 Budapest, V. Alkotmány u. 9-11.**

„Alma Mater” étterem (Parlamenttel szemben, bejárat: Szemere utcai oldalon)

Központi fekvése lévén megközelítése igen kedvező. Szombaton ingyen parkolási lehetőség közvetlenül a vendéglő mellett.

Vonattal érkezők. Keletitől: 2-es Metró-Kossuth tér; 78-as Trolibusz-Szemere u.; Nyugatitól sétálva. Valamint 2-es villamos, 15-ös busz, stb.

A közgyűlés előtt bemutatjuk az Endrődi híd avatóján készült filmet, melyet a vezetőség beszámolója követ az elmúlt évről és az ezévi programokról.

Az előző évek szokásához híven ezúttal is tombolával színeztjük a programot. (Tombola tárgyakat szívesen fogadunk.)

Ebéd előrendelésre lesz 2000 Ft-os áron, a menü egyeztetés alatt.

Kérjük, hogy aki részt kíván venni a találkozón, **telefonon vagy e-mailen jelentkezzen be** legkésőbb március 17-ig. A buszrendelés, a vendéglő és a szervezők számára is fontos, a jelentkezők létszámának ismerete. (Természetesen bejelentkezés nélkül is mindenki szívesen látott vendég.)

Elérhetőségeink:

Endrődön: Fülöp Imréné Kati, T: 06-66-284-435; M: 06-30-662-8551 (kb. 10 napig március elején nem elérhető)

Traurig Edit (Németh Edit) T:06-66-284-647 M:06-30-402-5884

Továbbá: Tímár Imre elnök: T:06-1-326-7567; M: 06-20-942-9331; E-mail: timarimrev@gmail.com

Budapest, 2015. január 23.

Baráti üdvözléssel: EBK vezetősége

A „Hunyai Értékek” című kiállítás-sorozat története

Amikor Hunyára költöztem, alakítottam egy kézműves csoportot, mely az iskola megszűnésével abbamaradt! Többen jeleztek, hogy jó volna újraindítani, így 2014. szeptember 13-án megalakult a Hunyai Kézművesek Baráti Köre 22 fővel.

Megbeszéltük, hogy a szakkörön készült tárgyakból karácsony előtt tartunk egy kiállítást munkáinkból. Mivel egy közösségben szó esik erről-arról, javarészből ki-mit csinált élete folyamán, arra gondoltam ez egy nagyon jó lehetőség lehetne egy kiállítás-sorozat létrehozására. Az ötletet fölvettem polgármester asszonyunknak, aki nagy lelkesedéssel fogadta, s támogatásáról biztosított! Magam sem gondoltam, hogy ekkora sikere lesz, és ekkora érdeklődésre talál. Túl vagyunk a 7. kiállításon, s eljutottunk oda, hogy vidékiek is jelezték, szívesen kiállítanának nálunk, amennyiben erre lehetőség nyílna. Rugalmas hozzáállással ezt is megoldottuk, s beépítettük a programba.

Önző módon, így saját magamnak örömet okozván folytatjuk ezt a kiállítás-sorozatot, mert nem mindegy, hogy reggel az ember a szürke hétköznapiak milyen környezetben kezdi a munkát.

Szeretnék köszönetet mondani mindenkinek, aki segítségemre van: a kiállítóknak, Sóczó Géza hitoktatóknak, aki a kiállítás képeit készíti, a szakkör tagjainak, akik mellém álltak, Petényi Szilárdné polgármester asszonynak, Iványi László plébános úrnak és minden kedves érdeklődőnek.

Köszönöm a lehetőséget: Kucséra Edit szervező

Képek a 20. oldalon

GÁBOR DÉNES-DÍJ SOLYMOSI JÁNOSNAK

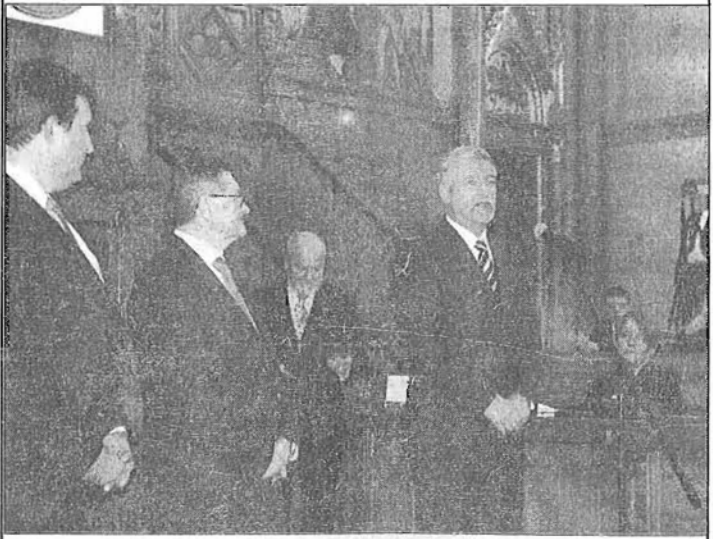
2014. december 18-án csütörtökön a Parlamentben átadták a 25 éve alapított, minden évben odaítélt rangos innovációs díjat az idei kitüntetetteknek.

A Gábor Dénes-díjat a NOVOFER Alapítvány kuratóriuma ítéli oda, 1989 óta minden évben. A cél a kimagasló szellemi alkotásokat létrehozó és az új ismereteket a gyakorlatba átültető szakemberek – mérnökök, kutatók, feltalálók – fokozott erkölcsi megbecsülése. A díj Gábor Dénesről, a holográfia felfedezőjéről, a Római Klub alapítójáról, korunk egyik legnagyobb humanista gondolkodójáról, az 1971-ben Nobel-díjjal kitüntetett tudósról kapta nevét.

A Gábor Dénes-díj 2014-es kitüntetettjei közt örömmel fedezhetjük fel olyan szakember nevét is, aki az űrkutatásban és űriparban végzett munkájával érdemelte ki a kitüntetést.

Solymosi János a Kandó Kálmán Villamosipari Műszaki Főiskola híradásipari szakán végzett 1977-ben. Első munkahelyén, a KFKI-ban plazmafizikai és lézertechnikai kutatásban használt célműszereket fejlesztett. 1983-tól a BME Mikrohullámú Híradástechnika Tanszék Űrkutató Csoportjában fejlesztőmérnök. Feladatai közé tartozott a műholdfedélzeti áramkörök fejlesztése, mérése, speciális tesztelő berendezések készítése. Részt vett számos űreszköz fedélzeti berendezésének fejlesztésében, köztük az űrtörténelmi jelentőségű VEGA programban.

1991-ben a müncheni Bonn Elektronik GmbH tulajdonosával megalapította a ma már 100%-ban magyar tulajdonú BHE Bonn Hungary Kft-t. A BHE Magyarország legnagyobb űripari cége, 18 országban van képviseletük. Űrtechnológiai igazgatóként személyesen irányítja a cég űrprojektjeit. Berendezéseik ott vannak a Nemzetközi űrállomáson, több külföldi műhold fedélzetén és az indiai Mars-programban is. Rendszeresen tart előadásokat konferenciákon. Tagja a Magyar Űrkutató Tanácsnak és Űrkutató Tudományos Tanácsnak. Elnöke a Magyar Asztronautikai Társaságnak (MANT), társelnöke a Magyar Repülő és Űrtechnológiai Platformnak (HATP). Szakértőként közreműködött az ország ESA-csatlakozásának előkészítésében.

December 18-án a Parlament felsőházi termében Solymosi János (jobbra) átveszi a Gábor Dénes-díjat Palkovics Lászlótól, az Emberi Erőforrás Minisztérium államtitkárától (balra) és Gyulai Józseftől, a NOVOFER Alapítvány kuratóriumának elnökétől (balról a második). (Fotó: Trupka Zoltán)

A kitüntetettnek az Űrvilág nevében ezúton is gratulálunk, további sikereket kívánunk!

Forrás: Űrvilág hírportál

A gyomai származású Solymosi Jánosnak Szerkesztőségünk is gratulál, és kívánunk további sikereket munkájához.

Vásártéri Ltp-en földszinti egyszobás lakás kiadó!
Érdeklődni: 0620/376-4567

memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Tankó Andrásné Szabó Irma

ny. tanító
(1925-2014)

Hosszú betegség után, 89 éves korában, december 19-én Békéscsabán hunyt el. Több generációt tanított Endrődön és korábbi szolgálati helyein.

Édesapja Szabó Bálint, a község ismert iparos, szélmalom tulajdonos, gépész volt.

Idősebb testvérei, Ernő és Dezső Endrőd közismert, megbecsült személyiségek voltak.

A Nagylány iskolába járt elemibe. Egy évvel korábban, öt éves korában írták be, mert már nem hagyta a testvéreit tanulni. Ő is szeretett volna köztük lenni. Csernus Mihály plébános külön engedélye kellett ahhoz, hogy megkezdhesse a tanulmányait.

Már ekkor kialakult a pedagógus pálya iránti elkötelezettsége. Kikérte a téglákat maga elé és „tanította” őket.

A Szent Imre Polgári Iskola következett ezután, ahol különösen Mácz tanár néni emléke maradt meg benne, akit nagyon szeretett.

Mire elvégezte a polgárit, visszatért Magyarországhoz Nagyváradra. Az ottani képző, ahová jelentkezett, állami képző volt. Itt tandíjmentességet kapott, mivel édesapja 50 %-os hadirokkant volt. Hasonló okok miatt került Ernő bátyja is Pápára. Nagyváradon az internátusban együtt laktak az akkori Magyarország keleti részeiből érkező tanulókkal Sepsiszentgyörgytől Debrecenig.

Nagyon zárt intézmény volt ez a 200 fős kollégium, naponta egyszer mentek ki csoportosan egy órá s sétára. Itt találkozott először későbbi kolléganőjével, Ricsei Baláznén Szabó Emmával, aki szintén a közelmúltban hunyt el.

Akkoriban román szót nemigen lehetett a városban hallani. A románt mint idegen nyelvet tanulták heti két órában. Még egy éve volt hátra, amikor odaérkezett a front 1944 őszén. Ekkor hazajött Endrődre.

1945 januárjában ment vissza Nagyváradra azért, hogy ne vesztse el egy évet. Édesapja szánkoval vitte el a Körös-parti városba, ahová kétnapi utazás után érkeztek meg. Júliusban már a román rendszer szerint képesítőzött. Tehát Magyarországon kezdte el a képzőt és ugyanabban az iskolában, de Romániában fejezte be.

Az oklevelét elismerték itthon. Endrődön akkor nem volt üres állás-hely, így Orosházától 11 km-re egy tanyai iskolába került. Először a felső tagozatot tanította, 5-8 osztályt egyben. Ő még nem volt 20 éves, miközben néhány ismétlős diákja már 15 éves volt. Később az alsó tagozatot kapta meg, ahol szintén összevonva tanított négy osztályt.

Így emlékezett erről az időszakról:

„Azok az aranyos tanyasi gyerekek, mint egy tiszta, hófehér tábla, úgy jöttek az ember elé. Kisasszony - így szólítottak a szülők -, csak a bőrrel számoljon! A legteljesebb bizalommal voltak irántunk, nem is volt bajunk a fegyelmezőssel. Sok tehetséges is volt köztük. Voltak, akik már másodikos korukban megtanulták a negyedikes anyagot is. Az egyik szülő hozta az ebédet, a másik hetente kenyéret süttött. Nagyon sok kóstolót is kaptunk és „csíramálét”, ami ott egy különleges étel volt. A városból is ők hozták nekünk a szükséges dolgokat. Villany nem volt, így az órarendet úgy állítottuk össze, hogy télen közös tornával vagy énekel kezdünk, amikor még sötét volt.”

Három év múlva férjhez ment Tankó Andrásához, aki szintén ott tanított. Ő Erdélyben született.

Csík-szeredában járt gimnáziumba, Marosvásárhelyen pedig tanítóképzőbe. Vasutas édesapját családjával együtt kiutasították Romániából, mivel nem tette le a román esküt. Vagonlakók lettek ekkor egy ideig, mint oly sok ezren az akkori Magyarországon. Végül Szegeden fejezte be a képzőt.

Férje nagyon szerette a színhátszást, a népi táncot, a zenét. Szeretett ilyen csoportokat, és idővel felfigyeltek erre a képességére.

Először Csorvára kerültek, majd 1954-ben Mezőkovácsházára. Itt egy „jóakarójuk” kiderített „egy nagy bűnt”, miszerint Tankó András igazgatónak egy endrődi „kuláklány” a felesége és ezért leváltották ebből az állásából.

Véletlenül megtudták, hogy közben üresedés lett Endrődön, és 1956. október 15-től itthon folytatták pályájukat. Az akkori endrődi káplánt, Nádor Ferenc piarista atyát jól ismerték, hiszen ő járt ki az orosházi tanyákra hittant tanítani, és Ildikó lányukat is ő keresztelte. Meglátogatták őt a plébánián, és ezután mentek bemutatkozni az igazgatónak.

Először a Mirhón tanított egy évig, majd Borbély Sándor áthelyezte a Szarvasvégi iskolába. Azt mondta, hogy ez volt a legnagyobb dicséret a pályája során, hiszen ezután igazgatója lányát, Klárit is tanította.

Férje testnevelő tanár majd tanfelügyelő lett, azonban egy nagyon gyors lefolyású betegség következtében 1968 januárjában, 45 éves korában elhunyt. Nagyon húzta vissza a szíve Erdélybe, de erre az utazásra korai halála miatt soha nem került sor.

Abban az évben halt meg édesanyja is, így teljesen egyedül maradt két gimnazista gyermekével. Mindketten tovább is tanultak, András orvos lett, Ildikó pedig óvónő.

1980-ig tanított az ún. Kiszely-féle (szarvasvégi) iskolában. 1982-ben ment nyugdíjba és azután még néhány évig a könyvtárban dolgozott, helyettesítve.

Gyermekei három unokával és három dédunokával ajándékozták meg. A velük való találkozás mindig nagy öröm volt számára.

1996-ban millecentenárium kitüntetéssel kapott, amellyel közszolgálati munkásságát ismerték el. Korábban, a 70-es években pedig megyei elnöki dicséretben részesítették.

Nagy örömmel vett részt két találkozón is 1999-ben és 2009-ben.

Irma nénivel utoljára 2011-ben találkoztam a Szarvasvégi iskola előtt, amelyet éppen akkor bontottak le. Együtt néztük, amint az elfogyó falak mögül előtűnt egykori tantermünk maradványa, ahol mi három tanéven keresztül lehattunk a tanítványai.

Nemsokára Békéscsabára került Ildikó lánya közelébe, mivel egészségi állapota egyre romlott.

Itt érte a halál.

Búcsúztatása az endrődi templomban volt. A Szarvasvégi temetőben helyezték örök nyugalomra a közel 47 éve elhunyt férje mellé.

1999-ben mondta e szavakat a 30 éves találkozónkon:

„Még tűrhető az egészségem, a magányt is megszoktam. A régi dalt idézve, egy kívánságom lenne még: szeretném a homokórárt megállítani. De az sajnos pereg tovább...”

Segítsen benneteket a Jóisten!”

Irma néni, hálával gondolunk az együtt töltött szép évekre és búcsúozunk minden tanítványa nevében.

Nyugodjon békében!

Giricz László – egykori tanítvány (1962-1965)

Katolikus oldal

FEBRUÁRI ÜNNEPEK

1. vasárnap: Évközi 4. vasárnap
 2. hétfő: Gyertyaszentelő Boldogasszony
 3. kedd: Szent Balázs püspök és vértanú
 5. csütörtök: Szent Ágota szűz, vértanú
 6. péntek: Miki Szent Pál és társai japán vértanúk
 8. vasárnap: Évközi 5. vasárnap
 10. kedd: Szent Skolasztika szűz
 11. szerda: A Lourdes-i Boldogságos Szűz Mária
 14. szombat: Szent Cirill és Metód Európa társvédőszejtei
 15. vasárnap: Évközi 6. vasárnap
 17. kedd: A Szervita rend hét szent alapítója
 18. szerda: Hamvazószerda
 21. szombat: Damián Szent Péter püspök, egyháztanító
 22. vasárnap: Nagyböjt I. vasárnapja
 24. kedd: Szent Mátás apostol

A lórdes-i Mária-jelenések

1854-ben a Katolikus Egyház egy újabb dogmát, hittételt hirdetett ki: Szűz Mária szep-lőtelen fogantatását. Ez azt jelenti, hogy Mária már fogantatása pillanatában mentes volt az áteredő bűntől, és Isten eleve megővta őt a bűnöktől ahhoz, hogy a Megváltó édesanyja lehessen.

(Dogma vagy hittétel = egyházunknak egy-egy olyan tanítása, amit a keresztény katolikus embernek kötelező módon hinnie kell. Dogma tagadása a Katolikus Egyházból való automatikus kizárással jár.)

Az 1854-es Szep-lőtelen Fogantatás hittételt sok támadás érte. Nem csak a Máriát nem tisztelő felekezettek részéről, hanem a még magukat katolikusnak valló főpapok soraiból is. Tüzlőnak vélték, és próbálták az ellenkezőjét bizonyítani. Így telt el négy év.

1858. február 11-én azonban csodás esemény történt Franciaországban, egy aprócska, Lourdes (ejtsd: Lurd) nevű faluban. A helyi molnár, Soubirous Ferenc elküldte kislányát, Bernadettet fát gyűjteni a közeli erdőbe. A kislány a barátnőivel együtt nekiindult a rőzsegyűjtésnek, de Bernadett lemaradt társaitól. A közeli Gáve patak mellett egy sziklafalban egy nyitott bejáratú kis barlang volt, ahova heves esőzések idején a kondások szokták a kondát beterehni. Bernadett a patak partján gyűjtögette a rőzset, amikor azt látta, hogy a barlangból fény szűrődik ki, és a fényesség közepén egy hófehér ruhás gyönyörű nő jelent meg. Fején aranykorona volt, derekán égszínkék öv, karján rózsafüzér. A jelenés pár percig tartott, aztán a szép nő a fényességgel együtt eltűnt anélkül, hogy bármit is mondott volna... Bernadett teljesen a jelenés hatása alá került. Innentől kezdve gyakran kiment a barlanghoz, a szülői tiltás ellenére is, hátha újra megláthatja a „szép hölgyet”, ahogyan ő nevezte. Tizennyolc alkalommal jelent meg Szűz Mária a kis Bernadettnek. Eleinte csak ő és barátnői mentek ki rózsafüzéret imádkozva a barlanghoz, de a jelenés híre hamar elterjedt a faluban, sőt a környéken, és az ötödik-hatodik jelenésnél már több ezer ember tolongott a kis barlang előtt. A „szép hölgyet” természetesen csak Bernadett látta - így sokan kétkeltek benne -, még a helyi plébános is...

Egyik jelenés alkalmával Mária azt mondta Bernadettnek: „Menj el a plébánoshoz, és mondd meg neki: azt szeretném, ha itt, e helyen egy kápolna épülne, és a nép körmenetben jönne ide búcsút járni.” A kislány félve ment el a szigorúságáról híres plébánoshoz, és előadta a hölgy kérését. A pap rámondott Bernadettre: „Hogy hívják azt a nőt?” „Nem tudom - felelte Bernadett -, a nevét nem mondta meg.” „Nos - felelte a plébános -, mondd meg neki, hogy mondja meg a nevét, mert a lourdes-i plébános nem áll szóba olyanokkal, akiknek nem tudja a nevét!” Bernadett a következő jelenés alkalmával háromszor is megkérdezte a jelenés asszonyát a neve felől. Végül Mária összetette kezét és az égre emelt tekintettel mondta: „Én vagyok a Szep-lőtelen Fogantatás!”

Bernadett a plébániáig ismételtette a sosem hallott szavakat, és előadta a papnak Mária üzenetét. A plébános elámult a hallottakon, hisz ez az írástudatlan kislány nem is hallhatott a négy évvel korábbi dogma kihirdetéséről. Ekkor már ő is kezdte elhinni a jelenés valóságát, és az ügy egyházi elismerése mellé állt.

Egyik jelenés alkalmával Mária arra kérte Bernadettet, hogy a barlang sarkában kezeivel ásson egy kis gödröt. Amikor a kislány ezt megtette, a kis gödörből forrás tört elő, mely bőségesen kezdte vizét ontani. A nép azonnal csodás erejűnek gondolta a forrást, és vitték a vizet betegeknek, kik közül sokan meggyógyultak. A csodás erejű víz számára az emberek egy medencét készítettek a barlang előtt, mely hamarosan meg is telt.

A végső lökést a jelenés elismeréséhez egyik falubeli asszony esete adta meg, aki elhozta karjain tizenéves, születése óta béna

FEBRUÁRI MISEREND

Endrőd:

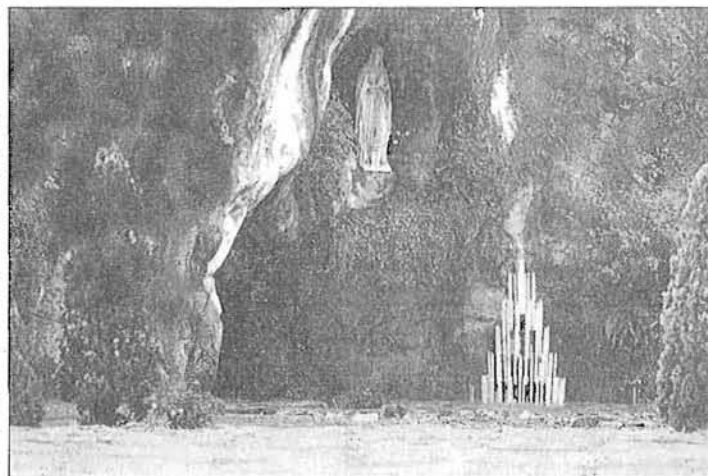
Vasárnap és ünnepnap: 9 óra.
 Szombaton vasárnapi előesti mise 17 órakor, végén a Mária-litániával.
 Hétköznapokon: reggel fél 8-kor - csütörtök kivételével.
 Nagyböjtben péntekenként keresztút 5-kor.

Gyoma:

Vasárnap és ünnepnap: 11 óra.
 Kedden és pénteken: 16 óra, a plébánia nagytermében.
 Nagyböjtben péntekenként keresztút fél 4-kor.

Hunya

Vasárnapokon: 10 órakor,
 hétköznapokon csütörtök kivételével 17 óra,
 szombaton vasárnapi előesti mise 17 óra.
 Nagyböjt péntekjein fél 5-kor keresztút

gyermekét. Istenhez imádkozva beledobta a béna fiút a medence vizébe, s az pár pillanat múlva egészségesen, karjait, lábait mozgatva jött fel a víz színére. A helyi orvos elismerte, hogy ilyen gyógyulás természetes úton lehetetlen, nem megmagyarázható. Az Egyház hamarosan állást foglalt és hivatalosnak ismerte el a lourdes-i Mária-jelenéseket.

Ma már nem kápolna, hanem óriási bazilika áll a barlang mellett, és e napon ezrek zarándokolnak Mária megjelenésének helyére, mely a Szep-lőtelen Fogantatás dogmájának elismerését, elfogadását is szolgálta.

Sok helyen, így Endrődön is szokás a Lourdes-i Szűzanya ünnepére (február 11.) készüléskor kilencedet, kilenc napi ájtatosságot tartani a Szent Szűz tiszteletére, melyet betegekért, és egyéb imádságaink meghallgattatásáért szoktunk felajánlani. Ne feledkezzünk hát el erről a szép eseményről, és lehetőségeink szerint elvégezve a Lourdes-i Kilencedet, imádkozunk mi is betegekért, a testi-lelki bajokban szenvedőkért, és a mai forrongó, háborúskodó világban különösen is imádkozunk a világbékeért, bízva abban, hogy Szűz Mária közbenjár értünk, és kiesdi számunkra Szent Fia előtt imádságaink meghallgattatását.

Czank Gábor
 plébános

Újságunk új webhelye: www.varosunkujsg.hu
 A hunyai plébánia új webhelye: www.hunyaiplebania.hu

Az endrődi plébánia új webhelye: www.endrodiplebania.hu
 A gyomai plébánia új webhelye: www.gyomaiplebania.hu

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

Szent Mátvás apostol

(Ünnepe február 24.)

Nem szerepel a 12 apostol névsorában.

Júdás helyébe választotta a tizenegy apostol, a 72 tanítvány közül, azok közül, akik mindvégig együtt voltak az Úrral, mert így lett létszámuk újra teljes. Sorshúzás döntötte el megválasztását. Megválasztását részletesen olvashatjuk az Apostolok Cselekedeteiben (ApCsel 1, 15-26).

Egy ideig Júdeában, Etiópiában és Antiochiában térített. Működéséről, hithirdetéséről nem sokat tudunk. Régi írások szerint a Kolchisz tartománybeli Szebasztopol városában keresztre feszítették, vagy egy másik változat szerint megkövezték, majd bárdal lefejezték.

Ereklyéinek egy része Szent Ilona császárné segítségével a németországi Trier városba kerültek, itt a város védőszentjének tisztelik még manapság is. Az ereklye többi része Rómában a S. Maria Maggiore-templomban nyugszik.

Szent Mátvás a szabók, a cukrászok, a kovácsok védőszentje. Szekercével, vértanúságának eszközével a kezében szokták ábrázolni. A népi hagyomány ennek nyomán alakította ki a „jégtörés” tavaszi szolását: „Jégtörő Mátvás, ha nem talál jeget, majd hoz.”

Iványi László:
200 éves az endrődi
Szent Imre-templom

A KULÁK ÉLET TÖRTÉNESEI ENDRŐDÖN Visszaemlékezés a 60 ével ezelőtt történetekre

A parasztélet alaptörvénye a termelés, a szüntelen munka. A paraszttársadalomban az alapsejt nem az egyén, hanem a család, amely minden tagja részt vesz a termelésben. A 4-5 éves gyerek libát őriz, a nagyobbak disznót, majd marhát őriznek. A nagyobbak már az adódó mezőgazdasági munkákba is besegítenek. Megállás a munkában nem volt, minden napnak megvolt a maga feladata mindenki számára, a jószágot etetni kellett, a földet művelni, mert nem termett.

A paraszttársadalomban nem volt tagozódás, mert minden paraszt egyformán élt. Mindenki azon volt, hogy minél többet termeljen, többet tudjon a birtokba beruházni, ami nagyobb biztonságot adott gyengébb termés vagy természeti csapás esetén. Tehát a paraszttársadalom ártermelésre volt berendezkedve, ami jövedelmezőséget is biztosított, gyarapítási tudta a gazdaságát, ezáltal gyermekeinek lehetőségét adott az önálló életkezdésre.

Az 1945-ös változás földreformot hirdetett, megszüntette a nagybirtokrendszert, kiosztotta a birtokait. Az új gazdák földet kaptak, saját ellátásra esetleg tudtak termelni, de ártermelésre nem voltak képesek, hiszen semmi termelési eszközt nem kaptak. Ezenkívül a termelés elkezdésére hitel összeggel sem segítették őket. Endrőd községben a nagy létszámú agrárproletár lakosságnak nem jutott elegendő föld, hiszen a nagybirtok kevés volt (Tüköri, Szikszai, Stokhauer). Ezért sokan jelentkeztek, amikor a Sváb családok kitelepítésére és birtokaik elvételeire is sor került. Ismeretes, hogy csak a legszükségesebb ingóságukat vihették magukkal. Így agrárproletárjaink kész gazdaságokat kaptak. Az endrődiek Dunakömlőd, Németkér és Gara községekben telepedtek le, ott végeztek egyáltalán nem dicséretes tevékenységet a Sváb kitelepítés alatt.

Magyarországon 1948-ban megindult a szo-

cializmus építése Sztálin parancsára. Ezt a párt-határozatot így fogalmazta meg: „Amíg a paraszt azt látja, hogy a kulák egészen jól boldogul, addig hiányzik neki a serkentés a szövetkeztetésre. Ez a Szovjetunióban is így volt. Ezt úgy tudjuk elintézni, ha elveszük a kulákok földjét, házat, gépét, és hogy mit csinálunk velük, azt még nem tudjuk.”

Az 1949-es választáson győzött a Kommunista Párt (Magyar Dolgozók Pártja). Az ország vezetését a kezükbe vették, a községekben Tanácsrendszer alakult ki párthű tanácselnökkel. A rendőrség mint elnyomó szerv működött, saját emberei voltak a rendőrség kötelékében. Ezenkívül Gyomán létrehozta egy új rendőrségi épületet, amelyben egy szakasz ÁVO-s katoná állomásozott. Ez volt a „szürke ház”. Itt végezték el a „piszkos munkát”, a veréseket. Én egyszer kerültem be, amikor Édesapám már el volt itélve, helyette én jelentem meg. Nem kaptam verést, csak egy bírósági tárgyalást kellett végig élnem. Az ítéletet az Édesapámra hozták, amit majd kiszabadulása után le kell ülnie. Én akkor 16 éves voltam.

A földhöz jutottak közül sokan tanyát építettek és önálló ártermelőkké váltak. Erre mondta Rákosi, hogy „az ártermelő gazdaságok túlzásba vitt egyéni gazdálkodást folytattak”. Az ártermelés fokozása vagyonsodást eredményezett, és így lett az egyszerű parasztemberről kulák.

A kulákká minősítés 25 katasztrális föld és 350 aranykorona érték fölött volt. A szövetkezetek létrehozásával annak eredményes gazdálkodása volt a cél. Erről írt Gerő: „A mezőgazdaság szocialista útja a kolhoz, ezt a párt nyíltan hirdeti. Ezért megváltozott a kuláksággal szemben folytatott politika, amely 1949 előtt a semlegesítés politikája volt. A fordulat után a kulákság felszámolása jelentette a szocialista utat”.

A Békekölcson jegyzésről a „Városunk” című

havi lapban részletesen beszámoltam a 2011 novemberi számban.

Progresszív adózási rendszert vezettek be. Ezek szerint a kulákgazdaságok egy katasztrális holdjára 200 Ft adóteher esett, a középparaszti gazdaságoknál az adóteher 90 Ft/kh volt. Az újonnan alakuló szövetkezetek adómentességet élveztek, ezen kívül állami támogatásban részesültek.

Visszaemlékezve a saját helyzetünkre, 52 katasztrális holdon gazdálkodtunk, ennek az adóterhe 10.400 Ft. Visszaemlékezésem szerint, az utolsó évben - amikor még ki tudtuk fizetni az adót - 23.000 Ft-ot fizettünk ki. A fő utcán a tejszarnok 18.000 Ft-ért kelt el. Hogy mire kellett az adókülönbözötet fizetni, ez több tételből tevődött össze: Békekölcson, pótdadó, különféle büntetések, hozzájárulások (pl. kollégiumok berendezése).

Progresszív begyűjtési rendszer volt, a terményen kívül, hízót, baromfit, tejet, tojást kellett beszállítani. A kulákoknál nem volt padlás-söpörés, mert a gépfarától már szállítani kellett az átvevőhelyre. Versenykiírás volt az egyes községek között. Naponta felkeresték a csépelgető kulákokat és a kenyérgabonát azonnal rakni kellett a kocsira és szállítani az átvevőhelyre. Tej, baromfi, tojás beszállítás negyed, féléves bontásban kellett időre beadni. Nálunk az első féléves elmaradás volt 2,32 kg baromfiból és 80 db tojásból. A Közéletés feljelentett bennünket, bírósági tárgyalás lett. Első fokon 1 év 2 hónap börtönre ítélték az Édesapámat. A fellebbezés után nyolc hónapra szállították le a büntetést. A gyulai börtönbe vonult be, ahol már több endrődi (Timár János, Uhrin György, Beregszászi Mihály, Timár Ede) töltötte a büntetését. Lényegében az államnak ingyen munkásra volt szüksége, kivel, mással, mint a kulákokkal oldották

folytatás a 13. oldalon

GYOMAENDRŐDI KRÓNIKA

- Civil sarok - Vaszkó Piroska

Gyomaendrőd egyik nagy problémája, hogy a település átlag életkort tekintve öregedik, nincs kellő munkahely, s nincs ami a fiatalokat városunkban tartsa. Aki középiskolai vagy főiskolai tanulmányai miatt elkerül a városból, ritkán tér vissza, s ha vissza is tér, nem biztos, hogy végleg sikerül itthon maradnia, talán mert kevés a sikeres vállalkozás is városunkban.

Üde kivétel ez alól beszélgetőpartnerem, aki jelenleg is sikeres vállalkozásban dolgozik Besenyszegen, többgyermekes családszülő, s optimista a jövőt illetően. Hisz Gyomaendrődben, ő is egyike azoknak, akik itt képzelik el gyermekeik jövőjét, a mai nehézségek ellenére. Véletlen, hogy névnapja előtt pár nappal beszélgetünk, de hát a lapzárta kötelez, csapjunk bele.

- Bár én csak egy szűk éve ismerlek, de meggyőződtem róla, ismert vagy. Az interjú előtt három perc alatt három emberrel találkoztunk, s mindnyájan széles mosollyal fogadtak, köztük olyan is, akinek én próbáltalak bemutatni, hisz nem tudtam, hogy ismeritek-e egymást. Mit lehet tudni rólad, ifjabb éveidről, hol születted?

Gyomán születtem, 1970-ben, akkor még Gyoma volt, nem Gyomaendrőd. Minden ide köt, szüleim is itt élnek, itt nőttem fel, ide jártam az 1 Sz. Általános Iskolába, a mai Kis Bálint Iskola elődjébe. Büszkeséggel mondom, hogy mind a négy gyermekem ebbe az általános iskolába járt, illetve a két kisebb még most is ide jár. A középiskolát viszont már Békéscsabán végeztem, a közgazdasági szakközépiskolában érettségiztem.

- Hogyan alakult az életed a középiskolás éveket követően?

1988-ban visszatértem Gyomaendrődre, s itt dolgoztam először a Kőrösi Sütő és Édesipari Vállalatnál könyvelőként öt évig, majd különböző munkahelyeken, magánszférában. Az utóbbi időszakban egy utánfutó kölcsönző cégben dolgozom Besenyszegen. Egyébként vendéglátó- és agrár végzettségem is van, munka mellett képeztem magam.

- Ha jól tudom ez a tudásvágy, tanulási igény nálad folyamatosan jelen van... - ve-

tem közbe.

Igen, gazdasági és vidékfejlesztési mérnöki diploma megszerzése a végcélom.

Láttam szüleim példáján is a múltban, s úgy vélem most is lehetne újra városunkban a mezőgazdaság megélhetési vagy kiegészítő jövedelemforrás. Növénytermesztés, állattenyésztés, mezőgazdasági feldolgozóipar, gondolok itt tej feldolgozásra, vágóhídra, cirokseprű készítésre, egyéb mezőgazdasági és állati termékek feldolgozására, mind munkalehetőségeket nyújtanának újra az itt élő emberek számára. Ebben hiszek és ehhez szeretném a legmagasabb képzettségi és tudásszintet is megszerezni.

- Munka, tanulás, gyereknevelés... mi a hobbid, mivel töltöd a szabadidőd?

Szeretek olvasni, illetve igyekszem sportolni is. Ha tehetem futok, tornászom, s szabadidőmben közösségeket is támogatok.

-Elég széles körben ismert vagy arról, hogy a közösségeket, jó kezdeményezéseket támogatsz, szívesen részt is veszel azokban. Mondanál erről pár szót.

Én magam is sportoltam gyermekkoromban, így természetes, hogy támogatom a gyermeksportokat. A Gyomaendrődi Úszó Sportegyesület elnöke vagyok, s a városunkban lévő sportnevelést is aktívan támogatom. Itt említeném meg, hogy március 14-én a KSI kajakosok új kezdeményezéseként, Városi Sportbált szervezünk, melynek célja a gyermeksportok népszerűsítése, a sportegyesületek megismertetése és összetartása.

Civil szervezetek közül szeretném megemlíteni a Városi Önkéntes Tűzoltó Egyesületet, melynek szintén támogatom a munkáját. Emellett a Kis Bálint Általános Iskola szülői munkaközösségének oszlopos tagja, és az iskolai alapítvány elnöke is vagyok. Alapítványunk támogatja az iskola tehetséges tanulóit, jutalmazza a diákok és a tanárok kiemelkedő munkáját, esélyegyenlőséget biztosít hátrányos helyzetű gyermekeknek, támogatja a tanulmányi versenyeket, ki-

rándulásokat és a szabadidős kulturális programokat.

- Ha már iskola, szóba kerültek gyermekeid, mondanál róluk pár szót...

Életem fő célja a gyermekeim boldogulása és sikerük, ennek sok mindent alárendelek. Egyedül nevelem őket, mindig mindenben számíthatnak rám.

Három lányom és egy fiam van, ő a legkisebb. A két nagyobb lány már főiskolás, a két kisebb 12 illetve 11 éves. Mindkettő sportol, a lányom kézilabdázik, a fiam atlétizál és úszik.

- Beszélgetésünk elején szóba került, hogy bízol a város jövőjében, a helyi közösség jövőt formáló erejében... Kérlek mondj egy pár gondolatot erről befejezés-képp.

Négy gyermek anyjaként, helyben élőként hiszem és hinni akarom, sokat tehetünk városunkban azért, hogy a jövő jobb legyen. Minél több gyermek maradjon itt a településen, találja meg itt a boldogulását, tanulmányai befejeztével visszatérjenek, itt alapítsanak családot. Ehhez kellene a lehetőségeket biztosítani Gyomaendrődnek!

A jövőben szeretnék ezen célok eléréseért dolgozni s a városfejlesztésben aktívan részt venni.

A március 1-jén az 5.sz. körzetben tartandó időközi választáson a kormánypártok (Fidesz, KDNP) Vaszkó Piroskát támogatják képviselőjelöltjüként.

Kedves Olvasók! Ebben a cikkemben szeretném áttekinteni az európai fürdőzés történetét, majd a következő alkalommal szeretnék írni a magyar gyógyfürdőzés múltjáról.

A fürdés, tisztálkodás évszázadokon át luxusnak számított mind Nyugat-, mind Közép- és Kelet-Európában. Már maga a tiszta víz is ritkaságnak számított. Földrészünk számos országában, így Angliában, Franciaországban, Németországban, Hollandiában is egészen a XIX. századig hiánycikk volt a tiszta ivóvíz. Források bizonyítják, hogy a gazdag városok is gyakran szenvedtek vízhiányban. Genova, Velence lakóinak vízszükségletét nem elégítették ki a ciszternák és kutak, ezért a város határain túlról, bárkákon kellett behozni az édesvizet. Hasonló volt a Holland városok helyzete is, ahol a kutak kétes tisztaságú vizet adtak. Lisszabonnak csak a XIX. század első felében épült elfogadható vezetékrendszere. Több visszaemlékezés szerint az emberek összeverekedtek a vízért, amikor a városközponttól távol eső új vízvezetékhez tülekedtek. Párizsban még a XVII. században is égetett agyagból és egymásba illesztett kivájt fatörzsekkel készülték vízvezetékek, mint a rómaiak idején. A párizsiak fő vízforrása természetesen a Szajna volt, melynek vizéről 1641-ben így ír a portugál követ:

„A Pelletier rakpart mellett, a két híd között önti festékét a Szajnába a rengeteg kelmfestő. A Gevres-i rakpartot alkotó híd irtózatossá büzt áraszt. A városnak ez a része undorító vizet iszik.”

Létezett az úgynevezett „javított víz” is, melyet ecettel vagy mással keverték, az viszont drága volt, így a XVIII. század közepéig nem is nagyon terjedt el. Természetesen havat is olvasztottak, de mert tiszta, szűz hó a városi házak körül csak korlátozott mennyiségben fordult elő, ráadásul körülményes volt a szállítása, olvasztása, az így nyert víz szintén fényűzésnek számított.

Londonban, a középkorban szintén fa-, illetve egymásba illeszthető agyagkupos vízvezetékek szállították az ivóvizet, melyek azonban csak a hét bizonyos napjain, a nap bizonyos óráiban szolgáltatott vizet a lakosoknak, attól függően, mikor töltötték fel a ciszternákat. A középkori és újkori Európában tehát a krónikus vízhiány és a csatornázás kezdetlegessége miatt a fürdés és a tisztálkodás hosszú-hosszú évszázadokon át mellékes, elhanyagolható dolognak számított.

Nem csak a magánházakban, az otthonokban volt ez így, a higiéniát illetően a fogadókban sem volt jobb a helyzet. Rotterdami Erasmus 1497-ben írt, Beszélgetések című híres művében a korabeli fogadókorról is tudósít. A német területen lévő

Egészségről-betegségről

Fürdőzési szokások Európában

Hygieia és Aesculap

fogadókban a vendégek számára közös helyiséget tartottak fent, ahol lehúzhatták csizmájukat, szárítkozhattak, s a legelszántabbak akár tisztálkodhattak is.

„Vizet is készítettek kézmosáshoz – írja a németalföldi mester -, de az többnyire olyan kevésbé tiszta volt, hogy utána másik vizet kellett kérni, hogy az ember lemossa, ami mosdókor ráragadt.”

A magánfürdők hiánya miatt Európában hosszú időn át - körülbelül a XVI. századig - a közfürdők, az úgynevezett fürdőházak, vagyis nyilvános fürdők biztosították a lakosság számára a tisztálkodás szinte egyedüli lehetőségét.

Közfürdők már az ókorban is léteztek, s a fürdést, a rituális tisztálkodást a legtöbb vallásalapító a vallás rituáléjába is beiktatta. A görögök fürdési szokásairól viszonylag sokat tudunk. A fürdözést szent dolognak tekintették: az újszülöttet folyóvízbe mártották, de a templomba járás is fürdéssel volt egybekötve. A kedves vendéget sokszor meleg fürdővel fogadták. A fürdők hasznáról és alkalmazásáról szóló első tudományos fejtegetéseket is Hippokratésznek és tanítványainak feljegyzéseiben találjuk. Eleinte csak folyami és tengeri fürdőket használtak, később, midőn nyilvános fürdőházakat kezdtek építeni, mind általánosabbá váltak a meleg vizű fürdők is. A rómaiak megörökölték, átvették, s tovább is fejlesztették a görög hagyományt. A Római Birodalom fürdői valóságos paloták voltak, melyekben a fürdés minden egyes aktsa számára külön helyiséget szolgált. Régészeti emlékek egész sora tanúskodik a római fürdők nagyszerűségéről. Találunk ilyeneket Rómában, Pomejiben, de hazánkban, például az egykori Pannónia provincia fővárosában, Aquincumban, a mai Óbudán.

A Krisztus születése utáni III. és IV. század táján, a keresztény vallás terjedésével a fürdőkultúra lassan hanyatlani kezdett. A papság eleinte elnevelte a fürdők használatát, Szent Hieronymus a tíz éven felülieknek tulajdonképpen meg is tiltotta azt. A fürdés és tisztálkodás kultusza csak a VIII. században támadt fel ismét, főként a Córdobai Kalifátus mór-arab kultúrájának, a felvirágzó orvosi tudományoknak köszönhe-

tően. Hispánia régi, föníciai és görög-római múltú, akkoriban már gót-keltibermór-zsidó nagyvárosaiiban, Córdobában, Granadában, Sevilleában, Toledóban, Almeriában a rómaihoz hasonló fürdőkultúra létezett. A hagyomány sze-

rint Nagy Károly is sokra tartotta a fürdőket, Frank- és Németalföldön az ő idejében kezdtek fürdőhelyiségeket kialakítani a kórházakban és zárdákban, melyekben a szegények ingyen fürdőzhetek. Később a keresztes hadjáratokban részt vevő európai lovagok megismerkedtek a keleti népek fürdési szokásaival, s ez is erősítette a közfürdők iránti igényt. A XIV-XV. században a magánfürdők még a jómódúak házaiban is ritkák voltak, de már ott találjuk a városokban a (részben Rómától örökölt) nyilvános fürdőket.

A XVI. század közepére Nyugat-Európában véget ért a közfürdők fénykora. Ennek több oka is volt, a legfontosabb mégis a járványveszély. Franciaországban XIV. Lajos, a Napkirály udvarában már csak egészen kivételes esetekben, betegségek felléptekor éltek a fürdővel, mint gyógyterápiával. A XVII-XVIII. században Londonban már egyetlen nyilvános fürdő sem működött. 1788-ban írja Retif de la Bretonne:

„Párizsban szinte senki sem fürdik, akik pedig mégis fürdenek, beérik nyaranta, vagyis évente egy-két alkalommal.”

A fürdéshez elsősorban víz kell. A régi Magyarország pedig – miként az utazók évszázadokon át írják – igencsak bővelkedett természeti kincsekben, így nem volt hiján a különböző vizeknek sem. De voltak gyógyvizeink is, csodatévő gyógyforrások, meg olyanok is, melyekről elszegényedett hercegek, alkimista csodadoktorok ábrándoztak.

Bertrandon de la Brocquière lovag, Jó Fülöp burgundi herceg tanácsosa és étkező mestere 1433-ban, Zsigmond magyar király (és német-római császár) idején jár Magyarországon, és megemlíti, hogy Budán, a vár és a város falain kívül „igen szép, meleg fürdők vannak”.

Mátyás itáliai történetírója a humanista Bonfini Magyarország története című munkájában az 1400-as évek végén említést tesz a

nagy király híres budai palotájának régi, nyugati szárnyáról: „A padló mindenütt berakott, mozaikszerű, néhol földviasszal, égetett kőből van összeillesztve. Több részen, alkalmas helyen hideg és meleg vizes fürdőszobák találhatók.”

Oláh Miklós 1536-ban, Hungariájában ír Buda, Óbuda (a mai Budapest III. kerületének része, mely a Margit hídról terjedt Aquincumig). Felhívíz (aque calide superiores: Buda középkori külvárosa volt, a Lukács fürdő környékét foglalta magába) már akkor is régóta nevezetes forrásairól a szent Gellért hegyének lábánál: „a Duna partjától mintegy húszlépcsényi távolságban hévizek buzognak fel: a testi betegségekben... különösen jók. Vannak másfajta is, ezeket Királyfürdőnek nevezik a benne lévő királyi fürdő miatt...”

Georg Wernher alig valamivel később, 1542-ben adja ki jeles munkáját Magyarország csodálatos vizeiről címmel.

Igazi csodavízről regél 1617-es Disputációjában a híres-neves, nagy tudású Szepsi Csombor Márton is. „Van a Kárpátokban – írja -, Pannónia hegyiségben, Smolnicium városka mellett egy kút, melyből vizet merítenek, és háromágú csatornába öntik. Akárhány adag vasat teszel bele, rezet veszel ki, pontosan olyat, amit a föld mélyéről bányásznak.” A világlátott tudós és utazó nem másról, mint a felvidéki Szomolnok szabad királyi bányaváros egyik forrásáról és fürdőjéről mesél.

A felvilágosodás korában is hallunk hazai, csodálatos erejű gyógyvizekről. A Magyar Hírmondó 1781-ben tudósít az Erdélyben található, hihetetlen gyógyerejéről elhíresült cégényi tócsáról: „Erdélyben is igen nagy kelete kezdett már savanyó és más egyszerűsmind feredő vizeknek lenni. Már a gyermekek, gyógyi, homorodni, rodni vizeket palackokba kezdik sokan hordozni a városokra eladás végett és sok szép pénzt szaporán egybe gyűjtenek vele.”

Gróf Teleki Domokos 1796-ban Egnéhány hazai utazások leírása című művében a felvidéki szklenői fürdőkről emlékezik meg.

A Nemzeti Társalkodó 1830-ban egy erdélyi, pontosabban székelyföldi „büdöskömáj-szagi forrás”-ról ad hírt, mely a szem gyógyítására mutatkozott kiváló szernek. A Hepar sulfuris, vagy másképpen kénmáj régóta ismert gyógyszer, a régi századforduló táján bőrbajok kezelésére használták. A homeopátia Hepar sulfuris elnevezéssel méskénmájként tartja számon és alkalmazza köhögésre, gennyes gyulladások, idegrendszeri érzékenység kezelésére.

Forrás: Csiffary Gabriella: Régi magyar fürdővilág

dr. Macsari Judit

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

Betlehemezéstől háromkirályjárásig

A téli ünnepkör népszokásait fogtuk csokorba az új év első rendezvényén az Endrői Népház konferenciatermében. Január 10-én, kora délután újra megtelt a Népház emeleti terme a pásztorjelmezbe, napkeleti bölcsek királyi ruhájába bújít gyermekekkel, akik felidéztek az ünnep hangulatát és elhozták ismét szívünkbe a karácsony üzenetét.

A Komádi Színjátszó Kompania betlehemes csoportja a bihari betlehemes elevenítette fel. A humoros szófordulatokkal átszótt archaikus dramatikus játék a sárréti ízes nyelvjárást is megszólaltatta. A Komádi Fogyatékos Otthon lakói megható, lírai jelenetükben Jézus születését játszották el, mozgásos szerepjátékokkal. A hunyai gyerekek háromkirályjárása zárta az ünnepkör szokásait. Vendégünk volt Dr. Bartha Elek professzor, a Debreceni Egyetem rektorhelyettese, aki a karácsonyi népszokások eredetéről, tájankénti változatairól nyújtott érdekes tájékoztatást. Dr. Dénes Zoltán plébános úr a vízkereszt hagyományoknak megfelelően megszentelte a Népházat és annak minden kedves vendégét.

A felcsendülő népénekek és misztériumjátékok a karácsonyi ünnepkör feledésbe merülő népi hagyományait mutatják be jelen korunk családi és vallási szokásaitól eltávolodó modern emberének. Tekintsük át vázlatosan a karácsonyi ünnepkör jelentősebb jeles napjait és szokásait.

A téli ünnepkör a magyar paraszti hagyományokban jelentős helyet foglal el, hiszen az adventi készülődéstől a vízkereszt játékorig megannyi dramatikus szokás, jeles napi hiedelem tartozik ezen időszakba. Az ünnepkör legjelentősebb hiedelmekkel átszótt napjai: Borbála, Miklós, Luca, Ádám-Éva, István, János, aprószentek, szilveszter, újév és a vízkereszt.

A fiúk Szent Borbála napkor jártak kotyolni, és ezen a napon kezdték el csíráztatni a búzát, amely karácsonyra kiszőlve a következő év termésére jósolt. December 6-án, Szent Miklós napján főleg a Dunántúlon volt ismert a mikulásjárás. Eredetileg az aprószenteki püspökválasztás emléke, mely a 13. századtól Szent Miklós napra került. Miklós püspök az ünnep előestéjén kíséretével betér az olyan házakba, ahol gyerekek vannak és imádkoztatja őket, s az ügyes gyermekeket ajándékokkal jutalmazza meg. Ugyancsak a Dunántúlon, a láncos Miklósnak nevezett alakoskodók az utcán is ijesztgették a gyermekeket. Bementek a házakba, kezükben seprűt vittek, derekukon láncot csörgettek, és a következő mondókat skandálták:

„Rontom, bontom, csontom,
Csörgő, börgő láncsal jöttem.
Van-e rossz gyerek a háznál?
Van-e jó gyerek a háznál?
A jónak kaláccsal,
A rossznak virgáccsal.”

Luca napját gonoszjáró napnak tartották, ezért különösen a boszorkányok ellen kellett védekezni. Megfokhagymázták az állatok fejét, az istálló ajtaját, eléje hamut szórtak, hogy a macska képében járó boszorkányok nyomaít megvághassák. Szerelemjósásra lucacédulákat készítettek, időjárásjóslásra pedig lucakalendáriumot. A lucaszékét is ezen a napon kezdték el készíteni. Luca napja is kotyoló nap volt, melyen a következő mondókat sorolták a kotyoló gyermekek:

„Luca-Luca, kitty-kotty,
Tojjanak a tiktyok, luggyok!
Kalbászuk olyan hosszú legyen, mint a falu hossza!
Szalonnájuk olyan vastag legyen, mint a gerenda...”

(Bük, Sopron vm. Tátrai Zsuzsanna 1966.)

A karácsony előtti kilencedben járták a paraszti ájtatoskodás szép formáját, a szentcsaládjárást.

A betlehemezés a karácsonyi ünnepkör egyik legnépsze-

rűbb misztérium-, illetve pásztorjátéka. Korábban a betlehemes játékban előadták azt, amit verbálisan a templomban is lehetett hallani, amiről az ünnep szólt. A betlehemes játék nem magától jött létre. Magyarországon a 17. századból vannak az első adatok, de Európában közel egy évezrede ismertek a betlehemes játékok. Egy középkori műfajról van szó, amit először templomokban játszottak. A templomi szertartások, a templomi rítus része volt. Majd a templom falai közül, bekerült a családok a körébe, a lakóházak falai közé.

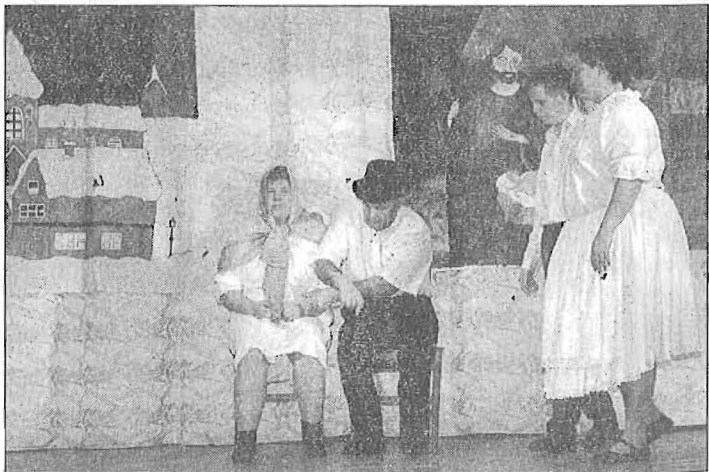
„Jó estét kívánok! Meg ne ijedjenek,
Itt egy kompánia, semmit se féljenek!
Lépek én e házba azon kérelemmel:
Szabad-e bejönni ide betlehemmel?”

(Nagyszalontai betlehemes, Bihar vm. Kerényi Gy.1982.)

Vízkereszt vagy háromkirályok napjával zárul a karácsonyi ünnepkör és kezdődik a farsangi időszak. Az egyik legrégebbi egyházi ünnep, a 4. századig ezen a napon ünnepelték Jézus születésnapját és az évkezdetet is. Ekkor emlékeznek meg az egyház a napkeleti bölcsekről, és Jézusnak a Jordán vízében való megkeresztelkedéséről. A víz megszentelésének, azaz megkeresztelésének szertartásából ered a magyar vízkereszt elnevezés.

A rövid művelődéstörténeti vázlatomat Dr. Bartha Elek professzor gondolataival zárom:

„Vigyázzunk ezekre az értékeinkre, hiszen a karácsonynak ezek a lényegi mondanivalójához tartoznak. Sokféle más és egyéb felhangja is lehet az ünnepnek, másféle értékeket is hallunk látunk időnként, de ha ragaszkodni kívánunk ahhoz, ami a miénk, ami a saját örökségünk, akkor nagyon helyes, ha ezt a hagyományt követjük, és ezt az utat járjuk.”

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

Szórványadatok a gyomai régmúlt ismeretéhez

Haán Lajos, tudós evangélikus lelkésze a békéscsabai gyülekezetnek 1870-ben Pesten kiadott „Békés vármegye hajdana” c. kötetét szándékozott újból kiadni, bővített, javított változatban. Sajnos erre nem került sor és a kézirata halála után eltűnt. Érdekes módon 1980-as évek elején Gyorból ajánlották fel megvételre a kéziratot a Békés megyei levéltárnak. E kéziratra betekintést nyerhettem jómagam is és a Gyomáról írottak kiegészítő adatait itt közlöm.

A kézirát 96. oldalától szerepelnek adatok Gyoma mezőváros múltjáról; ellentétben az 1870-es kiadásban írtakkal e kéziratan Gyomát 1717-ben már megtelepült helynek írja, Csabával és Ócsóddal együtt. Az 1717-es összeírásban azért nincs benne Gyoma, mert még nem járt le a három évi adómentesség. Haán Lajos szerint a nyomaiak, fűzesgyarmatiak, körösladányiak, szeghalmiak Biharból települtek úja, vagyis onnan jöttek vissza s másokat is hoztak magukkal. Megjegyzi még, hogy a déványaiak, doboziak – úgymond – „öslakosok”, tehát a település folyamatos a hódoltság végéig. Gyoma falu az 1724. évi kamarai összeírás szerint áll 50 jobbágy családból, akiknek van 94 db ökör, 104 db tehén, 51 db ló, 283 db juh 166 db sertés a tulajdonukban.

Az összeírásban a növéndék állatok nem szerepelnek, iparos-mesterembert nem írtak be. Az urasági korcsmából bevétel 36 frt., a mézszárszékből 4 Frt., a Nagy-Körözsön való révből 8 Frt., a halászatból 15 Frt. Még ebben az évben 1724-ben a nagy terhek elől 18 család megszökött vissza Biharba és más megyékbe. Kénytelen volt a vármegye erővel megfogni a falut, hogy szét ne menjenek.

1731-ben az akkori jegyző SZABÓ István pecsétnyomót csináltatott a falunak mely ábrázol egy szívből kinövő, mint valami pohárból kinövő rózsabokrot (három szál), ezen körül írással: „GYOMA FALU PECSÉTI 1740.” Valószínű arról lehetett szó, hogy a falu nótáriusa 1731-től szolgált már itt Gyomán, s csak 1740-ben készült el a pecsétnyomó.

A Reformata Szent Egyház felállt már az újra megüléstől kezdve (Anyakönyv első oldalán; „Ezen helyet – tudni illik a török és tatár pusztítása után – ismét kezdték megülni részint elébbeni, részint új lakosok 1717. esztendő Mindszent Havának 8-ik napján” (vagyis október 8-án).

A régi templomukat nem merték újra használatba venni, merthogy 1540-es években a reformáció felvételekor e római kath. templomot kezdték használni, félve hogy a vármegye elveszi tőlük. „1717-ben imaházat építettek földbevert

cölöpök és náddal beszegettek, sárral tapasztva.”

1773-ban Gyomán volt 2000 lélek lakosság, 18 mesterember, 1 kereskedő, 3495 hold (1 hold 1200 négyszögöl) földet műveltek, az országos adóba fizettek 1443 Frt.-ot, házi adóba 425 Frt.-ot.

1725-ben „sövényből” építettek templomot, 1735-ben vályogból, 1775-ben égetetlen téglából bővítették a templomot (egyházi irattári bejegyzésből tudjuk, hogy e templom alapfaliban égetett téglából volt és a felmenő falakban is bőven volt téglák, ezeket az új templom 1804-1808 közötti építések kiszedték és a mai templom falába építették be). Ezen 1775-ben épített-bővített templom-építéshez csatlakozik egy halotti anyakönyvi bejegyzés; „Anno 1776. ápr. 16-án prédikációval temettetett SZÁNTAI NAGY Mihály Ekklesiánknak Templomunk építések két esztendőben volt hűséges Gondviselője, 48 esztendőse vala” Temetési Igéje: János evang. XI. II:.)

1830-ban az uradalom mezőberényi német ágostai evangélikusokat telepített be Gyoma Alsó-Részibe. 1836-ban a római kath-híveknek – azkik legtöbben az uradalom alkalmazásában vannak – BÉLY Ferenc tisztartó az uraság jóvoltából egy zsellérházat ajándékoz isteni tisztelettel megtartása végett. Ennek helyén épült később az imaház az iskola, Wodiáner és a váradi latin püspök segítségével.

A mezőtúri Református Egyház irattárában őrzött I. kötet „Kis anyakönyv”-ben érdekes adatokat találtam a XVIII. sz. eleji egyházi viszonyokra vonatkozóan. Akkoriban a róm. kath. egyház szigorúan betartatta, ahol tudta, az ellenreformációs intézkedéseket. Nevezetesen az ünnepek megtartására vonatkozóan. Békés megyei vonatkozásban nem találtam eleddig ilyen adatot s ezért közlöm a mezőtúrit, mert itt hitelesen dokumentálva van ennek menete. Feltételezem, hogy pl. Gyulán, ahol „jobbán szem előtt” voltak más felekezetek is, ez ünnepeket meg kellett tartani. Tehát a túri adatok: „XIV. Benedek római Pápa 1753. Sept. 1.e következendő napokat parantsolta meg innepelni Magyar Országban; Minden Vasárnapot Esztendőben által, Húsvétba, Pünkösdbe, Karácsonyba, min-

deneknek első napját. Vízkereszt Napját Január 6, Gyertyaszentelő Boldogasszony napját Febr. 2, Gyümöcsötő Boldogasszony napját március 25, Aldozó Tsötörtököt, Úr Napját, Nagy Boldog Asszony napját aug. 15, Kis Asszony napját Szept. 8, Péter és Pál Apostolok napját 29 Juni., Minden Szentek Napját Nov. 1, Boldog Asszony fogantatása napját decz. 8, Hozzá adatták még a Magyar Országai Klérus tettéséből József napja MÁrtz. 19, Szent László király napja 27 Juni, Szent István Király Urunk napja auguszt 20, Fia Szent Imre herczeg Úr napja November 5, és itten a Váti Püspökségben Átala Szent Mihályért 29 Septembri (váci egyházmegye védőszentje).

Gróf ALTHAN Mihály Frigyes akkori váci püspök igen keményen „végig szántotta” az ellenreformációs rendelkezések értelmében a váci egyházmegyében elégedő református egyházakat. Mezőtúron is 1718-ban november 10-én megjelent egyházlátogatása alkalmával – csekély számú híveit buzdítván – kifogást emelt a világi és egyházi hatóság-nál a túri ref. templom építkezése ellen, mondván, hogy az a régi középkori római catholica templom alapjain épült fel. (Ecclesiam etiam iusta fuit catholica). S megtiltotta annak további építését (Forrás: Turi Alma Mater Bp., 1980. 22. old.)

Mivel ő német anyanyelvű lévén Vác városát is betelepítette később németekkel, katolikusokkal, a reformátusoktól elvette az addig használt Szent Mihály templomot, s a városon kívül a mai KISVÁC-nak hevezett városrészen volt hajlandó megtúrni a kálvinistákat. Nevét is legtöbbször „Waltzer pispek”-ként emlegették (ti. váci – németül – vacser. s véleményem szerint ebből ered a „vacser” elnevezés, mert Mezőtúron és környékén is mindenütt a róm. kath. vallásúakat a ref. nép „vacernak” mondja-mondta).

Cs. Szabó István

Várjuk

játékos kedvű fogadóinkat

nyitvatartás:

hétfő, kedd 8-12, 13-17. péntek 8-12, 13-18.
szerda 8-12, 13-18. szombat 8-18.
csütörtök 8-12, 13-17. vasárnap 9-12

lottózó

Gyomaendrőd, Fő út 56/1 sz.

Oszlácsné Kati

Tródmái oldal

„Aranyhidat verek hitből, reményből, szeretetből!”

120 éve született Mécse László

Verni kezdem az aranyhidat

Megkérdeztem a fecskéket, fülemléket: miért!
- Azért jöttünk, hogy tovatűnjünk.

Megkérdeztem a vágyakat, virágokat: miért!
- Azért jöttünk, hogy tovatűnjünk.

Megkérdeztem a folyókat, viharokat: miért!
- Azért jöttünk, hogy tovatűnjünk.

Megkérdeztem a kacagó tavaszokat: miért!
- Azért jöttünk, hogy tovatűnjünk.

Megkérdeztem a Napot, Holdat, csillagrendszereket: miért!
- Azért jöttünk, hogy tovatűnjünk.

Megkérdeztem a bölcsőfákat, eszméket, vallásokat: miért!
- Azért jöttünk, hogy tovatűnjünk.

Megkérdeztem a rózsaszínű bölcső-csónakokat: miért!
- Azért jöttünk, hogy tovatűnjünk.

Megkérdeztem a fekete koporsó-csónakokat: miért!
- Azért jöttünk, hogy tovatűnjünk.

Megkérdeztem végül az Istent.
- Én nem jöttem és nem megyek,
én nem voltam és nem leszek:
én Vagyok!

Mi vár itt én reám!
Bölcső-csónakon jöttem, koporsó-csónak vár rám.
Eszmék emlőin nőttem, ereimbe csempészték az elmúlást.

Tavaszok voltak pajtásaim, viharokkal cimboráltam.
Nem akarok elmúlni a cimboráimmal.
Kapaszkodnám a fecskék szárnyába,
de a fecskék tovatűnnek.
Megnyergelném fiúk nyihogó tombolását,
de a fiúk tovatűnnek.
Lányok bombázó bájjain tutajoznék,
de a lányok tovatűnnek.
Mi vár itt én reám!

Arany-hidat verek hitből, reményből, szeretetből.
Az elmúlás erecskéi, csermelyei, folyói felett,
tavaszok, eszmék, filozófiák felett,
emberek, Nap, Hold, csillagrendszerek felett,
az elmúlás tengere felett,
arany-hidat verek Ahhoz,
aki nem jött és nem megy,
aki nem volt és nem lesz,
aki Van!

A gyermek játszani akart

A vonat futott. A kupé-dobozok szűkek voltak. A gyermek unatkozott.
Tavaszi csermely-életnek szűk volt a part.
A csermely áradt. A gyermek játszani akart.

A gyermek szeme tükröt keresett:
anyjára mosolygott és várt egy keveset,
az anya arc nem tükrözte vissza,
szomorú volt. A tükör nem volt tiszta.

A gyermek szeme tükröt keresett:
a bankára mosolygott és várt egy keveset,
a bankár arca nem tükrözte vissza,
börzét böngészett. A tükör nem volt tiszta.

A gyermek szeme tükröt keresett:
egymást tükrözték a szerelmesek,
a gyermek rájuk mosolygott. Nem tükrözték vissza,
vágy fátyolozta. A tükör nem volt tiszta.

A gyermek szeme tükröt keresett:
a kalauz orcái veresek,
a gyermek rámosolygott, szürke szolga volt,
nem tükrözhetett vissza. Dolga volt.

A gyermek szeme tükröt keresett:
a gyermek rám mosolygott, s arcát, a kedveset
tükröztem, mint kék tó a teli holdat
s ringattam. Valahol angyalok daloltak.

Ó, én ráérek. Nincs semmi dolgom itt a Pénzzel.
Nincs semmi dolgom a szerelmi mézzel,
sem kenyérrel. Ha megharcoltam a bűnnel a harcom,
a tükör tiszta, tiszta gyermek-arcom.

Én tükre vagyok minden mosolyoknak,
én azért élek, hogy visszamosolyogjak
virágra, lepkére, bokorra, rengetegre,
farkasra, bárányra, szívárványra, fergegére,

fényre, holdra, csillagokra, szegényekre, gazdagokra,
szenvedésre, vidámságra, jó napokra, rossz napokra,
rózsafára, keresztfára, visszamosolyogjak mindenre,
visszamosolyogjak az Istenre.

AZ EMBER ÉS ÁRNYÉKA

Egy fényességes hajnalon a földből nőtt egy ember.
Valaki beoltotta őt két fény - imádó szemmel.

Meglátta a kelő Napot és ment feléje folyvást,
valami tárgy vonzolta, mint tenger felé forrást.

Az élet jött - ment, színesült, pergett a film körülötte,
szembe hullt a mult, jelen: öklével kitörtülte.

Nem döbentette semmi meg, a cél - érzése tiszta.
Csak ment, csak ment a Nap felé. Nem nézett volna vissza.

A Nap meg megrézfálta őt: Az égzenitre pattant,
akkor sejtett meg egy gyanút, rejtelet, megoldhatatlant.

Most merre menjen! Fölfelé! Ha szárnya volna bordó!
Itt pusztuljon mint egy - nyaras, szegény kis napraforgó!

A Nap megindult lefelé. Az ember meg utána.
A Nap vért hullatott. Bukott. Tán eltörött a szárnya?

Ha mostan végleg eltűnik: mi jó! miféle végzet!
Az ember ősz lett hirtelen, megrémült, hátra nézett.

Most látta meg kitárt - karú árnyékát szívbe fájón,
amint keresztül feketült s elnyult a messzi tájon.

Vállára vette szomorún a mérföldes keresztet.
A Nap lehullt, a föld kihült és alkonyodni kezdett.

Az éj sűrű volt, mint a sár, az ember lába gyúrta,
nem tudta azt sem merre jár s rálépett a tejútra.

Vállán vonzolta a sötét, a ,érföldes keresztet,
hogy odaért, a nagy kereszt ragyogni, égni kezdett.

Lépdelt csillagtól csillagig, tán ezer évig is ment,
beoltott fény - szomjas szeme kereste Őt, az Istent....

A KULÁK ÉLET TÖRTÉNESEI ENDRŐDÖN

folytatás a 7. oldalról meg a munkaerőhiányt.

Az őszi esős idő az állami gazdaságok betakarítás munkáit nehezítette meg, így az elítélt kulákokat vitték ki cukorrépa betakarításhoz. Akkor még kézi betakarítás volt. Ott dolgoztatták őket, amíg a föld le nem fagyott, akkor irányították őket ipari üzembe. Később pedig építkezésre kerültek. Amikor később – körülményesen – bekerültem az Egyetemre, elmondtam Édesapámnak, csak annyit mondott: „En is jártam fiam Egyetemre, amikor mi rabok a Miskolci Egyetemet építettük”.

Édesapám a börtön letöltése után nem jött haza, mert már várta a következő ítélet. Voltak az építőiparnak olyan kiemelt építkezései, ahol mentesítették az elítélteket a büntetés letöltése alól. Így került a szentkirályszabadjai repülőtéren építkezésére. Itt nem vették figyelembe a bírósági ítéletet, sem az Adóhatóság fizetési letiltását.

Mi, itthon maradtunk viseltük a „hatalom” szkatúráját. Állandó volt a földcsere. Mi a saját földjeink helyett a csejti iskola környékét kaptuk meg, nagyrészt legelő volt. A területre eső adó és a beszolgáltatás az maradt. Állandó „vendég” volt a végrehajtó. Mindent elvitt, ami mozdítható volt. Kocsival és lóval fuvarozni jártunk, de a keresetet letiltotta az adóhatóság.

Külön „robot” teljesítést írtak elő. Végrehajtót kellett vinni a többi kulákhöz, hogy foglaljon. Amikor baromfi került lefoglalásra, el kívánták volna, hogy mi zavarazzuk a tyúkokat és a libákat az udvaron, hogy el tudják vinni. Ezt azzal védjük ki, hogy a lovak ijedősek, és ha alászaladnak a lónak, a baromfi megijed és mehetünk haza gyalog. Más formája volt a „robotnak”, amikor a nyári betakarítások az állami gazdaság területére voltak kihajtvá terményt hordani. Mi a Ballai Állami Gazdasághoz voltunk beosztva. Egy hétig kellett részt venni a betakarításban. Napszámot fizettek, de azt is lefoglalta a végrehajtó. A már említett csapadékos őszen a gazdaságok is nehezen tudták végezni az őszeik vetését. Segítséget kértek, mi volt egyszerűbb, mint a kulákokat „mozgósítani”, vetni. Egyébként is párt felajánlás volt, hogy november 7-re az összes gabonát elvetik. A gazdaságvezető akkor Erkel Tibi bácsi volt, a nagy zeneszerző unokája. Ő is látta a nehézségeket és mondta, hogy tudja, de csak erőltessük. A vetőgép csövei mindjárt beragadtak. Erre a brigádvezetők eltalálták, hogy „a lovakat hagyjuk a dűlő végén a géppel együtt, és a búzát zsákok vegyük a vállunkra, és kézzel szórjuk el a búzát”. Ennek a varjak örvendeztek a legjobban, mindjárt meglepték a vetést. Erre kitalálták, hogy a legelőn lévő birkákkal végig járatták a vetést és azok úgy betaposák, hogy a varjak nem tudják kiszedni.

Később, amikor már magam is felálltam a „kis sámlira” vezető technikus lettem a Mezőtúri Talajtani Osztályon, fő feladatunk a szikjavítás volt. Ezeket a tönkretett területeket kellett megjavítani költséges-digózásos módszerrel.

Később, amikor átkerültem a Kaposvári Talajtani Osztályra – itt öntözéses és meliorációs tervezés volt a feladatunk –, találkoztam egy főagronómmal, aki szintén volt a ballai gazdaságnál vezető. Emlékezett a kulák brigádokra. Elmondta, hogy nem ő irányított, hanem a párt. Őt állandóan figyelte egy személy, aki Gyomáról az ÁVH laktanyából volt kirendelve a megfigyelésre. Nyolc hónapig bírta, utána Kaposvár mellett kapott állást. Előzőleg méneskari tiszt volt.

A cél az volt, hogy a kulákságot anyagilag leépítsék és a földjüket el tudják venni, hiszen alakultak a szövetkezetek. Ezeknek épületekre és földekre volt szükségük. Az első belépők a szövetkezetekbe a földhöz juttatott agrárproletárok voltak. Ezek a lenini útmutatás alapján dolgoztak, azaz 8 óra munka, 8 óra pihenés, 8 óra szórakozás. Nyári időben, amikor mi parasztek hajnali 2 órakor kelve már ledolgoztunk egy műszakot, akkor jöttek kerékpárral kifelé Endrődől dolgoz-

ni. Délután 4 óra felé, amikor mi még javában dolgoztunk, ők már mentek haza, mert letellett a 8 óra.

Miután már mindent elvitt a végrehajtó, következett a kényszerítés a földek eladására, illetve a tanyák elhagyására. Ekkor következtek azok az „esti agitálások”, amelyek veréssel is végződhettek.

Édesapám mint ipari munkás céltalannak látta a terméketlen föld megtartását, és felajánlotta az államnak. Ez természetesen térítésmentesen történt, hiszen a felalmozódott adósság mindent elvitt. A nagyapám, aki akkor 72 éves volt, ragaszkodott az egyetlen megélhetési forráshoz, nem akarta aláírni a föld leadási nyilatkozatot, erre elővették az asztalfiókjából a gumibotot és megfenyegették. Ez egy endrődi rendőr volt. Erre nagyapám sírva fakadt és aláírta a papírt. Egyenesen hozzánk jött és sírva mondta: „Fiaim földönfutó lettem”. Édesapám, aki akkor már leadta a földjét és munkás lett, annyit mondott: „Ne sírjon Édesapám, amíg nekünk kenyerünk lesz, addig magának is jut”. Valóban mindig látogattuk őket, és gondoskodtunk róluk.

A föld után a tanya is sor került. A túlzott terhek, amelyek az államra nehezdedtek, most már az egyéni parasztságra tevődtek át. Jött a kényszerítés a szövetkezetek alakítására. A parasztság, tanula a kulákság példáján, bevitte a földjét a szövetkezetbe. Volt, aki kimaradt, de azokat meglátogatta az „endrődi csontbrigád”, akik híresek voltak tevékenységükről. És addig rugdalták és verték, amíg alá nem írta a belépési nyilatkozatot.

A megalakult a szövetkezet tagjai mind ezüstkalászos gazda volt. Nem gazdálkodtak rosszul, de a szövetkezetben nem gazdálkodhattak önállóan. Kineveztek egy 6 hónapos akadémiát végzett agrárproletárt irányítónak. Minden munkánál ki kellett kérni a véleményét. Egyszer - lucerna vetéskor - megkérdezték: tudják, hogy holdanként takaró növényként egy hold területre egy mázsa árpát kell vetni, de mondja már meg, hogy lucernamagot mennyit vessenek? A válasz ez volt: Ha egy mázsa árpát vetnek, akkor lucernamagot is egy mázsát kell vetni. A szakirodalom, mint aprómag hat kg elvetését írja elő holdanként. Ezzel leviszágzott szakmai tudását illetően gazdáink előtt.

A tőlünk elvett tanyát szövetkezeti központtá alakították ki. Bevezették a villanyt. Ma viszont már elbontották. A hajdani Endrőd VI. kerület 160 tanyájából egy sincs meg. Mind elbontották, és még pénzzel is támogatták a tanya lebontási programot. Ma viszont pénzzel támogatják a tanyák építését. Ez kerül sokba nekünk: ötven év alatt a kétszeri újjáépítés. A nagybirtokok majorjainak szétverése, mert komoly építmények voltak. Felépíteni egy tanyarendszert apró tanyákkal, majd lebontani és újraépíteni egy majorrendszert, amely közel sem volt olyan időtálló, mint az előbbi. Most ezeket is veszni hagyjuk, és újra építjük a tanyarendszereket? Ehhez viszont járható köves utak kellenének, nem beszélve a villamos energiáról.

Az előüldözött kulákok, szorgalmasan dolgozva, új egzisztenciát tudott maga és családja számára kialakítani.

Egy pár kulák személy nevét itt megemlítem. Nevük maradjon fenn, mivel már nem élnek. Ezekkel a későbbiek során személyesen is találkoztam.

Kalmár Vince

A Palotási Állami Gazdaságban találkoztam vele, ahol főagronómusként tevékenykedett. A fő utcai házuk lett a pártház. Állítólag mi, 56-os nemzetőrök ezt „dúltuk” fel. Bár 1956 után az akkori pártvezető külön köszönetet mondott, hogy nem engedjük földülni az épületet.

Uhrin László

Jászberénybe nősült. Főkönyvelője volt az egyik város melletti község szövetkezetében. Ott

találkoztam vele.

Pintér Béla

Budapestre került és segédmunkásként dolgozott a Glóbusz Konzervgyárban. Elvégezte az egyetemet, vezető beosztásokba került, majd ő lett a gyár vezérigazgatója. Később, amikor a nagyobbik lányom elvégezte a Kertészeti Egyetem tartósító szakát, ő alkalmazta laboratóriumi mérnökként.

Hanyecz Béla

A mezőtúri állami gazdaság alkalmazta területvezetőként. Úgy tudom, onnan ment nyugdíjba.

G. Timár Vince

Ismert személyisége volt Endrőd községnek. A háború alatt a Hunyadi páncélosoknál szolgált. A debreceni nagy páncélos csatában részt vett és megsebesült. Amerikai fogságban volt, hazafelé jövet az oroszok fogságba ejtették és szállították ki Oroszországba. Kőrösmezőnél megszökött és egy szemet szállító tehervonaton, a szén közé temetkezve jutott el haza. Beiratkozott az Egyetem jogi karára. Harmadéves volt, amikor egy rosszakarú „női” ismerős elvitette az ÁVO-sokkal, pont a lakodalmi éjszakáján. Mindezt azért, mert nem őt vette el. Egyenesen az Andrássy út 60-ba vitték, ahol állandó kínzásnak volt alávetve. Azt kellett volna bevallani, amit nem tudott. Kínzásokból mindenki részesült minden héten. Ott volt benn a kínzószobában, amikor Mindszenty hercegprímást is kintözték. A kínzók között voltak hölgyek is, sőt egy endrődivel is találkozott. Nyolc hónapot töltött benn, mikor rákerült a sor a bírósági tárgyalásra. Négy vádpont volt ellene, ami bűnöket elkövetett. Az addig szerzett jogi tudásával ki tudta védeni az állításokat, hogy ott sem tartózkodott, akkor a bíróság az elkövetési szándék miatt 8 hónapra ítélte, ami a benntöltött idővel le is volt tudva. Kiváló futball játékos volt. Az egri Fáklya NB. II-es csapata megkereste és szerződtette. Egyben az ottani erdőgazdaság főkönyvelője lett. A sors útjai kiszámíthatatlannak. 1956 tavaszán az endrődi sport egyesület hazahívta edzőnek. A forradalom kitörésében ő is részt vállalt.

A forradalom leverése után őt is el akarták fogni. A karhatalmisták páncéllal mentek ki érte és vitték be a „Szürkeházba”. Ott kellő verés után szállították el. Gyulára került és onnan az internáló táborba. Hosszabb ottani elzárás után nehezen tudott elhelyezkedni. Mivel nálunk a Talajtani osztályon üresedett volt (közben üzemmérnöki diplomát szerzett), jelentkezett és felvették. Nekem volt a feladatunk, hogy betanítsam a „Talajtan rejtelmeibe”. Tíz évig dolgoztunk egy Intézetnél, sok közös kiszálláson, mindig téma volt a börtönben töltött idő. Közben én a Kaposvári Talajtani Osztályra kerültem. Többször felkeresett, mert Hótvíz szeretett járni, betegséget gyógyíttatni. Ott volt egy orvos, aki a tisztiskolán évfolyamtársa volt és az kezelgette. Elmentem látogatni, amikor tudatták velem, hogy a nap folyamán összeesett és meghalt. Az orvosa elmondta, hogy minden elkövetett, hogy életre keltse, de a szíve olyan állapotban volt, hogy nem lehetett megmenteni. Több infarktusa is volt, és ő ezt lábon hordta ki.

A kulákok üldözését a Nagy Imre miniszterelnökségének idején szüntette meg. Az elkészült „kuláklisztát”, amely az 1953. februári állapot szerint: 71.603 fő volt, Nagy Imre utasítására a Belügyminisztérium begyűjtötte és titkosította, de nem semmisítette meg. Ehhez jött még az 1959-ben a rendőrségtől begyűjtött lista, amely tartalmazza, az 1956-os tevékenységét, vagy büntetését az illetőknek. Ezt már 1990-ig a BM állambiztonsági főcsoportfőnökség „antidemokratikus személyek ellenőrzése” címszó alatt tartották nyilván.

Ez volt az a káderlap, ami minket életünk végéig elkísér.

képek a 17. oldalon Timár Mihály

SPORT

Változások a labdarúgó egyesület elnökségében

Az elmúlt év novemberének utolsó szombatján véget ért a Gyomaendrődi Futball Club labdarúgói számára a 2014-2015-ös évad őszi szezonja. A téli pihenő mindig hosszúra nyúlik a magyarországi amatőr egyesületek számára, ez az éghajlati viszonyok kedvezőtlen alakulása miatt van így. Ezt a hosszú pihenőt egy-egy teremtorna szakítja meg, melyen részt vesz a csapat játékos állományának jó néhány tagja. A téli pihenőt kihasználva az elnökség közgyűlést hívott

össze 2015. január 15-re. A közgyűlésen az elnökség beszámolt a tagságnak a 2014. évi munkájáról, értékelte a labdarúgó korosztályok eredményeit, és számot adott az elmúlt év pénzügyi, gazdálkodási adatairól. A napirendi pontokat több hozzászóló építő kritikája és véleménye mellett a közgyűlés elfogadta. Az elnökség hét főből álló tagjai közül az elmúlt év első felében egy fő munkahelyi elfoglaltságára hivatkozva lemondott. Az év végén egy fő bejelentette, hogy 2015. január 1-től nem kíván szerepet vállalni a Gyomaendrődi FC elnökségében, átadja helyét a fiatalabb korosztálynak. Az elnökség ez év január elején megtartott ülésén végül úgy döntött, hogy az összehívott közgyűlésen bejelenti lemondását. Ez a bejelentés a közgyűlésen megtörtént, ahol a lemondást a tagság tudomásul vette. Megalakult az öt főből álló jelölőbizottság, akiknek feladata lesz megtalálni a következő elnökség alkalmas személyeit. A közgyűlés döntött a következő ülés időpontjáról, ahol a jelölőbizottság javaslatot tesz az új elnökség személyeire. A közgyűlés időpontja: 2015. január 28. 18.00, ahol várhatóan a tagság megválasztja a Gyomaendrődi FC új elnökségét az elkövetkező öt évre.

Harang Kupán a labdarúgók

Ez évben (2015. január 17.) már ötödik alkalommal rendezték meg a szervezők a „Harang Söröző Kupa” teremlabdarúgó tornát a Varga Lajos Sportcsarnokban Gyomaendrődön. A kiírás a gyomaendrődi és környékbeli, megyei bajnokságokban játszó csapatok számára szól, elsődleges célként került megfogalmazásra, hogy a hosszú téli pihenő után a felkészülés megkezdése előtt, jó hangulatú ráhangoló mérkőzések megrendezésére kerüljön sor. A szokottól eltérő kapuméret (5 x 2 m) a támadójáték kihangsúlyozására irányult.

A tornán 8 környékbeli csapat vett részt. Nagyszerű mérkőzéseket játszottak a csapatok, ahol összesen 140 gól esett.

A-csoport: Körösladány, Csárdaszállás, Szeghalom, Kondoros

B-csoport: Szarvas, Gyöngy Presszó, Gyomaendrőd, Mezőberény

A nyolc résztvevő két csoportban vívott körmérkőzést. Változatos küzdelmek voltak a csoportmérkőzéseken, amely döntött a rájátszás sorrendjéről.

A helyosztókon a két csoportutolsó csatáján a Csárdaszállás diadalmaskodott, a Körösladány a 6. helyen végzett a hazai gyomaendrődiek elleni vereség után, a Kondoros büntetők után szerezte meg a 3. helyet, ahogyan a Szeghalom is büntetőrúgá-

sok után nyerte meg a tornát, a 3-3-mas döntő után a szétlövésben nyertek a sárrétiak.

Eredmények:

A-csoport: Körösladány–Csárdaszállás 3–3, Szeghalom–Kondoros 4–1, Körösladány–Szeghalom 5–3, Csárdaszállás–Kondoros 2–3, Csárdaszállás–Szeghalom 3–5, Körösladány–Kondoros 4–5. **Végeredmény:** 1. Szeghalom 6 pont, 2. Kondoros 6, 3. Körösladány 4, 4. Csárdaszállás 1.

B-csoport: Szarvas–Gyöngy Presszó 3–5, Gyomaendrőd–Mezőberény 2–1, Szarvas–Mezőberény 6–2, Gyomaendrőd–Gyöngy Presszó 2–4, Gyöngy Presszó–Mezőberény 7–5, Szarvas–Gyomaendrőd 4–2. **Végeredmény:** 1. Gyöngy Presszó 9, 2. Szarvas 6, 3. Gyomaendrőd 3, 4. Mezőberény 0.

Keresztjáték:

5–8. helyért: Gyomaendrőd–Csárdaszállás 5–3, Körösladány–Mezőberény 6–5. **1–4. helyért:** Szeghalom–Szarvas 4–2, Gyöngy Presszó–Kondoros 4–0.

Helyosztók:

7. helyért: Csárdaszállás–Mezőberény 4–2. **5. helyért:** Gyomaendrőd–Körösladány 4–3. **3. helyért:** Kondoros–Szarvas 4–4 (9 méteresekkel: 6–5). **Döntő:** Gyöngy Presszó–Szeghalom 3–3 (büntetőkkel: 6–7).

Fülöp Zoltán

Benke Mária versei

Ó Év - Új Év!

Mint megfáradt vándor
elkullgott az Ó-év,
s ifjú „Titán”ként érkezett
az Új-Év!

Az „öreg” sok rosszat
hátrahagyva,
csendben osont el
hóba' fagyba...

Az ifjú csupa önbizalom
büszkén állt.

A kihívást elfogadom!

Mondta: s ígért fűt-fát...

El akartuk hinni

az igazat, s a valót.

Bízni, hinni, hogy jobb lesz.

Az új Évben nem fagnak meg

Emberek, kik jobbra érdemesek!

Többé nem fáznak, s nem éheznek!

Az EMBER-t élteni a remény

bízni hagyja, hogy nem szegény.

Minden Év jól kezdődik,

csak később érzi, hogy vergődik.

Hinni akarja, hogy jobb következik,

azonban, keserve egyre növekedik...

Mit tegyen? – elbújjon?

Felveszi a kesztyűt.

Kihívásnak fogja fel, megküzd véle.

Számot ad ígéretéről majd az év vége...

Vecsés, 2014. XII. 31.

Új Év

Új év a fogadalmak ideje!
Még fogalmazzuk, ki mit szeretne...
Mindén vágyad teljesüljön,
gond, baj mindig elkerüljön.

Legyen szép az Életed,
gondtalanul élheted...

Legyél derűs, boldog,
kerüljenek el a gondok.

Kívánom, hogy légy vidám,
legyen sok rügy az almafán.

Kívánom, hogy egészségedben,
éld Életed sok szépségedben...

Kívánom, hogy legyél, s tegyél
mindent, mi jó, s hűséges legyél.

Kívánom, hogy tisztelj, szeress!
Becsülj meg mindenkit, ki szeret.

Mit kívánjak még Neked?

Ószd meg velem az Életed...

Vecsés, 2014. január 1.

Új év januárja...

Szomorkás ködpára fedi a tájat,
a tél enyhe, a hideg még várhat.
Pókháló, ökönyál szállong a légből,
pára-felhő szürkül a messzeségben...

A szürkeség rám telepszik,
kedvem tőle, keseredik.
Jó volna, ha esne már a hó,
vidán csúszna rajta a szánkó.

Ha fehér lesz végre a táj,
az ember örömeiben kiabál...
De a ködpára csak lebeg,
eltakarja a borús eget...

Nem lesz tél már az idén?
Kérdezem, válasz nincs, - miért?
Senki sem felel, csend vesz körül,
néma a táj, szívem nem örül...

Az ajándék bicaj...

Zolika kilencéves és minden vágya egy „menő” kerékpár, persze van neki most is, csak az régi ütött-kopott, de azért még gurul...

A szülei kedvesen megmagyarázták neki, hogy sajnos az idei családi költségvetésbe nem fér bele egy új bringa, talán majd jövőre...

Közeledett a karácsony, és azt gondolta a kislány, hogy ír a Jézuskának egy levelet, amiben megírja az összes indokait, hogy miért is szeretne egy új biciklit.

Először is, mert a suliban már majdnem mindenkinek van olyan több sebességes váltós „cangája”, másodszor az övé már nagyon rozoga, és különben is, minden vágya sebesen száguldani egy szép új bicajjal...

A múltkor is kölcsön adta, kipróbálásra Sanyi a sajátját, és ő borzasztóan jól érezte magát bringázás közben. Mikor vissza kellett adni a barátjának, hát, ha nem szégyellte volna, sírva fakad...

Ezeket az érveket mind megírta a Jézuskának és azon tanakodott, hogyan adja fel a postán, hiszen a címzett csak úgy, hogy Jézuska nem lenne elég...

Hosszasan gondolkodott magában, majd azt találta ki, hogy elmegy a templomba, hiszen az a Jézuska otthona, beszél a sekrestyés bácsival, aki nagyon rendes és megkérdezi, hogy mi ilyenkor a teendő?

Józsai bácsi beinvitálta a templomba, ahol csend és nyugalom volt, a hátsó padba leültette maga mellé és elbeszélgetett Zolival.

Ő elmondott mindent őszintén, hogy a két öccsének mennyi mindent vettek a szülei, meg a jószág is sokba kerül és az apja is csak alkalmi munkákat kap, anyja a háztartást és jószágokat látja el, csurran-cseppen egy kis tojásból, tejtermékből, de komoly bevételre sajnos nem tesznek szert a szülei.

Józsai bácsi megnyugtatta, hogy hagyja csak ott a levelet, ő majd továbbítja a Jézuska címére. Elköszöntenek, Zoli hazament, mintha egy kicsit megkönnyebbült volna a kis lelke, hogy most már a bringa ügye jó kezében van, persze erről senkinek egy szót sem szólt...

Jóska bácsi ismerte a nagyszüleit, keresztszüleit is és elmondta nekik, hogy ott járt nála a gyermek és egy levelet írt a Jézuskának. Segítsenek már egy kicsit, hogy annak a kis lurkónak legyen nagy öröme, karácsony estére érkezzen meg számára a várva várt kerékpár...

A „Jézuska” addig intézkedett, amíg a szép aranybarna bringa meg is érkezett, karácsonynak szent estéjére. Egyszer csak az édesapja azzal jött be a jószág-efetésből, hogy a gangon találta ezt a szerkentyűt, a kormányán egy levél volt, ami Zolinak szól...

Zolika elkurjantotta örömeiben magát és gyorsan kiszaladt. A gangon egy csoda kerékpárt látott, a levélben pedig az állt, hogy szeretettel a Jézuska, s hogy nagyon vigyázzon rá is, no meg, ha biciklizik önmagára is és boldog Karácsony kívánt neki...

Csodás karácsony volt a gyermeknek, a szobába az ágya mellé kellett állítani a bringát, mert azzal is aludt... Álmában száguldozott, és csodálatosan jól érezte magát. Szülei is nagyon örültek a gyermek örömeinek...

Elmúltak az ünnepek, de nagy hó borította az egész tájat, így a bringázás várattott magára, szépen elhelyezték a kamrában azzal, hogy majd ha az időjárás megengedi, akkor mehet vele. Zoli megértette és be-

letörődött, s türelmetlenül várta a tavaszt, hogy végre kedvére száguldjon a csodás kerékpárjával.

Lassan elolvadt a hó, kitavaszkodott, már a napocska is erősen sütött, így nem volt akadálya a biciklizésnek. Reggel kérte a szüleit, hogy hadd menjen a bringával iskolába, lelakatolja, vigyáz rá, és a közlekedésre, egyszóval mindenre ügyel, csak engedjék végre menni vele.

Látták a szülők, hogy meg sem lehet kötni a gyereket, eltépné még a láncot is, csak hogy biciklizhessen, hát megengedték, a szokott szülői intelmekkel...

Néhány napig azzal járt, nagyon örült, büszkén mutogatta az iskolában, majd mint minden csoda három napig tart, napirendre tértek a haverok, tanárok, szülők, sőt Zoli is azon, hogy a Jézuska hozott neki egy szép új bringát...

Egyik nap, mikor a tanításnak vége lett ment ki a bicajhoz, és csak a számszörös lakatot látta levágva, a kerékpárnak hűlt helye volt...

Nem hiit a szemének, annyira csalódott volt, hogy eltört a mécses, keservesen sírni kezdett... Szólt a tanító néninek, az igazgató bácsinak, mindenkinek, hogy segítsenek... Ők vigasztalták, nyugtatták, hogy feljelentést tesznek a rendőrségen, de sajnos ne nagyon élje bele magát, hogy megtalálják.

A gyerek vigasztalhatatlan volt. Hónapok óta arra várt, hogy kapjon egy bringát, majd arra, hogy használhassa, most meg? – vége mindennek...

Nagyon el volt keseredve. Ballagott az utcán a táskájával, mikor egy rongyos szakállas ember megszólította, hogy miért lógatja az orrát... Ő elkeseregte neki a bánatát.

Az ember megállt, kicsit gondolkodott, majd azt mondta, menjen vele a kocsmába, ő segít rajta. Zolika tanácstalan volt, mert úgy nevelték, hogy ne álljon szóba idegenekkel, de nagy volt a csábítás, így elment a rossz külsejű idegennel, aki azt mondta neki, hogy álljon meg a kocsmajtóban és várjon rá.

A gyerek kíváncsi volt és utána osont az idegennel. Hangos szóváltást hallott a raktárból, egy résnyire kinyitotta az ajtót, és ott meglátta sok-sok másik bringa társaságában az ő csodaszép biciklijét is...

Be akart rontani, de félt a veszedelmektől, így csendben várakozott, egyszer csak észrevétlenül az ő bicaja odagurult hozzá és kiosontak a kocsmából, majd felült rá és hazaszáguldott rajta. Otthon elmesélte a szüleinek a történeteket, akik hittek a fiuknak, és elmentek a rendőrségre, azok rajtaütöttek a bicikli tolvajokon, és elvitték megbilincselve a rossz embereket. Zolika boldogsága leírhatatlan volt...

Édesapja készített egy olyan zárat mindkét kerékre, hogy ember legyen a talpán, aki azt ki tudja nyitni, így már biztonságban érezte a szeretett bicaját...

A gyermek nem győzött édesapjának hálálkodni... Boldogan köszönte meg a Jézuskának és a szüleinek ezt a szép, izgalmakat okozó ajándékot...

Benke Mária

Izès Izek

Február Sajtos virsli

A virsliket hosszában bevágjuk és egy-egy szelet ementáli sajtot teszünk bele. Vékony bacon szeletekbe csavarjuk a töltött virsli, ha kell fogvájóval rögzítjük. Tűzálló tápra téve sütőben forrósítjuk. Ha már megolvadt a sajt, és kicsit megpirult a bacon, tálalható burgonyapüré mellé.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szeglek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hitellelhetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házzhoz is megyek! Hétfévegen is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRŐD, SZENT ISTVÁN. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőterek beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalrakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

Nyelvtanfolyamok szeptembertől

Angol újrakezdő 40 óra, 10 hét

Alapfokú nyelvvizsga felkészítő

Tanfolyamok időpontja: november 10. – január 30.

Óradíj: 500 – 850 Ft létszámtól függően.

A „Tudásod a jövőd” program befejeződött, ingyenes nyelvtanfolyamok egyelőre nem indulnak.

számítógép kezelő tanfolyam

Decemberben újabb tanfolyam.

INTER Nyelvtanulmányok, 5500 Gyomaendrőd, Kossuth u.18.

internyelvstudio@gmail.com; 20/22 970 22; 20/947-1603

kedd-péntek 15.00-18.00

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múlnak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álomok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)*

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

DAJKA TIBORNÉ HUNYA IRÉN volt hunyai és endrődi, majd gödöllői la-

kos, 2014. december 10-én földi otthonát a menyeeire cserélte. December 29-én temették Aszódon. Gyászolják: férje, fia, lánya, 4 unokája.

HORNOK JENŐNÉ szül. KOVÁCS ERZSÉBET gyomaendrődi lakos, 79 éves korában, január 7-én hunyt el. Gyászolják a családtagok, rokonok, ismerősök. Isten őrkdjön pihenése felett.

DOMBOS LÁSZLÓNÉ szül. SZABÓ TERÉZ gyomaendrődi lakos, január 22-én, 89 éves korában az Egyház Szentségeivel megerősítve távozott az örökkévalóságba. Gyászolják gyermekei, rokonai. Isten adjon neki örök nyugalmat.

HUNYA ISTVÁN volt hunyai, majd dunaharaszti lakos, 82. évében 2014. április 15-én az Örök Hazába költözött. Gyászolja felesége, 2 gyermeke, 7 unokája.

IVÁNYI BÉLÁNÉ TÍMÁR KATALIN hunyai lakos, január 11-én Szödligeten visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése Hunyán volt, január 16-án. Gyászolja: fia, menyé, unokái, testvére, sógornője és a család.

IVÁNYI SÁNDORNÉ szül. KOVÁCS ERZSÉBET gyomaendrődi lakos, 77 éves korában, január 10-én, Egyházunk Szentsegeivel megerősítve távozott az Örök Hazába. Gyászolja fia László, a rokonság, az

endrődi egyházközség és az ismerősök. Az Úr adjon neki örök nyugalmat.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondok mindazoknak, akik szeretett Édesanyám, IVÁNYI SÁNDORNÉ KOVÁCS ERZSÉBET elhunyt alkalmából részvétéről, együttérzéséről biztosított személyesen, telefonon, levélben, interneten. Köszönöm mindazoknak, akik búcsúztatására az endrődi templomba vagy a szarvasvégi temetőbe eljöttek. Köszönöm a sok imádságot, szentmiseáldozatot, virágot, koszorút.

Köszönöm a Rózsakert Idősek Otthonának odaadó ápolását az utolsó években.

*Iványi László
hunyai plébános*

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi és a hunyai templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálzási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Fényképalbum

**AZ 1956-OS NEMZETŐRSÉG HAGYOMÁNYÁPOLÓ TANÁCSA
EGYESÜLETI TAGKÁRTYÁJA**

Timár Mihály
1956-os nemzetőr

Válóczy István
ny. mk. tanfőnökök
1956

A D. Timár család 1939-ben. A képen jómagam az első sorban jobbról vagyok, a második Imre bátyám mellett.

Nagyszüleim: Timár Menyhért - Forgács Mária. Nagyanyám császári kitüntetést kapott, mivel 8 gyermekéből (7 fiú, egy lány) 7 fűt adott az I. világháborúnak. Ebből hat tért haza, akik később mind kulákok lettek. A képen öt fiú van, mivel a hatodik készítette a fotót.

Édesapám Timár Imre, a világháborút átélő, két megmaradt csikójával...

A cikk írója: Timár Mihály, 1956-os nemzetőr
Alsó kép: D. Timár család, 1939.

D. TIMAR Család 1939

Imre	Anna	Anna	Anna	Anna	Anna
Imre	Anna	Anna	Anna	Anna	Anna
Imre	Anna	Anna	Anna	Anna	Anna
Imre	Anna	Anna	Anna	Anna	Anna
Imre	Anna	Anna	Anna	Anna	Anna
Imre	Anna	Anna	Anna	Anna	Anna
Imre	Anna	Anna	Anna	Anna	Anna
Imre	Anna	Anna	Anna	Anna	Anna
Imre	Anna	Anna	Anna	Anna	Anna
Imre	Anna	Anna	Anna	Anna	Anna

Elhunyt ősök

Timár Mihály 1873 - 1964	Hanyecz Anna 1871 - 1965
Hanyecz Gy István 1857 - 1934	Timár István 1860
Hanyecz Gy István 1827 - 1902	
Pájo	Iványi Mária

Rózsahegy Kálmán

Rózsahegy Kálmán 1926-ban amerikai turnén volt, amiről a következőket mondta: „Ha azt kérdezik, mi életem legnagyobb élménye, azt mondom, az a pár hónap, amit Amerikában töltöttem és játszhattam a kinn élő magyaroknak.”

Ebből az időszakból közlünk szövegűen egy rendhagyó vadászkalandot az 1942-ben megjelent Zörög a haraszt című könyvéből.

Ennek a „vadásztörténetnek” a színhelye Newyork, 1926-ban.

Ebben az időben jártam kint Amerikában, de nem apróvadra jártam kint vadászni a tengerentúlra, hanem nemesebb vadra, nevezetesen: dollárra...

Sajnos ez a vadászkirándulásom nem sikerült.

Higgyék el, nem mint színész buktam meg kint Amerikában, hanem mint – üzletember. De rajtam kívül álló okok miatt sem sikerült akkor ez az amerikai dollárvadászat.

A szerződéselem értelmében előbb Newyork egyik legelőkelőbb színházában, a négyezer személyt befogadó Theatre Century-ban kellett bemutatkoznom, s – a megállapodás szerint – azután utazunk majd ki a „road”-ra, vagyis a vidékre, ahol számos nagyvárosban játszom a társulatommal.

A bemutatkozásra zsúfolásig megtelt a színház. Több mint tizenkét ezer dollár volt a bevétel. A menedzserem boldogan dörzsölte a kezét. Azonban nem sokáig tartott az öröme, mert közvetlenül az előadás megkezdése után, megjelen a pénztárban három régi hitelezője, akik revolverrel foglalták le és vették el az egész bevételt. Ez volt – mint később bevallotta – az egész alapitőkéje. Néhány dollárral a zsebünkben indultunk neki a nagy útnak. De nem tudtunk többé magunkhoz térni: az alapitőke elvesztése válságos, keserves helyzetbe hozta a lelkes magyar színészekből álló kis társaságot.

De nem is erről akartam én beszélni.

Azt szeretném elmondani, hogyan lopták el Newyorkban az én kedves, régi Hubertus vadászkaabátomat, melyet szintén magammal vittem a nagy útra, gondolva, hogy odakint is hűségesen óv majd a zord idők fogától, mit idehaza is tetten annyi esztendőn keresztül. Szinte hozzám nőtt már ez a ruhadarab, szerettem is nagyon.

De nemcsak ez volt a baj. A kabát zsebében tartottam egyik legkedvesebb pipámat, így a Hubertusszal együtt azt is ellopták. Ez mingyárt másnap történt, hogy az alapitőkünket elvitték a revolveres hitelezők. Képzelték, milyen lelkiállapotban voltam. Az a rengeteg pénz, - ha nem is mind engem illetett meg – a vadászkaabát, a pipa elvesztése, s mindez 48 órán belül, bizony nagyon lehangolt...

Dél előtt az egyik salonban (vigyázat, akkor még nem voltak kocsmák, még szigorú prohibíció uralkodott az USA-ban, pechemre!) volt találkám egy magyar úrral, aki évtizedekkel ezelőtt vándorolt ki. Valamikor együtt gyerekeskedtünk s ő most látni és beszélni akart velem. Én is. Alig vártam már, hogy megöllejem gyerekkori cimborámat, aki időközben kint Amerikában, dúsgazdag ember lett.

Elkísért az egyik amerikai magyar színész-kollégám is. A 77-ik utcában volt egy kis salón, ahová a találkát adtuk egymásnak. Volt nagy öröm, ölekezés s eközben történt, hogy a fogasról ellopták a kabátomat. Dicséretére a tolvajnak: a kalapom ott hagyta. Az úgy látszik, nem felelt meg az izlésének.

Amikor barátom látta, hogy mennyire elszomorít kedves vadászkaabátom eltűnése, hangosan felvetett:

- Ugyan Kálmán, - mondta már idegen kiejtéssel, törve a magyar szót – csak nem búsulsz egy vacak kabát miatt! Még hozzá azt mondod, hogy több mint húsz éve viseled! Eljössz velem a legnagyobb áruházba,

RÓZSAHEGYI KÁLMÁN

a Budapesti Nemzeti Színház örökös tagja, a színházban nagy mesterének vendégjátéka

NEW BRUNSWICK
SZT. LÁSZLÓ HALL

Oktober 22-én
Pénteken este 8.30-kor

SZINRE KÉRÜL:

A VÉN GAZEMBER

Egyes szöveg három felvonásban, Mihályfi Kálmán nyomán írt: Harsanyi Zsolt.
Zenéjét összeállította: MÁRTONFALVY GYÖRGY

Főszereplők: Rózsahegy Kálmán, Kovács Lily és Szemere Gyula. Budapesti előadástól: V. Fatah Vilma, Ligetinc Anikó, Végő Béni, Medgyessy Jenő, Vass Jenő, Fatah Béla, Szemesy R. Gusztáv, Nagy Mihály és Ligeti Lajos amerikai st. színészek

Helyárak: \$2.00, \$1.65, \$1.35, \$1.10 és 85c.

Jegyek a szokásos jegyelárusító helyeken kaphatók.

"EGYLETI ÉLET" NYOMDA, 336 East 51st Street

aztán veszek neked egy olyan vadászkaabátot, egy valódi „Teddy baer”-t, amelyet még életében nem láttál!

Szomorúan mondtam neki:

- De amikor az én azt az öreg Hubertus kabátomat úgy szerettem!... Meg aztán egy tajtékpipa is volt a zsebemben, azt is már hosszú évek óta szívtam... Egész érett volt már s olyan a színe, mint a vadgesztenyének szeptember végén...

- Csak nem bánkódsz azután a régi pipa után? – kérdezte nevetve a barátom. – Az áruházban pipát is kapni, veszek én neked olyan vadonatúj Dunhill – pipát, hogy a szemed-szád eláll tőle! Te még nem ismered ezeket az újfajta öntisztító pipákat! Sohasem piszkosak, sohasem szutykosak!

- Nagyon szerettem ezt az öreg pipát – mondtam neki. Aztán legyintettem: - Nem érted te meg ezt, te már egészen amerikai lettél...

Látszott az arcán, hogy valóban nem érti, hogyan lehet régi dolgokhoz ragaszkodni. Ez európai szokás.

Elbűcsűztünk, de megbeszéltük, hogy másnap ismét találkozzunk. Hozzá megyek dínere.

Innét egy kis café-bárba mentünk át fiatal színész-kollégámmal, aki már szintén évek óta Newyorkban él.

Fiatal barátom rámutatott egy szélesvállú, markáns-arcú, feltűnő-

en, sőt izléstelenül öltözködött emberre, aki újságot olvasott s közben szenvedélyesen rágt a rágógumit.

- Tudja ki ez, Kálmán bátyám?

- Fogalmam sincs. De amerikai gengszterfilmekben már sok ilyen hasonló pófát láttam.

- Közél jár hozzá. Ez egy híres hands-up-os banditavezér. Személyesen ismerem.

Nagyot néztem:

- Gratulálok neked ehhez az értékes ismertséghez, - válaszoltam neki, meglehetősen gúnyosan.

De attól a perctől kezdve nem tudtam levenni a szemem a furcsa emberről. Bevallom, eddig még sohasem láttam valódi, élő, amerikai banditát. Hatalmas kezével kavargatta a feketéjét. Ez a nyárspolgári mozdulat – a kávékevergetés – sehogyan sem állt jól ennek az embernek. Úgy éreztem, hogy ebbe a hatalmas kézbe inkább illenék gyors-tűzelő automata pisztoly, vagy kézigránát. S ez a békés, derűs délutáni újságolvasás is ellentétben volt egész vad, félelmetes egyéniségével.

Fiatal barátom egyszerre felugrott mellőlem és odalépett a bandita asztalához. Elmondta neki, hogy a 77-ik utcában voltunk egy kis salonban, ahol nekem a fogasról ellopták a vadászkaabátomat. Azt is elmondta a banditának, hogy én európai színész vagyok s hozzátette, mennyire restelli, hogy ez történt...

A banditavezér csak hallgatott s a szájában az egyik oldalról a másikkra tologatta a rágógumit. Látszott rajta, hogy valamin gondolkodik. Aztán megkérdezte:

- Sok pénz volt a kabát zsebében?

- Egy cent sem! Csak egy öreg pipa...

A vezér legyintett, majd felállt és kirugta maga alól a széket:

- Menj vissza szépen az asztalodhoz! – mondta.

Ezzel egyenesen a telefonaparátúshoz sietett.

Fiatal barátom pedig visszaült hozzám.

A banditavezér letette a kagylót, aztán odajött és megállt asztalunknál s a következőket mondta angolul:

- Kollégám igazán sajnálja, hogy egy szegény európai színész kabátját vitte el. Menjetez vissza a salónba, a fogason lesz a kabát. Így is történt.

Mire visszamentünk, már ott lógott az én kedves Hubertusom a fogason. A pipám is a zsebemben volt...

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Iskolai Kazinczy Verseny

2015. január 19-én került sor a Kazinczy Ferencről elnevezett Szép Magyar Beszéd Verseny megrendezésére. 5-6. - és 7-8. évfolyam mérte össze olvasási - és szövegértési tudását. A szabadon választott szöveg elolvasása után az idegen szöveggel ismerkedtek a diákok.

Az 5-6 osztályosok közül legjobban olvastak:

- 3. helyezett: Furák Emese 5. b és Fülöp Enikő 6. b osztályos tanulók

- 2. h. : Nagy Noémi 6. a

- 1. h. : Gecsei Lilla és Németh Regina 6. b osztályos tanulók

A 7-8. osztályosok közül:

- 3. helyezett: Ladányi Sára 7. c osztályos diák

- 2. h. Szmolnik Alexa 8. a

- 1. h. Weigert Csenge szintén a 8. a osztály tanulója.

Felkészítő tanárok: Kónya Márta, Gordos Zsuzsa, Hunya Jolán, Balla Károlyné, Forgácsné Gyetvai Krisztina.

KockaKobak

A KockaKobak Országos Matematika Versenyen a Kis Bálint Általános Iskolából több tanuló nevezett. A következő szép eredményeket érték el.

Sztoján Zoltán, Ugrai Éva, Ignác Réka 5. c osztályos tanulók a regionális fordulón jutottak. Németh Regina 6. b osztályos tanuló regionális: 7. helyezett és országos 47. helyezett. Gál Bence 7. b osztályos diák regionális: 3. helyezés, valamint országos: 9. helyezett lett! Gratulálunk! Felkészítő tanáraik: Vaszkó Lajosné és Fekécs Éva tanárnők.

Bence és felkészítő tanára, Vaszkó Lajosné meghívást kaptak az országos döntőre, amelyet január 10-én rendeznek Budapesten. Drukkolunk Bencének és büszkéek vagyunk rá!

Jelentkeztek a IX. Icíri-pícri Mesemondó Versenyre, amit a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola hirdet meg Gyomaendrőd valamennyi nagycsoportos óvodása részére!

Hasznos tanácsaink a felkészüléshez:

- ✦ Válassz egy rövid népmesét szüleid, vagy óvó nénid segítségével! A népmeséd ne legyen hosszabb egy A/4-es oldalnál, és ne legyen láncmesé!
- ✦ Mondjátok el minden nap közösen a mesét!
- ✦ Nevezésedet jeleld az óvó nénidnek minél hamarabb!
- ✦ Meséld el többször is társaidnak a kiválasztott művet!
- ✦ Az óvó nénik ezek után majd eldöntik, hogy óvodátok kik képviselhetik az iskolánk által meghirdetett mesemondó versenyen.

Hogy mi is meghallgathassunk, gyere el szüleiddel, óvó néniddel a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola Hősök úti épületébe, 2015. február 24-én 14 órára, az Icíri-pícri Mesemondó Versenyre.

Örömteli felkészülést, sikeres versenyzést kíván:

a Kis Bálint Általános Iskola valamennyi diákja és pedagógusa

Kedves nagycsoportos óvodás gyerekek!

Ha szerettek rajzolni, bizonyíthatjátok a IX. Icíri-pícri Rajzversenyen, amit a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola hirdet meg Gyomaendrőd valamennyi nagycsoportos óvodása részére.

Hasznos tanácsaink a felkészüléshez:

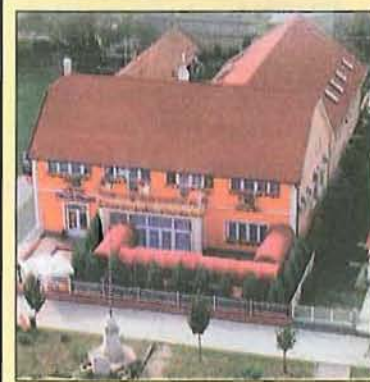
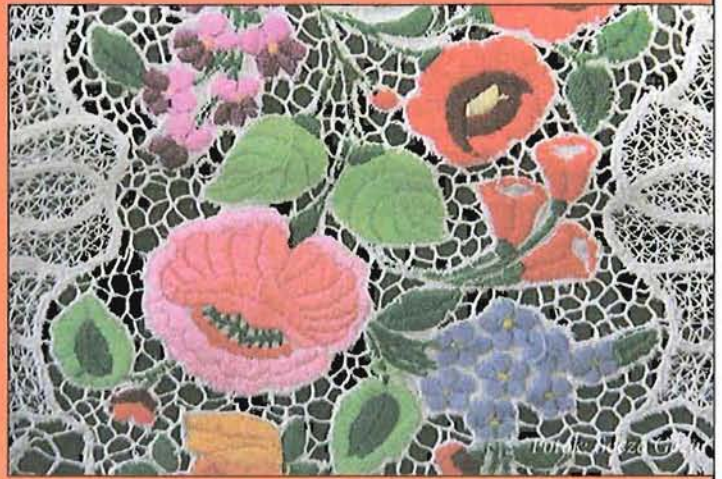
- ✦ Hallgass minél több népmesét anyá, vagy óvó nénid segítségével és készíts róla rajzokat színes ceruzával, egy A/4-es lapnál nem nagyobb papírra!
- ✦ Mutasd meg ezeket az óvó nénidnek és jeleld nevezési szándékodat!
- ✦ Az óvó nénik majd eldöntik, hogy óvodátok kik képviselhetik a Kis Bálint Általános Iskola által meghirdetett Icíri-pícri rajzversenyén.
- ✦ Az óvó nénik 5-10 rajzot választhatnak ki az óvodátokból, és azt eljuttatják az iskolánkba, ahol a rajzokat értékeljük és kiállítjuk. A helyezést elért gyerekekről értesítést küldünk az óvodába.

A verseny eredményhirdetésére és a rajzokból készült kiállítás megnyitására 2015. február 24-én 14 órakor kerül sor a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola Hősök úti épületében, melyre szeretettel várjuk a díjazott óvodásokat, szüleit és az óvó néniket!

Örömteli felkészülést, sikeres versenyzést kíván:

a Kis Bálint Általános Iskola
valamennyi diákja és pedagógusa!

Hunyai értékörzés I.

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvízes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Kedves vásárlóim!

Februári ajánlatom:

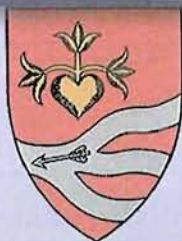
Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- megérkeztek a tavaszi vetőmagok
- zöldségfélék, babok, borsók, fűmagok
- tavaszi virághagymák, rózsatövek
- műtrágyák, növénytápok, virágföldek
- tavaszi lemosó vegyszerek, (vegesol rs, agrokén) stb.
- metszőollók, ágvágók, gallyazó fűrészek
- munkaruhák, védőcipők, védőkesztyűk
- gumicsizmák, esőruhák, takaróponyvák
- kandallók, szenes kályhák, kályhacsövek
- fejszék, balták, kéziszerszámok, lapátok, ásók
- szegek, csavarok, dróthálók, kötöző drótok
- festékek, ecsetek, zsákos falazók, ragasztók
- rácsalóirtók, ragasztók, csapdák
- konyhai eszközök, műanyag edények, takarófoliák
- kisállat eledel, kiegészítők, porázok

Várom vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 220 Ft

XXII. évfolyam 3. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2015. március

A tartalomból:

3. Önkormányzati hírek

4. Endrődiek Baráti Köre felhívása

5. IN MEMORIAM:
Iványi Sándorné Kovács Erzsébet

7. Visszaemlékezés a 25 éve történetekre
- segélyszállítmánnyal Erdélybe

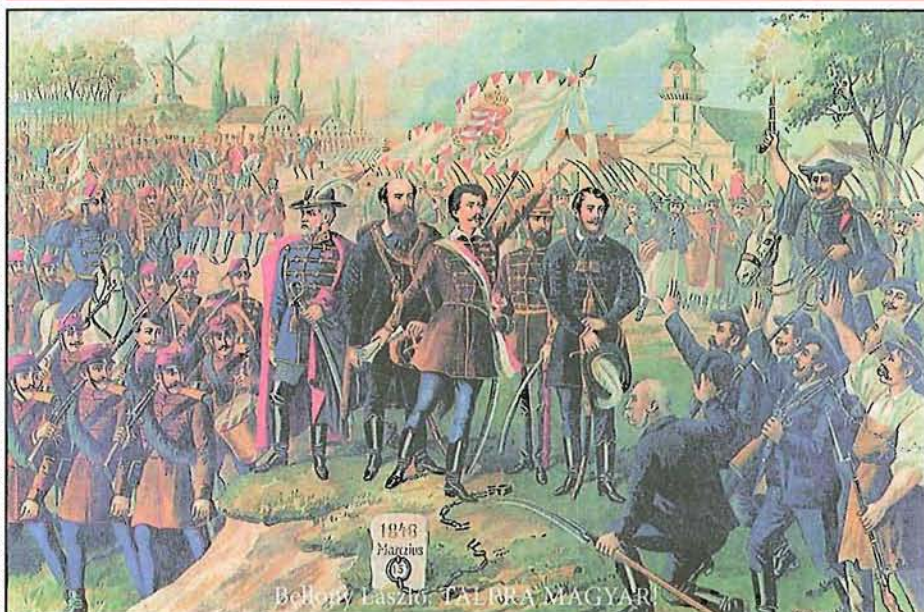

8. Helytörténeti kiállítás Hunyán
(képek a 3. oldalon)

20. Hunyai értékek II.

Nemzeti ünnepünk: március 15.

Bécsben 1848. március 13-án kitört a forradalom. A katonaság fegyveres ereje sem segített, a város véres küzdelmekben a forradalmi erők kezére került. A körülzárt császári várban, a Burgban, engedni kellett. Metternich megbukott, a császár alkotmányt ígért. Életbe lépett a sajtószabadság.

A bécsi forradalom március 14-én megérkező hírére Pest politikai mozgalmának szervezői, e naptól a márciusi ifjak, az azonnali cselekvés mellett döntöttek. Március 15-én reggel az egyetemi ifjúság mozgósításával, a Tizenkét pont utcai kihirdetésével, Petőfi Nemzeti dalának elszavalásával tüntetés kezdődött. Pesten vér nélkül győzött a forradalom. Az események hírére a szabaddá vált sajtó viharos gyorsasággal vitte szét az országban. Pest forradalmát napokon belül követte a vidéki forradalom.

Pozsonyban ugyanezen a bécsi forradalom adott lökést az eseményeknek. A főrendek március 14-én kénytelen-kelletlen átengedték a március 3-i feliratot, s elhatározták, hogy azt Bécsben országgyűlési delegáció fogja átadni. Március 15-én, ugyanazokban az órákban, amikor Pesten megkezdődött a forradalom, a pozsonyi országgyűlés küldöttsége, a magyar politikai élet teljes vezérekara Bécsbe indult. Az éjszaka folyamán azonban megérkezett a pesti forradalom híre. Világossá vált: ha nem engednek, Magyarország kiszakad a birodalomból. Megígérték tehát, hogy a feliratban foglaltak alapján hozza meg törvényt elfogadják. Az átalakítás első biztosítékaként **Batthyány Lajos gróf, az Ellenzéki Párt elnöke, március 17-én miniszterelnöki megbízást kapott.**

Igy kezdődött magyar történelmünk egyik legdicsebb eseménye.

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

„A jövő bajnokai!”

A Magyar Úszószövetség utánpótlás programja, hogy a jövő bajnokait kinevelje, maximálisan felkészítse a különböző szintű versenyekre. Gyomaendrőd egyik legtehetségesebb reménysége: VÁRKONYI SAROLTA, aki a Kis Bálint Általános Iskola 5. c osztályában tanul. Testnevelő tanára: Cs. Nagy Lajos. Első edzője: Vaszkán Gábor testnevelő tanár, a Gyomaendrődi Városi Diáksport Bizottság körzetfelelőse. Saci jelenleg a Tótkomlói Úszó Egyesület klubjában edz. Klubelnök: Horváth Henrik, Edző: Juhász Tamás. Korosztályos OB-n elért legjobb helyezése: 2014. július 13. Országos Delfin Bajnokság, Szombathely: 100m mell 4. helyezés. Sarolta hobbi: az úszás, célkitűzése pedig: olimpiai bajnoki cím. Kitartásához, szorgalmához, eddigi eredményéhez gratulálunk! További sikeres versenyzést kívánunk!

Farsang az Őszikék Idősek Otthonában

2015. február 18-án délután a kisdíákok ellátogattak az Őszikék Idősek Otthonába.

Farsangi dalokkal, versekkel, csujogatókkal varázsoltak tavaszi hangulatot az idős emberek hétköznapi életébe. A 4. a osztályosok egy német mesét mutattak be, amit a 3. a osztályosok fergeteges cirkuszi jelenete követett. Végül a negyedikesek egy polkával zárták a műsort. Az otthon lakói sok-sok tapsal fejezték ki hálájukat. A vidám hangulatú délután farsangi fánkévéssel zárult.

A Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola beiskolázási tájékoztatója

Szeretettel meghívjuk Önöket Iskolanyitogató programjainkra!

Szülői értekezlet

2015. március 24-én (kedden) 17 órai kezdettel szülői értekezletet tartunk a nagycsoportos óvodás gyermekek szülei részére. Helye: Hősök úti iskolaépület aulája - Hősök útja 45.

Nyílt napok

Szeretettel várjuk a szülőket 2015. március 23-24-én, 8-11 óra között nyílt óráinkra, ahol ízelítőt kaphatnak az iskola oktató-nevelő munkájáról és betekínhetnek a nyelvoktatási módszereinkbe.

Helye: Hősök úti iskolaépület osztálytermei

Iskolanyitogató

Szeretettel hívjuk a nagycsoportos óvodás gyermekeket és szüleit 2015. március 27-én (pénteken) 15 órától kezdődő Iskolanyitogató foglalkozásainkra, ahol megismerkedhetnek a tanító nénikkel.

15⁰⁰ – Játékos német foglalkozás iskolánk diákjaival

15³⁰ – Játékos angol foglalkozás iskolánk diákjaival

16⁰⁰ – Sportjátékok a tornateremben

– Kézműveskedés

– Dallam és ritmus

17⁰⁰ – Szülők iskolája – a tanító nénik hasznos tanácsai az iskolakezdéshez

Minden szülőt és óvodást szeretettel vár a Kis Bálint Iskolai Bővebb tájékoztatást kaphatnak honlapunkon: www.kisb-gyomae.sulinet.hu

Bálint-Valentin Napi a kisdíákoknál

A XII. Bálint-Valentin Napi Projektnapra izgalmas előzetes feladatokkal és programokkal készültük fel a „Kisbálintos” kisdíákok.

Egy héten keresztül 5 pár diákigazgató és helyettese kampányolt - szórólapokon, plakátokon és fórumokon népszerűsítették programjaikat.

Diákvezető jelöltek voltak:

Fehér Dávid-Munkácsi Márk (3. a)

Bácsi Henrietta-Jancsó Renáta (3. b)

Vinkovics Ágnes-Pintér Dorka (4. a)

Kovács Adrián-Hugyik Zoltán (4. b)

Kis Adrián-Vanini Fanni (4. c)

Az osztályközösségek szavazatai alapján a kisdíákok diákigazgatója Vinkovics Ágnes, diákigazgató, helyettese Pintér Dorka 4. a osztályos tanulók lettek.

A Hősök úti iskolaépület aulájában az osztályközösségek Régi idők játéka címmel kiállítás rendeztek be, az osztálytermeket és az aulát pedig farsangi, Valentin napi díszekkel tették hangulatosabbá.

A diákok farsangi és Bálint-napi népszokásokat tanulmányoztak; farsangi dalokat, rigmusokat, télüző mondókat tanultak, és valamennyi osztályközösség elkészítette jelmezüket az Alakoskodó felvonulásra.

A Bálint nap hetében változatos versenyeken próbálhatták ki magukat a tanulók. Megrendezték a II. Bálint napi sakkbajnokságot, valamint a Rubik kocka és Rubik twist versenyt. Nagy sikere volt a fiúk körében a gólrúgó bajnokságnak, a lányok körében a hullahopp versenynek. Egy délutánon pedig a rejtvényfejtők „tornáztathatták” meg logikus gondolkodásukat.

A Bálint napot, február 13-án reggel, iskolánk intézményvezetője, Ágostonné Farkas Mária nyitotta meg, aki jelképesen átadta a hatalmat a diákvezetőknek. A diákigazgató és helyettese tréfás feladatokat adott a diákságnak, majd bemutatták a Kisdíákok okoskodásait, amiben az osztályközösségek véleményeit és kéréseit gyűjtötték össze egy csokorban.

A diákvezetők színes bemutatkozását a Bálint napi versenyek és bajnokságok eredményhirdetése és díjátadása követte.

Dél előtt 9 órától került sor a „Kisbálintos” diákok farsangi felvonulására, ahol valamennyi osztályközösség színes, ötletes jelmezbe, maskarába öltözve vonult Gyomaendrőd utcáin, terein. A Szabadság téren télüző rigmusok és farsangi énekek kíséretében a diákvezetők Bálint napi kéréseket nyújtották át a Gyomaendrődi Járás Tankerületi munkatársának, Megeriné Csapó Ildikónak.

A diákok nagy öröme, a maskarás felvonulásra egyre több érdeklődő: szülő, nagyszülő, óvodás gyerekek és más intézmények diákjai is kilátogattak.

A maskarás felvonulást a kisdíákoknál rendhagyó órák követték, ahol a tanulók a régi idők játékaival ismerkedhettek meg. Az érdekes foglalkozásokat pedagógusok, felkért szülők és diákok tartották.

Délután a hagyományos télüző kiszabáb égetést és a Bálint napi madáretetést az Alma együttes fergeteges hangulatú koncertje zárta a Katona József Művelődési Központban, amin a kisdíákok mellett a város nagycsoportos óvodásai is együtt táncoltak énekeltek.

A kisdíákok és tanítók köszönetet mondanak a szülők, a Gyermekért Alapítvány, a Szülői Munkaközösség, valamint az iskola Diáksport - egyesületének támogatásáért.

Önök joga van tudni...

Rendhagyóan a megszokottól eltérő időpontban, a hónap utolsó szerdáján 13 órakor kezdődött a képviselőtestület soros ülése. Toldi Balázs polgármester ezt azzal indokolta, hogy a második napirendi pontban tárgyalt hosszú távú fejlesztési elképzelések teszik ezt szükségessé.

- Gyorsan túlléptek a képviselők a 2014-es költségvetés módosításán, de valószínűleg a jól előkészítettség eredménye, hogy a Területfejlesztési Operatív Program VI. verziójának elfogadása is minden vita nélkül zajlott, amiből a tv néző nem sokat érthetett. Tény, hogy jelentős uniós források elnyerésére lesz lehetőség, melyből városunk jelentősen fejlődhet.
- A 2015. évi városi rendezvények támogatása már vitát váltott ki. Egyre inkább érezhető a nagy GYÜSZ-TE étvágy, mellyel nem minden képviselő ért egyet. A testület a GYÜSZ-TE feladatát határozta meg a két nagyzrendezvényt, a Sajt- és túrófesztivált és a Halfőzést versenyt.
- A Lélekkel a Körösök mentén pályázat üzemeltetési kérdései fontos feladatot adnak a képviselőtestületnek. Igaz, hogy Gyomaendrőd turisztikája szempontjából igen lényeges változást hoz és sok vállalkozás eredményére pozitívan hat, de ismét az önkormányzat lenne a teherviselő. A GYÜSZ-TE az új létesítmények üzemeltetésére 6,2 millió forint támogatást kérne, de elképzelhető a működtetés egy új nonprofit kft, létrehozásával is, mely az egész turisztikát magában foglalná. A testület állást foglalt abban, hogy a lehetőségek ismeretében az üzemeltetésről márciusban döntenek.
- Szikoráné Simon Ágnes projektmenedzser betegsége miatt Domokos Imre műszaki ellenőr számolt be a Lélekkel a Körösök mentén projekt jelenlegi állásáról. A téli kedvező időjárás előnyére vált a kivitelezéseknek. Legjobban a zárdokturizmus programelemei, a szállások és a kenyérsütő áll, míg a Hídknap Kft. hídépítésénél a részszámla benyújtása még nem lehetséges.
- Vagyonnyilatkozat tételi kötelezettség vonatkozik bizottságok nem képviselőtestületi tagjaira is, ezért módosítani kell az SZMSZ-t.
- Változik a szociális törvény, melynek kapcsán csupán a szociális földprogram, szociális szövetkezet kérdéséről hangzott el véleménykülönbség. Sok rászoruló él az országban és Gyomaendrődön is, illetve volna többet foglalkozni ezzel a kérdéssel.
- A települési szilárd hulladékkal kapcsolatos rendeletét is módosította az önkormányzat és elfogadta a kft. szilárd és folyékony hulladék gyűjtéséről szóló beszámolóját.
- Igazgatási szünet elrendeléséről döntött a testület.
- Gyomaendrőd Közös Önkormányzati Hivatal 2015. évi munkarendjében 2015. július 20. napjától július 31. napjáig (10 munkanap), valamint 2015. december 28. napjától december 31. napjáig (4 munkanap) igazgatási szünetet rendel el a testület.
- Első beszámolóját értékelte a képviselőtestület az orvosi ügyeletet ellátó Békés Medical Kft-nek. Helyes döntés volt a korábbi szolgáltató váltás, amit a beszámoló elfogadása is igazolt.
- A Hétszínvirág-Tüskevár Szolgáltató Nonprofit Közhasznú Betéti Társaság látja el a III. tanyagondnoki szolgálatot, melynek minőségével a képviselők elégedettek.
- Több hozzászólás is elhangzott a Határ Győző Városi Könyvtár beszámolójának elfogadásánál. Az egyik közismerten könyvtárlátogatásáról ismert képviselő utalva a könyvtár újbóli átszervezettségére elmondta, hogy nőni fog a könyvtárak látogatottsága.
- A Közművelődési- Kögyűjteményi és Szolgáltató Intézmény beszámolóját elfogadta a testület egy módosító javaslattal, miszerint a jövőben a tárgyévi programot és az előző évről készült beszámolót egyidejűleg tárgyalja a testület.
- A Közművelődési- Kögyűjteményi és Turisztikai Szolgáltató Intézmény intézményvezetőjének megbízása 2015 május elsején lejár.
- A főszabály, hogy ilyenkor a pályázatot öt év megbízásra írják ki, melytől nyomós ok miatt el lehet térni. A jelenlegi vezető kiválóan megfelel a pályázati kiírásnak és célravezető volna, ha folytathatná munkáját. A testület nyomós indokot nem megfogalmazva ez év december 31-ét határozta meg a pályázati kiírásban, mint a megbízás végnapja. Valamilyen későbbi átszervezés hangzott el, vajon mi?
- Jogszabályi változás miatt a Közös Önkormányzati Hivatalhoz kerül a Városi Egészségügyi Intézmény gazdálkodási feladatainak ellátása. A korábban az egészségügyi intézménynél dolgozó gazdaságisok most új helyen változó bérrel tehetik dolgukat.
- A köznevelési intézményeket jól működteti a város, és ezt a tevékenységet tovább kívánja folytatni.
- Téma volt a családi napközis helyzete, melyről megállapították, hogy csak önkormányzati támogatással tarthatók fenn, ezt nem támogatták a képviselők.
- Sor kerül az orvosi rendelők és néhány óvoda felújítására.
- A Templom-zugi, strand és kemping, valamint a gyomai szabad strand üzemeltetésére zárt versenytárgyalást írt ki a Képviselő-testület. Még az érintett Pájer Sándor is azon véleményen volt, hogy a nyílt pályázaton is meg tudott volna felelni. December 31-ig évi 260 ezer forintért bérlti a Templom-zugi strandot, de időközben szeptember 30-ig a KT. felülvizsgálja, és új pályázatot ír ki. Ennél a napirendi pontnál Poharalec képviselő

lő érintettség miatti kizárását kérte, valószínű, hogy alkalmi úszómesteri tevékenysége miatt.

- Testvérvárosi találkozó rendezésére ad be pályázatot az önkormányzat. Időpont a Bogár találkozó időpontját határozták meg.
- Tovább folytatódik a gyümölcsfák telepítése.
- Előnyösen változik a fürdőben a gyógyászati önrész fizetése. Gyomaendrődiek, éljünk ezzel a lehetőséggel!
- Sor került a Liget Fürdő Szolgáltató Kft. alapító okiratának módosítására, melyet személyi változások tettek szükségessé. Itt jelentette be az egyik felügyelő bizottsági tag, hogy új lakhelye a Szabadság tér 6. Ez ugyan egy szálloda, de ki itt lakik, ki máshol.
- A bejelentések során több észrevételre is sor került. A testület viszonylag rövid idő alatt eleget tett választott feladatának.

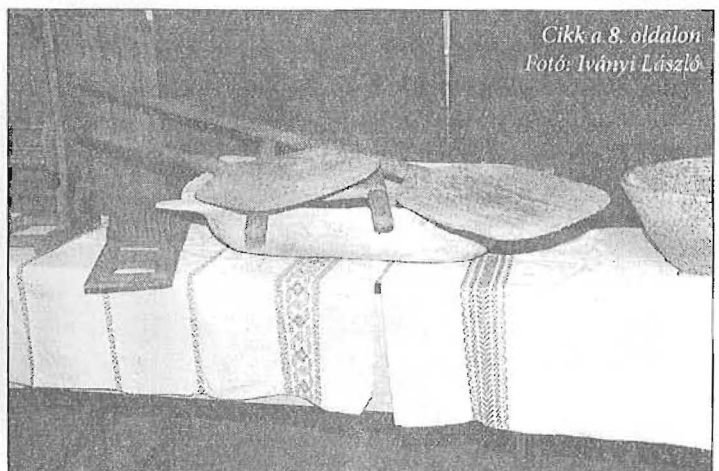
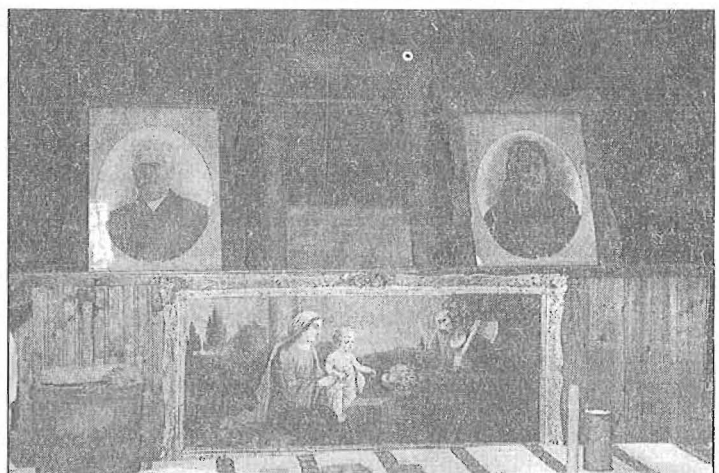
Várfi András

Dr. Gyuricza Csaba a Magyar Tudományos Akadémia Doktori címének birtokosa

Dr. Gyuricza Csaba A talaj- és környezetminőség javítása és fenntartása növénytermesztési módszerekkel című értekezését 2015. február 24-én a Magyar Tudományos Akadémia nagytermében védte meg, és az akadémiai bizottság odaitélte számára a Magyar Tudományos Akadémia Doktori címét. Gratulálunk városunk szülöttjének, és további sok sikert kívánunk!

HELYTÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁS HUNYÁN

Cikk a 8. oldalon
Fotó: Iványi László

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Kedves Endrődi Barátok!

Az Endrődiek Baráti Köre 2015. március 21-én (Szombaton) 10-17 óra között tartja meg szokásos budapesti összejövetelét, éves közgyűlését. Szeretettel várjuk tagjainkat, de rajtuk kívül más és újabb érdeklődőket is, akik számára Endrőd neve kedvesen cseng, és civil szervezetünkön keresztül is kötődni szeretnének szülővárosunkhoz.

A korábban kipróbált helyen szervezzük a találkozót. Címe: **1054 Budapest, V. Alkotmány u. 9-11.**

„Alma Mater” étterem (Parlamenttel szemben, bejárat: Szemere utcai oldalon)

Központi fekvése lévén megközelítése igen kedvező, Szombaton ingyen parkolási lehetőség közvetlenül a vendéglő mellett. Vonattal érkezők. Keletitől: 2-es Metró-Kossuth tér; 78-as Trolibusz-Szemere u.; Nyugatitól sétálva. Valamint 2-es villamos, 15-ös busz, stb.

A közgyűlés előtt bemutatjuk az Endrődi híd avatóján készült filmet, melyet a vezetőség beszámolója követ az elmúlt évről és az ezévi programokról.

Az előző évek szokásához híven ezúttal is tombolával színesítjük a programot. (Tombola tárgyakat szívesen fogadunk.)

Ebéd előrendelésre lesz 2000 Ft-os áron, a menü egyeztetés alatt.

Kérjük, hogy aki részt kíván venni a találkozón, **telefonon vagy e-mailen jelentkezzen** be legkésőbb március 17-ig. A buszrendelés, a vendéglő és a szervezők számára is fontos, a jelentkezők létszámának ismerete. (Természetesen bejelentkezés nélkül is mindenki szívesen látott vendég.)

Elérhetőségeink:

Endrődön: Fülöp Imréné Kati, T: 06-66-284-435; M: 06-30-662-8551 (kb. 10 napig március elején nem elérhető)

Traurig Edit (Németh Edit) T:06-66-284-647 M:06-30-402-5884

Továbbá: Timár Imre elnök: T:06-1-326-7567; M: 06-20-942-9331; E-mail: timarimrev@gmail.com

Budapest, 2015. január 23.

Baráti üdvözléssel: EBK vezetősége

Gyomaendrőd Város Kultúrájáért elismerésben részesült Dr. Szilágyi Ferencné Németh Eszter

Január 30-án az egykori gyomai filmszínház vetítő termében megrendezett stúdióbeszélgetésen elevenítette fel Weigertné Gubucz Edit moderátor közreműködésével Dr. Szilágyi Ferencné Németh Eszter nyugalmazott könyvtárigazgató, helytörténeti kutató a munkásságát és életművét. A rendezvény egyúttal ünnepélyes keretben adott annak is, hogy itt kerüljön átadásra részére Gyomaendrőd Város Kultúrájáért elismerő oklevél. A helyi kitüntetés az önkormányzat nevében Toldi Balázs polgármester nyújtotta át.

forrás: www.gyomaendrod.hu

Szerkesztőségünk is gratulál e szép kitüntetéshez!

Interneten a Gyomaendrődi Járási Hivatal

Elérhetővé vált a Békés megyei járási hivatalok új hivatalos honlapja, amelyen belül egy külön fül alatt megtalálható a Gyomaendrődi Járási Hivatal is. A honlapon a Gyomaendrődi Járási Hivatal szervezetéről, elérhetőségeiről, munkájáról és általában a Járásban előforduló eseményekről fognak hírt adni. A jövőben ügyintézési lehetőségeket, letölthető nyomtatványokat, és időpont foglalási lehetőséget is kívánnak biztosítani ezen internetes oldalon belül.

Az oldal elérhetősége: www.bekesijarasok.hu

Gyomaendrődi Kállai Ferenc Népfőiskola Alapítvány

HÁZUNK TÁJA Mezőgazdasági és életmódképzések a népfőiskolán

Az előadások helyszíne:

Endrődi Népház, 5500 Gyomaendrőd Blaha út 21.

Kurzusok:

2015. április 25.

10.00 Virágoskert gondozása

11.00 Gyógynövények, fűszernövények termesztése

2015. május 23.

10.00 Gyümölcsöskert tervezése, kialakítása, gondozása

11.00 Szőlőfajták, borászati ismeretek

2015. június 27.

9.00-15.00 Hagyományos kemencés sütemények készítése (gyakorlati képzés)

2015. szeptember 26.

9.00-15.00 Gyümölcsstartósítás: aszalás, lekvár főzés, szörpök (gyakorlati képzés)

2015. október 24.

10.00 Biogazdálkodás, biokertészet

11.00 Egészséges táplálkozás

A kurzusokra jelentkezés minden oktatási nap előtt egy héttel a 06-20-238-0046-os telefonszámon vagy a szondaistvan70@gmail.com e-mail címen

A kurzusok részvételi díja: 1000 Ft/képzési nap.

A két gyakorlati képzés díja 3000 Ft/képzési nap.

A részvételi díjat a képzési nap elején, a helyszínen kell fizetni.

Gyomaendrőd Város Kultúrájáért elismerésben részesült az OMart

Toldi Balázs polgármester Gyomaendrőd Város Kultúrájáért elismerő oklevelet nyújtott át 2015. január 29-én az OMart Könyvesbolt és Kulturális Műhely vezetőinek, Molnár Albertnek és feleségének, Oláh Gizellának.

A kitüntetéshez Szerkesztőségünk is gratulál!

Egy az
ÉRTÉK

Kérjük, támogassa adója egyházi 1%-ával
a Magyar Katolikus
Egyház szolgálatát!

1%
Technikai szám
0011

www.katolikus.hu

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől
Anyanyelved billyogként jelöl
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Tímár Máté

Iványi Sándorné Kovács Erzsébet

(1938-2015)

1938. november 26-án született Endrődön, Kovács Miklós endrődi gazda, és a kunszentmártoni születésű Kis Erzsébet szülők egyetlen gyermekeként.

Szüleinek a szarvasi határban volt tanyájuk, majd az endrődi Ridegváros külterületén laktak.

Endrődön járt általános iskolába. Nagyon szeretett tanulni, de mivel szüleit kulákoknak nyilvánították, hiába volt kitűnő tanuló, mint kulák csemete, nem mehetett gimnáziumba tovább tanulni. Anyjára vágyott volna tanulni, hogy amikor a nyolcadikat elvégezte, ősszel vissza-vissza járt az iskolához, és a nyitott ablak alatt hallgatózott... Tanulási helyett az ötvenes években édesanyjával vidékre eljár-

tak rizsöföldre dolgozni, vagy télen gyapotot szedni.

Reménytelen helyzete miatt nagyon fiatalon férjhez ment a szintén endrődi Iványi Sándorhoz, 1955. november 20-án. Bekerült egy szintén üldözött földműves családba. Apósa kénytelen volt a megélhetést jelentő földjét, lovát, szekerét „önként és dalolva” felajánlani a TSZ-nek. Ezt a megrázkódtatást haláláig nem heverte ki. Ez a trauma mindkét családot a sírig kísérte.

1957-ben megszületett egyetlen fiuk, László.

Rövid ideig laktak az örménykúti tanyavilágban majd férje szüleinél, a décsi paskoml tanyán.

Az 1960-as évek elején Endrődön, a Sugár utcába költöztek. Hamarosan beköltöztek a tanyáról férje szülei is.

1967-ben munka, a családi háztáji- és a háztartási munka mellett levelezőn kitűnőre leérettségizett a gyomal gimnáziumban, Solymosi Jánosné osztályában. Sajnos, akkor már nem tudott mit kezdeni az érettségijével, de mégis egyfajta lelki elégtétel volt számára az érettségi megszerzése.

Dolgozott az Endrődi Cipész KTSZ-ben, rövid ideig a postán, majd hosszú éveken át házilpari bedolgozó volt. A háztáji munka mellett a bedolgozó munkát sokszor csak éjjel tudta végezni.

Lassan sorban meghaltak szülei. Elápolta beteg apósát, anyósát, majd ők is az Égi Hazába költöztek.

Közben az endrődi Sugár utcából a Dózsa utcába költöztek. Itt már jórészt ketten éltek életüket férjével, mivel László fiuk pap lett, és 1980-ban pappá szentelve vidéken teljesített szolgálatot.

Csendes életükben fordulatot hozott, amikor 1989-ben fiuk Endrődre került plébánosnak.

Mint jó édesanya, vállalta a plébánia házvezetését, ingyen, fizetés nélkül. Nemcsak a fia háztartását vezette, hanem minden munkát elvégzett a plébánia körül, 16 éven át, míg a betegség le nem döntötte lábáról.

Mivel férje is hamarosan nyugdíjba ment a gyomal kályhagyárból, így ő is besegített a plébánia és a templom körüli munkában, elvállalva a temető gondnokságát, ő is tértés nélkül. Mindkettőjüknek ezek voltak a legszebb, legnyugodtabb éveik.

2004 karácsonyának másnapján agyi infarktust kapott, majd

többhónapos kórházi kezelés után sem tudták talpra állítani. Inentől kezdve élete végéig ágyhoz, toloszékhez kötötten élte életét.

2005. június 19-én toloszékben, de megünnepelték az 50. házassági évfordulójukat és fiuk pappá szentelésének 25. évfordulóját. Aranylakodalom és ezüstmlse együtt – ritka szép esemény volt.

2008. november 20-án férje is elment az Égi Hazába. Így az ő ellátását, gondozását már nem lehetett házzlag megoldani, ezért az endrődi templom melletti Rózsakert Idősek Otthonába került.

Nagyon szerette a természetet: a szép tájakat, virágokat, állatokat, különösen a kutyákat.

Fiatal korában szeretett festeni, tájképet, csendéletet. Sokat olvasott: irodalmi műveket, teológiai könyveket és folyóiratokat is. Lelkének a templomban volt igazi felüdülése és erőforrása. Csendes, kevés beszédű, de ugyanakkor nagyon mélyen érző, empatikus lélek volt.

Utolsó hónapjaiban szemmel láthatólag gyengült. 2015. január 19-én bekerült a csabai kórházba, ahonnan január 20-án a hajnali órákban elhunyt a nagy útra férje és családtagja után az Égi Hazába. Több, mint tízévnél betegségtől megfáradt testét az endrődi templomból kísértük a Szarvaségi temetőbe, január 17-én.

Czank Gábor endrődi plébános búcsú szavai:

2002-ben jártam először Endrődön, amikor harmadéves kispapként Gyulai Endre püspök úr ide osztott be pasztorális gyakorlatra, fél évig havi egy hétvégét töltve egyházmegyénk ezen plébániáján. Ekkor ismerem meg Iványi László plébános úr édesanyját, Erzsike néni is, aki ez időben a plébánia háztartását vezette nagy odaadással és szorgalommal. Egy életerős, munkaszerető, kevés beszédű asszonyt ismerhettem meg személyében. Kora reggel már a konyhában tett-vett, és este ő tért utolsó nap nyugovóra, miután a ház körül teendőket elvégezte.

„Aki nékem szolgál, kövessen engem, és ahol én vagyok, ott lesz az én szolgálom is...” - ez a szentírás szövegét a leginkább illő Erzsike néni személyéhez, hiszen egész élete a szeretetteljes szolgálat jegyében telt. Mint feleség és anya szolgálta szeretett családját, de szolgálta Istent és egyházát is. Szolgált az által, hogy egyetlen gyermekét tudta odaadni az Istennek, amikor az a papi pályára lépett, és szolgálta Istent és az Egyházat a továbbiakban is, amikor erejét, munkáját a plébánia szolgálatára szentelte. Számíthatott rá az egyházközség és családja egyaránt, és ő ezt szívesen, nagy odaadással és szeretettel végezte.

Aztán eltelt pár év, és amikor felszentelésem után, békesszentandrási káplánként visszakerültem erre a vidékre, és egy nagybőjtben háromnapos lelkigyakorlatot tartottam Endrődön, már nem a régi Erzsike néni találtam... Az egykori életerős, dolgozó asszony betegségtől megtörtén, kerekesszékben ülve töltötte a betegek keserű napjait. De a szolgálat lelkületét ekkor sem tette le. Eddig munkájával, ekkortól pedig imádságaival és szenvedéseinek türelemmel való viselésével és felajánlásával szolgálta Istent és az Egyházat.

2012-ben plébánosként kerültem vissza Gyomaendrődre. Minden hónap első péntekén meglátogattam Erzsike néni, hogy a szentségekben részesítem. Soha zokszó nem hagyta el előttem ajkát, és bámulatra méltó volt, amilyen szeretettel és felkészüléssel várta mindig a szentségi Jézust... Sokan hátat fordítanak Istennek, ha baj, betegség szenvedés éri őket. Erzsike néni nem így tett. Továbbra is hűséges szolgálója maradt Istennek, aki próbára tette a hitét. És ő kiállta a próbát, és mindvégig hűséges maradt Istenéhez.

Szurovecz Vince pp. káplán, főesperes gyászbeszédéből:

A Golgotán ott látom Máriát, aki ölébe veszi meghalt fiát. Az ott lévő fehér gyolcsba takarják Jézus testét. A szeretet utolsó szép tettei voltak ezek.

Itt vagyunk a templomban... az oltáron bemutatjuk Jézus keresztáldozatát, mert ez a mi szeretetünk legszebb ajándéka az édesanya lelke számára.

Szent Ágoston püspök amikor betegen feküdt, meglátogatta a barátja, aki sajnálkozott a betegsége miatt. Szent Ágoston csak ennyit mondott: „Semmi nem történik, csak átmegegyek a túlsó partra.”

Imádságunk elkíséri az ő lelkét a túlsó partra, ahol a Mennyei Atya kezébe ajánljuk az ő lelkét.

A Golgotáról elindult a gyászmenet... lejöttek a sziklásirhoz. A szeretet kíséri Jézus testét azon az utolsó úton. Könyv csilloghatott a szemében, hiszen emberi szemmel nézve úgy gondolták, hogy nem látják többé Jézust. Bezárult a sziklásir és mindenki hazament.

Innen, az oltártól elindulunk majd mi is, hogy a temetőben elhelyezzük az ő fáradt testét és majd a sírja bezárul. Mi is hazamegyünk. Mi már tudjuk, hogy lesz feltámadás, lesz égi viszontlátás.

Lelki szememmel látom a kinyílt sziklásírt, hallom az angyal szavát: „Nincs itt. feltámadt.”

Lelkembe zárom Jézus szavait, melyeket Máriának mondott: „Én vagyok a feltámadás és az élet: aki bennem hisz, még ha meg is halt, élni fog. Mindaz, aki belém vetett hittel él, nem hal meg sohasem.” Jn 11,25

Katolikus oldal

MÁRCIUSI ÜNNEPEK

1. vasárnap: Nagyböjt 2. vasárnapja
 4. szerda: Szent Kázmér
 7. szombat: Szent Perpétua és Szent Felicitász vértanúk
 8. vasárnap: Nagyböjt 3. vasárnapja
 9. hétfő: Római Szent Franciska szerzetesnő
 15. vasárnap: Nagyböjt 4. vasárnapja
 17. kedd: Szent Patrik püspök
 18. szerda: Jeruzsálemi Szent Cirill püspök, egyháztanító
 19. csütörtök: Szent József, a Boldogságos Szűz Mária jegyese
 22. vasárnap: Nagyböjt 5. vasárnapja
 23. hétfő: Mongrovejói Szent Turibiusz püspök
 25. szerda: Urunk születésének hírüladása (Gyümölcsoftó Boldogasszony)
 29. vasárnap: Virágvasárnap

MÁRCIUS, SZENT JÓZSEF HÓNAPJA

A nagyböjti szent időszakra esik Egyházunknak egy kedves ünnepe, Szent József napja, március 19-én. Az Úr Jézus nevelő-atyját kezdetek óta szentként tiszteli a kereszténység, hisz a Szentírás is „igaz embernek” nevezi, ami az Ószövetség nyelvén szentet jelent.

József a Szentírás tanúsága szerint Dávid családfájából származó názareti ácsmester volt. A Biblia keveset jegyez fel róla, a Szent Hagymány azonban annál többet. (Szent Hagymány alatt az első századok ókeresztény feljegyzéseit, írásait értjük.)

A hagyomány szerint már éltebb korú volt, és még nem élt házasságban. Ugyanez időben Szűz Mária a jeruzsálemi templom melletti rabbinikus iskola növendéke volt, ahol több, hozzá hasonló korú leány nevelkedett. Mária kezét több ifjú is szeretete volna megkérni, így a főpap tett igazságot: mindegyik ifjúnak kellett egy ágat vágnia a templomkertben álló rég kiszáradt mandulafáról, és akinek az ága kivirágzik, az lesz Mária jegyese. A fiatalok levágták az ágakat, a templom lépcsőjére tették, a főpap pedig imájában kérte Istent, hogy csoda által mutassa meg, kinek szánja Mária kezét. S a legenda szerint a József által levágott bot hajtott zöld leveleket és virágot. (Ezért szokták Szent Józsefet úgy ábrázolni, hogy egy hosszú bot van nála, melynek vége ki van virágozva). Eddig a legenda, melyet az őskeresztény leírásokban találunk.

Az egyház a II. Vatikáni Zsinatig megünnepelte Mária és József eljegyzését is, melynek liturgikus naptári ünnepe január 23-a volt, és a népnyelv „Mária kézfogója” napjaként nevezte, és farsangi időszakban lévén, sok falusi lakodalom volt Mária eljegyzése ünnepe tájára kitűzve.

A Szentírás innentől kezdve már jegyzi Szent József életét. Miként változtatja meg kettejük életét az anyagi üdvözlés, miként vá-

Újságunk új webhelye: www.varosunkujzag.hu
 A hunyai plébánia új webhelye: www.hunyaiplebania.hu

MÁRCIUSI MISEREND

Endrőd:

Vasárnap és ünnepnap: 9 óra.
 Szombaton vasárnapi előesti mise 17 órakor, végén a Mária-litániával.
 Hétköznapokon: reggel fél 8-kor - csütörtök kivételével.
 Nagyböjtben péntekenként keresztút 5-kor.
 A böjti lelkigyakorlat március 19-20-21-én lesz, este 18 órai kezdettel mindhárom este.
 Vendég atya: Ft. Pata Gábor, bácsbokodi plébános.

Gyoma:

Vasárnap és ünnepnap: 11 óra.
 Kedden és pénteken: 16 óra, a plébánia nagytermében.
 Nagyböjtben péntekenként keresztút fél 4-kor.

Hunya

Vasárnapokon: 10 órakor,
 hétköznapokon csütörtök kivételével 17 óra,
 szombaton vasárnapi előesti mise 17 óra.
 Nagyböjt péntekjein fél 5-kor keresztút.
 Lelkigyakorlat: március 24-25-26 (keddtől csütörtökig), 17 órakor. Vezeti Ft. Ilyés Zsolt, kétsopronyi plébános.

lik az egyszerű ácsmesterből a Messiás nevelőatyjává.

Szent Józsefet elsősorban az Egyház védőszentjeként tiszteljük, hiszen földi élete során óvta, gondozta, nevelte az egyházat alapító Krisztust, a betlehemi gyermekgyilkosság idején pedig élete kockáztatásával menekítette Máriát és a kis Jézust Egyiptomba, hogy megmentse őket a pusztulástól. Erre való hivatkozással vallja őt Egyházunk mint védőszentjének, hiszen bizonyára a Jézus által alapított egyházra is ugyanilyen gondja van.

Védőszentjükként tisztelik őt az ácsok és asztalosok, de a munkásemberek, családapák is, akik Szent Józsefhez hasonlóan arcuk verejtékével keresik meg szeretteik, családtagjaik számára a mindennapi áldott kenyeret.

S nem utolsó sorban védőszentje a haldoklóknak is. Hiszen a földkerekségen Szent Józsefnek volt a legszebb halála: ágya mellett Mária és a már felnőtt Jézus virrasztottak, s fogták le a halálban megtört szeméit. Ezért Szent Józsefhez szoktunk imádkozni a sokáig kínlódó haldoklókért a könnyű halál kegyelméért, de önmagunkért is, hogy amikor földi életünk vége eljön, járja ki nekünk Istennél a kegyelmet, hogy az Egyház szentségeivel megerősítve, felkészülten léphessük át a halál kapuját.

Szent József ünnepére az endrődi egyházközségben is kilenceddel, kilenc napi ájtatossággal készülünk. Március 10-18 között minden este a plébánia nagytermében közösen imádkozzuk Szent József rózsafüzérét és litániáját, a kilenced napi imádságaival és énekeivel, Szent József ünnepén pedig este 18 órakor ünnepi szentmisét tartunk, melyet a kilenced végzőiért ajánlunk fel, és a szentmisében imádkozunk az édesapákért, családfőkért is, hogy Szent József közbenjárása segítse őket mindennapi munkájukban, fáradságaikban.

Szent József légy házuk ura, kis családunk patrónusa. Egyetértés, hű szeretet egyesítse szívünket.

Az ég felé mutass utat, gyámolítsd az ellankadtat. Küzdelmekben légy segélyünk, erényekben példaképünk.

Átadjuk a ház kulcsait, oltalmazd és védj lakóit.

Zárd ki mindazt, ami káros, ami üdvünkre hátrányos.

Engedd be az Isten áldást, minden jóban gyarapodást.

Ajánlj minket Jézusodnak, szeplőtelen Szűz Arádnak,

Hogy családunk kisdéd háza Názáretnek legyen mása. Amen.

Czank Gábor plébános

Az endrődi plébánia új webhelye: www.endrodiplebania.hu
 A gyomai plébánia új webhelye: www.gyomaiplebania.hu

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

KERESZTRŐL NEVEZETT SZENT ANGÉLA

rendalapítónő

* Sevilla, Spanyolország, 1846. január 30.

† Sevilla, 1932. március 2.

Családi nevén Maria de los Ángeles Guerrero González. Mélyen vallásos szülei tizennégy gyermeket neveltek.

Angéla apró természetű volt, ezért meg kellett szakítania tanulmányait, és egy cipészüzemben lett munkásnő. Itt társaival munka közben a rózsafüzért imádkozták és a Szentek életéből olvastak föl.

1865-ben Santa Cruzban felvételt kért a sarutlan karmelitákhoz, de betegsége miatt elutasították. Bár egészsége nem javult, 1868-ban a Szeretet Nővérei fölvetették Sevillában. Azonban a noviciátust sem tudta befejezni, ezért visszatért a cipészüzembe.

1871. november 1-jén magánfogadalmat tett az evangéliumi tanácsok szerinti életre. 1873-ban egy látomá-

sában Jézus keresztjével szemközt egy üres keresztet látott.

Megértette, hogy ez a másik kereszt, az ő hivatásának jele: „szegény legyen a szegényekkel, és vigye őket Krisztushoz”. 1875. augusztus 2-án hárman csatlakoztak Angélához.

E kis közösségből alakult a Keresztről Nevezett Nővérek Társasága.

Sevillában béreltek egy szobát, onnan látogatták a szegényeket és betegeket.

Angéla életében további 25 közösség jött létre. A nép a szegények anyjának nevezte.

II. János Pál pápa 1982. november 5-én Sevillában boldoggá, 2003. május 4-én szentté avatta.

(Szentek élete)

Visszaemlékezés a 25 éve történetekre –

A dévaványai és a gyomaendrői családok, valamint a Ványai Ambrus Általános Iskola és a gyomaendrői 2. sz. Általános Iskola tanulóinak segélyszállítmányával Erdélyben: Nagybánya, 1990. január 6.

Ma is meghatódva és elfogódva emlékezünk 1989 decemberére, amikor is Tökés László temesvári lelkész vezetésével elindult és győzedelmeskedett a román nép szabadságharca, amelyből az Erdély Parcium-i részében élő magyar nemzetiségű román állampolgárok tevékenyen részt vállalva – segítettek a forradalom beteljesülését.

Az 1989. december 17-én kirobbant fegyveres felkelés Temesvár után Aradra is átterjedt. A magyar nemzet szolidaritása nem maradt el, országsszerte szerveződtek a különféle segélyek gyűjtése, a segélyszállítmányok Erdélybe történő kijuttatása.

Ez az önzetlen segítségnyújtásnak első hős, magyar áldozata a hódmezővásárhelyi Tóth Sándor gépkocsivezető volt, aki társaival élelmiszer segélyszállítmány szeretett volna eljuttatni a felkelő temesvári lakosok részére.

A segélykonvojt 1989. december 22-én 12 óra magasságban Aradon, a Maros-híd lábánál szekus-támadás érte, amelynek következtében Tóth Sándor gépkocsivezető halálos lövést kapott. A hős – mártír gépkocsivezető holttestét barátai csak december 27-én tudták hazahozni, temetésére 1990. január 3-án került sor Hódmezővásárhelyen.

De térjünk vissza Dévaványára, ahol az évbücsűztató szilveszter sem volt gondtalan. „Ismeretlen személyek” – újjévre virradóra, a 4 hónappal korábban átadott és új „Ványai Ambrus Általános Iskolába vandál módon

betörték és ott felbecsülhetetlen károkat okoztak. A rendőrség 3 napig vizsgálta a betörést... kereste a tetteseket! A január eleji évkezdést így késve - 2 napos „igazgatói szénzünet” indítottam, mely alatt segélyadományokat gyűjtöttünk az erdélyi testvéreink számára. Ez a gyűjtés teljesen önkéntes, minden kényszerítés és ráhatás nélkül történt! Írásban kértük a szülőket, hogy aki teheti, az 3 kg burgonyával, vagy 20 Ft pénzbeli segéllyel támogassa önkéntes kezdeményezésünket. Tanulóink és családjaik lelkesedése óriási volt, s mindezért most is hálás köszönet minden dévaványai családnak. Pedagógustársaim is aktívan és tevékeny részt vállaltak e nemes cselekedetben. A Gyomáról átjáró kollégáink pedig hozták a hírt: - A gyomai 2. számú Általános Iskola is készíti - gyűjti a segélyszállítmányát és számítanak arra, hogy mi segélyszállítmányunkhoz csatlakozzunk.

1990. január elején a Lenin Termelőszövetkezet sietett a segítségünkre - Kiss Ferenc elnök úr engedélyezte az SU-6539 frsz. IFA tehergépjármű díjmentes igénybevételét.

Január 5-én Békéscsabára utaztam, ahol a Magyar Vöröskereszt Békés Megyei Vezetősége nevében: Dr. Beraczka István megyei elnök kiállította Dévaványa-Nagybánya viszonylatára a 481989 ikt. számú „Szállítólevelet”.

Még ezen a napon áthoztuk Gyomaendrőről a 2. sz. Általános Iskola tanulóit és szüleit, valamint a gyomai kartársak jóvol-

tából összeállított segélyszállítmányt, amely állt:

- 1 zsák burgonya,
- 1 mázsa és 2 kg cukor,
- 61 kg rizs,
- 18 kg szaloncukor...továbbá
- 3 doboz - ruhanemű,
- 1 doboz - cipő,
- 2 doboz - játék,
- 1 doboz - eü. papír, zsebkendő,
- 1 doboz - mosószer, törölköző,
- 1 doboz - konzerv és cukorka,
- 2 doboz - szappan,
- 13 doboz - könyv.

Az iskola igazgatója - ha jól emlékezem ez időben: Halász Istvánné - Dr. Balogh Erzsébet kolléganő volt. Bár hazaérkezésünk után a köszönőlevelet átadtam, de most 25 évvel az esemény évfordulóján mind a tanulóik, szülőik és kol- folytatás a 13. oldalon

Hét nyelvészprofesszor¹ előadása „Beszéd és mentálhigiéne” címmel, MTA, 1985.

Bár régen történt, de ma is érvényes az a félnapos, lenyűgözően szép előadás, amit nyelvünk, emberi kapcsolataink, lelki egészségünk érdekében mondtak híres nyelvészeink.

Csak néhány gondolatot ragadok ki az elhangzottakból, hátha itt-ott ma is befogadásra kerülnek a szavak.

„A lelki egészség fejlesztésében a beszéd nagyon jelentős, magánéletünkben, különböző emberi kapcsolatainkban fontos szerepet tölt be, de érzelmi tartalmából sokat veszített. A nyelv személyiségformáló ereje nagy jelentőségű egész életünkben.

Személytelenség tapasztalható megszólításkor. A rideg tárgyilagosság, hivataloskodó, érzelem nélküli beszéd riaszt. Pl. az egyszerű, szegény ember igazát nem tudja jól megvallani. Kinevetik, gátlásai miatt kudarcok érik. Kinevettek már a tájszólással szavaló diákokat, aki azt követően leszokott a versről. Nehéz tantárgy lehet majd, kedvelt a gyermeknek, de el is fordulhat szeretett dolgoktól különböző negatív megnyilatkozások miatt, szülőtől, pedagógustól függően.

Eltűnően van a barátság. Társaság van, igazi társ kevésbé. Ez gyakori tapasztalat pl. iskolában is. Az ÉN és TE kapcsolat gyengül, szűrkül az érzelem. A személyiség bensőséges igazi értéke, szépsége egyre jobban rejtve marad, a Társ nem hozza felszínre. Egyre inkább kevesebb az igény lelki kultúrára. Sok szép szó kimegy a divatból, pedig jelentése sokatmondó. Ilyen pl.: atya, magasztos, szemérmes, lelkiismeretes, fennkölt.

Ha jókívánságot fejezzük ki valakinek, akkor valóban érezze az illető, hogy a sok boldogságot, boldog újévet stb. szívből jövő szavak, és nemcsak „odadobom” neki, mint kutyának a csontot.

Rossz irányt vett a fiatalok beszédstílusa, terjed a szülők iránti negatív megnyilatkozás. Rombolják a tekintélyt. Szülők megbetegedése esetén ilyeneket hallani: „lerohadtak őseim”. Ijesztő, elkésztő példák. A „tessék megengedni” helyett is gyakran halljuk: „engedtessek meg”. Boltokban az udvarias „parancsoljon, mit adhatok” helyett szokássá vált a semmitmondó, rideg „tessék kérni”. Szinte lehűti az embert. Terjedőben a személytelenség.

MEG KELL TEREMTENI a köznyelvi normát. Ne használjunk ragadvány neveket, mint pl. colos, dagi, botfűlű, professzor. Tudni kell, kinek hogyan kell köszönni, és mi legyen a megszólítás.

Főlérendeltségi viszonyban nem lehet nevelni, mint ahogyan az is probléma, ha a tanuló nem azt mondja, amit tud, hanem azt, amit elvárnak tőle.

A szó bizalmat ébreszt, de le is sújthat. Nem közömbös a gyermek fejlődésében, hogy kicsi kortól szülők, nevelők által milyen hatások érik. Fontos a tartalmi s egyben az érzelmi közlendőség. Lehet nemes és igazságtalan valaki, ami meghatározhatja az emberek sorsát pozitív és negatív irányban egyaránt. Legyünk maximálisan őszinték, de nyíltak csak annyira, amennyire szükséges.

Negatív megnyilvánulások hatására lelki

ártalom érhet valakit, s depresszió alakulhat ki. Embereket akár öngyilkosságra is sodorhat.

Személyes beszélgetésnél fontos a jó partneri kapcsolat, függetlenül milyen fokon áll az illető a társadalmi ranglétrán. Ha szükséges, le kell ereszkedni a partner szintjére. Műveltebb ember ne nyomja el a kevésbé művelt mondani-valóját, ne mutassa, éreztesse fölényét, engedje a másikat is megnyilatkozni. Értékes gondolatok veszhetnek kárba.

Bánjunk szűken az idegen szavakkal, főleg, ha azokat még rosszul is használjuk. Maradjon az inkább tudományos szakterületen s kevésbé a köznyelvben.

Aki sok idegen szót használ, az nem műveltebb, csak annak látszatát kelti. Szép és kifejezésekben oly gazdag a magyar nyelv, ne szegényítsük, tegyük még gazdagabbá!

Vezetéknévén szólítani férfit udvariatlanság, nőt durvaság. Ügyeljünk a szép, illő formára, sértes nélküli megnyilatkozásokra. Erre vannak helyes és helytelen példák bőven. Gondoljunk az orvos-beteg, anya-gyermek, vevő-eladó, főnök-beosztott, tanár-diák, férj-feleség, nővér-beteg, ilyen-olyan viszony számtalan esetére, tapasztalataira. A sok rossz példa zavarja a fiatalok személyiségfejlődését. Legyünk igényesek. Aki ezt feladja, nyelvi szegénységben szenved.

A szó gyógyít, de le is sújthat. Megfelelő beszéddel mélyítjük, szépítjük, tartalmasabbá tesszük kapcsolatainkat és ez nagyban növeli lelki egészségünket. Baráti viszonyban szellemileg megtermékenyít egymást az emberek.

Vannak szósaláták, szószonglörök és van sok műszó semmiért. A TV, rádió, néha szolgál igen rossz példakkal. A TV-ben beszélő személy egy modell, nem lényegtelen tehát, mit lát, hall a néző, mivel azonosul és miket ültet át saját nyelvébe, modorába.

Tulajdonítsunk nagy jelentőséget a szép, tartalmas beszédnek, érzelmekkel töltött megnyilvánulásnak, mert fontos szerepe van a lelki egészség kialakításában és megtartásában.”

Dr. Lőrincze Lajos szavait idézve: HATALMA VAN A SZÓNAK!

Dr. Grétsy László tanácsára így beszéljünk:

- világosan, érthetően
- jól tagoltan, normálisan, ne hadarjunk, suttogjunk, ordítsunk
- ne hivataloskodóan, nyakatekerten
- közérthetően, ne nagyon idegen szavakkal tudálékosan, mert az felvett póz
- hangsúly, hangszín, kerüljön jó helyre
- személyhez szólóan
- bátorítóan, ne lekezelően
- udvarias, partneri hangon, gondoljunk az alá-főlérendeltségi viszonyra
- vegyük figyelembe az életkori sajátosságokat, egyéni adottságokat
- a partner szintjéhez alkalmazkodva, ne akarjunk műveltebbnek látszani, ha a valóságban talán azok is vagyunk

Összegezve:

A rossz beszédstílus évtizedek alatt nem javult, sőt, egyre inkább hallani elkésztő példákat, hogyan rombolják szép ősi magyar nyelvünket. Annýira sok pl. a feleslegesen meghonosított, szokássá tett, a mindennapi köznyelvben használt idegen szó, hogy sorozatosan kiiktatja az annak megfelelő magyar szavakat. Elszegényítjük beszédünket.

HELYTÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁS HUNYÁN

2014 februárjában helytörténeti kiállítást rendeztünk a hunyai Művelődési Otthonban. Az anyagot a „Leleményes Hőseink” program keretében mi - Hege-dűs Bence, Pintér Ottó, Hornok Ferenc és Kiszely Dominika - hunyai fiatalok állítottuk össze a lakosságtól, illetve id. Szabó Béla és neje gyűjteményéből kölcsönözve.

A kiállítást megelőző napokon izgalmas gyűjtőmunkát folytattunk, melynek köszönhetően értékesebbnél értékesebb tárgyak kerültek elő. A munka során öröm volt tapasztalni, hogy a tulajdonosokat megerősítettük a tudatban, hogy milyen nagy értékek birtokában vannak. A nagy munkának meglett az eredménye: a Művelődési Ház nagyertermét teljesen sikerült megtölteni, sokan nem is gondolták, hogy egy kis faluban ennyi minden megőrződött. A tárgyakat a lehetőségekhez képest igyekeztünk rendszerezni: képek, dokumentumok, régészeti leletek, szöttesek, használati tárgyak, népi vallásosság emlékei stb.

A megnyitóra február 7-én került sor, melyen igen sokan megjelentek helyből, de Gyomaendrődről és Békéscsabáról is érkeztek. A közönség köszöntése után Petényi Szilárdné polgármester ismertette a község történetét, majd Iványi László plébános beszélt az Európát sújtó erkölcsi válságról, amit a gyökerektől való elszakadás okoz. Végül Vaszkó Irénke néni szölte a régi paraszti értékek nemzetmegtartó erejéről.

Ezt követően mi szervezők megnyitottuk a kiállítást, és a közönség máris birtokba vette a területet. A fényképek és a tárgyak láttán megindult a nosztalgiazás, az idősebbekből feltörték a régi szép emlékek, a fiatalabbak pedig megilletődve hallgatták őket.

Ezúton mondunk köszönetet a lakoságnak, Szabó Béla bácsinak és Margó néninek, az önkormányzatnak, és Kucséra Edit kulturális szervezőnek a számunkra nyújtott sok-sok segítségért.

Úgy érezzük, hogy ezzel a rendezvényt sikerült közelebb hozni a látogatókhoz településünk történetét, őseink világát.

H. B.

Képek: a címlapon és a 3. oldalon

Sir John Browing, a 19. századi neves angol nyelvész és államférfi sok nyelvet beszélt, köztük a magyart is. Állította, hogy a magyar nyelv kifejezésekben rendkívül gazdag. A nemzeti felsőbbrendűségnek, szellemi függetlenségnek legmélyebb, legdicsebb emléke.

Fiatalok, kevesebbet internetezni, és többet olvasni remekírók műveiből! Bő a választék.

¹ Dr. Lőrincze Lajos, Dr. Hárdi István, Dr. Grétsy László, Dr. Vértés András, Dr. Fónagy István, Dr. Szende Tamás, Dr. Szende Aladár

Egészségről-betegségről

A magyar fürdőzés története

Kedves Olvasók! A következő cikkeimben a magyar fürdőzés történetébe való bepillantás révén a magyar fürdőkultúra jelentőségével szeretném Önöket megismertetni.

Víz világtalálkozó 2013

Ecilburgnak hívják.”

Egyes régi források már a sokat hódító-hadakozó lovagkirályról, Nagy Lajosról is tudni vélik, hogy a budai palota fürdőszobáinak gyakori látogatója Zsigmond magyar király és német-római császár „akinek uralkodása alatt Buda ismét jelentős fejlődésnek indult – kitűnő fürdőt építhetett.

1440-ben orosz küldöttség látogatott el Magyarországra. A küldöttség vezetői – Iszidor metropolita és Avramij szuzdali püspök – sem hagyják említetlenül a budai meleg vizű fürdőket: „Buda, Magyarország fővárosa, hosszan elnyúló hegyen épült... A falakon kívül, az innesső oldalon igen szép fürdők vannak...” Mátyás király fürdőiről sokan tudósítottak. A Rácz fürdő a király egyik kedvenc mulatóhelye volt. Palotájának kertjei egészen a fürdőig nyúltak, melyet a királyi lakhellyel boltozatos folyosó kötött össze. A palota hideg és meleg vizes fürdőiről több krónika is említést tesz. A régi forrásokból olyan részletekre is fény derül, hogy a régi időkben egy különleges szerkezet segítségével facsöveken – később ólom-, majd vascsöveken – hajtották fel a Duna vizét a királyi palotába. Evlia Cselebi török utazó később még látta és le is írta a magyar gótikus és reneszánsz királyi palota nagy dunai szivattyújának bonyolult faszervezetét. A magyar uralkodók telen sem mondtak le a forró vizes fürdőről, s nem is mindig kutya-goltak le a palotába, hanem inkább felvitették a felhévizi meleg fürdővizet a budai várpalotába.

II. Lajos királyunkról már azt is tudjuk, hogy 1520 körül, tehát Mohács előtt valamivel Felhézien külön fürdömestert is tartott.

Ami értékes, azt lopják, ra-

Pannónia provincia területén Septimus Severus császár – a fürdőiről is nevezetes Caracalla édesapja – építtetett először nyilvános fürdőket, valamikor a Krisztus születése utáni 200. esztendő körül. Fürdői többségét termálvíz táplálta, s közülük az egyik még az 1700-as évek derekán is látható volt. A rómaiak magas szintű fürdőkultúrájának emlékei máig megtekinthetők Aquincumban. A vízvezetékeken szállított víztömeg nagyobb része is a nyilvános fürdőket táplálta, melyet a provincia összes városában fényűző módon építettek meg. A boltozatos, oszlopcsarnokos nagy fürdőkben úszómedencék, izzasztókamrák, tornázó- és labdázó helyiségek, könyvtártermek várták a birodalom polgárait. A régészeti ásatások tizennégy fürdő romjait tárták fel. A mai Flórián tér helyén volt valaha a valetudinárium, a katonai fürdőkórház is. Ezeket kívül legalább három magánfürdő létezéséről tanúskodnak a régészeti ásatások.

Attiláról, a rettegett hun királyról sokan tudni vélik, hogy pompás fürdőkkel vette magát körül, melyek nemcsak a napenkénti fürdés helyszínei, hanem egyben áldozóhelyek is voltak. Mivel a temetéseket követően őseinknek meg kellett mosdaniuk, feltételezhetjük, hogy a tisztálkodás már csak ezen rituális okból is napirenden volt.

„Fürdő” szavunk egyébként 1256-ban bukkan fel először az írott forrásokban.

III. Béla jegyzője Anonymus XII. század végi Gesta Hungarorumában többször is említést tesz a magyarországi hévizekről: „Attila király, ő az Úr megtestesülésének négyszázötvenegyedik esztendejében a szittya földről kiszállva hatalmas sereggel Pannónia földjére jött, és a rómaiakat elkergetve az országot birtokába vette. Majd királyi székhelyet állított magának a Duna mellett a hévizek fölött: minden régi épületet, amit ott talált, megújított, és az egészten igen erős fallal vétette körül. Ezt magyar nyelven most Budavárnak mondják, a németek pedig

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrődi civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kéri, az ez évi támogatást is. (2013. évi lista alapján) Ha valahol változás történt volna, kérjük, értesítsék a Szerkesztőséget!

júsági és labdarúgó sport támogatása.

Adószám: 18370827-1-04.

Öregszülői Gyermekekért Alapítvány, célja a külterületen felnövő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.

Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az óvodai felszerelések színvonalának javítása.

Adószám: 18379778-1-04

Kincs Az Életed Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.

Adószám: 18386932-1-04

A Napsugár Óvodáért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85. sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játszási feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.

Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeken!” jótékony célú adakozást. Adószám: 18856617-1-04

Gyomaendrődi Mentőalapítvány: célja a mentőállomás berendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.

Adószám: 18376713-1-04

Rózsahelyi Iskola alapítványai:

A Rózsahelyi Iskola Diákjaiért Alapítvány az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatására szolgál. (Tanulmányi versenyek nevezési díja, útiköltsége, nyelvvizsga díjak, tanulmányi kirándulások, kulturális tevékenységek, rendezvények.) Az alapítvány közreműködésével készült el a Hősök terén és a ligetben lévő játszótér.

Adószám: 18390162-1-04

Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitásával kapcsolatos költségek fedezése, a templom belső felújításának támogatása.

Adószám: 18380761-1-04.

Szent Gellért Keresztje Egyesület, célja a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda támogatása.

Adószám: 18389980-1-04

Endrődiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.

Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.

Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endrődi Füzetek, stb.

Adószám: 19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.

Adószám: 18372276-1-04

Önkéntes Tűzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.

Adószám: 18371608 -1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerállományának gyarapítása.

Adószám: 18379383-1-04

Gyomaendrődi Városi Sportegyesület, célja a helyi if-

bolják, adják-veszik. És természetesen perelik, pörösködnek érte. A termálvíz mindig is nagy értéket jelentett. Hogy mennyire kapos volt például a budai Felhéz, azt egy 1455-ben lezajlott peres ügy is bizonyítja, melyben Tarcsai János ügyvéd, az óbudai apácák védője a nyitrai püspököt azzal vádolja, hogy a hőforrás egy kicsiny ágát a saját fürdőjébe jogtalanul elterelte.

A budai felhézeken kívül a felvidéki és erdélyi vizeknek, fürdőknek, fürdőházaknak is nagy értékük volt. A Libri Regii (Királyi Könyvek) birtokadomány-ügyei között fürdők és fürdőházak birtokadományozása is szép számban fordul elő.

Forrás: Csiffári Gabriella: Régi magyar fürdővilág

dr. Macsári Judit

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

Tisztelt Olvasó!

Száz évvel ezelőtt a világ forrongott. Az 1914-ben kitört világháborúban a magyar hadtestek az osztrák-magyar hadsereg katonai alakulataiként az északkeleti területeken Galiciában és a Kárpátokban teljesítettek szolgálatot. 1915-ben még gyors győzelemre számított a császári vezetés, az elkeseredett harcok és az idegőrlő állóháború csak ezután következett be. Az endrődi plébánia Historia Domusában olvashatunk a korabeli háborús helyzetről bejegyzéseket. A katolikus egyház a világháború borzalmainak megszüntetéséért minden templomban békeimát rendelt el. Magyarországon a háború hatására növekedett az élelmiszerek ára, az infláció egyre emelkedik, a zsír, a búza és a ruhanemű ára duplájára szokott. Az egyházi történetírás még a győzelmekről számol be, de már a haderő növelése és a 19 éves fiúk hadba küldése azt sugallja, hogy a győzelem kérdésessé vált.

Az endrődi Szent Imre Egyházközség Historia Domusának 1915-ben készült bejegyzései a háborús eseményekről és a hadi helyzetről.

„1915.

- E szomorú esztendőt Jézus Szentséges Szívéhez való fohással kezdtük meg és Újév napján az édes Jézus irgalmába ajánlattak ezernyi sebtől vérző szegény hazánkat! A véres csaták Galiciában – a Kárpátokban – Franciaország északi részén egyre tartanak. – Dominus ...

- Január 14. Olaszországban nagy földrengés volt. környékén mintegy 25 ezer ember pusztult el.

- Február 7. Őszentsége a római pápa – a világháború borzalmainak megszüntetéséért – minden templomban békeimát rendelt el.

- Március 22. Elesett Przemysl vára kiéheztetése folytán és a muszkák kezébe került, ugyanakkor 117 ezer hadi fogoly és 1500 ágyú az ellenségnek jutott! – Istenem, irgalmazz nekünk! – Öldöklő, véres csaták a Kárpátokban.

- A drágaság ijesztő módon egyre növekszik. A búza (maximálva) 36-40 korona, árpa 30 korona mázsánként, kukorica 30 korona, szalonna 5,60 kilónként, zsír 8 korona, marhahús 5 korona, sertéshús 4,90, tojás 12 fillér darabonként. A ruhanemű is roppant drága, 1 pár csizma 80-100 korona.

- Május 2-án Gerlece és Tarnon között megtört a muszkák ereje és sikerült az egész hordát hazánkból kiverni.

- Május 12-16-ig jegyeztetett a **II. hadi-kölcsön**. Ez alkalommal magaméból 4.000 koronát jegyeztettem, tehát az előbbivel együtt 10 ezer koronát.

- Úrnapiján fényes győzelmet arattunk a muszkákon. Przemysl várát visszafoglaltuk, pünkösdkor pedig Lemberget Pflamer-Baltin, Szarmay, Markensi és Böhm-Ermoli dicső hadvezérek foglalták vissza. Ezer hála és dicsőség a Mindenható Istennek!

- Július 14-én bevonultak a 19 éves fiúk. Előzőleg meggyóntak és megáldoztak, szentmisét és prédikációt hallgat-

tak. Az igen érzékeny búcsúvétel napján felvirágozva a frontra utaztak.

- Augusztus 5-én Lipót, bajor herceg elfoglalta Varsót. Augusztus 15 – Kovno, 26-án, pedig Breszt-Litvont elesett. – Diadalmas seregünk mindenütt fényes győzelmeket arat.

- Intézkedés történt, hogy nemcsak a kórházbeli sebesülteink rendesen az istentiszteletben részt vegyenek, hanem a nálunk internált orosz foglyok is, akik fegyveres kísérettel tömegesen megjelentek a mi templomunkban.

- Termés: 63 kat. holdon termett 1913 kereszt búza. Cséplés augusztus 5-13-ig, többnyire esőben tartott. Termett (feles rendszer mellett) részemre 247 mm. Búza, 32 mm. Árpa, 5 m. zab. Kukorica többnyire éretlen, de így is mintegy 80 mázsa. Hála Istennek! A búzát a Hadi-termény Rt-nek eladtam 36 koronájával.

Szeptember 2. 600 magyar, mágnás főpap, főispán hódolt a királynál Schönbrunnban.

Október 8. Kórus gyalogsági tábormok leverte Belgrádot – a szerbeket folytonos üldözéssel – a bulgárokkal egyesülten kivetjük országunkból!

Október 12. Jegyeztetett a **III. hadi-kölcsön**. E kölcsönre részemről 10.000 koronát jegyeztem, és így összesen az előbbiekkal együtt: 20.000 koronát.”

Képek a Fotóalbumban, a 17. oldalon

**Gyomaendrőd Kállai Ferenc
Népfőiskola Alapítvány**

Előadások

2015. március 12. 17 óra
Szent Antal öltőház kulturális örökségünk

2015. április 16. 17 óra
Gyomaendrőd galambfajta

2015. május 21. 17 óra
Endrőd népi vallásos hagyományai

2015. június 11. 17 óra
Papp Zsigmond hagyatéka

2015. szeptember 13. 17 óra
Kállai Ferenc hagyatéka

2015. október 15. 17 óra
Endrőd csizmadia és cipész hagyományok

Az előadások helyszíne :
Endrőd Népház
5500 Gyomaendrőd
Blaha út 21.
Információ:
06-20-2380046
szondaistvan70@gmail.com

KINCSEINK

Helyi értékek nyomában - előadássorozat

Gyűjtsük együtt településünk kincseit!

A rendezvényekre a belépés díjmentes!

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

Adatok a „Gyomai Református Anya-Szentegyház” régmúlt életéből

Amint az jelenkori világunkban s így egyházi-gyülekezeti életünkben is számos „konfliktusos”, azaz emberi egyet nem értés, a nyelv bűneiből eredő súlyos következményekkel járó megbánthatóságok sűrűn előfordulnak, így volt ez sajna a régmúltban is.

A gyomai gyülekezet anyakönyveiben, presbiteri gyűlések jegyzőkönyveiben itt-ott „elszört” – vagyis nem rendszerben – leírt adatokból számos érdekes, tanulságos „történetleírás” kerül szemünk elé. Ezen adatokat rendszerbe foglalva, témakörönként összegyűjtve s közreadva számos tanulság és az utókorra nézve megszívlelendő következtetés összegezhető.

A gyomai gyülekezet és „reformata” egyház a 18. sz. végére s a 19. sz. elejére tekintélyes létszámú, hitéletében is egyöntetű, szilárd, megalapozott gazdasági erővel rendelkező gyülekezet volt. Éppen ezért nem lehet azon csodálkozni, hogy a korabeli – már a reformációtól „ároni családoknak” – azaz ősi soron nevezetes lelkészi családból származónak számító nemzetségnek tagjai Gyomán szolgáltak. Ilyenek voltak; Oltvai vagy Ócsai Gál András, Marjalaky Dániel, ennek felesége Szőnyi Zsófia asszony, Kolláth Mihály, Dávidházy Bekes Sámuel, felesége Zilahy Mária, majd a legújabb korban Garzó Gyula, Kálmán Farkas, Harsányi Pál (kinek őse gályarabságot szenvedett).

Marjalaky Dániel vagy több helyen Márialaky Dániel neve valószínűleg a török időkben elpusztult, majd Túrkevi városához csatolt területű Márialaka (középkori egyháza Boldogasszony nevére szentelt temploma után) helységről vehette nevét. S nemességet kapván az erdélyi fejedelmektől Debrecen városában telepedtek meg, mint oly sok más nagykunsági, békési falu elmenekült lakosai.

A gyomai ref. egyház „Halotti Anyakönyve II. kötetében” a következő bejegyzést találjuk; „Tiszteletes Tudós Marjalaky Dániel Úr, ki nemes eredetét vette Nemes Szabad Királyi Debreczen Várossában Senator Tekintetes Márialaky Mihály édes Atyától, és Nemes Zsokai (leírva: 'Sokai) Sára édes Anyától, majd a Debreczeni Collégiumban díszreteresen végezve tanulását, a Felsőbb Országai, Márburgi és Utrechti Akadémiákba ment, tudományát öregbiteni, onnan három esztendő múlva széles tudománnyal, és tapasztalással vissza térvén Hazájába, az Gyomai Szent Ekklesiának Lelki-Pásztora lett, mely

Szent Hivatalábann, forgolódott 30 esztendeig ekkor a szélütés miatt alkalmatlanná tételödvénn az Szent Szolgálatra, magánosságban töltötte hátra lévő napjait ... hasznos életét elvégezte 1804^{dik} esztendőben Octóbernek 7^{dik} Napján 56^{dik} Esztendő korábann.”

Szegény jó Tiszteletes Úrnak földi maradványai valahol a mai Öreg temetőtől keletre eső régesrég beépített, régi temető földjében porladozik. Segédlelkésze – korabeli néven káplánja – igen csúnyán viselkedett vele, sikerült ezen izgága embernek Uri Sándornak a gyülekezetben is „híveket” gyűjteni. Ugyannyira, hogy az esperesnek kellett közbelépni s levelében „szégyenletes gonosz lelkűeknek nevezni” a gyomai híveket, hogy ily elhanyagolt állapotban tűrik maguk között öreg s beteg prédikátorukat. Uri Sándor egy külön „fejezetet” érdemelne, mert ő tévtanokat is hirdetett, a szószékről hülyeségeket beszélt s ocsmányságokat mondott példaként, s ime milyen is a bűnös lélek, sokaknak ez tetszett. Ugyanis a végén az egyházkerületi bíróság tiltotta el a szolgálattól, s tekintélyes tömeg tüntetett – „demonstrált” marasztalása mellett. Pedig temetésén is recitálva énekelve gyalázott holtakat, s mint káplán egyúttal a „leányok tanítója” disznóságokat mivelt. – Visszatérve Marjalaky Dánielhez néhány fogalom talán magyarázatra szorul; „tudományát öregbiteni” – azaz gyarapítani, nagyobbítani jelentésű, mivel a régi magyarban az öreg – nagy jelentésű. „Szélütés” – agyvérzés jelentésű.

„S. T. T. I. 1809. decz. 18-án N. M. I. Szőnyi Zsófia (leírva 'Sofia) Asszony eredetét vette Hód Mező Vásárhellyen, Édes Atya Nagytiszteletű Tudós Szőnyi Bénéjmin Úrtól mint azon Város béli Ekklezsia Lelki Pásztortól és Békési Venerabilis Tractus Nagy Erdemű Seniorától, és Komáromi Zsófia Édes Anya Asszonytól. Házassági életre adta magát ezen Eklésia Néhai Prédikátorával Tiszteletes Tudós Marjalaky Dániel Úrral, az 1773^{dik} Esztendőben. Házassági életben töltött el 31 Esztendőt mely idő alatt vettenek az Úrtól 8 Magzatokat azkik közzül még 7-en életben van-

nak, úgymint; Zsófia, Dániel, Eszter, József, Benjámín, Zsuzsánna és Mihály. Özvegységében töltött el 5 Esztendőt és Két Hónapot, Mintegy 10 hetekig tartott súlyos betegsége után Lelkét Hűséges Teremtőjének ajánlotta és folyó Deczember Hónapnak 14^{dikén} reggeli 6 óra tájbann, életének 52 esztendejében.”

Akíróly ily részletesen és nagy szeretettel emlékeznek, szeretetre méltó nagytiszteletű asszony lehetett. Ha jól számolom, 1757-ben született, s 16 esztendő korában ment férjhez, esküdtött örök hűséget csendes, alázatos Isten szolgája férjének; Akit a gyomaiak egy része - ki tudja miért? - nem kedvelt, talán csak nem azért, mert túl jó volt? Áldott legyen az emlékü!

s akkor a magyarázatok; az S. T. T. I. és N. M. I. rövidítéseket nem tudtam feloldani (de ígérem, utána járok). Szőnyi Benjámín Prédikátor Úr nemcsak Hódmezővásárhely neves prédikátora volt, hanem az egész magyarországi reformátusságnak is tekintélyes szolgája volt, számos kiadást megért, először 1762-ben kiadott SZENTEK HEGEDŰJE... énekeskönyve.

A Békési Venerabilis Tractus Seniora – azaz a Békési Egyházmegye Esperese – felesége Komáromi Zsófia szintén sok prédikátort adó Komáromi nemzetség leszármazottja. József fiuk dedunokája nemzeti MÁRIALAKY József császári és királyi huszárezredes, nyugállományban a békéscsabai református gyülekezet alapítója és bőkezű adakozója volt 1912-ben, itt is Békéscsabán elhantolva, az ún. Bogárházi temetőben. Minden esztendőben, halottak napján a gyülekezet koszorúját presbiterek helyezik el az ő és szintén gyomai Bogár Dániel egyházalapító városi közgyám s felesége sírján.

Cs. Szabó István

Várjuk

játékos kedvű fogadóinkat

nyitvatartás:

hétfő, kedd 8-12, 13-17. péntek 8-12, 13-18.
szerda 8-12, 13-18. szombat 8-18.
csütörtök 8-12, 13-17. vasárnap 9-12

lottózó

Gyomaendrőd, Fő út 56/1 sz.

Oszlácsné Kati

Irodalmi oldal

Pál Ferenc: Tükör által világosan Isten arcvonásai az önismeret fényében

„Alapvetően két-féle megközelítésben lehet az Isten dolgairól beszélni: vagy az Isten felől indulunk, és érkezünk az emberig, vagy az embertől indulunk és elérkezünk az Istenig. Én inkább az ember felől indulnék, mert

azt gondolom, úgy sokkal egyértelműbben vannak meg a kapcsolódási pontjaink és saját tapasztalatunk” - írja bevezetőjében Pál Ferenc atya - ismertebb nevén „Pálferi”-, aki hivatása szerint katolikus pap, mentálhigiénés szakember, Prima Primissima és más elismerések díjazottja.

Emberek segítőkjeként évek óta járja az országot, tartja előadásait, melyek írott-szerkesztett változatát ma már könyv formájában is fellapozhatjuk.

A Tükör által világosan – ahogyan az alcím is mutatja – az önismeret fényében segít meglátni Isten arcvonásait. Megpillantani a mélyrétegek alatt, a mindannyiunkban meglévő isteni részünket, „eltemetett istenarcunkat”.

A világot, a valóságot annyiféleképpen éljük meg, ahányan vagyunk. Mindenki a saját (szubjektív) valóságát éli azzal a „látással”, amelyet „örökölt” tanult élete során. Élményeink, tapasztalataink, gondolkodás- és magatartásformáink segítők/gátlók lehetnek életünkben, annak értelmezésében. A tükörben önmagunkat látjuk, minket „tükröz”, de ez a kép nem lehet teljes. Töredékes és homályos. Látásunkat meghatározza, hogy ki milyen hiedelem és hitrendszer szerint él.

„A hit természetes emberi adottságunk”. Az is, aki azt gondolja nem hisz - kitágítva a hit fogalmát – saját hitrendszere, hite szerint éli meg életét. A hite határozza meg viszonyát önmagával, a másik emberrel (a külvilággal), Istennel. A bizalom/ bizalmatlanság segítheti, gátolhatja kapcsolatainkat, hitünk (ki)fejlődését. Sebztetéseink, melyeket utunk során kapunk, döntő hatással vannak cselekvéseinkre, önállóságunkra.

Hogy mi az, ami „cselekvőképessé és reálissá” teszi hitünket? Szemlélődés, tapasztalás, megértés, helyes érzület.

„Szemlélődés az, amikor nézem a Tiszát, és engedem, hogy folyjon”. Szemlélődni annyi, mint a dolgokhoz képesek legyünk nem viszonyulni, hanem hagyni őket olyannak, amilyenek. Távolságban lenni mindentől, amiben élünk, ami körülvesz minket, és elfogadni, ítélezés, gondolkodás, érzelmek nélkül. Megtapasztaljuk ebben a „van”-ságban, „csak” létezésben életünk feltétel nélküli ér-

telmét, értékességét. Az Élet, a Lét értékességét. S ez már másfajta látást eredményez, mely a Létbe, végső soron Istenbe gyökerezik. A szemlélődés életforma. Segítségével bekapcsolódhatunk egy olyan áramlatba, mely átalakít, átfurmál, valódi (meg)tapasztalásokat ad. A csöndben találkozunk sötétségeinkkel, hogy mindenek alatt megláthassuk valódi arcunkat, s a „szív mélyére” jutva a létezésből, ebből a forrásból tudjunk cselekedni.

„A szemlélődés nem a cselekvés ellentéte, hanem a helyes cselekvés föltétele” - mondja ki a kulcsfontosságú mondatot.

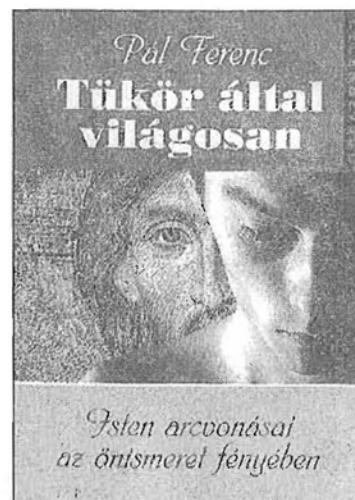
Cselekvésünk már nem reagálás, tudattalan aktivitás lesz, de tudatos megélése a saját és a másik ember értékének, kapcsolatainknak, Isten jelenlétének. A szemlélődés elősegíti e helyes tapasztalás, helyes gondolkodás, helyes érzélemvilág, az egészséges hit kialakulását.

De milyen a „helyes” tapasztalás? Mit jelent a megértés, megterés, újjászületés! S miért jó, ha ismerjük az értelem, az ész útjait, melyek együtt kellene, hogy jellemezzenek bennünket? Mi a jelentősége az értelmi és érzelmi intelligenciának? S mi a valódi jelentése a mindannyiuk által használt, gyakran oly félreértelmezett szeretetnek?

Feri atya az újabb kutatások eredményeit irodalmi példákkal teszi még szemléletesebbé. Olvasunk – a teljesség igénye nélkül – Örkény-egyperceseket, népmeserészletet, Bulgakov, Dosztojevszkij, Paul Claudel, Joseph Heller műveiből, de Su-La-Ce, Lao-Ce, a Kóran és az Evangélium tanításain is elgondolkozhatunk.

Könyve végén egy idős ember történetét meséli el, <<akit 1945-ben fogságba vittek Szibériába, és ott volt több éven keresztül, azért, hogy élhessen, mindenét pénzzé tette. Először a pecsétgyűrűjét kenyérré, étellé. A láncot is, a nyakából... mindent, hogy ne haljon éhen. Semmi más értéke nem maradt, csak a gyűrű az ujján. Akkor jött hozzá a foglár, és azt mondta neki, ha leveszi a gyűrűjét, ad neki egy tenyérnyi cipőt. Akkor – ezt ő maga mesélte – „az jutott eszembe, hogy én ezt a gyűrűt nem adom. Mert ez a gyűrű emlékeztet engem a hazámra, a szabadságra, a feleségemre, a gyerekeimre, a hitemre, a reményemre. Akkor inkább meghalok, de a gyűrűmet nem veszem le az ujjamról”. Ez ugye, látszólag teljesen irracionális és irreális döntés. Meg tudná menteni az életét, ha odaadja a gyűrűt. De nem, mert a gyűrű szimbolikus tárgy, és beindítja a programot. Amíg a gyűrű a kezén van, addig él a hite. Amíg él a hite, életben fog maradni. Így is lett.>>

Pál Ferenc előadóként is magával ragadó. Humora, előadasmódja vonzza a közönséget, hívőket és nem hívőket egyaránt. Találkozhattunk vele legutóbb 2015. február 19-én Békéscsabán, amikor telt házzal mutatta be A magánytól az összetartozásig c. decemberben megjelent könyvét.

Visszaemlékezés a 25 éve történetekre

folytatás a 7. oldalról légak adományáért és fáradozásáért is szeretném a köszönetet ismét tolmácsolni.

Nagy örömmre a Lenin Tsz gépkocsivezetője, Balogh József barátom vállalta a segélyszállítmány Nagyányára való eljuttatását. Mivel kemény napokra számítottunk, Józsi javasolta; hogy a burgonya szállítmányunk alá kisbálás szalmát tegyünk, amit a Lenin Tsz biztosított. Késő délutánba kezdtük el az IFA gépjárműünk pakolását pedagógus kollégáim és a nagyobb tanulóink segítségével (szülői engedély mellett).

A déványai Ványai Ambrus Általános Iskola tanulói és szülei, valamint a kartársak jóvoltából összeállított segélyszállítmány tartalma volt:

2 tonna – burgonya
800 kg – liszt
120 kg – rizs továbbá
Több doboz - könyv, továbbá
Több doboz - játék.

A jó szándék és a segítségnyújtás mellett a legnagyobb gondot az jelentette, hogy nem akadt se a tantestületben, sem a településen 2-3 bátor személy, akik elkísérték volna szállítmányunkat Nagyányára. Mindezt nehezítette a rádió és televízió által 1990. január 3-án Hódmezővásárhelyről szóló tudósítások, Tóth Sándor temetéséről és mártírháláláról szóló hírek. Többeknek lejárt az útlevele, vagy nem engedte el a család – megértettem. Így maradtunk ketten – Balogh József gépkocsivezető, akit két gyermeke várt vissza és jómagam, akit szintén a család, párom és két gyermekünk várt haza.

Kedves József barátom mindenre gondolt, az IFA-ra bátran rögzítette a vöröskereszt zászlaját, a másik oldalra pedig a nemzeti trikolorunkat, a magyar zászlót, amelyet mindvégig (kitűzve maradt) keményen csapdosta a hideg, csípős januári szél. Nagy ámulatára megkérdeztem, hogy egészségügyi mentőládát hoztál-e? Nem vagy tán te is bejj...! Tudtam mire gondolt!

1990. január 6-án hajnali 4 órakor keltünk útra a közel 280-300 km-es erdélyi utunkra.

A havas, csúszós, hóátfúvásos utat: Debrecen–Mátészalka–Csenger–Nagykároly–Szatmárnémeti érintésével tettük meg, amikor is 12 óra tájékan megérkeztünk Nagyányára.

Az igazsághoz hozzátartozik, hogy jó néhány helyen a lakosság megállított bennünket, főleg gyerekek... és ilyenkor néhány kilóval könnyebb lett a küldeményünk – amit örömmel fogadtak.

Az út nem volt előttem ismeretlen, hisz 1989. november 25-én a nagy román diktátor, Nicolae Ceausescu főtitkárrá választását követő szombaton már volt szerencsém erre járni. Akkor Pócsik László igazgatóhelyettes úrral és a Zastavájával Kacsó tanár úrnál jártunk, ahonnan Sándor barátunknak téli ruházatot, kabátot és az általa kért anyagokat hoztuk el.

A mostani segélyszállítmányunk célba juttatásában Kacsó tanár úr és párja, Márta doktornő volt a segítségünkre, aki a legjobb helyre, a nagyányai Római Katolikus

Plébánia Hivatalához kalauzolt bennünket, ahol már Ilk Antal plébános úr várt bennünket. Mondani se kell, Józsi barátom a teherkocsiról adogatta le a közel 4 tonna (4000 kg) segélyszállítmányt, és ezt plébános úrral az üres garázsba ketten pakoltuk be. A lepakolás vége felé már érkeztek is hívek a tartós élelmiszersegélyért... hisz erről korábban hírt kaptak.

Hazafelé már fáradtan, de jó kedvvel indultunk, hisz Sándor barátunknak hoztuk az újabb ruhacsomagot és a jó hírt - a család jól van, egészséges mindenki.

A magyar–román határ előtt, Petea-ban (Péteri), még megálltunk a faluvegi kocsmában egy Erdélyi Napló megvásárlására. Megismertek bennünket, hogy mi voltunk a reggeli „magyar vöröskeresztesek” – újságot ma sem kaptunk – ez az egy (1 db) járt a faluba és mindenki azt olvassa – mondotta kocsmáros. Így azt nem volt szívünk elhozni, bár az ötszörös ár is-be lett ígérve!

Mivel Józsi volt a sofőr, így nem ihatott, és aki ismer, az tudja, hogy az alkoholt és az alkoholos embert sem szerettem... így aztán minden alkoholt visszautasítottunk... de a rostos üdítőtől már nem tudtunk megszabadulni. Fizetni akartunk, de hallani sem akartak a kifizetésről, a pénz elfogadásáról.

Késő esteben érkeztünk haza Déványára – mondani se kell, szerencsésen, épp bõrrel.

Előbb Kacsó tanár úrnak adtuk át a „hazai csomagot” és a jókívánságot, majd Józsi barátom letett a Széchenyi u. 5. szám alatt – nagy örömmre, hazaérkeztem.

A hazaérkezés után – az első tanítási napon igazgatói körlevélben köszöntem meg iskolánk tanulóinak, a déványai szülőknek, pedagógus kartársaimnak önzetlen, nemes segítségüket az adományokért, a segélyszállítmányhoz nyújtott támogatásukért. És köszönetet mondtam a Lenin Tsz

Római Katolikus Plébánia Hivatal
Krisztus Király templom
NAGYÁNYA, I.

Kedves Jótevőnk!

Gyermekeink, ifjuságunk és híveink nevében szeretettel köszönjük az élelmiszert, könyvet, gyerekjátékot és minden szeretetsomagot, melyet 1990 január 6-án 12 órakor vettünk át "Ványai Ambrus" Általános Iskola - Dévaványa és a 2. sz. Általános Iskola - Gyomaendrőd képviselőitől (Agoston Sándor, iskolai igazgató és Balogh József, főkisérő).

A btlehemi Jézuska áldjon meg
Benneteket érte. Hálánkat imáinkkal
juttatjuk kifejezésre.

Balogh József
Ilk Antal József
plébános

MAGYAR VÖRÖSKERESZT

Magyar Vöröskereszt

Magyar Vöröskereszt

Székhely: 481949

Az előzőleg megadott címre: Balogh József

Az előzőleg megadott címre: Balogh József

Az előzőleg megadott címre: Balogh József

Ugyan: IFA

Az előzőleg megadott címre: Balogh József

Az előzőleg megadott címre: Balogh József

Az előzőleg megadott címre: Balogh József

Az előzőleg megadott címre: Balogh József

Tudomásom, hogy a fenti címre a Vöröskereszt segélyszállítmányát vettük át.

Déaványa, 1990. jan. 25.

Agoston Sándor

Balogh József

vezetőségének a szállítóeszköz, biztosításáért, és nem utoljára Balogh József barátomnak, aki bátran, az első szóra vállalva elkísért erre a felelősségteljes erdélyi útra.

Nagyszerű érzés volt magyarnak lenni ebben a küldetésben, segítséget nyújtani a bajban, nehéz helyzetben lévő erdélyi magyar testvéreinknek a déványai és a gyomaendrődi emberek, az Önök jóvoltából is.

Köszönet ezért kicsinek és nagyoknak egyaránt.

Tisztelettel és köszönettel:

Dr. Agoston Sándor
ny. középiskolai tanár

Dévaványa, 2015. január 6.

SPORT

Elhunyt Vass Ignác, a Gyomaendrődi FC elnöke

Hosszan tartó súlyos betegség után, életének 66. évében elhunyt Vass Ignác, a gyomaendrődi Liget fürdő ügyvezetője, a helyi labdarúgó klub, a Gyomaendrődi FC elnöke.

Vass Ignác 1949-ben született Gyomán. Pénzügyi technikusként végzett Nyíregyházán, aztán Békéscsabán a Vízműben érettségizett. Baján a műszaki főiskolán szerzett vízépítő mérnöki diplomát. Dolgozott a Kövizignél Gyomán, majd 1971-től a Tisza menti Regionális Vízművek gyomai üzemegység-vezetőjeként. 1988-ban pályázat útján lett a gyomaendrődi Liget Fürdő igazgatója. 2005-től 2011-ig a fűzesgyarmati Kastélypark Fürdőt vezette, nyugdíjasként 2011-ben tért vissza a Liget Fürdőbe, az üzemeltető kft. ügyvezetőjeként.

Saját bevallása szerint a család és a munka mellett a labdarúgás volt az élete. Húsz évet futballozott középpályásként és csatárként Békéscsabától Nyíregyházáig, Gyomaendrődtől Kamutig, több csapatban és több osztályban is, a legmagasabb szint az NB III volt. Két évvel az után, hogy befejezte az aktív pályafutását, felkérték a gyomai klub szakosztályvezetőjének. Az azóta eltelt évtizedek alatt sokat tett mindkét városrész labdarúgásáért. 2012 júliusában megválasztották a Gyomaendrődi FC elnökének, halála napjáig töltötte be ezt a tisztséget. Emlékét megőrzi a gyomaendrődi labdarúgó élet.

Új vezetés a Gyomaendrődi FC élén

A január közepén megtartott közgyűlésen lemondott az egyesület elnöksége. Megalakult az öt főből álló jelölőbizottság, akiknek feladata volt megtalálni a következő elnökség alkalmas személyeit a 2015. január 28-ára összehívott közgyűlésig. Véletlenszerű egybeesés, hogy a klub elnöke, Vass Ignác sajnálatos halála napján szavaztak bizalmat az új vezetőségnek a Gyomaendrődi FC-nél. A jelölőbizottság elvégezte a rábízott feladatot. A közgyűlés háromtagú elnökséget választott, amely a nyáron várhatóan további személyekkel fog bővülni. A klub új elnöke Vinkovics Attila, két új elnökségi tagja Tóth Ferenc és Gellért János lett. A csapat szakmai irányításában is történt változás, a Mezőberénybe távozó Mazán Zoltán vezetőedzőt házon belülről pótolta az új elnökség az elkövetkező fél évre. A kispadon két rutinos hazai játékos osztozik, Werle Tibor és Farkasinszki László mint játékos-edzők. A gárda február elején kezdte meg az érdemi munkát, a felkészülést a tavaszi szezonra. A heti edzések, valamint a hétvégi felkészülési mérkőzések reméljük, jó alapokat adhatnak egy sikeres tavaszi szereplésre. A keretben is jelentős mozgás zajlott, régi-új labdarúgókat keresett meg az elnökség, akik segítségére lehetnek az egyesületnek a nem éppen könnyűnek ígérkező tavaszi idényben. A vérfrissítésre szükség van, mivel

távozókból is akadt a tél folyamán. Az évközi, külföldi munkavállalók pótlására is szükség lesz, valamint a távozás gondolatával foglalkozó játékosokat is pótolni kell. Elképzelések szerint olyan csapat kialakítása a terv, amely a nehéz helyzet ellenére képes bennmaradni a megye I. osztályban. Az új elnökség a tűzoltómunka sikere láttán alakítja ki azt a koncepciót, amely tartósan is stabil pályára állíthatja a gyomaendrődi labdarúgást.

Igyekeznek az egyesület vezetése az utánpótlás korosztályból is a felnőttek közé beilleszteni fiatalokat, hogy szokják a légkört, a gyorsabb játékot, hiszen ők lesznek, akikre néhány éven belül már számítani lehet, mint stabil felnőtt kerettagok.

A felkészülés során eddig lejátszott edzőmérkőzések eredményei:

Gyomaendrődi FC – Mezőberényi FC 1 : 0
Gyomaendrődi FC – Szeghalmi FC 3 : 2
Gyomaendrődi FC – Csárdaszállási SZSK4 : 2

Az eddigi téli napok kedvező időjárási viszonyai után reméljük, hogy az eredeti elképzelések szerint a Magyar Labdarúgó Szövetség Békés Megyei Igazgatósága által tervezett időpontban, 2014. március 14-én hazai mérkőzéssel elkezdődhet a bajnokság tavaszi szezonja.

Fülöp Zoltán

Benke Mária versei

Jelek...

Gondolkodom, elmélázom,
az életemet vallatom.
Mennyi jelet küldött az ég?
Megértettem, hogy miért?

Tudatosan figyelek a jelekre.
Jelek múltban és jelenbe'
Égi sugallat ez talán?
Vagy megérezés csupán?

A jeleket örömmel követem.
Szeretteimet keblemre ölelem.
Jó, hogy ők vesznek körül,
ettől szívem-lelkem repes, s örül...

Ha a jeleket figyelve élek,
az utamról soha le nem térek.
Az a fontos, hogy úton legyek,
mindent helyesen, önzetlenül tegyek...

Jelek 2.

Baljós jelek fejem felett.
Fejem töröm, mit veszthetek?
Figyeljek-e a jelekre, vagy
hagyjam úszni a fellegekbe?

Sok-sok jel vesz körül minket!
Figyeljek rá? – dobjam mindet?
Bensőmben érzem, ha jó nekem,
olykor magamat figyelmeztetem...

Csalódások nem érhetnek,
A jelek utat egyengetnek
Követem őket, bizony tudva
Nem vezetnek helytelen útra...

Tél a szívekben...

Élnézem a rohanó embereket.
Fásult, fázós szürkeségek.
A szívükben dermesztő tél,
a lelkükben fásultság él...

Vajon hová sietnek?
Mondanám, lassítsanak,
vagy álljanak meg!
Vegyék észre a szépséget.

Adjanak egymásnak melegséget.
A szeretet, ami a legtöbb a világon.
Azt hiszem, s én csak azt várom,
legyenek boldogok az Emberek.

Élvezzék a máj, a pillanatot,
ne hagyják elillanni a napot.
Ha fásultan rohannak, nem veszik észre,
mennyi szépség vár még felfedezésre.

Vecsés, 2015. január 8.

A királynő és a „lecke”...

Bergengócia királya és felséges hitvese nagyon bánatos volt, hogy évek óta nem született gyermekük, pedig mindenük megvolt, csak egy aranyhajú kislányra áhítoztak. A szomszéd Sokovácia királynak bezzeg négy gyermeke volt, ebből három fiú és egy leány...

Ha meglátogatták őket, sóváran nézték a vidám gyermekereget, és irigyelték, mert a palota kertjében nagy volt a szivaj, láрма, a gyerekek játékától visszhangzott a környék.

Telt-múlt az idő, s egyszer Bergengócia királynak hitvese, Amália királyné sejtelmes mosollyal tudatta felséges urával, hogy imáját meghallgatták az égiek, s áldott állapotba került.

Volt nagy öröm az udvarnál! A királlyal madarat lehetett volna fogatni, énekelni, táncolni, azt hitte az udvari bolondja, hogy a király megkergült, de mikor megtudta az okát a nagy jókedvének, bukfcencet vetett ő is örömeiben.

Nagy várakozás előzte meg a királyi trónörökös érkezését.

Mikor megszületett a picinyke királykisasszony, és Amália a karjaiban tartotta, Melindának nevezte el a gyönyörű kislányt.

Gyorsan telt az idő, Melinda királykisasszony úgy nőtt, cseperedett, mint az erdőn a gomba. Már kilencéves volt, az udvari tanítók próbálták kordában tartani, de szófogadatlán, dacos természettel áldotta meg a Teremtőt, s mindig az ellenkezőjét csinálta, mint amit mondtak neki.

A király ölébe vonta a gyermekét és próbált vele beszélni.

- Tudod, szemem fénye, a te érdekedet szolgálja, ha megtanulsz szépen írni, olvasni, énekelni, zongorázni, hímezni, és más egyéb dolgokat, később az udvari etikettet, mert ezek mind nagyon fontosak. Itt van pl. az illem, az a te származásod miatt elengedhetetlen, hogy tudd, hogyan kell viselkedni mások társaságában, hiszen te vagy a király egyetlen leánya.

- Mit érdekelnek engem ezek a dolgok királyapám? Én fára mászni, és a madarakat hajkurászni szeretem, mindig azt csinálni, ami éppen eszembe jut. Nem tanulok és kész! - mondta morcosan és széttépte a rajzos mesés könyvét, majd szanaszét szórta a kertben...

Ez a kijelentése szíven ütötte a királyt. Meg is említette bájos feleségének, hogy ez a csodaszép gyermek biztos fiúnak készült, mert olyan rossz, mint egy vásott kölyök. Mostanában a legújabb, hogy szemetel a palota kertjében. Az ablakból látta, hogy tépkedi szét a képeskönyveit és szórja a parkban, a szobalánya pedig szedegeti, s ő ráadásul még parancsolgat is neki.

- Mit tegyünk, felséges uram? - kérdezte a királyné.

- Nem tudom - vakarta a fejét a király - én is tanácstalan vagyok.

Megpróbálkoztak enyhébb büntetéssel, a szobafogsággal, de hasztalan, kimászott az ablakon és elszakította a ruháját, csupa maszat lett, majd lehuppant a földre, s még élvezte is...

A kislány makacsul feleselt és állandóan szemetelt. Királyapja nagyon szerette a szép rendet, a palota kertjének csodás növényzetét, nem tűrt semmi szemetet maga körül, s ez a gyermek, folyton csak bosszantotta. Akármikor kísértelt a parkba, mindenhol talált szemetet, melyet a kislánya dobált el.

Egyszer arra tévedt egy szegény legény, aki meghallotta a király nagy gondját és bebocsátást kért tőle.

Mikor a király elé járult, elmondta, hogy neki van egy ötlete, hogyan fékezze meg a rakoncátlan királykisasszonyt, és miként érje el nála, hogy tanuljon, illetve, hogy ne szemeteljen.

- Nosza, mond hamar - kérlette a király a legényt.

- Azt nem árulom el, furfangos tervet eszeltem ki, király: uram, meglátja, csak adjon nekem két hetet és megnevelem én a kis Melindát.

- Hát erre nagyon kíváncsi leszek - válaszolt a király.

A legényt a szolgálók közé elszállásolták, etették-itatták, kényeztették, s várták, hogy mi fog történni...

A szegénylegény leült egy fa tövébe és furulyázni kezdett.

A kislány kíváncsian odament és kérdezte, hogy mit csinál, s ő mondta, hogy furulyázik. A királykisasszony kérlette, hogy tanítsa meg őt is. A kérésnek eleget tett és elkezdte tanítani, a kislálynak nagyon tetszett, majd egy-két nap után már egészen jól furulyázott, örvendezve mesélte királyi szüleinek.

A következő napon leült a legény a parkba és olvasott. A kislány melléült és kérlette, hogy olvassa hangosan, hogy ő is tudja, mit olvas.

- Nem én -, válaszolta - tanulj meg Te is olvasni! Ha akarod, én megtanítalak.

- Nem bánom - mondta a gyermek, és láss csodát, napokon belül már tudott is olvasni.

Örömmel ugrándozott a palota kertjében, de továbbra is rakoncátlan volt és szemetelt. A legény megkérte a személyzetet, hogy szórják szét a konyhai hulladékot a pázsiton mindenfelé. Azok csodálkozva kérdezték, hogy miért, de a legény nem válaszolt. Másnap szanaszét volt a krumpli héj, sárgarépa héj, alma héj és más egyéb hulladék a parkban. Éppen feltámadt a szél, ami hordta-vitte a sok szemetet.

Meglátta a kislány és dobbantott a lábával, majd kiabálni kezdett.

- Micsoda dolog ez? Szanaszét hever a palota körül a sok szemét, megmondom királyapámnak, hogy csapja el az összes személyzetét, mit képzelnek, hogy szemetelnek?

Mire megkérdezte a legény:

- Miért, te nem szemetelsz talán? Azért, mert te a király leánykája vagy, neked szabad? Az nem csúfítja el a környeztet, amit te szétszórsz?

A királynő megállt, okos kislány volt, elgondolkodott, s el is szégyelli-e magát, s kérlette a fiút, hogy segítsen begyűjteni a szemetet a kertből.

A királyi pár a palota ablakából szemlélte az eseményeket és az ámulattól szólni sem tudtak.

A királykisasszony, mikor a sok szemetet mind összeszedték nagyon elfáradt és szólt a legénynek, hogy üljenek le a fa tövébe és pihenjenek meg.

- Te legény, neked igazad volt, szemetelni nagyon csúnya dolog, én soha többé nem fogok, ezt megígérem.

- No, látod, királykisasszony! Tényleg csúnya a szemetelés, örülök, hogy te is beláttad!

A kislány soha többé nem szemetelt, szorgalmasan tanult zongorázni, és mindenben szót fogadott a szüleinek. A király hálásan megjutalmazta a szegénylegényt és kérlette, hogy maradjon a palotában, mert nagyon jó hatással van a leánykájára. A fiatalember nemet mondott.

- Nem maradhatok király uram, mesterséget szeretnék tanulni, azért vándorolok, hogy sok tudomány birtokába jussak, most már lesz pénzem szállásra, élelemre, s majd ha már a sok tudásnak birtokában leszek, visszajövök király-uramhoz látogatóba.

- Menj, édes fiam, derék gyerek vagy - mondta a király, és fájó szívvel engedte az útjára.

Évek múlva egy mesterember kért bebocsátást a palotába, és egy csodaszép herceg kisasszony fogadta a trónteremben. Alig akart a szemének hinni. A király éppen a kérők hadát vizsgáztatta, hogy kihez adja világszép lányát. Mikor a mesteremberben megismerte a jóra való legényt, azonnal fogadta, kikérdezte, hol merre járt, mihez ért.

Melinda meglátta és azt mondta határozottan:

- Apámuram, én az ő felesége akarok lenni, senki másé.

A király tudta, hogy milyen határozott a leánya, no meg tetszett is neki a legény, így hát áldását adta a frigyre.

Hatalmas, hét országra szóló lakodalmat csaptak, nekik adta a fele királyságát és boldog volt, hogy nemsokára kis unokával áldja őt meg a Teremtő...

Így volt, mese volt, Isten tudja igaz volt?

Benke Mária

Iges Igek

Március

Diétás vagy böjtös daraszelet

Búzadarát vízben sűrűre főzünk, és hagyjuk kihűlni. Ha kihült, finomra vágott petrezselymet, tojást és reszelt zellert keverünk bele, ízlés szerint sót is. Apró lepényeket formázunk belőle, melyeket zsemlemorzsába forgatunk és olajban kisütünk. Paradicsommártással tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÜZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkadak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hittellelőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféveken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRÖD, SZENT ISTVÁN. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

Munkánk garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelés
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelés
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása,
- ill. téglal lerakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

INTER
NYELVSTÚDIÓ
Ny.sz.: 21381-2007

Nyelvtanfolyamok

Német, angol újrakezdő 40 óra, 10 hét,
alapfokú nyelvizsga felkészítő 60 óra, 10 hét

Tanfolyamok: március 16. – május 30.

Óradíj: 500 – 850 Ft - létszámtól függően.

számítógép kezelő tanfolyam

Februárban újabb tanfolyam indul. Jelentkezés

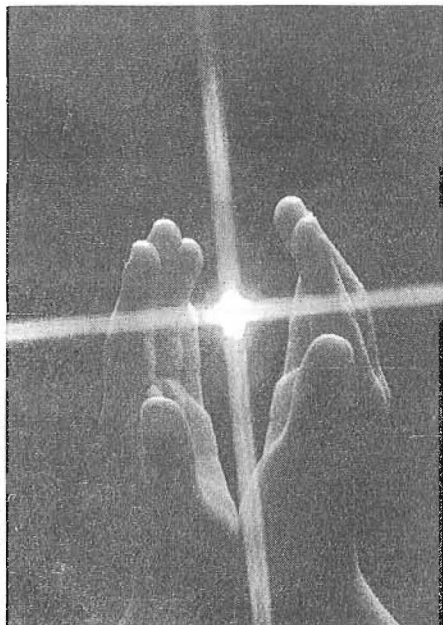
legkésőbb 03.06-ig.

INTER Nyelvtanulmányok, 5500 Gyomaendrőd, Kossuth u.18.

internyelvtanulmányok@gmail.com; 20/22 970 22; 20/947-1603

kedd-péntek 15.00-18.00

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGIBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlé-
kezünk meg, akiknek közléséhez a hoz-
zártartozók hozzájárultak!

FÜLÖP GERGELYNÉ RÁCZ
MARGIT gyomaendrői lakos, 83 éves korá-
ban, január 25-én távozott szerető családja kö-

réből. Gyászojja a család rokonok és ismerősök.
Az Úr adjon neki örök nyugalmat.

FÜLÖP MÁTÉNÉ született PAPP GIZEL-
LA ILONA gyomaendrői lakos, 76 éves korá-
ban január 25-én Egyházunk szentségeivel ellát-
va távozott szerető családja köréből. Gyászojják
családtagok, rokonok és ismerősök. Isten ör-
kődjön pihenése felett.

GONDA BENEDEKNÉ VÉHA KLÁRA
gyomaendrői lakos, 74 éves korában, február
17-én hazatért a Menyei Atyához. Gyászojják
a családtagok, rokonok és ismerősök. Isten ör-
kődjön pihenése felett.

HANYECZ BÉLA gyomaendrői lakos, 72
éves korában, január 24-én adta vissza lelkét
Teremtőjének. Gyászojja felesége, gyermekei,
unokái, rokonok és ismerősök.

KÁLNAI KÁROLYNÉ KURILLA MARGIT
gyomaendrői lakos, 79 éves korában, február
13-án távozott szerettei köréből. Gyászojja a
család, rokonok és ismerősök. Isten adjon neki
örök nyugalmat.

KORCSOK GÁBORNÉ WAGNER MÁRIA
gyomaendrői lakos, 83 éves korában, február
6-án távozott az Örök Hazába. Gyászojja a csa-
lád, rokonok és ismerősök. Fogadja be lelkét az
örök Boldogság.

OSZLÁCS PÁL gyomaendrői lakos, 83
éves korában, február 17-én távozott szerető
családja köréből. Gyászojja a család, rokonok
és ismerősök. Pihenése legyen csendes, emléke
áldott.

RÁCZ LÁSZLÓNÉ TURCSÁNYI RO-
ZÁLIA gyomaendrői lakos, 70 éves korában,

február 20-án távozott szerető családja köréből.
Gyászojják a családtagok, rokonok és ismerő-
sök. Isten adjon lelkének örök boldogságot.

SZILÁGYI ISTVÁN békéscsabai, korábban
hunyai lakos, február 15-én, 77 éves korában,
rövid ideig tartó súlyos betegség után vissza-
adta lelkét Teremtőjének. Feleségével, néhai
Mengyán Piroskával ők öntették az újjáépített
hunyai templom nagy harangját. Temetése febr-
uár 23-volt Békéscsabán. Gyászojja: családja.

SZTANCSIK IMRÉNÉ DRAHÓ JOLÁN
gyomaendrői lakos, 93 éves korában, január
22-én hunyt el. Gyászojják családtagjai szerettei.
Isten adjon neki örök nyugalmat.

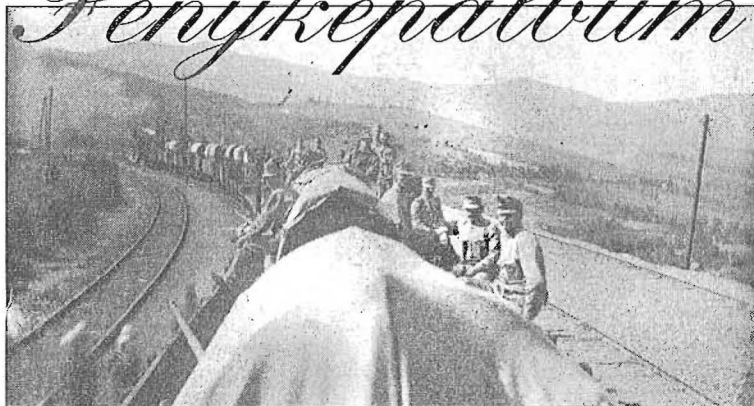
TÍMÁR JÓZSEFNÉ TÍMÁR MARGIT
gyomaendrői lakos, 91 éves korában, február
17-én, távozott szerető családja köréből. Gyá-
szolja a család, rokonok és ismerősök. Isten ad-
jon neki örök nyugalmat.

TÍMÁR SÁNDOR gyomaendrői lakos
(volt pékmester), életének 84-ik évében, 2015.
február 20-án, a Szentségekkel megerősítve tá-
vozott szerető családja köréből. Gyászojja fele-
sége, gyermekei és családtagjai. Isten adja meg
neki az örök boldogságot!

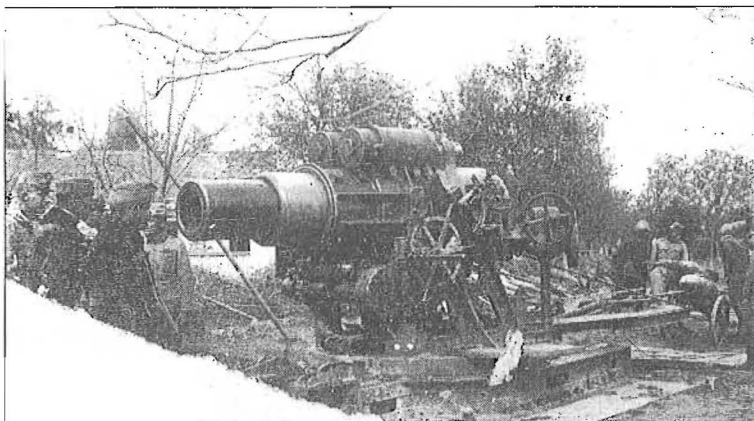
UHRIN BENEDEK volt endrői lakos, Bu-
dapesten 2015. február 9-én 13 órakor 92 éves
korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Ham-
vasztás utáni búcsúztatása 2015. március 2-án
hétfőn 10 órakor lesz a Budapesten a XVIII.
kerületben a Kondor Béla sétány Szent László
templomában. Gyászojja fia Attila.

VARJÚ JÓZSEF gyomaendrői lakos, 74
éves korában lelkét a Szentségekkel megerősít-
ve, január 25-én távozott az örökkévalóságba.
Isten adjon neki örök nyugalmat.

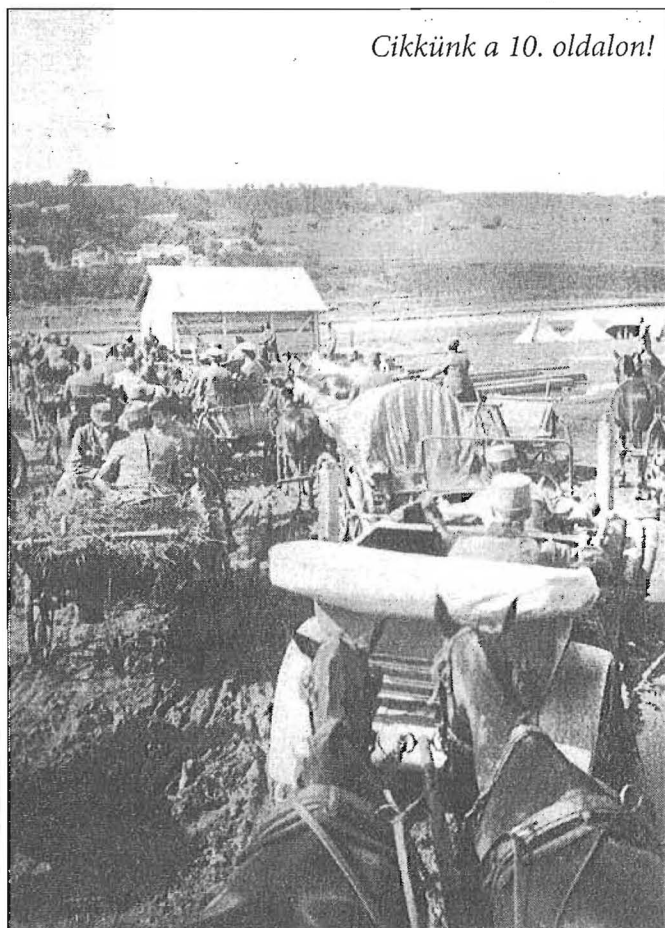
Fényképalbum

Vonaton utazó magyar katonai alakulatok Galícia felé

Az Osztrák-magyar csodafegyver az első világháborúban

Cikkünk a 10. oldalon!

Lovaskocsikon szállítják az élelmiszert a frontra Galiciában

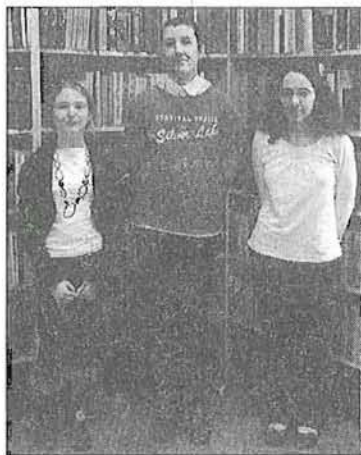
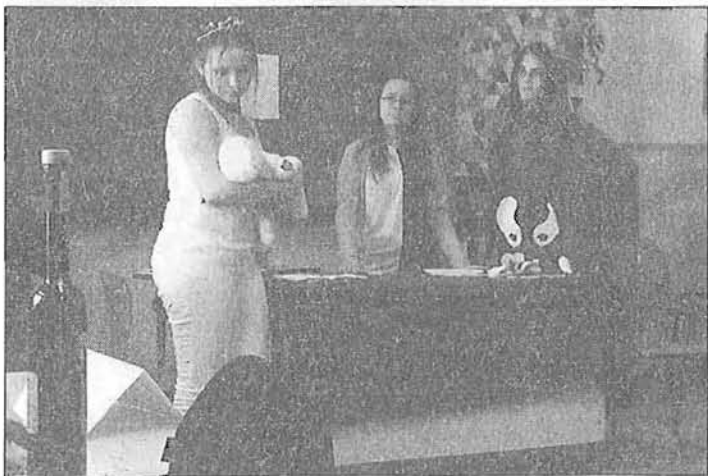
A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium hírei

Gimnáziumi egység

Versenyek, eredmények

Iskolánk az idei tanévben is részt vett a szeghalmi Péter András Gimnázium szervezésében lebonyolított „Keresem őszim udvarát” elnevezésű területi irodalmi versenyen. A 10/A osztály csapata (Csordás Aliz, Deli Csenge, Szonda Lili) magas pontszámmal maga mögé utasítva a térség több középiskoláját az első helyezést érte el. Elsőként a diákok Arany János életéhez és munkásságához kapcsolódó feladatokat oldottak meg. A következő feladatban egy falusi család életébe kapcsolódtak be a tanulók, ahol tájnyelvi kifejezéseket kellett megmagyarázniuk és egy másik diáknak szerepjáték keretében be kellett illeszkednie a család életébe. Utolsó feladatként Arany János: Bolond Istók című darabjának egy részletét dramatizálták. A verseny zsűrije szóbeli dicséretben részesítette a csapat előadását. A diákok felkészítő tanára Bernáthné Butsi Erika.

A budapesti Ady Endre Gimnázium által meghirdetett *Luxemburgi Zsigmond és kora* című országos történelmi verseny második fordulójára iskolánkból Frolyó Karolina és Gera Ilona 10. A osztályos tanulók jutottak tovább. Az első és második forduló pontszámait összesítve a 244 induló versenyzőből 15 tanuló kerülhetett be az országos döntőbe. Tanulóink közül Frolyó Karolina az elérhető 140 pontból 125 pontot ért el, ezzel hatodik helyezésként jutott tovább a döntőbe, melyet Budapesten rendeznek meg 2015. március 20-21-én. A szombati döntő előtt a szervezők jóvoltából a témához kapcsolódó levéltári programon és a budai Várban tett sétán vesznek részt a döntő résztvevői. Felkészítő tanár: Rudner Anett.

KAZINCZY VERSENY

2015. január 29-én iskolánkban is megrendeztük a már hagyományos „Szép magyar beszéd” versenyt. Tizenhárom felsős diák méretette meg magát egy szabadon választott és egy kötelező szöveg elolvasásával. A hetedik-nyolcadikos korcsoportból továbbjutott három tanuló, akik a városkörnyéki mezőberényi fordulón vettek részt. Ezt 2015. február 11-én az Orlay Petrich Soma Városi Könyvtárban rendezték meg Mezőberényben, ahol Bene Boglárka, Nótári Mihály Gergely és Farkas Anita képviselték iskolánkat. Dicséretesen szerepeltek, közülük Farkas Anita harmadik

helyezést ért el.

Gratulálunk valamennyiőjüknek és felkészítő tanáraiknak!

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium beiskolázási tájékoztatója

Szeretettel meghívjuk a nagycsoportos óvodásokat és szüleiket az alábbi programjainkra:

2015. március 26-án (csütörtökön) **17 órakor szülői értekezletet tartunk** a nagycsoportos óvodások szüleinek. Míg a szülők iskolánkkal, pedagógusainkkal ismerkednek, beszélgetnek, a gyerekeknek vidám gyermekprogrammal és apró ajándékkal kedveskedünk.

2015. március 30-31-én (hétfőn, kedden) **7.45-10.00 óráig nyílt napot tartunk**. Bármely foglalkozás, tanóra látogatható. A vendégek betekintést nyerhetnek a mindennapokba.

2015. április 1-jén 16 órától iskolaköztalgotat rendezvényünkön, míg az óvodások játékos feladatokban tehetik próbára ügyességüket, a szülei a korai beszédhibák felismeréséről, korrigálásáról szóló előadáson vehetnek részt (vendéglelőadó: logopédus szakember).

Valamennyi rendezvényünkre szeretettel várjuk az óvodásokat és szüleiket! Helyszín: Gyomaendrőd, Selyem út 109/2

Tóth Ferenc intézményvezető

Farsangi multság

Iskolánkban a farsangot február 13-án tartottuk meg. Kora reggel a 7. osztályosok finom szendvicseket készítettek, amit egész nap jóízűen elfogyaszthattunk. 8 órakor iskolánk minden tanulója kivonult az udvarra, ahol elégettük az előző nap elkészített kiszebábot. Ezzel a ceremóniával elűztük a telet és hívogatni kezdtük a tavaszt. Ezt követően a gyerekek játékos feladatokat oldottak meg. Volt csokievő verseny, szörpivő verseny, seprűtánc, mozaikkép kirakás, lehetett malmozni és társasjátékozni. Délben megebédeltünk, majd fél 1-kor mindenki magára öltötte jelmezét. 1 órakor végre elkezdődött az igazi farsangi hangulat. Együtt mulattot kicsi és nagy. Elsőként a jelmezesek vonultak fel. Ezután következtek a produkciók. Kitérő sikere volt a limbóversenynek is. A tombolahúzásra 3 órakor került sor. A gyerekek és a felnőttek is sok értékes ajándékot nyertek. A fődíjak között most sem hiányoztak a torták. Sőt egy tanulóknak egy komplett fotózást nyert. Az ünnepség discóval zárult, a felsősök 7 óráig ropták a táncot.

Támogatóink: Sztanyik Krisztina-Ász Fotó, Darnai Péter, Hornok Erika, Szabó Imre (Békésszentandrás), Tóthné Kovács Edina

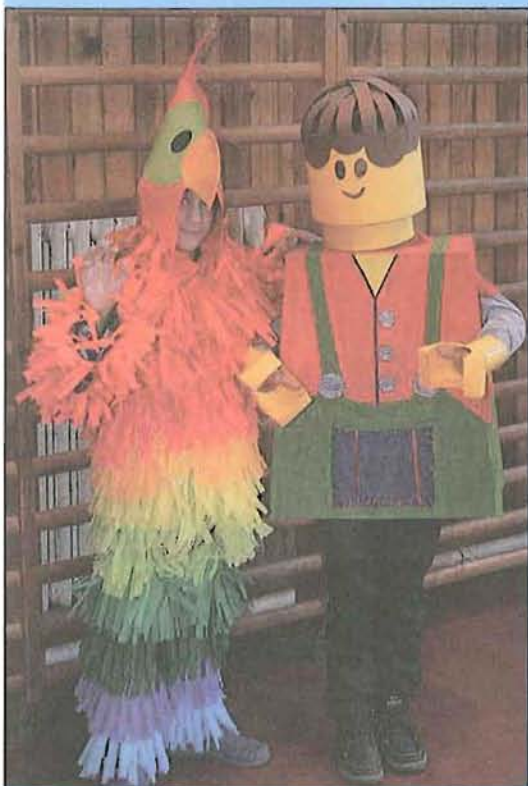

Hírek a Rózsashegyi Iskolából

A TÁMOP-3.1.3-11/2 számú „A természettudományos oktatás módszertanának és eszközrendszereinek megújulása a Vajda Péter Evangélikus Gimnáziumban” pályázati projekt együttműködő partnereként iskolánk 7. és 8. osztályos tanulói is bekapcsolódhattak a XXI. század legkorszerűbb technikai felszereltségével bíró laborban a biológia, kémia és a fizika oktatásába. Az Öveges-programban a természettudományos közoktatás fejlesztése és a diákok természettudományos tudásának bővítése a cél. A kísérleteket és a méréseket itt ellenőrzött és szabályozott körülmények között, korszerű eszközpark használata mellett végezhetik el a környék érdeklődő nebulói. Tanulóink 4-4 foglalkozás keretében fizikai, kémiai és biológiai témájú tanulókísérleteket végeztek el, miközben megtekintettek néhány tanári bemutató kísérletet is. Biológia órán a fénymikroszkóp részeit, működését ismerték meg, metszeteket készítettek, festettek meg és lerajzolták a mikroszkóp alatt látottakat. Fizika órákon a téma a légnyomás, a vákuum volt, olyan eszközök működését ismerték meg, mint a hőlégballon és a Magdeburgi féltekék. Kémia órán az oldódásról, az oldatok jellemzőiről, a csapadékképződésről és az összetett anyagok szétválasztásáról szóltak a kísérletek. A továbbtanulás előtt tanulóink aktívan és nagy érdeklődéssel szerepeltek az órákon, nagy hatással volt rájuk az Öveges-labor felszereltsége és a pedagógusok szakmai tudása, kedvessége.

A Zrínyi Ilona Matematikaverseny megyei fordulójának évek óta iskolánk adja az egyik helyszínét. Így volt ez idén február 20-án is, amikor pontosan 100 általános és középiskolás korú diák versenyzett nálunk városunkból. Intézményünkben ebben az évben 45 tanuló vállalta a megmérettetést. További képek, információk, eredmények a mategye.hu honlapon találhatóak.

Nagy sikert aratott a Farsangon kakas és a lego bábu

„Arcod rejtse álarc mögé, öltél cifra maskarát, szökjünk, tomboljunk. Itt a farsang, pörögjenek citerák!” (Kerek Imre)

Jó hangulatú farsangi mulatsággal telt el a csütörtök délután az iskolánkban. Az alsó tagozatos osztályok rendezvényének első része a tornatermi jelmezes felvonulás volt. Ez után az osztályteremben folytatód-

A másodikosok jelmezbemutatója

dott a közös játék, énekelés, táncolás. Erre a rendezvényünkre az iskolába készülő ovisokat is meghívtuk, akik nagy örömeinkre szép számmal ellátogattak hozzánk. Ők a negyedikes gyerekekkel és a tanító nénikkel töltötték el ezt a vidám délutánt.

Békéscsabán az Árpád fürdőben került megrendezésre a Megyei Diákolimpia Úszóverseny, ahol tanulóink 2 arany és egy bronzérmel szereztek! Eredmények: Nemes Ágota 50 m mellúszás I. hely 43,3 mp (III. korcsoport), Vaszkó Ágnes 100 m gyorsúszás I. hely 1:12,2p, 100 m hátúszás III. hely (IV. korcsoport). Az országos döntőre március 8-án Győrben kerül sor.

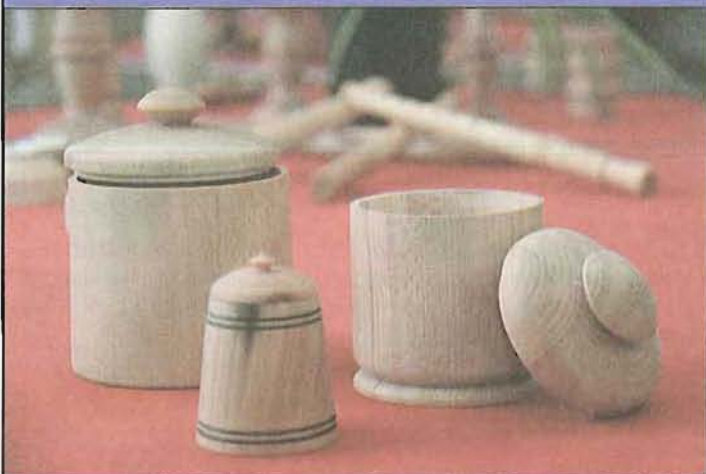

Nemes Ágota és Vaszkó Ágnes megyei 1. helyezést értek el úszásban

Az új félév első diák önkormányzati programja iskolánkban minden évben az Amöba bajnokság, amely most február 5-én délután került megrendezésre. Minden osztály három rutinos amöbázó tanulót küldött a megmérettetésre 3. osztálytól egészen 8. osztályig. A különböző korcsoportokban mindenki játszhatott mindenki ellen egy menetet, így az ügyesebbek szép pontszámot gyűjthettek össze a verseny végére. Az első helyezők büszkén vitték haza a megérdemelt oklevelüket a többiek pedig nagyon jól szórakoztak és egy izgalmas, tartalmas délutánt töltöttek el társaikkal.

További információk találhatóak a www.rozsashegyiiskola.hu oldalon.

Hunyai értékörzés II.

I. GYOMAENDRÓDI SPORTBÁL

GYOMAENDRÓD VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
ÉS A VÁROSI SPORTSZERVEZETEK
SZERETTEL MEGHÍVJÁK ÖNT ÉS KEDVES
CSALÁDJÁT, VALAMINT SPORTSZERETŐ
BARÁTAIT ÉS ISMERŐSEIT AZ ELSŐ
HAGYOMÁNYTEREMTŐ SZÁNDÉKKAL LÉTREHOZOTT
VÁROSI SPORTBÁLRAI

IDŐPONT: 2015. MÁRCIUS 14.
(SZOMBAT) 18. 00 óra

HELYSZÍN: GYOMAENDRÓDI VARGA LAJOS
SPORTCSARNOK

A BÁL FŐVÉDNÖKE: TOLDI BALÁZS
GYOMAENDRÓD
POLGÁRMESTERE

PROGRAM:

- KÖSZÖNTŐ
- A VÁROS EGYESÜLETEINEK,
SZERVEZETEINEK BEMUTATÁSA
- ZENÉS, TÁNCOS MŰSOR
- VACSORA
- TOMBOLA

SZTÁRVENDÉG: IRIGY HÓNALJMIRIGY

ZENE: RETRO DISCO
BINGI & MATTE RETRO - POP SHOW

BELÉPŐDÍJ: 2800 Ft

GYERMEK: 1500 Ft (14 ÉVES KORIG)

**JEGYEK VÁSÁROLHATÓK:
A VÁROS SPORTEGYESÜLETEINÉL
2015. MÁRCIUS 01-IG**

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizesszobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
<http://www.feszekpanzio.hu>

Kedves vásárlóim!

Márciusi ajánlataim:

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- megérkeztek a tavaszi vetőmagok
- zöldségfélék, babok, borsók, fűmagok
- tavaszi virághagymák, rózsatövek
- műtrágyák, növénytápok, virágföldek
- tavaszi lemosó vegyszerek, (vegesol rs, agrokén) stb.
- metszőollók, ágvágók, gallyazó fűrészek
- munkaruhák, védőcipők, védőkesztyűk
- gumicsizmák, esőruhák, takaróponyvák
- kandallók, szenes kályhák, kályhacsövek
- fejszék, balták, kéziszerszámok, lapátok, ásók
- szegek, csavarok, drótháló, kötöző drótok
- festékek, eszetek, zsákos falazók, ragasztók
- rágcslóirtók, ragasztók, csapdák
- konyhai eszközök, műanyag edények, takarófóliák
- kisállat eledel, kiegészítők, porázók

Várom vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

F60154

Folyóirat

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

Keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 220 Ft

XXII. évfolyam 4. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2015. április

Áldott Húsvétot Olvasóinknak!

A tartalomból:

3. Önkormányzati hírek

5. IN MEMORIAM -
Dr. Markovits Pálné Kondor Viktória8. Civil sarok:
Czank Gábor atya20. Gimnáziumi életképek
(kosárlabda-bajnokság döntő)

Két endrődi Kossuth-díjas találkozója

Endrődiek Baráti Köre közgyűlés Budapesten

Az előző havi újságokban meghirdetettek szerint március 21-én tartotta egyesületünk az éves közgyűlését, a már megszokott, de új köntösbe öltözött Alma Máter étteremben. A szokásos arcok és az Endrődről érkezett csapat már 10 óra előtt elkezdhette véget nem érő beszélgetéseit, hisz ez az egyik alapja barátságainknak, egyesületi létünknek.

Fél 11-kor elkezdődött a renthagyó módon összeállított hivatalos program, melyen vetítéses aláfestéssel megemlékeztünk a csendőrsortúzról, az elmúlt évben elhunyt volt tanárainkról, tagtársainkról. Természetesen üdvözlöttük az eseményünkön először részt vevő Toldi Balázs polgármester urat, Gergely Ágnes írónőt, majd nagy taps fogadta Kunkovác László friss Kossuth-díjas fotográfust, egyesületünk tagját.

Az elmúlt év eseményeinek és eredményeinek ismertetése közben levetítésre került az a több mint fél órás filmösszeállítás, mely a tavalyi nagy sikerű hídavató

ünnepségen készült, melyet Giricz László barátunk „vágott meg”, hogy időben megfelelően és élvezhetően elevenítse fel azok számára is e szép rendezvényt, akik nem tudtak részt venni rajta.

Sok-sok érdekes beszámolót lehetett volna még tartani az első díjas eredményünkkel zárult paprikás krumpli főző versenyéről, de a sikeres halászléfőzésünkről is.

Várunk mindenkit az ez évi programjainkra, hogy személyesen élvezhesse azt a családi és meghitt légkört, ami rendezvényeinken érezhető.

A meghirdetett ez évi összejöveteleink:

- Rózsahegy Napok: május 15-16-17. (16-án kirándulással)
- Öregszőlői paprikás krumpli főző verseny: június 6.
- Halászlé főző verseny: augusztus 22.
- Disznóvágás: október végén
- Megfelelő aktivitás esetén szervezhetünk nyár közepére egy etyeki

Folytatás a 7. oldalon

A képen: Kunkovác László és Gergely Ágnes

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Jól szórakoztunk a tavaszváró retro partin

A szülői közösség sokadszorra szervezte meg a rózsáhegyis játékonysági vacsorát. A telt házas rendezvényen 220 vendég szórakozott a 90-es évek hangulatában. A tanári kar korabeli slágerekkel szórakoztatta a közönséget. Köszönjük a szülőknek, a támogatóknak, és mindenkinek, aki hozzájárult a rendezvény sikeréhez.

1848. március 15-re emlékeztünk

A 167 évvel ezelőtti forradalmi napokról és a szabadságharc eseményeiről emlékeztünk meg az énekkar és az irodalmi szakör ünnepi műsorával. Az ünnepségünkön részt vett Dr. Pacsika György, a Gyomaendrőd Járási Hivatal vezetője.

Sikeresen szerepeltek tanulóink az országos történelem versenyen

Február 19-én rendezték meg Békéscsabán az Országos Történelmi tanulmányi verseny megyei fordulóját, melyre – az első forduló eredményei alapján – iskolánk két tanulója hívták meg. A verseny témája „Európa (476-tól) és Magyarország története 900-tól 1301-ig” volt. A 18 fős mezőnyben **Vaszko Ágnes** 8. osztályos tanuló 2. helyezést ért el, **Szmola Szabolcs** 7. osztályos tanuló 6. lett. *Felkészítő tanáruk: Vaszkóné Dinya Erzsébet*

Az ország legjobbjai között versenyeztek úszóink

Iskolánk 2 tanulója jutott be az Országos Diákolimpia úszás döntőjére. A Győrben megrendezésre kerülő versenyen **Nemes Ágota** a III. korcsoportos mellúszásban, 44 mp-es idővel 9. helyezést ért el. *Felkészítő: Vaszkán Gábor*. Szintén 9. lett a IV. korcsoportos lányok 100 m-es gyorsúszásában **Vaszko Ágnes** 1.10.82-es időeredménnyel. *Felkészítő: Irimiás Róbert*. A lányok több budapesti, veszprémi, esztergomi sportiskolás kortársukat is maguk mögé utasították.

Idén is sok tanulót megmozgatott a mezei futóverseny

A Gyomaendrőd Városi Diáksport Bizottság az endrődi sportpályán rendezte meg a tavaszi futóversenyt, amelyen 4 iskola képviseltette magát. Láthattunk kiélezett, utolsó pillanatig izgalmas befutókat, és fölényes győzelmeket egyaránt. Négy alkalommal döntött meg a fennálló pályacsúcs, pedig már ezeket is egykori megyei-, sőt országos szinten is eredményes atléták tartották! Az egyéniben 1-6 helyezett versenyzők okleveleket, a dobogósok pedig érmekeket vehettek át. Dobogós helyezést értek el: I. korcsoportban Kereki Lili, Filipovits Viktória, II. korcsoportban Karsai Gábor, Nagy Dominik, III. korcsoportban Szigetvári Denissza, IV. korcsoportban Dógi Patrik és Tarsoly Nikolett.

Aranyfónál mesemondó versenyen vettek részt tanulóink a könyvtárban

A mesemondók Mészáros Mihálynak, a zsűri elnökének társaságában

Március 3-án mesemondóversenyen vettek részt iskolánk felső tagozatos tanulói a Határ Győző Városi Könyvtárban. A népes mezőnyben mindenki színvonalasan szerepelt, ezt a zsűri oklevéllel és könyvvel jutalmazta. Külön kiemelték és helyezéssel értékelték két nyolcadikosunk teljesítményét: Geszti Barbara első, Vaszkó Ágnes második helyezett lett. A hét többi napján az alsó tagozatosok meséit hallgatta az érdeklődő közönség.

I. helyezett lett Gombkötő Zsófia (1. b),

II. lett Fekécs Zsófia (1. b), Hanyecz Nikoletta (2. o), Keresztes Fanni (3. o), Kereki Nóra (4. o)

III. Farkas Lili (1. b), Horváth Nikolett (1. a), Gál Gergő (2. o), Burai Lénárd (4. o) Csikós Dzsenniffer (4. o) Jónás Mariann (4. o).

További információk találhatóak iskolánkról a www.rozsahegyiskola.hu oldalon.

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület március hónapban

Komoly bizottsági előkészítő munka előzte meg a képviselőtestület márciusi soron következő ülését.

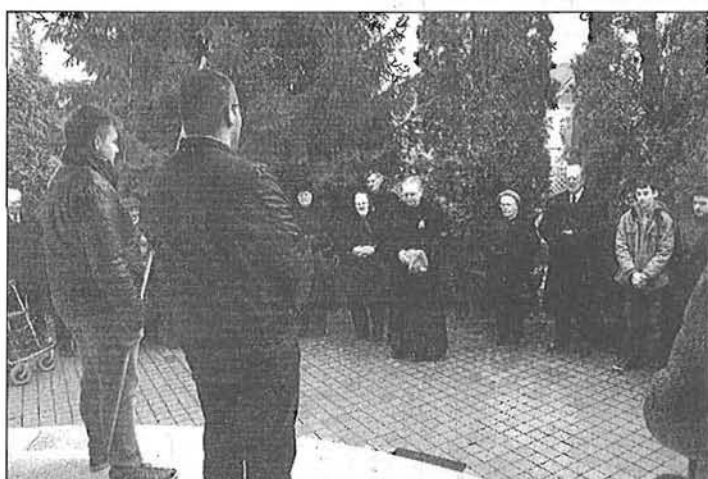
- A napirendi pontok tárgyalása előtt tette le az esküt az időközi választáson győztes Vasas György Péter, aki a Körösök Vidéke Egyesült színeiben nyert a választáson. Győzelméhez ezúton is gratulálunk, sok sikert kívánva a város legfiatalabb politikusának. Ez a választás egyben az ülésrendet is megváltoztatta, így hátrébb kerültek a FIDESZ képviselői.
- Az első napirendi pont keretében fogadták el a képviselők a Szennyvíztelep rekonstrukciójáról szóló beszámolót. A kivitelezés jól halad, melyről a képviselők és az érdeklődők a délelőtti sajtó-nyilvánosság előtt tett bejáráson győződhetnek meg. A közel 1 milliárd összköltségű kivitelezés biztonságossá és a kor követelményeinek megfelelővé teszi a város szennyvízkezelését.
- A közmunkaprogramban Gyomaendrőd mindig élen járt. A 2015-ös esztendőben is folytatódnak a programok. A Belvíz mintaprogramban 56 fő, a Földút- és illegális hulladék mintaprogramban 45 fő, a Mezőgazdasági mintaprogramban 98 fő, a Helyi sajtósságon alapuló mintaprogramban 38 fő és a Belterületi közúthálózat javítási munka programban 40 fő vesz részt.
- Elfogadták a képviselők a Települési Értéktár Albizottság beszámolóját. Gyomaendrődnek sok-sok értéke van és fontos, hogy ezeket számba vegyük. A feltárásban és a javaslattevésben is élen jár a Kállai Ferenc Népfőiskola Alapítvány. A megye 75 településéből 34-ben alakult meg a helyi értéktár bizottság.
- Az szociálisan érzékeny és a szociális szövetkezetekre odafigyelők nagy aggodalommal gondoltak a Start Szociális Szövetkezetéről szóló napirendi pontra. Miközben az ország számos településén alakulnak a gyomaendrődihez hasonló szövetkezetek, nálunk még az a kérdés is felmerül, hogy egyáltalán működjön-e tovább. A hozzáállás szinte kézi vezérlésű: vagy támogatlak, vagy nem. Végül helyes döntés született, a testület a szövetkezet pillanatnyi fennmaradása mellett döntött.
- Hogyan tovább a város tulajdonában vagy résztulajdonában lévő gazdasági társaságok terén? A gazdasági társaságok átszervezése már régóta elodázhatatlan téma a városvezetés körében. A testület a Liget fürdő Kft.-vel és a Gyomaközszolg Kft.-vel most nem kíván foglalkozni, ugyanakkor jelentős átszervezést kíván a Gyomaszolg Ipari Park Kft. és a Zöldpark Kft. területén. Hány ember válik munkanélkülivé? Erre nem volt megfelelő válasz.
- Sok szó esett az elmúlt időben a Halfőző Verseny szervezéséről. Elhangzott az is, hogy legyen Gyomán, vagy váljon a Bogártalálkozó társrendezvényévé. A turisztikában korábban oly aktív GYÜSZ-TE igyekszik kivonulni a rendezvény-szervezésből. A döntés végül az lett, hogy Endrődön kerül megrendezésre augusztus 22-én, és az önkormányzat 850.000 Ft támogatást biztosít.
- Lemondás alpolgármesteri tiszteletdíjról volt a témája a sokadik napirendi pontnak. Lehoczkiné Tímár Irén alpolgármester lemondott több havi költségtérítéséről a könyvtár és a köztemető karbantartására.
- A bejelentések során Betkó József képviselő határozottan kiállt amellett, hogy a külterületen élők postai úton kapják meg a városi újságot.

Várfi András

Március 15. Hunyán

„Talpra magyar, hí a haza!”

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

A JÁRÁSI HIVATALHOZ KERÜL AZ AKTÍV KORÚAK ELLÁTÁSA

A szociális ellátásokról szóló törvény megváltozása miatt 2015. március 1-től az aktív korúak ellátásával, vagyis a rendszeres szociális segéllyel és a foglalkoztatást helyettesítő támogatással kapcsolatos ügyintézés a jegyzőktől a járási hivatalokhoz kerül át.

2015. március 1. napjától kezdve az aktív korúak ellátásának ügyintézése megszűnik a Gyomaendrődi és a Dévaványai Közös Önkormányzati Hivataloknál. Ebben az ügykörben a továbbiakban a Gyomaendrődi Járási Hivatal Hatósági Osztálya fogadja majd az ügyfeleket, mind a járási hivatal főépületében (5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.), mind a járási hivatal dévaványai kirendeltségén (5510 Dévaványa, Hősök tere 1.), mind pedig a hunyai, csárdaszálási és ecsegfalvi ügysegédi szolgálatnál.

A járási hivatal hatáskörébe kerülő aktív korúak ellátása keretében kétféle ellátástípus lesz megállapítható:

- foglalkoztatást helyettesítő támogatás
- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás.

A rendszeres szociális segély 2015. március 1-től átalakul. Azon személyek, akik részére az önkormányzat jegyzője 2015. március 1-jét megelőzően rendszeres szociális segélyre való jogosultságot állapított meg, március 1-től foglalkoztatást helyettesítő támogatásra vagy egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra válhatnak jogosulttá. Ezt a lehetőséget a jegyző vizsgálja minden érintett esetében 2015. január 1. és 2015. február 28. között.

Az aktív korúak ellátásával összefüggésben folyamatban lévő ügyek iratait a jegyzők 2015. március 6-ig átadják a járási hivataloknak.

Az átvételről a járási hivatal 60 napon belül értesíti az ügyfeleket.

Szent László zarándoklat a szeretet és a béke jegyében

Idén május 9-én indul a Szent László zarándoklat Gyomaendrődről

Szent László király emlékére ismét gyalogos zarándoklatot hirdet a katolikus egyház.

Szent László az uralkodását közfelkiáltással kapta meg, s ezért alázatból nem koronáztatta meg magát. Már gyermekkorában kitűnt édesapjától örökölt vitézi erényeivel s édesanyjától kapott vallásosságával. Egész élete a béketeremtésről szólt. A bölcs uralkodót már életében szentnek tartották, s halála után azonnal megkezdődött a szakraális élete. Zalavárbán temették el, majd Nagyváradon helyezték örök nyugalomra. Írásos emlékek is fennmaradtak arról, hogy már a középkorban elindult a zarándoklat a lovagkirály sírjához, s a későbbi királyok esküjüket Szent László sírjánál erősítették meg.

1917-ben Széchenyi Miklós püspök hirdetett zarándoklatot az egyházmegye központjába, hogy imádkozzanak Szent Lászlóhoz a békéért. A húsvét ötödik vasárnapján tartott zarándoklat hagyománya 1920-ban egy időre megszakadt.

A zarándoklat hagyományát 2012-ben élesztette újjá a római katolikus egyház, és már akkor indult az első gyalogos zarándoklat Nagyváradra, a Festum Varadinum kulturális ünneppsorozat helyszínére. Az idei, május 9-i zarándoklat Gyomaendrődről indul majd, s Körösladányt, Újirázst, Komádit, Körösszegapáti, Csonkatornyot, Vizesgyánt, Köröstarjánt érinti. A zarándoklattal Szent László oltalmába ajánlják a Kárpát-medence népei és vallásai közti békét, amely a román-magyar kapcsolatokban kezd kialakulni, s szeretnék, ha ez példává válna az európai kultúrában is, hangzott el a Kossuth Rádió Vasárnapi újság című műsorában.

Annak idején a királyoknak nem népe volt, hanem népei, a nacionalizmus a 19. században kezdett erősödni. A román és a magyar nép között nem voltak konfliktusok, ha mégis, azt a Kárpát-medencén kívülről gerjesztették. A zarándoklattal azt igyekeznek elősegíteni, hogy az itt élő kis népeknek rendezzék közös dolgaikat - mondta Dénes Zoltán esperes a műsorban.

Gyomaendrődön már megkezdtek a zarándokház felépítését, a központi zarándokállomást pedig Újirázstban szeretnék kialakítani, de az ortodox és a református egyház is szívesen fogadja a zarándokokat. Akik szeretnének részt venni a zarándoklaton, a gyomaendrődi vagy az újirázi plébánia címére írhatnak, tájékoztatott az esperes.

forrás: hirado.hu

Kunkovác László Kossuth-díjat kapott

Nemzeti ünnepünk, március 15. alkalmából Magyarország köztársasági elnöke - a kormány előterjesztésére - a Kossuth-díjat adományozta **KUNKOVÁCS LÁSZLÓ** endrődi születésű fotóművésznek, néprajzkutatónak, az alföldi életet és a pásztorhagyományokat megőrkítő művészi életpálya elismeréseként.

Szerkesztőségünk szívből gratulál e nagyszerű kitüntetéshez. A művész további életére Isten áldását kívánjuk!

KINEVEZÉS

Iványi László tb. kanonokot, hunyai plébánost 2015. március 23-án püspöke kinevezte az Isteni Irgalmasság Apostoli Lelkiségi Mozgalom egyházmegyei referensévé.

BÉRMÁLÁS lesz Hunyán, április 18-án szombaton, 18 órakor.

Gyomaendrődi Kállai Ferenc Népfőiskola Alapítvány

HÁZUNK TÁJA Mezőgazdasági és életmódképzések a népfőiskolán

Az előadások helyszíne:

Endrődi Népház, 5502 Gyomaendrőd Blaha út 21.

Kurzusok:

2015. április 25.

10.00 Virágoskert gondozása

11.00 Gyógynövények, fűszernövények termesztése

2015. május 23.

10.00 Gyümölcsöskert tervezése, kialakítása, gondozása

11.00 Szőlőfajták, borászati ismeretek

2015. június 27.

9.00-15.00 Hagyományos kemencés sütemények készítése (gyakorlati képzés)

2015. szeptember 26.

9.00-15.00 Gyümölcsstartásítás: aszalás, lekvár főzés, szörpök (gyakorlati képzés)

2015. október 24.

10.00 Biogazdálkodás, biokertészet

11.00 Egészséges táplálkozás

A kurzusokra jelentkezés minden oktatási nap előtt egy héttel a 06-20-238-0046-os telefonszámon vagy a szondaistvan70@gmail.com e-mail címen

A kurzusok részvételi díja: 1000 Ft/képzési nap.

A két gyakorlati képzés díja 3000 Ft/képzési nap.

A részvételi díjat a képzési nap elején, a helyszínen kell fizetni.

Megemlékezés az endrődi csendőrsortűz áldozatairól

Március 20-án, pénteken este, szentmise keretében emlékezünk meg az 1935-ös endrődi csendőrsortűz 80-ik évfordulójáról.

A szentmisén a hívek mellett részt vett a városunk polgármestere, Toldi Balázs és a különféle szervezetek, egyesületek képviselői is.

A szentmisén Ft. Pata Gábor, bácsbokodi plébános mondott szentbeszédet.

A szentmise végén processzióban vonultunk a Hősök terén álló emlékműhöz, ahol elhelyeztük a kegyelet mécseseit és virágait, koszorúit, imádkoztunk az áldozatok lelki üdvéért, majd a Himnusz és a Szózat eléneklésével zártuk megemlékezésünket.

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkosillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

Dr. Markovits Pálné - Kondor Viktória (1926-2015)

Endrődön született 1926. november 7-én Kondor József szobafestő, fényképész és Hornok Terézia háztartásbeli középső gyermekeként. A család az apai nagybáty, Szabó Imre kiséítőjeként a Korona vendéglő- mozi-szálloda épületében lakott. Vica itt nőtt fel és sokszor, mosolyogva emlegette „pincérnői” karrierjét.

Az elemi iskola után családi indíttatásra Szarvason a kereskedelmibe járt. Ennek elvégzése után 1943 őszén az Endrőd-Gyoma Takarékpénztár banktisztviselőjeként helyezkedett el. Fiatalon a sport szeretete áthatotta az életét, ezért is alapított még 1943

nyarán kézilabdacsapatot Endrődön, amelynek lelkes kapusa volt.

Az 1945-ös év vízválasztó volt az ő életében is. Budapestre utazott Hunya Istvánhoz, a Szovjetunióból hazatért rokonhoz, aki maga mellé vette a Dózsa Népe nevű laphoz, ahol 1949-ig újságíróskodott. Ezt követően 2 évig könyvtáros volt a parlamenti könyvtárban.

1946-ban ment férjhez Dr. Markovits Pál kutató állatorvoshoz, és 1947-ben megszületett Laci fia. Munka, család mellett végezte 1947 és 52 között az ELTE magyar-történelem szakát.

A parlamenti könyvtár után 11 évet töltött az MTA Történettudományi Intézetében, majd 1962. november 1-től dolgozott az MTA Könyvtára Kézirattárában.

Kézirattárosi munkája során nemcsak történelmi felkészültségét hasznosította, hanem mindazt az ismeretet, amit korábbi pályája során szerzett meg. Az endrődi bankban levél- és iratrendező dobozokba rakosgatta a számlákat és gyorsan felismerte, hogy ezek a kéziratfári munkát is megkönnyítik. A Kézirattárban ma is az ő kezdeményezésére meghonosított levélrendezőket használják.

33 év alatt számos hagyatékot feldolgozott, köztük olyan nagy terjedelműeket, mint Molnár Eriké, Lónyay Menyhérté. Az évtizedek során sok tanulmányt, cikket, recenziót írt, és ezt nyugdíjasként is folytatta.

A Városunk újságban is számos recenziója jelent meg a 90-es években, elsősorban gyomaendrődi születésű szerzők kiadványairól.

Férjével útjaik ugyan 1962-ben elváltak, de a baráti kapcsolat mindig megmaradt közöttük.

7 éve a legnagyobb csapást kellett átélnie, este embert érhet, elvesztette a fiát. Unokája és a tágabb család jelentett némi vigaszt a tragédiában. A testvérek gyerekei, unokái számára az ő lakása lett a találkozóhely, ahová rendszeresen mentek és szívesen hallgatták a megélt történelmi korok beszámolóját.

1945-től ugyan Budapesten élt, de szülőföldjéhez, gyökereihez mindvégig ragaszkodott.

A szűkebb haza szeretete indította arra, hogy több, mint 50 éve többedmagával megalapítsa az Endrődiek Baráti Körét. Amíg egészsége engedte, eljárt a rendezvényekre és örömmel idézték fel kortársaival az endrődi múltat, a Köröshöz kötődő emlékeket.

Irodalomtörténetész földijével – Dr. Szilágyi Ferencsel - minden kéziratfári találkozáskor az endrődi, gyomai híreket is megbeszélték.

Már gyerekkorában nagyon szerette a verseket, a vendégek gyakran kérték egy-egy szavalásra. Rengeteg verset tudott kívülről és néha ő is tollat ragadott:

„S akkor felköclött az egész... évtizedek sora...
hogy nyaranta kedves-Húgom s férje otthona
volt gyakorta férjem-fiam s a magam otthona...
a Hármaskörösben tanult meg fiam úszni
a később az óriási holt ág stranddá kimunkált része
lett minden nyarunk csodás úszó menedéke...”

2011-ben (85 évesen) még élvezettel úszott a Körösben. Január 5-én lett rosszul és a kórházban már nem is tért magához, 13-án elment.

Utolsó, már majdnem öntudatlan szavai egy vers volt:

„Megkondul az esteli harangszó,
Kifáradt már a lovas és a ló,
Hazamegyek, ölébe vesz dajkám,
Az altató nóta hangzik ajkán,
Hallgatok s félálomban vagyok már...
,Cserebogár, sárga cserebogár’...”

Helyreigazítás - Előző számunkban, ezen az oldalon az Iványi Sándor-nérol szóló írásunkban elírás történt. A hibás rész helyesen:

2015. január 9-én bekerült a csabai kórházba, ahonnan január 10-én a hajnali órákban elindult a nagy útra férje és családtagjai után az Égi Hazába. Több, mint tízéves betegségtől megfáradt testét az endrődi templomból kísértük a Szarvasévi temetőbe, január 17-én.

Tisztelt Iványi Atya – Főszerkesztő úr!

Egy számomra – és azt gondolom sok endrődi kedves ismerős számára is – örömteli levelet kaptam, melyet szeretnék megosztani a következő „Városunk” c. lapban az olvasókkal. A levelet egy drága tanító nénim írta, aki 60 évvel ezelőtt tanított, és négy éve az 50. általános iskolai találkozónkon találkoztam vele a Rózsahegy Napok keretén belül ünnepelt évfordulónkon. Úgy gondolom, hogy közlésre érdemes mert, ahogy én is nagyon meghatódtam, megörültem levelének, nyílt levélként másoknak is örömet szerezhetne egy kis csoportképet is mellékelek hozzá, ami 1956. III. 27-én a 9. születésnapomon készült... A csoportképen a tanító nént és magamat megjelöltem... A levél közzétételéhez engedélyt kértem a tanító néninktől, aki örömmel adta hozzájárulását a közléshez... Ime a levél:

„Kedves Benke Mária! Drága Török Magdi! – Török Baba!

Azt hiszem, a kis kép emlékeztet, hogy egy volt tanító nénid kerest meg, Timár Imréné Sz. Kathy Mária vagyok, ny. tanító nénid.

Az 50 éves találkozótok után a Domszögön rákérdeztem, hogy Török Baba vagy? – s azt válaszoltad: „Igen Én vagyok!” Nagyon sajnálom, hogy a Körös-parti találkozóra nem tudtál eljönni.

Csodálom hónapról hónapra a Városunk Gyomaendrőd újságban megjelent verseidet és meséidet. Gratulálok, és nagy-nagy elismeréssel tudok rólok írni.

Írj nagyon sokáig! – mert nagyon várjuk!

Rendkívül meghatott a 2014. szeptember 1-jén írt versed: „Volt egy régi ház Endrődön a Kossuth utcában...” 1959. augusztusában én is ebből a Kossuth utca szakaszból mentem férjhez, a fényképész Lacikával szemben lévő házból.

Timár Benedekné koporsósnál laktam, a Kossuth u. 14-ben. Férjem Timár Imre érettségizett villanyszerelő volt. 30 évet éltünk együtt, 1989-ben sajnos meghalt. Házasságunkból 2 gyermek született, 1960-ban Gyöngyike és 1969-ben Csilla. Mindkét lányom pedagógus lett. Gyöngyikém Békéscsabán középiskolai tanár, Csillám Gyomaendrődön gyógypedagógus, logopédus tanár.

Gyöngyikének egy lánya van, jogász, Csillának két kislánya, ők a Gyomaendrőd Rózsahegy Kálmán Iskolában végeztek. Mind a két lány kitűnő tanuló volt. Magamról: - 48 tanítási évet dolgoztam Endrődön.

Csodáltam a Körös-partot, és az endrődi embereknek a városhoz ragaszkodó szeretetét. Azt vallottam: „Egy gyermek sem tehet róla, melyik kéményen tette be a golya...” Minden tanítványomat igyekeztem a legjobb tudásom szerint megtanítani mindenre...

Makarenkó elvét vallva: „Követelek Tőled, mert szeretlek!”

Emlékszel Babykám? - Borbély Sándor igazgató úr is sokat követelt tőlünk, ami később hasznunkra is vált.

Minden Endrődön végzett általános iskolás tanuló jó alapképességgel, felkészülten folytathatta a tanulmányait. Mikor Gyöngyikém az első osztályt végezte, így szólt az igazgató úr által diktált tollbamondás szövege:

„Jöjjetek vissza ősszel vidáman, piros arccal a második osztályba!”

Öt évig napközis tanító voltam, ott találkoztam Szegvári Katikával, Gellai Pannikával, Sárhegyi Bandikával, ott 12 osztályból tevődött össze a csoportom.

(folytatás a 17. oldalon)

Katolikus oldal

ÁPRILISI ÜNNEPEK

2. csütörtök:	Nagycsütörtök
3. péntek:	Nagypéntek
4. szombat:	Nagyszombat
5. vasárnap:	Húsvétvasárnap
6. hétfő:	Húsvéthétfő
12. vasárnap:	Az Isteni Irgalmasság Vasárnapja
16. csütörtök:	Soubirous Szent Mária Bernadett
19. vasárnap:	Húsvét 3. vasárnapja
21. kedd:	Szent Anzelm püspök és egyháztanító
23. csütörtök:	Szent Adalbert püspök és vértanú
24. péntek:	Szent György vértanú
25. szombat:	Szent Márk evangélista
26. vasárnap:	Húsvét 4. vasárnapja
28. kedd:	Chanel Szent Péter áldozópap és vértanú
29. szerda:	Sienai Szent Katalin, Európa társvédőszentje
30. csütörtök:	Szent V. Piusz pápa

ÁPRILISI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 órákor nagymise.
Szombaton 17 órákor Mária-litánia, utána vasárnap
előesti mise.

Hétköznapokon: reggel fél 8-kor szentmise
- csütörtök kivételével.

Gyoma:

Vasárnap és ünnepnap: 11 órákor nagymise.
Pénteken: 17 órákor szentmise

Hunya

Vasárnapokon: 10 órákor,
hétköznapokon csütörtök kivételével 18 óra,
szombaton vasárnap előesti mise 18 óra.

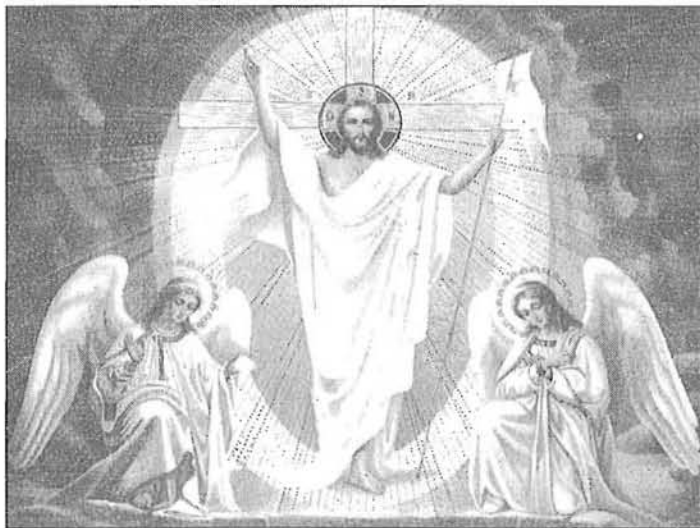
„FELTÁMADT KRISZTUS E NAPON!”

Április hónap első vasárnapján ünnepli a nyugati kereszténység Jézus Krisztus feltámadását, a Húsvétot. Kereszténységünk legnagyobb ünnepe ez: megváltottságunk ünnepe, melyen Isten legnagyobb szeretetét mutatta ki irántunk, emberek iránt. A Szentírásban azt olvassuk: „Isten úgy szerette a világot, hogy megszületett Fiát adta érte, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” Húsvétkor ezt a határtalan szeretetet ünnepeljük.

Húsvét jelentőségét azonban nem lehet megérteni anélkül, hogy a keresztény ember végig ne imádkozná a nagybőjti szent időt, végig ne elmélkedné a nagyhét szomorú eseményeit: az Olajfák hegyi elhagyatottság vérejtékes gyötrelmeit, az elárultság és kiszolgáltatottság érzését, a megostorozás és a töviskorona fájdalmait, a kereszthordozás végső erőfeszítéseit. Anélkül, hogy gondolatban ne rezzennék össze a kalapácsütések hangjára, és a gondolatra, hogy a világot teremtő kezek és az elveszett bárány után járó lábak a durva fakereszthez szegeztek. Anélkül, hogy ne állnánk ott lélekben a gyermekét sirató Mária mellett. Anélkül, hogy ne állnánk ott mi is, amikor az óriási kő elzárta a Megváltó sírbarlangjának bejáratát...

Ha ezt a nagybőjtben és különösen a nagyhéten tudtuk végigimádkozni, és a szent szertartásokon való részvétellel végigelmélkedni, akkor érezzük meg igazán Húsvét örömét, mely feledtetve az előző napok véres és fájó eseményeit, a húsvétkor felzúgó harangok hangján belekiáltja a világba: „Feltámadt Krisztus e napon, Alleluja, hála légyen az Istennek!”

Igen, kedves Testvérek, hálát kell adnunk Húsvét szent ünnepe-n a minket ennyire szerető Istennek. Hálát adni az Atyaistennek azért, hogy szeretete jeleként halálra adta értünk Szent Fiát, és hálát adni az üdvözítő Jézusnak, hogy kimondta: „Fiat volentis Tuae! Legyen meg a Te akaratom!” - s ezzel az önmegadó igemével meghozta mindannyiunk üdvösségét és a lehetőségét a mennybe-

jutáshoz.

A húsvéti ünneplésünk minden mozzanata ezt a hálát kell táplálja szívünkben. A virágvasárnap megszentelt barka, melyet egész évben házunkban őrzünk, azt a tudatot kell ébren tartsa a szíveinkben, hogy mi sosem akarunk elárulói, megtagadói lenni a szenvedő Jézusnak, hanem Őt örökké szívünk királyaként ünnepelni és imádni.

Amikor a húsvéti ünnepi asztalokhoz ülünk, és elfogyasztjuk a tradicionális húsvéti étkeket, melyeket a húsvéti nagymisén megszenteltünk, Jézus utolsó vacsorájára emlékeztessen - hisz ez a kivonulás ünnepe volt a zsidóknál, amikor megemlékeztek arról, hogy Isten kihozta őket

Egyiptomból a rabszolgaság házából -, s ugyanígy Krisztus húsvéti életáldozata minket is kihozott a bűn és a kárhozat szolgaságából. A hagyományos húsvéti tojás is egy ősi keresztény szimbólum: a sír jelképe, melynek fala egyszer csak megreped és egy új élet támad belőle. A sírből feltámadó, s bennünket is új élettel megajándékozó Krisztusra emlékeztet.

Hívó és nemhívó ember egyaránt megünnepli a Húsvétot, ki-ki a maga módján. De ahogy groteszk dolog a Karácsonyból kifelejtene a gyermek Jézus születését, ugyanolyan esetlen dolog lenne úgy ünnepelni a Húsvétot, hogy nem ismerjük az ünnep jelentőségét... És ha már ismerjük, tudjuk, hogy mit is ünneplünk, illő, hogy a szívünk mélyén mindannyian hálát adjunk Isten megváltó szeretetéért. Ezzel a lelkiürettel ünnepeljük meg az ideai Húsvét szent ünnepet, és ezekkel a gondolatokkal kívánok én is a magam, valamint az endrődi és gyomai katolikus egyházközségek hívőközössége nevében áldott húsvéti ünnepet minden kedves Olvasónak, az ősi keresztény húsvéti köszöntéssel:

„Krisztus feltámadt! Valóban feltámadt!”

Czank Gábor plébános

Az endrődi plébánia új webhelye: www.endrodiplebania.hu
A gyomai plébánia új webhelye: www.gyomaiplebania.hu

Újságunk új webhelye: www.varosunkujsg.hu
A hunyai plébánia új webhelye: www.hunyaiplebania.hu

Egy az ÉRTÉK

Kérjük, támogassa adója egyházi 1%-ával a Magyar Katolikus Egyház szolgálatát!

1% Technikai szám: 0011

www.katolikus.hu

Szentelek élete

Az oldalt szerkeszti: Söcsö Géza

SZENT MÁRK evangélista

ünnep: április 25.

Jómódú jeruzsálemi családból származott, a hagyomány szerint levita (pap) volt. Édesanyját Máriának hívták, és unokabátyja volt Szent Barnabásnak. Jézusnál 10-15 évvel fiatalabb volt. Rokoni, vagy baráti kapcsolatban voltak Jézus családjával.

Szintén a hagyományból sejthők, hogy az ő házában tartotta meg az Úr az utolsó vacsorát (Mk 14, 13-16). A jeruzsálemi keresztények az első pünkösd után az ő házában tartották összejöveteleiket, Szent Péter házába ment esodás szabadulása után (Ap-Csel 12, 12). Péterrel Rómába utazott, titkárnak és görög tolmácsa volt.

Alexandriában, szentmiséjén támadták meg, kötelet kötve nyakára elhurcolták, vértanú halált szenvedett. 310 körül. Sírja fölé templomot emeltek. Erelyéit (dicsőhús közé rejtve menekítették ki), 820 körül Velencébe vitték, tiszteletére ott a dómot építették meg 976-1071 között. Azóta szerepel a város címerében az oroszlán, Szent Márk jelképe, attribútuma. Az oroszlán evangéliu-

mának kezdete miatt lett Szent Márk jelképe, mert a „pusztában idült” szavaival kezdte evangéliumát. A 6-7. századtól ünnepéhez a bázasantelés szokása kapcsolódik.

(Iványi László: 200 éves az endrődi Szent Imre-templom)

Endrődiek Baráti Köre közgyűlés Budapesten

folytatás az 1. oldalról

borpince látogatást és szeptemberben a Liget fürdői családi főző napi részvételt.

Természetesen előírás szerint beszámoltunk egyesületünk gazdasági helyzetéről is.

Összetartozásunk jegyében az ez évben kerek születésnapot ünneplő tagtársainkat külön köszöntöttük. A 70 évesek egy-egy üveg pezsgőt, a 75-80 évesek egy kerámiaplakettet kaptak, mely meghatározott percek okozott.

Az elfogyasztott ebéd után még sokáig tartott volna a baráti beszélgetés, ha a busz menetideje nem sürgette volna a rendezvény befejezését.

Várjuk a távol maradt tagtársaink jelentkezését, hogy a további rendezvények még szélesebb körben legyenek lebonyolítva.

EBK vezetőség

GYOMAENDRŐDI KRÓNIKA

- Civil sarok - Czank Gábor atya

Augusztusban lesz három éve, hogy egy városi rendezvényen, az Endrői Népházban találkoztam egy fiatal, dinamikus, szimpatikus fiatalemberrel, aki mint kiderült, nem sokkal azelőtt került városunkba, s mivel civilben volt, rákérdeztem társaságom tagjaitól, hogy ki ő? Hát az új katolikus plébános – jött a válasz. Akkor egy rövid kézfogásra, bemutatkozásra telt, azóta természetesen volt alkalmam számos egyházi és világi rendezvényen találkozni, dolgozni vele. Mint ahogy az eltelt három évben a város lakói is találkozhattak vele, a templomon kívül hivatalos rendezvényeken, ünnepeken, megemlékezéseken vagy épp legutóbb a Kállai Ferenc Népfőiskola Szent Antal Házát ismertető rendezvényének előadójaként.

Igen aktív, igazi gyomaendrődivé vált ezalatt a rövid idő alatt, márcsak azért is, mert nem csak az endrői, hanem a gyomai katolikus egyházközséget is szolgálja, vezeti.

Március idusán beszélgetünk, véletlenül születésnapja után néhány nappal s Húsvét előtt pár héttel az endrői plébánia sokat megélt ódon falai között. Az előtérben híres nagy elődök képei tekintenek le ránk.

- Bár sokan ismernek, sőt sokan kedvelnek is, hadd mutassuk be az egyházi civil oldalát, magát az embert, ha egyáltalán lehet ilyen elkülönítést tenni. Mit lehet tudni rólad, ifjabb éveidről, hol születtél?

Aradon születtem 1980. március 12-én, de szüleimmel Pécskán éltem. Paraszti családból jöttem, bár édesapám az aradi vagongyárban is dolgozott, ma már nyugdíjas. Őseim, szüleim, nagyszüleim ma is Pécskán élnek. Egyetlen fiú vagyok a családban, de van egy nővérem is, aki öt évvel idősebb, már ő is Magyarországon él, Szombathelyen tanít. Gyerekkoromat tehát Aradon és Pécskán töltöttem, Aradon jártam általános iskolába. Középiskolába viszont már Temesváron, a „Gerhardinum” Katolikus Gimnáziumba jártam.

- Hogyan alakult az életed a középiskolás éveket követően, egyáltalán mikor alakult ki benned, hogy a papi hivatást választod, esetleg egy példakép élete kapcsán?

Nagyon vallásos környezetben, családban nőtem fel, ahol a hit, az imádkozás, templomba járás természetes meghatározója volt életünknek, életemnek, ami az akkori Ceausescu érában nem volt mindennapi Romániában. Tízéves lehettem, amikor ez a hivatás megérett bennem, s éreztem, én ezt a küldetést akarom teljesíteni. Amikor középiskolába Temesvárra a Katolikus Kiszemináriumi Gimnáziumba mentem, szüleim is meggyőződtek, hogy én ezt komolyan gondoltam, s tudomásul vették döntésem, beleegyeztek, jól ke-

zelték.

Temesvárról a kisszemináriumból egyenes út vezetett Szegedre a nagyszemináriumba, azaz a Szent Gellért Papnevelő Intézetbe, ahol a szemináriumi, gyakorlati oktatást végeztük, míg a hittudományi elméleti képzést a Gál Ferenc Hittudományi Főiskolán szereztem meg.

- Tíz éve, hogy pappá szentelték, melyek voltak főbb szolgálati helyeid Gyomaendrőd előtt?

Igen, 2005-ben Gyulay Endre püspök úr, egyházmegyénk akkori vezetője szentelt pappá. Ezt követően Békésszentandráson voltam káplán két évet, majd 2007-2010 között plébános Újkígyóson, illetve 2010-2012 között Makón.

- Mint tudjuk, minden sikeres ember elfoglalt, marad szabadidő hobbyra, mivel telik a szabadidőd, ha van?

Igen, az idő nem sok, de igyekszem jól kihasználni, ami erre jut. Szakrális néprajz, vallásos szokások, népi vallásosság, tárgyi emlékek fotózása nagyon érdekel. Illetve minden fotózás, egy szép naplemente, szép kert, egy csárda, épület stb.

Emellett még természetesen sokat olvasok, s kedvelem a természetet, a kertészkedést.

- No és a pipa, a pipázás... hogy alakult ki nálad, hány pipád van? - vetem közbe.

Igen, a pipázás is része életemnek. Ha megtetszett egy pipa, megvettem, így van bőségesen, de kell is, hisz egy pipát naponta egyszer használnsz, ki kell tisztítani. Egyébként belenőttem a pipázásba, hisz gyermekkoromban nagy dohánykertészet folyt a faluban, sokan pipáztak, így később egyszer én is kipróbáltam... Felvetődhet a kérdés, mint plébános pipázhatok-e? Nos, X. Pius pápa engedélyezte még 1914-ben...

- Elmondható rólad, az emberek visszajelzései alapján, hogy ismert s népszerű vagy a városban, sőt volt növéndekeid is - tapasztaltuk - időnként felkeresnek a városban, ragaszkodnak hozzád. Milyen érzés népszerűnek lenni, hogy viselked a népszerűséget?

Meghívják civil eseményekre, mi is szervezünk itt szertartással egybekötött megemlékezéseket az emlékműveknél civil szervezetekkel, mint pl. most az 1935-ös sortűz áldozatai emlékére... Tény, hogy érzem az emberek szeretetét, ragaszkodását. Egyre többen felismernek a városban. Múltkor egy fiatal pár szólított meg, s a beszélgetés végén érdeklődött egyházi esküvő

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrői civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kéri, az ez évi támogatást is. (2014. évi lista alapján) Ha valahol változás történt volna, kérjük, értesítsék a Szerkesztőséget!

Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitásával kapcsolatos költségek fedezése, a templom belső felújításának támogatása.
Adószám: 18380761-1-04.

Szent Gellért Keresztje Egyesület, célja a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda támogatása.
Adószám: 18389980-1-04

Endrődiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.
Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.
Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endrői Füzetek, stb.
Adószám: 19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.
Adószám: 18372276-1-04

Önkéntes Tűzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.
Adószám: 18371608 -1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerálmányának gyarapítása.
Adószám: 18379383-1-04

Gyomaendrői Városi

Sportegyesület, célja a helyi ifjúsági és labdarúgó sport támogatása.
Adószám: 18370827-1-04.

Öregszülői Gyermekéért Alapítvány, célja a külterületen felnövő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.
Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az óvodai felszerelések színvonalának javítása.
Adószám: 18379778-1-04

Kincs Az Életed Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogatékallak élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.
Adószám: 18386932-1-04

A Napsugár Óvodáért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85. sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játékos feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.
Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeknek!” jótékony célú adakozást. Adószám: 18856617-1-04

Gyomaendrői Mentőalapítvány: célja a mentőállomás berendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.
Adószám: 18376713-1-04

A Rózsahelyi Iskola Diákjaiért Alapítvány az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatására szolgál. (Tanulmányi versenyek nevezési díja, úti-költsége, nyelvvizsga díjak, tanulmányi kirándulások, kulturális tevékenységek, rendezvények.) Az alapítvány közreműködésével készült el a Hősök terén és a ligetben lévő játszótér.
Adószám: 18390162-1-04

felől, máskor más ismeretlenek, ez jól eső érzéssel tölt el.

- Végül így Húsvét előtt még inkább előjön, előjöhét a HIT kérdése. Hogyan látod a hitet az emberek életében, te magad hogyan éled meg?

Nem papként vagyok vallásos, hanem az egykori pécskai parasztyerek vallásossága, ami dolgozik bennem, tehát meggyőződésből vagyok vallásos, hithű katolikus.

Kell a hit. Például azt a hitet, ami Magyarországon régebben megvolt, majd a háború következményeként szétzilálták, visz-

za kell adni az embereknek. Ez egyfajta küldetésem is.

Amit a hited, emberiség, közösségi élményed alapján adsz, azt vissza is kapod, s így már elégedett lehetsz. Egészséges módon szeretet az, amit a hit ad.

Fontos a hitoktatás. Látszik a gyerekeknél, fogékonyak a valásra. Felkínálni lehet a vallásosságot, nem rájuk erőszakolni, s ők élnek a lehetőséggel. Szép és nemes feladat ez.

Áldott Húsvéti Ünnepet kívánok mindenkinek.

Dr. Varju László

Egészségről-betegségről

A magyarországi gyógyfürdőzés történetéről

A fürdők gyógyító hatását igen korán felismerték eleink. Esztergomban már 1000 körül is létezett egy leprásokat befogadó gyógyhely, kicsivel később kórház is. Itt, Esztergomban alakult meg aztán első ismert felsőbb szintű orvosi iskolánk is, egy káptalani iskola. A fejedelmi és királyi székváros gyógyításban játszott kimagasló szerepe magyarázhatja, hogy 1180 körül itt hasznosították először intézményesen a hévizes tó vizét és melegét (a mai fürdőtelep elődjét), melyet egy oklevél tanúsága szerint III. Béla első neje, Chatillon Anna antiochiai hercegnő ajándékozott az odateleptől keresztieseknek. A kereszties lovagok itt nyitották meg az ország első nyilvános fürdőjét, mely mellett ispotályt is építettek. De ugyanők tartották fenn és működtették Felhézven a mai fővárosunk első nyilvános közfürdőjét is.

A hazánkban letelepedő első szerzetesrend, a bencés rend tagjai is foglalkoztak gyógyítással. Szent István király egyik, 1015-ben kelt okleveléből tudjuk, hogy az uralkodó tíz szolgát küldött a pécsvárad kolostor számára, a betegek kiszolgálására, hatot pedig azért, hogy a fürdők működtetésében segítsenek a barátoknak. A kolostorok kórházait általában források közelében alapították, hiszen abban a korban a legfontosabb gyógyszerek a gyógynövények voltak, de a kúrálásban nem volt elhanyagolható szerepe a gyógyító erejű, nagy mennyiségű ásványi só oldott formában tartalmazó forrásoknak sem. A Kárpát-medence pedig, mint tudjuk, mindig is híres volt hő- és egyéb forrásairól, felvidéki és erdélyi gyógyvizeiről.

II. András egy 1211-ből származó oklevelében is találunk utalást a budai meleg vízi forrásokra. Az első budai kór- és szegényházat, mely a középkor végéig működött, a király fia IV. Béla 1235 után építtette nővéreinek, thüringiai Szent Erzsébetnek a tiszteletére. A korabeli források szerint a nagyméretű ispotályban gyógyították a „Szent Antal tüze”-ként ismert lobos borbajt is, az úgynevezett „ignis sacer”-t, melyre a gyógyvizek valóban gyógyító hatással lehettek. A híres Szent Erzsébet ispotály, mely a keresztiesek gondozásában volt a XIII. században, feltételezhetően a mai Rudas fürdő közelében állt.

Oláh Miklós Hungariájában megemlíti a betegápolással foglalkozó Szent Lélek Lovagrend ispotályát, mely a mai Lukács fürdő környékén állhatott. Tagjai számára a Szentlélek-rend főnöke, Artolfus nagymester emelt 1330-ban ispotályt és fürdőt. Budának ez volt időrendben a második, és egyben legnagyobb kórháza. (A Szentlélek-rendet Montpellier-ben alapították a XII. század végén. A XIII. században ágoston-johannita – ispotályos – regula alapján átszerveződtek,

ezért nevezték őket is keresztieseknek.)

A török hódoltság korában a magyar városok jellegzetes képét a dzsámikon, minaretken kívül a fürdők formálták. Különösen Buda természeti adottságai – a bővízü hévizei források – kedveztek a fürdőkultúra kifejlődésének, s itt már a XVI. században több nagy fürdőkomplexum épült. Az épületek két fajtája volt ismeretes: a gőz-és termálfürdők, s ezek jórészt csak a vízellátás és fűtés megoldásában különböztek.

A budai Rudas, Rác, Király és Császár fürdő alapjait képező korabeli fürdők is a török korban épültek, s olyan jelentős eredeti részeket, mint például a kupolás, medencés meleg vízi helyiségek még ma is működnek. A Király (egykori nevén Kakas kapu) fürdő 1566 után épült. Vízét Észak-Buda kútjából vezették ide agyagcsővezetékken keresztül.

A török fürdők kívülről vörös és fehér lemezekkel voltak borítva, a kupolákat pedig ólomlemezekkel fedték. A belső tereket, így a Király fürdő középső kupolás terét is márványlapokkal és fajanszdarabokkal rakták ki.

A különböző útleírások nagy lelkesedéssel számolnak be a fürdőről. Fürdőbeli élményéről mesél 1583-ban Wolf Andreas Steinhach is, aki Lichtenstein császári követ kíséretében érkezett Sztambul felé útutazóban Magyarországra: „A fürdőben nagyszerűen éreztük magunkat. Az egyiket nap, mint nap felkerestük; csodaszép, nagyszerű fürdő ez, mely ontja a természetes, csaknem forró ásványvizet, és berendezése is kitűnő... Utitársaimmal mindig éjnek idején használtuk a fürdőt, mivel nappal ez csak a törökök rendelkezésére áll. Úgy tudom, hogy Budán még két ilyen fürdő működik; az egyikbe – állítólag tisztára márványból épült – csak nők járhatnak. A mi fürdőnk vörös márványból épült, lent a török városban, közel ahhoz a kapuhoz, melyen át Tata, Győr és Bécs felé visz az út...”

Báró Wratislaw Vencel, a kalandor cseh ifjú, aki II. Rudolf császár követéhez csatlakozva 1591-ben, tizenöt esztendősen, szintén Sztambul felé utazván jutott el Budára, a város török kori fürdőeletről is megemlíti. „A fürdők – írja – nincsenek messze attól a helytől, ahol hajóink kikötöttek. A vizük olyan forró, hogy emberi test alig állhatja. Gyógyító hatásukat a törökök igen nagyra becsülik, ezért tisztán tartásukra is nagy gondot fordítanak... A medence kerülete 43 lépés, mélysége pedig annyi, hogy a víz egy középtermetű embernek nyakaig ér... Van itt kilenc kamra is, mindegyikben két sárgaréz csap a falba erősítve – ezeken keresztül felváltva meleg és hideg víz jut a medencébe.

Evlia Cselebi, a híres török uta-

Egy magyar ember egy napja

A magyar ember látott egy reklámfilmét hazájáról, és ezért elhatározta, hogy a mai napon csupa olyan dolgot vesz a kezébe, amit magyar feltalálónak köszönhet az emberiség.

Kezdetnek fogott egy golyóstollat (Bíró László, 1931), felírta, hogy Találékony magyarok, majd egy mágnessel feltette a hűtőgépre (Szilárd Leó 1929), utána öngyújtóval (Irinny János 1836) rágyújtott egy cigarettára, közben CD-t hallgatott, nézegette a hologramos matricát a borítón (Gábor Dénes, 1947), majd beszedett egy C-vitamint (Szentgyörgyi 1931). Eszébe jutott egy barátja, telefonált egyet a vezetékes telefonjáról (Puskás Tivadar 1878). Még volt egy kis ideje, ezért játszott egy kicsit a komputerén (Neumann János 1944), elmélázott, hogy mely rendszert használja, végül a Basic Computer mellett döntött (Kemény János 1964), és Excel táblázatba rendezte tennivalóit (Simonyi Károly 1974). Megnézett (volna) egy 3D-s filmet, de ezt még egy 3D-s szemüveggel (Rátai Dániel 2010) sem tudta megoldani. A kudarc után feltett egy bakelitlemezt a hagyományos lemezjátszójára (Goldmark Károly 1948), és bekapcsolta a tv-t is (Mihály Dénes, 1919). Látna, hogy éppen New Yorkot mutatják be, megörült, hogy színes tv-je van (Goldmark Károly, 1948). Nagyon tetszett neki a város, elsősorban a Centrál Park (Asbóth Sándor, ő készítette a város rendezési tervét is). Még megnézett egy tudományos filmet az űrkutatásról, ismét elcsodálkozott a holdautón (Pávlics Ferenc kb. 1960), majd még indulás előtt megpróbálta kirakni a Rubik kockát (Rubik Ernő 1976).

Már semmi nem kötötte le, így elindult sétálni, és mivel a közeljövőben autót kívánt vásárolni, autókat nézegetett. Ezért magához vette automata fényképezőgépét (Mihályi József 1938), dilemmázott kicsit, hogy a régebbi típusú kontaktlencséjét (Dallos József 1928) vagy lágy anyagú kontaktlencséjét (Györffy István 1959). használja-e? Az első kocsit, ami megtetszett, egy Ford T-motórt (Galamb József 1908.), aztán talált egy dízelmotoros BMW-t (Ansits Ferenc 1983), és megnézett magának egy Chevroletet is, amelynek automata sebesség váltója volt (Bíró László 1932). Még felmerült egy VW bogár is a speciális dizájnjá miatt (Barényi Béla, 1925). Ez annyira tetszett neki, hogy ennek még a karburátorát is megvizsgálta (Csonka János 1893). De hamar rájött, hogy marad neki a bicikli, hazamenve meg is nézte a pincében, hogy rendben van-e, főleg a dinamója (Jedlik Ányos 1861), majd ámultan nézte a szomszéd ház tetéjére leszálló helikoptert (Asbóth Oszkár 1928). Ezt a tényt azon melegében elmesélte Pulitzer díjas (Pulitzer József 1917) újságíró barátjának, akivel egy múzeumban találkozott, ahol éppen bemutatják a fényáteresztő üvegbeton feltalálásnak fázisait (Losonczi Áron, 2001) – magát a betont nem tudták megnézni, mivel annak jogi hercehurcát 13 év alatt nem sikerült befejezni.

Mikor végre hazaért, már sötét volt, felkapcsolta, régmódi levényt, meg kriptontöltésű lámpáját (Bródy Imre 1930), megivott egy pohár szódát (Jedlik Ányos 1940), és mivel megfájdult a feje, keresett egy gyógyszert is, meg is találta a legutóbb Bécsben vásárolt Kalmopyrin (Richter Geodeon 1912). Az egész nap fáradozásait kipihenendőt visszatért a bakelit lemezhez, és feltette a Kodály-módszer vívmányait világszerte elterjesztő (Kodály Zoltán 1929) Psalmus Hungaricusát. (Közre adta: Vaszkó Irén)

zó 1660-ban írt beszámolója hiteles és részletes képet ad a budai török fürdőről: „E városnak gőzfürdőre szüksége nincs, mert sok hévize van... Nyolc helyen teljes és tökéletes hévize van... Az Ácsik ilidse (nyílt fürdő): Frengisztánból és Magyarországból kocsikon jönnek ide... Jesil direkli ilidse: Debbághane (a mai Rácváros környéke) külvárosban van a Duna partján; nyolc boltíve fölött magas kerek kupola van, a melynek kerülete kétszáz lépés. Nagyon tiszta, s a vízmedencébe öt fokozatú széles lépcsőkön kell lemenni. Mindenki a természetnek megfelelő fokozaton vesz fürdőt... Nyolc boltív alatt nyolc háfeni medence van; tiszta fürdőszolgák vannak benne... Ennek a vize mérsékelt; természete erős. Kupolájának négy sarkát deszkazindely fedti. Egy zöld oszlopa van, ezért nevezik zöld oszloposnak (jesil direkli). Debbághane ilidse: A város területén belül ólomtetejű, díszes fürdő. Vize kénes levén, szétvágott kénnek szagával bír. Az aranyművesek palackokkal viznek ebből a vízből s fényesítési mun-

kánál használják. Az én ujjamon is volt egy ezüst gyűrű a melynek smaragdja világos írással rá volt vésvé: Szejáh-i álem Evlia” (világjáró Evlia); ezzel a gyűrűmmel bementem ebbe a debbágh-khanei fürdőbe, s mikor kijöttem, a gyűrűm mely tiszta ezüstből volt, tiszta aranyszínű vett fel. A míg Ujvár (Érsekújvár) meghódítására mentünk s utána Belgrádban szeltem, egy évig gyűrűmnek színe nem változott meg.

Eduard Brown angol orvos, aki az Angol Orvosi Társaság megbízásából járt tanulmányúton országunkban, 1673-ban Londonban megjelent munkájában emlékezik meg a török kori felső-magyarországi bányavárosokról, azok fürdőiről és forrásairól. A török kor geográfijának fontos forrásai a török kincstári defterek, amelyeket a múlt század végén már magyar fordításban is kézbe vehettek az érdeklődők.

Forrás: Csiffary Gabriella: Régi magyar fürdővilág
dr. Macsári Judit

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Orbán Sándor

Az Endrődi Csendőrsortűz 80. évfordulója

Endrőd történelmének ma is tisztázatlan tragikus eseménye 80 évvel ezelőtt, 1935. március 20-án történt.

A korabeli választások felkavarták Magyarországot, a különféle pártok képviselői kortes beszédekkel buzdították választóikat. A hatalmas szegény néptömegek a jobb világ reményében hallatták hangjukat és érdeklődve, lelkesedve álltak az őket képviselő pártok jelöltjei mellé. Endrődön 1935. március 20-ára hirdették meg a Kisgazdapárt jelöltjének Andaházy-Kasnya Bélának választási beszédét. A kormánypárti korrupció és az őket kiszolgáló helyi vezetés nem tudta megakadályozni a beszéd megtartását, csak olyan helyzeteket teremtettek, melyek akadályozták a rendezvények nyugodt szervezését. Andaházy szinte egy időpontra kapta meg az engedélyt a beszéde megtartására több településen. Persze várható volt, hogy nem tud időre odaérni mindenhová a képviselőjelölt. Endrődön, a piactéren több mint ezer fős tömeg gyűlt össze és nyugodtan várták a kisgazdapárt képviselőjelöltjét. A jelölt már úton volt, de az előírt időpont után 15-20 perccel érkezett meg; és a gyomai előjáróság nem engedélyezte a beszéd megtartását. A történetet eddig a pontig minden korabeli hírforrás és visszaemlékező hasonlóan mondja el. A jelölt sürgönyözött a miniszteri engedélyért, a tömeg pedig egyre türelmetlenebbül várta Andaházy lelkesítő beszédét. A község vezetése és a gyomai előjáróság elrendelte a tömeg feloszlátását, a rendezvény beszüntetését. És ekkor eldőrdültek a fegyverek. Hat ember holtan esett össze, egy a kórházban halt meg. Sebesültek a földön és a megrémült tömeg menekülése.

Endrőd történelmének egyik legvitatottabb eseményéről néhány sajtóközleményt és tanulmányrészletet közlünk, melyek jól szimbolizálják, hogy a különféle hatalmi csoportok miként próbálták a tragédiát a saját ideológiájuk megerősítésére felhasználni.

Másnap a Hármaskörös helyi lap egész oldalas vezércikkben számolt be az eseményről: Magyar vér folyt Endrődön címmel.

„Megrendítő szörnyű eseménynek volt színhelye az endrődi piactér. A végletekig felizgatott tömeg nem respektálta a csendőri karhatalmat, s amikor legnagyobb részt éretlen suhanócok gúnyolódása, szidalmazása és fenyegető, magatartására eldőrdült a csendőrség fegyvere, 4 férfi, 2 családanya élettelenül hevert a pár pillanat alatt szétfutó tömeg korábbi helyén. A 9 sebesült közül egy a kórházba szállítás alatt meghalt.” (Hármaskörös, 1935. március 22. szám)

A Gyomai Újság másnap ugyancsak vezércikkében számolt be az eseményről:

Támadják a csendőröket: Sortűz

„Közben Gyomáról két lovas csendőr érkezett erősítésül, kik a kövesúton a Domszöghöz akartak a tömeg között menni, de egyesek megfogták a lovak kantárát, sőt az egyik lovon végig is vágtak, mire a két lovas csendőr kivette revolverét, de azt nem volt kénytelen használni, így is át tudott jutni a parancsolt helyre, honnan visszafordulva, most már kivont karddal kezdték az úton álló tömeget oszlatni, míg a községháza előtt álló csendőrök szintén megkezdték volna a tömeg oszlatását, de a tömeg is a csendőrök felé nyomult és Faragó Mátyás törzsmester fegyverét megfogták, mire ő azt elsütötte. Az első lövés után még gyors egymásutánban még vagy hét lövés hangzott el, erre a tömeg hanyatt-homlok menekült csak Kasnya képviselő jelölt úr állt továbbra is az autója mellett, a vastag szivarral a szájában és gúnyosan mosolygott.” (Gyomai Újság, 1935. március 22-ei szám)

Az Endrődi Csendőrsortűz emlékművének megépítése és a szomorú esemény 40. évfordulójára történészekből és politikusokból álló bizottságot hoztak létre és tudományos tanácskozást rendeztek Endrődön. A tanácskozás előadásait könyv alakban is megjelentették. Ebből a kötetből származik a következő idézet:

„Miután a kisgazda képviselőjelölt negyed órát késett, Bakos Józseftiszteletbeli főszolgabíró, mint kirendelt hatósági biztos betöltötte a választási gyűlést. Csakhogy amikor már megérkezett Andaházy-Kasnya, a hatósági biztos még akkor is fenntartotta utasítását. Andaházy-Kasnya ezután a Belügyminisztériumból telefonon ígéretet kapottsérelme orvoslására. Ezért kérte a tömeget, várja meg az alispánhozküldött belügyminisztériumi utasítást. A csendőrök, kiegészülve a Gyomáról küldött két lovas és két kerékpáros csendőrrel, félkörbefogták a piacteret. A gyorsan dőrdülő sortűzek Farkasinszki Lajos kosárfonó, Gellai István földmunkás, Mészáros Gyula cipész, Pribovszkilstván, Gyuricza Bálintné és Polányi Józsefné életét azonnalkioltották. 9. D. Kovács Lajos gyomai napszámos röviddel a sortűz után, Roó Gáspárné pedig több mint két hónappal később, már a gyulai kórházban halt bele sérüléseibe.” (Pölskei Ferenc: Endrőd 1935. A Medosz Történelmi Emlékbizottsága. Endrődi Csendőrsortűz 1935. In: Orbán Sándor és Szakács Kálmán (szerk.) Budapest, 1975. 19.o.)

Az objektivitáshoz idézzünk egy szemtanú visszaemlékezéséből:

„Ott álltam Andaházy-Kasnya képviselő jelölt autójának első sárvédőjére támaszkodva és vártuk az engedélyt. A csendőrök a községháza falánál a gödör egyik oldalán, a tömeg velük szemben. A csendőrök puskájukat súlyba helyezve tartották és az egyik csendőr puskája elsült. (Papp Zsigmond önéletrajzi írása (kézirat))

Sajnos ma sem tudjuk pontosan mi váltotta ki a vérengzést, de azt sajnos igen, hogy a tragédiában meghalt emberek után megtört családok, árvák, egy életre megnyomorított sorsok maradtak. Emlékezzünk tisztelettel a sortűzben meghalt emberekre és ne hagyjuk, hogy még egyszer bármilyen politikai irányzat, párt, hatalmi csoport a saját érdekeik erősítése miatt kisajátítsa a mártírokra való emlékezést.

Rovatvezető: P. Szabó István

Gyoma néprajza

Vörös Vince történelmi jegyzete I.

Vörös Vince levelét és történelmi áttekinthetőségű „jegyzeteit” a parasztság szervezeteiről azért szeretném közzé tenni bocsájtani – minden kommentár nélkül –, mert a gyomai paraszttársadalomra is meghatározó történelmi hatása volt ezen előzményeknek.

Vörös Vince 1911-ben született Kisbicsérdén, Bakonyára nősült, itt élte le életét. A parasztmozgalmakban a Kisgazdapártban számos vezető tisztséget viselt, író, újságíró, 1988. Fkqp elnöke, 1990-1994 között az országgyűlés alelnöke, 2001-ben meghalt.

Új Auróra – 1973-1989 között. Tandí Lajos: „Az óceán közelében” 1978. 1. sz. Békés m. kulturális folyóirat.

Kis Újság – a Kisgazdapárt lapja, Új Barázda – Parasztszövetség lapja

Szabad szó – Nemzeti Parasztpárt lapja

Dr. Futó Zoltánné részére

GYOMA

Rákóczi út 16.

Igen Tisztelt Asszonyom!

Talán első meglepetésemből még fel sem ocsúdtam, abból, hogy az Ön által küldött „Új Auróra” folyóiratot és az „Új Barázda” 1928. szeptember 16-i lapját megkaptam, máris egy másik nagyszerű ámulatba estem, amikor elolvastam a folyóiratban megjelent tanulmányt, vagy ahogy a szerző írja: „adóságtörlesztési kísérlet”, és az „Új barázda” cikkét az Országos Kézművesipari Tárlatról.

Hetven éves vagyok, ebben a korban már ritkán forrósodik fel az ember lelke, de most az történt velem. Többféle okból. Persze, elsősorban Papp Zsigmond nagyszerű tehetsége, képessége robbantott, hisz amit ő „alkotott”, az egymagában csodálatos, s megérdemli, sőt, szükségesszerűnek tartom, hogy a művészet oly magaslatán mutassák be az utódoknak, ahonnan fénye messze tud világítani, hogy lássák, s ha meglátták, hatolhasson be a lelkek mélyébe. Legyen üzenet ebben a furcsán bomló világban: a korszerű művészetet és a népiséget nem lehet elválasztani, nem szabad elválasztani, mert minden megújulás ebből az ősi erőből fakad. Magyarságunk életében a parasztság egy különleges, egyedülálló jelentőségű réteget alkotott, mely egyetlen más néprétegünkben nem található meg: a saját maga elszigeteltségében olyan szellemiséget, kultúrát hozott létre, mely nemzeti kinccsé vált, s Európában ily gazdagodás és nemzeti életelixírjének fontosságában egyetlen más országban nem található meg. S Papp Zsigmond ennek a magyar szellemiséget teremtő népi művészeknek egyik kiemelkedő jelentőségű tagja volt. S ha azt mondom és mondják sokan, hogy Papp Zsigmond hátrahagyott és családja által – ahogy olvasom – főleg lánya által megöröszött alkotásai méltó nyilvánosságot kapjanak, akkor nemcsak egyszerű tiszteletet fejezünk ki az ő képességei iránt, hanem történelmi cselekvést, a legsürgősebb időben,

amikor a magyarságunkat megtartó erő, a parasztság, amelyből oly sok csodálatos népi művészet: népdal, faragászat, színes nyelvi szóhasználat, mondatszerkesztés kelt életre, eltűnőben van, vagy sírhatnánk felette: el is tűnt. Ma, parasztnépünk, mint ilyen, nem létezik. Nemcsak a paraszti falu, a ház, az udvar, kert, tehát a paraszti porta alakult át, részben ipari, részben mezőgazdasági – ipari lakóhelyé, de a parasztságot összetartó lelkeség, gondolatvilág, életforma is megszűnt, eltűnt a határ sajátos dülö-neveivel, erő, patak, völgy, hidak, utak, legelők, kenderföldök, kenderáztató tavak, horók, horgosok, szőlőhegyek, dombok, lankák, térségek, malmok, rétek nevei és még mi minden. Egybeszántják a határt, nincs „Alá-dülö, Aligvári, Sűrű-, Fehérkői dülö”, hanem ezeket számok helyettesítik, melyeknek nincs mondanivalója, nem rokona a népléleknek, mint amazok, melyeket ősapáink-anyáink neveztek így valami őket érintő okból. Ennélfogva az a földterület kötődött hozzájuk. * Papp Zsigmond faragásai, melyeket az „Új Aurórában” látok, ezt az életet fejezik ki. A bútor íróasztalának aratást ábrázoló domborműve remekmű a számomra: a négy kaszás (egyik kaszát élesíti, ahogy nálunk Baranyában mondják: kaszáját kőszőrüli), aztán az aratás asszonyi műveletét bemutató négy parasztságosony különböző mozzanata: a marokszedés, a felszedett marok kévébe rakása, a búzából kötelet készítő, majd a kaszására váró kötelet tartó asszony, a megkötött kévék, a távoli jegenyefás tanya, élethűen ábrázolja a sok verítéket, energiáit igénylő aratást, mely századok, régmúlt idők során forrása volt a lélekből fakadó nóták, játékok felbuggyanásának. A vályogvetők, a páva éppoly igézők, mint bármely természeti csoda**, pl. Erdélyben az égre törő Oltárkő, vagy a monumentális sziklák között húzóódó Békás-szoros és a benne csillogó kristálytiszta patak. Aztán, Asszonyom, elemi erővel tölt fel bennem az emlékek sokasága. A negyvenes évek elején vagy a „Kalászos mozgalom”, vagy a „Parasztszövetség” révén jártam Gyomán. Erről írásom is jelent meg egy lapban – lehet, hogy a „Kis Újságban” –, melyet sok papírjaim között majd egy alkalommal biztosan megtalállok, és akkor, lehetséges, találkozom Papp Zsigmonddal is, mert az orgonakészítés emléke innen származik, csak az idő, és ebben a három-négy évtizedes időben belesűrűsödött nehéz sorsom halványította meg az emlékezést, azért jegyeztem fel Rácz Lajos barátomnak írt, s már lezárt levelem borítékjának hátoldalára azt a néhány szót, írná meg, ki is készítette a gyomai református templom híres orgonáját. E sorok elkészítéséig Lajos barátom még nem írt (nem bántom, hiszen a 80-at veri, és látása erősen gyengül), ezért volt meglepetés az Ön küldeménye, Asszonyom, mely abból a néhány szóval feltett kérdésből ered, melyet Lajos barátom borítékjára jegyeztem fel. Ki sem fejezhetem, mennyire örülök szíves szándékának, csak egyszerű szóimmal mondom érte meleg köszönetet. Nem tudom, lánya-e Ön Papp Zsigmond-

nak, vagy egyéb rokoni kapcsolat fűzi a Családhoz***, de mivel eleget tett kéréssemnek, áldja meg érte az Isten! S nem hallgathatom el, maga a folyóirat, az „Új Auróra” is hatással volt rám, mert ebben a számban több ismerősrre bukkantam, akinek a nemzedékéhez tartozom. S nem is akármilyen nevre: Szabó Pál, Veres Péter, Darvas József, Sinka István, Hegyesi János, mind személyes ismerőseim. És Szűcs Sándor a Sárrét néprajztudósa. Szabó Pál hozzám írta leveleit a Parasztszövetségbe, mikor a negyvenes években a „Szabad Szó”-tól hazakerült Biharugrára. S Kovács Bélával éppen akkor jártunk nála Ugrán, amikor édesanyját temették.

Veres Péter útmutatást adott nekem, a fiatal baranyai parasztembernek, merre és hogyan? Levelei máig megvannak. Egyik füzetét így dedikálta: „Vörös Vincének, az egykés Baranya fiának, hogy nincs más megoldás”. Darvas József, a „Szabad Szó”-nál, a „Kis Újság”-nál állt mellettem. Több előadására elkísértem, könyveit szeretettel ajánlotta nekem. Sinka Istvánnak kedves barátságban voltam, bár ő alacsonyra, én magasra nőtem, kedves humorral „baranyai pszikafának” nevezett, asztaltársaságához tartoztam (Veres Péter is alacsony növésű ember volt és első személyes találkozásunkkor meglepetéssel mondta: „Vince, nem ilyenek képzeltelek el, már-már alakra”). Sinkával, Veres Péterrel is megszerettük egymást. Hegyesi János, a szegénység, a paraszti munkánszomor énekes-költője mindmáig jóbarátságban van velem. Debrecenben együtt voltunk az Ideiglenes Nemzetgyűlés ülésein. Ő szónokolt, én jegyzői teendőket végeztem.

Szűcs Sándort személyesen nem ismertem. Könyveit olvastam, a tudós sokat tett Sárrét világának megismertetéséért, s nagyon örülök, hogy két könyvét a biharnagybajomi tanácselnök közreműködésével tavaly dedikálta nekem és elküldte születésnapjára megjelent új könyvecskéjét. Ez a gazdag szellemi korszak jelent meg előttem az „Új Auróra” 1978. évi 1. számának olvasásával, tehát mélyérezelmű, gazdag emlékü hullám érte lelkemet.

S a fenti sorba teszem Papp Zsigmond emlékezetét is, ő melléjük, a nép kincsei mellé, s igen örülök, ha írásom előkerülésével kiderülne, személyesen ismerősök voltunk. Ezt a leveletem, tiszteletem, megbecsülésem jelölő gondolatban odahelyeztem népművészeti hagyatéka elé, köszöntésül és igazolásul, amit tett, nem pusztán önmaga kedvtelésére tette, hanem a magyar nép számára üzenetként hagyta, mely fontos ma és mindenkörön. Ön iránt is őszinte becsüléssel vagyok Asszonyom, szíves köszöntéssel:

Vörös Vince

* Példaként Baranya megyei földrajzi helynevek

** Papp Zsigmond festményei

*** Dr. Futó Zoltánné szül. Papp Ilona (P. Zsigmond leánya)

Közreadja: Cs. Szabó István

Irodalmi oldal

„béke! béke már!”

Magyar írók, költők és az első világháború

„A világháború nem termelt magyar Türtaioszoikat*, akik csatába énekeljék a halálra szánt ezredeket. Az ok kézenfekvő: a magyar megharcolta a harcát, becsületből és lojalitásból, de nem gyűlölte ellenségeit, és nem érezte a magyar célt a népek szörnyű összezavarodásában. Harcolt, de nem magasztalta a harcot, mint ahogy az ember szívesebben hallgat keserű kötelességeiről.

A nemzedék nagy költői a háborúra a béke vágyának állandó megújult hirdetésével reagáltak, viselve érte, mint Babits Mihály, a hivatalos üldözöttség ódiomát. A legsötétebb, legtragikusabb hang Adyé volt, aki profetikus távolba-hallásával érezte a háború ezerszeres zenebonája mögött a végzet közeledő lépéseit.

A magyar katonák vitézségét Gyóni Géza hirdette, Ady hangján nevelt verseiben, melyek a körülzárt Przemysl várából és orosz hadifogságból érkeztek haza, romantikus körülmények között. De Gyóni sem a háborút dicsőítette, csak szegény harcosokat, és legerősebb verse, a Csak egy éjszakára a harctéren szenvedők rettenetes felkiáltása azok ellen, akik távoli, védett helyeken dicsérik vagy nem dicsérik a mások vére hullását, a haldokló gladiátor átka a nézők ellen” – írta Szerb Antal a Magyar irodalom történetében. (Az a Szerb Antal, aki maga is egy másik nagy világégésben, a második világháború idején halt meg. 1945 januárjában a balfi munkatáborban.)

A nagy háborúra emlékezik a Petőfi Irodalmi Múzeum is, amikor „A maradni szégyen, veszni borzalom”- magyar írók az első világháborúban című kiállítására hívja látogatóit.

„... a háborút megélt magyar írók és költők nézőpontjából és értelmezésében mutatja be az 1914 és 1918 közötti éveket. A kiállítás elsősorban a korabeli irodalmi művekből és személyes narratív forrásokból építkezve az egyéni tapasztalatok közvetítésére vállalkozik”- ajánlják a kiállítás megálmodói.

Két költő, két háborús művével emlékezünk mi is az első világháború tragikus időszakára. * Türtaiosz (Kr. e. 7. század) görög költő, a politikai elégia megrementője.

BABITS MIHÁLY: HÚSVÉT ELŐTT

S ha kiszakad ajkam, akkor is,
e vad, vad március évadán,
izgatva bellül az izgatott
fákkal, a harci márciusi
inni való
sós, vérizű széltől részegen,
a felleg alatt,
sodrában a szörnyű malomnak:
ha szétszakad ajkam, akkor is,
ha vérbe lábbad a dallal és
magam sem hallva a nagy Malom
zugásán át, dalomnak ízét
a kinnak ízén
tudnám csak érzeni, akkor is
- mennyi a vér! -
szakadjon a véres ének!
Van most dicsérni hősokeket, Istenem!
van óriások vak diadalmaid
zengeni, gépeket, ádáz
munkára hűlni horogotott
ágyuk izzó torkait:
de nem győzelmi ének az énekem,
ércfalpaít a tipró diadalnak
nem fízstelem én,
sem az önkény pokoli malmát:
meri rejtek élet száz szele, március
friss vérizgalma nem türi géphalát
zengeni, malmokat; inkább
szerelmet, embert, életeket,

meg nem alvadt fürge vért:
s ha ajkam ronggyá szétszakad, akkor is
ez inni való sós vérizű szélben,
a felleg alatt,
sodrában a szörnyű Malomnak,
mely trónokat öröl, nemzeteket,
százados korlátokat
roppantva tör szét, érczabolát,
multak acél hiteit,
s lélekkel a testet, dupla halál
vércafatává
morzsolva a szűz Hold arcába köpi
s egy nemzedéket egy kerék-
forgása lejárát:
én mégsem a gépet énekelem
márciusba, most mikor
a levegőn, a szél erején
érzeni nedves ízét
vérünk nedvének, drága magyar
vér itálának:
nekem mikor ittam e sós levegőt,
kisebzett szájam és a szó
most fájnak e szájnak:
de ha szétszakad ajkam, akkor is,
magyar dal március évadán,
szélnek tör a véres ének!
Én nem a győztest énekelem,
nem a nép-gépet, a vak hőst,
kinek minden lépése halál,

tekintetétől ájul a szó,
kéznyomása szolgálás,
hanem azt, aki lesz, akárci,
ki először mondja ki azt a szót,
ki először el meri mondani,
kiáltani, bátor, bátor,
azt a varázsszót, százezrek
várta lelekzetadó szent
embermegváltó, visszaadó,
nemzetmegmentő, kapunyitó,
szabadító drága szót,
hogy elég! hogy elég! elég volt!
hogy béke! béke!
béke! béke már!
Legyen vége már!
Aki alszik, aludjon,
aki él az éljen,
a szegény hős pihenjen,
szegény nép reméljen.
Szóljanak a harangok,
szóljon alleluja!
mire jön új március,

viruljunk ki újra!
egyik rész a munkára,
másik temetésre
adjon Isten bort, buzát,
bort a feledésre!
O béke! béke!
legyen béke már!
Legyen vége már!
Aki halott, megbocsát,
ragyog az ég sátra,
Testvérek, ha tul leszünk,
sohse nézünk hátra!
Ki a bűnös, ne kérdjük,
ültessünk virágot,
szeressük és megértjük
az egész világot:
egyik rész a munkára,
másik temetésre:
adjon Isten bort, buzát,
bort a feledésre!
(1916)

GYÓNI GÉZA: Csak egy éjszakára...

Csak egy éjszakára küldjétek el őket;
A pártoskodókat, a vitézkedőket.

Csak egy éjszakára:
Aki fent hirdetik, hogy – mi nem felejtünk,
Mikor a halálgép muzsikál felettünk;
Mikor láthatatlan magja kél a ködnek,
S gyilkos ólom-fecskék szanaszét röpködnek,

Csak egy éjszakára küldjétek el őket;
Gerendatöréskor szállka-keresőket.

Csak egy éjszakára:
Mikor siketítőn bögni kezd a gránát
S úgy nyög a véres föld, mintha gyomrát vágnák,
Robbanó golyónak mikor fénye támad
S véres vize kicsap a vén Visztulának.

Csak egy éjszakára küldjétek el őket.
Az uzsoragarast fogukhoz verőket.

Csak egy éjszakára:
Mikor gránát-vulkán izzó közepén
Ugy forog a férfi, mint a falevel;
S mire földre omlik, ó iszonyu omlás, –
Szép piros vitézből csak fekete csontváz.

Csak egy éjszakára küldjétek el őket:
A hitetleneket s az üzérkedőket.

Csak egy éjszakára:
Mikor a pokolnak égő torka tárul,
S vér csurog a földön, vér csurog a fáról
Mikor a rongy sátor nyoszörög a szélben
S haló honvéd sóhajt: fiam... feleségem...

Csak egy éjszakára küldjétek el őket:
Hosszú csahos nyelvvel hazaszeretőket.

Csak egy éjszakára:
Vakító csillagnak mikor támad fénye,
Lássák meg arcuk a San-folyó tükrébe,
Amikor magyar vért gőzölve hömpölyget,
Hogy sirva sikoltsák: Istenem, ne főbbit.

Küldjétek el őket csak egy éjszakára,
Hogy emlékezzenek az anyjuk kinjára.

Csak egy éjszakára:
Hogy bujnyának össze megrémülve, fázva;
Hogy fetrengne mind-mind, hogy meakulpázna;
Hogy tépné az ingét, hogy verné a mellét,
Hogy kiáltná bögvé: Krisztusom, mi kell még!

Krisztusom, mi kell még! Véreim, mit adjak
Arjáért a vérnek, csak én megmaradjak!

Hogy esküdne mind-mind,
S hitetlen göggyében, akit sosem ismert,
Hogy hívna a Krisztust, hogy hívna az Istent:
Magyar vérem ellen soha-soha többet!
– Csak egy éjszakára küldjétek el őket.

(Przemysl, 1914. november)

Vén Árpád: Fogd meg kezét, Uram!

Van-e a világon sorsgyötörtebb nemzet a magyarnál,
Erre választ senki nem tudná, ha mindjárt akarná.
E sokat szenvedett nép még ma is töpreng és kínlódik,
Amely olyan lesz maholnap, mint egy száraz rózsafa, amely nem bimbózik.

Kéne e rózsafának egy hozzáértő mester, egy hírneves kertész,
Áki olyan legyen az emberek közt, mint templomban a lelkész.
Ki hirdeti Istennek parancsait, hirdeti csodáit,
De magyarságunk talán még nem ért el odáig?

Miért nincs meg e maroknyi népben, ami létezik másban,
Miért kell néki élni elnyomva és megalázottságban?
Meddig bírja húzni a nyakába szoruló igát,
Miért lett e nemzetből egy könnyező anya, mely siratja fiát?

A világon vajon hány millió ember szereti a piros-fehér-zöldet,
Hányan öntözik hulló könnyeikkel a szent anyaföldet?
Hánynak jut eszébe naponta e szent szó: a Magyarok Istene,
Hány tudná elmondani azt: szívem boldogsággal van tele?

Miért nincs, ki vigyázzon a tengerben e parányi csepp vízre,
Van-e olyan ember, aki a nemzeti színüinkből szebb csokrot fűzne.
Van-e még valakinek szebb, dicsőségesebb és csodálatosabb múltja,
Gondoljunk csak arra, hogy honnan kelt először e szép nemzet útra.

Annyi vitézt és hőst, világhírű tudóst senki sem tart számon,
Nemzetnek kell lennie annak, aki merne, hogy kiálljon.
Éppen ezért segíteni akar Isten az eltűnő félben levő magyarságon,
Legyen az anyaországi, határon kívüli, vagy túl az óceánon.

Fogd meg kezét, Uram e kismemizett, meggyötört népnek,
Hogy a jövőnket általad láthassuk mindannyian szépnak.
Taníts meg arra, hogy távolból is szorítsuk kezét egymásnak,
Mindaddig, míg az utolsó magyarnak valahol egy sírt megásnak.

Elmondta Vén Árpád székely-magyar testvérünk Békéscsabán, 2007. november 18-án a vasárnapi istentisztelet után, az Úr asztala előtt, aki a Kézdivásárhely melletti Torjáról érkezett hozzánk, Isten áldja meg érte!
Közreadja: Cs. Szabó István

Füst Milán: A magyarokhoz

Oh jól vigyázz, mert anyád nyelvét bízták rád a századok
S azt meg kell védened. Hallgass reám. Egy láthatatlan lángolás
Teremté meg e nagy világot s benned az lobog. Mert néked is van lángod:
Szent e nyelv! S több kincséd nincs neked! Oly csodás nyelv a magyar.
Révület fog el, ha rá gondolkodol is.
Ne hagyj hát, hogy elmerüljön, visszasüllyedjen a ködbe, melyből származott
E nemes-szép alakzat... Rossz idők futottak el feletted,
Megtörtött a téli gond és romlásodat hozta, megtapodtak,
Megtölgatták hitedet, az eszed megzavarták, szavak áradatával ellepték,
Áradás szennyével borították be kerjeid, vad vízi szörnyek ették virágaid, — majd
a vad burjánzás

Mindent ellepett utána, — oly termés volt ez a térségeken emberek!
Hogy üszökké vált minden, aminek sudárrá kellene szöknie...

De légy türelmes, — szólók hozzád, — vedd a Libanon
Ős cédrusát, e háromezeréves szüzet, — rá hivatkozom, mert onnan vándoroltam
egykor erre.

Tekintsd őt, — türelmes pártájával hajladoz a szélben, nem jajong.
De bölcsen hallgat s vár, amíg a negyedik nagy évezredben
Kibonthatja gyümölcsét a nagyvilág elé. S tán ez a sorsod itt.
Ki fényel sötétséget oszlat, holtat ejt s élő emel,
Borulatodra majdan rátekin. Halld meg szavam!
Én profétáktól származom.

*Egy magyar-zsidó ember csodálatos vallomása anyanyelvünkről, Isten áldja meg
érette, áldott legyen emléke!*

Közreadja: Cs. Szabó István

Az utolsó nap

(novella - diákversenyre)

Kellemes, enyhe tavaszi reggel volt. Napfényben úszott minden, madarak csicseregtek szerte a fákon. A mezőn virágok illatoztak.

Egy tanya udvarán három gyermek játszadozott, két kisfiú és egy kislány. A legidősebb, Elek olyan hatévesforma gyerek lehetett, öccse, Ince négyéves volt, a kislány, Irénke pedig csak hároméves, alig volt valami fogalmuk az élet nehézségeiről.

Távolabb tőlük, a csirkék között egy cseléd tevékenykedett, kukoricamagot szórt közéjük. A hátán valami fehérlett, de távolról nem igazán volt kivehető, hogy mi az. Közelebről már látszódtott, hogy az bizony egy kislány batyuba téve. Ő volt Margitka, a legfiatalabb testvér, alig töltötte be első életévét. Kerek szemekkel bámulta a csibéket, amint egymással viaskodtak a kukoricaszemekért.

Ideint minden a megújulást, az élet szépségét hirdette, de ezek a csöppségek el sem tudták képzelni, hogy bent a házban mi történik. Az édesanyjuk feküdt ott bent nagybeteg ágyában. Mellette nagymamája tett-vett, ápolta gondosan unokáját. Nem egy könnyen átvészeltető betegséget tartotta az ágyban ezt a huszonéves édesanyját, nem, hanem a tüdőbaj gyilkos keze szorongatta őt. Némán feküdt, kimerülve, csendben tűrte sorsát.

Nagymama egyszer csak megállt és nézte csendben unokáját, akit ő nevelt fel, hiszen árva lett még kislány korában. Tudta jól, hogy mi lesz a vége a dolognak. Ismerte ő közelről a kórt. A férjét is ez vitte el, sőt még a bátyját is, aki egy nagyreményű fiatal pap volt, telve életerővel, és mégis oly hamar elragadta a halál. Akit megkörnyékez, annak megpecsételődik a sorsa.

Egy könnyecsképp csurrant ki nagymama szeméből. A négy dédunokája jutott az eszébe. Ők is árvák lesznek, akár az anyjuk. Az apjuk odavan a fronton, már két éve nem tudnak róla semmit. Lehet, nem is él. Itt már csak a Jóisten segíthet.

Ebben a pillanatban elkezdtek ugatni a kutyák. Az asszonyok jöttek haza a templomból, ugyanis vasárnap volt. Éppen delet harangoztak.

Nagymama kiállt eléjük az útra, és bevárta őket.
- Jöjjenek be imádkozni, Irén haldoklik – mondta nekik halkan.

Azok szó nélkül elindultak utána. Amint mentek fel a gangra, a három gyerek majdnem elütötte őket, úgy szaladtak a cseléd elől, ugyanis elcsenték a kendőjét. Szegény leány hátán Margitkával alig győzte utolérni őket. Végül azért sikerült. Mire kilihegte magát, a három rosszcsont már el is tűnt. Az asszonyok néztek a gyerekek után.

- Mi lesz velük? – kérdezték magukban.
Amikor beértek, leültek egy lócára, Irén mellé, aki feléjük fordult. Halkan, alig hallható hangon üdvözölte őket:

- Köszönöm, hogy bejöttetek - suttogetta.
- Ugyan, ez természetes - válaszolt egyikük.

Csend lett, de alig egy perc múlva meg is tört. „Mi atyánk, aki a menyekben vagy, szenteltesse meg a te neved...” - szállt az ima az égbe. Az asszonyok szomorúan, de fegyelmezetten ültek egymás mellett, meg sem mozdultak.

Nagymama kiment az udvarra. Amint kiért, azonnal körbevettek a kicsik. Hívták, hogy menjen velük virágot szedni, azonban ő csak mosolygva megsimogatta az arcukat, ezt válaszolva:

- Nem lehet, édesanyátokkal kell lennem.
- Mikor múlik már el a betegsége? - kérdezte Elek, aki némiképp már felfogta a körülötte lévő helyzetet.

- Nem tudom - jött a kurta válasz -, na eredjetek!
- Regina! - szóló oda a cselédnek. - Szólj a béresnek, hogy fogja be a lovat, pakolja meg szalmával a kocsit, és álljon be az istálló meg a ház közé.

- Értettem - nyugtázta Regina.
Ebből tudta, hogy gazd'asszonya szenvedése lassan a végéhez közeledik. Értette ő, mire kell a kocsit. Ha meghal, azonnal viszik be a faluba. Nagymama visszament a szobába. Mikor beért, látta, hogy Irén sír. Oda ment hozzá és megfogta a kezét. Irén ránézett. Ezt suttogetta:

- Ne hagyja a négy gyereket! Senkijük sincs. Az apjuk, ki tudja, él-e. Nem marad senkijük. Ne hagyja a négy gyereket!
- Nem hagyom, megígérem - nyugtatta nagymama.

Nem sokkal ezután Regina bevezette a három gyereket, kezében a negyedik. Odavitte őket az anyjukhoz, aki egyenként megsimogatta és megcsókolta őket. A gyerekek átölelték édesanyjukat. Már nem volt szokatlan számukra, hogy fekszik, megszokták. Nem tudták, hogy lassan véget ér a szenvedés. Regina ezután kivezette őket. A kocsit már ott állt a ház és az istálló között.

Egy óra múlva Irén már a kocsin feküdt, csukott szemmel, néma ajakkal. A ló befogva, a béres kezében gyeplő. Egy kis hintóban nagymama a négy gyerekekkel, elől pedig a kocsis. A menet megindult. Elöl a szekér, hátul a hintó. A lovak patája felverte a port, ami a virágillattal telvelegében tovább szállt.

Regina állt az út szélén némán, könnyes szemmel nézte őket. Nem mozdult. Már eltűntek a látóhatáron, de ő még mindig ott állt. Könnybe lábadt a két szeme...

Hegedűs Bence

SPORT

Elkezdődött a tavaszi félév a labdarúgóknál

Március 14-én a nemzeti ünnepet megelőzően elkezdődött a 2014-2015. évi labdarúgó-bajnokság tavaszi szezonja. A három és fél hónapos bajnoki szünet után felfokozott érdeklődéssel várta a rajtot mindenki. A téli plhenő alatt igen jelentős változás következett be a csapat életében. Teljesen átalakult az egyesület vezetősége, Vinkovics Attila személyében pedig új elnöke lett a klubnak. A csapat szakmai irányításában is történt változás, a Mezőberénybe távozó Mazán Zoltán vezetőedzőt házon belülről pótolta az új

elnökség az elkövetkező fél évre. A kispadon két rutinos hazai játékos osztozott, Werle Tibor és Farkasinszki László, mint játékos-edzők.

A keretben is jelentős mozgás zajlott, több játékos érkezett, de távozó is akadt.

Érkezett: Ollé Péter (Békési FC), Szilágyi Henrik (Nagyszénás SE), Tóth Krisztlán (Nagyszénás SE), Kókai Kálmán (Nagyszénás SE), Kecskeméti Sándor (Csorvás SK), Pántya Sándor (Mezőberényi FC).

Távozott: Mazán Zoltán (vezetőedző), Kiszely Márk Béla (Csárdaszállási SZSK), Toldi Ákos (Mezőberényi FC), Raffael Hendrik (Mezőberényi FC), Szűcs Gábor (Mezőberényi FC), Erdősi Gyula (Szeghalmi FC), Farkas János (Szabadkígyósi SZSC), Sztankó Ákos (Pilliscsaba SE).

A téli felkészülés alatt kemény munkát végzett a csapat a bajnokság kezdetéig. A betervezett edzőmunkát elvégezték, a kedvező téli és kora tavaszi időjárás is segített ebben a munkában és a tervezett edzőmérkőzések is mind megrendezésre kerültek.

A bajnoki rajt két hazai mérkőzéssel indult, az előzetes esélylatogatás alapján egyik sem ígérkezett könnyűnek, de ettől talán azért jobb eredményt remélt mindenki.

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2015. 03. 14. Gyomaendrőd FC – Kondorosi TE 0 : 4

G.: ---

Ifi.: 0 : 8 G.: ---

Tavaszas, de kissé hűvös időben kezdődött a tavasz első hazai bajnoki mérkőzése. Az osztály eddig egyetlen veretlen csapata, a bajnokesélyes látogatott Gyomaendrődre a nyitófordulóban. Ennek megfelelően azonnal támadólag lépett fel a vendégcsapat, de a hazaiak az elején jól tartották magukat. A félidő 30. percében azonban egy jól eltalált szabadrúgással megszerezte a vezetést a kondorosi csapat. Ezt követően sem változott a játék képe. A félidő utolsó percében, már a hosszabbításban a játékvezető büntetőt ítélt a vendégeknek és kiállította a hazaiak szabálytalankodó védőjét. A büntetőt értékesítették, így kétgólos előnnyel jött a szünet. A második félidő ugyanúgy kezdődött, mint az első fejeződött be. A vendégek kihasználva a hazai védők figyelmetlenségét, már a második percben egy fejjel megszerezték a harmadik góljukat. A mérkőzést továbbra is a vendégek uralták, és a félidő közepén ismét egy fejesgóllal beállították a végeredményt. A minden csapatrészében jobb Kondoros két pontrúgásból és két fejesből szerzett góllal megér-

Benke Mária versei

Ébredő tavasz

Csodálom az ébredő tavaszt
a szemed tükrében.
Ez nyújt nekem vigaszt
a zord téli időben.
Illatos már a lég,
csipős még a reggel,
te nyújtasz reményt
simogató tekintetteddel,
kertemben már rügyfakadás,
éled a természet,
blimbózó tavasz-varázs
messze az enyészet...

Vecsés, 2013. február 18.

Tavasz van...

Tavasz van, tavasz van!
Szellő borzol, itt a kikelet.
Fák, bokrok, s a rügyező barka ág
vidáman integet.

Vadgalamb turbékol az ágon,
A rügyfakadás megindult a fákon.
Szépen füttyül a feketerígó,
hívja a párját, s ez megnyugtató!

Hajnalban kimegyek a szabadba
csend van! – nem vágnak a szavamba...
Felnezek a csodálatos égre,
telihold világt, elvakít a fénye.

A tavasz a megújulás, s a kezdet,
Jókedv, derű mocorog benned!
Élvezed, hogy sokat lehetsz a természetben,
terveket szövögethatsz elméletben...

A levegő illatos, andalító
A lelkenek ez megnyugtató
Csodálattal nézem a kertemet
A fákon, bokrokon a rügyeket.

Vecsés, 2010. március 9.

Árad a fény...

Árad a fény rám,
ébred a természet
kivirul a táj
jön a kikelet.
Madarak csicseregnek
bokrokon, fákon,
múlik a tél
már nagyon várom.
Februárban véget ér a tél
erősen fúj a tavaszi szél
a nap fénye még
nem melegít.
Minden nappal
a tavasz közelít...
Vágyom a virágok
illatát,
a tavasz minden
varázsát...

Vecsés, 2013. február 28.

demelten szerzett győzelmet a talán az ellenfelét túlzottan tisztelő hazaiakkal szemben.

2015. 03. 21. Gyomaendrőd FC – Füzesgyarmati SK 0 : 7
G.: ---

Ifi.: 2 : 1 G.: Madar V., Poharelec Cs.

Az előző heti vereséget követően itt volt a javítás lehetősége a hazai csapat előtt. Sajnos azonban az elképzelt taktika már a második percben felborult, hiszen a vendégek gólt szereztek. Ezt követően a hazaiaknak támadni kellett a pontszerzés reményében, így nagyobb tér adódott az ellenfél támadóinak, akik éltek is lehetőséggel és a 20. és 40. percben góllal büntettek. A félidő utolsó percében az ellenfél védőjét szabálytalanság miatt a játékvezető kiállította, így felcsillant a remény a második félidő szépítésre. Sajnos úgy tűnt, a hazai csapat az öltözőben ragadt, hiszen a második félidő első tizenöt percében újabb három gólt szereztek a vendégek. Ezzel teljesen szétzilálták a hazai csapatot. Sajnos, itt még nem volt vége a gyarmati gólszűretnek, a félidő közepén jött az utolsó, megsemmisítő hetedik találatuk. A mindkét félidőt góllal kezdő, a második félidőt végig hátrányban játszó vendégek teljesen megérdemelten jutottak még ilyen arányban is a győzelemhez. A hazai csapat érthetetlen módon az emberelőnyben teljesen megzavarodott és szétesett. Nagy változás kell a következő mérkőzésekre, ha pontokat szeretne gyűjteni a kiesés elkerülése végett a gyomaendrőd csapat.

Fülöp Zoltán

Jó ember, rossz ember?

Egyszer egy kis falucskában élt egy derék ember a családjával, de sajnos elveszítette a munkáját, és a megélhetésért való küzdelmében egyre ingerültebb, gorombább lett. Mindenfelé munkát keresett, de nem sikerült neki találni. A felesége a háztájiból némi kis élelmet termelt, de a család megélhetése a férfi keresete nélkül bizonytalan volt. A fiuk 10 éves forma legényke, egy törékeny, félénk fiúcska, akit csúfoltak a társai, riadtan ugrott fel a konyhaasztaltól, ha az apja belépett. Az persze nem kímélte:

- Mi van, te kenyérpusztító, mit ljezezel?
- Én seeemmit – mondta Jóska bizonytalanul.
- Na azért, mert kapsz egy nyaklevest – válaszolt az apja.

Szegény gyerek próbált tanulni, de nem ment, mert mindentől félt.

Panaszolta édesanyjának, hogy az apja mennyire megváltozott.

Édesanyja próbálta nyugtatni, hogy ez azért van, mert elküldték a munkahelyéről, és most aggódik a jövőjük miatt. Ez a magyarázat a gyerekeknek nem volt elég, hisz' attól még lehetne kedves, rendes, mint régen, gondolta.

Ahogy telt-múlt az idő, az apa egyre elkeseredettebb lett, elkezdett a kocsmába járni, és naphosszat ott lebzelt. Néha valaki meghívta egy italra, máskor meg valami alkalmi munkát is kapott, annak a bérét azonnal elitta. Ha hazament, még rosszabbul viselkedett. Jóska nem bírta tovább, elhatározta, hogy világgá megy.

Egy szép tavaszi reggel korán kelt, kiosont az udvarra és elindult a falu határa felé... A földműves Jani bácsi is ballagott kifelé a földekre, hogy megkapálja a vetést. Békés, jó természetű ember volt, mindenkihez, sőt még az állatokhoz, növényekhez is volt egy-két jó szava. A faluban mindenki kedvelte őt.

Mikor kiért a földjükre, lepakolta az elemózsiát, amit vitt és felnézett az égre, majd így szólt:

- Üdvözöllek téged, Isten szent teremtménye, légy áldott – és keresztet vetett, majd megreggelizett és elkezdte a munkát.

A gyerek éppen ott bújt el, s figyelte, hogy milyen derűsen dolgozik Jani bátyja, nem ideges, néha meg-meg állt és kedvesen megszólította a felhőt, kérdezte tőle, hogy hová, s merre tart... vagy a vadvirágokat dicsérte, hogy milyen szépek a színeik. Eljött a délidő és elővette az ebédre hozott ételt, majd elmondott egy imát és jó étvággal falatozni kezdett... Egyszer csak Jóska nagyot tüszentett, amire Jani bácsi felfigyelt, s hangos szóval kérdezte:

- Ki van itt, ahol a madár sem jár?

Mivel választ nem kapott, abbahagyta az ebédét, felállt és körbenézett, a kezét a szeme elé tartva, hogy a napsugár ne vakítsa el.

Még egyszer kérdezte, de még hangosabban:

- Ki jár errefelé, ahol a madarak is csak ritkán?

A gyerek félt, de nagyon éhes is volt, így nagy félénken előbújt, s csendesen megszólalt:

- Csak én vagyok, Jóska.

- No, te Jóska, hát miért bujkálsz? Gyere csak elő, nem bántalak – volt a válasz.

- Tisztelettel köszöntöm Jani bácsit – mondta a gyerek – mivel jól nevelt lurkó volt.

- Én is köszöntelek fiam, hogy kerülsz ide? – szólt a férfi.

- Megszöktem otthonról, mert az apám rossz ember,

ember nem tud jó döntéseket hozni, aztán együtt kitáljuk, hogyan tovább...

A gyerek megnyugodott, evett Jani bácsi ételéből és kérdezte, hogy segíthetne neki, munkával meghálálni a jóságát.

- Hiába – mondta – az apám rossz ember, Jani bácsi meg jó ember, ennyi az egész, mit szépítek a dolgot?

- Nem addig van az – válaszolt nevetve Jani bátyja -, ilyen nincs, te gyerek, hogy valaki jó vagy rossz ember. Mindenkinek van jó és rossz tulajdonsága, de attól még nem ilyen, vagy olyan, majd meglátod, hogy elsimítjuk együtt a te ügyedet, és az apád sem fog haragudni, csak ne félj.

Jóska el akarta hinni, hogy ez a jó ember igazat beszél, ezért kicsit megnyugodott. Alkonyodni kezdett, mikor összekapta a szerszámokat Jani bátyja, és elindultak a falu felé. Édesanyja már mindenhol kereste Jóska, kétségbe volt esve, el sem tudta képzelni, hogy hová lett, mert meglátta, hogy az iskolatáskája otthon van. Szaladt az iskolához, kérdezgette az osztálytársait, akik azt válaszolták, hogy nem volt iskolában. A falu főterén nézelődött, a piacon, s környékén, de senki sem látta. Elrohant a kocsmához, ahol az ura téblábolt... Megkérdezte, hogy nem tudja-e hol van a fiuk. Az megrázta a fejét, hogy nem, azt mondta, hogy majd ad ő neki, ha csavarog. Még csak az kéne, hogy bántsa is, gondolta az anyja, mikor olyan félénk szegény.

A nagy aggodalmában szaladgált ide-oda az ismerősökhöz is, mikor megpillantotta a Janit a fiával. Boldogan szaladt eléjük.

Ölelte, csókolta a kisfiát, és könnyei között kérte, hogy többé ilyet ne csináljon.

Jani bátyja megnyugtatta a gyereket, hogy elrendezi az apja sorsát, csak legyen nyugodt, menjen szépen haza, majd a kocsmához vette az útját.

Meglátta a gyerek apját szomorúan üldögélni, józan volt, s elkeseredett.

Jani meghívta egy italra és leült mellé, majd elmondta neki, hogy a fatelepen munkásokat keresnek, szeretné, ha vele menne másnap reggel, de józanul, munkára készen, mert felveszik dolgozni, nem is rossz bérért.

Az apának kikerekedett a szeme, megdöbbenve háállkodott.

Jani bá' egy feltételt szabott csak, hogy beszélgesen a fiával, magyarázza el neki, hogy miért volt az utóbbi időben olyan mogorva, és tegye rendbe a családi életüket, mert a gyerek nagyon fél tőle...

Ő hálásan megígérte, hogy rendbe hoz mindent.

Jóska másnap boldogan ment iskolába, nevetgélve mesélte, hogy világgá ment, de csak a falu határáig jutott. A többiek kíváncsiskodtak, s azt vette észre, hogy már egy-két barátja is akadt, hívták a többiek focizni...

Hát így végződött Jóska nagy világutazása, megtanulta, hogy nincs jó és rossz ember, csak nehéz helyzetek vannak, de ha a családban szeretet és összetartás uralkodik, akkor minden nehézségen túl lehet jutni, mert a szeretet mindent legyőz...

Ízes Ízek

Április

Hamis túrógombóc

Aludtjeget kicsi lángon felforraltunk, amíg kicsapódik belőle a túró. Ekkor búzadarát főzünk bele, amíg jó sűrű nem lesz. Hagyjuk a masszát kihűlni. Belekeverünk tojást, kevés cukrot. Gombócokat formálunk belőle és prézlibe forgatjuk. Átmelegítve vaníliás porcukorral megszórva tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosí úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

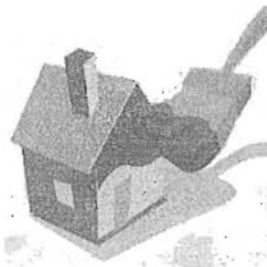
Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRŐD, SZENT ISTVÁN. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
 - homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
 - gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
 - rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
 - laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
 - fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
 - tetőterek beépítése, szigetelése
 - nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
 - bontás, sít elszállítás
 - vizes falak szigetelése
 - házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
 - hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglal lerakása)
 - melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
 - padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
 - állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)
- LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

INTER
NYELVSTÚDIO
Ny.sz.: 21381-2007

Nyelvtanfolyamok

Angol **újrakezdő** - 40 óra, 10 hét

Alapfokú nyelvvizsga felkészítő - 60 óra 10 hét

Tanfolyamkezdés áprilisban. Jelentkezési határidő: április 06.
Óradíj: 500 - 850 Ft létszámtól függően.

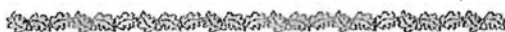
Számítógép kezelő tanfolyam

indul megfelelő számú jelentkező esetén, jelentkezés: április 06-ig.

INTER Nyelvtudió, 5500 Gyomaendrőd, Kossuth u.18.

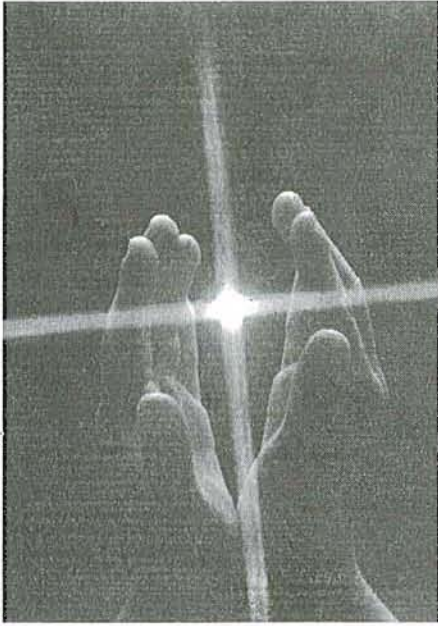
internyelvstudio@gmail.com; 20/22 970 22; 20/947-1603

kedd, esütőitök - péntek 15.00-18.00

Kellemes Húsvéti ünnepet kívánunk !

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, két szívünkben élnek,
Híába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Fehérsz Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

BELA ISTVÁNNÉ szül. **OLÁH JOLÁN** szombathelyi, korábban gyomaendrői lakos, 76 éves korában március 2-án hazatért a Menyei Atyához. Temetése március 13-án volt Endrődön. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Isten örökön pihenése felett.

DINYA VINCE SVD endrői származású verbita szerzetes, aki a kőszegi missziós házban élt, élete utolsó 20 évében, 86 éves korában, február 25-én adta vissza lelkét Teremtőjének. Temetése március 12-én Kőszegen volt. Gyászolják a verbita missziós szerzetesek és az endrői rokonok. Isten adjon örök nyugalmat neki! (Későbbi lapszámunkban megemlékezünk róla.)

özv. **FARKAS GELLÉRTNÉ UHRIN IRÉN** kétsopronyi, korábban hunyai lakos, 86 évesen március 19-én az Égi Hazába költözött. Temetése Hunyán volt, március 27-én. Gyászolja családja.

FARKAS IMRÉNÉ szül. **TÍMÁR REGINA** gyomaendrői lakos, 93 éves korában, február 18-án távozott az örökkévalóságba. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Isten adjon neki örök nyugalmat.

IVÁNYI LAJOSNÉ szül. **HABZDA MÁRIA** gyomaendrői lakos, 88 éves korában, február 25-én Egyházunk Szentségeivel megerősítve távozott az Örök hazába. Gyászolják családtagjai szerettei. Isten adjon neki örök nyugalmat.

SOCZÓ JÓZSEFNÉ KÜRI MÁRIA békéscsabai, korábban hunyai lakos, életének 93. évében az Égi Hazába költözött. Temetése Hunyán volt, március 19-én. Gyászolják: fia, menyee, unokái, dédunokája és a rokonság.

TÍMÁR LAJOSNÉ szül. **TÍMÁR ILONA** volt gyomaendrői lakos 86 éves korában, február 3-án, Egyházunk Szentségeivel megerősítve távozott szerettei köréből. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Isten örökön pihenése felett.

UHRIN BENEDEK budapesti, korábban gyomaendrői lakos, 93 éves korában, február 9-én távozott az örökkévalóságba. Temetése március 20-án volt Endrődön. Gyászolja fia Attila, a rokonok és ismerősök. Fogadja be lelkét az örök boldogság. (Későbbi lapszámunkban megemlékezünk róla.)

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrői és a hunyai templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

(folytatás az 5. oldalról)

A tanulók tanulmányi átlaga 4,27 volt.

Ezt követően csak első és második gyermekeket tanítottam.

Majd az Endrői Gyógypedagógiai Iskola igazgatója 5 évre megbízott az ott folyó munkával. 1968-ban házat építettünk Endrődön a Könyves Kálmán u. 8 sz. alatt. Férjem halála után még 10 évig maradtam benne. Kortársad Kurilla Marika és férje Gellai József asztalos mester vették meg. Én Békéscsabára költöztem a belvárosba egy 48 m²-es lakást kaptam a ház árért. Innen 4 évig visszajártam még Endrődre tanítani.

Babycám! – Irtál Bukva Imréné Irma néniről – Vele egy utcában laktunk, nekem megmutatta a sok szép kézimunkáját. Tanítottam Fásy Katicát, a keresztlányát és a Katika gyermekét Vaszkó Zolikát is.

2006-ban szívinfarktust kaptam, majd Szegeden szívműtét követte, de hála Istennek felgyógyultam.

Babycám! – emlékszel még az együtt töltött évre? Igyekezünk az írásbeli feladatokat elvégezni addig, míg a harmat felszáradt, és

Fényképalbum

mentünk a Körös-partra a gátoldalba, itt olvastunk, tanultunk... Ott tanultuk Petőfi Sándor: „Itt van az ősz, itt van újra”...című versét. „Hallgatom a fák lehulló levelének lágy nesztét...” Csodás emlékek ezek. Pedagógiai munkám legnagyobb sikerének azt tartom, hogy az 1 napos korában agyvérzést kapott kisfiút Ny. Miklóskát megtanítottam az idők folyamán írni, olvasni, számolni, s mire Budapestre vitték a szülei iskolaérettségi vizsgálatra, mindent rendben találtak nála. Jelenleg tizedikes, a Kereskedelmi Iskolában.

Ha Endrődön vagyok, mindig felkeresem Szabó Zoltánné Gizike tanító nénit, s elbeszélgetünk a régi szép időről.

Szoktam meglátogatni volt tanítványaimat, azok szüleit, többször kimegyek a Városba is nézelődni. Békéscsabán is keresem az endrődiek társaságát.

Megkezdtem egy olyan elsős tankönyv írását, amelyből megtanulhatnak majd a dédunokáim olvasni, ha már én nem leszek. A betűhívó képeket már elkészítettem. Ez év június utolsó szombatján a hatvanadik érettségi találkozókra szeretnék elmenni Hajdúböszörménybe. Tavaly

az 59. találkozón ott voltam, sajnos az ötvenhárom osztálytársból már csak heten vettünk részt.

2016-ban – ha élek – gyémánt diplomát kapok a Debreceni Kéttornyú református templomban, mert a Hajdúböszörményi Tanítóképző jogutódja a Debreceni Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző lett. E helyen vettem át 9 éve az aranydiplomámat is.

Babycám – sajnos már csak így tudok írni – ilyen csúnyán... Sok minden ért az életben. Nem szoktam írni, mert már ezt nem tartom írásnak... Sok szeretettel csókollak! Üdvözlöm a férjed, Gyermekeidet.

Remélem, találkozunk még.

Tisztelettel: Mária néni

Békéscsaba, 2015. márc. 5.

Eddig a levél, remélem, hogy sok kedves régi osztálytársam magára ismer a levél, ill. a fotó láttán és örömet leli e nosztalgikus elmúlt több mint fél évszázadban. Endrőd bölcső, aminek emléke örökre bevésődött az életünkbe és mindig jó rá visszaemlékezni.

Köszönettel és tisztelettel:

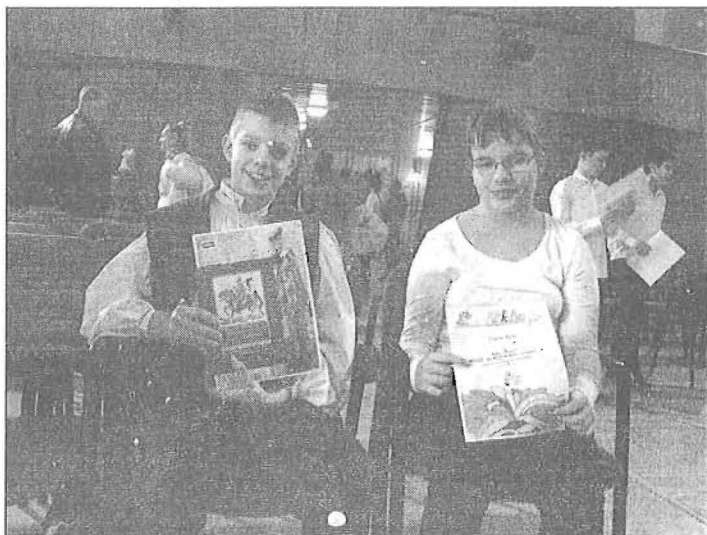
Benke Mária (Török Baba)

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Mondamondó Verseny

A Nemzeti Művelődési Intézet Békés Megyei Irodája és a Körös-Vidék Drámapedagógiája Alapítvány közösen hirdette meg a Megyei Mese- és Mondamondó Versenyt, amelyre 2015. február 26-án került sor Mezőkovácsházán. A találkozó célja, hogy a térségben fellelhető monda- és mesevilágot minél szélesebb körben megismertessék az érdeklődőkkel. A versenyen a megye 17 általános iskolájából, négy korcsoportban, közel ötven diák mérettette meg magát. A Kis Bálint Általános Iskolát az 5-6. osztályosok versenyében két tanuló képviselte. Vincze Levente 6. b és Csalah Kata 5. c osztályos tanuló. Kata dicséretben és oklevélben részesült. Felkészítő tanára: Hunya Jolán. Levente pedig első helyezést ért el. Felkészítője: Gordos Zsuzsa. Gratulálunk!

Csalah Kata és Vincze Levente

Szitakötő...

Több mint negyven alsós diák vett részt azon az érdekes - a Sitakötő Oktatási Program keretén belül szervezett - foglalkozáson, melyet Horgas Judit a Sitakötő folyóirat szerkesztője tartott számukra. Horgas Judit Kovácsné Nagy Katalin tanítónő meghívására érkezett hozzánk.

Egy ökoiskola abban különbözik egy átlagos iskolától, hogy nem csak a tanításban érvényesül a környezeti nevelés, hanem az iskolai élet minden területén. Hogyan működik ez sikeresen a mi iskolánkban? Erre voltak kíváncsiak a napokban Szeghalomról érkező kollégáink. A témáról Ágostonné Farkas Mária igazgató tartott prezentációt. A délután baráti beszélgetéssel zárult.

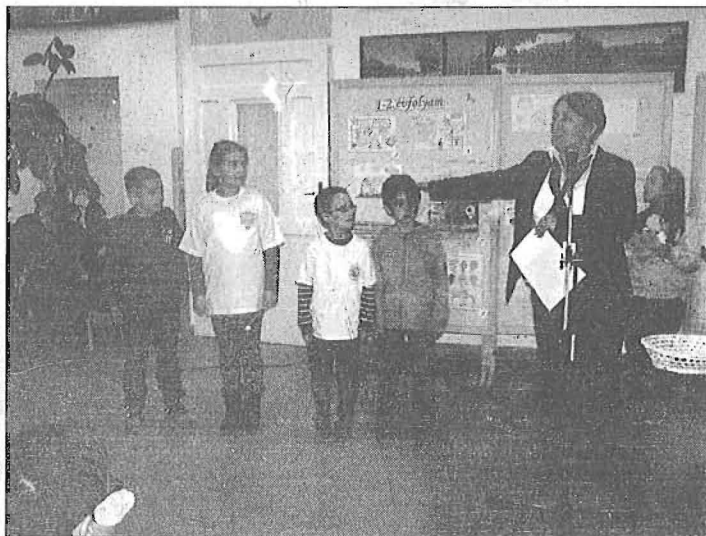

Tehetségdondozó verseny

Iskolánk 2015. március 17-én délután a TÁMOP-3.4.3. Tehetségdondozó Projekt keretén belül versenyt rendezett, melynek témája: „A tudatos vásárlás”.

A versenyre Gyomaendrőd Járás négy intézményéből 64 diák nevezett be.

Ágostonné Farkas Mária intézményvezető köszöntő szavai után a rendezvényt Kepenyés András, KLIK tankerületi igazgató nyitotta meg. A kisdíjak üdvözlő műsora után kezdődtek a csapatversenyek. A változatos feladatok elsősorban az ésszerű és környezettudatos vásárlásról szóltak. Ez volt a témája azoknak a rajzoknak is, amit a versenyzők készítettek. A rögtönzött kiállításon a legsikeresebb alkotásokat díjaztuk. A csapatok közös munkájuk eredményeként első, második, harmadik és negyedik helyezést értek el.

Kicsi tehetségek és az igazgatónő

Tavaszi mazsorett verseny

A Színfolt Mazsorett Csoport Országos „A” és „B” kategóriás Mazsorett Versenyen volt március 21-én, Mór. „B” kategóriában a legkisebbek, a Mini mazsorettek versenyeztek: 3. helyezettek lettek botos csoportos kategóriában. Baráth Beáta senior pompon szőlőjével szintén a 3. helyen végzett, de „A” kategóriában, valamint Piroska Attila is a magasabb kategóriában versenyzett: arany minősítést kapott botos szőlő koreográfiájára. Mindenkinek szeretettel gratulálunk!

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium hírei

Bemutatkoznak az új elsősök pedagógusai

Tisztelt Szülők!

Idén nekem jutott az a megtisztelő feladat, hogy a leendő első osztályosok egyik tanító néjeje lehetek. Engedjék meg, hogy bemutatkozzam. **Molnárné Majoros Katalinnak** hívják. Harmincnégy éve vagyok a pályán. A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégiumban 1995 óta tanítok.

38 éves pályafutásom alatt megtanultam, hogy a tanítványaim sok mindenben hasonlítanak, hiszen egykorúak és gyerekek, de mégis mindegyik külön egyéniség. Más-más bánásmódot, személyiségének megfelelő értékelést igényel, amelyet csak folyamatos odafigyeléssel, türelemmel lehet a mindennapokban megvalósítani. Időt kell szánnunk az alapok biztos elsajátítására, a rejtett képességek megismerésére, a készségek kialakítására. Célom a családias, nyugodt, együttműködő légkör megteremtése az iskolában.

*Szándékomat Teréz anya szavaival tudom leginkább kifejezni:
„Szeretetet adni – adni, S érte semmit sem kívánni.”*

Lassan itt a beiratkozás ideje, ezért szeretettel köszöntöm a szülőket abból az alkalomból, hogy gyermekük ősszel első osztályos lesz. Engedjék meg, hogy pár sorban bemutatkozzam... **Szabó Anikónak** hívják, és immár 20. évemet kezdem a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégiumban. Jelenleg gyeden vagyok a 22 hónapos kisfiammal. Szeptembertől azt a megtisztelő feladatot kaptam, hogy a leendő első osztályosok egyik tanító néjeje lehetek.

A tavasz a pedagógus, a szülő és a gyermek számára minden évben izgalmat és várakozással teli hangulatot idéz elő, amikor is az óvodások beiratkozására kerül sor.

A szülőknél él a szorongás, melyik iskolát válasszam, milyen lesz a tanító néni, hogy állja meg a helyét a gyermeke az új körülmények között? Fontos feladatunk, hogy megszerettessük a gyermekkel az iskolát. Hiszem, hogy aki a pedagógus pályát választotta, mindent megtesz annak érdekében, hogy átsegítse a gyermeket ezen a nehéz szakaszon. Az iskolánkban fontosnak tartjuk:

- az egyéni gondozás és haladás lehetőségét
- az egymásra való odafigyelést
- a gyermeki bizalom és derű megerősítését
- a jó légkör megteremtését
- szülőkkel való pozitív viszony kialakítását.

Célom, hogy a gyermeküknek sikerélménye legyen, szívesen járjon iskolába és jól érezze magát.

Mindenkit nagy szeretettel várunk az iskolánk beiskolázási programjaira.

Kedves Olvasók!

Engedjék meg, hogy bemutatkozzam! **Hornok Kitti** vagyok, 22 éves, tanító szakos főiskolai hallgató. A szarvasi Gál Ferenc Főiskola

Pedagógiai Karán tanulok immáron negyedik éve. Ez az év számomra az utolsó év a főiskolán. A tavaszi félévben 8 hetes gyakorlatot kell teljesítenem, amelyet sikeresen megkezdtem a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola

Gimnázium és Kollégium intézményében. A választásom azért erre az iskolára esett, mert anno magam is ebbe az általános iskolába jártam. Könnyű volt a beilleszkedés, hiszen a nevelőtestület zömét diákéveim során már jól megismerhettem. A mentorom, volt osztályfőnököm Molnárné Majoros Katalin nagyon jó példát állít elém. Sok hasznos információval lát el, ami nagy segítségemre lesz a továbbiakban. Ezúton szeretném megköszönni a pedagógusok sok éves munkáját és segítségét, mivel nagy segítséget adnak a pedagógustanoncok számára.

Gimnáziumi egység

(képek a 20. oldalon)

Diákjaink tollából...

Szakmai kirándulás Budapestre

2015. február 27-én pénteken tanulmányi kiránduláson vettünk részt Budapesten az Utazás és Turizmus csoport tagjaival.

A Hungexpo területén rendezett Utazás kiállításon találkozhatunk pl. Olaszország, Törökország vagy Thaiföld kiállítóival, de számos utazási iroda kínálatát is megnézhetjük, mint pl. a Neckermann vagy az Unitravel ajánlatait. Mindenütt kedvesen tájékoztattak bennünket, valamint sok prospektust is magunkkal vihattuk. Láthattuk azt is, ahogyan felépítették a 180 m² területű Magyarország térképet Lego építőközből. A térképen természetesen kiforralt a Hortobágyi Kilenclükü híd, a Tihanyi Apátság, de ezek mellett számos más magyar nevezetesség is. A kiállításon láthattuk jó néhány autómárka legújabb modelljeit is, de ugyanez elmondható a kerékpárokról és a buszokról is. Miután véget ért a szabad foglalkozásunk a Hungexpon, elindultunk a Mistique Room felé, ahol csapatunk kettévált. A feladatunk az volt, hogy három sötét és rejtelmes szobából kiszabaduljunk kincskeresési és logikai feladatok megoldásával, természetesen versenyezve a másik csapattal. Minderre egy óra állt rendelkezésünkre, amely hihetetlenül gyorsan eltelt, ám a feladatunkat időben megoldottuk. Mind a két csapat sikeresen teljesítette a küldetését.

A visszaút némileg hosszabbnak tűnt, mint odafele, mert már mindenki fáradt volt. Ennek ellenére elmondhatjuk, hogy tartalmas, érdekes és izgalmas programokban volt részünk.

Feke Renáta 11.B

Gyomaendrődi Delfinek az Országos Úszó Diákolimpia döntőjében

A 2014-15-ös tanévben az Országos Úszó Diákolimpiára március 7-8-án Győrben került sor, az újonnan megépített Aqua Sportcentrumban, ami egyébként majd egy ifjúsági olimpiának fog helyet biztosítani kiváló feltételekkel.

A 2015 februárjában megrendezett Megyei Úszó Diákolimpián nekem is sikerült kvalifikálni magam 100 méteres mellúszásban, 1:14,5-ös időeredménnyel erre a versenyre.

A rendezvény első napján, március 7-én szombaton került megrendezésre az én versenyszámom. Az V-VI. korcsoport „B” kategóriájának 100 méteres férfi mellúszásában álltam rajthoz. Ezen a napon ez volt a harmadik szám, tehát a verseny első részében úszhattam, ami kedvezett nekem, mert inkább délelőtt szeretek versenyezni. A harmadik futamban az ötös pályáról rajtoltam. Mindent sikerült megvalósítani amit elterveztem, és nagy küzdelem során féltávnál már az élen haladva, 1:11,98-as idővel elsőként értem célba, ami egyúttal az egyéni csúcsum is lett. Elégedett voltam a teljesítménnyel, megérte a sok befektetett munka Irimiás Róbert és Lakatos Tibor edzők keze alatt. Ezúton köszönöm szépen mindenkinek, aki valamilyen formában segített az álom beteljesítésében.

Remélem jövőre is sikerül ilyen eredményeket elérnünk, addig is mindenkinek sok sikert kívánok egyaránt tanulmányi, illetve sportversenyeken.

Gönczfalvi Balázs 12.A

Országos Diákolimpia Megyei Döntő Fiú Kosárlabda Bajnokság, Gyomaendrőd

Időpont: 2015. március 2.

Végeredmény:

helyezés: Andrassy Gyula Gimnázium, Békéscsaba
helyezés: Szent Gellért Katolikus Általános Isk., Gimn. és Kollégium, Gyomaendrőd

helyezés: Vajda Péter Evangélikus Gimnázium, Szarvas

helyezés: BÉKSZI-Trefort, Békéscsaba

Pontszerzőink: Putnoki Tamás, Gönczfalvi Balázs, Csapó Péter
Felkészítő tanár: Darázi Anna

Illés Veronika 10.A

Gimnáziumi életképek

Mistique Room

Mistique Room

Kosárlabda-bajnokság döntő

6/20 **LOTTO**

Várjuk

1/36 **SKANDINAV LOTTO**

játékos kedvű fogadóinkat

nyitvatartás:

hétfő, kedd 8-12, 13-17.

péntek 8-12, 13-18.

szerda 8-12, 13-18.

szombat 8-18.

csütörtök 8-12, 13-17.

vasárnap 9-12

lottózó

Gyomaendrőd, Fő út 56/1 sz.

KENŐ

Oszlácsné Kati

LUXOR

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

Kedves vásárlóim!

Tavaszi ajánlataim:

AGRO ÁRUHÁZ

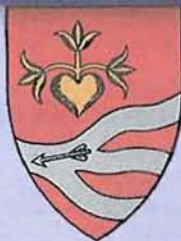
Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- megérkeztek a tavaszi vetőmagok
- zöldségfélék, babok, borsók, fűmagok
- tavaszi virághagymák, rózsatövek
- műtrágyák, növénytápok, virágföldek
- tavaszi lemosó vegyszerek, (vegesol rs, agrokén) stb.
- metszőollók, ágvágók, gallyazó fűrészek
- munkaruhák, védőcipők, védőkesztyűk
- gumicsizmák, esőruhák, takaróponyvák
- kandallók, szenes kályhák, kályhacsövek
- fejszék, balták, kéziszerszámok, lapátok, ásók
- szegek, csavarok, drótháló, kötöző drótok
- festékek, ecsetek, zsákos falazók, ragasztók
- rágszálóirtók, ragasztók, csapdák
- konyhai eszközök, műanyag edények, takarófoliák
- kisállat eledel, kiegészítők, pórások

Várom vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

fi keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 220 Ft

XXII. évfolyam 5. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2015. május

Áldott Pünkösdöt!

Versek a 12. oldalon

A tartalomból:

3. Önkormányzati hírek

5. IN MEMORIAM -
Dinya Vince SVD

13. Köszönjük, Jegyző Úr!

13. MEGHÍVÓ - Rózsahegyi Napok

20. Endródi egyházközségi vacsora

A legszebb, a legjobb, a legdrágább Asszony...

Május első vasárnapján szeretettel köszöntjük az édesanyákat, akiknek orcái örömtől sugároznak, mert gyermekeik rajongó szeretettel, viraggal, dallal, verssel, saját maguk készítette rajzokkal köszöntik fel őket. Így viszonzva azt a nagy szeretetet, amit csak az édesanyjától kaphat az ember. Hiszen a szeretet a legmagasztosabb érzés, amely megszépíti életünket, látóvá teszi szívünket. S ha a szeretetet fokozni lehet, az anyai szeretet kerül a legfelső fokra.

Nem feledheted ezt a boldog időt, amikor gyermeked még kicsi, amikor te vagy a mindene. Ő már most hálálja meg az iránta érzett jóságodat. Kacagva, boldogan szalad karjaidba, mert csak ott talál szeretetet, megnyugvást. Ha pedig játszótársai bántalmazzák, azt kiáltozza: „Anyu, anyuci!”. Ne feledd évek múlva sem ezt a boldog időszakot! Ne panaszkodj, légy nemes lelkű, és boldog. Imádkozz, hogy Isten segítő kegyelme mindig őrizze útjait.

Pár év múlva lehet, hogy gyerme-

kedtől elhagyatva élsz, mert messze sodorta az élet, de Isten végtelen jóságában bízva tudnod kell, hogy gyermeked előbb-utóbb megtalálja azt a kulcsot, amely kinyitja az édesanya iránti szeretet kapuját. S ha rá fog jönni, hogy nem veszítheti el a legnagyobbat, az anyai szeretetet, az lehet, hogy csak akkor fog bekövetkezni, amikor te már az angyalok köréből fogod látni őt. A sírodnál bűnbánó szívvel döbben majd rá, hogy mit mulasztott el. Anyai szíved akkor is ott lesz vele, mert az anyai szív a síron túl is szeret.

Eljön majd az idő, amikor minden anyai szív azzal a tudattal fog a végtelen boldogságban megnyugodni, hogy hátrahagyta gyermekének és unokáinak az anyai szív szeretetét.

Tizenegy éve eufórikus örömmel ünnepeltük az európai csatlakozást. Nagyot csalódtott az, aki Európából csak a fényes áruházakat és az új autók látta.

Folytatás a 7. oldalon

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium hírei

Tanulmányi verseny Mezőtúron

Idén harmadik alkalommal rendezték meg a katolikus iskolák komplex tanulmányi versenyét a mezőtúri Szent István Katolikus Általános Iskolában. Iskolánkat 12 kisdíák képviselte a színvonalasan megrendezett vetélkedőn. Tanulóink számat adhattak matematikai-logikai, helyesírási, szövegértési, természetismereti, bibliaismereti tudásukról és ügyességi feladatokban is összemérhették erejüket. Gyermekünk eredményesen szerepeltek a versenyen, és egy jó hangulatú, élményekben gazdag délutánt töltöttek el Mezőtúron.

Mészárosné Kiss Katalin
tanító

Eredményeink

2015. március 25-én Szegeden a SZEGEPI (Szegedi Pedagógiai Intézet) **versmondó versenyén** három nyolcadikos tanuló vett részt. Húsvétra készülve a **Templom és iskola** volt a mottója, témája a találkozóknak. Harmincegyen neveztek a felső tagozatosoknak meghirdetett versenyre. Wass Albert Üzenet haza című versét Neibort Tibor (II. helyezés); Lászlóffy Aladár Ó iskoláim, drága iskolák! - Nótári Mihály (különdíj); míg Áprily Lajos Tavasz a házsongárdi temetőben című művét Bene Boglárka (oklevél) diákunk mondta el. Felkészítőjük: Polányi Éva tanárnő.

Az ehhez kapcsolódó **rajzversenyen** több indulónk is volt, Vatai Zalán 1. osztályos kisdíákunk III. helyezést ért el. A többiek munkáit is megtekinthették a vendégek a rendezvény alatt. Felkészítője Kerekiné Kovács Klára tanító.

Városi versmondó verseny - 2015.

Eredmények (alsós versmondás)

- 1. osztály: II. helyezett Gubucz Panna, Vatai Zalán
- III. helyezett: Kállai Nikolett
- 3. osztály: II. helyezett: Várfi Zsófi, Demeter Adrienn
- III. helyezett: Hagymási Nelli, Giricz Rebeka
- 4. osztály: III. Szabó Mirtill, Tamás Zoé
- IV. helyezett: Szabó Eszter

Felkészítő tanító nénik: Szabóné Vaszkó Éva, Fekécs Edit, Mészárosné Kiss Katalin, Molnárné Majoros Katalin

Alsós diákjaink közül összesen 41 gyermek indult a versenyen. Valamennyien oklevél és könyvjutalomban részesültek.

5-6. osztályosok korcsoportjában - II. hely Czubka Imola 5. o.
IV. hely: Dógi Árpád 6. o.

7-8. osztályosok korcsoportjában - I. helyezett: Neibort Tibor 8. o.
III. helyezett: Kiss Vivien, Nótári Mihály 8. o.

IV. helyezett: Csereyeczki Liliána 7. o.

A felső tagozatosok közül 15 diák vett részt. Valamennyien könyvet és emléklapot kaptak. Felkészítő tanárai: Kondorné Timár Erzsébet, Polányi Éva

Diákjaink közül hárman képviselték iskolánkat még versenyeken: **Simonyi helyesírási** verseny megyei döntőjére Bene Boglárkát (8. o.) hívták meg, melyet 2015. április 18-án rendeztek meg Békéscsabán.

Természetismeret témakörben indult Kovács Gábor (6. o.), melynek megyei döntője szintén Békéscsabán volt 2015. április 17-én. Mindkettejük eredményéről később értesítik a versenyzőket.

Kalmár Lilla **országos mezei futóversenyen** vett részt. Oros-

Gimnáziumi egység

Disputa-siker a gimnáziumban

Április 18-19-én rendezték Budapesten, az ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnáziumában a Szókrakész Országos Vitaversenyt, ahol az ország legjobb 16 disputacsapata mérhette össze tudását és vitatechnikáját. A Kner Imre Disputakör három csapattal képviseltette magát a megmérettetésen. Az előre kiadott tételmondattal a következő volt: „Szigorúbban kellene korlátozni a szólásszabadságot.” A csapatoknak erre támogató és ellenző oldalra is készülni kell, hiszen a verseny előtt sorsolják ki, hogy melyik oldalt kell képviselniük. A vita körülbelül egy óra hosszú, szigorú szabályrendszer szerint zajlik, és nagyon komoly odafigyelést igényel a versenyzőktől, hiszen meg kell találniuk az ellenfél csapat érvelésének gyenge pontjait. A Disputakör diákjai rendkívül izgalmas mérkőzéseket vívtak, nagyon jó egyéni teljesítményt nyújtottak a csapatsikerek mellett. A selejtező végén aztán kiderült, hogy a három csapat egyike, a KID (Lucas Lancaster, Szujó Róbert, Botos Pongrác) mindegyik vitáját megnyerve a második napi elődöntőbe jutott. Az elődöntőben az Apáczai Gimnázium vitázóival kellett megküzdeni, és nagyon szoros versenyben, egy bírói ponttal bejutottak a döntőbe, amelynek helyszíne az ELTE Jogtudományi Karának Mária Terézia terme volt.

A döntőben egy úgynevezett improvizatív vitát kellett játszaniuk, aminek az a lényege, hogy a tételmondattal kihirdetése után háromnegyed óra alatt kell felkészülniük a mérkőzésre. A tételmondattal: „Magyarországnak nem lenne szabad katonákat küldeni az Iszlám Állam elleni háborúba.” A kilencedikesekből álló KID egy debreceni, tapasztalt vitázókból álló csapat ellen küzdött, és kemény szócsata után végül a verseny második helyét szerezte meg.

A másik két csapatnak sem kell szégyenkeznie, hiszen nagyon jó teljesítményt nyújtottak egy jól szervezett, színvonalas versenyen. A csapatok: Knerteszék: Csordás Alíz, Szonda Lili és Deli Csenge, a Kneresek: Nagy Tibor, Fekécs Gergely és Kun Zsigmond.

Felkészítő tréneik: Malatinszky Zita és Valuska Lajos.

A csapatok és tréneik a Mária Terézia-terem erkélyén

házán, a megyei versenyen 2. helyezést ért el, míg Gödöllőn 223 versenyző közül a 24. helyen végzett. Gratulálunk neki és felkészítő tanárának Irimiás Róbertnek!

Hagyomány iskolánkban, hogy húsvétra készülve **Lelki napot** tartunk. Idén központi témánk a **Kereszt** volt. Czank Gábor atya a **szentmisében** is erről beszélt, majd az iskola előtt az újonnan felállított **keresztet** áldotta meg. Előzetes feladatként **kiállítottunk** olyan tárgyakat, melyek a kereszt szimbólumát hordozzák. Szentképek, rózsafüzérek, Mária-szobor, imakönyvek, szenteltvíztartók, könyvek kaptak helyet a vitrines szekrényekben, váltak láthatóvá az alkalmi tárlaton. A kiállított tárgyakról könyvtárosunk, Margó néni mesélt az odalátogató osztályoknak. A délelőtt hamar eltelt, hiszen hitoktató tanáraink **feladatokat** állítottak össze, ezeket a diákok tantermeikben oldották meg. A nap záró pillanataiban felsőseink a **Passiót**, Krisztus szenvedéstörténetét mondták el. Az emelkedett percek után, léleklében felkészülve vártuk a keresztények legnagyobb ünnepét; indulhattunk a tavaszi szünetere.

Önnek joga van tudni...

A Békés Megyei Önkormányzat hírei

A Békés Megyei Önkormányzat új programsorozatot indít, minden hónapban, változó helyszíneken tart fogadóórákat a megyei elnök és alelnökei. A kezdeményezés célja, hogy a településen élők személyesen mondassák el gondolataikat, problémáikat, észrevételeiket a megye vezetőinek oly módon, hogy ehhez ne kelljen beutazniuk Békéscsabára, levelet írniuk vagy felvenniük a telefont. A Fogadóóra sorozat Békés megye településeit veszi sorra, a program áprilisban indult, Várfi András alelnök Almáskamaráson, Tolnai Péter alelnök Battonyán, Zalai Mihály elnök Békésen tartott fogadóórákat.

A Békés Megyei Önkormányzat Képviselő-testülete április 9-én tartotta soros ülését, melyen számos téma került napirendre. Többek között személycseréről, kitüntető díjak adományozásáról szóló rendelet módosításáról, vagyonrendeletéről, zárszámadásról döntött a testület. Eseti bizottságot hoztak létre a képviselők, amelynek a feladata az lesz, hogy a megyei önkormányzat jelképeit felülvizsgálja, így a címer, a pecsét és a zászló kerül majd görcső alá. Együttműködési megállapodást kötöttek a Békés Megyei Diáksport Egyesülettel és a Békés Megyei Nyugdíjas Egyesületek Szövetségével. A cél az, hogy ezeknek a szervezeteknek a működését, programjaiknak a megvalósítását segítse, támogassa lehetőségéhez mérten a megyei önkormányzat. A testület legközelebb május 7-én ülésezik.

Már negyedszer tartottak nyílt napot olyan hazai projektek helyszínein, amelyek európai uniós fejlesztéssel valósultak meg. A programsorozat 2013-ban indult útnak, célja az, hogy a projektek ne csak elvont fogalomként éljenek a köztudatban, hanem a nagyközönség közvetlenül is megismerje ezeket. Békés megyében a lőkősházi Vásárhelyi-Bréda kastély, a gyulai Erkel Ferenc Emlékház, a Gyulai Várúrföld AquaPalota és a szarvasi Mini Magyarország Makettpark valamint az Arborétum várta a látogatókat.

A megyei önkormányzat egy új kezdeményezést indított útjára: minden évben Békés Megye Pálinkája címet adományozza egy megyei kereskedelmi pálinkafőzdének. Kapcsolódva a Nemzetközi Kisüsti Pálinkafesztiválhoz, az ennek a keretében megrendezett Pálinka Világ Kupa Gyula-Budapest versenyen szakavatott zsűri választotta ki az aranyérmes pálinkák közül azt a megyei itókat, ami 2015-ben elnyeri a Békés Megye Pálinkája címet. A befutó idén a sarkadi Éden-tó Szeszfőzde sajmmeggy pálinkája lett a befutó.

Sikeres projektről számolt be három közreműködő partner: a főpályázó, a Békés Megyei Önkormányzat által alapított Békés Megyei Területi Társadalmi Aktivitás Nonprofit Kft. és két konzorciumi partner, a Dél-Békési Kistérség Többcélú Társulása valamint a Dél-Békés Mezőgazdasági Termelőiért Közhasznú Alapítvány. „A jövőt gyermekeinkkel építjük” - Komplex területi társadalmi aktivitás program a versenyképes Békés megyéért! című projekt keretében megyénkben komplex területi társadalmi aktivitás programot kívánunk megvalósítani.

Sztahovics Zsuzsa
kommunikációs referens
Békés Megyei Önkormányzati Hivatal

Április 30-án elindultak Endrődről Nagyváradra a gyalogos zarándokok

Nem hagyjuk a templomot és az iskolát!

Hunyán április 26-án, vasárnap a szentmisén – immár a hagyományörző módon – megemlékezünk a volt Pogány Iskoláról. A szentmisét a volt iskola elhunyt és élő tanítóit, diákjait ajánlottuk fel.

Ez a nap többszörös ünnep volt. Húsvét 4. vasárnapja a Jó Pásztor vasárnapja az Egyház életében. A Jó Pásztor vasárnap pedig papi hivatások vasárnapja. Erre a vasárnapra esett a hagyományos búzaszentelő is, amikor jó termésért imádkozunk templomainkban.

A jó termés gondolata összefogja ez a többszörös ünnepet.

A Miatyánkban imádkozunk a mindennapi kenyérért – tudjuk, ez nem pusztán azt az egy-két szelet kenyeret jelenti, amit naponta megeszünk, hanem a mindennapi szükségletünket szimbolizálja. Ugyanígy a jó termésért való ima nemcsak a szántóföldi termésért szól, hanem a lelki, szellemi gyümölcsökért is.

Ezeknek a gyümölcsöknek a magvai a családi otthonokban vannak elvetve, az iskolában növekszik és szökken szárba, és majd kinn az életben hoz jó gyümölcsöt.

A szentmisén elhangzott Reményik Sándor gyönyörű verse is, a Templom és iskola.

*Kicsi fehér templomotokba
Most minden erők tömörülnek.
Kicsi fehér templom-padokba
A holtak is mellétek ülnek.
A nagyapáink, nagyanyáink,
Szemükbe biztatás vagy vád:
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!*

A templomi ünnepség után a templomkertben kötetlen beszélgetés, egy kis szerény agapé következett.

Iványi László

A Komédiás Kör újabb bemutatója

A Komédiás Kör érdekes előadással örvendeztette meg a helybieteiket és az érdeklődőket április 24-én a Katona József Művelődési Központban Székely Csaba erdélyi magyar író, drámaíró: **Bánvirág** című tragikomédiáját mutatták be. A darabot Hajdú László, a Komédiás Kör vezetője rendezte.

A darab arról szól, hogy egy erdélyi kis faluban bezárják a bányát, és a férfiak többsége az alkoholizmusba és az öngyilkosságba menekül. Természetesen az élet legszebb érzése: a szerelem sem marad ki a komédiából. De lehet-e komédiának nevezni a darabot, amikor legtöbbször torokszorító pillanatok sora váltja egymást? Inkább tragikus az ábrázolt élethelyzet és a figurák is. A festői szép-szerű Hargita lábainál feloldhatatlan ellentmondás bontakozik ki: mostoha körülmények között élnek az emberek, nem olyan idilli és jó az élet, mint ahogyan gondoljuk. Nevetünk, közben sírni volna kedvünk, a „kisemberek” segélykiáltása vajon elér-e a nagyvilágba? Ki tud megoldást, segítséget nyújtani? A szerző mindenképpen tudja a titkot, élénk tárja az erdélyi életet a maga lecsupaszított valóságában. **Gyomaendrődön** pedig a Komédiás Kör amatőr színészei tudják a titkot: éretten játsszák az önpusztító szerepeket, élvezetesen boncolgatják a karaktereket, **Hajdú László** lényegre – és titkot törő, érzékletes irányításában, rendezésében.

Hunya J.

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

MEGHÍVÓK

Hunyai ministráns- és Mária lányok találkozója május 17. vasárnap 10 óra

Hunyai Hősök Napja: május 31. vasárnap 10 óra, templom

Gyomai Jézus Szíve búcsú: június 13. szombat 10 óra

Hunyai Szent László búcsú: június 27. szombat 10 óra

Hunyai egyházközségi vacsora: augusztus 15. szombat 19 óra (a sok májusi, júniusi program miatt)

A kormányhivatalokhoz kerülnek 2015. április 1-jével a családtámogatási ellátások

A fővárosi és megyei kormányhivatalok hatáskörébe kerülnek április 1-jével a családtámogatási és lakáscélú állami támogatásokkal összefüggő feladatok a Magyar Államkincstár megyei igazgatóságaitól.

Ezzel a kormányhivatalok olyan ellátások folyósításában működnek közre, amelyek a megyében csaknem 57 ezer állampolgárt érintenek, így például az anyasági támogatás, a családi pótlék, a gyermekgondozási segély, a gyermekgondozási támogatás, a nagycsaládosok földgázár-kedvezménye és a fogyatékosok támogatás.

Változás továbbá, hogy az Országos Egészségbiztosítási Pénztár területi hivatalaitól a baleseti megtérítéssel, valamint a keresőképeség vizsgálatával kapcsolatos feladatok ugyancsak a kormányhivatalok hatáskörébe fognak tartozni.

A szervezeti átalakulás az ellátások szempontjából nem jelent változást, a Megyei Kormányhivatal az átvett feladatokat törekszik úgy megoldani, hogy az érintett ügyfelek részére a jogszerűen járó juttatások határidőben és változatlan összeggel megérkeznek az állampolgárokhoz, anélkül, hogy számukra érzékelhető lenne a szervezeti változás.

A közigazgatás e reformja óriási vívmánynak ítélnélhető, hiszen a családtámogatási ellátásokkal összefüggő kérelmeket kiterjedt intézmény hálózatban a járási hivataloknál, a kormányhivataloknál, a kormányablakoknál és a települési ügysegédeknel is lehet majd nyújtani.

A jogszabályváltozás eredményeképpen az ügyfeleknek kedvező változás, hogy ezután nemcsak a megyeszékhelyen, hanem a lakóhelyükhöz közel is elindíthatják az ügyintézés, ezzel megvalósítva az államigazgatás átalakításának elsődleges célját a hatékonyabb ügyintézés, és az ügyfélbarát közigazgatás megteremtését.

Ügyfélszolgálatok elérhetőségei:

Békés Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztályának ügyfélszolgálat	5600 Békéscsaba	Szabadság tér 7-9
Békési Járási Hivatal	5630 Békés	Kossuth utca 3
Békéscsabai Járási Hivatal, Kormányablak	5600 Békéscsaba	Szabadság tér 11-17
Gyomaendrődi Járási Hivatal	5500 Gyomaendrőd	Szabadság tér 1
Gyulai Járási Hivatal, Kormányablak	5700 Gyula	Petőfi tér 3
Mezőkovácsházi Járási Hivatal	5800 Mezőkovácsháza	Árpád utca 169
Orosházi Járási Hivatal, Kormányablak	5900 Orosháza	Szabadság tér 3
Sarkadi Járási Hivatal	5720 Sarkad	Szent István tér 7
Szarvasi Járási Hivatal	5540 Szarvas	Szabadság tér 25-27
Szeghalmi Járási Hivatal	5520 Szeghalom	Nagy Miklós utca 4

Egyházi vacsora Endrődön

Április 18-án, húsvét harmadik szombatján mintegy 130 résztvevővel zajlott le az egyházközségi vacsora és hál az endrődi Népházban.

A zenét Kocsis Márton szolgáltatta, a vacsorát a Dreher Panzió. A vacsora után tombolahúzás volt, melynek főnyereménye immár hagyományos módon Iványi Miklós felajánlásából egy Simi nevű birka volt. Jó hangulatú est volt. Köszönet a résztvevőknek, akik a vacsorajegy vásárlásával, illetve tombola felajánlásaikkal és a tombolajegyek vásárlásával az endrődi templomot, plébániát és temetőket finanszírozó alapítványt támogatták. Nem utolsó sorban pedig köszönet a segítőknek, szervezőknek, adakozóknak és támogatóknak, akik segítségével ez a jóhangulatú est megvalósulhatott. (A soron következő hasonló rendezvényünk a gyomai egyházi vacsora lesz, október 24-én, szombaton.)

Képek a 20. oldalon!

Országos döntőben a Hunyai Idősek Klubja

Adja hírül a BEOL hírportál. **Bejutott az Idősek II. Kárpát-medencei Kulturális és Művészeti Vetélkedőjének budapesti döntőjébe a Hunyai Idősek Klubja.** A résztvevők számos kategóriában indultak, a Hunyai Idősek Klubja színjátásban, a Rátóti asszonyok esete című népi játék: színre állításával állt rajthoz, és vívta ki az országos fináléban való részvételt.

A döntő az Operettszínházban lesz április 30-án.

XIII. BOGRÁCS NAPJA

2015. június 6. szombat

Gyomaendrőd (Öregszőlő), Kondorosi út 1.

(a Rózsahegy Ház melletti szabad területen)

Nevezési kategóriák:

- ☞ paprikás krumpli (minden változatban),
- ☞ pörkölt
- ☞ egyéb (ami a bográcsba belefér).

Jelentkezés a főzőversenyre:

2015. június 3-ig

- ☞ személyesen a Rózsahegy Házban,
- ☞ vagy a 66/282-659, 30/599-41-67 telefonszámokon.

Nevezési díj: 2000 Ft/csapat.

(Fedeti főzőhely, 2 db sórpad asztallal, tűzifa. Minden további garnitúra 1000 Ft.)

Várjuk az árusok jelentkezését is!

Egész napos programmal, gyermeknapi meglepetésekkel, esti sztárvendéggel várunk minden érdeklődőt.

(A részletes programról később adunk tájékoztatást.)

Mindenkit szeretettel várunk!

In memoriam

Szülőföld: Bölcso, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelvéd billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmlunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

Dinya Vince SVD

verbita szerzetes
(1929-2015)

2015. február 25-én a székesfehérvári kórházban elhunyt P. Dinya Vince. A békés megyei Endrődön (ma: Gyomaendrőd) született 1929. január 9-én, egy sokgyermekes tanyasi parasztcsaládba legfiatalabb gyermekeként. Először 1950 januárjában lépett be Társaságunkba, Kőszegen mint missziótestvér, de a jelölteket, köztük őt is, még a rendtestvérek elhurcolása előtt hazaküldték. Mivel 1950 nyarán csak a kőszegi házat oszlatták fel olyan brutálisan, nyár végén a fiatalokat Budatéténybe hívták össze, hogy a megszokotthoz képest néhány

hétrel korábban, augusztus 15-én, ott újítsák meg fogadalmukat. Vince atya ekkor öltözött be, mint Károly (Carolus) testvér. Nem sokkal később azonban, innen is el kellett mennie mindenkinél. Mivel ő még csak novícius volt, a renhez való jogi kapcsolata így meg is szűnt, de nem a lelki.

Nyáron behívták katonának. Mint „megbízhatatlan osztályellenség” az első munkaszolgálatosok közé került, és a két év három hónapot Pusztavacson és Budapesten szolgálta végig a legnagyobb építkezéseken. A körülmények olyan embertelenek voltak, hogy haláláig nyomot hagyott rajta. Enni sokszor alig kaptak, és a fűtetlen helységben álló vaságy pusztasodronyán aludtak még a legclermesztőbb hidegben is.

Miután leszerelt, Jászberényben, a korábbi ferences rendházban helyezkedett el mint kertész. Az épület akkoriban a feloszlott nővérendek idős, már munkaképtelen tagjainak otthonaként funkcionált. Az ide „száműzött” nővérek beszéltek rá, hogy végezze el a gimnáziumot és érettségizzen le. Ezután lépett be az egri szemináriumba, ahol teológiai tanulmányai után, 1969-ben, negyven évesen pappá szentelték.

Először két évig Geszteréden, majd egy évig Taron, utána két évig Nyírbátorban, végül három évig Újfahértón volt káplán. 1977-ben lett plébános Dombrádon. 1984-ben Heinrich Heeker generális jövöltárból, három társával együtt illegálisan elvégezte a noviciátust, majd az ideiglenes fogadalomtétel után, 1988-ban örökfogadalmat tett.

1991-ben Füzesabonyban lett plébános, majd miután a Társaság visszaszerezte a kőszegi Misszióházat (1994) az érsek engedélyével elhagyta az egyházmegyét és visszatért a rendi keretek közé. Évekig látta el a Szent Imre Misszióház gazdasági, árubeszerzői feladatait.

Néhány évvel ezelőtt egyre gyengébb kezdett lenni, de keményen próbálta tartani magát. Végül is, alig két héttel ez-

előtt, át kellett szállítani a székesfehérvári Országos Papi Otthonba, ahol csak pár napig lehetett. Nagyon hamar kórházba kellett szállítani, ahol rövid szenvedés után elhunyt.

Szeretett rendtestvérünköt március 12-én vettünk búcsút a Szent Imre Misszióházban, majd 1 órakor kísértük utolsó útjára a kőszegi temetőben.

Isten szeretetéért és makacs kitartásáért jutalmazza meg őt az Úr az élet koronájával.

Tóth Zoltán SVD

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrői civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kérik, az ez évi támogatást is. (2014. évi lista alapján) Ha valahol változás történt volna, kérjük, értesítsék a Szerkesztőségét!

Sportegyesület, célja a helyi ifjúsági és labdarúgó sport támogatása.

Adószám: 18370827-1-04.

Öregszőlői Gyermekekért Alapítvány, célja a külterületen felnövő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.

Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az óvodai felszerelések színvonalának javítása.

Adószám: 18379778-1-04

Kincs Az Életem Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.

Adószám: 18386932-1-04

Endrődiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.

Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.

Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endrői Füzetek, stb.

Adószám: 19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.

Adószám: 18372276-1-04

Önkéntes Tűzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.

Adószám: 18371608-1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerállományának gyarapítása.

Adószám: 18379383-1-04

Gyomaendrői Városi

A Napsugár Óvodáért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85 sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játékos feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.

Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeken!” jótékony célú adakozást.

Adószám: 18856617-1-04

Gyomaendrői Mentőalapítvány: célja a mentőállomás berendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.

Adószám: 18376713-1-04

A Rózsahegy-i Iskola Diákjaiért Alapítvány az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatására szolgál. (Tanulmányi versenyek nevezési díja, úti-költsége, nyelvvizsga díjak, tanulmányi kirándulások, kulturális tevékenységek, rendezvények.) Az alapítvány közreműködésével készült el a Hősök terén és a ligetben lévő játszótér.

Adószám: 18390162-1-04

Egy az ÉRTÉK

Kérjük, támogassa adója egyházi 1%-ával a Magyar Katolikus Egyház szolgálatát!

1% 0011

Technikai szám: 1% 0011

www.katolikus.hu

Katolikus oldal

MÁJUSI ÜNNEPEK

1. péntek:	Szent József, a munkás
2. szombat:	Szent Atanáz püspök és egyháztanító
3. vasárnap:	Húsvét 5. vasárnapja
4. hétfő:	Szent Flórián vértanú
7. csütörtök:	Boldog Gizella
10. vasárnap:	Húsvét 6. vasárnapja
11. hétfő:	Boldog Salkaházi Sára szűz, vértanú
12. kedd:	Szent Néreusz, Achilleusz, Pongrác vértanúk
13. szerda:	A fatimai boldogságos Szűz Mária
16. szombat:	Nepomuki Szent János áldozópap, vértanú
17. vasárnap:	Urunk mennybemenetele
18. hétfő:	Szent I. János pápa vértanú
20. szerda:	Sienai Szent Bernardin áldozópap
21. csütörtök:	Magallán Szent Kristóf áldozópap és társai
22. péntek:	Szent Rita szerzetes
23. szombat:	Boldog Apor Vilmos püspök, vértanú
24. vasárnap:	Pünkösdvasárnap
25. hétfő:	Pünkösdhétfő
26. kedd:	Néri Szent Fülöp áldozópap
27. szerda:	Canterbury Szent Ágoston püspök
30. szombat:	Szent István király ereklyéinek átvitele
31. vasárnap:	Szentháromság vasárnapja

MÁJUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 órákor nagymise.
Szombaton 19 órákor Mária-litánia, utána vasárnapi előesti mise.
Hétköznapokon: reggel fél 8-kor szentmise - csütörtök kivételével.
Hétköznap esténként 19 órákor Májusi ájtatosság, vasárnap a nagymise előtt fél 9-kor.

Gyoma:

Vasárnap és ünnepnap: 11 órákor nagymise.
Pénteken: 18 órákor szentmise
Szentmisék előtt fél órával Májusi ájtatosság.

Hunya

Vasárnapokon: 10 órákor,
hétköznapokon csütörtök kivételével 18 óra,
szombaton vasárnapi előesti mise 18 óra.
Májusban misék előtt fél órával májusi litánia

MÁJUSI ÁJTATOSSÁGOK

Május hónap beköszöntével a katolikus keresztények Szűz Máriát köszöntik a templomokban összegyűlve, estéről estére a májusi ájtatosság imádkozásával. A tavasz virágaival a szokásosnál szebben, díszesebben feldíszítjük a templom Mária oltárát és hozzuk Égi Anyánk elé imádságunkat és kéréseinket, hisz a katolikus ember nem csak Isten anyját tiszteli Máriában, hanem saját édesanyját is. Ez cseng ki Juhász Gyula „Zsolozsma” c. verséből is:

*Máriát dicsérik a hívek,
A kis templomból szól az ének,
Mária, mi menedékünk,
Szárnyal a könyörgés az égnek.*

*Keresztények segítsége,
Szomorúak vigasztalója,
A mintha az édesanyám hangja
A többi közül kizokogna...*

Magyar népünk különös szeretettel veszi körül a Szent Szüzet, s éppen azért a május hónap mindannyiunk számára egy áldott szép időszaka az évnek, amikor a szokottnál jobban ki akarjuk mutatni Máriára iránti szeretetünket. Honnan ez a gyermeki ragaszkodás május királynőjéhez, Szűz Máriához?

Elősorban már maga Szent István király beleülteti a magyar szívekbe a Boldogsasszony tiszteletét. Halálakor nem kapkod trónörökös után, hanem meri egyenesen Máriára bízni az országát és népét, tudva, hogy ott lesz legjobb kezekben. Ezt látva, Testvéreim, kicsit gondolkodjunk el: mi tudjuk, merjük-e az Isten Anyjára bízni

ügyes-bajos dolgainkat, vagy csak a magunk erejében bízva akarjuk véghezvinni ügyeinket? Mennyire van ott a mindennapjainkban a Szent Szűz tisztelete, vagy éppen mennyire zárjuk őt ki életünkéből?

Ott látjuk az endrődi templom oltárképén a lilomtisztá Szent Imre herceget a székesfehérvári templom Mária-oltára előtt térdelni, amint tisztaságát és életét Máriának ajánlja fel, s tudjuk, ezt meg is tartotta haláláig. Napjainkban sokan sokat méltatlankodnak az ifjúság életéért. Mert „bezzeg a mi időkben” nem így éltek a fiatalok. Valóban, mások voltak a szokások és az erkölcsök. De vajon a morgolódáson és megszóláson kívül eszünkbe jut-e az, hogy Imre herceg példájára legalább néha-néha Máriához forduljunk a jövő magyarjaiért? Jóleső érzés volt hallanom káplán koromban, amikor a szarvasi templom Mária-Társulatának tagjai vasárnaponként a rózsafüzér tizedei közé odaimádkozták: „Rózsafüzér Királynője, könyörögj a magyar ifjúságért!” De, Testvéreim, nem csak néhány imádságos asszonynak a feladata ez, hanem mindannyiunk napi imádságának egyik fő kérnivalója lenne, hogy gyermekeink, ifjúságunk Isten akarata szerint fejlődjenek, az Egyház tagjaiként. Akkor talán nem történne meg az, hogy fiataljaink egy része a maguk „valóságát” a diszkók homályában, a kábítószerek bódulatában vagy az erkölcstelenség fertőjében keresné, hanem Mária közbenjárása által az Isten oltalma és kezei alatt. Nagyon komoly feladatunk a fiataljainkért való imádkozás!

Aztán ott látjuk magunk előtt Szent László királyt, aki folytatta mindazt, amit István elkezdett. Megalapítja a Nagyváradi

egyházmegyét, melyhez ez a település is tartozott 1952-ig, és a váradi székesegyházat a Mennybevett Szent Szűz tiszteletére szentelteti. Ott is kíváncszott eltemetkezni. Amikor pedig hadba vonult, kardja markolatára fonva ott volt a rózsafüzér: azaz Mária oltalmába helyezte magát és csapatait, és el is jutott a győzelemre. Testvéreim, mi, halandó emberek is megvívjuk a magunk harcait: a nehézségekkel, a kísértésekkel, a betegségekkel vagy a rosszindulatú emberek pörkedéseivel kell naponta harcba szállnunk. Segítségül hívjuk-e a Szentoltvasó szavaival Máriát úgy, ahogy László királyunk tette? Vagy erről megelégedezve inkább alul maradunk a harcban?

Aztán említhetnénk még Hunyadi Jánost is, aki zászlóira Mária monogramját írva vonul a nándorfehérvári csatába, és így nyer győzelmet. Ennek emlékére rendeli el az akkori római pápa a déli harangszót, s az ehhez kötődő Úrangyala imádságot. S azt még kérdezni sem merem, hogy mi, mai magyarok, elvégezzük-e ezt a szép imádságot minden délben? Távoli vidékek japán vagy néger katolikusai minden déli harangszóra áhitattal emelnek kalapot s elvégzik az Úrangyalát, s csak éppen az a nép felejtkezik el róla, akinek köszönhető ez a szép imádság...

Lám, csak néhány példaadó nagyját soroltuk fel népünknek, s mennyi tennivalót találtunk a májusi estékre: Mária oltalmát kérni nehézségeinkben és harcainkban, imádkozni a magyar ifjúságért, feleleveníteni őseink régi imádságos szokásait...

Ne sajnáljuk tehát az időt, s esténként jöjjünk el a templomba a májusi ájtatosságokra.

Újságunk új webhelye: www.varosunkujsg.hu
A hunyai plébánia új webhelye: www.hunyaiplebania.hu

Az endrődi plébánia új webhelye: www.endrodiplebania.hu
A gyomai plébánia új webhelye: www.gyomaiplebania.hu

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

NEPOMUKI SZENT JÁNOS

ünnepe: május 16.

1350 körül született a cseh Pomuk nevű piciny falujában, szegény családból. Csecsemőkorában súlyos betegsége miatt szülei megfogadták, hogy felgyógyulása esetén papnak fogják nevelni. Felgyógyult, és Prágába került. Jogot tanult, majd pap lett, azonban életéről csak a vértanúlegendájából ismerünk pontos adatokat. Prágában népszerű

hitszónok volt, érseki titkár, azután kanonok, majd általános érseki helytartó lett.

Később IV. Vencel király udvarába került. Johanna királyné Jánost választotta lelki atyjának is, gyakori gyónója volt. János az Egyház érdekeit védelmezve szembe került a királlyal, ezért több főpappal együtt a király elfogatta és megkínóztatta. Vencel király hirte-

lenharagú, kíváncsi és féltékeny ember volt. Faggatni kezdte Jánost, hogy miről beszélgetnek a gyónáskor. János a gyónási titokra hivatkozva azonnal visszautasította a kíváncsi kérést. Kínvallatásra ítélte dühében a király, majd a szentet összekötözve éjjel a Prágán átfolyó Moldvába dobták 1393. március 20-án a Károly-hídról. Nem süllyedt holtteste a víz alá, hanem április 17-én, a víz színén úszott, és úgy fényelt az éjszakában, mintha több száz gyertya világította volna meg. A prágaiak kihozták a vízből a holttestet, és elégtételt követeltek az „alamizsnás atya” haláláért a királytól. A király a Szent Vitus székesegyházban temettette el a vértanút, mégpedig a legnagyobb ünnepélyességgel.

Tisztelete a középkorban gyorsan terjedt el Közép- és Kelet-Európában. A prágai Károly-hídon 1638-ban állították fel szobrát, ennek mintájára mindenfelé emeltek hasonló szobrot tiszteletére. Legtöbb ábrázolásánál feje körül öt csillagból álló koszorú látható, ez a latin TACUI (= hallgattam) szó 5 betűjét jelképezi. 1719-ben sírját felbontották és nyelvét épségben találták. 1729-ben avatták szentté. 1929-től Csehország fő védőszentje.

Iványi László: 200 éves az endrődi Szent Imre-templom

Imádkozunk együtt családunkért, szereteteinkért, ifjúságunkért, a világegyházért, az üldözött keresztényekért, betegeinkért, halottainkért. S Mária imádkozni fog értünk, hisz égi anyánk ő nekünk. Imádkozni fog úgy, ahogy azt Blaskó Mária verse szépen kifejti:

Faluvégi Mária-kép

Faluvégén áll egy szentkép:
Szűz Mária képe.
Dal és illat lengi körül
S túlvilági béke.

Boldogasszony édesanyánk,
Ő az Isten anyja,
Kis Jézuskát az ölében
Szeretettel tartja.

Szegény, árva, elhagyott
Leborul előtte,
S könnyebbülve, új reménnyel
Távozik el tőle.

Talál nála vigasztalást
Minden szerencsétlen,
Könyörög ő mindenkiért
Ott, a faluvégén.

Czank Gábor
plébános

A legszebb, a legjobb, a legdrágább Asszony...

- folytatás a címlapról -

Nagy lehetőség, és nagy buktás lehetősége előtt állunk és állunk most is. Ezer éve Szent István királyunk a nemzetet mentette meg, a nemzetnek adott új életet azzal, hogy a **keresztény Európához** csatlakozott. Ezekben az években is egy új honfoglalás, vagy egy újabb sorvadás lehetősége előtt állunk. A kereszténységnek köszönhetően ezer évig fennmaradtunk.

Édesanyák! Most rajtatok áll, mi lesz 10, 20, 50 év múlva, hogy lesz e következő békés civilizált ezer év. Ha igent mondtok, akkor nem lehet keresztetlen gyermekek, akkor keresztény módon kell őket nevelni, akkor nem lehet, hogy valaki ne esküdjön meg, egyháza templomában, akkor nem lehet, hogy elhunyt családtagjaitoknak ne lelkipásztortok adja meg a végtisztességet! Európában ez így szokás.

Mindenható Istenünk! Köszönjük, hogy édesanyákat adtál nekünk, aki megtanítottak legelőször is imádkozni. Áldd meg őket! Áldj meg minden édesanyát, akik az anyai

méltóságban részesültek, és vállalták mindazokat a fáradalmakat, amelyeket értünk tűrni és szenvedni kellett.

Óvd meg őket, ahogyan ők óvtak bennünket minden veszélytől, lemondva minden kényelemről. Add, ó Istenünk, hogy minden édesanya a Te Szíved szerint nevelje gyermekeit! És áldd meg kérünk, a nagymamákat is, akik nekünk szüleinket felnevelték.

És ha már elszóltattad őket mellőlünk, általuk öröngyalt adtál nekünk.

Végül, boldogságos Szűzanyánk, Hozzád fordulunk. Fogadj minden édesanyát anyai palástod alá, se-

gítsd őket, hogy olyan szeretettel gondozzák gyermekeiket, amint Te gondoztad egyszülött Szent Fiadat. Növeld az édesanyánkbán is, bennünk is a hitet, a reményt és a szeretetet, segíts, hogy soha el ne veszítsük ezt. Taníts meg arra, hogy Istenben bízva boldogok legyünk minden veszélyben, s hogy egykor a fényes égi hazában Veled együtt dicsőíthesük a teljes Szentháromságot. Ámen

Iványi László

GYOMAENDRÓDI KRÓNIKA - Civil sarok -

Lapatinszki Lajosné - Mariska néni

Március 20-án emlékeztünk meg az endrődi csendőrsortüz 80. évfordulójáról, mely „Endrőd történelmének ma is tisztázatlan tragikus eseménye - s a tragédiában meghalt emberek után megtört családok, árvák, egy életre megnyomorított sorsok maradtak... ahogy Szonda István is fogalmaz az eseményről írt megemlékezésében.

Mariska néni édesanyja, Polányi Józsefné, sajátos életét vesztette e tragédiában s a család és ő személy szerint egész élete során hurcolta, hurcolja ennek a következményeit.

Idén lesz kilencvenhárom éves, és akik látják, s olykor beszélnek vele, elmondhatják: tiszteletet parancsoló kora és élete ellenére lendülettel, energiával és nagy szeretettel beszél, cselekszik.

Ki ne ismerné híres kelt tésztáit, melyet még olykor most is süt az Endrődi Tájház kemencéjében rendezvényekre, és meg is tanította rájuk az újabb generációt.

Egy szeles áprilisi napon beszélgetünk a régi piactér (Hősök tere) közelében levő házában, mely során a tragédiát sem lehet megkerülni.

- Mikor született Mariska néni, és mit lehet tudni a gyermekkoráról?

1922. szeptember 30-án születtem, négy elemi végzettem, éltem az akkori nehézorsú családok gyerekeinek életét, ami azt is jelentette, hogy korán kezdtem el dolgozni. Eleinte segítettem édesapámnak, aki fuvarozott s paraszti munkát is végzett, majd a Túrperesén, Póhalmon szolgáltam. A túri határban két évet. Családtagként kezelték, szerettek mindenütt, de igyekeztem is sokat dolgozni. Elneveztek Macának, így hívott mindenki.

Sajnos 13 éves koromban árva lettem három testvéremmel. Az árvaszék el akart vinni két gyermeket, hogy így segítsenek. Emlékszem, letérdeltem édesapám elé, összekulcsoltam a karom a lába körül és úgy sírtam, hogy ne vigyenek el senkit, majd én dolgozom, úgy segíték. Nehéz idők voltak. Amikor édesanyámat agyonlőtték, feljelentették az államot, Tóth István nevezetű ügyvéd pert nyert, emlékezetem szerint 1500 pengőt fejenként, melynek fele őt illette perköltségként, a többi az árvaszéket. Mikor húsz évesen nagykorú lettem húsz pengőt kaptam belőle. Ez lett az összes kárpótlás, de sohase panaszkodtam, kemény munkával sok mindent el lehet érni. Dolgoztunk. Cukorrépát egyeltünk, dohányt termesztettünk, mikor mit kellett. Sajnálom is a mai fiatalokat, hogy hiába tanulnak szakmát, nincs munka, tét-

lenségre vannak ítélve, vagy el kell menniük a városból.

- Mikor ment férjhez Mariska néni?

1941-ben, Lapatinszki Lajoshoz. Ő kubicos volt. Ott dolgozott, ahol kellett. 1942-ben Csíkszeredán, majd a háború után Budapesten, illetve szerte az országban, még végül ő is az ÁFÉSZ-nél dolgozott, ahol én. Közél harminc évet éltünk együtt. Sajnos 1972-ben meghalt, s már negyvenhárom éve vagyok özvegy.

- Én gyermekkoromból természetesen már csak az ÁFÉSZ-es évekre emlékszem, arra, hogy Mariska néni az ÁFÉSZ-nél dolgozott, ott is laktak akkor a Polgári iskola mellett, és mindenben lehetett bátran Mariska nénihez fordulni, mindig segítőkész, mosolygós volt. No és természetesen a gyermekekre.

Igen, huszonnyolc éves koromban kerültem az ÁFÉSZ-hez, és ott is dolgoztam, amíg nyugdíjba nem mentem. Úgy éreztem, elfogadnak, szeretnek az emberek. Én is nagy megértéssel, szeretettel, segítőkészen fordultam feléjük. Endrődön mindenkinek nehéz sora volt, kinek ezért, kinek azért.

Gyermekeim azóta már természetesen felnőttek. Marika Szegeden lakik, ő orvos lett.

Gizike a Dohányipari Technikumba járt Debrecenben, majd az Egri Dohánygyárban dolgozott, ma már ő is nyugdíjas, szintén Szegeden él. Laci fiam pedig itt a gyomai városrészen faipari vállalkozó. Rendes gyerekek. Büszke vagyok három gyermekemre, s hat unokámra.

- Hogyan telnek a mostani évek, a mindennapok kilencvenen felül?

Hát az évek eljártak, igaz. Viszonylag jól vagyok, persze magas vérnyomás, meggyomás, a korral jár, de menni kell előre, csinálni kell, amit lehet. Ha felbukunk, felbukunk. Örökké nem él az ember. Büszke vagyok azért arra is, hogy még ellátom magam.

Amíg többet bírtam, többet dolgoztam, ma talán kevesebbet. Örülök, ha tehetek valamit, ha a Tájháznak szüksége van rám, megyek. Szeretek sütni, főzni és segíteni, ahol lehet.

Amikor meg pihenek, akkor olvasok, azt kedvelem, vagy híreket nézek a Tv-ben, meg mindent, ami sport, mozgás. Kosárlabda, kézilabda, vízis portok, kerti témák. Egész életemben mozgásban voltam, csináltam valamit, talán ezért is szeretem az aktív sportot nézni.

A híreket, eseményeket meg azért szeretem nézni, mert érdekel, mi történik a világban, az országban. Az országot építeni, szépíteni kell, ez a mi országunk. Építeni, szépíteni kell a várost is. Ennek kapcsán nem minden pozitív még. Én is várom, hogy a holtág kotrása során kiszedett kerítésemet visszarakják, megígérték.

Megbékéltem sorsommal, nem is nagyon szoktam beszélni róla. Egy valami azért, ami érdekes. Soha senki meg nem kérdezte az életem során, van-e valamire szükségem, segíthetne-e valamiben. Örülök, hogy a mai fiatal generációnak már nem úgy kell élni, mint nekünk hajdanán, talán el sem hinné, ha hallaná a sok nehézséget, ahogy mi éltünk.

Eljövetelemtől még meglepetésként megkínál az általa nekem sültött igazi endrődi káposztáslepenyéből, s az utcaíg kísér, integetve. Elgondolkodom, ha a múlt ilyen erős, a jövő csak biztató lehet.

Kívánunk nagyon sok erőt, egészséget Mariska néninek, és további szép, békés éveket mindnyájunk örömeire.

Dr. Varju László

A múlt illata...

Egy ismert illatot hoz a szél, régmúlt időről mesél... Felidézi a gyermekkorom, az illat bevon, mint egykoron... Hajnali reggeli készítés, nekünk gyerekeknek, anyai kedveskedés. A pirítós kenyér illata szállt, látomászerűen „kiabált”... Ébredéskor anyámnak már tüsténkedett, munkába, iskolába menőknek reggelit, tizórait készített... Nyugtáztuk széles mosollyal,

elfogyasztottuk jó étvágygal. Az ínycsiklandó illatokat szerettük. A finom pirítós kenyéret megettük. Ma is érzem ezt az illatot, a reggelhez hozzá tartozott... Rég volt, igaz sem volt talán, elmosódott emlék a múlt kopott falán.

Benke Mária

60TOS
20
LOTTÓ

Várjuk

1 SKANDINAV
35
LOTTÓ

játékos kedvű fogadóinkat

nyitvatartás:

hétfő, kedd 8-12, 13-17. péntek 8-12, 13-18.
szerda 8-12, 13-18. szombat 8-18.
csütörtök 8-12, 13-17. vasárnap 9-12

lottózó

Gyomaendrőd, Fő út 56/1 sz.

KENÓ

Oszlácsné Kati

LUXOR

Egészségről-betegségről

A magyarországi gyógyfürdőzés története

Magyarországon – ellenében a nyugat-európai országokkal – még a XVII-XVIII. században is folyamatosan használták a nyilvános fürdőket. Ez többek között a törökök által kialakított nagyszámú közfürdő továbbélésének volt köszönhető. A törököktől megörökölt fürdők 1686 után kincstári tulajdonba kerültek. I. Lipót császár az udvarnak tett jó szolgálatok fejében előszeretettel adományozta ezeket a híveinek. Bár az egykor világhírű gyógyfürdők állapota teljesen leromlott, régi fényüket és hírüket a XVIII. század második felében lassan visszanyerték.

Rupp Jakab Buda-Pest és környékének helyrajzi története című, 1868-ban napvilágot látott munkájában, valamint a Magyar Országos Levéltár és Budapest Főváros Levéltárának dokumentumaiban nyomon követhetjük a nyilvános fürdők tulajdonviszonyait.

Magyarország és Erdély című könyvében, melyet az 1830-as években vetett papírra, John Paget a budai fürdőkről is megemlékezik. Szerinte a 150 éves török uralom két fennmaradó emléke a fürdők és a türbék voltak, melyeket még a reformkorban is használtak a keresztények. Reformkori magyar városrajzok című kötetében Antalffy Gyula több olyan korabeli újságcikket és leírást, levelet közöl, melyek a reformkori Buda és Pest fürdőinek jelentős forgalmát méltatják. „A legnagyobb népszerűségnek örvendő Császár fürdő, melynek 64 szobája volt, mindig is fontos helye volt a reformkori társas életnek. Vasárnaponként a vendégereg gőzhajókon, társas-kocsikon és omnibuszokon rándult ide. A vendégeket jó hírű kávéház várta, táncterem és sétatér.”

Cassius, azaz Áldor Imre, a kiugrott egri ciszterciából lett pesti újdonság, író és lapszerkesztő 1866-ban megjelent munkájában, a Magyarország fővárosa, Budapest leírása képekkel című kötetben is bőven kitér a budai fürdőkre: „A Császár fürdőben legújában 64 szoba van a vendégek számára, 27 kőfürdő, 13 kettősfürdő. Jelenlegi birtokosainak erélyes szellemű, sikert ígérő munkálkodásától elvárható, hogy gyógyereje hova tovább mindenféle minél nagyobb méltánylásnak fog örvendeni. A Császár fürdő for-

rásai a József-hegyből erednek... A Császárterületen van a Lukács-fürdő, mely azonban kevesebb jelentőségű s csak a nép alsóbb osztályai látogatják. Nevezetesebb ennél a Királyfürdő, melyet hasonlóképpen illő figyelemben részesítettek a törökök s Mohammed, budai pasa boltozatot hoztatott számára. Forrásai a József-hegyből fakadnak. Eredeti vize 50 C-os, rendeltetése helyére vezetve már csak 40-42. Királyfürdőnek jelenlegi birtokosáról Königről nevezték el, mely magyarul királyt teszen. A Királyfürdő helyisége 2 udvarból áll; az egyik 10 vendégszobával, 4 kőfürdővel bir. A másik, melynek körülete dús virágzeglégyzetbe van foglalva, 13 fürdői szobával, s szintén 4 kőfürdővel dicsekedhetik. Nagy hátrányára szolgál, hogy közel van érdemesebb versenytársához, a Császár fürdőhöz. E fürdők forrásai a József-hegyből vették eredetüket, míg a Rác-, Rudas-és Sáros fürdők a Gellért-hegyen eredő forrásból nyerik táplálékukat. A Rácfürdő Mátyás királynak kedvenc mulatóhelye volt; a nagy király kertjei egész e helyiségekig nyúltak s a királyi palotával boltozatos folyosó által hozattak összeköttetésbe. S bárha roppant héveje van, mert forrásainak hőisége majdnem 50 C-ig felér, mégis csak egy nagy közfürdővel bir. Kőfürdője 8, lakszobája 4 van. A Rudas fürdő. Ennek két udvara van. A kisebbikben lévő közfürdőt 8 hatalmas oszlop tartja s felette pompás kupola emelkedik. A nagyobbik előtt az új épület, mely 1831-ben épült. Ebben 15 lakszoba van a látogatók számára. Medenczéje roppant széles s 4 lábnyi mélységű, melyen lelépcsők vezetnek s nevezetes azon kövesüléstről, mely a forrásban leülepedő ásványanyagok összegyűléséből származik. A nagyobbik udvarban 31 kádfürdő létezik. A törökök azt is ismerték s az egyik udvarban lévő közfürdő még az ő korukból maradt fenn. Hogy még a Sárosfürdőről is egy pár szóval emlékezzünk: ennek van egy közös, 3 kő és 8 kádfürdője. Csak az alsóbb földmívelő osztályok részesítetik látogatásukban. A benne rejlő sárelemtől vette nevét. A budai gyógyforrások általában használnak kőszvény és csúzos bajokban...”

A XVIII-XIX. században, a

Herkulesfürdő

hazai adottságokat kihasználva országsherte épültek fürdők, például a balatonfüredi, a pöstyéni, a herkulesfürdői, vagy Hild József Császár fürdője 1841-45 között. Külön kultusza lett nálunk is a gyógyfürdőbe járásnak. Kialakult a fürdőben való viselkedés illemkódexe. Egy XVIII. századbeli fürdőszabályzatban ez áll: „A fürdőbe nem szabad beszállni a vendégek emberséges köszöntése nélkül. Kerülje mindenki a vitakozásokat, különösen a hit tárgyában, mert ezek inkább a liceumokba, mint fürdőkbe valók. Senki fegyvert nem hordhat, sem nem használhat.” Idővel megjelentek az egyre inkább intézményesített fürdőélettel együtt járó jellegzetes foglalkozások, mint például a fürdőbiztos. Neki mint hatósági közegnek feladata volt, hogy ügyeljen a fürdőkben és gyógyhelyeken a személy-és vagyoni biztonságra, közérkölcse, a közegészségügyi szabályok megtartására, a fürdő-, gyógy-és zenedíjak szabályszerű kezelésére – ugyanis egyes gyógyhelyeken zenekarokat alkalmaztak. Nagyobb fürdőkben, ahol egy időben legalább 300 személy fordult meg, a szolgabíró látta el ezt a jogkört, rendőri büntetőbíráskodás jogával is felruházva. Kisebb fürdőhelyeken a községi előljáró volt ez a feladat.

Herkulesfürdő: A valaha német, román és magyar lakosú kisközség és fürdő Krassó-Szőrény vármegye orsovai járásában feküdt. Herkulesfürdő Magyarország legjelentősebb és legszebb fürdője volt, mely a világ minden tájáról fogadott vendégeket. A fürdőtelep Mehádia községtől hét és fél kilométer távolságra, a Cserna vadregényes völgyében, 168 m magasságban feküdt. Központja Domogled tövében épült gyógycsarnok volt, melyhez oldalt a Rezső-és

Ferenc József-udvar pazarul berendezett épületei csatlakoznak. Ezekkel szemben, a Cserna jobb partján emelkedett az impozáns kupolával ékesített Herkules-rensziáns stílusú Szapáry-fürdő hatalmas épülete. E teleptől, melyhez díszes nyaralók is tartoztak, észak felé volt Herkulesfürdő régibb része, a Herkules vasszobrával díszített Herkules tér, melyet kétemeletes épületek sora zárt. Ezekben több mint 800 lakoszoba állt a vendégek rendelkezésére. Herkulesfürdőnek több forrás és fürdője volt; az előbbieket kétfélek: konyhasósak és kénesek; konyhasósak az 56 C-os Herkules-forrás, mely emberderéknyi sugárban tör elő, s naponta 38400 hektoliter vizet szolgáltat. Ez a forrás táplálta a Herkules-és a Mária fürdőt és a fedett uszodákat. Herkulesfürdő vizeit a következő betegségek ellen használták: csúz, kőszvény, aranyér, görvélykór, szifilisz, higany- és ólommérgezés, idegbajok, bénulások, a légzőszervek hurutos bántalmái, borbajok, fekélyek, csontbántalmak. A fürdő a magyar királyi kincstár tulajdonában állt, melytől a temesvári takarékpénztár bérelte. A fürdő látogatottsága évente meghaladta a 8000 főt. Környéke vadregényes és igen gondozott. Herkulesfürdő Európa egyik legrégebbi gyógyhelye. „Ad aquas Herculi sacras” néven ismerték már Traianus római császár idejében. 1817-ben, I. Ferenc látogatása után indult igazán fejlődésnek. Mehádiai fürdők helyett elkortól nevezük hivatalosan is Herkulesfürdőnek. Világ-és európai hírű fürdőhellyé a XIX. század ötvenes-hatvanas éveiben vált.

Forrás: Csiffáry Gabriella Régi magyar fürdővilág

dr. Macsári Judit

Endrőt néprajza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

„Számon-tartva” - egy kiállítás endrődi vonatkozásai

Tisztelt Olvasó!

Az Endrődi Népház kiállító termében 2015. április 17-én nyílt meg a „Számon-tartva” című kiállítás, mely a kommunizmusban meghurcolt papok tragédiáit mutatja be. A kiállítást Tikovits Ernő levéltáros, az egri Szent István Rádió munkatársa gyűjtötte és állította össze, mely vándortárlatként járja az ország névös kiállítóhelyeit.

Megrázó és megdöbbentő életrajzokat jelenítenek meg a meghurcolt lelkészek személyes tárgyai, dokumentumai. A történelemnek egy olyan szelete kerül most bemutatásra, mely még ma is sok sötét foltot, tisztázatlan körülményt tartalmaz. Sajnos falunk, Endrőd sem volt mentes az egyház elleni megmozdulásoktól, a helyi papokat érő atrocitásoktól. Vízváry László endrődi káplán meghurcoltatását talán még a helyi lakosok sem tudják. A kiállítás megemlékezik a különleges tehetségű papról, akinek Endrődről a kommunista diktatúra elől kellett elmenekülnie. 1995-ben az idős pappal Varga László készített magnetofonos felvételt, melyben az atya elmondta endrődi meghurcolásának történetét. Sajnos már sem Vízváry atya, sem Varga Laci bácsi nincs közöttünk. Ezzel a visszaemlékezéssel mindkettőjükre szeretettel emlékezünk.

Részlet Vízváry László piarista tanár visszaemlékezéséből:

„Hát, ha valakit egyáltalán érdekel, beszámolnék egy másik érdekes endrődi kalandomról, élményemről.

Nagyon szerettem az ottani parasztembereket és jó barátságba is, keveredtem velük. Többek közt egy Gyuricza Matyi bácsi nevezetű, úgynevezett – idéző jelbe tett – „állatorvossal”, aki egy bicskával föl szerelve herélte a lovat; meg, ahogy ilyen falusi, hát autodidakta állatorvosok szokták csinálni, gyógyította az állatokat. Na, elég az hozzá, hogy volt neki egy kis földcskéje és hát, mikor bejött a plébániára, sokszor úgy évdtem, meg beszéltem vele: - No, Matyi bácsi, mikor fogunk aratni? – hát ezt olyan többes számba mondtam, de ő nagyon komolyan vette. És egyszer csak jön, azt mondja: - Hát Tisztelendő, ekkor meg ekkor jöjjön, mert szóltam már a tanácsba, hogy maga fog nekem segíteni. Hát egy kicsit meglepődtem, hogy ennyire komolyan vette a jelentkezést, de már nem akartam visszakozni. És hát a Plébános Úr is beleegyezett. És a megbeszélten napon felültem az ő szekerére feleségével, ha jól tudom Mari nénihez, hívták - együtt kimentünk a tetthelyre. Én nem tudom hány hold lehetett, nem volt olyan nagyon sok, mert három napig dolgoztunk. Életembe meg kell, mondjam - életembe nem csináltam ilyet. Hát szegedi gyerek voltam, hát apám mérnökember volt. Hát azt sem tudtam, hogyan kell csinálni, ezt a marokszedést. Hát persze az aratást a Matyi bácsi csi-

nálta. Énnekem a feladatomban lett volna az, hogy lépést tartva veled, szépen összekötözsem, és ott hagyjam helyben a kévét. Előzőleg megmutatta, hogy hogyan kell két kézbe venni, összedugni a két végét a hónalja alá behajtva csavarni, megcsinálni az úgynevezett kötelet. Azt letenni a földre úgy, hogy lehajolni, összemarkolni, egy csomót betenni és szépen kötni azt a kötelet és fölemelni és helyére tenni. Hát megpróbáltam, csináltam. Már gyerekkorom óta nem volt nekem jó a szívem, de hát akkor speciel, aránylag, elég egészséges voltam. Hát ez 47-be volt, olyan harmincegynehány éves lehettem akkor. Hát egy darabig ment is, de hát Matyi bácsi sokkal gyorsabban haladt előre, mint én. Visszavisszanézett és látta, hogy lemaradtam. Rettenetesen nehezen ment a dolog. Borzasztó meleg volt. S hát elkezdett, olyan erősen dobogni a szívem, hogy a torkomba éreztem és hát azt hittem, hogy össze-esek. Hát egy-két óráig ment is és utána teljesen ki voltam készülve. Rengeteget ittunk, mármint vizet. Volt egy köcsög, amiben víz volt. Rengeteget izzadtunk, stb. és hát se láttam, se élttem, se haltam, már csak automatikusan csináltam. Akkor aztán nagy nehezen eljött a dél, akkor egy fa alá húzódtunk. Matyi bácsi egy nagy kenyérből – egy óriási, még életembe nem láttam akkora karéj kenyeret - óriási karéj kenyeret levágtam és egy nagydarab szalonnát tett; és hát elkezdtünk volna ebédelni. De megmondom őszintén rá se tudtam nézni, olyan fáradt voltam, hogy nem volt semmiféle étvágyam, és nem tudtam enni. Aztán némi kis pihenés után folytattuk a dolgot. Hát soha nem néztem föl, csak mentünk szépen előre. De dobogott a szívem, olyan erősen és, olyan gyorsan, hogy azt hittem, hogy ott esek össze. Amikor eljött a napnyugta, akkor végre jött a hazatérés ideje, végre fölültünk a szekérre. Hát Mari néni közbe otthon főzött, valami nagyon jó birkapaprikást, abból azért ettem jóízűen és lefeküdtem. És azt, hogy most hagyjanak engem békibe, hagyjanak meghalni, én most se, nem élek se nem halok. Rettenetesen rosszul éreztem magamat. Hát aránylag fiatal ember voltam. Másnap reggelre teljesen kipihenve és hát visszamentünk és csináltuk. Hát így ment ez, ha jól emlékszem három napon keresztül. Végül aztán hát nagy nehezen hazamentem. Hát őszintén szólva nem-nem hittem volna, hogy ilyen rettenetes nehéz munka. Aztán visszatértünk a rendes ke-

rékvágásba. Egyszer aztán megjelenik a Matyi bácsi és hoz egy zsák – majdnem teli volt a zsák – lisztet, hogy hát ez az én munkabérem. Őszintén szólva nem is gondoltam arra, hogy ezér valami jár. És aztán hazaküldtem a mamámnak Szegedre és tarhonyát csinált belőle. De nem ez a poénja a dolognak, hanem a poénja az, hogy nem telt bele néhány hétbe hoznak nekem egy újságot. Az volt a címe Vihar-sarok. Hát ez egy erősen baloldali újság volt. 1949-ben lehetett vagy 50-ben – nem tudom. Szumma-szummárum, Rákosi-korszakban, amikor az újságíróknak nagy érdem volt, hogyha tudott egy egyházellenes cikket találni. Most kitalált rólam is egy nagyon érdekeset és legalább hat centis betűkkel az elején az volt kiírva, hogy: ARATNI MENT ÉS KONKOLYTI HINTETT. Hát kiderült, hogy rólam van szó. El is mondja azt, hogy én csalárd módon, ezzel a Gyuricza Matyi bácsival, rászedve őt, szerződést kötöttem. Ahelyett, hogy aratni mentem volna összegyűjtöttem az embereket a – hát ki se mentem a napra, hanem ott hűsöltem a nagy fa árnyékában – összegyűjtöttem délbe az embereket, agítottam őket, hogy ne arassanak és tegyék tönkre a saját termésüket. Ilyen eszembe se jutott, ilyen ésszerűtlen dolog. Úgyse csináltak volna meg, hiszen ebből éltek. Ja – aztán meg, hogy mesterségesen fölserkentem a kezemet és mutogattam az embereknek, hogy részvétet keltsek magam iránt. Hát rettenetesen el voltam keseredve, hogy valaki ennyire gonosz tudjon lenni. Hogy kitalálni egy ilyesmit, egy szó nem volt belőle igaz. Tényleg én nem láttam azt, mint később mondták, hogy napközbe láttak ott embereket, akik nézegették a munkánkat. De mondom én föl se néztem és teljesen el voltam merülve, résztart a fáradtság, meg a szívem rettentően zakatolt. Meg alig álltam a lábamon, nem volt nekem kedvem ott nézelődni. De úgy látszik, tényleg kijöttek. Meghallották ezt a szerződést, a tanácsból kiszivárgott; jó alkalom volt arra, hogy az egyházon valamit üssenek.”

Rovatvezető: P. Szabó István

Gyoma néprajza

Vörös Vince történelmi jegyzete II.

JEGYZETEK

NAGYATÁDI SZABÓ Istvánról* FUTÓ Zoltánné gyomai lakos szá- mára, mint Nagyatádi Szabó István tisztelőjének

Mivel nem tudom, mennyi híryan-
g van birtokában, igyekszem röviden, az
általam ismerteket összefoglalni. Előre-
bocsátom, Nagyatádi Szabó Istvánt, a
magyar parasztság egyik legjobb szán-
dékú, tehetséggel megáldott fiának tar-
tom, aki első volt a parasztságból, aki
miniszter lett, a magyar mezőgazdaság
élére került, fontos reformokat tervezett,
de az úri világ megsokallta becsületes
törekvéseit és megbuktatta, Kisgazda-
pártját széjjelforgácsolta, s végül öngyil-
kosságba kergette.

1924. szeptember elején Nagyatádi
Szabó István földművelésügyi minisz-
ter az ún. Esküdt-perben tett vádasko-
dások (panama) miatt lemondott, de
Bethlen István miniszterelnök, Horthy
és a magyar közvélemény kívánságára
visszavonta lemondását. De a támadá-
sok nem szűntek meg, egyik parlamenti
ülésen a szocialisták támadták. (Ennek
előzményei vannak, melyről majd később
szólok). Egyik szocialista képviselő
házhelyjuttatás késedelem miatt újabb
támadást intézett Nagyatádi ellen. Egy
hadirokkantat is ellene lázított. Holott
nem a miniszter volt itt a felelős, hanem
a rendelet végrehajtó bíróság késede-
meskedett. Nagyatádit ez is nagyon
bántotta, amikor ő jót akart mindig, se-
gíteni a nincstelen népen. 1924. októbe-
rben aztán újból lemondott, részben az
Esküdt** per tisztázása miatt, másrészt
súlyos harcai voltak a pénzügyminisz-
terrel a vagyonszállás-földek értékének
megállapítása tárgyában és harcolt az
igazságügyi miniszterrel a földbirtokren-
dező bíróság eljárásának meggyorsítása
végett. Úgy látom ma is, hogy minden
huzavona Nagyatádi Szabóval szemben
cél tudatos kormánypolitika volt, (sőt még
az ellenszóló szociáldemokraták is
Bethlenék titkos provokatív munkája
kapcsán támadták), mert a nagybirto-
kosoknak, az úri világnak, nem tetszett
a parasztniszter földreform terve, el-
akarták távolítani, némítani. Sajnos,
sikerült nekik. Az ügyek vitélet az FM-ben
Schandl Károly földművelésügyi politikai
államtitkár vette át. Nagyatádi Szabó
István ezután pártjában a „Keresztény-
Kisgazda-Földműves- és Polgári Párt”-
ban tevékenykedett. Tizenhat pontból
álló követelést terjesztett elő, melyet
Bethlen miniszterelnök látszólagosan
elfogadott, hogy a kisgazdákat lesze-
relje. 1924. október 30-án, csütörtök-
ön reggel hazatazott családjához
Erdőcsokonyára Somogy megyébe,
hogy a mérhetetlen terheket kipihenje.

Dehogya pihenni ment. Úzte, üldözte az
ellene szőtt ármány, és hazatérése után
két napra öngyilkos lett. Az akkori sajtó
elkendőzte, agyvérzést írtak. Tragédiája,
vére a nemzet azon rétegének, akikért
dolgozott, akik szerették, azok átka szállt
Bethlenék, a gyilkos banda felé. Vértanú
lett Nagyatádi Szabó István.

Ellenségei programtalansággal vá-
dolták. Pedig ebben a nehéz időszakban
ő tett a legtöbbet a magyar mezőgazda-
ságért és népért;

1. A magyar politikában diadalra vitte
a népi és agrárirányzatot.

2. Földreformjáról külföldön is elis-
merik, hogy a legsikeresebb egész Ke-
let-Európában.

3. Az Alföld fásításával s a nagyará-
nyú csatorna rendszerek építésével, il-
letve azok építésének megkezdésével, a
permetező öntözés bevezetésével szél-
sőséges klímánk ellen védte a mezőgaz-
daságot.

4. A többtermelés érdekében a ne-
mesített gabona- és burgonya vetőma-
got terjesztette el a kisgazdák között is.

5. A Mezőgazdasági Kamarák fel-
állításával törvényes érdekképviselőt
adott a mezőgazdaságnak. (Nem őrajta
múlt, hogy elfajult.)

6. A téli gazdasági iskolák szervezé-
sével a gazdasági szakoktatás népies
irányát jelölte meg.

7. A mezőgazdasági munkásság ér-
dekében hozott törvényeivel egész Eu-
rópát megelőzte.

8. A mezőgazdaságot a külforgalom
terén is felszabadította.

9. Minisztersége alatt készült az új
bortörvény, az erdészeti igazgatás újjá-
szervezése és a tejszövetkezeti hálózat
fölelesztése.

10. A tönkrement magyar állatte-
nyésztés, az ő keze alatt éledt újjá.
Egyetlen előde sem tett ennyit a magyar
mezőgazdaságért. Valójában azért kel-
lett meghalni, mert igazságot akart ten-
ni az elnyomott nép érdekében.

1863-ban született a Somogy megyei
Erdőcsokonyán, küzdelmes volt élete és
halála is. Persze, nagy temetést rendez-
tek, a búcsúbeszédet Bethlen István gróf
miniszterelnök mondta, ahogy olyanok
életének megszűnésekor szokott lenni,
akiket életükben ármánykodással üldöz-
tek és éppen az, aki ilyenkor a koporsó-
nál szemforgató hamis hangú beszédét
mondja. Egyes körök még 1937-ben is
Nagyatádi ellen ágáltak a hivatalos Ma-
gyarország urai közül. Siremléke leleple-
zése előtt levészték a márványtábláról
a „Nagyatádi” előnevet, melyet a ne-
zet közvéleménye és tudata adott neki,
csak egyszerűen Szabó Istvánt akarták
meghagyni. Erre régi barátai a minis-
terelnökhöz fordultak orvoslásért, hogy
Nagyatádi Szabó Istvánt hivatalosan
is elismerve, azzal a névvel kerüljön a

siremlékre és a magyar történelembe,
mellyel az ország népe ismeri és illeti.
1942-ben a Parasztszövetség és a Kis-
gazdapárt is demonstráló nagygyűlést
tartott Erdőcsokonyán (egyesített neve:
Csokonyavisonta – Somogyvisonta és
Erdőcsokonya egyesítéséből lett 1941-
ben).

Nagyatádi Szabó István életútjának
kiemelkedő eseményeit jegyezte fel a
történelem az 1919-es kaposvári márci-
usi események kapcsán.

A SZDP-vel való későbbi vitája már
1919-ből fakad, amikor éles ellentét-
ben állt velük, mert a jövődő földrefor-
mot alapvetően ellentétes szemszögből
szemlélték. A szocialisták először csak
bérloket akartak, míg Nagyatádi ezt
mondta: „Mi gazdák és földműves mun-
kások tiltakozunk a szocialisták ilyenféle
törekvéseivel szemben. Mi azt akarjuk,
hogy még a béres-cselédből is szabad,
független földtulajdonos polgárok legye-
nek. Arról pedig hallani sem akarunk,
hogy a földműves nép csak bérlője, robo-
tosa, bérese legyen az állam földjének.”
Károlyi Mihály meghívta a kormányba. Ő
azért vállalta, hogy a földreformot segít-
se megvalósítani. A Gazdaszövetségből
alakított Földműves Párt fuzionált Nagy-
atádi Kisgazda Pártjával, majd az el-
lentétek szításával sokorópátkai Szabó
István vezérletével kiléptek Nagyatádi
minisztersége miatt (védték a nagy-
birtokot), sajnos, Nagyatádi egyik régi
vezető-emberét is megtevesztették,
Novák Jánost, és ő is, több emberével
sokorópátkáival menve, támadni kezd-
te Nagyatádit. Tévedtek Nagyatádival
szemben, ő a népet szolgálta. 1919. feb-
ruár 16-án megjelent az 1919. évi XVIII.
t. c., mely a forradalom törvénye volt. A
törvény a nagybirtok magánjogi érdekeit
alárendelte a parasztság érdekeinek. A
törvény korlátozta a szocialisták veze-
tő szerepét. Úgy látták, hogy a földet a
parasztság a Károlyi párti Búza Barna
és a kisgazdapárti Nagyatádi kezéből
kapja. Nagyatádi megtisztította pártját a
Földműves Párttal befurakodott reakciós
elemektől, de nem szakított a forradalom
kormányával.

Vörös Vince

* A Magyar Életrajzi Lexikon (MÉL)
II. 679. old. marxista szellemben meg-
írt munka szerint Nagyatádi a „módos
parasztság képviselője”, „hirtelen meg-
holt...”

** MÉL i. 447. – Esküdt Lajos
(1896-1957) Nagyatádi személyi tit-
kára, Kisgazdapárt egyik titkára, a
Földművelésügyi Minisztériumban a
lőkivitel ügyekkel üzőtt panama fővád-
lottja, terhelő vallomást tett Nagyatádira,
jellemtelen ember.

Fejedelmi oldal

Könyörgés a Szentlélekhez

Szentlélek! Fő jó! Szent neved
Borítsa lángba szívemet!
Tüzednek édes lángja fennen
Lobogjon vígan én felettem.
Ébresszen bennem szent kegyed
Szerelmes, élő, nagy hitet!
Világíts át, Te, drága Fény,
Nehogy sötétben haljak én.
Te szent árnyékok hűvösítsen,
Hogy idegen tűz ne hevítsen.
Szívemnek kertje élni fog,
Ha hull rá égi harmatod.
Fő Vigasz, várom jöttödöt,
Csókold életre lelkemet.
Ajándékaid, mint a tenger,
S Nélküled koldus csak az ember.
Itt van szívemnek kelyhe, Te
Pünkösöd borával töltsd tele!
Add, ha parancsod megjelen,
Katonaként én megtegyem.
Te jó tanácsod hadd vezessen,
Különböztessenek jól, helyesen.
Szent értelmeket ha adod:
Felismerem akaratom.
Arany folyam vagy, Bölcsesség,
Szerelmed csókja bennem ég,
És így a szívem tudja, érez:
Milyen jó vagy Te és mily édes.
Szemem mindig csak Rád tapad:
Igazság Lelke csak Te vagy!
Megígérted, jó Jézusom:
E vendéget én megkapom.
A szívem várja vágyva, halkan,
Őt várja ez az üres barlang.
Boldog lesz, majd ha áldva jó:
Örökre nálam marad Ó!

Angelus Silesius
Fordította: Szénási Sándor

PÜNKÖSD ELŐTT

Szent, éhes lelkem, pünkösöd ünnepére,
Mint jóllakott tuzok, magadba hullva
Feledd, hogy büszke, forró szárnyadat
Cibálja, tépi vérek irigy ujjá.

Hiszen tudod már mi a Végtelenség:
A Végtelenség az a magyar bánat
S hiába vergődés haló hattyuként,
Szomorubb lélek búsul majd utánad.

Ha idejöttél, tündökölj s dalolj csak,
E végtelen vizen büszkébben uszáll
S csudáljanak, hogy méltóbban repül
Zilált szárnyad az égi Sziriusznál.

Szent vagy s ha mégis lenyilaz az Éhség,
Mint vadludat rozsdás vessző találja,
Ne sírj, dalold el híres éneked,
Hogy nyögve várjanak ujjab csodára!

József Attila

Angelus

Mária, májusi esték
Asszonya, mennyei fény,
Míg örök éjbe sietnek,
Megtérek szívedhez én.
Megtérek, méla eretnek,
Tékozló, árva fiú,
Látom e földi tereknek
Minden szerelme hiú.
Mert csak te vagy a rózsza,
Ki itt örökre virul,
Álmok dávidi tornya,
Mely porba sohase hull!
Te vagy a csillag egünkön,
Mely ezer éve borús,
Mária, te vagy a pünkösöd
Pálmája, dicskoszorús!

Juhász Gyula

A Szentlélek ekéi

Hogy angyalkézből bezárult az Éden
átok morajlik, forr a föld szívében,
s a kéreg tövist, bojtortjánt terem.

Az ember itt vergődött rögre esve,
tövis surkálta lábait sebesre,
s kiszúrta lelke álmódó szemét.

S míg könnye hull a föld ugarszívére
a Szentlélek már néhány ezer éve
jár, jár a bojtortjános föld felett.

Szánt vihar-vevhes titkos paripákon,
ölében mag van, édes álom-mákonny,
s amerre megy, a vak szem mennybe lát...

Így jár a földön néhány ezer éve,
meglüszesült emberszív az ekéje,
s évszázados barázda jár nyomán.

Akkor van igazi ünnep, piros pünkösöd,
mikor egy vaksi, rögre görnyedt bűnöst,
szántó, izzó ekéje megérint.

Az volt a pünkösöd, mikor az a hitvány
gyáván bujdosó tizenegy tanítvány
a Szentlélek tüzes ekéje lett.

Az volt a szántás! Végtelenbe vágta
barázdát minden táján e világnak,
és Föld és ember újról álmodik.

Mécs László

Pünkösöd

Piros pünkösöd öltözik sugárba,
Mosolyogva száll le a világra.
Nyomában két édes rózsza-illat,
Fényzőn hull, a szívek megnyílnak.

Hogy először tünt fel a világnak:
Tüzes nyelvek alakjába' támadt.
Megoldotta apostolok nyelvét,
Hirdetné a győzedelmes eszmét.

Piros pünkösöd, juttasd tiszta fényed'
Ma is minden bánkodó szívének,
Hogy ki tévelyg kétségbe', homályba':
Világító sugaradat áldja.

H-abozóknak oldjad meg a nyelvét,
Világosítsd hittel föl az elmét.
Hogy az eszme szívből szívébe szálljon,
Diadallal az egész világon!

Piros pünkösöd, szállj le a világra,
Taníts meg új nyelvre, új imára.
Oszlasd széjjel mindenütt az éjet,
Szereteted sugara, Szentlélek!

Reviczky Gyula

Szent Lélek ünnepére

Mikor a basa-rózsák voltak itt
Fejedelmi virágok,
Loptunk idegen kertekből is
A templomért,
Hogy a templomban virágosan
Lássuk egymást,
Leányok, fiuk, nyugtalanok,
Mert csak a templomban
Ének, ima és beszéd mellett
Láttuk igazán egymást.

Hajh, Szent Lélek,
Be, ifju lehettél akkor
S az ákákok is ifjak lehettek:
Micsoda Pünkösödök voltak akkor.

Dehogy, a mai Pünkösödök
A szépek és igaziak.
Nem kell templom, minden templom
S úgy kíván a pünkösdi király,
Hogy tudja, mire vágyik,
Hogy tudja zavarosból
Gyönyörűen kibontva,
Ki az, akit meztelenítve
Ujjféle virágokkal
Tele és teleszór.
És sokkal szebb azóta
Az élet, a vágy és a lemondás is,
Mióta templom minden
S nem a pöf basa-rózsák
Ákákok, rózsák, semmik
Az igazi virágok,
Fejedelmi virágok.

Minden, minden és minden,
Templom, templom és templom,
Lyányok, lyányok és lyányok,
Szerettek és szerettek és szerettek.

Ady Endre

Pünkösöd

Ujjong a lelkem s telve van örömmel:
Ma érkezik a régvárt vendég!

Bár liliom-palástot
Vehetnék vállaimra
S elébe úgy mehetnék
Hogy szűzfehéren üdvözöljem Őt! -
Bár tűzrózsákat, égő szíveket
Szórhatnék szét a nagyvilágon,

Hogy illatot és színeket
És imákat találjon,
Amerre jár! -
Bár lenne szívem ünnepi
Zsolozsmát zengő, nagy harang,
Mely szétkiállja örömét,
Hogy csengjen-bongjon tőle a határ!

Pedig, kit várok, csak egy kis madár,
Remegő szárnyú, hófehér galamb! -
-- De benne ég az örök Láng,
A szent tevésre ihlető, nagy Isten!
Szemén pünkösdi tüzek nyelve csap ki
S így tekint le ránk!

Csak egy pihegő, hófehér galamb!
De Őt imádom, amíg élek,
S előtte hullok térdre egyedül
Parányi semmiségem
Alázatos mély érzetében
Mikor felettem átrepül:
Mert ő az Ur és ő a Lélek!

S tőle várjuk fényes újulását
A föld színének
Ő hozzá csap fel ezer ének
Ostromlón zúgva pünkösöd hajnalán:
Oh jőj el! Jőj el! - - -

Halld meg világot a titkot:
Ma eljön hozzánk! - - -
Ujjong a lelkem s telve van örömmel!

Dsida Jenő

KÖSZÖNJÜK, JEGYZŐ ÚR!

Mindenki előtt ismeretes, hogy Gyomaendrőd város és Hunya község jegyzője távozik Gyomaendrődről.

Egy szerény, nagyszerű és nagy tudású embert ismertem meg személyében, szinte a kezdetektől fogva. Jó volt hivatalból együttműködni, de jó volt emberként is találkozni, elbeszélgetni. Hivatalból mindig korrekt, becsületes, törvénytisztelő, emberként pedig EMBER volt.

Kedves Jegyző Úr! Mint endrődi születésű állampolgár, mint 23 évig gyomaendrődi lakos, lelkipásztor és 19 éve hunyai lelkipásztor, veszem a bátorságot, hogy nemcsak a magam, hanem a gyomaendrődi és hunyai lakosok nevében is köszönetet mondjak közel 30 éves szolgálatodért körünkben.

Tudom, a Te életedbe is mindörökké beléivódott Gyomaendrőd és Hunya. Itt éltél körünkben, értünk és velünk. Itt élted legszebb éveid, itt dolgoztál, küzdöttél ha kellett, értünk is, családodért is, itt nőttek fel gyerekeid. Ha úgy adódott, velünk örültél, ha kellett, velünk szomorkodtál. Sok minden ide köt. Az élet úgy hozta, hogy elmegy, de valamit itt hagysz magadból... és valamit mi is megőrzünk belőled. Köszönjük a három évtizedet, és kívánjuk, új helyedre is legalább annyira felelj meg munkádnak, amennyire itt megfeleltél, és annyira légy ember, amennyire itt EMBER voltál. Köszönjük, Isten áldjon Téged is, és Családod is.

Gyomaendrőd és Hunya, valamint a magam nevében is:

Iványi László volt gyomaendrődi és a jelenlegi hunyai plébános

Igen Tisztelt Csárdaszállási, Gyomaendrődi és Hunyai Lakosok!

Közel 30 év elteltével, családommal Budapesten folytatom életem. 1985 szeptemberétől, dolgoztam Gyomaendrőd közigazgatásában, előadói, osztályvezetői és 1991 decemberétől jegyzői beosztásban. 2013 januárjától a közös önkormányzati hivatal megalakulásától, a három településen végeztem a munkámat. Előtte hosszabb, rövidebb ideig a jegyzői beosztások betöltetlensége esetén láttam el feladatokat a két község életében.

Ezúton szeretném megköszönni mindhárom település lakosainak a támogatását! Külön köszönöm azt a bizalmat, melyet Gyomaendrődön kaptunk, befogadtak, megélhetést, egzisztenciát biztosítottak. Munkám nagyobb részét itt végeztem, itt dolgoztam feleségem, itt születtek gyermekeim, itt nőttek fel.

Ezúton kívánok a jövőre nézve nyugodt, békés, eredményekben gazdag, biztos megélhetést nyújtó napokat!

Tisztelettel és nagyon sok szeretettel:

Dr. Csorba Csaba

HUNYAI BÉRMÁLÁS

Balról jobbra: Soczó Géza hitoktató, Szurovecz Fanni, Várkonyi Zoltán, Kovács Péter békés megyei helynök, pp. káplán, Fülöp Tibor, Farkas Anita és Iványi László plébános, th. kanonok
2015. április 18.

A Rózsahegyi Kálmán Általános Iskola és Kollégium tanulói, dolgozói és az Endrődiek Baráti Köre Egyesület vezetősége szeretettel meghívja Önt
2015. május 15-16-17-én a

RÓZSAHEGYI NAPOK

rendezvényeire

Díszvendég:

GERGELY ÁGNES, Kossuth-díjas író, költő, műfordító

Meghívott előadónk:

DR. GYURICZA CSABA - az MVH elnöke
KUNKOVÁCS LÁSZLÓ - Kossuth-díjas fotóművész, néprajzkutató
GIRICZ LÁSZLÓ - mérnök, fotográfus
DR. KOVÁCS LAJOS - ny. rendőr ezredes, életvédelmi nyomozó

PROGRAM

Május 15. (péntek)

- 9⁰⁰ óra MEGNYITÓ - DR. GYURICZA CSABA - az MVH elnöke
9³⁰ óra RENDEZÉSI ÓRÁK, FOGLALKOZÁSOK
KUNKOVÁCS LÁSZLÓ - Kossuth-díjas fotóművész, néprajzkutató
A puszta és pásztorok élete
GIRICZ LÁSZLÓ - mérnök, fotográfus
Barangolások az Árpád korban
DR. KOVÁCS LAJOS - ny. rendőr ezredes, életvédelmi nyomozó
Nyomozási technikák, a nyomozók munkájának bemutatása
12³⁰ óra EREDMÉNYHIRDETÉS, DÍJTADÁS
Rózsahegyi Díj,
Szent Imre Díj átadása
13⁰⁰ óra EBÉD
16⁰⁰ óra DR. KOVÁCS LAJOS előadása a Határ Győző Városi Könyvtárban
Nyomozási technikák, a nyomozók munkájának bemutatása
Emlékezős bűnügyek
(Selyem út 124.sz.)
19⁰⁰ óra MÁJÁLIS A RIDEGVÁROSI JÁTSZÓTÉREN

Május 16. (szombat)

- 9⁰⁰ óra KIRÁNDULÁS VÉSZTŐ-MÁGORRA
(a történelmi emlékhely megtekintése)
13⁰⁰ óra EBÉD A VIDRA CSÁRDÁBAN
17⁰⁰ óra GÁLAEST - Az iskola tanulóinak ünnepi műsora
19³⁰ óra BARÁTI BESZÉLGETÉS a Hídfő étteremben

Május 17. (vasárnap)

- 9⁰⁰-10⁰⁰óra Szentmise lehetőség az endrődi templomban
9⁰⁰-10⁰⁰óra A Szent Antal zárandok szálláshely és kenyérsütőház megtekintése
10⁰⁰- 12⁰⁰ óra KUNKOVÁCS LÁSZLÓVAL beszélget DR. KOVÁCS ADRIENNE tanár, etnográfus (Blaha úti Népház)
13⁰⁰ ÓRA EBÉD a Hídfő étteremben

SPORT

Mérkőzések hétről hétre a labdarúgóknál

A 103 éves Gyomaendrődi labdarúgás történetében sokszor fordult elő nehéz időszak, amelyet aztán összefogással mégis sikerült sikeressé formálni vezetőnek, játékosnak, szurkolónak. Az utóbbi hónapokban ismét nehéz helyzetbe került a Gyomaendrődi FC, a Megyei I. osztályban szereplő labdarúgó egyesület. A télen új-jáalakult vezetőség megpróbálta a már akkor is látszó gondokat orvosolni. A csapat szereplését látva úgy tűnik ez nem sikerült, hiszen a tavasz folyamán még pontot sem sikerült szerezni az egyesületnek a lejátszott hét forduló alatt, az egy

rúgott góllal szemben huszonnyolc a bekapott gólok száma. A labdarúgás is olyan sportág, ahol szerzett gólok nélkül nem lehet győzelmet aratni. Nem szabad azonban ezt az eredménytelenséget az új vezetők nyakába varrni, úgy gondolom, ez egy hosszú, már évek óta tartó folyamat jelenlegi kicsúcsosodása. El lehet, vagy talán el kell kezdeni egy új csapatban gondolkodni, hogy a történelmi elődöknek megfelelő labdarúgás legyen ismét Gyomaendrődön.

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2015. 03. 28. Szabadkígyósi SZSC – Gyomaendrődi FC 3 : 0
G.: ---
Ifi.: 8 : 0 G.: ---

A télen szintén átalakult a vezetőség a hazaiaknál, de a meghátrózó játékosait megtartani tudó tavalyi bajnok otthonában nem ígérkezett sétagaloppnak a mérkőzés, ráadásul a viharos erejű széllel is meg kellett birkóznia a csapatoknak. A hazaiak támadásaival indult a mérkőzés és már az első negyedóra végére kétgólos előnyre tettek szert, nem érdemtelenül. Ezt követően kijött a szorításból a vendégcsapat, de támadásai erőtlenekek voltak. Igazából a második félidőre sem változott a játék képe, a hazaiak támadgattak, a vendégek inkább csak a védekezéssel törődtek. A mérkőzés vége felé egy tizenegyesel mégis sikerült magabiztossá tenni a győzelmet. A kigyósi csapat visszafogottan, kicsit öregurasan játszott, mégis megérdemelt győzelmet aratott a hit és önbizalom nélküli játékot bemutató vendégekkel szemben.

2015. 04. 04. Gyomaendrődi FC – Szeghalmi FC 0 : 3
G.: ---
Ifi.: 0 : 0 G.: ---

A téli felkészülés alatt is megmérkőzött egymással a két csapat, ahol a Gyomaendrődiek győzelmével zárult a mérkőzés. Ebből kiindulva, valamint a hazai csapat fogadkozása végett győzelemre számított a publikum. A mérkőzés azonban úgy indult, mint eddig talán mindegyik, a vendégek már az elején, a tizedik percben előnyhöz jutottak. Ez nagy zavart okozott a hazai fejekben, nem tudták játszani az elképzelt taktikát. A vendégek kihasználva ezt a zavart, a félidő közepén újabb gólt szereztek. Sajnos a második félidőben sem változott a játék képe, az első felvonáshoz hasonlóan a tizedik percben jött az újabb vendég gól. Ez további mélységekbe taszította a hazaiak amúgy sem acélos önbizalmát. Megérdemelt vendégsiker született, a kapkodó, fegyelmezetlen játékot bemutató, időnként már veszekedő hazaiakkal szemben.

2015. 04. 11. Körösladányi MSK – Gyomaendrődi FC 4 : 1
G.: Takács J.
Ifi.: 3 : 0 G.: ---

Először látogatott a Gyomaendrődi csapat a felújított ladányi sportlétesítménybe. Minden egyesület számára példaértékű lehet az ott elvégzett munka, hogyan kellene egy sporttelepnek kinéznie, ahol már minőségi munkát is lehet végezni. A hazaiak élvezve a jó

Benke Mária versei

Ébredő tavasz

Életkövek, drágakövek...

Élményeink életkövek.
Emlékeink dragakövek.
A megélt jó és rossz történések,
Életünk mozaikkövei lesznek.
Csillogó, sápadt, fakult
mindegy milyen, hogy alakult.
A fontos, hogy őrizzük meg,
lelkünkben „ÖK” megszépülnek...
Sok barát, ismerős kedvesen
Életkő lesz, beépül csendesen.
Életünk részere szelidül
Bele simul, beépül...
Drágakő egy könnyesepp,
sósan legördül arcunkon,
Akiért ejtettük, megérti, tudom.
Gyűjtjük hát életköveink
S rájuk mindig emlékezünk...

Vecsés, 2015. febr. 18.

A hold fénye...

Sötét csend borul a tájra,
szétterül az est palástja.
A teli holdon ringatózik
a csillagfényű est homálya.
A fákon árnyak suhannak,
a kertben mindent betakar-
nak.
Altatót dúdol az esti szél
régmúlt szép időkről me-
sél...
Álom ül a szempillámon
álmodni, aludni vágyom.
ágyamra dőlök, mint
égi párnán a csillagok,
álmomban kicsit megha-
lok...

Vecsés, 2013. május 31.

játékeret és a hazai nézők biztatását, azonnal támadásba lendültek a mérkőzés kezdetén. Jöttek is a sorozatos helyzetek, több kapufát is lőttek, de ebben az időszakban a vendégek tartani tudták a döntetlen eredményt. A hazaiak nem adták fel a támadásokat, mégis a vendégek védelmének figyelmetlensége kellett, hogy a félidő közepén megszerezzék a vezetést. A második félidőre magához tért a talán a létesítménytől megszedülő vendégcsapat, és a tizedik percben egy távoli szabadrúgásból megszerezte az egyenlítést. Sajnos „tiszavirág” életű volt az öröm, ugyanis a vendégek védelmének hathatós közreműködésével a hazaiak tíz perc alatt szerzett két góllal eldöntötték a mérkőzés végkimenetelét. Ezt követően futószalagon jöttek a hazai helyzetek, de csak a mérkőzés végén sikerült újabb gólt szerezni belőle a ladányi támadóknak. Szerencse, hogy a hazaiak helyzetkihasználása csapnivaló volt, így nem lett súlyosabb a vereség.

2015. 04. 18. Gyomaendrődi FC – Csabacsúd SE 0 : 3
G.: ---
Ifi.: 0 : 1 G.: ---

Az ősszel csak az utolsó percekben szerzett büntetővel egyenlített az otthon játszó Csabacsúd, így tavasszal is joggal vártuk a jó szereplést a Gyomaendrődötől. Azonban már a harmadik percben vezetést szereztek a vendégek, a tavaszi mérkőzésekre jellemzően ismét az elején kapott gólt a Gyomaendrődi csapat figyelmetlenségéből. Ezután a hazaiak képtelenek voltak felpörögni, álmos, lassú futballt játszottak. Sajnos nem változott a játék képe a második játékrészben sem, a vendégek kontrái azonban mindig veszélyt jelentettek. A félidő első és utolsó harmadában ráadásul ezekből a végigvitt támadásokból egy-egy vendéggól született. A hazaiak az egész mérkőzésen kényelmesen, öregurasan, fásultan futballoztak, mintha nem is számukra lett volna létkérdés a nagyon fontos pontszerzés.

2015. 04. 25. Békési FC – Gyomaendrődi FC 4 : 0
G.: ---
Ifi.: ----- G.: Az ifjúsági csapat nem tudott kiállni,
létszámhiányosan érkeztek a mérkőzésre.

A bajnokság utolsó helyezettjéhez látogatott a csapat, ahol joggal lehetett bízni, hogy megszerzi első győzelmét a Gyomaendrőd, hiszen még töle is sokkal kevesebb pontot gyűjtöttek a békésiek. A mérkőzés is így kezdődött, az első félóránban számtalan helyzet adódott a vendégek előtt, gólokkal kellett volna vezetni, de mind kimaradt. A félidő utolsó tíz percében azonban az addig lehetőséghez sem jutó hazaiak három gólt is lőttek a teljesen megzavarodott vendégeknek három pontrúgás révén, két szöglet, egy büntető. A második félidő első negyedórájában ismét feltámadt a Gyomaendrőd, a helyzetei alapján kiegyenlíthette volna a tetemes hátrányát, de a csapat ezen a tavaszon be van oltva a góllövés ellen. Az eredménytelenség kedvét szegte a vendégeknek, és a félidő közepén óriási védelmi hibából jött az újabb hazai gól. Ezt követően fegyelmezetlen, öncélú, teljesen szétesett játékot produkált a hátrányban lévő csapat, egy nagyon fájó vereséget szenvedett ezen a napsütéses délutánon.

Fülöp Zoltán

Tavasszal a kertben

A változás...

Kellemes, langyos szél fújdogált. Nagyanyó kiment a kertbe gyönyörködni a reggelben. Csend, béke, jó levegő volt, egy-egy kakas kukorékolt csak. Nézegette a csodálatos rügyfakadást, a tavaszi virágok színes kavalkádját.

Egy rigó szorgalmasan gyűjtögette a fészekrakáshoz szükséges apró ágakat, ősről maradt avardarabokat... Lábujjhegyen óvatosan bement az unokája szobájába, ahol a kislány még mélyen aludt. Csodálattal nézte egy ideig, majd kiosont, becsukta az ajtót és a reggeli teafőzéséhez készülődött, mikor valaki átölelte a derekát.

- Nagyi, nagyi – mondta álmosan - én kakaót kérek!
- Jól van csillagom, azonnal készítem, gyorsan bújj vissza az ágyba, a tavaszi reggelek még picit hűvösekek...

A gyermeket nézte, ahogy az álommanó épp csak elhagyta, és kis borzos haján, rózsaszín arcocskáján még ott volt az éjszakai alvás nyoma.

Milyen gyönyörű - gondolta -, és egy szempillantás alatt felnőtt lesz... Hiába, a változás megállíthatatlan - mondta csak úgy maga elé halkán.

Nem rég még ő is szép fiatal volt, most meg már nagymama, hogy múlik az idő... elszalad velünk az élet - elmélkedett - minden megváltozik. De jó is lenne konzerválnunk azt, ami jó, mint mikor nyáron a gyümölcsöt leszedjük és befőttnék eltesszük az üvegekbe, akkor megmarad olyannak, amilyen volt, nem változik... gondolkodott tovább rajta.

- Mennyi butaság jár a fejemben – mondta. Megrázta a fejét, és elkészítette a kicsi lánynak a kakaót, egy finom pirított zsemelével, azt nagyon szerette, ágyba vitte neki a reggelit, mert kényeztetni akarta.

- Kösz, mamácskám, te vagy a legjobb nagymama – mondta hízlelve a kislány, és egy puszit nyomott a nagy arcára. Mama persze elolvadt az örömtől.

- Mesélj nekem valamit – kérte.
- Mit meséljek?
- Valami igaz történetet, azt úgy szeretem.

- No, jó – mondta a mama – képzelj el, Marcsikám, ma reggel elgondolkodtam a változáson, az évszakok, az időjárás és az élet mindenféle változásán. Például azon, hogy te nem régen születtél, mintha tegnap lett volna, és már óvodás vagy, sőt jövőre már iskolába mész... Mennyi változás, hogy rohan az idő - sóhajtott. Majd hirtelen elhallgatott.

- Mondj valamit a változásról! - kérte Marcsi.
- Gondold csak el, hogy nemrég még havat takarítottunk, nevetgélve hógolyóztunk, most meg rügyeznek a fák, nyílnak a kis tavaszi virágok, a rigók fészket raknak, hogy az új jövevényeknek legyen hol megszületniük.

Ez mind a változást bizonyítja. Ma reggel is megfigyeltem egy rigót, hogy milyen szorgalmasan hordta a fészek építőanyagait egy fára, mikor kész lesz, a párja tojásokat rak és ül a fészken, majd kikelnek a kicsi fiókák, etetik őket, gondoskodnak róluk, azután ha elég erősek, kirepülnek és megtanítják mindenre, ahogy téged is tanít anyá és apa.

- Meg te! - válaszolta a kislány.
- Igen, meg én is, amire csak tudlak, megtanítalak, aztán a nagy változás közben felnőtt nagylány leszel, te is családot alapítasz és neked is lesznek gyermekeid...

- Nagyi! Azok is a te unokáid lesznek?

- Nem, nem, azok már a déd-unokáim – mondta nevetve a mama.

- Nagyikám! Mesélj még a rigókról.

- Mit meséljek?

- Mindent, amit tudsz róluk, kéeééérek!

- Jól van. Tudom, hogy egy rigópár többször is költ kisrigókat egy évben, hogy a rigó mama

4-5 tojást is tojik, és többnyire kikölti. Azt is tudom, hogy rövid idő alatt megy ez a folyamat végbe. A fészek-készítés után pár napra megtojja a tojásokat, s kb. két hétig ül rajtuk, és kikölti. Azután 10-15 napig a rigószülők hordják a kicsi csemetéiknek az élelmet, s mikor elérkezettnek látják az időt, elkezdik csirregve hívogatni, majd megtanítják repülni és önállóan élelmet szerezni.

- Juj, de érdekes ez a változás, Mami! Majd én is megtanulok önállóan bevásárolni és főzni is magamnak?

- Bizony kicsikém, úgy lesz - válaszolta szeretettel a mamája.

- Most mi van a rigókkal? - kérdezte hirtelen Marcsi.

- Egyik-másik ül a fészken, a harmadik pedig még csak most rak fészket...

- Hamar felkelek és nézzük meg, jó? - kérte a kislány.

- Rendben, menjünk!

Marcsi megmosakodott, felöltözött és futva ment a virágos kertben, kis kezével megsimogatta a virágok szirmait.

A mama csitította, hogy csendben, óvatosan közelítsék meg a kerítésnél lévő bokrokat, mert ott már kikeltek a rigófiókák, és ha szerencsésük lesz, meg is nézhetik őket. Mikor odaértek, épp a rigópapa érkezett, leszállt a bokorhoz lévő fészek szélére, ahol sok kis éhes csőr tárogott. Ő próbálta igazságosan adagolni, amit hozott nekik, majd egyszer csak, huss, megint elrepült és nem sokára ismét hozta a következő adag finom falatokat. A rigópalánták folyamatosan ettek, csipogtak. Mama felemelte a kis unokáját, hogy beláthasson a fészekbe.

Néhány nap elteltével egyik reggel a kislány kérte, hogy menjenek és köszöntsék a rigócsaládot. Elindultak a kert végébe a bokorhoz, és csak az üres fészket találták. A kicsi Marcsi elsírta magát.

- Mamikám, hol vannak?

- Kirepültek! - volt a válasz.

- De hát el sem köszöntek - hüppögött a kislány...

- Ne szomorkodj ez az élet rendje, a változás - mondta elgondolkodva a mama - látod erről beszéltem neked, minden és mindenki állandóan változik...

- Mami! - válaszolt komoly képpel dacosan a kislány - Én nem szeretem a változást, én nem akarom. - Még a lábával is dobbantott a nyomaték kedvéért. - Azt akarom, hogy minden maradjon olyan, amilyen most! Érted, mami?

- Érttem kicsim, de az időt megállítani nem lehet! Képzelj, ha lehetne, akkor te mindig ilyen kicsi lány maradnál?

- Nem tudom - mondta duzzogva -, de az sem lenne baj, mert én nem akarom a változást - mondta a gyermek ellentmondást nem tűrő hangon, szája legörbült, majdnem elsírta magát...

Mamája vigasztalta, magyarázta neki az élet nagy kérdéseit, ölse vette dédelgette, majd ringatására a kicsi lány csendben álomba merült...

Benke Mária

Iges Igek

Május

Pörköltös húsgombóc

Darált húsból, tojással, áztatott zsemélével, paprikával, sóval, fokhagymával masszát készítünk. Bő olajban hagymát pirítunk, majd paprikát teszünk bele és hamar felöntjük vízzel. Ha már forr, beletesszük a darált hús masszából kiformázott gombócokat és puhára főzzük. Tejjel elkeverjük a zajtját, és galuskával tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hítelelhetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRÖD, SZENT ISTVÁN. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, siett elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalrakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

INTER
NYELVSTÚDIO
Nysz: 21381-2007

Nyelvtanfolyamok

Angol **újrakezdő** - 40 óra, 10 hét

Alapfokú nyelvvizsga felkészítő - 60 óra 10 hét

Tanfolyamkezdés áprilisban. Jelentkezési határidő: május 10.
Óradíj: 500 - 850 Ft létszámtól függően.

Számítógép kezelő tanfolyam

indul megfelelő számú jelentkező esetén, jelentkezés: május 10-ig.

INTER Nyelvtanulmány, 5500 Gyomaendrőd, Kossuth u.18.

internyelvstudio@gmail.com; 20/22 970 22; 20/947-1603

kedd, csütörtök - péntek 15.00-18.00

Kellemes Húsvéti ünnepet kívánunk!

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múlnak el ők, kik szívünkben élnek:
Hába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még.
Hiszen hazánk nekünk a végzettség.”*

(Gyász Gyula)

Hirdetésükben csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a lezárólapunk hozzájárult!

Dr. DEBRECZENI GIZELLA
gyomaendrői lakos, 67 éves korában.

március 25-én távozott az Örök Hazába. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Fogadja be lelkét az Örök boldogság.

FÜLÖP PÁL endrői leszármazott, március 20-án, 89 éves korában, rövid szenvedés után távozott az Örökkévalóságba. Március 31-én a szegedi alsóvárosi temetőben helyezték örök nyugalomra. Gyászolják a családtagok, rokonok és az ismerősök.

GELLAI JÓZSEF gyomaendrői lakos, 79 éves korában, április 19-én távozott szerető családjá köréből. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Pihenése legyen csendes emléke áldott.

OLÁH LAJOSNÉ szül. Magyar Olga, gyomaendrői lakos, 87 éves korában távozott szerettei köréből. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Isten örökjön pihenése felett.

TÓTH MIHÁLYNÉ szül. Hegedűs Iлона Margit, gyomaendrői lakos, 75 éves korában, április 13-án hazatért a Mennyei Atyához. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Pihenése legyen csendes, emléke áldott.

VARGA TIBOR SÁNDOR,
gyomaendrői lakos, 51 éves korában, április 3-án távozott az örökkévalóságba. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök.

rősök. Isten adjon neki örök nyugalmat.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Hálás köszönet Mindazoknak, akik FÜLÖP PÁL elhunytá alkalmából együttérzésüket kifejezték, temetésére eljöttek, virágot helyeztek el a sírjára. Gyászoló család.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrői katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatják adományok felajánlásával:

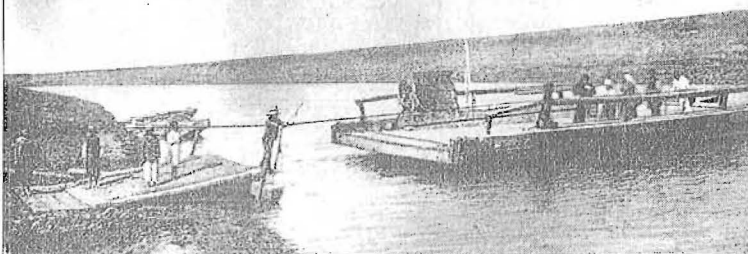
Kézpénzbefizetés az endrői plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrői és a hunyai templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálózási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Fényképalbum

Kompátelés a Hármaskörösön Endrődön

Róm. kath. templom

Endrőd

Honoki József üzlete

Gyógyszertár

Endrőd

Óvoda

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Többet ésszel, mint szerencsével

Március 18-án rendezte meg a Diákönkormányzat iskolánk tavaszi kvízzjátékát, az Észkaszinót. Az osztályok 5 fős csapatokkal mérköztek meg a verseny négy helyszínén. A résztvevők kipróbálhatták logikai képességüket, angol beszédképességüket, kreativitásukat, és akinek kedvezett a szerencse is, plusz pontokat szerezhettek a kaszinóban.

Láttuk a Dzsungel könyvét Békéscsabán és a Mercedes gyárat Kecskeméten

A TÁMOP-3.3.14. A-12/1 jelű, „Hazai és nemzetközi testvériskolai kapcsolatok kialakítása” című pályázat keretében tanulónk színházlátogatáson és pályaaorientációs célú üzemlátogatáson vettek részt márciusban. Először a Békéscsabai Jókai Színházban nézték meg a Dzsungel könyve című musicalt, néhány nap múlva pedig meglátogatták a kecskeméti Mercedes gyárat. Mindkét alkalommal felejthetetlen élményben volt részük.

Versmondó verseny 2015

A versmondó verseny városi döntőjén jól szerepeltek tanulónk. A Mészáros Mihály színművész vezette zsűri értékelése alapján az alábbi tanulók végeztek az 1-3. helyen.

1. évfolyam: 1. helyezett Fekécs Zsófi, 3. helyezett Horváth Nikolett, Putnoki Balázs

2. évfolyam: 1. helyezett Kereki Lili, Csatári Levente, 2. helyezett Mikó Zoltán, Hanyecz Nikolett

4. évfolyam: 1. helyezett Fekécs Hanna, 2. helyezett Molnár Marcell

5-6. évfolyam: 1. helyezett Orovecz Odett, 3. helyezett Gresó Boglárka, Nemes Ágota, Varga Dorina

7-8. évfolyam: 2. helyezett Geszti Barbara, 3. helyezett Vaszko Ágnes

Karsai Gábor élmezőnyben az országos bajnokságon

Mezei futóverseny Országos Diákolimpia Döntő- Gödöllő, Repülőtér 2015.04.15. A II. korcsoportos fiúk mezőnyében 225-en álltak rajthoz és teljesítették a 2000m-es távot, nagy örömünkre iskolánk tanulója Karsai Gábor végig az élmezőnyben haladva a 20. helyen ért célba 7:34,4 perces teljesítménnyel. Megyei bronzérmesünk a versenyben megelőzte a két héttel a megyein előtte végzett ellenfeleit, a fejlődése tehát mindenképpen elismerésre méltó! Felkészítője Vaszkan Gábor testnevelő tanár, atlétika szakedző.

További információk találhatóak iskolánkról a www.rozsahegyiiskola.hu oldalon.

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

SZÉP MAGYAR BESZÉD VERSENYEN

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Kazinczy-díj Alapítvány, Kisújszállás Város Önkormányzata és a Móróc Zsigmond Református Kollégium, Gimnázium, Szakközépiskola és Általános Iskola rendezte meg az **Országos „Szép magyar beszéd verseny”** április 10-12. között Kisújszálláson. A helyi és területi forduló után a legmagasabb fokon mérték össze tudásukat, képességeiket a 7-8. osztályos tanulók. A szabadon választott szöveg elolvasása után a kötelező szöveget mondta el a 67 versenyző. Legfontosabb jellemzője a megmérettetésnek: az értő, értető és természetes olvasás.

A Gyomaendrői Kis Bálint Általános Iskolából: **Weigert Csenge 8. a osztályos** tanuló a Kazinczy-jelvény bronz fokozatát és külön díjat kapott. Felkészítője: Hunya Jolán tanárnő.

Az Endrői Népházban szerepeltek

2015. április 9-én délután Gyomaendrőd Város Német Nemzetiségi Önkormányzata, a Békés Megyei Német Nemzetiségi Önkormányzat és az „Örökségtár” Szerkesztősége „A magyarországi nemzetiségek kultúrája a közoktatásban, közművelődésben” az „Örökség-Kultúra Oktatási Elektronikus Tudásbázis közvetítésével” című konzultációs bemutató-előadást szervezett az Endrői Népházban. Az előadás előtt a Kis Bálint Általános Iskola német nemzetiségi nyelvet tanuló 4. a osztálya rövid műsorral szórakoztatta a közönséget. A diákok megtekintették a Népház kiállító termében nyíló „Sváb népi vallásosság tárgyai” című kiállítást is, melyet Fülöp Mónika evangélikus lelkész nyitott meg.

Nemzetközi történelmi versenyen

2015. 04. 11-én rendezték meg a „**Kettős törzsű tölgy**” című, **komplex nemzetközi versenyt**. A feladatok témája: magyar katonák az I. világháborúban, valamint a Lengyel és a Török Köztársaság története.

A Budapesten megrendezett versenyen magyar és határon túli magyar iskolák vállalkozó kedvű csapatai vettek részt. A zsűri is nagyon

rangos volt, melynek elnöke: Dr. Marossy Endre hadtörténész, fő támogatója pedig Dr. Osman Sabhaz konzul, üzletember volt.

A nagyon izgalmas 15 fordulós feladatsor megoldása után az **előkelő 3. helyen végzett a Kis Bálint Általános Iskola csapata**. **Csapattagok:** Varjú Dániel 8. b, Gál Bence 7. b, Cserenyec Orsolya 6. a és Bertók Gergő 6.a osztályos tanulók. **Felkészítő tanár: Simonné Szrnka Zsuzsanna**

Mentor(h)áló

A Gyomaendrői Kis Bálint Általános Iskola 2015. április 15-én délután, módszertani továbbképzésnek adott helyet az iskola Hősök úti épületében. A TÁMOP-4.1.2.B.2-13/1-2013-0008 sz. Mentor(h)áló 2.0 program keretein belül a Mentor(h)áló Klub következő rendezvényére került sor.

Iskolánk pedagógusai mellett érdeklődőként vettek részt a Mezőberényi Általános Iskola és a Gyomaendrői Rózsahegy Kálmán Általános Iskola tanárai is.

A klubfoglalkozás keretében bemutattuk a HATÁRTALANUL! című sikeres pályázatunk megvalósítását.

Ágostonné Farkas Mária intézményvezető ismertette a pályázati kiírást, annak feltételrendszerét. Elmondta, hogy 2013-ban a Bethlen Gábor Zrt., majd 2014-ben az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által kiírt pályázati program célja a magyarországi és a külföldi magyar fiatalok közötti kapcsolatok kialakítása, erősítése, az erdélyi magyarok területek bebarangolása, a természeti és épített környezet megismerése, a történelmi és kulturális emlékek meglátogatása. Kifejtette, hogy mindezek az élmények lehetőséget nyújtanak a tanulók ismereteinek bővítésére, a magyarságtudat ápolására, a hazaszeretet elmélyítésére. Az igazgatónő elmondta, hogy az ötnapos kirándulás keretében már két alkalommal jutottak el hegedűs tanulóink Erdélybe, Székelyföldre és a Keleti-Kárpátok legtávolabbi vidékeire.

Balla Károlyné beszámolt arról, hogy milyen módon készítettük elő az utazást. Kifejtette, hogy a pályázati feltételeknek megfelelően bemutattuk a gyerekeknek a meglátogatandó országrészt, majd a gyerekek számára vetélkedőt rendeztünk a hallottakból.

Vaszko Lajosné bemutatta a kirándulás megvalósítását, részletesen rávilágítva a felkeresett helyszínek látványainak az iskolai tananyaghoz, az egyes tantárgyakhoz való kapcsolódását.

A program végén kötetlen beszélgetéssel záródott a klubfoglalkozás.

Endrődi egyházközségi vacsora

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizet szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Kedves vásárlóim!

Tavaszi ajánlataim:

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- megérkeztek a tavaszi vetőmagok
- zöldségfélék, babok, borsók, fűmagok
- tavaszi virághagymák, rózsatövek
- műtrágyák, növénytápok, virágföldek
- tavaszi lemosó vegyszerek, (vegesol rs, agrokén) stb.
- metszőollók, ágvágók, gallyazó fűrészek
- munkaruhák, védőcipők, védőkesztyűk
- gumicsizmák, esőruhák, takaróponyvák
- kandallók, szenes kályhák, kályhacsövek
- fejszék, balták, kéziszerszámok, lapátok, ásók
- szegek, csavarok, dróthálók, kötöző drótok
- festékek, ecsetek, zsákos falazók, ragasztók
- rágcslóirtók, ragasztók, csapdák
- konyhai eszközök, műanyag edények, takarófoliák
- kisállat eledel, kiegészítők, pórázok

Várom vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

+60156

Folyóirat

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 220 Ft

XXII. évfolyam 6. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2015. június

Otthon voltunk

A tartalomból:

3. Önkormányzati hírek

5. IN MEMORIAM - Uhrin Benedek

8. Civil sarok: Kunkovács László

10. Szent László zarándoklat és vallásturisztika

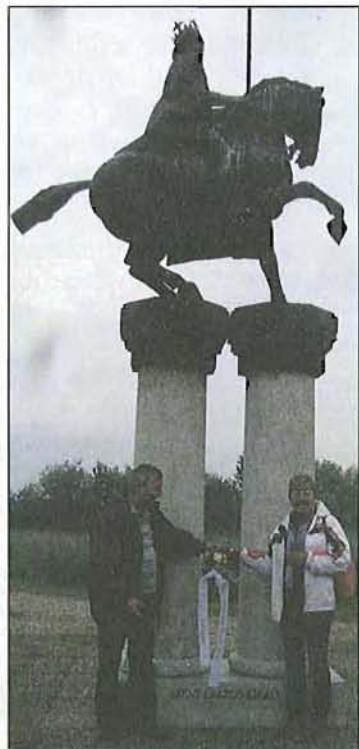

20. XIX. Rózsashegyi Napok - 9. 19. oldalak

Az Endrődiek Baráti Köre az idén is nagy igyekezettel készült a Rózsashegyi Napokra. Az utóbbi időben a pénteki iskolai rendezvényt követő napra mindig valamilyen különleges program került megszervezésre.

Sok-sok tényezőt figyelembe véve az idén a Vészto-mágori Történelmi Emlékhely megtekintésére esett a választás. Aki szereti a régiségeket, az évszázadokkal előtti életkörülmények bemutatását és az ezt felszínre hozó régészeti munka felvázolását, annak felejthetetlen élmény volt az a pár óra, amit a múzeum területén töltöttünk. Az időjárás nem volt teljesen ke-

gyes hozzánk, de nem áztunk meg. A külső környezet, a szoborpark, a pákászok házai különleges hangulatot ébresztettek főleg azokban, akik az életük nagy részét városban töltik. A kirándulás az idősödő korosztály igényei szerint alakult, nem volt megterhelő, de azért jól esett 12-kor a lakodalomra készülő Vidra csárda teraszán az ebéd. Már a buszon elkezdődtek és az ebéd mellett is folytatódtak a baráti beszélgetések. A mellékelt fényképen látható, hogy mindenki örömmel pózol a fényképezőgép előtt, hogy majd hónapok múlva is visszaemlékezhesen a hétvége ezen programjára. *Folytatás a 3. oldalon*

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Filmforgatás

Május 11-én túraajánló filmet forgatott a tv2 számára Kandász Andrea a készülő gyomaendrődi tanösvényről. Iskolánkból a 4. b osztály olyan szerencsés volt, hogy részese lehetett ennek az érdekes eseménynek. Első látogatókként felmehettünk a „lombsétányra”, ahol Puskás László, a Körös-Maros Nemzeti Park munkatársa kalauzolt minket. Nagy örömünkre távcsöveket is hozott, amikkel láthattunk érdekes madarakat, madárfészkeket.

A tanösvény rendkívül gazdag ismeretanyagot mutat be változatos, érdekes formában.

A mi nemes feladatunk az volt, hogy végigjárjuk a különleges magasított utat, megcsodáljuk a látnivalókat, megoldjuk a feladatokat. Ha ismételni kellett, még élveztük is a helyzetet, követtük az operatőr utasításait. Lehetséges, hogy egy rövid kis film lesz mindebből, de mi egy felejthetetlen délelőttel lettünk gazdagabbak.

Puskás László emléktúra

Madarak fák napja alkalmából látogatott el hozzánk ismételten Puskás László. Az év fájáról, a kocsányos tölgyről, valamint az év madaráról, a búbos bankáról tartott előadást. A tanulók érdeklődéssel hallgatták, majd kérdéseikre is válaszolt vendégünk. A délután második felében az Erzsébet ligetben kialakított tanösvényt járták végig az érdeklődő tanulók. Tartalmas délutánt töltöttünk el és sok ismerettel gyarapodtunk.

NyelvÁszok

A sok magyar verseny közül szemezgetve diákjaink már évek óta részt vesznek a Bendegúz - NyelvÉsz versenyen, ahol igen szép eredményekkel büszkélkedhetnek. A megyei döntőn hat tanuló vett részt, ahol Bartha Karina 7. c osztályos tanuló az előkelő 4. helyezést szerezte meg. Segítő pedagógusa: Forgácsné Gyetvai Krisztina.

Intézményünk diákjai minden évben megméretetik magukat a Simonyi Zsigmond Kárpát-medencei helyesírási versenyen. Tehetséges tanítványaink már négy alkalommal jutottak be Békés megye legjobbjaként a rangos verseny országos döntőjébe. Az idei tanévben 2015. április 18-án Békéscsabán 7 diákunk képviselte iskolánkat a megyei fordulón: Nándori Viktória (5. c) Fekécs Laura (5. a), Deli Boglárka (6. b), Rák Dávid (6. c), Kovács Dóra (6. a), Ladányi Sára (7. c) és Bartha Karina (7. c). Közülük Ladányi Sára 7. c osztályos tanuló érte el a legkiemelkedőbb eredményt; a hetedikesek mezőnyében 5. helyezést ért el. Felkészítő tanára: Forgácsné Gyetvai Krisztina.

XV. Magyar Mazsorett Bajnokság

A XV. Magyar Mazsorett Bajnokságot a mazsorettek „fővárosában”, Debrecenben rendezte meg a Magyar Mazsorett Szövetség és a debreceni Valcer Táncstúdió mazsorett csoportja. A gyomaendrődi Színfolt Mazsorett Együttes Margaréta junior csoportja botos színpadi és menettánc koreográfiában: 3. helyen végzett! Ezenkívül: szenior mix mini kategóriában: V. helyezettek lettek, Jónás Izabella szenior pompon szőlőjával szintén: V. helyezést ért el, Piroska Attila szenior szőlő botos versenyszáma pedig arany minősítés. Az együttes vezetője: Hunya Jolán.

XV. Magyar Mazsorett Bajnokság

Önök joga van tudni...

hogy mi történt a Képviselő-testület május végi ülésén?

- Beszámolót fogadtak el a képviselők a Gyomaendrőd Hunya Csárdaszállás Települési Önkormányzati Társulás munkájáról. Szintén megismerhették a jelenlévők a Gyomaendrőd Közös Önkormányzati Hivatal 2014-ben végzett munkáját.
- Beszámolt Omiliák Csaba tűzoltó parancsnok a Hunya Csárdaszállás Gyomaendrőd Önkormányzati Tűzoltóság 2014. évben végzett tevékenységéről. A mindenre kiterjedő beszámolóból megtudhattuk, hogy 2014-ben önálló beavatkozásra tizenhatnál 21, önálló beavatkozás műszaki mentésnél 52, míg hivatásos tűzoltósággal káreset felszámolásnál 4 esetben került sor.
- A „Lélekkel a Körösök mentén” projekt 11. projektmenedzseri beszámolóját ismerhették meg a képviselők. Kisebb időpont eltérésekkel jól haladt a kivitelezés, és költség oldalán is csak néhány helyen kellett forrásokat átcsoportosítani.
- Két pályázat érkezett a Közművelődési- Közgyűjteményi és Szolgáltató Intézmény igazgatói álláshelyére. Pályázott a jelenlegi igazgató Dr. Szonda István Attila és Kovács Erika Ilona. A pályázatokat egy 4 fős jeles szakemberekből álló bizottság is véleményezte. A Testület 2015. június 1. napjától 2015. december 31. napjáig Dr. Szonda István Attilát bízza meg az igazgatói feladatok ellátásával.
- Várható a közművelődési intézményrendszer átszervezése, melynek elkészítéséről egy ütemterv elfogadásával határoztak a képviselők.
- Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megismerte a Közalapítvány Gyomaendrőd Város Közgyűjteményeiért 2014. évi közhasznúsági jelentését, melyet elfogadott.
- A Képviselő-testület elfogadta a Gyomaendrőd Üdültetési Szövetség Turisztikai Egyesület beszámolóját a XVII. Nemzetközi Sajt és Tűró Fesztivál megrendezéséről, valamint pénzügyi elszámolását is. A Képviselő-testület megismerte és tudomásul vette az Egyesület 2014. évi mérlegbeszámolóját.
- Az önkormányzat és a TDM szervezet együttműködési megállapodásának felülvizsgálatára is sor került. A TDM szervezet jövőbeni feladatainak megosztására, finanszírozása és az önkormányzati megállapodás újragondolására ütemtervet fogadtak el.
- Két fontos környezetvédelmi kérdésről is döntöttek. Elfogadták az Erzsébet liget faállományának és aljnövényzetének kezeléséről szóló tájékoztatót. Szakvélemény alapján, június közepén kerül sor az aljnövényzet kezelésére a Közmunka program keretében. Ekkor történik a száraz fák visszacsonkolása, vagy esetleges kivágása vállalkozó által. A 2015-ös szünyoggyérítés terve is terítékre került. A beszámolóból megismerhettük az elmúlt év értékelését és a támogatásokat.
- A Magyar Turizmus Zrt-től az előző évi támogatáshoz képest kisebb összegű állami támogatást kapott a Körös-völgyi Konzorcium, ugyanakkor a Belügyminisztérium 2014. június 18. és 2014. augusztus 31. közötti időszakban a szünyoggyérítés koordinálását és lebonyolítását országos szinten elvégzte.
- Gyomaendrőd kapott lehetőséget a Körös-szögi Civil Fórum „XIII. Civil Nap és Civil Szervezetek Találkozója” megrendezésére. A Képviselő-testület a rendezvény helyszínéül az Endrői népligetet és sportpályát, időpontként 2015. augusztus 22-t jelöli ki. A XII. Civil Nap és Civil Szervezetek Találkozója a XVII. Nemzetközi Halfőző verseny társrendezvénye lesz, a rendezvény nyertes ajánlattevőjével együttműködve.
- Támogatták a képviselők a Roma Nemzetiségi Önkormányzat kérelmét a 2015. július 11-én megrendezésre kerülő Békés Megyei Roma Labdarugó Torna és Kulturális Nap költségeihez 100.000 Ft értékben, és térítésmentesen biztosítják a Varga Lajos Sportcsarnokot aznapi használatra.
- 2015. május 6-án megalakult a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum. A KEF célja: közösen dolgozni a drogprobléma megoldásának érdekében, emellett hatékony választ adni a helyi esztékre, problémákra. Szakértelme alapján a Fórum elnökének Lehoczkiné Timár Irént választották. Az erről készült beszámolót a Képviselő-testület elfogadta.
- Közérdekű bejelentés kivizsgálásáról számolt be az Ügyrendi, Oktatási, Kulturális, Kisebbségi és Esélyegyenlőségi Bizottság a „Lélekkel a Körösök mentén” megnevezésű projekttel kapcsolatban. Vizsgálatuk eredménye, hogy a kapott jogi szakvéle-

mény és egyéb rendelkezésére álló információk alapján Nagyné Perjési Anikó önkormányzati képviselő a pályázat megvalósítása során jogszerűen vett részt az önkormányzat döntési folyamatában, összeférhetlensége közbeszerzési szempontból nem állapítható meg.

A bejelentéseket követően a rövid és hatékony testületi ülés 16 órakor véget ért.

Várfi András

Hunyai falunapi program

Ideje: 2015. június 13. Helyszín: hunyai sportpálya

Programok:

- 8.00 Zenés ébresztő
 9.00 Kézműves foglalkozás
 10.00 Vidra mentőcsoport bemutatója (Kereső és mentő kutya bemutató, Fegyverek bemutatója, egészségügyi méresek, rekeszmászás, csizmahajító verseny)
 12.00 Falunapi köszöntőt mond: Petényi Szilárdné polgármester
 12.05 Jó ebédhez szól a nóta (A rendezvény látogatóit Hunya Község Önkormányzata a Szarvasi Ótemplomi Szeretetszolgálat közreműködésével bagdulyással vendégeli meg. Az ingyenes bagdulyás mellett a Kondorosi Napsugár vendéglő marhapörköltet és birkapörköltet biztosít 1200 Ft/adag áron.)
 13.30 Trükk lovas bemutató (Megyer Sarja Hagyományőrző Egyesület)
 14.45 „Örök ifjú” zenészek műsora (Dr. Hudák János, Dian László, Friedl Ferenc, Petényi Szilárd)
 15.15 Körös-menti Néptáncgyűttes műsora
 További műsorhelyszín: Művelődési ház
 16.20 „Hunya Községért” kitüntető cím átadása
 16.30 Dupla kávé műsora
 18.00 Körös Party Band műsora
 19.30 Bál – zenél: Kékegyi István

Otthon voltunk

folytatás a címloldalról

A kirándulás után mindenkinek volt lehetősége kicsit rápihenni a nap további eseményeire, mert mindig érdekes az iskola tanulóinak ünnepi gálaműsora. A sokrétű és színvonalas produkciók mögött látszik az iskola tanulóinak és tanáraiknak közös munkája.

A nap záró eseményére a Hídfoé étteremben került sor, ahol állófogadás keretében folytatódott a már korábban elkezdődött baráti beszélgetések.

Vasárnap reggel az elszármazottak nagy része megtekintette a Népház udvarán kialakított Szent Antal Zarándokházat és a mellette felújított kenyérsütő házat. Emlékeinkben még a düledező tanterem vagy napközi otthon derengett fel, és most a környezetbe illeszkedő szép, új, korszerű létesítményt láthattunk. Reméljük, hogy az illetékeseknek sikerül olyan programmal megtölteni ezt a helyet, hogy a Szent Antal Ház szellemisége tovább terjedjen. Az elképzelések megragadóak, és a baráti kör is szívesen részese lenne egy későbbi hagyományőrző kenyérsütésnek.

Az események az emeleti díszteremben folytatódottak, ahol Kun Kovács László Kossuth-díjas fotóművésszel ismerkedhetett meg közelebbről a nagyjérdemű. Rendkívül meghatározó volt annak az írásnak az ismertetése, melyet „Laca” barátunk (sokunk számára ismeretlen) írói vénáját is bemutatta. Az elmesélt életképek is igazolják, hogy mekkora munka és kitartás van egy ilyen életpálya mögött. Mindannyian ismételtlen gratulálunk kitüntetéséhez, és várjuk az előkészület alatt lévő könyvek megjelenését.

A záró ebéden mindannyian szomorúan állapítottuk meg, hogy az élménydús hétfője a végéhez közeledik. Feltöltődve és további izgalommal várjuk a következő eseményeket, melyek más jellegűek, de ismételtlen közös program lehetőségét adják. A szervezők a sok munka után elégedettek lehetnek, de várunk rájuk a további teendők. Akit érdekel egy jó társaság és közös buli, azt várjuk közénk, a következő rendezvény a június 6-i öregszőlői Paprikás krumpli főző verseny.

Vezetőség

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Dankó Béla országgyűlési képviselő - Sajtóközlemény

Átadták a Kormányablakot Gyomaendrődön

Április 30-án ünnepélyes keretek között adták át a Gyomaendrőd-i Járási Hivatal épületében az új Kormányablakot. A Kormányablakok integrált kormányzati ügyfélszolgálatok, amelyek igénybevételével az állampolgárok egyetlen helyen, a kormányablakoknál tudják hivatalos ügyeiket intézni. Az ügyfélbarát közigazgatás kialakításában kiemelt hangsúlyt kap a színvonalas ügyfélkiszolgálás, az ügyintézés menetének egyszerűsítése és gyorsítása, az ügyfelek adminisztratív terheinek csökkentése és az anyagi megtakarítás.

A kormányablakokban jelenleg 338 ügytípus intézhető, de a kormányzat arra törekszik, hogy az intézhető ügyek száma nagyságrendekkel bővüljön.

Békés megyében így már öt integrált kormányzati ügyfélszolgálati iroda nyitotta meg kapuit, melyek közül a békéscsabai 2014-ben, a gyulai és az orosházi pedig 2015. január végén kezdte meg működését. Áprilisban pedig megnyithatta kapuit a szeghalmi és a gyomaendrőd-i Kormányablak. Az év során Békésen, Dévaványán, Mezőkovácsházán, Sarkadon, Szarvason és Tótkomlóson tervezik újabb kormányablakok megnyitását.

Dankó Béla országgyűlési képviselő szerint a még sok a teendő a megye fejlesztése és felzárkóztatása érdekében, azonban a Kormányablak megnyitása is fontos lépés, mivel így mind a helyiek, mind a Gyomaendrőd térségében élők, így a dévaványaiak is egyszerűbben intézhetik hivatalos ügyeiket, a kormányablak megnyitásával gördülékenyebb lesz az ügyintézés.

Januártól bővül a gyed-extra

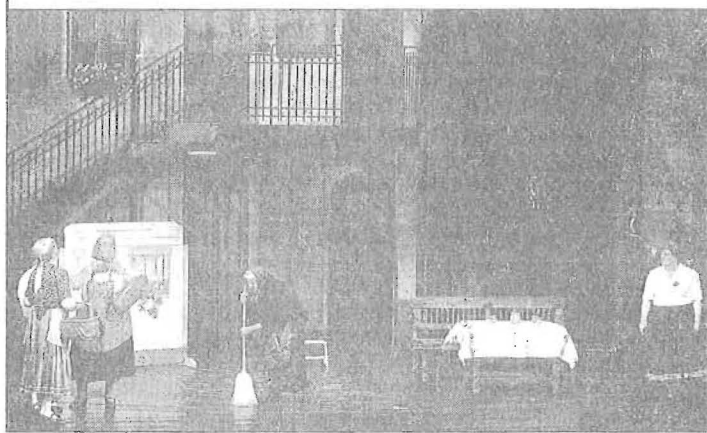
A munkába visszatérő anyák 2016 januárjától már a gyermekük 6 hónapos korától igénybe vehetik a gyed extrát a kormány május 13-i döntése értelmében. Eddig erre a gyermek egyéves kora után volt lehetőség, jövőre azonban már a gyermek fél éves korától folyósítják az ellátást. A gyed extra 2014. januári bevezetése előtt az anyáknak választaniuk kellett a gyed és a munkajövedelem között; a kettőt együtt nem kaphatták meg. A gyed extra minden 2 év alatti gyermek után külön-külön jár. Ez azt jelenti, hogy az a nő, akinek két 2 év alatti gyermeke van és visszatér dolgozni - akár részmunkaidőben is - a fizetése mellett két gyedet kap. Ahogy Európa több országában, Magyarországon is egyre inkább elterjed a gyermeknevelés melletti munkavállalás, és az tapasztalható, hogy a nők szívesebben és bátrabban vállalnak gyereket akkor, ha látják, hogy összeegyeztethető lesz a családi életük a munkájukkal.

MEGHÍVÓK

Gyomai Jézus Szíve búcsú: június 13. szombat 10 óra
Hunyai Szent László búcsú: június 27. szombat 10 óra
Hunyai egyházközségi vacsora: augusztus 15. szombat 19 óra (a sok májusi, júniusi program miatt)

A hunyai (rátóti) asszonyok esete

Április 30-án a budapesti Budapesti Operettszínházban Aranyérmert értek el a hunyai amatőr színjátszó asszonyok „A rátóti asszonyok esete” című vígjátékukkal. Gratulálunk!

Vásártéri Ltp-en 1 szobás földszinti lakás ELADÓ! Ár meg-
egyezés szerint! Érdeklődni: 06-20/376-4567

XIII. BOGRÁCS NAPJA

2015. június 6. szombat

Gyomaendrőd (Öregszőlő), Kondorosi út 1.
(a Rózsahegy Ház melletti szabad területen)

Nevezési kategóriák:

- ☑ paprikás krumpli (minden kategóriában).
- ☑ pörkölt
- ☑ egyéb (ami a bográcsba belefér).

Jelentkezés a főzőversenyre: 2015. június 3-ig

- ☑ személyesen a Rózsahegy Házban,
- ☑ vagy a 66/282-659, 30/599-41-67 telefonszámokon.

Nevezési díj: 2000 Ft/csapat.

(Fedett főzhely, 2 db sórpád asztallal, tűzifa. Minden további garnitúra 1000 Ft.)

Várjuk az árusok jelentkezését is!

Egész napos programmal, gyermeknap meglepetésekkel,
esti sztárvendéggel várunk minden érdeklődőt.

(A részletes programról később adunk tájékoztatást.)

Mindenkit szeretettel várunk!

memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Té vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

Uhrin Benedek

(1922-2015)

2015. március 20-án vettünk búcsút az endrődi templomban városunk szülőltétől, Uhrin Benedektől. Neve a 2000-es évek elején vált tágabb körben ismertté, versei és dalai révén. Hosszú életpálya után február elején hunyt el, és egy napsütéses márciusi napon, 93-ik születésnapja előtt egy nappal helyeztük örök nyugalomra az endrődi Központi Katolikus Temetőben.

Uhrin Benedek 1922. március 21-én, Szent Benedek napján látta meg a napvilágot Endrődön, Uhrin Vince

és Papp Ilona gyermekeként. A keresztségben a Benedek nevet

kapta, hisz az ő ünnepén született. Iskoláit itthon járta. Részt vett a második világháborúban, az ott kapott aknaszilánkot élete végéig testében hordta... Hadifogság, majd öt évig tartó „malenkij robot” következett.

1951-ben Tapolcán kötött házasságot Csillag Olgával. Házasságukból egy fiúgyermek, Attila született 1957-ben. 1969-ben elvált feleségétől, de fia vele maradt, innentől ő nevelte gyermekét.

A Magyar Optikai Művek dolgozója volt 31 éven keresztül, 1982-es nyugdíjazásáig. Ez után sem maradt tétlen: kertészkedéssel, zöldség- és virágtermesztéssel foglalkozott, s igyekezett fiának megadni minden lehetőt. E mellett szabad idejében verseket, dalokat írt, melyek javarészt a természet szépségéről, virágokról, állatokról szóltak.

2000-2006 között intenzíven foglalkozott zenével, számtalan fellépése és TV-szereplése tette őt ismertté az ország előtt. A Szigetfesztivál rendszeres fellépője volt. Mindezt, ahogy ő gyakran megfogalmazta, elsősorban gyenge egészségű gyermekéért tette. Ezért volt mindannyiunk szemében tiszteletre méltó mindaz, amit tett.

Egészsége ez év elején romlott meg. Január végén combnyaktöréssel került kórházba, és két héttel később, február 9-én, 93 éves korában szűnt meg szíve dobogni. Temetése és budapesti búcsúztatása kiadásait Hajdú Péter műsorvezető fedezte, kinek ez úton mond köszönetet fia, Uhrin Attila.

Szülővárosához, Gyomaendrődhez mindig hűséges maradt, mindig endrődinek vallotta magát. Az endrődi egyházközség hálaival gondol reá, hisz a templomunk előtt álló műemlék kereszt felújításához jelentős összeggel járult hozzá.

Temetési szertartásán a Jézus kereszthaláláról szóló evangéliumi szakaszt olvastuk, melyben Jézus a kereszt alatt álló édesanyját, Máriát a szeretett tanítványra, Jánosra bízta, János apostolt pedig Mária anyai oltalma alá helyezi. Tettük ezt azért, mert hiszünk benne, hogy az Isten országában Benedek testvérünk is Szűz Mária anyai gondoskodására, oltalmára bízta itt maradt gyászoló fiát, és a gyomaendrődi népet és az endrődi egyházközséget.

Imádkozva kísértük őt végső nyugvóhelyére, kérve számára Istentől az örök boldogságot.

Nyugodjék békében!

Czank Gábor

XVI. OVI-OLIMPIA A SELYEM ÚTI ÓVODÁBAN

Mint minden évben most is a Kihívás Napján rendeztük meg az Ovi-Olimpiát a Selyem Úti Óvodában, immár 16. alkalommal.

A város minden óvodája elfogadta a meghívást, sőt Hunyárol is érkeztek gyermekek.

Az óvodák színes tornabemutatóikkal tették még színvonalosabbá rendezvényünket. Mivel nagycsoportos gyermekek vettek részt sportnapunkon ezért igyekeztünk életkoruknak megfelelő versenyszámokat összeállítani.

A futóverseny két részből állt. Volt előfutam, majd az előfutam győztesei versenyeztek egymással.

Helyezést értek el:

Lányok:

I. helyezett: Kovács Réka Selyem Úti Óvoda

II. helyezett: Csipai Csenge Százszorszép Óvoda

III. helyezett: Mészáros Nelli Szivárvány Óvoda

Fiúk:

I. helyezett: Nagy Szabolcs Százszorszép Óvoda

II. helyezett: Demeter István Százszorszép Óvoda

III. helyezett: László Martin Selyem Úti Óvoda

A futóversenyt kétélhúzás követte, melyben 4 vegyes csapat mérte össze erejét, ügyességét. A legügyesebb csapat tagjai mézeskalácsból készült érmet kaptak jutalmul.

A délelőtti folyamán - az egészséges életmód jegyében - készült tízóraival sok-sok zöldségfélével, citromos teával és a Térségi Gondozási központ jóvoltából finom csokis tortával vendégeltük meg a gyerekeket és az őket kísérő felnőtteket. Senki sem távozott üres kézzel, mivel minden résztvevő gyermek kapott ajándékba egy-egy labdát.

Támogatóink voltak: Térségi Gondozási Központ, Fülöp Imréné, Dr. Csoma Antalné, Csikós Zoltánné

Szabó Istvánné

Katolikus oldal

JÚNIUSI ÜNNEPEK

1. hétfő: Szent Jusztinusz vértanú
 2. kedd: Szent Marcellinus és Szent Péter vértanúk
 3. szerda: Lwanga Szent Károly és társai vértanúk
 5. péntek: Szent Bonifác püspök, vértanú
 6. szombat: Szent Norbert püspök
 7. vasárnap: **Űrnapja**
 8. hétfő: Prágai Szent Ágnes
 9. kedd: Szent Efrém diakónus, egyháztanító
 11. csütörtök: Szent Barnabás apostol
 12. péntek: **Jézus Szentséges Szíve**
 13. szombat: A Boldogságos Szűz Mária Szeplőtelen Szíve
 14. vasárnap: **Évközi 11. vasárnap**
 15. hétfő: Árpád-házi Boldog Jolán szerzetesnő
 19. péntek: Szent Romuald apát
 21. vasárnap: **Évközi 12. vasárnap**
 22. hétfő: Nolai Sz. Paulinus, Fisher Sz. János, Morus Sz. Tamás
 24. szerda: Keresztelő Szent János születése
 26. péntek: Alexandriai Szent Cirill püspök, egyháztanító
 27. szombat: Szent László király
 28. vasárnap: **Évközi 13. vasárnap**
 29. hétfő: Szent Péter és Szent Pál apostolok
 30. kedd: A római Egyház első szent vértanú

JÚNIUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 órakor nagymise.
 Szombaton 19 órakor Mária-litánia,
 utána vasárnapi előesti mise.
 Hétköznapokon: reggel fél 8-kor szentmise
 csütörtök kivételével.

Gyoma:

Vasárnap és ünnepnap: 11 órakor nagymise.
 Pénteken: 18 órakor szentmise
 Gyomai Jézus Szíve búcsú: június 13. szombat 10 óra

Hunya

Vasárnapokon: 10 órakor,
 hétköznapokon csütörtök kivételével 18 óra,
 szombaton vasárnapi előesti mise 18 óra.
 Hunyai Szent László búcsú: június 27. szombat 10 óra

EGYHÁZI HÍREINK

ÚJ MONSTRANCIA

A közelmúltban szép ajándékot kapott az endrődi Szent Imre-templom: Hanyecz Margit kedves hívünk adományaként egy új monstrancia (népiesen: „Urmutató”) került templomunkba. A monstranciát szentségimádások, illetve körmenetek (Űrnapja, feltámadás, templombúcsú) alkalmával használjuk, amikor is egy átváltoztatott szentostyát, azaz Oltáriszentséget helyezünk a díszes tartó üvegezett közepébe, és így visszük ki a körmenetre, vagy helyezük ki a hívek imáadására.

Hanyecz Margit nővérünk gyakran mutatta ki nagylelkű bőkezűségét templomunk iránt: az ősszel a meghibásodott toronyóra közadakozásból történt javításának oroszlánrészét is magára vállalta, majd három új szőnyeggel gazdagította az Isten házát.

Isten fizesse neki, és mindazoknak a nagylelkű adakozóknak, akik támogatják egyházközségünk, templomunk, temetőink karbantartását, szépítését!

Az elsőáldozás
 2015. május 17. Ezt a dátumot sosem fogom elfelejteni, hiszen egy fontos esemény történt az életemben ezen a nevezetes napon. Elsőáldozó lettem.

Mikor jelentkeztem Mariánka nővérrel, még nem tudtam mi fog nálam várnai az elsőáldozandó hónapokban. A szünetim nagyon sokat járadoztam, hogy ne hiányozzak egyetlen hittan órától és miséről sem. Gálbor atya érdeklős és tanulságos dolgokat tanított nekünk, ami által közelebb kerülünk Istenhez. Az a nap is emlékeztet amikor meg kellett gyónnom bűnemet. Szagotlan léptem be a gyóntatóhelyiségbe, de az atya hangja megnyugtató. Az este nagyon lassan telt, szinte le sem tudtam hunygni a szemem, annyira lázban voltam. Édesanyám korán ébredett és végre eljött a vártva várt vasárnap. Az a bizonyos vasárnap, amit már hónapok óta vártam. Nagy örömmel bírtam bele győnyörű hófehér menyasszonyi ruhámba, kézzel állva arra, hogy sok ember előtt, egy gyertyával bevonuljak az oltár elé. A mise közepén már csendben ülünk a padban és figyelmesen hallgattuk az utyát.

Ez a nap most csak nálunk szült, sok fiatal és idősebbi és bácsi, akon is ismerős csak azért jött el, hogy minket láthasson.

Eth Adrienn
 3.0.

Újságunk új webhelye: www.varosunkujtag.hu
 Az endrődi plébánia új webhelye: www.endrodiplebania.hu
 A gyomai plébánia új webhelye: www.gyomaiplebania.hu
 A hunyai plébánia új webhelye: www.hunyaiplebania.hu

Szentelek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

SZENT PÉTER ÉS PÁL APOSTOLOK

ünnepük: június 29.

SZENT PÉTER

Betsaida volt a hazája, eredeti neve Simon volt, Jézustól kapta a Kéfás nevet, aminek görög megfelelője a Péter. Halász volt. Megházasodott és Kafarnaumban telepedett le.

Az elsők közt csatlakozott Jézus tanítványai közé. Jézus bizalmasa volt, közvetlen tanúja Jairus lánya feltámasztásának, a dicsőséges színeváltozásnak és a Getszemáni kertben Jézus haláltusájának. Heves természetű volt, de Jézus szavára azonnal javított hibáin. Megtagadta ugyan háromszor az Urat, de ezt nagyon megbánta, és tanúságot tett Róla. Megbízást kapott az egyházlőségre.

Krisztus mennybemenetele után Antiochiába ment, annak 7 évig püspöke volt. Rómában megalapította a püspökséget 42-ben. 50 körül Rómából a többi zsidóval együtt rövid időre elűzték, ekkor 52-ben Jeruzsálemben az első apostoli zsinatot vezette, majd visszatért Rómába. Néző üldözése idején, 67-ben keresztre feszítették a Vatikáni dombon, saját kérésére fejfelé, mivel nem tartotta magát méltónak, hogy Krisztushoz hasonlóan haljon meg. Szent Péter ott nyugszik Rómában a Szent Péter-bazilika kupolája alatt.

SZENT PÁL

Ciliciában, Tarsus városában született Kr. e. 10 táján. Eredeti zsidó neve Saul volt. Születésétől római állampolgár volt, igen jó görög nevelést kapott, ami nyelvében és stílusában mutatkozik meg.

Gamaliel rabbi iskolájában farizeus lett. Szenvedélyes, tüzes lélek volt.

Saul tanú volt 36-ban István diakónus megkövezésében, majd üldözőjévé vált a keresztényeknek. A damaszkuszi úton Krisztus megjelent neki és megtért. Megtérése után egy ideig Arábiában tartózkodott, majd Damaszkuszba ment, és akkor már prédikált. 39 táján Jeruzsálembé ment, utána első apostoli útján körbe járt tanítva. Ezen az úton vette fel a görög-római Pál nevet.

49-ben ismét Jeruzsálembé ment Pál, részt vett a Jeruzsálemi-zsinaton. Még két apostoli útja volt, melyeken sok levelet írt a különböző egyházközösségeknek. 58-ban Jeruzsálemben letartóztatták, Rómába került, mert Pál a császárhoz fellebbezett. 63-ban felmentették, kiszabadult. Lehet, hogy Spanyolországban ekkor járt, valószínűleg járt még egyszer Keleten is. Újból fogságba került, Rómába szállították. Ez a fogság 67 táján vértanúsággal végződött: lefejezték az osztiai úton.

Iványi László: 200 éves az endrődi Szent Imre-templom
Fotók: Czank Gábor

Endrődi elsőáldozók: (bal oldali kép)

Bézi Kristóf, Bujdosó Lilla, Gellért Milán, Gellért Zalan, Gonda Gréta, Gonda Tibor, Kiszely Borbála, Szabó Mirtill, Szerető Alma, Szerető Lili, Szécsi Zsolt, Tóth Adrienn, Zanyik Ramóna

Gyomai elsőáldozók: (névsor alatt)

Debreceni Csilla, Kiss Barnabás, Kiss Zalan, Tímár Áron, Tímár Balázs, Tímár Kristóf

Mária- és öregministráns lányok találkozója Hunyán

Hunyán az idén is megtartottuk az immár hagyománnyá vált „öreg” Mária és ministráns lányok találkozóját, május 17-én, Urunk mennybemenetele ünnepén.

A szentmisén Iványi László tb. kanonok, plébános emlékeztetett az evangéliumra:

Jézus bícsúzásul, végrendeletként küldetést ad apostolainak: „menjtek el, és tegyetek tanítványommá minden nemzetet!” Jézus szavai mindenkinek szól. Ti, kedves volt Mária- és ministráns lányok, akik Jézust egész közelről szolgáltátok az oltár körül. Ma sokan már nagymamák, édesanyák vagytok, vagy lesztek. Ez a ti feladatok volt, és az a jelenben, és lesz is mindenkor. Gyermekeiteket, unokáitokat, tanítványaitokat Jézus tanítványává tenni, ahogy ti is azok voltátok, és azok vagytok ma is.

GYOMAENDRŐDI KRÓNKA - Civil sarok -

Főhajtás... Kunkovács Lászlónak

Minden hírközlő eszköz, így a Városunk újság legutóbbi száma is beszámolt róla, hogy Kunkovács László endrődi születésű etnográfus, fotóművész, író életpályájának, művészetének elismeréseként Kossuth-díjat kapott.

A Rózsahegy Napok keretében hazalátogató művészt köszöntötte az egész város, az iskola, ahonnan elindult, a régi barátok, osztálytársak s az Endrődiek Baráti Köre.

Május 17-én délelőtt az Endrődi Népházban külön is találkozhattak vele tisztelői.

Farkas Zoltánné igazgatónő, képviselő asszony felvezetője után Kunkovács László életpályáját bemutató beszélgetésre került sor, mely során előadást hallhattunk a Kossuth-díjas művésztől.

Kunkovács László 1942-ben született Endrődön Kovács Mátyás tanító és Uhrin Anna legkisebb gyermekeként. A népmeséhez hasonlóan a legkisebb fiú innen indul el viszontagságokon keresztül (küláknak nyilvánított család gyermekeként nem tanulhatott tovább) meghódítani a világot, s tér meg küzdelmek árán szerzett dicsőségben. Felesége, segítője, sorstársa Angster Mária, kinek nagyapja az endrődi katolikus templom orgonáját készítette.

Cikkeimben mindig beszélgetés keretében mutatom be a riportalányt. Most is ez volt a szándékom, gondolván, hogy a beszélgetést lejegyzem s itt közlésem.

Öt perc után rá kellett jönnöm arra, hogy ez a jelen esetben lehetetlen lesz. Hiszen Laca olyan energiával, s olyan sokoldalúan, nagy tudással, szinte sámáni kisugárással, lenyűgözően emlékezett vissza életére, művészetére, hogy rájöttem, ezt a hangulatot szinte lehetetlen visszaadni írásban. A kábel tv szerencsére felvette a beszélgetést, így az másorra kerül, s megmarad az utókornak is.

Én pedig kiválasztottam a művész úr egyik írását, mely szerintem annyira jellemző rá, s ezzel mutatom őt be a kedves olvasóknak és egyben tisztelgek előtte.

Íme Kunkovács László...

FŐHAJTÁS A KÖNYVTÁRBAN

„Valahányszor hazalátogatok, a vasútállomástól érkező busz a legjobb helyen, az endrődi Népház előtt tesz le. Pészgő kulturális-társadalmi élet színhelye volt, így emlékezett szüleim generációja. A gyerekek csak pár lépés az ajtó, amely a könyvtárba hívogat. Most kapom rajta magam, hogy az otthonomnak érzem, mert minden alkalommal az első dolgom betérni ide. Ha éppen nincs nyitva, kicsit bánt. Ilyenkor bekukucskálok, mint egy nagy gyerek. Nyugtázom, minden a helyén van. Igazából nem ezért tapasztom az orrom az ablaküvegre. Pótlék ez. Hadd érezzem mégis úgy, hogy benn voltam. A könyvtárosok sejtetik, ürügy, hogy lehuppanok náluk, de mindig szívesen fogadnak. Tekintetemmel végigsimogatom a tömött polcokat.

Kunkovács László és felesége Angster Mária

Szépén együtt vannak Timár Máté művei. Szinte minden könyvének témáját a szülőföldjéről vette. A címek is gyönyörűek, például a Hazai harangszó.

Egy sóhajtás, és két házzszámmal odébb a régi falu élő emlékezete, Irénke néni vár. Virágot kapok, mert tudja, hogy innen a szarvasvégi temetőbe visz a lábam. Körbefonnak gondolataim gyermekkoromról és azokról, akik már ide költöztek. Az akácfa keresztjek között nem mérük az időt.

Közel a Körös és annak emlékezetes partszakasza, ahová fürödni jártunk. Nemcsak a vízben lubickoltunk, hanem a gondolatokban is. Nyári délutánokon szinte sereglettünk a folyóhoz. Mi, kisebbek a főiskolások, egyetemisták közelébe húzódtunk, lestük vitáikat, rögtönzött kiselőadásait. Szabadegyetem az öreg fűzfák alatt? Itt nyíltan beszélgethettünk megélt történelmünkről.

A gáton a híd felé haladva gyönyörű panorama nyílik. A ligeten át érintem az új iskolát, majd a Piac térre érkezem, azokhoz az emlékművekhez, amelyeket csak mi érthetünk igazán. A templom, ha nyitva van, nem maradhat ki. Tovább bandulokok egészen a Tájházig, ami népi építészetünk párját ritkító remeke.

Egy bakugrás a vásártér, csakhogy már beépítették. Nem volt olyan lókupec, aki jobban szeretne volna ezt a sokadalmat, mint én, mert itt végre sok-sok földimmel találkozhattam, régi vágásúakkal, tanyaiakkal, meg a távolabbi vidékekről érkezett sátrasokkal.

Visszafelé a faluszélről, hogy-hogy nem, megint a könyvtárban találok magam. Hosszan elnyúló helyiség, ahol a könyvek között csendben bogarászó elkülönülhet a folyóiratokat karosszékben átlapozgatótól, eközben a gyerekkönyvtári részben a legifjabbakat megilleti a csivitelés joga. A múltkor két nagyobbacska, barnaképu gyerek, alighanem testvérek kincskeresésének lehettem tanúja. Kedvükre valókat találtak

a polcokon. Örömteli hangoskodásuk hirdette, zajlik az élet. Kisebbség? Ugyan!

A könyvtáros már várja a szokásos kérdésemet... – Van-e még az Endrődi Füzetek könyvsorozatból, mert akkor küldözgetem ide a vevőket. Tőlünk, akik ide kötődünk, elvárható, hogy hiánytalanul ott legyen a könyvespolcunkon az egész sorozat. Nyelvsziget vagyunk, s ha majd az erről szóló kötet is megjelenik Németh Eszter tollából, egymás tetejére rakva olyan vastag lesz ez az Endrőd-tudomány, hogy nincs is tán az egész országban ilyen terjedelmes falumonográfia.

Már tudom, hogy a könyvtár szelíd parancsot ad az önépítésre. Érdeklődésemet, életpályámat irányították az édesapám polcairól pipiskedve leemelt tudományos munkák, és amit azzal egy időben a nagyobb tárházból vittem haza. Akkoriban szinte ellepték a közkönyvtárakat a szovjet könyvek. A propagandának valót otthagytam. De egy életre bevésődtek Prísvin álomszép természetleírásai, vagy Arsenyev – akkor még nem tudtam, hogy világhírű – regénye a Derszu Uzala, amely az Amur-menti végtelen tajgában élő egyszerű nanaj vadászal kötött líraian mély barátságáról szól. Dehogy is volt egyszerű ember Derszu. Mindent tudott a tajgáról, és ami az életben maradáshoz fontos.

Később magam is ellátogattam a volt világbirodalom távoli, de nagy kultúrájú népeihez. Ebben része lehetett a Moszkvában élő, de folyton utazó Szpangenberg könyveinek is.

Szent hely a könyvtár. Sorsom nagy adománya, hogy eljutottam Tibetbe, a földkerekség legnagyobb hegyeinek országába, és láthattam a fenséges Potala palotát. Megrendülten jártam a dalai lámák, a buddhista világvallás pap-királyainak kegyhelyé változott fellegvárában. Több száz terme és szobája valóságos labirintus. Rejtélyes mosolyú szentek aranyozott szobrai min-

denütt, a keleti mitológia szellemlényeinek átváltozásai, vicsorgó démonok, imázslók és jak-vajjal táplált mécsesek. Csoda, hogy rátaláltam a könyvtárra, ahol jócskán elidőztem. Ott sem számlálják az órákat.

A tibetiek mély hite szerint életében egyszer mindenkinek el kell zárándokolnia ide, az irdatlan és kietlen hegyvidék-ország leg-távolabbi jakpásztorának is, tartson a gyöttrő vándorút akár hónapokig. Amint mélagatam magamban, halk csoszogással egy kis görbe ember érkezett. Foszladozó szőrmóc gúnyjával, izzadságszagú. Sötét arcából csak a szeme és a fogai villannak elő. Mintha motyogna magában. Imádkozik, vagy itt mondja el, ami bántja? Itt ad hálát? Itt teszi föl a kérdéseit? Most kotorászni kezd subája rejtekében, és óvatosan előhúzza egy – bármily hihetetlen – a hosszú úton patyolatfehéren megörzött imakendőt. Helyet keres, hogy itt hagyhassa áldozata jelét.

A buddhista szent iratok nem könyv alakúak, hanem fa-dúccokra hajtogatott papírlapok, amelyeket, mint nálunk a régifajta patikákban, egymáshoz tapasztott kis fiókokban őriznek. Ezek sokasága lepi el a falakat. Talált egy fiókot, amit nem toltak be egészen. Erre a peremre illesztette oda áhítatos, lassú mozdulatokkal a hófehér textilt. Két vége mélyen aláhullott, s lám, otthagytam jelével a könyvtár falát oltárrá varázsolta. Csak a lélegzetünk volt a párbeszéd ott, a világ tetején, ahonnan túl földi már nem emelkedhet. Maradt még sokáig, aztán továbbvánszorgott.

Azon nem szabad csodálkozni, hogy a hegylakók írástudatlanok, a kisebb kolostorok is többnapos járóföldre lehetnek. Hol tanították volna a nomád pásztort? A buddhizmusról valóban nem sokat tud, az évezredek alatt, az évezredek alatt keletkezett szent iratok tartalma soha nem tárul föl előtte. De birtokában van minden ismeretnek, ami a tibeti élethez kell, és hallott arról, hogy itt, a dalai láma könyvtárában székel a Tudás. Meghajolni, ezért jött ide ez az analfabéta zárándok. Soha intelligensebb embert.

Most azon töprengem, hogy az én parasztlánynak született, faluja határát ritkán elhagyó édesanyám vágyai szerint mekkora birodalomban élt. Hetet szült, három kis ártatlant eltemetett, négyünket fölnevelt. Fialasszony korában szépen zongorázott, aztán a fateknőben való sok mosástól eldurvultak az ujjai. Ezzel a kézzel simogatta meg a szatyornyit könyvet, amit a Népházból kölcsönzött ki.

A nagy család, a jókora ház és a sokféle aprójószág napestig ellátta dologgal, csak elalvás előtt vehette elő kincseit. Jóanyám nagy utazásokat tett könyveivel, olvasmányai révén. Megfürdött az emberiség fényes korszakaiban. Passuth László történelmi regényeit sorban hazahozta. Ez volt az ő kettős élete.

Miután eloltotta a lámpát neveltetése szerint az égiekhez fordult. Utolsó imáját a könnyű halálért mondta, s ez megadatott neki. Amikor hátrahagyott holmiját rendezgettük, agyonhasznált konyhai kötényének zsebében egy összehajtogatott kockás irkalapot találtunk. Ceruzával kiirrogatta valahonnan az ókori világ hét csodáját. Azt őrizgette.”

S hisszük ha nem, Laca is egy csoda. Köszönjük, hogy öregbiti szülőföldünk jó hírét.

Dr. Varju László

XIX. Rózsahegyi Napok

Ha május, akkor Rózsahegyi Napok. Alighogy véget ér az egyik, kezdjük a készülődést a következőre. Az Endrődiek Baráti Körrel együttműködve idén 19. alkalommal rendeztük meg a nevadónkról elnevezett iskolanapokat.

A megnyitó ünnepségen kissé borongós időben köszöntötte a vendégeket Farkas Zoltánné igazgatónő. A rendezvény díszvendége volt Gergely Ágnes, Kossuth-díjas író, költő, műfordító, akinek az iskola iránti szeretetteljes érdeklődését egy csokor orchideával köszönte meg Vaszkó Ágnes, 8. osztályos tanuló.

Az igazgatónő köszöntötte meghívott vendégeinket: Dankó Béla országgyűlési képviselőt, Dr. Gyuricza Csabát, az MVH elnökét, Dr. Pacsika Györgyöt, a Gyomaendrődi Járási Hivatal vezetőjét, Toldi Balázs polgármestert, és a rendhagyó órák előadóit: Kunkovác László Kossuth-díjas fotóművész, etnográfus, Giricz László mérnök, utazót, Dr. Kovács Lajos ny. rendőrezredes életvédelmi nyomozót és Tímár Imrét, a Baráti Kör elnökét. Az iskola tanulói Márton Gábor versével és endrődi népdalokkal emlékeztek nevadónkra.

Ezúttal Gyuricza Csaba mondta a megnyitó beszédet, ami nagy tetszést aratott a hallgatóság körében. Felidézte emlékeit egykori iskolájáról, szülővárosáról, kiemelte, hogy mennyi híres ember született Gyomaendrődön, akik példaként állhatnak a mai tanulóifjúság előtt. Bátorította a diákokat, hogy valósítsák meg álmaikat, legyenek szorgalmasak, kitartóak.

Gyuricza Csaba nemrég lett a Magyar Tudományos Akadémia doktora, majd pedig a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal elnöke.

Az ünnepség végén koszorút helyeztek el tanulóink Rózsahegyi Kálmán szobrának talapzatánál.

A délelőtt további részében most is káposztáslepénnyel és szilvalekváros kiflivel kínáltuk vendégeinket, majd kezdődtek a rendhagyó órák.

Kunkovác László expedíciós élményeiről és a pásztorok életéről mesélt fotóival illusztrálva. Giricz László az Árpád-kor emlékei között barangolt élvezetes előadásában. Kovács Lajos a nyomozás technikáit mutatta be az érdeklődő hallgatóságnak. Tímár Imre szimultán sakkpartit játszott 21 tanuló részvételével. A tornateremben Vörös Zoltán, a Bohócszínház műsorával neveltette a gyerekeket.

A többi helyszínen a pedagógusok tartottak rendhagyó órákat. Az alsó tagozatosok a Madarak és fák napja témában tablót készítettek, amelyeken kiemelt helyet adtak a búbos bankának, mivel ez az év madara. A felső tagozatosok Baráth Éva és Paróczai Zoltánné tanítónők vezetésével tanulták a ne-

mezelés tudományát, Varga Lászlóné és Gellainé Nagy Erzsébet tanárnők közreműködésével pedig Rózsahegyi Kálmán életéről tudhattak meg érdekességeket.

A délelőtti program ünnepélyes eredményhirdetéssel és díjkiosztással zárult. Meghívott előadóinknak Rózsahegyi emléklappal és könyvvel köszöntük meg a rendhagyó órák elményét. A Rózsahegyi-díjat Hanyecz Ildikó tanítónő és Paróczai Zoltán matematika-kémia-számítástechnika szakos pedagógus kapta kiemelkedő munkája elismeréseként.

Idén már a Baráti Kör adta a Szent Imre-émlékérmét, amelyet Szujó Cintia, 7. osztályos tanulónak ítelt meg a nevelőtestület, példás magatartásáért és kiemelkedő tanulmányi munkájáért. A felső tagozatos tanulók a délelőtti folyamán vetélkedőn mérték össze tudásukat Rózsahegyi Kálmán életéről, amelynek győztesei vándordíjat és tortát nyertek.

A program délután a Határ Győző Városi Könyvtárban folytatódott, ahol Kovács Lajos nyugalmazott rendőrezredes felhívta a rendezvény előadóját az életvédelmi nyomozás érdekességeiről, különleges bűnügyekről, a 90-es évek leszámolásairól.

A gyerekek legnagyobb élménye az esti táború az ridegvárosi játszótéren. Ott volt a „falu” apraja-nagyja, jót lehetett játszani, szaladgálni. Volt lufihajtogatás, arcfestés, ügyességi játékok, és még a tűzoltókocsit is meg lehetett nézni.

Szombaton délelőtt a VII. Rózsahegyi foci kupa zajlott 4 korosztályban 17 csapat részvételével. A Gyomaendrődi Gyermekek Labdarúgó Egyesület csapatai két korosztályban 1. helyezettek lettek, és a másik két korosztályban is dobogósok.

Szombat délután volt a rendezvény legizgalmasabb eseménye, a tanulók gálaműsora. Vendégeink között köszönthettük Gergely Ágnes, Kepenyés András tankerületi igazgatót is. Farkas Zoltánné igazgatónő az alábbi gondolatokkal zárta a gálán a köszöntőjét:

„Hatalmas erkölcsi tőke Rózsahegyi Kálmán életműve, s nekünk evvel a tőkével jól kell sáfárkodnunk. Jól kell sáfárkodnunk, hogy tanítványainkban felismerjük a tehetséget és segítsük annak kibontakozását. Bízunk magunkban, és bátorítsuk a gyerekeket is, hogy higgyenek önmagukban! Legyenek optimisták és tetterre készek! Ez az üzenete ebben az évben a Rózsahegyi Napoknak.”

Sok vidám, kreatív jelenetet, táncot, hangszeres játékot látott a hálás közönség, hamar eltelt az idő. A gálán fellépő 200 tanulót a szülők süteménnyel és üdítővel vendégelték meg.

folytatás a 19. oldalon

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

Szent László zarándoklat és a vallásturisztika

A Szent László gyalogzarándoklat negyedik alkalommal indult el Gyomaendrődről Nagyváradra.

Április 30-án gyülekeztünk az Endrői Népház udvarán lévő megújult épület előtt, mely a város által elnyert vallásturisztikai támogatás segítségével kialakított zarándokszálláshelyként működik. A vidékről érkező zarándokoknak büszkén mutattuk be a zarándokszállás ízlésesen berendezett helyiségeit és a Szent Antal kenyérsütőház felújított épületét.

A vallásturisztika a mai turisztikai palettán egyre nagyobb teret elfoglaló ágazat, mely Nyugat-Európában már a turisztika leggyorsabban fejlődő része. A compostelai Szent Jakab zarándokút Európa leghosszabb és leglátogatottabb zarándoklata, melyen évente több millió ember vesz részt. Magyarországon a Máriaút a legjelentősebb, valamint több kisebb, az országot átszelő zarándokút létesült. A Szent László zarándoklat gondolata már 2008-tól érlelődött és 2012-ben elindult az első zarándokcsoport. A zarándoklat előzménye a Gróf Széchenyi Miklós püspök által, az 1917-ben meghirdetett nagyváradai Varadinumhoz kapcsolódó Szent László búcsú.

A népi vallásosság egyik leglátványosabb és legösszetettebb hagyománya a búcsújáróhelyekre, kegyhelyekre történő csoportos zarándoklat, a búcsújárás. Magyarországon már a középkorban kialakult a búcsújáróhelyek hálózata, amely a török uralom után szerveződött újjá, a barokk vallásosság idején tudott kiteljesedni. A búcsújáróhelyek többsége kutak, források, csodatévő szobrok, képek mellett alakult ki, amelyekhez a kegyhely élete során számos csodás történet, legenda kapcsolódott. A nagyvára-

di Szent László sírjához zarándokló európai uralkodók a középkorban jelentős zarándokhelyé tették a települést, hiszen az európai lovagkirály eszméjének megtestesítője Szent László volt.

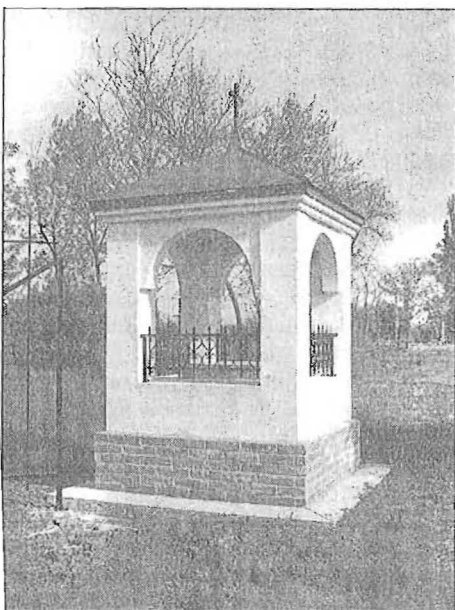
A 20. században világháborúk, és a trianoni döntés szétszakította az egykori váradi egyházmegyét, és településeinek egy része a határ másik oldalára került. A nagyváradai búcsú látogatása egy ideig megszűnt, majd csak a határátlépés megkönnyítésével volt lehetőség elsősorban az egyéni búcsújárásra. Szervezett formában, a 2012-ben elindult Szent László gyalogzarándoklat lett a hagyomány folytatója. Gyomaendrődön, és elsősorban az egykori Endrődön a zarándoklat hozzátartozott a katolikus élethez, hiszen mindenki, - ha csak egyszer is - részt vett egy radnai vagy szentkúti zarándokúton. Az endrői vallási hagyományok búcsújáráshoz kapcsolódó szokásai a szentmisével induló zarándoklat, a búcsúszászlók használata, a búcsúskereszt felvirágozása, a közös fennhangon elmondott imák és a csendes egyéni áhítatok. A szent helyeken való megállás, ima és még sok szokás, melynek elemei a modern búcsújárások alkalmával is felbukkan. A mi, modern kori búcsújárásunk alkalmaira visszatekintve évről-évre több régi szokáslelem bukkan föl. Bár a zarándok csoportjaink vegyes összetételűek, mégis a zarándokút számos lelki eseményei összekovácsolják az út végére a társaságot. Nincs két egyforma utunk és nincs két egyforma csoport sem. Minden évben új embereket ismerünk meg és új lelki élmények várnak az úton. A tavalyi évben háromnapos eső áztatta zarándokainkat, míg korábban a tikasztó hőség kínjai nehezítették a napokat.

2015-ben az időjárás kegyes volt hozzánk. Nem volt túl meleg és csak a

harmadik napon esett az eső. A határátlépés élménye a körösszegi várnál mindig nagy izgalommal jár. A rövid időre megnyitott zöldhatár megközelítése az idén sem volt egyszerű. Az eső teljesen feláztatta a talajt és a várromhoz vezető két kilométert egy kukoricaföldön keresztül kell megtenni. A szakadó esőben a frissen feláztott talaj vendégmarrasztaló pillanatai emlékeztetése tették ezt az útszakaszt. Körösszegapátitól egy rövid időre csatlakozott zarándokcsoportunkhoz az egykori köztársasági elnök felesége Smidtné Makrai Katalin. A köröstarjáni hívek szeretettel fogadtak az idén is és a vasárnapi szentmise a Szent László-bazilikában óriási élménye egész évre reményt ad számunkra, hogy az összefogás, az Istenbe vetett hit erős köteléke átsegít minden bajunkban.

Hazaérkezve örömmel látjuk a megújuló egyházi emlékeket, és néhány év múlva a megszépült zarándokszállásra, az éledő Szent Antal kultuszának köszönhetően egyre többen érkeznek városunkba vagy csatlakoznak a gyalogzarándoklatunkhoz.

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

Vörös Vince történelmi jegyzete III.

Kávássy Sándor azt írta Kaposváron: „... a somogyi szociáldemokratáknak eszük ágában sem volt, hogy valamilyen váratlan, radikális fordulatot adjanak a földkérdés megoldásának.” De lejött Hamburger Jenő* Kaposvárra. Kaposvárrott a szociáldemokraták és a kiszgazdák álltak egymással szemben. Főleg éles harc volt a somogyi kormánybiztos kinevezése körül, aki kiszgazdapárti lett volna. Hamburger tárgyalásai oda vezettek, hogy a lemondott Szírhornyi Aladárt kérték meg, ideiglenesen végezze tovább ezt a funkciót.

A nagybirtokosok sztrájkoltak, nem vetettek, félf volt az éhínség. Nagyatádi így nyilatkozott: „Ezeket a birtokokat sajtóíjtjuk ki elsősorban, hogy kenyere legyen a munkásnépnek.” A szocdemek szövetkezet ellenességgel vádolták. Erre rácfalt a törvény 14. paragrafusa: „Bármely község vagy felosztási csoport területén létesíthetők közös legelők, közös erdők, s községi vagy szövetkezeti birtokok is...” Több termelőszövetkezet alakult Somogy megyében. A gyors fordulat nem csak a Munkástanács vitézkedése volt, hanem oly mértékben Nagyatádi talpraesett parasztpolitikai álláspontja is hozzájárult, közben a kisbirtokosok, földmunkások földhöz juttatását változtatlanul leszögezte. A Kiszgazdapárt és Szocdempárt tömegeinek szembenállása mind ellenségesebb lett. A kormány Nagyatádit bízta meg a földfoglalások megvizsgálásával és ez a szocdemeket még jobban felzaklatta.

1919. március 12-én kiszgazdagülés volt Kaposváron. Erre leutazott Nagyatádi, hívei Kaposvár előtt a taszári állomáson várták és kérve kérték, ne menjen be Kaposvárra, mert a szocdemek vagy négyezren várják az állomáson ellenségesen. Agyon akarták verni. Nagyatádi Szabó István azt mondta híveinek: „Már nemcsak magamról van szó, hanem arról a sok ezer kiszgazdáról is, akik holnap, 12-én gyanútlanul, fegyvertelenül bejönnek Kaposvárra, és ha én nem háritom el a készülő vérontást, áldozatok esnek a fölizgató, fölfegyverzett szocialisták dühének.”

Nagyatádi Szabó bement Kaposvárra és a szocialisták nem merték bántani. Szállodába ment, ahol aztán 10-12 szocialistával elkezdett tárgyalni, hogy a vérontás elkerülhető legyen. Kiderült, hogy a kaposvári állomáson valóban négyezer ember jött össze, akiket Nagyatádi ellen hangoltak, hogy azért jön, hogy a megalakult termelőszövetkezeteket megszüntesse. Pedig Nagyatádinak nem ez volt a célja. A Katonatanács hírhedt elnöke Pogány József** három század tengerészt küldött le hat gépfegyverrel a kiszgazdák ellen. Nagyatádi hívására Böhm*** hadügyminiszter nem jelentkezett, dacára hogy öt ízben felhívta. A tárgyalások nehezen annyira eredményt hoztak Kaposvá-

ron, hogy több kérdésben megegyeztek a szocialistákkal. Sőt, elérte Nagyatádi, hogy 12-én közös nagygyűlést tartsanak. De a szociáldemokrata karhatalom az érkező vidéki kiszgazdákat a város határában megmotozta.

A szocialisták részéről Dr. Vincze Sándor szólalt fel, de a gyűlés főszónoka Nagyatádi volt, s nagy sikerrel beszélt. Mégis csalódott a szocialistákban, mert az ő elképzelésével ellentétben cselekedtek a szocdemek, Hamburger Jenő közvetlen közreműködésével. Egy hét múlva a Berinkey kormány lemondott. 1919. március 21-nyel Nagyatádi életében és a Kiszgazda Párt történetében egy egész korszak zárult le. Mint Népgazdasági Miniszter a földtörvény megvalósítására és kivívására fordította erejét. Más kérdés, hogy a földreform törvény elkészült!

Nagyatádi keserűségei már 1919-ben elkezdődtek. Nagy csalódást okozott, hogy hamburger erőszakos birtokfoglalásokat hajtatott végre, és ennek törvényes látszatát hitette el. Búza Barna földművelésügyi miniszter az ő tudta és beleegyezése nélkül adott engedélyt és bocsátott miniszteri közeget Hamburger rendelkezésére. Pártja helyzete is nagyon bántotta: „Mi, az ország kiszgazdái és földművelői, kik nagy többségben vagyunk az országban, kezünkbe vehetjük a hatalmat... nyugodtan, békében élhetünk. Csalódtunk! Nem így történt.” Nagyatádi a választásokon már nem a régi ellenfeleivel, a nagybirtokosokkal talált magát szemben, hanem a szocialistákkal. Volt hasonlatosság a régi és új ellenfelekben: mind a kettő a nagyüzem mellett foglalt állást. Sok mindent lehetne elmondani, de azzal zárom soraimat, hogy amikor 1919. március 21. mindent összedöntött benne, vészesen hasonlatos lelkiállapotban az 1924-es események okozta lelki válsághoz, hazatért falujába, csak akkor még az élete nem zárult le súlyos tragédiával. Varga Jenő és Révai József kulácpolitikusnak minősítették. Pedig mennyire nem igaz! Sem Varga, sem Révai nem voltak történészek, állításuknak tartalmi elemzése csak történelmi módszerrel lehetséges! Révai vitatja az 1945 előtti parasztpolitika létjogosultságát, pedig annak éppúgy az a történelmi elhivatottsága, mint a munkásmozgalomnak, hogy ti. bontsa, rombolja a nagytőkés, nagybirtokos hatalmat.

Vörös Vince

* MÉL. I. Hamburger Jenő (1883-1936) Szociáldemokrata Párt (SZDP) balos szárnyához tartozott. Orvos, 1919. március 21. földművelésügyi népbiztos, majd hadtest pk., törvénytelen földfoglalások főszervezője, kolhoz típusú szövetkezetek szervezője.

** MÉL. II. Pogány (Schwarcz) József (1886-1939) marxista, SZDP. bal szár-

nya, 1918. államtitkár, kormánybiztos a Katonatanácsban. 1919. március 21. hadügyi, külügyi, közoktatásügyi népbiztos, hírhedt, véreskezű terrorista tömeggyilkos. Valószínű, névválasztása sem véletlen.

*** Böhm Vilmos MÉL. I. 258. (1880-1949) SZDP. vezető, 1918. október 31. hadügyi államtitkár. 1919. január 18. Hadügyminiszter, 1919. március 21. hadügyi népbiztos, a Vörös Hadsereg főparancsnoka.

Kiegészítő megjegyzések, magyarázatok:

Révai József MÉL. II. 509. (1898-1959) marxista, KMP, MKP (kommunista párt) főideológusa, a parasztságot mint olyat, nem értette, nem tartotta társadalompolitikai tényezőnek.

Varga Jenő MÉL. II. 958. old. (1879-1964) marxista közgazdász, a „parasztkérdéssel” is foglalkozott, ahogy ezt egy kívülálló megteheti „egységfront címen.

VÖRÖS VINCE munkásságának általam ismert néhány darabjára szeretném az olvasók, figyelmét felhívni: „A Kalászos Mozgalom” kezdetei és útja a Magyar Népköztársaságig” eredeti címe: „...útja a Parasztszövetségig”, de Vida István szerkesztő a szerző tudta nélkül a címet – a korra jellemző módon – önkényesen megváltoztatta. Agrártörténeli szemle. 1984. 3-4. sz. 533-556. old.

GYERTYAGYÚJTÁS szerk. Vörös Vince Aranykalászos gazda, Pécs. 1937. 53 munkatárs részvételével.

Kedves jó Vince Bátyám – Isten nyugtassa! – a következőképpen dedikálta nekem ezt a kötetet: „Cs. Szabó Istvánnak, a magyar falu hűségese támogatójának, ismerőjének adom, hogy megértő lélekkel értékelje a félévszázaddal ezelőtti fiatalság szeplőtelen megnyilatkozását. Bakonya, 1989. február 6. Öszinte barátsággal: Vörös Vince”. Egy másik kötetét (KALÁSZOS GAZDÁK ÉVKÖNYVE 1942. szerk.: Bihari Nagy Lajos – Vörös Vince – Dancs József, Pécs. 1941.) pedig így: Cs. Szabó Istvánnak adom sok szeretettel kalászos mozgalmunk évkönyvét; mozgalmunk sok reményt táplált bennünk, hogy a magyar parasztságot felemeljük tanítással, öntudatra neveléssel, hogy még erősebb gerince legyen magyar nemzetünknek. Bakonya, 1989. február 6. Öleléssel: Vörös Vince”

A fentieket ma is meghatódva, könnyes szemmel olvasom, s életem, munkám legnagyobb elismerésének tartom. BESZÉLNÉK A BARÁZDÁK a baranyai parasztrók és parasztsorból elindult írók versei és novellái Pécs, 1939.

Cs. Szabó István

Ex Újkígyós, die nativitatis Domini Nostrí Jesu Christi Anno 2015. die 12 martii

Erőszakos oldal

Válogatás Jan Twardowski műveiből

római katolikus pap, lengyel költő
(1915-2006)

fordította: Sajgó Szabolcs SJ

siessünk

Siessünk szeretni az embereket oly gyorsan mennek el
cipő marad utánuk meg süket telefon
csak ami nem fontos cammog mint a tehén
az igazán fontos hirtelen történik
utána a csend normális szóval elviselhetetlen
mint a tisztaság amely egyszerűen a kétségbeesésből születik
mikor gondolunk valakire nélküle maradván

ne légy nyugodt hogy van idő mert bizonytalan a bizonyosság
érzékenységünket elveszi mint minden szerencse
együtt járnak mint a pátosz és a humor
mint két szenvedély mely egynél mindig gyengébb
oly hamar mennek el mint a júliusban elhallgató sárgarigó
mint egy esellen hang egy ügyetlen meghajlás
becsukják szemüket hogy lássanak igazán
nagyobb kockázat megszületni mint meghalni
mert mindig túl keveset és túl későn szeretünk

ne ird ezt gyakran ird meg egyszer s mindenkorra
szelíd leszél akkor akár a delfin és erős

siessünk szeretni az embereket oly gyorsan mennek el
akik meg nem mennek el sem mindig térnek vissza
és a szerelemtől sem tudni soha
hogy az első az utolsó vagy hogy az utolsó az első

könyörgés

Aki könyörögtél mert szűk volt neked a szokott imafüzér
aki felmentetted Magdolnát nem bünei de könnyei miatt
aki nem magyaroztat aprólékosan a szenvedést
aki az aranyszájú prédikátorok nyelvére a csend szívacsát
teszed

s feltárod az időt mint gyönyörűséget
aki láttad a betlehemi audiencián a három királyt
mint döngölt földön három aranylepenyét
akinek több mint öt sebe van
aki nem haragszol a vállaltalanság ceremóniáira

Te adj menedéket kérlek
emberi tenyered csöpp rejtékében
a formulák falkája előtt

ő

Megállt
árnyék az ablakom alatt
vándorfelhő fölöttem
teszem mintha nem lennék
feledek
kopog
megint nem nyitok
gondolom: késő van sötét
- Ki az? - kérdem végül
- A szerelmes Istened
viszonylatlan szerelmével

megbízta az útban

Megbízta az útban
a keskenyben
nyaktörő volt
térdig érő kátyúkkal
időszerűtlen mint novemberben a cukorrépa
és kiértem a rétre ahol szent Ágnes állt
– na végre – mondta
– kezdtem aggódni
hogy másfele mentél
a szélesen
aszfaltozott
sztrádán egyenest az égbé – miniszteri kitüntetéssel
és hogy elvitt az ördög

vers, tormával a közepén

Az érzelem csupán az idő múlása
volt egy otthon s már nincs
eltűntek szent emlékekkel a libák a kacsák a fák
a fotel ami a verandán állt
a vizlát bosszantó puska
a hölgy akit negyed négyre vártunk de nem jött
a nyírfa levelei mik ősszel mindig elsőként sárgultak
az antik költők olvasatlan versei
a mesebéli nagymama portréja ki bűbajos volt ahogy illik
a tormalevél az otthon sült kenyér íze
a fiú aki szerelmet vallott majd a harctéren maradt
oly szerelmes volt hogy letépett orral is békésen halt
a boldogság elmúlik nekünk is tűnnünk kell

Létezel

„...ne szórjátok gyöngyeiteket sertések elé” (Mt 7,6)

Létezem mert Létezel
csupán ennyin áll a hit
a remény a szeretet a szépen megírt imádságok
a nagy Aquino és a kis Lisieux-i
mindazok kik titokban a szentek példáján nőnek
az aggodalmas lámpás amint Istennél örködik
az első szerelmet követő könny mely
akár a gyöngy (de nem a sertések előtt)
az emberi és állati sorsok mik túl kurták betegesek
a halál mi egy gödrön egy sírban kereszttel repít
az értelem az értelmén túl kezdődik
létezem mert Létezel – hinni a legegyszerűbben kell
a kiművelt hit az ördögnek lakik

igazságosság

Ha négy-négy almája lenne mindenkinek
ha mindenki erős lenne mint a ló
ha a szerelemben mindenki ugyanúgy lenne védtelen
ha mindenkinek mindig ugyanannyija lenne
senki nem lenne szükséges senkinek

Köszönöm hogy igazságosságod egyenlőtlen
köszönöm amim van és amim nincs
meg amit nincs kinek adnom
valakinek még szükséges lehet
van éjszaka hogy lehessen nappal
sötétség hogy a csillag ragyogjon
van végső találkozás és első elválás
imádkozunk mert van nem imádkozó
hiszünk hisz van nem hívó
meghalunk mivel van aki meghalni nem akar
szeretünk mert van akinek kihűlt a szíve
levéllel közelítünk mert van aki taszít
egymásra szorulnak az egyenlőtlenek
nekik a legkönnyebb megérteni hogy mindenkéért
vannak mindenek
és hogy mi ez az egész

várjál

Mikor imádkozol – tudj várni
mindennek megvan a maga ideje
a próféták tudták ezt
elvárás nélkül kell kérlelned folyton
beérik a jövőben a meg nem hallgatott
a beteljesületlen meg éppen történik
mindent tud az Úr tudja hogy az éjben
a tevékeny hangya hova igyekszik
a szeretet elhisz a barátság megért
ha várni nem tudsz
ne is imádkozz

egy remete skrupulusai

Úgy elfoglaltam magamat magammal
hogy arra vágytam senki ne jöjjön
mindig csak egy jegyet kértem csak magamnak
nem is álmodtam semmit
mert magunknak alszunk de másoknak álmodunk
ha sírtam is – szakszerűtlenül
mert a síráshoz két szív szükséges
oly buzgón védtem Istent hogy megpofoztam az embert
azt gondoltam a nőnek nincs is lelke na jó legfeljebb há-
romnegyed
titkos adót szereltem a szívembe
és csak a saját adásomat sugároztam
előkészítettem magamnak egy garzont a temetőben
egyáltalán megfedkeztem arról hogy a mennybe
nem libasorban hanem párosával megyünk
még a tartózkodó angyal ő sem áll magában

Egészségről-betegségről

Magyarország termálfürdői és gyógyvizei

Már az ókori népek is tisztában voltak vele, hogy a víz maga az egészség: a kelták és a rómaiak nagyon jól ismerték Pannónia hőforrásainak gyógyértékét. Valaha lovas nemzetként tartottak minket számon, ma azonban világszerte egyre inkább gyógyvizeinkről, fürdőinkről leszünk nevezetesek. Magyarország olyan gazdag termál- és gyógyvizekben, hogy ahhoz talán csak Izland hasonlítható.

Kénes ásványvizek literenként legalább 1 mg ként tartalmaznak különböző vegyületek formájában. Ilyen az egri, a parádi, a mezőkövesdi, a harkányi, a balfi, a hévízi, a zalakarosi, valamint egyes budapesti gyógyfürdők vize, mint például a Rudas, a margitszigeti artézi kút vagy a Lukács fürdő vize. Jó hatásúak végtagizületi kopásoknál és gyulladáskor, érelmeszesedés és számos bőrbetegség esetén (pl. psoriasis, ekcéma). Javítják a légzést, serkentik az ízületi porc regenerálódását, jótékony hatásúak idült bélhurtnál. Szervezetünkben az ízületi porc felépítésében olyan szerves molekulák vesznek részt, amelyeknek fontos eleme a kétvegyértékű kén. A mozgásszervi betegek 90%-a ízületi és gerincbántalmakban szenved. Elsősorban a teherviselő ízületek: csipők, térdék, bokák ízületi porcjai mennek tönkre. A porcot alkotó kéntartalmú vegyületek ismételt felépülésében, pótlásában jut fontos szerephez a szervezetünkbe jutó kén, amely bizonyítottan be is épül. Kénes vizek közül elsőként a szakirodalomban Harkányt szokás emlegetni, ahol 50-70 méteres mélységekből, átlagosan 62 Celsius-fokon tör a felszínre a gyógyító víz.

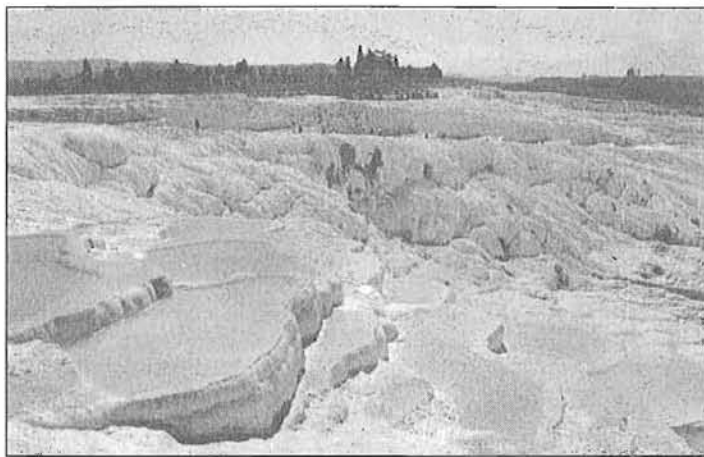
Nem kevésbé híres és gyógyításra évszázadok óta alkalmas a Hévízi-tó. Vízének speciális gyógyerejét a tó medrét borító tőzegnek köszönheti. Egyesíti magában a szénsavas, a kénes, a kalciumos, a magnéziumos, a hidrogén-karbonátos és az enyhe radonemanációt tartalmazó gyógyvizek kedvező tulajdonságait.

A földes-meszes (kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos) ásványvizekben lévő kalcium gyulladáscsökkentő és allergiaellenes hatású. A kalcium bőrön keresztül felszívódása egyelőre nem bizonyított. Főként ivókúrára alkalmazzák gyomor- és bélhurut, gyomorfekély és epebántalmak esetén. Emellett a vesehomok és nem beékelődött vesekövek hajtására is alkalmas, mivel vizelet kiválasztást fokozó hatása számottevő. Alkalmazzák gyulladással járó, végtagizületi megbetegedések, lágyrészs-reumatizmusok kezelésére, valamint nőgyógyászati, bőrgyógyászati eredetű gyulladások mérséklésére (pl. psoriasis kezelése). Gyulladáscsökkentő hatása a baktériumölő sejtek számának növelésével is összefügg.

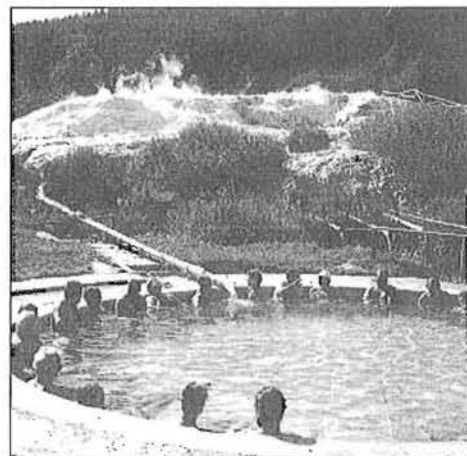
Hazánk kalcium- magnézium- hidrogénkarbonátos gyógyfürdői a büki, a balfi, a balatonfüredi, az egri, a szombathelyi és a hévízi. Budapesti ásványvizek is rendelkeznek a fenti ásványi-anyag tartalommal (Hotel Gellért, a margitszigeti Hotel Termál, Hotel Helia, Hotel Aquincum, a Lukács fürdő). Parádon és Visegrádon ivókúráként alkalmazzák a gyomorbetegség esetén. Hasonló hatású a kétkúti a balatonfüredi, a székesfehérvári és a mohai ásványvíz is.

A természetes szénsav-, vagyis oldott szén-dioxid tartalmú (savanyú) ásványvizek értágító, keringést fokozó hatása közzismert. Ez az értágító hatás nemcsak a perifériás erekre, hanem a szív vérrellátását biztosító koronáriákra is vonatkozik. A szénsavas fürdők hatására a vérnyomáscsökkenés mellett fokozódik a vizeletürítés, csökken a nátrium- és káliumszint, gyógyítja a gyulladt sebeket és lábszárfekélyeket. Javítja a keringést, így ajánlott cukorbetegség érszűkületének, valamint mozgásszervi betegségek kezelésére is. A szív- és érbetegség - elsősorban infarktus vagy szív- és érműtétek után - Balatonfüreden részesülhetnek utókezelésben. A szénsavas víz kalciumtartalmát is figyelembe véve a gyulladással járó mozgásszervi betegségek gyógykezelésével és újabban az osteoporosis (csontritkulás) műszeres vizsgálatával és kezelésével is foglalkoznak. A szénsavas vizet 2-4 C-kal melegebbnek érezzük, mint az ugyanolyan hőmérsékletű csapvizet. Ivókúráként kedvező hatású az emésztőrendszerre, fokozza a gyomornedv elválasztást. Étvágyjavító hatású, és használható savhiányos gyomorhurut kezelésére is. Ilyen jellegű a balatonfüredi, a mezőkövesdi, a parádi és a szombathelyi gyógyvíz.

A szénsavas fürdők különleges fajtája a mofetta vagy száraz szénsavas fürdő. Mátraderécskén működik a gyógyító hatásáról ismert mofetta. A beteg egy amfiteátrum-szerű helyiségben ül, és a szén-dioxidgáz a beteg derekáig ér. Mivel a gáz színtelen, szagtalan, tömény belégzése hallat okozhat, de a gáz szintjét folyamatosan

Egerszalók sódomb

Egerszalók

ellenőrzik. A benttartózkodási idő 15 perc, kúraszerű kezelés javasolt. Erdélyben számos mofetta található, és igen népszerű ez a kezelés, mely bizonyítottan hatásos és hasznos kiegészítője a gyógyszeres kezeléseknél. Elsősorban keringési bántalmakban és a magas vérnyomásban szenvedők részére ajánlott, de jótékony hatású a cukorbetegség érszűkítődményeinek kezelésére is.

Forrás:

Csiffáry Gabriella: Régi magyar fürdővilág

Dr. Bender Tamás: Gyógyfürdőzés és egyéb

fizioterápiás gyógymódok

Dogossy Katalin: Magyarország gyógyvizei c. cikk

dr. Macsári Judit

OTOS LOTTO

Várjuk

SKANDINAV LOTTO

játékos kedvű fogadóinkat

nyitvatartás:

hétfő, kedd 8-12, 13-17.

péntek 8-12, 13-18.

szerda 8-12, 13-18.

szombat 8-18.

csütörtök 8-12, 13-17.

vasárnap 9-12

lottózó

Gyomaendrőd, Fő út 56/1 sz.

KENŐ

Oszlácsné Kati

LUXOR

SPORT

Mérkőzések hétről hétre a labdarúgóknál

A csapat szereplése a siker esetén vonzza a sportpályára a nézőket, egy negatív sorozat, mint az idei tavaszi pedig távol tartja őket. Sajnos egyre kevesebben látogatnak ki a mérkőzésekre a szurkolók, úgy látszik, nem akarják látni a sorozatos kudarokat. Nem is olyan régen még vidéken is sok gyomaendrői arcot lehetett felismerni egy-egy mérkőzésen, ma már csak néhányan kíváncsiak a csapatra. Sajnos a gyomaendrői csapat változatlanul pont nélkül áll a tavaszi félévben.

A Dévaványán elszenvedett vereséggel hosszú évtizedek után ismét, a Gyomaendrői FC is elbúcsúzott a megye-egyőtől! A Körös-parti település labdarúgása több évtizede nem látott mélységbe került ezzel, igaz a több éve tartó leépülési folyamat hozadékaként szinte borítékolható volt a mostani helyzet.

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2015. 05. 02. Gyomaendrői FC – OH. Rákóczi Vasas SE 0 : 2
G.: ---
Ifi.: 2 : 11 G.: Nagy B.(2)

A május elseji ünnepi hétvégén igen gyér számú nézőközönség és zord, esős időjárás fogadta a csapatokat. A hazaiak nem ijedtek meg a jobb játékerőt képviselő Rákóczitól, bátran kezdeményeztek, helyzeteket is kialakítottak. A vendégek többet birtokolták a labdát, de támadásaikban kevés volt az átütőerő. Ennek ellenére a félidő végén mégis sikerült megszerezniük a vezetést. A második félidőben sem változott a játék képe, a hazaiak továbbra is bátran játszottak. A félidő közepén, egy saját térfélen eladott labdára lecsaptak a vendégek és a fellazult hazai védelem mellett megszerezték második góljukat. A Rákóczi játékosai nem hajtották szét magukat, így is megnyerték a találkozót. A gyomaendrői labdarúgók olyan éretnyeket vonultattak fel ezen a mérkőzésen, amelyet ezen a tavaszon még nem láttunk tőlük. Bátran, harcosan játszottak, nagy kérdés, hogy ez csak egy mérkőzésre szól, vagy kitar a bajnokság végéig???

2015. 05. 09. Dévaványai SE – Gyomaendrői FC 4 : 0
G.: ---
Ifi.: 5 : 1 G.: Csapó P.

Nem olyan régen szomszéd várak „rangadója” néven hirdették ezt az összecsapást. Sajnos az idei tavaszon mindkét csapat messze alulmúlja régi, valamikor önmagát, hiszen a mérkőzés előtt még győzelem nélkül álltak mindketten a bajnokság második felében. Az első félidőben ez a teljesítmény meg is látszott mindkét csapat játékán. Lassan, körülményesen szövegettek a támadásokat, inkább csak a két tizenhatos között zajlott a mérkőzés. A félidő utolsó percében azonban egy kapu elé beadott labdát több hazai védő és a kapus is elnézte, így a szabadon maradt hazai játékos néhány méterről zavartalanul lőtt a hálóba. A félidőt követően a hazaiak mintha megéreztek volna, hogy ma itt nyerhetnek végre mindjárt támadólag léptek fel. Sorra vezették támadásaikat, a vendégek pedig folytatták első félidei eredménytelen játékukat. A hazai támadásoknak meglett az eredménye, három gólt is szereztek, a 62. percben, a 73. percben és a 85. percben. Találó a vendégek edzőjének mérkőzés utáni nyilatkozata: „Ma csak elutaztunk ide, nem játszottunk, nem futottunk, nem akartunk.” A mai délutánon a jó idővel és a jó dévaványai pályával lehettünk csak maradéktalanul elégedettek.

Benke Mária versei

Az otthon varázsa...

Az otthonomat szeretem,
a nyugalمامat meglelem.
Otthon béke, nyugalom vár,
hazaérek s a fáradtság elszáll...

Jól érzem otthon magam,
a kertemnek varázsa van.
Ezernyi tulipán nyílik,
merengeni vágyom itt...

Virág szeretnék lenni!
Pompásan nyílni, tenni.
Illatozni, öntöztetni,
a környezetem öltöztetni.

Ha én virág lehetnék,
rám szállnának a lepkék.
Virágpomom gyűjtögetnék,
hasznomat ők így vehetnék...

Május a legszebb hónap,
vége van már fagynak, hónap.
Ezer ágra süt az éltető nap,
Bársonyos melege megsimogat...

2015. május 1.

Templom előtt...

Sétálgatok a templom előtt,
felidézek múltat, s jövőt...
Harangzúgásra „ébredek”
misére hív, elrvedek...

Eszembe jut gyermekkorom.
Milyen is volt régen, egykoron.
Vasárnap a család misére ment,
lelke megtisztult „odabent”...

Felemelő érzés a harangszó!
Méltóságteljes mélyen bongó.
Áhítat költözik a lelkembe’
melegség a szívembe’

A harang csak zeng, bong,
egy idő után bennem kong.
Gyűlnek a hívek imára,
beme gyünk Isten házába.

Isten földi követe a tisztelendő Atya.
Szentbeszédével lelkünk megnyugtatja.
Vétkeink meggyónjuk a templomba’
mise után megtisztulva megyünk haza.

A harang ismét zeng, bong,
könnyű lélekkel sokat mond...
Visszük az ígét mélyen a lelkünkben,
haza érke zünk családunkkal szeretetben...

Vecsés, 2015. május 5.

2015. 05. 16. Gyomaendrői FC – Mezőhegyesi SE 0 : 2
G.: ---
Ifi.: 0 : 5 G.: ---

A tavasszal jó formát mutató Mezőhegyes volt a vendég a szép napsütéses délutánon. Jól kezdett mindkét csapat, bátor játékokat felvállalva. A vendégek a 10. percben egy szabadrúgásból megszerezték a vezetést. Ez nem törte meg a hazaiakat, felvállalták a támadásokat továbbra is. A félidő végén azonban ismét a vendégek szereztek gólt, így már kettő volt az előnyük. A második félidőben a Mezőhegyes nem erőltette a támadásokat, de még így is lőttek három kapufát. A hazaiak nem tudták feltörni a vendégek szilárd védelmét, csupán helyzetekig jutottak, de a tavaszi első hazai gól még mindig várat magára. Nem született meglepetés a mérkőzésen, közepes színvonalú találkozó a több kapufát, mint gólt lövő vendégek elvették a három pontot nem érdemtelenül.

2015. 05. 24. Tótkomlói TC – Gyomaendrői FC 6 : 4
G.: Szabó P.(2), Barna T.(2)
Ifi.: 5 : 1 G.:

A hazaiak nagy lendülettel kezdtek, sorra vezették támadásaikat, jöttek is a gólok a 6. a 18. a 31. percben. Ekkor úgy tűnt méretes „zakóba” fut bele a vendég, Gyomaendrőd. A bekapott három gól felébresztette az alvó vendégeket és öt perc alatt lőtt két góllal (35. perc, 39. perc) szorossá tették a mérkőzést. Ezt a hazaiak sem nézték tétlenül a félidő utolsó percében ismét gólt lőttek, így biztos kétfólos előnnyel mentek a szünetre. A második félidő első felében lecsendesedett a mérkőzés, de ez csak a vihar előtti csend volt. Jött az utolsó húsz perc, és ismét felváltva estek a gólok. A hazaiak a 69. percben és a 79. percben, a vendégek a 71. percben és a 87. percben vették be a kapukat. Gól gazdag mérkőzést láthatott a szépszámos tótkomlói közönség. A Gyomaendrői FC játékosai négy gólt is tudtak löni idegenben, ami eddig nem volt jellemző, de sajnos a védelem ismét gólképesnek mutatkozott, így törvényszerű volt a vereség.

Fülöp Zoltán

A három kiscica...

Egyszer volt, hol nem volt, volt egy szép fekete-fehér tarka cica, „aki” mindig itt ólálkodott nálunk a kertben...

Ha tavasszal-nyáron kinn főztem, ott sertepertélt körülöttem, soha sem tudtam megállni, hogy egy-két falat finomság le ne essen főzés közben „véletlenül”, ő dorombolva a lábamhoz törleszkedett és mindent fel-falt...

Nem derült ki, hogy kié lehet, de időnként eltűnt, majd ismét visszatért... Telt-múlt az idő, késő ősz lett, már beköszöntött a tél is, ami idén igen enyhe, s egyszer csak megjelent három tündéri édes kis kölyök macskával. Kettő hasonlított rá, a harmadik szürke-cirmos. Gondoltam, hogy az a papamacskára hasonlíthat. Nyávogtak nagyon, és a kerítés lábazatán várták a biztatásomat, hogy közelebb jöhessenek.

Párom óva intett, hogy ne édesgessem ide őket, mert azután négy macskánk lesz, és nem tudunk mit kezdeni velük, mert nagyon szaporák.

Az eszemmel tudtam, hogy igaza van, de azért szívesen viseltem a sorsukat. Nem hívtam be őket, hanem inkább kerítésen kívül az utcán adtam nekik enni-inni. Szépen, gyorsan növekedtek a csemeték, már azt gondolom, hogy nem szoptathatta az anyjuk – bár nem tudom, hol lakhattak, mert mindig eltűntek.

Egyik reggel szellőztettem. Kinéztem az utcára az ablakon, és a szomszédunk előtt feküdt az anya macska kinyúlva, elütötte egy autót.

Iszonyúan megrázott az eset, meg is sirattam, majd kezdtem keresgélni a gyerekeit, de nem jöttek aznap elő.

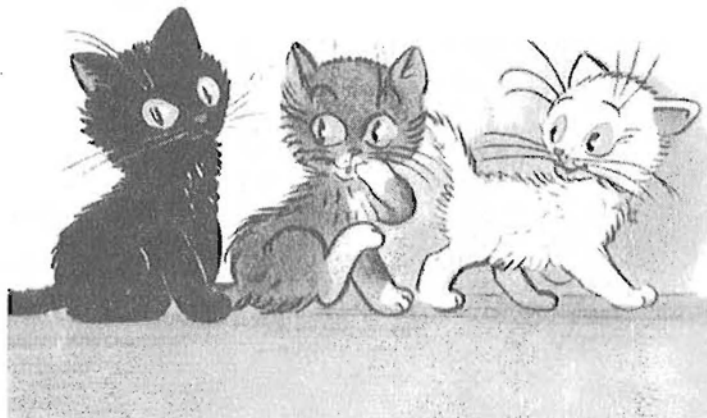
Már délután nem láttam a cica tetemet, valaki eltüntette, jobb is – gondoltam – mert olyan rossz érzéseket váltott ki belőlem...

Estefelé megint szellőztettem, s láttam az ablakból, hogy az út közepén a három cicakölyök nyaldossa az aszfaltot, ahol az anyjuk feküdt.

Nagyon felzaklatott a látvány, nem leltem a helyem, tanácstalanul kimentem, adtam nekik enni. Meg akartam simogatni az egyik kis cicát, de nem hagyta, gyanakvóan nézett rám és nyávogott. Szomorúan jöttem be a kapun, és azon gondolkodtam, hogy mit is tegyek?

Másnap délelőtt becsöngetett valaki és azt kérdezte, hogy ezek a szép cicák az enyéme? Elmondtam, hogy mi történt, mire az idős hölgy boldogan azt mondta, hogy ő szívesen befogadná mindhármát, mert nagyon egyedül van és szereti a macskákat. Igen megörültem a híreknek, csak hát hogyan fogjuk meg őket? Hiszen vadócok, megeszik az ételt, s eltűnnek, nem tudom, hogy hová, hiszen a macska öntörvényű, nem helyhez kötötte él, mint a kutya.

A néni nem tárgyalt, azt mondta, hogy visszajön egy

kosárral, és ha segíték neki, ő összeszedi mindhármát és nála nagyon jó dolguk lesz.

Én örültem, s megbeszéltük, hogy délután visszajön.

Jött is, a cicák nyávogva várták a szokásos etetés idejét, én kivitem a macskaeledelt, a néni pedig megsimogatta és összefogdosta őket.

Elköszöntünk, megbeszéltük, hogy megadja a címét és bármikor meglátogathatom, elmehetek cicanézó-be hozzá.

Néhány nap múlva nem hagyott nyugodni a gondolat, hát kerékpárra ültem és elmentem az idős hölgyhöz.

Szép rendezett ház, kerttel, s nyitott ajtó fogadott. A kedves néni becézgette simogatta a cicusokat, elnevezte őket, Foltosnak, Cirminek és Huncutnak. Érdekes, mind a háromra illett a neve. Néhány nap elteltével megszokták új otthonukat, s a néni kedvességét, szeretettel dörgölőztek a lábához, de mikor a hangom meghallották szaladtak elém.

Már én is megsimogathattam őket.

Kedélyesen elbeszélgettünk, a macskák ott doromboltak, saját kis kuckójuk lett, mindenről gondoskodott Évi néni.

Olyan boldog voltam, hogy jól végződött a szomorú macskakalandom, hogy megírásra kényszerített a történetük, mert mint a magyar közmondás is tartja, minden jó, ha a vége jó...

Benke Mária

Májusi eső aranyat ér

Esőfelhők gyülekeznek
hamarosan megöntöznek.
A májusi eső aranyat ér,
illatát elviszi a szél.

Az esővíz szükséges,
a kerti locsolás kétséges.
Többet ér a finom permet,
a kertben a vetés jól termett.

Húsvétkor a locsolástól
kivirul leány, s asszony.
Vidámak, a május csodát ígér,
a férfínép elment vízér'

Vízzel locsolják meg a női nemet,
e szép hagyomány megőriztetett.
Csodás a május, s az eső is...
felfrissül tőle a természet is...

Benke Mária

Izès Izek

Június

Almás palacsintatorta

A meghámozott almát lereszeljük durva reszelőn, kicsit kinyomkodjuk a levét és palacsinta tésztába keverjük. Vastag, kb. fél centiméteres palacsintákat sütünk belőle. A palacsintákat egymásra halmozzuk, megszórva fahéjas porcukorral. A legfelsőre vékony almászeleteket tehetünk díszítésnek.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hítellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRÖD, SZENT ISTVÁN. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalrakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (guruló, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

Nyelvtanfolyamok

Angol **újrakezdő** - 40 óra, 10 hét

Alapfokú **nyelvvizsga felkészítő** - 60 óra 10 hét

Tanfolyamkezdés áprilisban. Jelentkezési határidő: május 10.

Óradíj: 500 - 850 Ft létszámtól függően.

Számítógép kezelő tanfolyam

indul megfelelő számú jelentkező esetén, jelentkezés: május 10-ig.

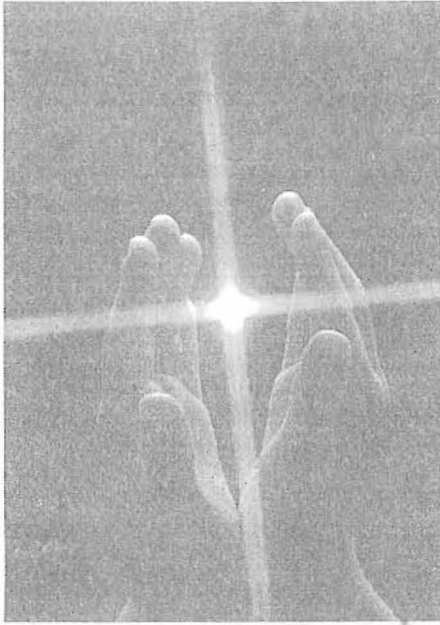
INTER Nyelvtanulmány, 5500 Gyomaendrőd, Kossuth u.18. * * *

internyelvtanulmány@gmail.com; 20/22 970 22; 20/947-1603

kedd, esütörtök - péntek 15.00-18.00

Kellemes Húsvéti ünnepet kívánunk!

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGIBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múltak el ők, kité szívünkben éltek;
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

Dr. BAGAMÉRI JÁNOSNÉ szül. Mészáros-Bodnár Edit gyomaendrői lakos, 78 éves korában, április 25-én hazatért a Mennyei Atyához. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Pihenése legyen csendes emléke áldott.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

BULA ANTAL gyomaendrői lakos, 91 éves korában május 8-án távozott az Örök hazába. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Isten Örökadjon pihenése felett.

GELLAI GIZELLA „Angéla nővér” Vincés szerzetesnővér, 82 éves korában, május 7-én, Egyházunk Szentségeivel megerősítve távozott az Örök hazába. Gyászolja a családja, rokonok, a vincés nővérek szerzetesi közössége, az endrői egyházközség és az ismerősök.

MRAUCSÍK ÉVA gyomaendrői lakos, 34 éves korában május 1-jén hunyt el. Gyászolják családtagok, rokonok és ismerősök. Isten adjon neki örök nyugodalmat.

SZABÓ MIHÁLYNÉ szül. Oláh Mária, gyomaendrői lakos, május 18-án 81 éves korában távozott szerető családja köréből. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Isten örökadjon pihenése felett.

TIMÁR LAJOS gyomaendrői lakos, 88 éves korában április 22-én távozott az örökkévalóságba. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Isten adjon neki örök nyugodalmat.

Emlékezzünk az Ugrin jezsuita testvérekre!

*„Tízta szívet teremts belém, Isten,
erős lelket alkoss újra bennem.”
(Zs. 50, 12.)*

*„Számomra az élet Krisztus,
a halál nyereség.”
(Sz. Lál, Flp. 1, 21.)*

*„Nem mintha már... tőkéletes
lennék, de töreksem rá...”
(Sz. Lál, Flp. 3, 12.)*

*Pappászentelésem emlékére.
Szeged, 1935. Sz. Péter és Pál
ünnepén.*

*Ugrin Sándor S. J.
(Jezsuita atya)*

*„Néktek megadottam Krisztusért,
nemcsak hogy higgyetek benne,
hanem hogy szenvedjétek is érte.”
(Sz. Lál, Flp. 1, 29.)*

„Fiám, add nekem szívemet!”

*»Krisztus követségében járunk,
mintha Isten buzdítana általunk,
Krisztusért kérünk: engesztelőd-
jünk ki az Istennel!«
(Róm. 5, 20.)*

*PAPPÁSZENTELÉSEM ÉS
ELSŐ SZENTÍMISEM EMLÉKÉRE.*

*Szeged, 1948. jún. 29.
Endrőd, 1948. júl. 4.*

*P. UGRIN BÉLA S. J.
(Jezsuita atya.)*

*»Kérek tőletek, testvérek, a mi Urunk
Jézus Krisztusra és a Szentlélek
szeretetére, segítsétek engem imád-
ni!»*

„Mint a lilium a töviszek között...”

Fényképalbum

Elsőáldozás az endrői Szt. Imre templomban 1948-ban.
Beküldte: Pinter József - a képen a középső sorban, balról a 3-ik.
(Gyomaendrőd, Radnóti u. 2, 66/284-260)
Szívesen veszi a képen szereplők jelentkezését.

Nyolcvan évvel ezelőtt, 1935-ben, Szent Péter és Pál apostolok ünnepén szentelték pappá Szegeden az endrői születésű Ugrin Sándor jezsuita szerzetest. Példáját követte testvére, Ugrin Béla, aki szintén jezsuita pap lett 1948-ban.

Köszönet az újmisésképekért Bula Katalin olvasóknak.

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium hírei

Kecskeméten kirándultunk

Május 14-én az első és a második osztályos gyermekekkel Kecskemétre kirándultunk. Az idő sajnos nem kedvezett, mert szakadó esőre ébredtünk, azonban mire célba értünk a nap már verőfényesen sütött. Először a Planetáriumba látogattunk el, ahol egy fantasztikus 3D-s veti-

tést láthattunk a naprendszerrel és beleképzelhettük magunkat egy űrhajós szerepébe. Az úti célunk következő állomása a Szórakaténusz Játékmúzeum és Műhely volt, ahol a lányok terítőt batikoltak, a fiúk pedig papírsárkányt készítettek. A munka végeztével betekintést nyertünk a régi játékok világába. Ezután városi sétát tettünk közben pedig jóízűen fagyaltoztunk. Sajnos az idő gyorsan elrepült felettünk, így elindultunk hazafelé. Mindenki fáradtan, de élményekben gazdagon tért haza.

Óperenciás - Tengeren is túl

2015. május 15-én, 14. alkalommal került megrendezésre az Óperenciás - Tengeren is túl, a képzelet földjén elnevezésű megyei szintű mesemondó, meseíró és meseillusztráló verseny Sarkadon.

Ez a napunk mesebe illően indult, hisz az Általános Iskola előtt a Nagy HO-HO-HO horgász, Tündérek és más mesebeli lények fogadtak bennünket versenyzőket, valamint a kísérő nevelőket és szülőket.

Rövid köszöntő után elindultunk megkeresni termünket, ahol a választott mesét kellett előadni. A mi termünkben 11 kisdíjak versenyzett, ki jobban, ki kevésbé félénken indult neki a megmérettetésnek. Sorszámot kellett húznunk, én a négyes számot kaptam. Ennek örültem, hiszen így hamarabb rám került a sor. A mese elmondása után, mindenki hatalmas tapsot kapott a tanító néinktől, tanító bácsiktól és az anyukáktól, apukáktól. Mikor mindenki elmondta a meséjét, akkor a 3 fős zsűri rövid tanácskozásba kezdett. Ezalatt az iskola nevelői megvendégeltek bennünket egy uzsonnával. Az eredményhirdetésnél már teljesen eluralkodott az izgalom rajtunk, mindenki türelmetlenül várta, hogyan döntött a zsűri. Igazán megörültem, mikor ugyan utoljára, de az én nevem is elhangzott. A döntőben már 6 fős volt a zsűri és 8 kislány, kislány versenyzett. Itt már sokkal élesebb volt a verseny, de az izgalom itt is érezhető volt.

Azoknak a gyerekeknek, akik nem jutottak a döntőbe zenés műsorral és málnaszörppel kedveskedtek.

A döntő után gyeplővel sem lehetett volna visszafogni, hisz kezdődött a tornateremben Hevesi Imre és a Zűravar együttes koncertje. Sok-sok ismert gyerekdal is elhangzott, igaz volt valami furcsa nevű is, valami AC/DC nevű zenekar egyik száma is, azt egy kicsit felhúzott szemöldökkel figyeltük, de biztosan jó volt, mert a tanító néni és a szülők is kitörő tapsal fogadták.

Ebéd után átmentünk a Bartók Béla Művelődési Központba, az ünnepélyes eredményhirdetésre. A Polgármester bácsi köszöntötte a megjelenteket, majd először a mesemondó, utána a meseillusztráló végül a meseíró kategóriában hirdettek eredményt.

Én, a mesemondó verseny 1. korosztályában II. helyezést értem el. Anyukám, apukám, Editke és Évike néni is nagyon büszke volt rám!

Azt hiszem, megérte a sok-sok tanulóval töltött nap!

Vatáiné Seprenyi Mária

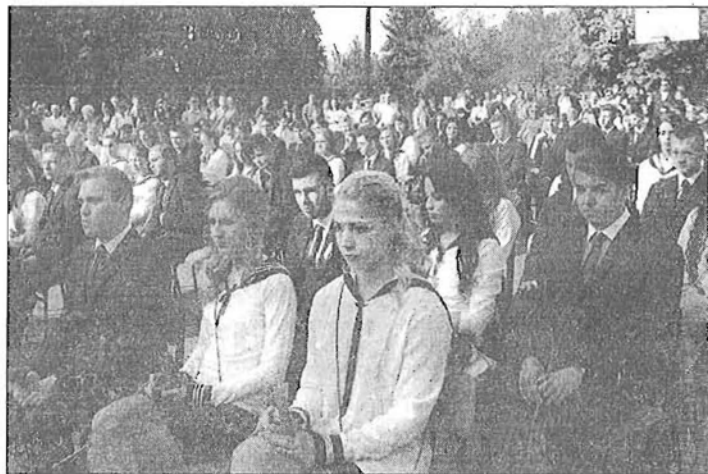
Gimnáziumi egység

Rendőrnapi

Iskolánk rendészeti képzésben résztvevő diákjainak egy része más tanulóinkkal együtt 2015. április 25-én Budapestre látogatott a Városligetben megrendezett V. Rendőr- és Tűzoltónapra Ignác László tanár úr kíséretében. A program részeként továbbtanulással kapcsolatos kiállítók sátrait látogatták meg, megnézhettek kommandós bemutatót, rendőri akadályversenyt, divatbemutatót a „Újrahasznosítás” jegyében, kipróbálhattak tűzoltósági légző-maszkot speciális füstátorban, felpróbálhattak golyóálló mellényeket, de akár igazi fegyvereket is kézbe vehettek. Mindezeket túl koncertek, táncbemutatók, gyerekprogramok, autó kiállítás színesítették a napot.

A rendezők jóvoltából egész nap bőséges ellátásban volt részük diákjainknak, s a nap végén élményekkel gazdagodva térhettek haza.

„Ballag már a vén diák...”

Újra felcsendültek az ismerős dallamok, amikor 2015. április 30-án délután 16 órakor iskolánkban is búcsút vettünk 81 végzős diákunktól. A ballagási ünnepségen könyvtalamban és igazgatói dicséretben részesültek a tanulmányi és közösségi munkában kiemelkedő tanulóink, akik Tóth Ferenc igazgató úrtól vehették át elismeréseiket. Az idei tanévben is kiosztásra kerültek a legjobbaknak járó díjak. A Kner-díjat Timár Tímea és Tari Zsolt Attila 13. A osztályos tanulók vehették át iskolánk igazgatójától, a Gyomaendrőd Város Önkormányzata által adományozott „Jó tanuló, jó sportoló” elismerést Czibulka Alex György 13. A osztályos tanuló érdemelte ki, melyet Toldi Balázs polgármester úr adott át.

„Te szedd!”

Iskolánk idén is csatlakozott a Te Szedd! elnevezésű országos hulladékgyűjtési akcióhoz, mely 2015. május 16-án, szombaton rendezték meg Gyomaendrődön. Iskolánk gimnáziumi egységét 20 fő képviselte. Tizenöt tanuló és öt pedagógus „vette fel a kesztyűt” és az akció végére kijelölt terület megtisztítása után 20 zsák szemetet gyűjtött össze, miközben szomorúan tapasztalták, hogy elsősorban a horgász helyek környékén volt sok hulladék. Önkénteseinknek ezúton is köszönjük munkájukat, mellyel hozzájárultak városunk tiszta környezetének kialakításához.

Kárpát-medencei siker

Tizenharmadik alkalommal rendezték meg a Sinka István Kárpát-medencei vers-, énekelt vers- és prózamondó verseny 2015. május 15-16-án Vésztőn. A verseny szervezői a Vésztő Város Önkormányzata Sinka István Művelődési Központ és Városi Könyvtára, a szeghalmi Péter András Gimnázium, valamint a Magyar Versmondók Egyesülete. Iskolánkat Hunya Réka 10. A osztályos tanuló képviselte, aki vers- és prózamondó ifjúsági kategóriában II. helyezést ért el. Felkészítő tanára: Bernáthné Butsi Erika.

Hírek a Rózsashegyi Iskolából

XIX. Rózsashegyi Napok

folytatás a 9. oldalról - képek még a 20. oldalon

A felnőttek baráti beszélgetéssel folytatták az estét, ahol Gergely Ágnes köszöntötte a tantestületet és a vendégeket, útravalóul megszivlelendő gondolatokat mondott további munkánkhoz. Pohárköszöntőt mondott a fenntartó képviselőjében Kepenyés András, a működtető nevében pedig Toldi Balázs, és a koccintások után végre mindenkinek jutott elegendő ideje a beszélgetésre a barátokkal, ismerősökkel.

Még véget sem ért a XIX., már elkezdjük tervezni a XX. Rózsashegyi Napokat. Reméljük, hogy a következő év májusában ismét találkozunk!

További képek, információk találhatóak az iskola honlapján: www.rozsashegyiiskola.hu

A Rózsashegyi-díjasok

Dr. Gyuricza Csaba a megnyitón

Timár Imre találkozott néhány ügyes sakkozóval

Gyricz Lászlót most is sokan meghallgatták

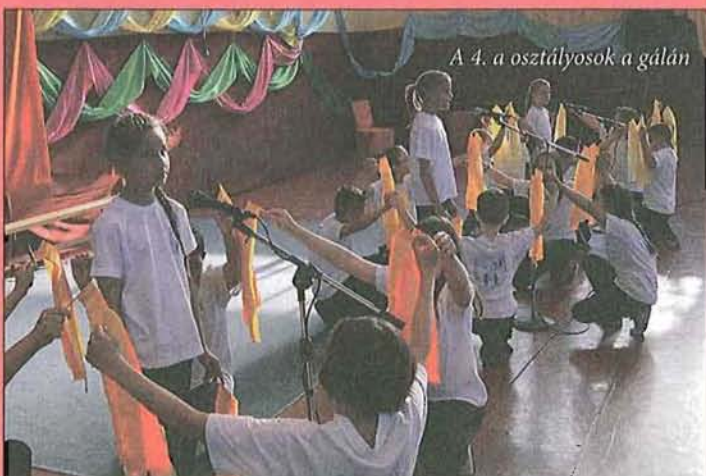

Győztes csapatuk!

XIX. Rózsahegy Napok

Gergely Ágnes

Sztjóné Címia méltóságát olvassa
Pülöp Imre 100. évfordulóján

A 4. a osztályosok a gálán

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizet szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Kedves vásárlóim!

Nyári ajánlataim:

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- rovar- és gombaölő vegyszerek
- műtrágyák, növénytápok
- virágládák, cserepek, virágföldek
- öntözőszivattyúk, szórófejek
- öntözőtömlők, csatlakozók
- fűnyírók, sövényvágó ollók
- metszőollók, kéziszerszámok
- fóliák, műanyag hálók, kerítésdrótok
- műa. hordók, vödörök, záruk, lakatok
- szegek, csavarok, kapák, lapátok
- munkavédelmi bakancsok, kesztyűk
- festékárak, ecsetek, hengerek
- purhabok, szilikonok, ragasztók
- állateledelek, nyakörvek, pórázok

Várom vásárlóimatt!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5555 Hunya, Kossuth u. 1. Tel., Fax: (66) 294-352, (20) 9457-843 szerkesztoseg@varosunkujsg.hu * Alapítók: †Vaszkó András, †Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Cs. Szabó István, Czank Gábor, Gellai József, Fülöp Zoltán, Hegedűs Bence, Hunya Jolán, Polányi Éva, Seidl Ambrus, Soczó Géza, Dr. Szonda István, Dr. Varju László, Várfi András * Lapzártá minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap első hétvégéjén, Interneten a hónap 15. napján * MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88 * <http://www.varosunkujsg.hu> * E-mail: szerkesztoseg@varosunkujsg.hu varosunk@gmail.com

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

fi keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 220 Ft

XXII. évfolyam 7. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2015. július

A tartalomból:

2. Év vége a Rózsahegyi Iskolában

3. Önkormányzati hírek

5. IN MEMORIAM - Gellai Gizella

8. Civil sarok: Dinya László - szubjektív gondolatok egy temetés alkalmával

19. Ballagás a Szent Gellértben

20. Gyomai Jézus Szíve búcsú - főpap volt: Gyulay Endre ny. püspök

Szent Antal tiszteletére

Ismét szép és tartalmas ünnep volt Endrődön június 13-án Szent Antal tiszteletére.

Elkészült a Szent Antal zarándokház. A Népház udvarán állt egy épület, igen romos állapotban volt.

A Város nyert pályázaton, és így pályázati pénzből újították fel.

Új funkciót is kapott, zarándokház lett. A pár éve beindult zarándoklatokat szolgálja olcsó, egyszerű, de nagyon szép és kulturált szálláshellyel. Természetesen nemcsak a kifejezetten zarándokokat fogja vendégül látni, hanem más csoportokat is, melyek városunkat felkeresik.

Az ünnepség keretében Dr. Szonda István beszélt a történeti

háttérrel. Toldi Balázs polgármester úr szívélyesen köszöntötte a szép számban megjelenőket, majd Czank Gábor endrődi és Kozovits Attila perjámosi plébános úr megáldották az új zarándokházat.

Az ünnepség következő része volt a Szent Antal sütőház megáldása.

Hosszú éveken keresztül igen mostoha-sorsú volt ez a kis ház a Szent Antal utcában, a Népház közelében. Hajdanán az egyház kenyereket sütetett itt a falu szegényeinek. Majd államosították, magán kézbe került. Az utóbbi években nagyon leromlott, a környezete is a környék szegénye volt.

Folytatás az 5. oldalon

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Mesélj Európa! 2015

Idén a 6. a és a 8. b osztály egy-egy csapata képviselte iskolánkat a Katona József Könyvtár, az Alternatív English School és a Europe Direct Információs Hálózat 10. alkalommal meghirdetett Európa Nyelvi Díjat nyert „Mesélj Európa! – Tales from Europe” angol nyelvű vetélkedő döntőjén, Kecskeméten. Csapatunk megállták a helyüket az erős mezőnyben, így az 5. és a 6. helyet hozták el a Dél-Alföldi régió iskolái közötti versenyben.

Sóczó Rebeka harmadszor is diákolimpiai bajnok

Május 23-án Cegléden rendezték az Országos Diákolimpiát. A Gyomaendrődi Judo Klub legeredményesebb versenyzője is szőnyegre lépett. Sóczó Rebeka a diák „A” korosztály 50 kg-os mezőnyében meggyőző teljesítménnyel már harmadszor lett diákolimpiai bajnok.

Farkasinszki Dominika 5. helyen végzett az Országos Diákolimpián

Székesfehérváron a Bregyó- közti Sportcentrumban került megrendezésre a III. korcsoportos Egyéni Országos Diákolimpia, ahol iskolánk tanulója Farkasinszki Dominika 5. helyen végzett kislabda hajításban.

Darvas Tibor versillusztrációs verseny

Eredményesen szerepeltek a Kis Bálint Általános Iskola Diákönkormányzata által meghirdetett versenyen iskolánk tanulói. A versenyen II. helyezést ért el Meszlényi Jázmin és Prins Stacey Casandra, Varga Petra pedig IV.

Megyei történelem verseny

Iskolánkat három tanuló képviselte a TIT Körösök Vidéke Egyesület által szervezett megyei történelem verseny döntőjén. Az 5 internetes feladatlap megoldása után az évfolyamok legjobbjai mérhették össze tudásukat Békéscsabán. A hatodikosok közül Gellai Fanni III. helyezést ért el, Parrag Viktória pedig V. lett. A nyolcadikosok között Vaszkó Ágnes a képzeletbeli dobogó második fokára állt fel. Felkészítő tanárunk Vaszkóné Dinya Erzsébet.

Ballagás

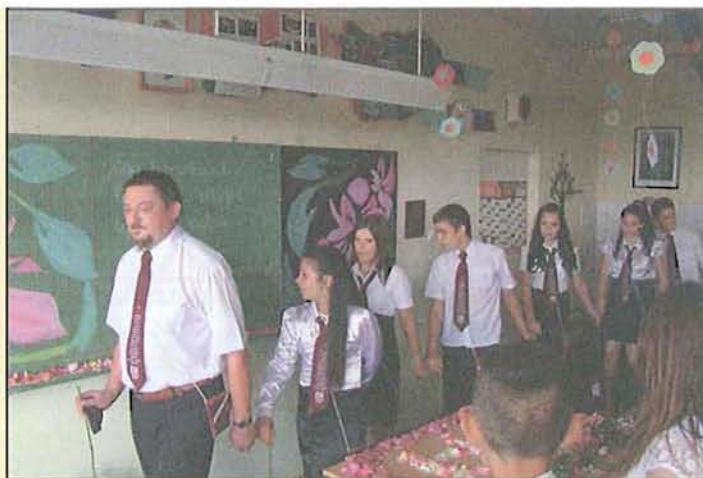

Simon Katalin Gergely diák-díjas ballagó

*Kezdzetek el élni,
hogy legyen mit mesélni
majd az unokáknak,
mikor körbeállak,
az ágyadon ugrálnak.
Hogy legyen mit mesélni,
kezdzetek el élni!*

Pásztor Anna dalszövegével kezdte a beszédét Farkas Zoltánné intézményvezető. 42 rózsahegyis diáktól búcsúzott el. Közösségi munkájukért, tanulmányi és verseny eredményeikért sokan kaptak oklevelet, könyv- és tárgyjutalmat. Gergely Ágnes Kossuth-díjas író, költő, műfordító által alapított díjat Vaszkó Ágnes és Simon Katalin kapta. Vaszkó Ági elnyerte a városi „Jó tanuló jó sportoló” díjat

is.

A 8.a-t ballagatja Vaszkó András

A 8.b -t ballagatja Szedlák Réka

Vaszkó Ági Jó tanuló, jó sportoló és Gergely diák-díjas

Évzáró

Kepenyes András tankerületi igazgató megnyitója után négyezer rózsahegyis diák várta izgalommal a bizonyítványosztást az évzáró napján. Közülük 38-an kitűnő eredménnyel végeztek; rajtuk kívül sokan kaptak még elismerő oklevelet, könyvet szorgalmukért, közösségi munkájukért, sport- és tanulmányi sikereikért. Jó tanuló, jó sportoló elismerést vehetett át Gellért Zalán Toldi Balázs polgármestertől. A körzet sportolója Sóczó Rebeka lett. A Nagylaposi Birkacsárda által meghirdetett rajzverseny győztese Paróczai Lili és Szujó Cintia lettek. Az ünnepségen köszöntö meg Farkas Zoltánné intézményvezető a nyugdíjba vonuló Kovásznainé Mikó Klára iskolatitkár, Kulik Margit, Dobák László-né Fekécs Imréné takarítónő munkáját, Gellainé Tuboly Zsuzsannának pedig pedagógus szolgálati emlékérmét adott át.

További információk találhatóak iskolánkról a www.rozsahegyiskola.hu oldalon.

Önök joga van tudni...

hogy mi történt a képviselő-testület vakációt megelőző ülésén

- Beszámolót hallottak a képviselők Gyomaendrőd közbiztonságának helyzetéről, majd elfogadták a „Lélekkel a Körösök mentén” projektmenedzseri beszámolót is. Sor került a 2015. évi költségvetés második módosítására, melyet szintén elfogadtak.
- Nagyobb horderejű kérdés volt az adórendelet felülvizsgálata, mely már nagyon időszerűvé vált. Az előkészítő anyagokban a belső szerkezet és forma változtatása volt kiemelve a végszámok változatlanul hagyása mellett, pedig - amint a fideszes Betkó József javasolta - a gyomaendrődi polgárok adóterheit kellene könnyíteni. A képviselő véleménye szerint például a már egyesekre nagy terhet jelentő telekadó könnyítésére és egyszerűbbé tételére kellene törekedni. A képviselő javasolta, hogy a telekadó a kommunális adó alsó határával legyen megegyező.
- Beszámoltak az önkormányzati intézmények az év első négy hónapjának gazdálkodásáról. Folytatódik a stabil gazdálkodás, ami korábban is jellemző volt az intézmények gazdálkodására.
- Erősödik a járásban való gondolkodás. Dévaványa három szakorvosi ellátás biztosítását kérte dévaványai telephelyeken, melyeknek biztosítását a bizottságok támogatták. Poharelec képviselő javaslatára ezt még át kell gondolni, ezért július elején rendkívüli testületi ülésre kerül sor. Az eredeti elgondolás szerint a Városi Egészségügyi Intézmény Dévaványán telephelyet létesített volna három szakrendelés - szemészeti, bőrgyógyászati és fül- orr- gégegyógyászati ellátására.
- Nagy horderejű kérdés volt a Határ Győző Városi Könyvtár alapító okiratának módosítása és stratégiai tervének jóváhagyása. A mellékelt terv yengébb egyetemeken szakdolgozatként is megfelelne, de ajánlom többeknek az elmentését, mert tanulmányaik során hasznosíthatják. Megvalósulása esetén valószínű, hogy bekerülünk a könyvtár nagyhatalmak sorába. Igaz, az alapító okirat módosítása így kezdődik: kérem, hogy az alapító okiratból kerüljön törlésre az „082092 Közművelődés – hagyományos közösségi kulturális értékek gondozása.”
- A 27 oldalas tanulmány tartalomjegyzékéből néhány kiemelés: Küldetésnyilatkozat, jövőkép, SWOT analízis, PGTTJ analízis, politikai, gazdasági és egyéb tényezők. Hogy hol legyen az új könyvtár, arra is választ ad a tanulmány: „Új épületek a város történelmi központjaiban, a gyomai településrészen a kialakítandó kulturális centrum közelségében.”
- Egyszerűnek tűnt az orvosi rendelők felújításának témája is. Ebben az esetben a fő szószóló a város jeles vállalkozója, Poharelec László volt. További vizsgálódásra van szükség.
- Beszámoltak a város tulajdonában lévő társaságok, ahol a fő hozzászóló ismét a jeles vállalkozó és mellesleg önkormányzati képviselő, Poharelec László volt. Javaslatra szerint a jelenleg vesztéséget mutató Gyomaközség és Gyomaszolg Kft-k beszámolóját nem elfogadni, csupán megismerni kell.
- Téma volt a város termőföldjeivel való gazdálkodás, mellyel nem fontosságának megfelelően foglalkoztak a képviselők.
- Hasonlóképpen a kevésbé tárgyalt dolgok között szerepelt a holtágak hasznosítása. Gyomaendrőd büszkén említheti, hogy határában a Hármas-Körös mellett tizenhat holtága van. Ez a nagy vízfelület horgász hatalomná tehetné a várost. Többek kisszerű gondolkodása ezt mégsem teszi lehetővé. A mai döntés is ebbe az irányba ment el.
- Beszámolót hallottak a képviselők a szennyvíztelep rekonstrukciójáról, ahol a saját erő folyamatosan csökken az eredményes pályázatok hozományaként.
- Döntött a Képviselő-testület, hogy hozzájárul kopjafa állításához, mely az első és második világháborús vitézek emlékének megemlékezéséül szolgál.
- A bejelentések során Fülöp István (MSZP) javaslattal élt,

hogyan változzon menetrend és egy fontos gyorsvonat a Dacia álljon meg Gyoma állomáson. További javaslata volt a képviselő úrnak, hogy változtassuk meg, illetve kérjük az illetékeseket, hogy az állomás neve Gyomaendrőd legyen. Megyeri László aljegyző más állásponton volt, szerinte, ahogy „Endrődi hid” úgy „Gyoma vasútállomás”. A megnevezést illetően éppen megvolt a többség, ezért akik Gyomából és Endrődből Gyomaendrődöt akarunk, meg van teendők.

Várfi András

A Békés Megyei Önkormányzat hírei

A Békés Megyei Önkormányzat új programsorozatát indít, minden hónapban, változó helyszíneken tart fogadóórát a megyei elnök és alelnökei. A kezdeményezés célja, hogy a településen élők személyesen mondhassák el gondolataikat, problémáikat, észrevételeiket a megye vezetőinek oly módon, hogy ehhez ne kelljen beutazniuk Békéscsabára, levelet írniuk vagy felvenniük a telefont. A Fogadóóra sorozat Békés megye településeit veszi sorra, a program áprilisban indult, Várfi András alelnök Almás-kamaráson, Tolnai Péter alelnök Battonyán, Zalai Mihály elnök Békésen tartott fogadóórát.

Békés Megye Képviselő-testülete júniusi ülését Szeghalmon tartotta. Az ülés első perceiben beszámolót hallgatott meg a testület Békés megye közbiztonságának előző évi helyzetéről, a közbiztonság érdekében tett intézkedésekről és az azzal kapcsolatos feladatokról. A Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről is készült összefoglaló, amelyből kiderült, hogy az igazgatóság feladatait megfelelően végrehajtotta, a szakmai területek a korábban kitűzött valamennyi céljukat teljesítették. Tájékoztató hangzott el a Békés megyei nemzetiségi önkormányzatok munkájáról. Megyénkben négy területi nemzetiségi önkormányzat működik, a roma, a román, a szlovák és a német. Meghallgattak a képviselők egy összefoglalót Békés megye országos közúthálózatának állapotáról, ebben a megyei közúthálózatot érintő fejlesztési ágazati tervek, azok megvalósításának ütemezése, a folyamatban lévő 2007-2015 közötti időszakot érintő fejlesztések megvalósulásának helyzete is szerepelt. A közgyűlés végén a Békés Megyei Önkormányzat és Szeghalom Város Önkormányzata közötti együttműködéséről született döntés.

Már negyedszer tartottak nyílt napot olyan hazai projektek helyszínein, amelyek európai uniós fejlesztéssel valósultak meg. A programsorozat 2013-ban indult útnak, célja az, hogy a projektek ne csak elvont fogalomként éljenek a köztudatban, hanem a nagyközönség közvetlenül is megismerje ezeket. Békés megyében a lőkősházi Vásárhelyi-Bréda kastély, a gyulai Erkel Ferenc Emlékház, a Gyulai Várfürdő AquaPalota és a szarvasi Mini Magyarország Makettpark, valamint az Arborétum várta a látogatókat.

A megyei önkormányzat egy új kezdeményezést indított útjára: minden évben Békés Megye Pálinkája címet adományozza egy megyei kereskedelmi pálinkafőződének. Kapcsolódva a Nemzetközi Kisüsti Pálinkafesztiválhoz, az ennek a keretében megrendezett Pálinka Világ Kupa Gyula-Budapest versenyen szakavatott zsűri választotta ki az aranyérmes pálinkák közül azt a megyei itókat, ami 2015-ben elnyeri a Békés Megye Pálinkája címet. A befutó idén a sarkadi Éden-tó Szeszfőzde sajmegegy pálinkája lett a befutó.

Sikeres projektről számolt be három közreműködő partner: a főpályázó, a Békés Megyei Önkormányzat által alapított Békés Megyei Területi Társadalmi Aktivitás Nonprofit Kft. és két konzorciumi partner, a Dél-Békési Kistérség Többcélú Társulása valamint a Dél-Békés Mezőgazdasági Termelőiért Közhasznú Alapítvány. „A jövőt gyermekeinkkel építjük” - Komplex területi társadalmi aktivitás program a versenyképes Békés megyéért! című projekt keretében megyénkben komplex területi társadalmi aktivitás programot kívánnak megvalósítani.

Sztahovics Zsuzsa kommunikációs referens

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Kedves Olvasók! A nyári szabadságolások miatt az augusztusi szám előreláthatólag némi késéssel jelenik meg. Szíves megértésüket köszönjük.

Közigazgatási rezsicsökkentés - A Kormány célul tűzte ki az állampolgárok és a vállalkozások széles körét terhelő fizetési kötelezettségek enyhítésére irányuló állami rezsicsökkentést.

A Kormány döntött arról, hogy 10 milliárd forint összegű közigazgatási rezsicsökkentést hajt végre, melyet az állampolgárok véleményének és javaslatainak felhasználásával kíván megvalósítani. Ennek érdekében az állampolgárok és vállalkozások bevonásával konzultációt kezdeményez. A konzultációban részt vevők számos hatósági eljárással kapcsolatos igazgatási szolgáltatási díj és illeték megszüntetésével összefüggésben fejthetik ki véleményüket, továbbá javaslatot tehetnek egy-egy további, általuk fontosnak tartott hatósági eljárás díjmentesítésére.

A konzultáció keretében az állampolgárok és a vállalkozások számára külön kérdőív került összeállításra, melyek kitöltése önkéntes és anonim. A két kérdőív 9-9 hatósági eljárás-díjának vagy illetékének csökkentésére, megszüntetésére tehet javaslatot a kitöltő, valamint lehetősége van további 1-1 díj vagy illeték csökkentését, megszüntetését ajánlani.

A kérdőívek kitöltésére 2015. június 5-től 2015. augusztus 6-ig van lehetőség.

A konzultáció lefolytatásának formái:

- Papíralapú konzultáció

Az állampolgároknak lehetőségük van a kérdőíveket papír alapon kitölteniük, és leadniuk a Kormányhivatalok ügyfélfogadásra nyitva álló helyiségeiben

- Internetalapú konzultáció

A kérdőív kitölthető a www.kormanyhivatal.hu honlapon keresztül is. Az online kérdőívek kitöltésére 2015. augusztus 6-án 24.00 óráig nyílik lehetőség.

Gyomaendrőd Város Önkormányzata - SAJTÓKÖZLEMÉNY ELKÉSZÜLT A SZENNYVÍZTISZTÍTÓ TELEP KORSZERŰSÍTÉSE, MEGTÖRTÉNT A MŰSZAKI ÁTADÁS

Közel 850 millió forintos beruházás zárásaként megtörtént a műszaki átadás és kezdetét vette az immár korszerű tisztítás-technológiával rendelkező szennyvíztisztító telep üzemszerű működése Gyomaendrődön. A KEOP 1.2.0/09-11-2011-0055 azonosító számú, „Gyomaendrőd szennyvíztisztító telepének korszerűsítése”, című projekt keretében az új technológiával működő tisztító művön kívül a csatornahálózat rekonstrukcióra is sor került, ami 48 db. lokális, pontszerű hálózati hiba kijavítását foglalta magába. Megtörtént a műszaki átadás és immár korszerű tisztítás-technológiával üzemel Gyomaendrőd szennyvíztisztító telepe. A fejlesztést megelőzően működő tisztítás-technológia nem volt alkalmas a hatósági előírásoknak megfelelő tisztított szennyvíz minőség biztosítására, ez bírságok kiszabását eredményezte. További gondot okozott, hogy a meglévő szennyvízcsatorna hálózaton keletkezett meghibásodások miatt a telepre nagy mennyiségű idegenvíz érkezett be. Az idegenvíz mennyiség csökkentése érdekében a már csatornázott területeken a projekt keretében rekonstrukcióra került sor, ami 48 db lokális, pontszerű hálózati hiba kijavítását foglalta magába. Gyomaendrőd város Önkormányzata a szennyvíztelep korszerűsítését célzó pályázatát 2011. novemberében nyújtotta be. A projekt támogatási szerződése 2012. április 10-én került aláírásra. A projekt - támogató által jóváhagyott - nettó összköltsége: 859.171.000 Ft, támogatási intenzitása pedig 83,097454% volt. A beruházás finanszírozásához támogatást nyújtott az Európai Unió a Kohéziós Alapokon keresztül és a Magyar Állam a Központi Költségvetésből. Ennek mértéke az aláírt Támogatási Szerződés alapján 700.270.465 Ft volt. A projekt megvalósítása során Gyomaendrőd Város Önkormányzata figyelemmel kísérte az adódó lehetőségeket, és önrő alap pályázatok segítségével a támogatási intenzitást 94,796 %-ra, a támogatás összegét pedig 789.526.035 forintra tudta növelni. Az engedélyeztetési és tervezési feladatok elvégzése után az építési munkák 2013. augusztusában indulhattak el. A meglévő hálózat rekonstrukciós munkálatai 2014 márciusában elkészültek. A tisztítótelep fejlesztése a meglévő telep területén valósult meg, az építés időszakában folyamatosan működött a régi szennyvíztisztítási üzem. A projekt során megvalósult szennyvíztisztító telep hidraulikai kapacitása 1.850 m³/nap. Az új technológia bevezetésével a szennyvíztisztító telep alkalmassá vált a hatóságok által előírt határértékek betartására. A kezelő művek - hat hónap próbauzemet követő - műszaki átadására 2015. május 26-án került sor.

A lakosság az építés során nem tapasztalta a szolgáltatás színvonalának romlását.

Dankó Béla
országgyűlési képviselő
Sajtóközlemény

Megszülettek a 2015. évre vonatkozó egyházi célú egyedi támogatások eredményei

Egyházi célú egyedi támogatásban részesült két gyomaendrődi egyházközség

Dankó Béla országgyűlési képviselő Gyomaendrődön tartott tájékoztatást arról, hogy nemrégiben döntés született az Emberi Erőforrások Minisztériumának egyházaknak kiírt pályázatában.

Két támogatási forrásra pályázhattak az egyházközségek, egyrészt az egyházi épített örökség védelme és egyéb beruházások támogatása, másrészt az egyházak közösségi célú programjainak és beruházásainak elősegítése volt a pályázati kiírásának célja.

Dankó Béla elmondta, hogy Békés megyébe összesen 59 millió Ft támogatás érkezett, melynek 80%-át Békés megye 2. számú választókerületének egyházközségei nyertek el. Gyomaendrődön a Gyomai Evangélikus Egyházközség, valamint a Jézus Szíve Plébánia részesült a támogatásból. Gyomaendrőd mellett Szarvas, Békés, Mezőberény és Békés településen is nyertek támogatást az egyházközségek.

Fülöp Mónika lelkész asszony elmondta, hogy a Gyomai Evangélikus Egyházközség a 14,5 millió Ft-os támogatást a gyülekezeti terem és parókia épületének felújítására szeretnék fordítani a közösség javát szolgálva. Az evangélikus templom 1862-ben épült, a parókia épülete 1862 és 1872 közötti években épülhetett. A templom és az épület műemlék jellegű, helyi védettségű. Az egyházközség tervei szerint a gyülekezeti terem belső oldalfalainak javítása, szigetelése, illetve festése, illetve az épület homlokzatának festése, burkolat javítása a cél. Az épület teljes fűtésének kialakítását is el kell végezni, mivel a jelenlegi fali gázkonvektorok nem megfelelőek. Így szükséges egy új kémény beépítése, és egy kazánház, vagyis szociális rész kialakítása.

Czank Gábor plébános úr tájékoztatás szerint a gyomai Jézus Szíve Templom felújításához engedélyes és kiviteli tervek elkészítését valósítják meg az 1,5 millió Ft összegű támogatásból. A gyomai templom műemlékként nyilvántartott épület, ezért a felújítását kizárólag külön tervek és engedélyek birtokában lehet elvégezni. A tervekészítés a tetőszerkezet felújítására, a Templom alászigetelésére és a falazat külső klinkertégla és márványlappal borításának pótlására, felújítására, továbbá a kerítés felújítására terjed ki.

Dankó Béla hangsúlyozta, hogy a Kormány fontos feladatának tekinti, hogy felújítsák azokat az egyházi épületeket, amelyek korábban nem kaptak támogatást. Ezért a kormány rendkívüli és évente visszatérő pályázatokkal igyekszik segíteni ezekben az intézményeknek a megújulását. Idén összesen kétmilliárd forinttal támogatják a különböző egyházi intézményeket: iskolákat, egészségügyi és szociális intézményeket. Ezen felül pedig év elején 1,3 milliárd forintnyi támogatást ítélték oda.

In memorian

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

Gellai Gizella

Angéla vincés nővér
(1932-2015)

Endrődön született 1932. augusztus 7-én, hatgyermekes családban, Gellai János és Gellai Mária gyermekeként.

Iskolába itthon járt, a pollyákhalmi tanyasi iskolába.

Innen került Pestre, a vincés Nővérek zárdaiskolájába.

Óvónő szeretett volna lenni, de jött a szerzetesek szétzavarása, így terve megsemmisült.

Előbb a nővérek csákvári

házába került, majd hazajött Endrődre.

Háziiparban, a kötődében helyezkedett el.

Szerzetesrendjéhez való ragaszkodása mindvégig megmaradt: fogadalmát titokban évente megújította, és minden évben részt vett egy egyhetes lelkigyakorlaton.

Itthon Endrődön a templomot díszítette, vezette a Mária Társulatot, bekapcsolódott az egyházközség életébe.

Nagyon lelkiismeretes, emberszerető, barátságos személyt ismerhetett benne környezetében.

Rokonait, testvérei gyermekeit sajátjaiként szerette.

Édesanyja elápolása után, 2007-ben visszatért a szerzetbe, a budapesti rendházba.

2014 karácsonya óta betegeskedett, és 2015. május 7-én, Boldog Gizella ünnepén hunyt el.

Élt 82 évet.

Czank Gábor plébános

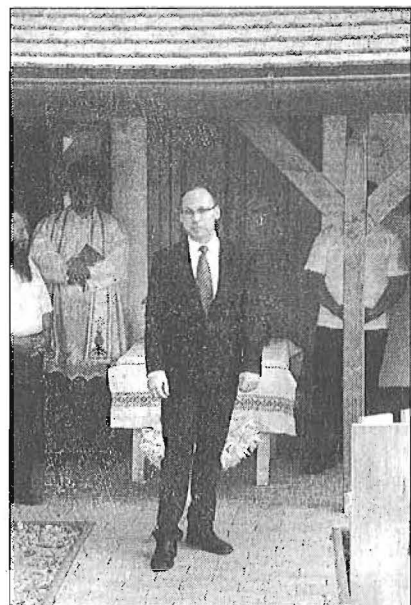
Gellai Jánosné 100. születésnapját ünnepi a család 2006-ban

Szent Antal tiszteletére

folytatás a címlapról

Az Önkormányzat visszavásárolta, majd szintén a Lélekkel a Körösök mentén c. pályázat keretében teljesen újjá született a kis épület.

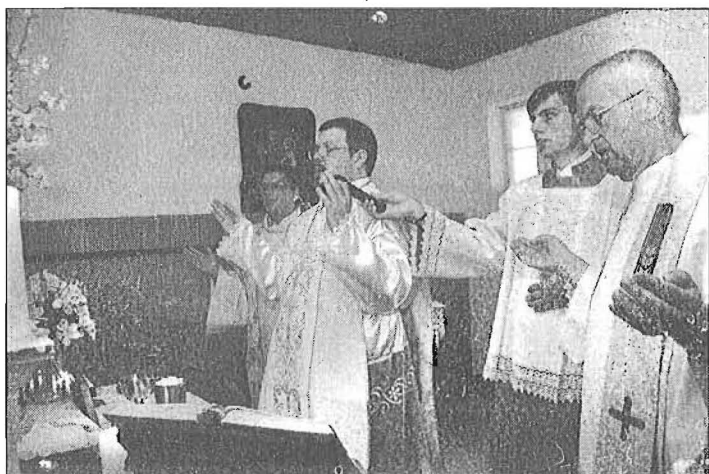
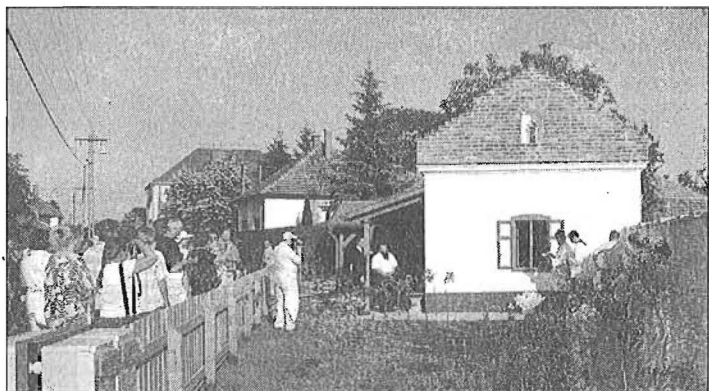
Mivel a ház homlokzatáról a Szent Antal szobrot többször is ellopták, most Dr. Farkasinszki Lóránt, akinek endrődi kötődései vannak, új szobrot ajándékozott a kis háznak. Megszentelés után ismét került szobor a ház homlokzatára. Reméljük, most már tartósan.

Ezután Szent Antal ünnepéhez kötődő liliomszentelés volt.

Az ünnepség után körmenetben a jelenlévők kivonultak a Szarvasvégi temető ravatalozójából kialakított Szent Antal kápolnába, ahol ünnepi szentmisét mutatott be a három lelkipásztor: Czank Gábor endrődi, Kozovits Attila perjámosi és Iványi László tb. kanonok, hunyai plébános.

A szentmise után a lelkipásztorok felkeresték a Szarvasvégi temetőben nyugvó papok sírjait és imádkoztak fölöttük.

Katolikus oldal

JÚLIUSI MISEREND

Július első két hetében a plébános szabadsága miatt hétköznap nincsenek szentmisék!
Vasárnap és szombat este a szokott időpontban lesznek a szentmisék.

Endrőd

Hétfőtől péntekig (csütörtök kivételével): reggel fél 8 óra
Szombat este 19 óra: vecsernye és előesti mise.
Vasárnap 9 óra: nagymise.

Gyoma

Pénteken 18 óra: szentmise
Vasárnap 11 óra: nagymise.

Hunya

A júliusi vasárnapokon 16 óra,
hétköznap szerdán és szombaton rózsafüzér 18 órakor.

JÚLIUSI ÜNNEPEK

- 2. csütörtök: Szent Tamás apostol
- 3. péntek: Szent Tamás apostol
- 4. szombat: Portugáliai Szent Erzsébet
- 5. vasárnap: Évközi 14. vasárnap
- 6. hétfő: Goretti Szent Mária szűz és vértanú
- 9. csütörtök: Zhao Rong Szent Ágoston áldozópap vértanú
- 11. szombat: Szent Benedek apát, Európa fővédőszentje
- 12. vasárnap: Évközi 15. vasárnap
- 13. hétfő: Szent Henrik
- 14. kedd: Lellisi Szent Kamill áldozópap
- 15. szerda: Szent Bonaventura püspök és egyháztanító
- 16. csütörtök: Kármel-hegyi Boldogasszony
- 17. péntek: Szent Zoerárd-András és Benedek remeték
- 18. szombat: Szent Hedvig királynő
- 19. vasárnap: Évközi 16. vasárnap
- 20. hétfő: Szent Apollinaris püspök, vértanú
- 21. kedd: Brindisi Szent Lőrinc áldozópap, egyháztanító
- 22. szerda: Szent Mária Magdolna
- 23. csütörtök: Szent Brigitta szerzetesnő, Európa társvédőszentje
- 24. péntek: Árpád-házi Szent Kinga szűz és szerzetesnő
- 25. szombat: Szent Jakab apostol
- 26. vasárnap: Évközi 17. vasárnap
- 27. hétfő: Szent Charbel Makhlof áldozópap
- 29. szerda: Szent Márta
- 30. csütörtök: Aranyszavú (Krizológ) Szent Péter püspök
- 31. péntek: Loyolai Szent Ignác áldozópap

TEMPLOMI ETIKETT

1. **Öltözz rendesen és illendően!** A szentmisében maga az Isten jön el közénk. Ezért hacsak teheted, méltó, vasárnapi öltözékben jelenj meg a misén. Nőként ne mutakozz templomban rövid szoknyában, testhez tapadó nadrágban, fedetlen vállal/keblekkel. Férfiak kerüljék a nevenséges színű/szabású rövidnadrágok, tapadós izompólók használatát a szentmisén. Meccsre, horgászni tökéletesen megfelel, de templomba nem. Különösen ügyeljünk erre a templomi környezetben!

2. **Férfiként templomba lépve vedd le a sapkát, kalapot!** Ez társadalmi szokás, de a templomban is ügyelnünk kell rá, a tiszteltetés jeleként.

3. **A templomba belépve és onnan kilépve hajts térdet a tabernákulum felé!** A térdhajtással az Oltáriszentségben jelen lévő Krisztust, a mindenség Királyát köszöntjük. Ne pukedli legyen, hanem a hódolat és imádás gesztusa, amelyben az egyik térd a földet érinti. Aki fizikailag nem tud féltérdre ereszkedni, tiszteletteljes főhajtással köszönheti Jézust.

4. **Érkezéskor és távozáskor szenteltvízzel vess keresztet!** E mozdulat hitvallás, keresztségünkre emlékeztet, mely által Krisztus Egyházának tagjai lettünk. Hálaadással gondolhatsz erre, amikor keresztet vetsz.

5. **Ne egyél és ne igyál a templomban!** Kivételt jelenthet, ha a pap vagy egy kórustag diszkrétan vizet iszik. Beteg vagy csecsemő is kaphat inni. Rágógumit se rágj! Templomban udvariatlanság, és nem segíti az imádságos elmélyülést.

6. **Rendszeresen elkésmi, sőt rendszeresen a mise második felében érkezni óriási illetlenség.** Legalább néhány perccel a mise kezdete előtt érkezz. Imádsággal ráhangolódva jobban elő tudsz

készülni a szentmisére. Ha nem tudsz időben odaérni, hátul keress helyet, hogy ne zavarod a többiekkel.

7. **A katolikus templomokban nincs „saját hely”!!!** Az ortodox keresztényeknél igen, ők ugyanis nagy pénzekért megvásárolják a templomi ülőhelyeiket. Nálunk ilyen nincs! Tehát azzal felkelteni valakit, hogy „ez az én helyem”, orcátlanság a templomban. A felszólított illető pedig ilyen esetben maradjon nyugodtan a helyén. Ha a pad szélén ülsz le, udvariatlanság elvárni az utánad érkezőktől, hogy átmásszanak rajtad az ülőhelyért. Ilyenkor készségesen húzd a sor közepe felé, hogy leülhessenek. Még jobb, ha már érkezéskor nem a pad szélén, hanem középen ülsz le, hogy mások is elférjenek. Ha pedig tele a templom, alapvető udvariasság a nők, idősebbek számára átadni az ülőhelyet.

8. **Szentmise közben legyen kikapcsolva a mobiltelefonod!** Ha rendkívüli szükséghelyzetben mégis használnod kell, diszkrétan menj ki a templomból.

9. **A templomban őrizd a csendet, ne beszéljess!** A mise előtti és utáni percek nem társalkodásra, hanem imádságra szolgálnak. Ha valamit feltétlenül mondanod kell, halkán és röviden tedd. A félhangos beszélgetés zavarja az imádkozókat.

10. **Kisgyerekkel a pad szélén vagy hátul ülj le.** Ha zajong, mihamarabb menj hátra vele. Nem szégyen, ha csitítod vagy kiviszed a templomból; rosszabb, ha zavarja a misét.

11. **Mise alatt ne olvass templomi újságot, imakönyvet!** Hogy esne neked, ha valaki vendégségbe jönne hozzád, és ahelyett, hogy veled beszélgetne, nekiállna olvasni? Isten házában te vagy a vendég és téged vár a Házigazda!

12. **Ha tiszta énekhangot kaptál Istentől, énekelj a szentmisén!** Aki énekel, kétszeresen imádkozik, és aktívan hozzájárul, hogy a szertartás még szebb legyen. A túlhangos vagy nem tiszta éneklés viszont zavaró a többiek számára, ezért kerülendő. Ha pedig tudod, hogy falsul énekel, vagy hogy nincs hallás-

Újságunk új webhelye: www.warosunkujzag.hu
Az endrődi plébánia új webhelye: www.endrodiplebania.hu
A gyomai plébánia új webhelye: www.gyomaiplebania.hu
A hunyai plébánia új webhelye: www.hunyaiplebania.hu

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczy Géza

SZENT KRISZTINA

ünnepe: július 24.

Krisztina Tirusból származott.

Szülei nemes emberek, de pogányok voltak. Leánygyermekülknek a Krisztina nevet adták nem pogány okoskodásuk alapján, hanem Isten elrendeléséből. Amikor 11 éves lett, rendkívüli szépséggel rendelkezett. Atyja meg akarta óvni minden káros befolyástól és azért külön lakrészben tartotta, a legjobb szolgálókat

rendelve mellé. Körülvette leányát arany és ezüst bálvány-szobrokkal és megparancsolta, hogy mindennap mutasson be előttük áldozatot. Szépsége miatt sok kérője akadt, de az atya senkinek sem adta őt, hanem a pogány bálványok szolgálatára akarta rendelni. A leány, ablakán kinézve sokat gondolkozott az igaz Isten felől. Egy angyal, megjelenvén neki, kioktatta az igaz hitről,

de a vértanúságról is. Krisztina buzgóságában összetörte az összes bálványszobrot. Pogány atya, Urbán ezért megkorbácsoltatta és börtönbe vetette. Állhatatosságát sem ő sem hivatali utóda nem tudta megingatni a keresztény hitben.

Végül, 12 éves korában karddal és lándzsákkal átszúrva nyerte el a vértanúságot 300 körül.

sod, kerül az éneklést.

A békeköszöntésnél a kézfogás csak a két, közvetlenül melletted, előtted és mögötted ülőkre terjedjen ki. Ne fogj kezet nyolc-tíz emberrel, s pláne ne integess a távolabb ülőknek! Kézfogáskor nézz a másik ember szemébe, miközben kezet fogsz vele! Udvariatlan, sőt bántó, ha kézfogás közben már azt nézed, ki lesz a következő. Szívből mondd: „Béke veled!”

A szentáldozás előtti percekben zavaró, ha valaki az egész sorral kezet akar fogni, vagy pláne, ha vándorútra indul a padtömbök között.

Amikor áldozni mész, ne üdvözöld sorra az ismerőseidet! Nem a társasléte, hanem a belső összeszedettség pillanatai ezek: a végtelen Istennel készülsz találkozni. Krisztus Testét a pap előtt vedd magadhoz, majd zárt, mozdulatlan szájjal térj vissza a helyedre. A szentostyát nem illik szétrágni.

Szentáldozás. Lehetőleg nyelvre áldozunk, ez az Oltáriszentesség fogadásának legméltóbb módja. De aki mindenképp ragaszkodik a kézbeáldozáshoz, szabályosan tegye: két tenyerét egymásra helyezze, úgy, hogy a bal tenyér legyen felül, a jobb alul. A bal tenyérbe helyezett szentostyát a jobb kezünkkel fogjuk meg, és még a pap előtt vegyük magunkhoz! Ne vigyük el a szentostyát a helyünkre, és ne útközben a padunk felé áldozunk meg, hanem a pap előtt.

A szentáldozásnál senkinek sincs elsőbbsége! A szentmisét szolgáltató személyt vagy családot sem kell előre engedni. A látványos megállás, előreengedés eredményezi sokszor, hogy a misét mondató személy akkor is megáldozik, ha nem akart. Ilyet ne csináljunk.

15. Csak a záró ének elhangzása után indulj kifelé a templomból! Előfordulhat, hogy sietned kell, azonban a pap és az aszisztencia kivonulását ilyenkor is illik megvárni. Lehetőleg mégis a záró ének végén indulj a kijárat felé, mégpedig csöndben, hogy ne zavarod a tovább imádkozókat. Az ismerősökkel a templomon kívül üdvözölhetitek egymást.

Ürnapja Endrődön

Ürnapja Gyomán

GYOMAENDRŐDI KRÓNICA - Civil sarok -

Dinya László

...avagy szubjektív gondolatok egy temetés alkalmával

Elment az utolsó mohikán. Június 7-én vasárnap 85 éves korában visszaadta földi életét Teremtőjének. Laci bácsi köztisztelőnek örvendett városunkban mint a Corvo Bianco tulajdonosa, a Gyomaendrődi Önkéntes Tűzoltó Egyesület volt elnöke, minden nemes ügy támogatója. Az utolsó napokig aktív volt, többször találkoztam vele a város különböző pontján. Hiányozni fog mosolygós üdvözlése, barátsága. Még részt vett a Sajt- és Túrófesztiválon májusban, de már az öregszo-
lői Bográcsnap rendezvényen június 6-án csak lélekben volt velünk. Másnap reggel elhunyt. Pedig az általa is támogatott közösség, a Kereszténydemokrata Néppárt Mennyei Ízek Csapata második díjat szerzett a főzőversenyen. Mi így búcsúztunk tőle, bár akkor még nem tudtuk, hogy búcsúztunk...

Temetésén sokan lerótták tiszteletüket. Laci bácsi messziről indult s messzire jutott, mint megannyian az endrődiek, gyomaiak közül, miközben megfordult Európa számos nagy városában. Sosem felejtette el, honnan indult. Európai volt ebben a lehetőségeitől elmaradott kisvárosban.

Ez az a korosztály, amelyik újjáépítette az országot a II. Világháború után, átélte a személyi kultuszt, 1956 viharát és az azt követő nehéz éveket. Mindig újrakezdték, ha kellett... s mindig volt extra erő, ha kellett. Fáradhatatlanul küzdöttek környezetük jobbításáért, amíg bírtak, így adtak példát a következő generációnak.

Laci bácsi sokáig az Enci csapatát erősítette, a német piaci terjeszkedés, az ottani sikerek, részben az Ő érdeme is. Majd ami-

kor már sajnos nem volt Enci, magánvállalkozásban próbálta folytatni a megkezdett utat. Eközben megmaradt egyszerű közvetlen, barátságos, segítőkész embernek. Igazi úriember volt. Úrt hagyott maga után.

Temetésén Czank Gábor plébános úr szépen búcsúzott tőle. Miközben szavait hallgattam a búcsúztatás alatt, arra gondoltam, hogy nagy barátjával, Fekécs Vencel nagybátyámmal - aki sajnos egy évvel megelőzte őt - már mosolyogva integetnek fentről le ránk, ahogy ezt tették életükben is.

Nyugodjék békében!

Dr. Varju László

Pedagógusnap ünnepség

Gyomaendrőd város Önkormányzata és a KLIK Gyomaendrődi Tankerülete közösen szervezett ünnepségen köszöntötte a város pedagógusait. A Pedagógusnap alkalmából Toldi Balázs polgármester viraggal és emléklappal köszöntötte a gyomaendrődi gyermekek és fiatalok nevelésében résztvevő intézmények képviselőit.

Átadta a **Gyomaendrőd Nevelésügyéért** kitüntetését **Kereki Irén** tanítónőnek, a Kis Bálint Általános iskola pedagógusának. Köszöntötte a több évtizeddel ezelőtt diplomát szerzett, jubiláló pedagógusokat is: óvónőket, tanítókat, tanárokat.

Kepey András tankerületi igazgató a nevelési évben kiváló munkát végzett pedagógusoknak adott át okleveleket. A pedagógusoknak műsorral kedveskedtek óvodások és iskolások is.

Elismerésben részesültek:

65 éves vas diplomát kapott Fekete Lászlóné Rágyánszki Judit óvónő, óvodai szakfelügyelő, Balog Bálintné Kondacs Etelka tanár.

60 éves gyémánt diplomát kapott Bacsa Boldizsárné Harnos Irén tanítónő, Puskás Zoltánné Cserép Alice óvónő, Hornok Ernőné Németh Piroska tanítónő, Giricz Vendel tanító, általános iskolai igazgató, Szabó Istvánné Horváth Piroska óvónő, Lázár Sándorné Timár Margit óvónő, Babelné Szelei Eszter tanító, Wágner Józsefné Urbán Julianna óvónő, Szabó Incéné óvónő, Kovács Gábor tanár, iskolaigazgató.

50 éves arany diplomát kapott Bártori Gyuláné Kardos Ilona történelemtestnevelés szakos tanár.

Gyomaendrőd Város Nevelésügyéért elismerő oklevélben részesült Kereki Irén tanító - a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola pedagógusa.

Klebsberg Intézményfenntartó Központ elismerő oklevelében részesültek Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskolából: Fekécs Éva matematika-fizika szakos tanár, Uhrin Attiláné testnevelés-földrajz-hon-és népismeret szakos tanár, Baráth Ella tanító, Hornokné Lapatinszki Gizella tanító, Kovácsné Bácsi Ilona tanító. Rózsahegyi Kálmán Általános Iskola és Kollégiumból: Takácsné Rojik Gizella tanító, Gellai József tanító, Nagy Ildikó tanár, Kocsis-Pésó Irma tanár, Molnár Tünde tanár, Vaszkóné Dinya Erzsébet tanár. Kállai Ferenc Alapfokú Művészeti Iskolából: Kovács Sándor néptánc-tanár, Borbély Miklós szaxofontanár.

A Selyem úti Óvoda vezetőjének felterjesztésére Giricz Klára óvodapedagógus, gyógytestnevelő kapott elismerő oklevelet.

www.gyomaendrod.hu

Várjuk

Játékos kedvű fogadóinkat

nyitvatartás:
 hétfő, kedd 8-12, 13-17. péntek 8-12, 13-18.
 szerda 8-12, 13-18. szombat 8-18.
 csütörtök 8-12, 13-17. vasárnap 9-12

lottózó

Gyomaendrőd, Fő út 56/1 sz.

Oszlácsné Kati

Falunap Hunya

Immár hagyománynak mondható, hogy 2008-tól minden évben megrendezzük a Falunapot.

Emlékszem, 2007-ben nem tartottunk, mert anyagi lehetőségünk nem tette lehetővé azt, hogy Falunapot tartsunk. Márpedig a Falunap arról szól, hogy ilyenkor a falu apraja nagyja, jól érezze magát, és mindenki megtalálja az éppen kedvére való programot. Mindezt költségtérítés mentesen.

Szent Pál apostol azt mondta: „**Ne azt keressétek, ami széthúz és megoszt benneteket, hanem azt, ami összeköt.**” A mi kis falunk is így gondolkodik. Akkor lehetünk elégedettek, ha nemcsak jó szomszédai vagyunk egymásnak, hanem egy közösséget alkotunk.

Erre az összetartásra büszkének kell lennünk és meg kell őriznünk. Ezért érdemes és szükséges tennünk a tágabb értelemben vett közösségünkért, a településünkért.

A boldogságunk kulcsa a saját kezünkben van, gondolatainkban és tetteinkben gyökerezik. Mindenkinek hozzá kell tennie valamit képességei és tudása szerint az egyéni és közös boldogulásunkhoz. És úgy érzem, mindenki hozzá is teszi a magáét nem csekély mértékben. Itt szeretnék köszönetet mondani támogatóinknak, cégeknek és egyéni vállalkozóknak, családoknak, polgároreinknek a támogatásukért, azért a nagyvonalú segítségnyújtásért, amely nélkül nem tudnánk ilyen színvonalon megvalósulni falunapi rendezvényeink. Végül, de nem utolsó sorban a Képviselő-testület tagjainak, akik mint oly sokszor, ezen a napon is szolgálatot teljesítettek.

Mindannyiójuknak köszönöm, hogy a maximumot hozták ki magukból. „**Csak az tudja, hogy meddig mentünk, aki azt látta, hogy honnan indultunk el**” - írta Jókai Mór.

Azt gondolom, a lakosság tudja, honnan indultunk el. Azt is tudják, meddig mentünk. De még messzire kell jutnunk együtt, karöltve, egymást segítve, hogy megvalósíthassuk, amit célul tűztünk ki magunk elé. Közösséget csak közösség által lehet fejleszteni, ha összetartoznak azok, akik együvé valók. Hiszem, hogy Hunyának van jövője.

Ezen a napon adjuk át a „Hunya Községért” kitüntető címet. Ebben az évben a BO - TI ZRT. kapta közösségmegtartó képességéért és a település fejlődését elősegítő munkájáért. Köszönjük, hogy településünkön vannak és jelentős Iparüzési Adójukkal hozzájárulnak településünk fejlődéséhez.

Remélem, mindenki jól érezte magát a Falunapon, és megtalálta a neki tetsző programot.

Petényi Szilárdné polgármester

BO-Ti ZRT. kitüntetése

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium hírei Gimnáziumi egység

Legjobbaink

Ismét eltelt egy év. Iskolánk tanévzáró ünnepségére 2015. június 14-én vasárnap került sor az endródi Szent Imre Katolikus Templomban, ahol ünnepélyes Te Deum misén búcsúztunk az idei tanévtől. Másnap, az utolsó tanítási napon kerültek átadásra a legjobbaknak járó elismerések. Ebben a tanévben az alsóbb évfolyamok tanulói közül Kruchió Adrienn 9. A és Gyuricza Beáta 12. A osztályos tanulók érdemelték ki a Gyomaendrőd Város Polgármesteri Hivatala által adományozott „Jó tanuló, jó sportoló” címet.

Iskolánk nevelőtestülete az alábbi kategóriákban jutalmazta tanulóinkat:

Kiemelkedő tanulmányi munkáért nevelőtestületi dicséret:

Gera Ilona, Illés Veronika, Putnoki Réka 10. A osztályos tanulók

Kiemelkedő közösségi munkáért nevelőtestületi dicséret:

Lancaster James Lucas, Finta Aletta Mária, Burai Éva, Botos Pongrác 9. A osztályos tanulók

Gyuricza Zsófia, Kecse Hermina, Marjai Boglárka 9. B osztályos tanulók

Csordás Aliz, Hunya Réka, Kovács Krisztián, Lakatos Nóra, Papp Nikolett, Szatmári Fanni, Uhrin Barbara 10. A osztályos tanulók

Gonda Imola Boglárka, Tamás Rebeka, Ungvölgyi Péter, Vári Edina 11. B osztályos tanulók

Sipos Fanni, Kéri Miklós, Györfi Anett, Galambos Ákos, Fekécs Gergely 12. A osztályos tanulók

Kiemelkedő sporttevékenységért nevelőtestületi dicséret:

Baráth Kitti és Valuska Tamás 10. A osztályos tanulók

Czeglédi Laura Sára 11. B osztályos tanuló

Gönczfalvi Balázs és Putnoki Tamás 12. A osztályos tanulók

Kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkáért nevelőtestületi dicséret:

Szujó Róbert 9. A osztályos tanuló

Deli Csenge és Szonda Lili 10. A osztályos tanulók

Uhrin Ágnes és Uhrin Sára 12. A osztályos tanulók

Kiemelkedő tanulmányi munkáért és sporttevékenységért nevelőtestületi dicséret:

Kruchió Adrienn és Tari Edit 9. A osztályos tanulók

Frolyó Karolina 10. A osztályos tanuló

Csapó Péter 12. A osztályos tanuló

Kiemelkedő tanulmányi, közösségi munkáért és sporttevékenységért nevelőtestületi dicséret:

Gyuricza Beáta és Virág Andrea 12. A osztályos tanulók

Példamutató templomi szolgálatért elismerés:

Mészáros Gábor 9. A osztályos tanuló

Ungvölgyi Péter 11. B osztályos tanuló

Jelenleg is folynak intézményünkben az érettségi vizsgák, tanulóink a májusban megkezdett írásbeli után most szóban adnak számat a megszerzett tudásukról. A 13. A osztály tanulói már „megértek”, a vizsgabizottság Cibulka Alex György és Kun Zsigmond tanulókat az érettségi vizsgán elért *kitűnő* eredményük alapján általános dicséretben részesítette.

Gratulálunk tanulóinknak a tanévben nyújtott eredményes munkához!

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

Vitézi Rend gyomai és endrődi emlékei

Tisztelt Olvasó!

A gyomai és endrődi vitézek emlékére a Történelmi Vitézi Rend Békés megyei székkapitányának és a szent György lovagrend Békés megyei Priorátusának gyomaendrődi tagjai egy emlékmű felállítását kezdeményezték városunkban. Az emlékmű a Polgármesteri Hivatal melletti parkban kerül felállításra 2015. augusztus 20-án. A nemes kezdeményezés kapcsán vitéz Kiss Sándor kutatást kezdett és több mint fél-száz vitézi kitüntetésben részesült gyomai-endrődi háborús hős nevét sikerült felkutatnia.

A vitézi rend megalakulása Horthy Miklós kormányzóhoz fűződik. A nemzetgyűlés 1920. március 1-jén Horthy Miklóst kormányzóvá választotta. Kormányzói kinevezését és jogkörét az 1920. évi I. törvény szabályozta, amely a királyság intézményét érintetlenül hagyta. 1920 augusztusában jelent meg a 6650/1920 M. E. sz. rendelet, amely különleges jogi minőségű ingatlanok, ún. vitézi telkek adományozását rendelte el a magyar állam védelmében kitűnt feddhetetlen férfiak részére, a haza el nem múló hálája jeléül. A Vitézi Rend a Miniszterelnökség hatáskörébe tartozott, főkapitánya fennállása alatt a kormányzó volt, és ő volt az Országos Vitézi Szék elnöke is. Az Országos Vitézi Szék tagjai az államfőn mint főkapitányon kívül az érintett miniszteriumok (honvédelmi, belügy-, földművelésügyi- és igazságügyi) egy-egy képviselője, a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségének ügyvezető igazgatója, valamint a nyolc törzskapitány voltak. A felvétel szabályai szerint vitéz lehetett minden magyar állampolgár, aki a magyar állam védelmében (a világháborúban) kitűnt, és a forradalmak idején is hűséges maradt a hazához. Ezen túlmenően erkölcsi feddhetetlenséget is elvártak a jelentkezőktől. Részletesen szabályozták azt is, hogy milyen kitüntetésekkel kellett rendelkezniük a kérvényezőknek, különválasztva a tiszteket és a legénységi állományúakat. A Vitézi Rend szervezetének leírását, a jogokat és köteleességeket mindenre kiterjedő alapossággal a Vitézi Rend Kis Kátéja tartalmazta. A felvételért folyamodókat, ha megfelelték a feltételeknek, ünnepélyes keretek között, eskütétel után vették fel a rendbe. A háborúban hősi halált haltak is kaphattak vitézi címet és telket, ha felvételüket valamelyik hozzátartozó kezdeményezte. A kérelmezők voltak a jogszerzők, az elsőszülöttek viszont várományosként örökölhették a telket és a címet. (Forrás: Magyar Nemzeti Levéltár Archívum, Szlovikné Berényi Márta: A Vitézi Rend)

Gyoma és Endrőd avatott vitézei.

név	lakhely	avatás éve	sorolási száma
Arvai Imre	Endrőd	1925	3579
Balázs Pál	Gyoma	1926	5297
Bánfi Antal	Endrőd	1929	8334
Baranyai István	Endrőd	1936	
Biró Endre	Gyoma	1928	6689
Biró Kovács László	Endrőd	1940	6689/1
Csapó Albert	Gyoma	1938	6305/1

Dani Lajos	Gyoma	1942	1312
Dani Lajos	Gyoma	1943	12312/1
Désaknai György	Endrőd	1929	7310
Gaal Ignác	Gyoma	1926	5312
Garai Sándor	Gyoma	1926	2568
Győri László	Gyoma	1925	3546
Gyimesi János	Endrőd	1924	2019
Gyuricza Mátyás	Endrőd	1938	9696
Gyuricza Mátyás	Endrőd	1941	9696/1
Harmati (Hornok) István	Endrőd	1938	9330
Harmati Imre/István	Endrőd	1938	9330/1
Dr Haviár Gyula	Gyoma	1926	1569
Jákói Imre	Endrőd	1925	3667
Juhos József	Gyoma	1927	5985
Juhos József	Gyoma	1941	5985/1
Katona Sándor (Klimó)	Endrőd	1929	7676
Katona László	Endrőd		7676/1
Kocsis János	Gyoma	1926	5339
Kocsis Sándor	Gyoma	1939	5339/1
Kolompár János	Endrőd	1926	3548
Kolompár Lajos	Endrőd	1943	3548/1
Komoróczy Lajos	Endrőd	1925	3690
Kovács József/Mihály	Gyoma	1934	1419 ?
Lászlófi Bálint	Endrőd	1924	2871
Lévárdi Imre	Endrőd	1925	4358
Levente György(Hanyecz)	Endrőd	1927	6000
Madaras Gyula	Gyoma	1934	3544?
Mernay József	Endrőd	1938	
Molnár Pál	Gyoma	1922	382
Nagy János	Gyoma	1924	1854
Nagy János	Gyoma	1934	1854/1
Nádudvari Sándor	Gyoma	1925	3461
Oláh Imre	Gyoma	1925	3488
Oláh János	Gyoma	1927	6032
Oláh János	Gyoma	1941	6032/1
Pájer Gyula (Priskin)	Gyoma	1928	2043
Szabó Imre	Gyoma	1928	6951
Szakálos Gergely	Endrőd	1925	3920
Tandi László	Gyoma	1925	4088
Terenyey György	Gyoma	1922	379
Tímár István	Endrőd	1934	8777
Tímár János	Endrőd	1934	8801
Tímár Péter	Endrőd	1938	8801/1
Tímár Lajos	Endrőd	1938	
Tímár Zs András	Endrőd	1939	10112
Tóth István	Gyoma		3039
Tóth István	Gyoma		6305
Varga Kálmán	Gyoma	1927	1794
Varga Kálmán	Gyoma	1936	1794/1
Váry József (Wagner)	Gyoma	1924	1888
Váry József (Wagner)	Gyoma	1937	1888/1

Felhívás!

A Történelmi Vitézi Rend és a Szent György Lovagrend Békés megyei székkapitányának tagjai a gyomaendrődi önkormányzat hozzájárulásával emlékművet kíván állítani az első világháborúban harcolt gyomai és endrődi vitézek emlékére. Az emlékművet v. l. Füredi Gábor a Vitézi rend székkapitánya és a Lovagrend megyei Priorja készíti el. Kiss Sándor gyűjtötte azoknak a vitézi címet kapott személyeknek a neveit, akik vagy gyomai vagy endrődi születésűek, vagy itteni lakosok voltak. Kiss Sándor kéri a hozzátartozókat, rokonokat, vagy mindazokat, akik 1938-után kaptak vitézi címet, esetleg ezen a közzétett listán nem szerepelnek, azok jelentkezzenek telefonon 0630/207-3598 számon, vagy a következő e-mail címen: kiss.sandor738@upcmail.hu. Az emlékmű elkészítéséhez a gyomaendrődi lakosság anyagi támogatását is kéri a Történelmi Vitézi Rend.

A támogatásukat az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet 53200125-35244136 számlaszámra szíveskedjenek befizetni.

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

„Emlékezzünk régiekről, régmúlt időkről” 1717-2017

Gyoma község újratelepülésének 300-ik évfordulójára I.

Eme nevezetes évforduló közeledtén veszem a bátorságot és szeretném felhívni figyelmét immár három évszázados településen élő utódoknak, ennek méltó megünneplésére.

Ez alkalmából az eddig ismert helytörténeti krónikákat felsorolva, a török hódoltság utáni úgynevezett „felszabadító harcokban”, a majd az azt követő II. Rákóczi Ferenc vezérlő fejedelem által indított szabadságharc idején e vidékre is rátörő osztrák szolgálatban lévő „vadrác-dúlás”-ok után elpusztult Gyoma község újratelepülésének időpontjait kiemelve, különböző forrásokból és családi hagyományokból az „alapító családneveket” felsorolva szerelnék hozzájárulni egy esetleges „emlékkönyv” vagy „tanulmánykötet” kiadásához.

A „helytörténeti krónikák” egy részének jellemzője, hogy közös forrásuk a Dávidházi Bekes Sámuel, Gyomának 1818-1862 között itt szolgált református prédikátora által megírt krónikája. Am mindegyikhez számos új adat, „egyéni íz” kapcsolódik és színesíti a korabeli állapotokat.

Az évforduló alkalmából talán illendő lenne kiadni fent említett „Dávidházi krónikát” teljes terjedelmében egy bevezető tanulmánnyal, kiegészítő jegyzetekkel. Eredeti kézirat a gyomai ref. egyház irattárában található. Így tettek a füzeggyarmatiak a maguk „Gacsári krónikájával” 2014-ben (ezt a krónikát szintén egy helybéli ref. prédikátor írta; Gacsári Sámuel). Kiadható lenne „Gyoma Helysége Urbárium Anno 1774.” számos adattal, alapító „atyák” neveivel. Ezt az eredeti iratot néhai Fekete Sándor volt községi hivatalnok őrizte, miután 1944-ben megmentette az elvakult pusztítástól és hazavitte. Édesapám, néhai Dr. Cs. Szabó Albert állatorvos és jómagam 1960-as évek második felében lemásoltuk – ezt magam őrzöm -, de ez hiányos, mivel a 40 oldal országosan egységes hivatalos nyomtatott részt nem másoltuk le, csak a Gyomát érintő vonatkozó kézzel írott lap-széli jegyzeteket. Fekete Sándor halála után özvegye átadta a község akkori tanácselnökének további megőrzésre. Édesapám eredménytelenül nyomozott utána.

A gyomai ref. egyház legrégebbi anyakönyvének első oldalán a következő olvasható: „Ezen földnek az ellenség tudniillik Török s Tatar által lett elpusztíttatása miatt lakosi elszéledvén

ismét *kezdték megülni ezen lakó helyet 1717 ik esztendőbe Mind Szent havának 8-ik napján” (Mindszent hava október hónap). Az I. kötet Presbiteri ülések jegyzőkönyve hátsó lapjain kezdett el egy fogalmazványt Dávidházi Sámuel ahol így írt: „1717-ik év Szent Mihály napja előtt két héttel Kisérről jövén Nagy István utódai a mai Csath Nagyok, Balogh István, Makcsali István (ki innét Czeglédre származott s utódai mai is ott vagnak), és Bíró János e három maradéki most is Gyomán laknak.” Kisér a mai Jász Kisér – innen a református családokat az egeri érsek elűldözte -, Makcsaliak maradtak Gyomán is, Szent Mihály napja szeptember 29. Tehát ezen dokumentumok alapján – melyeket Dávidházi 1834-ben írt le helybeliek elmondása után – hivatkozhatunk 300 éves évfordulónkra. Ehhez csatlakozik még:

Szilágyi Gáborné szül.: Sütő Terézia által írott krónika; „Gyomának először a meg ülésének ideje volt az 1717 dik esztendő. Amelyben bejöttek egynehányan ide Kik meg telepedtek November 8-ik napján ahol most a Révlaposon van az őrház. És tavasszal jöttek erről a Körözson.” Figyelembe veendő, hogy ekkor nem volt átvágyva a Körözs, az „őrház” – 1909-ben mikor ez íródott – Nagy-Némedi Gábor gátör őrháza, a Révlapos pedig a mai Liget, Liget fürdő, Tisztviselő telep, Kölcsey utca, stb., valamint a fürdő megettí utcák. Hajdan itt volt a Községi Gazdasági Iskola, Bikkaház, stb.

Szilágyi István 1836-ban írott krónikája is 1717. november 8-ra teszi az újra megülest. Barna Dániel 1867-ben írott sorai még szívesítik; „Gyoma város kezdődött 1705 évben a ráczok elpusztították, és lakosai szétszéledtek, így volt Gyoma 15 esztendeig, ekkor legelső lakosa volt Bíró János és több nemzetség.”

További krónikák – így a K. Nagy András és Kiss István-féle is e körül az időpontok körül emlékeznek meg. Halálomából és néhány szórvány adatból ismert még, hogy volt a Bíró nemzetségnek is terjedelmes krónikája.

Számos családi eredet legendát jegyeztem fel arról, hogy melyik nemzetség honnan származott ide Gyomára. Sajnos legtöbbje pontos időpontot nem őrzött meg. Ezeknek mindegyike értékes adatokat hagyott hátra. A ref. egyház 1741-től meglévő anyakönyvei – sajnos 1760-1780 között hiányosan – alapos kutatása után e családi ada-

tok megbízhatóan azonosíthatók. Az úgynevezett földrajzi eredetű nevek s ragadványnevek is támpontot nyújtanak az eredetre vonatkozóan. Kevesen tudják talán, hogy a családnevek végleges változata a 19. sz. második felében is „alakult”, állandósult. Így lett a Csökmei Nagyokból csak Csökmei (Csökmőről jött az ősök). Komádi, Kiss, Komádi Varga, Komádi Kruchió – később K. Kiss, K. Varga, stb. Kevi Kovács, Turi Kiss, Kiséri Kiss, Kiséri Körözsparti Szabó (a K. Szabók) Dobozi Kovács és hosszan sorolhatnám. Magam nemzetisége is úgy tudja az ősektől, hogy eredeti nevünk Galgóczy volt, hogy miért Szabó, nem tudni és kisnemesi család vala, a Csősz meg onnan jön, hogy a Mirhóhát déli részén Vermesháton (a gabonásvermek e helyen voltak) voltak csőszök, a búzasvermeket őrizték.

Békés vármegye c. kötet (szerk.: Márkus György Budapest, én. előszó kelt 1936-ban) adattári részében is több gyomai család szolgált eredet-származási adatokat. 536. oldalon ERDEI Mihály gazdálkodó, szül. 1872-ben Gyomán, 1898 óta önállóan gazdálkodik, az I. világháborúban Mihály és László fiával együtt harcolt, László fiát a megszálló oláhok 1919-ben agyonlőtték, Mihály fiát súlyosan bántalmazták, felesége: Kiss Juliánna. A családi hagyomány szerint elődei erdélyi grófok voltak. 633. old. V/atai/. Kovács Endre gazdálkodó, 1878-ban született Gyomán, 1906-ban MÁV szolgálatban lépett, 1908-ban súlyos baleset érte. A hagyomány szerint elődei még a török dúlás előtt a község területén laktak. 1817-ben, amikor az 1816 évi január 29-i fergeteg miatt lezuhant ref. templomtornyát felújították az ünnepi istentiszteleten, a Kovács családból egyszerre hét fiút kereszteltek. 685 old. Cs. Nagy Dániel (Cs. = Cseh ősanyjuk Cseh Éva után, szokásban volt ősanyja után a nagylétszámú családokat megkülönböztetni), gazdálkodó. Ősi nemesi család sarja. 81 kh. és tanyaföldön gazdálkodik, élénk közéleti szereplést vállal, gazdasági tudósító. Közismert óslakos gyomaiak részére a Gálos, Izsó, Kruchió és Pikó családok nemesi származása. S tovább nem is részletezem. Meg vagyok arról győződve, hogy számos család őriz még ilyen s ehhez hasonló családi „eredetlegendát”. Írásom II. részében GÁL László 1870-es években írott iskolai tankönyvével folytatom.

Szerelmi oldal

A szeretet tanítója Hioszi Tatiosz

[Hiosz, Kr. e. 368 k. – Hiosz, Kr. e. 289 k.]

Tatiosz Kr. e. 368 körül született a török partoknál fekvő Hiosz szigeten. Apja, Gallinosz szerszámkészítő mester volt – írja Kalimonasz a naplójában –, aki már gyermekkorában támogatta fia ember- és léletszeretét, elmélyülő hajlamát. Tatiosz bebarangolta a sziget hegyi falvait, miközben beszélgetett az emberekkel. Kérdéseket tett fel az ifjaknak:

- Gondoltál-e arra, hogy az emberi gondolat a leghatalmasabb építő és romboló erő? – Aki jól válaszolt, annak ajándékot adott: egy almát, egy fürt szőlőt, egy olajágat, vagy egy tengeri csillagot, amelyet ő hozott fel a tenger mélyéről.

Később elajándékozta legnagyobb kincsét: tudását a szeretetről, amelyet az élet igazi tudományának tartott:

- Azért élünk, hogy szeressünk és szeressenek. Sokan későn, vagy soha nem találnak rá az élet ezen egyszerű és tiszta magyarázatára.

- Három kiválóság van, amelyre az ember született: a szeretni tudás, a szeretet elfogadása és az élet szeretete.

- Amikor a megértést elneveztük szeretetnek, trónjára emeltük az embert.

351-ben, tizenhét évesen Athénba ment, és Platón Akadémiáján bölceletet tanult. Ott ismerte meg későbbi mesterét, Arisztotelészt, aki 367-től 347-ig hallgatta Platón előadásait. Négy esztendő múltán útjaik elváltak. 347-ben Platón elhunyt, iskoláját nem Arisztotelészre, hanem unokaöccsére, Szpeuszipposzra hagyta. Ennek oka abban keresendő, hogy Arisztotelész tanításaiba beépítette a Platón előtti iskolák természettudományos (mechanikai és fiziológiai) eredményeit is.

Arisztotelész 347-ben barátja, Hermeiász hívására a műsziai Atarneoszba utazott. 345-ben, a perzsa zavargások idején Hermeiászt megölték, ekkor védelmébe vette barátja unokahúgát, Püthiát, és Mütilénében összeházasodtak. Akkoriban Tatiosz bölceletet hallgatott a Szpeuszipposz irányítása alatt álló Akadémián. 343-ban Arisztotelész – Philipposz hívására – Pellába ment, és Nagy Sándor nevelője lett. Tatiosz hazatért Hioszra, és feleségül vette Theiát. Hamarosan két lányuk született: Eupalina, az iskolaalapító és Amphissza, a tanító.

335-ben hírt vett a Peripatosz nevű egyetem megalapításának. Athénba hajózott, és harminchárom évesen ismét tanulni kezdett, ezúttal Arisztotelész iskolájában. Mestere előadásai lenyűgözték:

- Isten oka és kezdete mindennek. Ennek tudása isteni részé tette szellemünket. (Arisztotelész).

- Vond ki a rosszból a rosszat, máris megtalálod benne a jót – mondta Tatiosz 330-ban, már a Peripatosz tanáraként hallgatóinak.

Kalimonasz 328-ban arra kérte, térjen haza:

- Szükségünk van egy olyan tanítóra, akit az istenek megtanítottak gondolkodni és nevetni.

Tatiosz 325-ben végleg hazaköltözött Hioszra, majd megnyitotta iskoláját a Platíán. „A Nap fényengere felnyitotta a szemeket” - Athénból, Tanagrából, Megarából, Epheszoszól és a környező szigetekről is érkeztek hallgatók, hogy megismerjék a tanításait.

- Akinek célja a helyes élet – annak eszköze az emberség.

- Külön világ minden ember, ami összeköt bennünket egymással – az az emberség.

Tatiosz égi tudás birtokába jutott Athénban – írta Kalimonasz.

Te is tudod mindezt, csupán elő kell vened a mélyből – válaszolta Tatiosz.

Arisztotelészt 323-ban istentagadás vádjával (eurymedon astheia) elmozdították Athénból. Bár Tatioszt sok fontos feladat kötötte otthonához (lánya, Eupalina iskolát nyitott a sziget fővárosában a szegények számára), mégis Athénba sietett.

- Az igazság aranyból van, és kiállja az idő próbáját – írta leveleiben Kalimonasznak Athénból. De későn érkezett. Arisztotelészt időközben Halkiszba száműzték (kutatói szerint ott élt haláláig, 322-ig). Iliadész, Tatiosz kiváló tanítványa azt állítja, Arisztotelész nem jutott el halkiszi otthonáig. Az Evia-szigeti Euriposz szakadék előtt látták utoljára. Feltételezik, hogy ellenségei a szakadékba lökték.

Tatiosz Kr. e. 325-től élete utolsó napjáig vezette a Szeretet Tanításai hioszi iskolát. Jegyzeteit, naplóját, leveleit, írásait tanítványára, Kalimonaszra hagyta.

- Annyi szépség, annyi igazság, annyi bölcsesség van benned, Tatiosz. Engedd meg, hogy követhessünk téged – írta leveleiben Kalimonasz a Mesterének.

- Bennetek rejlik a csoda. Így inkább én követlek titeket, a szeretetben és bölcsességben – válaszolta Tatiosz.

SztavroszKarakonsztantinidisz Tatiosz-kutató

Tatiosz: Életművészet

„Elfogadni tudni a boldog napokat, de az örömteleneket is. Sem kicsordulni, sem elsvárolni. Sem elcsorbulni, de túl sokat sem érni. Sem szónokolni, sem elnémulni. Nem megtenni gyorsan, de nem is késlekedni. Nem hivalkodni, és nem tetszelegni: sem az éles kést, sem a díszes cserepet nem kímélni az idő. Az előbbi elcsorbul, az utóbbi színét veszti. Utat választani, de nem a sikerét, hanem a boldogságát. Az úton járni, majd végig menni; a nagyságot az erénnyel, nem a szerencséével mérni. Egyszerűen boldognak lenni – dísz, ragyogás, kulcsin nélkül.”

„Élni annyi, mint szeretni Élni annyi, mint szeretni. Szeretni, látni és megmutatni, érezni és érzékeltetni, meghallani és meghallgatni, magasba szállni és felröpíteni, kinyílni és felnyitni, megérteni és megértetni, együtt érezni és egyggyé olvadni – és tudni, hogy a szeretet a legmagasabb rendű alkotás...”

„Légy tudatában esendő pillanataidnak, hiszen ember vagy. Ne ítélj el mások gyöngeségét, hiszen már tudod, hogy ember vagy. Aki ember, az szeret és megbocsát. A szeretet: megbocsátás.”

„A csönd nem csupán a természet hangja, hanem a lélek legbenső szükséglete.”

„Amit magadról gondolsz, hozzád tartozik; amit másokról gondolsz, az is hozzád tartozik. Amit rólad gondolnak, azzal semmi dolgod, ha meg akarod őrizni lelked békéjét.”

„Mikor arra vágysz, hogy észrevegyenek, megértsenek és szeressenek, tudj, hogy a többiek is erre vágynak.”

„A beszéd képessége emberi kiváltság, a hallgatni tudás emberi kiváltság.”

Fejezetek a régmúlt időkből VII.

Csejt

(Chehte 1391, Cheht 1449, Cheyth 1454, Cyeyt 1558.)

Mező-Túrtól keletre, Endrődtől északra eső s jelenleg Endrődhez tartozó puszta, hajdan kis falu.

Nevét első Cseht nevű birtokosától kapta. A Cseht névben a „h” hang idővel „j”-re változott, mint az más személy- és helynevekben is előfordul. A hírhedt Csejte vár neve is eredetileg Csehte volt.

1449-ben Hunyady János kormányzó csatolta Békésvármegyéhez s azóta, a török uralom idejét nem számítva, mindig ide tartozott.

1390-ben 9 lakott és 1 lakatlan telekből állott. Volt 30 ekényi szántóföldje és legelője, 25 kaszás rétje, továbbá a Berettyó vizében évenként 100 forintot jövedelmező halászata. Volt benne egy kis egyház is, de fedetlenül állott. Földesura volt a Simay család.

1454-ben megerősítik birtokában a Simay családot. 1475-ben az egyik Simaynak, Benedeknek, kúriája itt állott és panaszt tett a gazdája, hogy Fancsikay László 100 darab juhot elhajtattott csejti birtokáról. Két évvel később e Simay B. 1 népes és 4 néptelen, Simay János pedig 3 néptelen telket elzálogosított itt a Kállai Lőkös családnak. Kiténik e zálogosításról szóló levélből, hogy a már 1454-ben említett Szentmihályegyháza nevű puszta Szent-mihályúrteleke néven Csejthez tartozott.

Később az elzálogosított részt a Simayak visszaváltották. 1526-ban azonban a szomszédok békéjét egy, Csejtről Túrra szökött jobbágy ugyancsak megbontotta, mert azt a Simayak az 1514-iki törvény értelmében visszakövetelték, Lőkös Jánosné, Nadányi Krisztina, meg semmi áron sem akarta visszaadni.

Mindamellet, hogy 1508-ban Simai Kún Benedek a maga csejti részét Simay Gergely fiainak adta el, s így azok két részt is birtak itt, mégis az 1556-62-iki években már egy Simay sem földesúr Csejten. 1556-ban Botos János, Eszes Mihály, Mező Mihály. Veres György és Zalay Albert jobbágjai 2-2, Szedecsi Balázs jobbágjai pedig 4, összesen 14 kapu után fizetnek adót. 1558-ban 20, 1560-ban 13, 1562-ben 9 kapu után kivetett adót vesznek meg lakosain. 1564-ben 10 kapu után vetették ki rájuk, de hátralékban maradtak. 1562-ben Szedecsi és Eszes már nem fordulnak elő a birtokosok között, de említ helyette az adórovó egyszerre 4 más földesurat: Harangi Gáspárt, Lantos Mátét, Móré Mátét és özvegy Ragyóczy Kelemennét. Mező Mihály része pedig ez évben özv. Mező Lászlóné kezén van.

Egyházi tekintetben Csejt megmaradt az egri egyházmegye részének. 1548-ban és 1557-ben még mindig az egri püspök, illetőleg az egri vár számára szedik itt a tizedet, s e tekintetben a kischevési kerülethez volt osztva. 1548-ban a tizedszedők 6 jobbágyot és 7 zsellért, 1557-ben 3 jobbágyot és 6 zsellért számítanak össze benne.

1570-ben, midőn Lantos Máté leányát, Erzsébetet, megerősítik birtokában, 1578—81-ben, midőn a királyi helytartó előbb Báthay Pálnak, utóbb Makó Jánosnak adja egyes részeit, még falunak írják Csejtet. Egy pár ember 1623-ban is itt nyomorgott, s az ő nevükben is kéri a Simay Gergely fiainak beiktatásáról szóló, 1516-iki parancsolat átíratását, de nem sokára teljesen lakatlanná vált. Ettől kezdve a Túron és Türkeviben lakó Kecse, Török és Vég családok veszik meg az egyes, régi birtokos családok részeit s használják, a mennyire lehet.

A XVIII. század elején a Kecsek rokona, Ványai Szőke János, (anyja Kecse leány volt) szerette volna kezére keríteni. Szerzett is reá nádori adománylevelet, január 4-én kelteztet. De elkésett vele. Mert már előzőleg rátette kezét a kincstár s a gyulai uradalomhoz kapcsolta. — Ezzel együtt aztán 1720-ban átadta Harruckernnek. Ezt a körülményt azonban Szőke a nádori adomány szerzésekor bölcsen elhallgatta. Hiába kapott aztán 1731-ben újabb adománylevelet, nem bírta kicsavarni Csejtet Harruckernnek jobban mondva a kincstárnak kezéből. 1747-ben a királyi tábla is elutasítja őt.

A Törökkel még hamarabb elbánt a kincstár. 1727-ben a Neoaquistica Commissio elé idézte őket, s mivel birtokjogukat igazolni nem tudták, a Commissio 1733-ban a kincstárnak ítélte Csejtet.

Ettől kezdve a gyulai uradalom jószágkormányzója Simával együtt (különben is azt fogták rá, hogy Simának határrésze, diverticuluma) magánosnak adta bérbe. 1765-ben pedig a szarvasi lakosoknak adta át használatra. 120 1789-ben azonban már megint különálló, s az uradalomnak fenntartott puszta. 1846-55 években egy kis dohánykertész-telep is volt itt (1855-ben 226 lakossal). Közigazgatásilag ma Endrődhez van csatolva. Bírja b. Wodianer Albert.

Tölgy

(Teulgh 1418.; Tölgy 1564.)

Endrődtől nyugatra a Hármaskörözs balpartján állott. Oly ritka volt e tájékon a tölgyfa, hogy az itt levő elégséges volt a körülötte épült falunak megkülömböztetésére is. 1418-ban egy része már Maróthy Jánosé. A Maróthy család kihalása után e rész a királyra szállott s 1479-ben Kosár Dénes nevű ide való királyi jobbágyot a békésmegyei rendek tolvajságról vádolnak. Másik részét 1495-ben Ábránffy Péter Bakócz Tamásnak, az esztergomi érseknek, adja el. 1510-ben az egész falut a gyulai uradalomhoz számítják; de ez állítás bajosan felelt meg a valóságnak, mert 1527-ben kétségtelenül az egész falu Dóczy Jánosé volt. I-ső Ferdinánd király ez évben Dóczytól, mint Zapolyay-pártitól, elvette s Brandenburgi György nagy kérésére neki ajándékozta. Természetesen a Zapolyay párt felül kerekedésével Dóczy János visszakapta s 1552-dikben az ő testvére, Dóczy Miklós, 1556-64. ennek özvegye bírta. 1553. Ócsarovics Demeter tartotta lefoglalva.

Lakosai 1552-ben három; 1553-ban öt; 1556-ban nyolcz; 1560-ban négy; 1562-ben nyolcz s 1564-ben ismét nyolcz kapu után fizettek adót. Hogy miért esett le 1556-tól 60-ig a kapuk száma négyre, azt megfejtí az 1557-58-iki török defter, mely szerint e kis község hét házból állott, de lakosai elfutottak.

1663-ban Szöllősy Mihály és neje Rácz Erzsébet bírja. Ez időben négy-öt gazda lakott itt. Utolsó lakosainak egyike Olasz Mihály 1731-ben túri lakos. Lindner 1698-ban azt jegyzi meg róla, hogy egészen elégett. 68 Határa Endrődbe olvadt bele.

Dr. Karácsonyi János: Békésvármegye története II

Vásártéri Ltp-en 1 szobás földszinti lakás ELADÓ! Ár meg-
egyezés szerint! Érdeklődni: 06-20/376-4567

SPORT

Visszatekintés a 2014-2015. évi szezonra

A 2008. évben egyesüléssel létrejött gyomaendrői labdarúgó csapat az idei szezon végére több évtizede nem látott mélységbe került, igaz ez az évek óta tartó leépítési folyamat hozadékaként szinte borítékolható volt, csupán az volt kérdéses, mikor következik be. Az egyesülést nagyon sokan várták és akarták, de legalább annyi ellenzője is akadt. Volt olyan szponzor, aki az addig külön működő csapatot támogatta, de a közös csapatot már nem, inkább a vidékre távozó helyeket szponzorálta hosszú éveken keresztül.

Az új bajnoki idényre ismét új edzővel vágott neki a felnőtt csapat. Sajnos az elmúlt évekre jellemző volt, hogy évente új edző került a csapat élére, vagy az eredménytelenség miatt, vagy, mert új csapatnál jobb lehetőség kínálkozott és ezért távozott a csapat irányításával megbízott edző. Így azonban nagyon nehéz hosszú távon ütőképes csapatot építeni. A játékos állományban is szinte minden évben jelentős mozgás volt. Egyre kevesebb helyi fiatal vállal szerepet a labdarúgásban, fiatal korosztályok hiányoznak a sportból vidéki vagy külföldi munkavállalás miatt, ez az elvándorlás az egész városra is jellemző, hiszen a megtartó képesség sajnos egyenlőre csökken. Emiatt vidékről volt kénytelen a mindenkori vezetés új játékosokat igazolni. Ezek az igazolások azonban nem minden esetben váltották be a hozzájuk fűzött reményeket. Az őszi szereplés mindezen negatívumok hatására még nem vetítette előre az év végi eredményt. Több mérkőzésen is tetszetősen és eredményesen szerepelt a csapat, egy kis szerencsével és nagyobb odafigyeléssel, rutinosabb játékkal, öt-hat ponttal is gyarapíthatták volna bajnoki pontjaik számát. Így azonban az őszi folyamán az utolsó előttiként zárták a félévet, látszott a probléma, de akkor még nem tűnt behozhatatlannak a hátrány. Zárt már az előző években is ilyen gyengén ősszel a csapat, de egy jó tavaszi szereplés helyrehozta a gyengébb őszt.

A téli pihenő során tovább gyülekeztek a viharfelhők az egyesület felett. Sajnos január végén az egyesületet irányító elnök, Vass Ignác, hosszan tartó súlyos betegség után, életének 66. évében elhunyt. Ezt követően a közgyűlés új vezetőséget választott, ahol olyan fiataloknak szavazott bizalmat, akik valamikor játékosként is kötődtek az egyesülethez. Nem ígérkezett könnyű feladatnak számukra a következő félév. A csapat szakmai irányításában is változás történt, az őszi edző ismét távozott, a vezetőedzőt házon belülről pótolta az új elnökség az elkövetkező félévre. A kispadon két rutinos hazai játékos osztozott, Werle Tibor és Farkasinszki László, mint játékos-edzők. Ez akkor jó ötletnek ígérkezett, hiszen volt már rá példa, hogy ilyen nehéz helyzetben lévő csapatot sikeresen irányított két játékos és eredményes tavaszt produkáltak. Sajnos ismét a játékos keretben is jelentős mozgás zajlott, régi-új labdarúgókat keresett meg az elnökség, akik segítségére lehetnek az egyesületnek a nem éppen könnyűnek ígérkező tavaszi idényben. A vérfriesszére szükség volt, mivel távozókból is akadt bőven a tél folyamán. Az évközi, külföldi munkavállalók pótlására is szükség volt, valamint a távozás gondolatával foglalkozó játékosokat is pótolni kellett. Az elképzelés az volt, hogy olyan csapat kerüljön kialakításra, amely a nehéz helyzet ellenére képes bennmaradni a megye I. osztályban. A téli edzőmérkőzések idején még úgy látszott ez az erőfeszítés sikeres lesz. Sajnos a bajnokságban mindez már nem igazolódott be. Már a lejátzott mérkőzések felénél látható volt, hogy nem jönnek az eredmények, csak a kudarcok egymás után. A sorozatos vereségek után, ami időnként még nagyarányú is volt, félt volt, hogy a csapat még a bajnokság vége előtt feladja, és el sem utazik egy-egy mérkőzésre, mint ahogy ez az ifúságiaknál be is következett. De a felnőttekben volt annyi kitartás, hogy a sorozatos kudarcok ellenére becsületesen

Benke Mária versei

Tavaszi reggel...

Csodaszép a tavaszi reggel
tele van illattal, szerelemmel
a fenyvek a felhőkön áthatolnak
lelkemhez sűgva közel hajolnak...

Engedem lebegve ringatni magam
ábrándozva nézem a kis tavam,
rügyeznek a fák, bimbós a barka,
éled a természet, a szívem ezt akarta...

Hófehér felhő pamacsok a kék égen
oly szép ez a reggel, mint már régen
rigófűtty trillázik, vadgalamb bűg,
forrás e reggel, mint egy öröm kút.

Vecses, 2013. márc. 1.

Harangszó...

Lélekarhang vékony hangja,
száll a légben, s azt sóhajtja:
elment megint egy lélek,
hangjától borzongok, de nem félek...
Kong mély hangján a harang!
Misére hív e zengő hang.
Megnyugtatja a szívemet,
felkészíti a lelkemet...

Imádkozni mennek a népek,
a templomban, szép képek.
Megnyugtató ülni a csendbe'
a harangszó mélyen zeng benne...

A kongó, bűgő hang elhalkul,
a szép orgonaszó megújul...
Átszellemülnek a hívek e hangra.
szent énekek zsonganak dalra...
Áhítattal figyelik a misét,
ki nem hagynák semmiért...
A mise végén megszólal a harang,
méltóságteljesen zeng-bong,
giling-galang...

Elvisszük lelkünkben az élményt,
a meghatott felemelő érzést...
Otthonainkba haza érkezünk,
de lelkünkben még zsong énekünk...

Vecses, 2015. május 15.

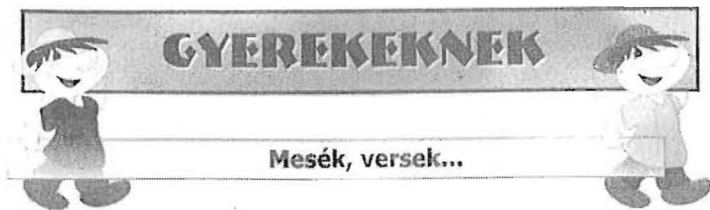
végigjátszották a bajnokságot még akkor is, amikor már kilátástalan volt a helyzet számukra. A szezon közepére kiderült, hogy hosszú évtizedek után a Körös-parti település labdarúgó csapata, a Gyomaendrői FC elbúcsúzott a megye-együttől! Sajnos sikerült úgy lejátszani az egész tavaszi idényt, hogy minden mérkőzésen vesztesen hagyta el a pályát a csapat, egyetlen megszerzett pont nélkül. Hazai közönség előtt gólt sem szerzett a csapat, vidéken is mindössze öt alkalommal volt eredményes, amit két mérkőzésen jegyeztek. A szezon végére a szurkolók is elpártoltak a csapat mellől, úgy látszott Ők hamarabb feladták, mint a játékosok. Igazi mélyrepülés volt a tavasz.

Jelentős változásnak kell bekövetkeznie a csapat életében, hogy ebből a mélységből talpra tudjon állni Gyomaendrődön a labdarúgás. Összefogással azonban nincs lehetetlen vállalkozás.

Ui.: Az új labdarúgó bajnoki év küszöbén örökös dilemmát okoz a szurkolók körében, hogy a megyei bajnokságokban milyen változások várhatók az előző évi sorozathoz képest. A versenyszabályzat világosan fogalmaz a kiesés-feljutás rendjéről, azonban rendre akadnak olyan egyesületek, amelyek nem vállalják a magasabb szintű kihívást. Az MLSZ megyei igazgatósága munkatársainak minden szezon kezdete előtt sok fejtörést okoz mindez, ami alól az ideji nyár sem jelent kivételt.

Miután a Megye II-ből felkerülő helyen végzett Sarkadi Kinizsi LE nem él a jogával, megüresedett egy hely a legfelsőbb - Megyei I. osztály - viharsarki szinten. Ahhoz, hogy augusztus 15-én 16 csapat-tal kezdődhessen el a küzdelem, feltöltésre lesz szükség a nevezési határidő július 3-i lezárása után. Mindez a versenyszabályzat 27§ (2) aa) pontja értelmében meghatározott hierarchia alapján történik. Első számú jelölt az alsóbb bajnokság legjobb fel nem jutott sport-szervezete, ami jelen esetben a Lőkősháza KSK lenne, de mivel nem rendelkezik I. osztályú amatőr licenccel, ezért nem kerülhet felkérésre. A sorban ezután a bajnokság legjobb kiesője, a Gyomaendrői FC következik. Annak eldöntése, hogy felkérés esetén él-e ezen joggal az egyesület, az elnökség hatáskörébe tartozik. Nekik kell majd rövid időn belül meghatározni, hogy képes lesz-e a csapat egy magasabb osztályban szerepelni, vagy éveket a másodosztály marad.

Fülöp Zoltán

A mákos tészta...

Kedves Gyerekek!

A kis unokám mindig nagyon szerette – a mai napig is –, ha igaz történeteket meséltem neki. A minap eszembe jutott, hogy gyermekkoromban milyen nagyon szerettük a mákos tésztát...

... hogy miért jutott eszembe? A városunkban lomtalanítás volt, és amint az utcán mentem, megláttam egy ház előtt halomba dobálva sok régi vacak között egy famozsarat, amiben a mákot törtük gyermekkoromban.

Számtalan sok emlék tolt fel bennem, s elhatároztam, hogy erről mesélek ma nektek.

Az én gyermekkorom is – mint a tiétek – Endrődön zajlott, boldog gyermekként életem a családommal, az akkori szerény anyagi lehetőségek között.

A szüleim megtermelték a mákot. Mikor beért, lestedték a mákgubókat és kimosták, szelelték, hogy tökéletes állapotban rongyzacskóba tehessék a kamrába szellős helyre, hogy a következő termésig elálljon.

Történt egyszer, hogy édesanyám azt kérdezte tőlem és a bátyámtól, hogy mit szeretnénk ebédre? – Mondtuk szinte egyszerre, hogy mákos tésztát...

- Rendben van gyermekeim, akkor azt készíték, de nektek is ki kell vennetek a részefeket a munkából.

- Hogyan? – kérdeztük.

- Hát úgy, hogy ti törítitek meg a mozsárban a mákot.

- Nem probléma – válaszoltuk.

Anyánk elővette a gyúródeszkát és a nyújtófát, bedagasztotta a tésztát, és mikor kellően kidolgozta, nyújtani kezdte, hogy szép vékony legyen. Majd a kinyújtott tésztát összetekerte és hosszú metéltet vágott belőle.

Szétterítelt egy nagy fehér asztalterítőt az ágy tetején, és arra szórta meglisztezve a tésztát, hogy össze ne ragadjon.

Kicsit szikkadnia kellett, közben elment a kútra, hozott vizet, begyűjtött a sparheltba és feltett egy fazékkal. Mikor forni kezdett, beleszórta a tésztát, és figyelt rá, hogy egyenletesen megfőjön.

Az édesanyánk munkája ezerszerese volt a miénknek, hiszen nekünk kettőnek csak a mákot megtörtük a mozsárban.

Emlékszem, egy henger alakú kb. fél méter magas famozsárra, amihez egy nehéz fémből készült ütő tartozott.

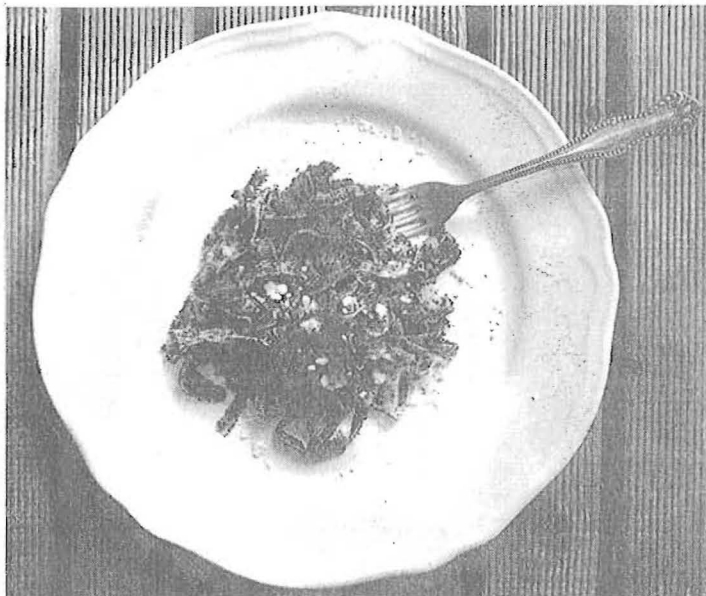
Beleszórtuk a mákot és körkörösén ütögetni kezdtük. Mikor elfáradt a bátyám, akkor én folytattam, majd cseréltünk, így ment ez egy darabig.

Eközben anyánk már végzett a tészta dagasztásával, nyújtásával, a vízfordással, a tűzrakással.

Egyszer csak meglátogatott minket a kamra előtt a gangon, ahol nagyon fáradtan és unottan ütögettük szegény mákot.

Megörültünk anyáknak, és szinte egymás szavába vágva mondtuk, hogy anyuka, kész vagyunk a mák törésével.

Édesanyánk belenyúlt a mozsárba, kivett egy kevés mákot, elnevette magát, és azt mondta:

- Ez még nincs kész, majd akkor lesz jó, ha összeáll, minden szemből sok lesz. Törjétek még gyermekeim, ha 20 Miatyánkot 20 Üdvözlégyet mindkeiden közben elmondotok, addigra jó is lesz, és már ebédelhetünk is.

Nagyon „savanyú volt a szőlő”, mi már nem akartuk volna tovább törni a mákot. Egymásra néztünk, összesúgtunk, többet inkább nem is szeretnénk mákos tésztát enni, de persze reklamálni nem mertünk. Tanulság volt részünkre, hogy a kitartás milyen fontos mindenben.

Belegondoltam, míg e kis igaz mesémet írtam nektek, hogy mennyit változott körülöttünk minden. Ti már talán nem is ismeritek ezeket a szép hagyományokat, hogy milyen fáradtságos munkával készült a legegyszerűbb étel is, de említhetném a mosást, vagy bármi más munkát.

Ma már egy anyuka bemegy a boltba, megveszi a kész tésztát, a darált mákot, hazaviszi, a csapból meleg vizet enged a fazékba, bekapcsolja a gáz-, vagy villanytűzhely gombját és pillanatok alatt kész a mákos tészta.

Ha nem készen veszi darálva a mákot, akkor is az elektromos mákdarálóval egy gombnyomásra megdarálhatja otthon.

E mesém kapcsán jutottak gyermekkoromból eszembe a házi munkák, melyeket a szüleink végeztek, derűsen, zokszó nélkül. Soha sem panaszkodtak, mindig jókedvűen dolgoztak, végezték a sok és fárasztó munkájukat.

Hogy hogyan csinálták? – ez számomra ma is rejtély...

Volt türelmük, kitartásuk, valószínű abban volt a titok nyitja.

Egy-egy mosás mennyi fáradtságba és időbe telt, vagy a kenyérdagasztás, sütés, mi gyermekek akkor nem is gondoltunk rá, hogy milyen nagyon sokat dolgoznak jó szüleink, hogy nekünk a szerény anyagi helyzetükben mindenünk meglegyen.

A mai életben sokkal több jut a gyermekeknek mindentől, még sem érzem, hogy jobban és boldogabban élnek.

A mi gyermekkorunk varázslatos volt, mert mindent játékosan, nevelési szándékkal tettek a szüleink, úgy, hogy észre sem vettük azt, így nőttünk fel, s ezt próbáljuk a gyermekeinknek, unokáinknak is átadni...

Benke Mária

Izós Izék

Július

Tengeri hal kapormártással

A felengedett tengeri hal szeleteket kissé megsózzuk, kiolajozott tepsibe vagy tűzálló tálba tesszük, és 20 percig sütőben sütjük. Tejfölbe tojássárgáját és apróra vágott kaprot keverünk. Ezzel megkenjük a halszeleteket, és a maradékot alája öntjük. Kis margarin darabokat teszünk a halra, és még 5 percre visszateszszük a sütőbe. Burgonyapürével tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- **Júliustól kedvező áron ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!**

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hitellelhetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

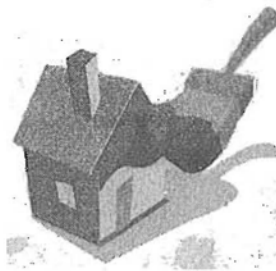
Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házzhoz is megyek! Hétféveken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRŐD, SZENT ISTVÁN. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

**Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető**

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalrakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

INTER
NYELVSTÚDIO
Hysz.: 21381-2007

Nyelvtanfolyamok

Német, Angol **újrakezdő** - 40 óra, 10 hét

Nyelvvizsga felkészítő tréningek - 100 óra, 10 hét

Tanfolyamkezdésről információ telefonon és e-mailben július 10-ig.

Oradíj: 500 - 850 Ft létszámtól függően.

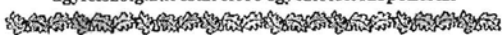
Számítógép kezelő tanfolyam

indul megfelelő számú jelentkező esetén, jelentkezés: július 10-ig.

INTER Nyelvtanulmány, 5500 Gyomaendrőd, Kossuth u.18.

internyelvstudio@gmail.com; 20/22 970 22; 20/947-1603

ügyfélszolgálat csak előre egyeztetett időpontban

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múltak el ők, két szívünkben élnek:
Hídba szállnak árnnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)*

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

DINYA LÁSZLÓ gyomaendrői lakos, 85 éves korában, június 7-én távozott szerető családja köréből. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Isten őrkdjön pihenése felett.

OLÁH MÁTÉNÉ született Oláh Etelka gyomaendrői lakos, 76 éves korában, június 14-én hunyt el. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Isten adjon neki örök nyugodalmat.

PELYVA JÁNOS gyomaendrői lakos, 85 éves korában, május 31-én, Egyházunk Szentségeivel megerősítve távozott az örökkévalóságba. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Isten adjon neki örök nyugodalmat.

TÍMÁR EDÉNÉ született Nándori Olga Mónika gyomaendrői lakos, 90 éves korában, május 4-én Egyházunk Szentségeivel megerősítve hazatért a Mennyei Atyához. Gyászolják a családtagok, rokonok és is-

merősök. Pihenése legyen csendes, emléke áldott.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrői katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatják adományok felajánlásával:

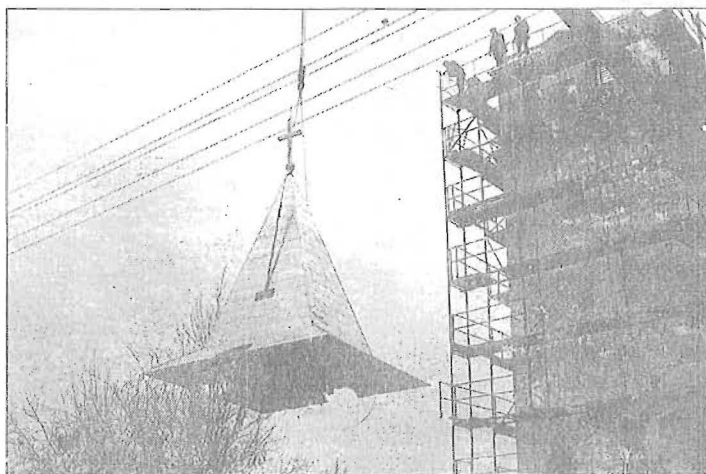
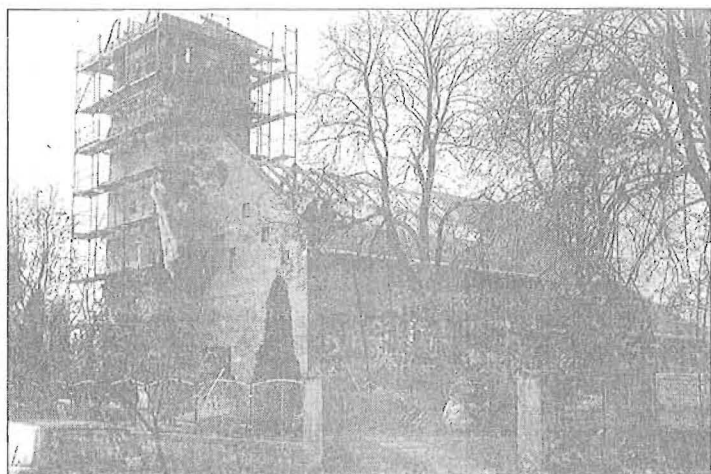
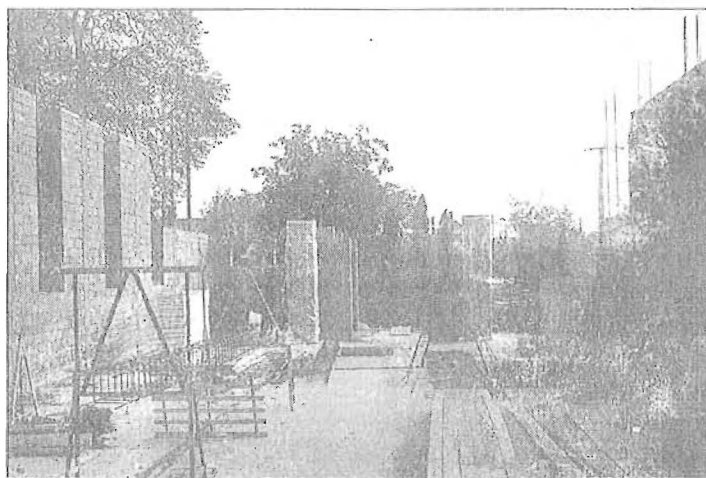
Kézpénzbefizetés az endrői plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrői és a hunyai templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálózási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Fényképalbum

1999. június 4-én éjszakai villámcsapás következtében leégett a hunyai templom. 2000-ben, azaz 15 éve, Szent László búcsú napján volt az új templom alapkövetétele, és építettük fel új templomunkat.

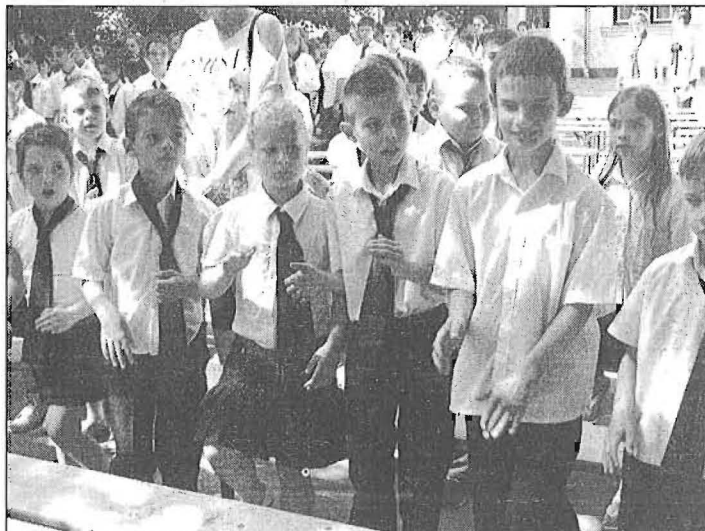

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Kis Bálint Napokról, avagy mostani mottónk: „Játsszunk most együtt, amíg csak lehet..”

A felsős énekkar

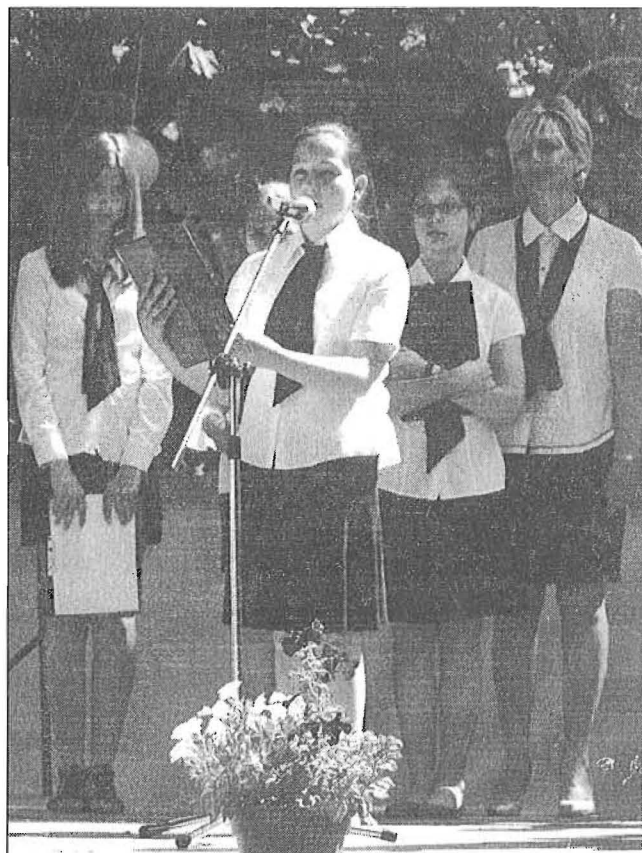
Kis Bálint Napon a kiskisiskolások

Az idei Kis Bálint Napok első napja - a szokásoshoz híven - emlékünneppel kezdődött a Hősök úton. A felsős irodalmi színpad és énekkar műsora után díjátadás következett. Kis Bálint - díjas lett: Koloh Imréné tanítónő, alsós igazgatóhelyettes, a diákok közül: Weigert Csenge 8. a osztályos tanuló, Kiváló diák elismerésben részesült: Varjú Dániel 8. b osztályos tanuló, Halász István-díjban: Zahalka Renáta 8. a osztályos tanuló, az Év diákja címet pedig: Ignác Kata szintén 8. a osztályos tanuló érdemelte ki. Az év tanára: Palicskáné Szegedi Katalin lett, az év szülője: Varjúné Kovács Edit. Az Év osztálya címet pedig a 3. a osztály és osztályfőnöke: Pelyváné Kiszely Edit kapta. Délután rendhagyó órák voltak, iskolai játékok pedagógus cserével: „Gyere be a körbe, így jutunk előre!” címmel. Este pedig „... Alma a fájától” gyerek-szülő előadóest megrendezésére került sor, immáron második alkalommal. A programsorozat második napján Kis Bálint - próba volt Gyomaendrőd utcáin, terein,

majd Diákönkormányzat közgyűlése, késő délutántól pedig Családi nap, Meg a sztár gála, este pedig igazi sztárvendég zárta a kikapcsolódás és szórakozás óráit: Tóth Gabi énekesnő. A kis- és nagy diákok köszönik: Ágostonné Farkas Mária igazgatónőnek, a tantestületnek, a szülőknek, a Gyermekéért Alapítványnak, hogy ez a két nap tanulás nélküli, felhőtlen, szórakozást nyújtó, igazi, játékos, gyereknap volt.

Legjobb osztályközösség

Kis Bálint Napon az irodalmi színpad

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium hírei

Te Deum

2015. június 14-én az endrődi Szent Imre Katolikus Tempomban hálaadó szentmisén vettek részt a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium diákjai. Czank Gábor atya elmondta, hogy van miért hálát adnunk, s azért gyűlik össze a diákság minden tanév végén. Fülöp Mónika evangélikus lelkészasszony kis történettel példázta, hogy a panaszkodás, a negatív hozzáállás mennyire korlátozhatja lehetőségeinket, eredményeinket. Fontos a hálaadás, a „jóra figyelés” attitűdje. A diákok a hosszú, nem egyszer nehéznek érzett tanév elteltével megkezdhetik megérdemelt pihenőjüket, melynek idején sem feledkezhetnek meg a templomba járásról. A Gondviselés nyáron is velük van.

Ballagás 2015.

2015. június 20-án ballagtak el iskolánk nyolcadikosai. Megható műsorban búcsúztak el tanáraiktól, diáktársaiktól, az általános iskolás éveiknek helyet adó Szent Gellért Katolikus Általános Iskola falaitól.

„Minden féltett dolognál jobban őrizd meg szívedet, mert abból indul ki minden élet.” (Péld 4,23) – fogadta a felirat a rendezvényre látogatókat.

Czank Gábor atya, iskolánk lelki vezetője adott útravaló jótanácsokat diákjainknak. A tudást, a hitet és a barátságot tette képletesen a ballagók tarisznyájába, a hagyomány szerinti só, paprika és pogácsa mellé. Az alsóbb évesek nevében Magyar Róbert búcsúzott, Bene Boglárka pedig a 8.-osok nevében köszönt el. A kiemelkedő közösségi élményeket, a vidám együtt töltött eseményeket emelte ki, s azt, hogy jó volt szentgellértesi diáknak lenni. A közösen énekelt búcsúdal, az égnek eresztett léggömbök jelképezték az új út kezdetét, és mindkettő jelezte azt is, hogy utoljára vannak így együtt.

Tóth Ferenc igazgató úr méltatta a tanulmányi, közösségi, sportversenyeken kiemelkedően szereplő diákokat, teljesítményüket, és kiosztotta az idei év Szent Gellért-díjat. Idén két tanuló Bene Boglárka és Nótári Mihály kapták meg az elismerést; oklevélben részesültek: Neibort Tibor, Iványi István, Harnos Tímea, Kiss Vivien, Kurilla Virág, Kalmár Lilla tanulók.

Valamennyi ballagónak sikeres jövőt, kitartást, hitük megtartását és megerősödését kívánjuk. A rendezvényt megtisztelte jelenlétével Várfi András úr, a Békés Megyei Közgyűlés alelnöke, Toldi Balázs polgármester úr, Lehóczkiné Timár Irén alpolgármester, Petényi Szilárdné Hunya polgármestere, Iványi László tiszteletbeli kanonok, iskolánk alapítója is.

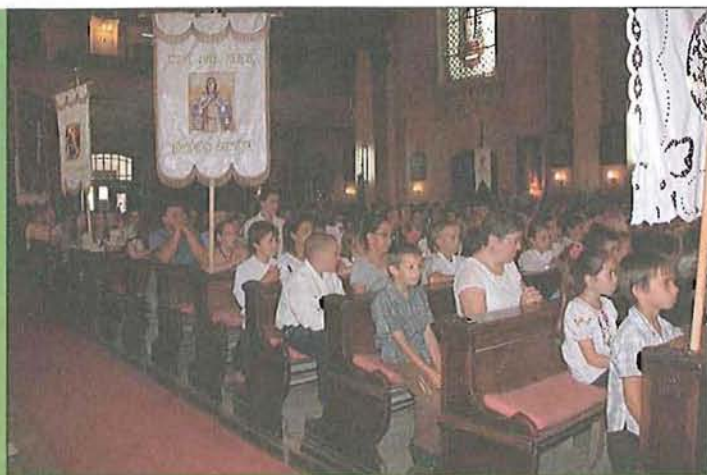
Tudásbajnokság országos döntő 2015.

Mint arról hírt adtunk, iskolánk diákjai közül Kovács Gábor 6. osztályos tanuló megyei elsőként jutott tovább a Bendegúz Tudásbajnokság országos fordulójába természetismeret tantárgyból. Az újabb erőpróbára 2015. május 30-án került sor Szegeden. Gábor nagyon szép teljesítménnyel 4. helyezést ért el. Beszámolójából idézünk:

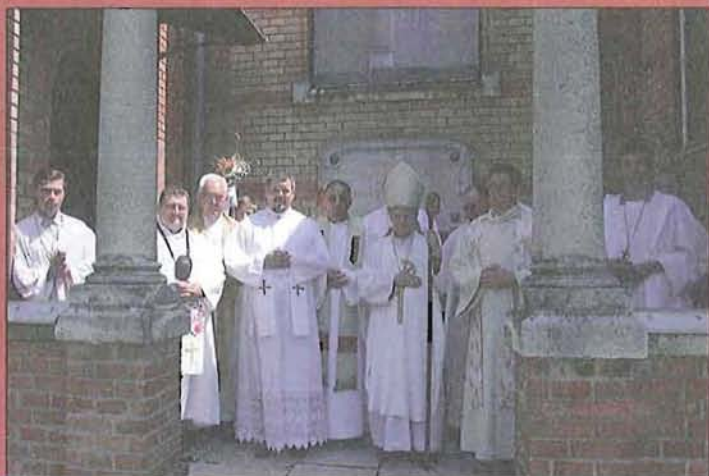
„Elérkezett az országos döntő napja. Kora reggel indultunk Szegedre, a Városi Sportcsarnokba anyukámmal és Marcell tanár úrral. 9 órakor kezdődött a megnyitó, ahol beszédet mondott a Bajnokság szervezője. Utána mindenki elment megírni a feladatokat a számára kijelölt iskolába. Én a Tiszaparti Általános Iskolában, a C épületben írtam meg a kérdésekre a választ. A verseny után mindenki kapott szendvicset és vizet. Amíg arra vártunk, hogy kijavítsák a dolgozatokat, addig lehetett műsort nézni, kézműveskedni, könyveket vásárolni. Az eredményhirdetés 15 órakor kezdődött. Először a megyei döntő nyerményjátékának győzteseit sorsolták ki, akik könyvjutalomban részesültek, ezután került sor a döntő helyezettjeinek díjazására. Én a 4. lettem, és ennek is nagyon örültem. A felkészítő tanárom – Melis Marcell tanár úr – nagyon büszke volt rám. Ha jövőre is megrendezik ezt a versenyt, akkor történelemből szeretnék indulni.

Nagyon jól éreztem magam ezen a napon.”

Kovács Gábor 6. osztályos tanuló

Gyomai Jézus Szíve búcsú (június 13.)

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Kedves vásárlóim!

Nyári ajánlataim:

- rovar- és gombaölő vegyszerek
- műtrágyák, növénytápok
- virágládák, cserepek, virágföldek
- öntözőszivattyúk, szórófejek
- öntözőtömlők, csatlakozók
- fűnyírók, sövényvágó ollók
- metszőollók, kéziszerszámok
- fóliák, műanyag hálók, kerítésdrótok
- műa. hordók, vödörök, záruk, lakatok
- szegek, csavarok, kapák, lapátok
- munkavédelmi bakancsok, kesztyűk
- festékárúk, ecsetek, hengerek
- purhabok, szilikonok, ragasztók
- állateledelek, nyakörvek, pórások

Várom vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

FG0158

Folyóirat

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 220 Ft

XXII. évfolyam 8. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2015. augusztus

A tartalomból:

3. Köszönjük, Polgármester Asszony!

5. IN MEMORIAM - Ricsei Balázsné Szabó Emma

8. Civil sarok: Iványi István - junior

13. Amit Isten egybekötött... esküvők

18. Hittanos Karitásztábor

20. Hunyai Szent László búcsú - főpap volt: Kalamán János eleki plébános

Keresztszentelés Hunyán

2015. június 27-én, Szent László király ünnepén a búcsúi szentmisét követően megszentelték a Tímár kereszt újraállított vas Krisztusát, és az azt hordozó új fakeresztet. Az eseményen a következő beszéd hangzott el:

Ennek a keresztnek a legfőbb üzenete: Az időtálló, örök érvényű értékeket meg kell őrizni és hasznosítanunk is kell életünkben! Ez az örök érvényűség mind a kereszt anyagára, mind eszmeiségére igaz. De vajon milyen örök érvényű eszmékről van is itt szó? A korpusz (Krisztus-test) története alapján megállá-

píthatjuk, hogy ez a fő üzenet három időtálló eszméből táplálkozik.

Az első eszme: Krisztus vigaszt és reményt ad az élet minden bajában.

Ezt a Vaskrisztust 1765-ben Tímár Mihály és Mátyás állította. Eredetileg az Endrődhez tartozó simai pusztán, a csárda és az országút mellett állt. A simai pusztán pástorok legeltették az endrődiek nyáját, és ezek a pástorok tavasztól egészen őszig ott éltek. Mivel messze voltak a községtől és a templomtól, kellett egy hely, ahol megélték hitüket, ahol a pusztai egyedülletben vigaszt és reményt kaphattak.

Folytatás a 3. oldalon

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium hírei

Gimnáziumi részleg

Újra itt a nyár! - avagy életképek egy osztálykirándulásról

A 9. A osztály első osztálykirándulására június közepén került sor. Három napra mentünk Bükk-szentkeresztre, a gimnázium nyaralójába.

A vonatunk kora reggel indult. Dél körül értünk oda a szállásra. Amíg lepakoltunk, az időjárás úgy gondolta, hogy nem fog kedvezni nekünk, elkezdett szakadni az eső. A kártya és a társasjáték mellett döntöttünk. Este folytattuk a közös játékot, a rossz időjárás miatt, de az örömben az öröm, hogy így még jobban összekovacsolódtunk. Másnap megebédeltünk egy közeli étteremben, és Lillafüredre vettük az irányt, gyalogosan. Útközben néha meg kellett állnunk, hogy megbizonyosodjunk róla, biztos jó fele megyünk-e. Még mindig csepergett az eső, mikor odaértünk a lillafüredi vízeséshez, ami még így is gyönyörű volt. Majd az erdei kisvasúttal indultunk Miskolcra. Bükk-szentkeresztre villamossal és busszal utaztunk. Estére már egészen jó idő lett, így szalonnát sütöttünk. A tűzgyújtás meglepően könnyen ment. A sztorizgatás és perze az éneklés sem maradt el. Sajnos másnap délelőtt már az összepakolással és a rendrakással kellett küszködnünk. Bevásároltunk a fenti kisboltban az útra és elindultunk. A hazafele úton csendes lett az osztály, mindenki elmerengett a három nap eseményein.

Első osztálykirándulásnak fantasztikus volt. Köszönjük Hajni néni!

(Farkas Adrienn 9. A osztályos tanuló)

Szentgellértsek Balatonszárszón

Július 18-án kora reggel gyülekeztünk a vasútállomáson. A hosszú vonatozás után kis csapatunk örömmel vetette bele magát a Balaton habjaiba. Estig tartó fürdőzést csaptunk. A második napon ellátogattunk Keszthelyre, ahol megnéztük a gyönyörű Festetics-kasélyt és a hozzá tartozó kiállításokat. Különösen felkeltette a figyelmünket a Vadászati Múzeum és a Modellvasút kiállítás. Mindezek után még látogatást tettünk a Pálmaházba és a Hintómúzeumba. A véletlen folytán részesei lehettünk egy TV felvételnek, ahol kézműveskedtünk. A harmadik napot a balatonszárszói strandon töltöttük el. A negyedik napon Balatonboglárra utaztunk. Itt boboztunk, a kalandparkban végigmehettünk a különböző nehézségi szintű kötélpályákon, majd a Gömbkilátóról egy csodálatos balatoni panoráma tárult elénk. Az utolsó nap délelőttjén még újra megmártózhattunk a Balatonban, majd összepakoltunk, és élményekben gazdagon tértünk haza.

Hálával gondolunk és köszönetet mondunk a következő cégeknek és magánszemélyeknek:

Gyomaendrőd Város Önkormányzata
Szent Imre Plébánia
Mammut Tec Hungary Kft.
Csaba Talk Kft.
Tivi Technika Kft.
Skylotec Hungary Kft.
Németh Nyílászáró Gyártó és Forgalmazó Kft.
Kalamáris Papír-Írószer
Endrőd Patika
Agro Áruház - Farkas Máté
Tapír-Papír Írószer
Lourdes Honey Kft.

A tábor lakói

Keresztszentelés Hunyán

- folytatás a címlapról -

Másrészt az ott elhaladó országút vándorai és a csárda vendégei szintén megállhattak egy kicsit, hogy lelkileg felfrissülhessenek. Ezt a küldetést a kereszt 1765-től közel száz éven át töltötte be.

A második eszme: Ha Krisztushoz fordulunk, ő még a legkilátástalanabb helyzetben is segíteni fog.

1863-ban soha nem látott aszály sújtotta Endrődöt, a falu az éhhalál szélére került. A keresztállítók egyik leszármazottjának, bizonyos Tímár Jánosnak ekkor Hunyán, a berényi út mellett volt a földje és tanyája. A családot nagy veszély fenyegette, mert ha a szárazság elviszi a termést, akkor ők is könnyen éhen halnak. Mivel ebben a helyzetben a földről nem kaphatott segítséget, ezért az égiekhez fordult. Engedélyt kért és kapott, hogy a keresztet Simáról Hunyára hozhassa, hogy az vigyázzon a termésre. A kereszt újra szentelése 1863 június 24-én történt Schiefner Ede endrődi plébános által. Az ünnepélyen mintegy 600 ember vett részt, akiket a család ott meg is vendéglát, a szegénység ellenére még ökröt is sütöttek az alkalomra. Mai fejjel gondolhatnánk, hogy ez bolond, az éhhalál szélén még ökröt süttet és 600 emberre pazarolja maradék ételmét. Tímár János nem volt bolond. Tímár János mindent egyre tett fel, és a legkilátástalanabb helyzetben is Krisztushoz fordult. És Krisztus segített! A termés megmaradt, sőt a körülményekhez képest jól is adta! Ez bizony csoda! Mások még az elvetett mennyiséget sem kapták vissza, őneki mégis jól adta. Itt meg kell még jegyeznem, hogy a kereszt új helyén a középkorban minden bizonnyal egy templom állt, így eleve szent helyre került. Hogy erről Tímárék tudtak-e vagy sem, rejtély. A kereszt és a korpusz története az első világháború után ketté vált. 1917/18 környékén id. Tímár Péter Pál a fakesztrét, egy új, öntöttvas keresztre cserélte, hálából azért, hogy fia, ifj. Tímár Péter Pál, még ha vakon is, de élve hazakerült a világháborúból. Ez az öntöttvas kereszt azóta is azon a helyen áll. A régi kereszt táblája az újra került, a korpuszt azonban nem használták fel újra, hanem a tanya elejére, a széldezkára szögelték, mintegy mementóul. Pár évtized múlva pedig onnan is lekerült, és a padlásra vitték. Itt már semmire nem használták, csak a Pintér gyerekek ha a padláson játszottak, ezzel ijesztgették egymást. A Vaskrisztus látszólag az enyveszt útjára lépett... de ez az út csak 2015-ig tartott.

És itt jön a harmadik eszme: Ez a kereszt az összefogás keresztje.

2013 őszén a Tímár család egyik leszármazottjával, Pintér Bálintné Tímár Jolán néniel beszélgettünk a keresztéről. Egyszer csak úgy mellékesen megemlíti, hogy az eredeti bádóg még megvan a tanya padlásán. Én szabályszerűen lefagytam, és meglepődve néztem rá, hisz tudtam, hogy ez akkor egy több, mint 200 éves egyedülálló emlék. Már ott megfogalmazódott bennünk, hogy ezt újra kell állítani, mert ilyen régi Vaskrisztus nincs még egy a megyében, sőt talán az egész Alföldön.

Az első lépések 2014 végén kezdődtek meg, ekkor kezdeményeztük a Krisztus újraállítását. Az egyházközségi képviselőtestület egyhangúlag egyetértett a tervvel, így megindult a kivitelezés előkészítése. Sok egyeztetés, egyezkedés után úgy döntöttünk, hogy a kereszt legalkalmasabb helye itt, a plébánia előtt lesz.

2015 júniusában az úrnap szentmise után Iványi László plébánosunk az asztalra csapott, hogy márpedig itt a búcsúra állni fog a kereszt. Az események itt felgyorsultak. Dr. Szonda István etnográfus, népi iparművész elvállalta a Vaskrisztus újrafestését, és a keresztfa megtervezését. Kiszely Imre világi elnök felajánlotta a szükséges akácfát, és megszervezte annak méretre vágását, végleges kialakítását. Szilágyi András faipari vállalkozó és csapata az összeállítást és a bevasalást, polgármester asszony jóvoltából a közmunkaprogram lelkes résztvevői pedig a betonozást végezték el, ez utóbbihoz a hozzávalókat is az önkormányzat biztosította. A kereszt véglegesen tegnap készült el. Ez a kereszt ténylegesen az összefogás keresztje, hisz minden közreműködő szívvel-lélekkel és ingeny végezte munkáját.

Itt szeretném megköszönni minden közreműködő segítségét azzal, hogy felsorolom nevüket:

- a család részéről Pintér Bálintné Tímár Jolán, Tímár László, Pintér Géza és Pintér Aurél
- az egyházközség részéről Iványi László egyházi elnök, Kiszely Imre világi elnök és Soczó Géza hitoktató
- a kivitelező munkálatok terén: Dr. Szonda István, Szilágyi

KÖSZÖNJÜK, POLGÁRMESTER ASSZONY!

Ismeretes, hogy 2015 június végén lemondott Hunya polgármestere, Petényi Szilárdné, Mándoki Anikó.

Évtizedekkel ezelőtt érkezett férjével a faluba.

A becsületes munka, helytállás, az emberség hunyaivá tette mindkettőjüket.

Anikó asszony sokáig pedagógusként, iskolaigazgatóként szolgált a településen.

A köz bizalmát kiérdemelve, 2006-ban polgármesterré választotta a falu.

Azóta töretlen sikerrel, energiával és lelkesedéssel dolgozott.

Munkájára felfigyeltek máshonnan is. Hunyát többször mintafalunak tekintették hivatalos helyeken. Babák Mihály szarvasi polgármester egyszer azt mondta, hogy „Petényiné luxus Hunyának polgármesternek”. Pedig a kis faluban élőknek talán nagyobb szüksége van támaszra, mint a városban élőknek.

Öröm volt látni, hogy a munkanélkülieket is hogy foglalkoztatta.

Polgármester asszony kicsiből is tudott eredményeket felmutatni. Sokszor jártak nálam olyan személyek, akik korábban sose jártak Hunyán, még külföldiek is. Mindenkit megfogott a falu tisztasága, rendezettsége. Természetesen ehhez kellett a hunyai nép igényessége, szorgalma, együttműködése is.

Az építő-szépítő munka mellett törődött az emberek személyes sorsával, helyzetével, problémáival is.

Köszönjük, Kedves Polgármester Asszony a faluért végzett több évtizedes munkádat! Utolsó nyilvános megjelenéseden, a hunyai búcsún ugyan már megköszöntem tevékenységed, de a szó elszáll, írás megmarad az utókornak is, úgymint a munkád is.

Köszönöm a falu nevében, amit az emberekért tettél. Kívánom, kívánjuk, hogy sok öröme legyen szerett családodban, Isten adjon Neked egészségben, áldásban gazdag hosszú éveket!

Iványi László
hunyai plébános

Iványi László plébános köszönetet mond Petényi Szilárdné polgármesternek a templombúcsún

András és csapata, Petényi Szilárdné polgármester asszony és a közmunkások: Nagy Zoltán, Dávid Vendel, Tóth Máté, Hanyecz Csaba, Sinkovics György, Huszka Mihály és Gáspár József

Tehát ha össze akarjuk foglalni a lényegét, akkor a kereszt üzenete: az időtálló, örök érvényű értékeket meg kell őrizni és hasznosítani kell életünkben!

És mik is ezek az örök érvényű értékek, eszmék?

- Krisztus vigaszt és reményt ad az élet minden bajában.

- Ha Krisztushoz fordulunk, ő még a legkilátástalanabb helyzetben is segíteni fog.

- Ha összefogunk, akkor bármire képesek vagyunk.

Amen.

Ezt követően Iványi László kanonok-plébános megszentelte a keresztet.

Kegyelmi pillanatokat élhettünk át, melyek örökre lelkünkbe ivódtak.

Hegedűs Bence

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Egyházi személyi változások

Kiss-Rigó László megyéspüspök az alábbi személyi változásokról döntött a Szeged-Csanádi Egyházmegyében augusztus 3-i hatállyal:

Dr. Laurinyecz Mihály Budapesten, a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen folytatja tudományos munkásságát.

Kinevezések:

Orosháza, Jézus Szíve-plébánia: Iványi László esperes-plébános;

Déaványa, Szent Anna-plébánia: Szabó Zoltán Jenő plébános;

Kétsoprony, Szent István Király-plébánia: Arany Gábor plébániai kormányzó; Mindszent, Mindenszentek-plébánia: Salamon László plébános;

Nagyszénás, Nagyboldogasszony-plébánia: Perlaki György plébános;

Újkígyós, Szűz Mária Szent Neve-plébánia: Ilyés Zsolt plébános;

Csongrád, Nagyboldogasszony-plébánia: Bilibok György káplán.

Nyugállományba helyezés:

Horváth Sándor (eddig déaványai plébános)

Oldallagos ellátás:

Szeged-Tápé – a Szent Mihály-plébániát a szeged-petőfitelepi Jézus Szíve-plébánia látja el;

Hunya – Szent László király-plébániát a gyomaendrődi Szent Imre-plébánia látja el.

MEGHÍVÓ

2015. augusztus 15-én szombaton 19 órai kezdettel a hunyai Művelődési Otthonban

EGYHÁZKÖZSÉGI VACSORA

lesz, melyre mindenkit szeretettel hívunk és várunk.

Vacsora: birkapörkölt

Jegyek kaphatók a hunyai plébánián és a hunyai boltokban. Tombolatárgyakat köszönettel fogadunk! (Évőeszközt, tányért hozunk magunkkal, italról mindenki maga gondoskodik!)

SAJTÓKÖZLEMÉNY

„LÉLEKSEL A KÖRÖSÖK MENTÉN”

- TURISZTIKAI FEJLESZTÉSEK GYOMAENDRŐDÖN A VALLÁS ÉS A KÖRÖS ÖKOLÓGIÁJA TÜKRÉBEN

DAOP-2.1.1/J-12-2012-0007

A Dél-alföldi Operatív Program keretében Gyomaendrődön átadásra kerül a „Lélekkel a Körösök mentén – turisztikai fejlesztések a vallás és a Körös ökológiája tükrében” c. projekthez kapcsolódóan valamennyi projektetem. A projekt összköltsége 459.191.080,- forint, amely 100%-os európai uniós támogatással valósult meg. Az európai uniós támogatás eredményeként Gyomaendrőd egyedülálló természeti és kulturális értékeinek kihasználásával, a zarándok turizmus hagyományteremtésével, az ökoturizmus bevonásával egy átfogó komplex turisztikai fejlesztés nem csak a város turisztikai fejlődését indítja meg, hanem hosszútávon a gazdasági fellendülését is megalapozhatja.

Befejeződtek a program- és élményelemek kivitelezési munkálatai és most a közönség, az ide érkező turisták számára is megismerhetővé válik.

A vallási turizmus fejlesztés részeként a Szent Antal Zarándokház az Endrődi Népház udvarán található elhagyott épület átalakítása után 21 fő elszállásolására alkalmas. Gyomaendrőd-ről 2012-ben első alkalommal indult a Szent László zarándoklat Nagyváradra a Körösök gátjain. A több országban átívelő zarándoklat Zágrábról indul és Nagyváradig tart. A zarándokút egyik állomása a Gyomaendrődön megvalósult zarándok szálláshely, amely jól felszerelt mosdókkal, ebédlővel kialakított pihenőhely. Az épületben egy imaszoba is kialakításra került. A szálláshelyhez kapcsolódik a Szent Antal Kenyérsütőház eredeti állapotában történt helyreállítása. A Szent Antal kenyérének sütőháza olyan kulturális emlék, amely a régiókban is egyedi.

A Hantostkerti ligetben az Erzsébet ligetet a városközponttal összekötő Sójahajó híd helyén egy újonnan épített fahíd készült el a gyalogosok és kerékpárosok számára, mely nyitott galériája révén része a tanösvénynek. Itt a holtág partján épült meg szabadidő- és kulturális park, amely egyben az Erzsébet ligeti tanösvény kiindulópontja is. A híd másik oldalán az Erzsébet ligetben a Liget Fürdő szomszédságában valósult meg a tanösvény és 15m magas kilátó, amelyen egy panorámateleszkóp fokozza az élményszerzést. A sétaut fent a lombkoronák magasságában olyan ökoturisztikai látványosság, amely a régióban egyedi és különleges, és amely interaktív szemléltető eszközökkel mutatja be a természet értékeit.

Ökoturisztikai célú fejlesztésként a pályázati program során a gyomai városrészben a Jókai utcában a volt általános iskola épületben került kialakításra a Körös Látogatóközpont, ahol a fő téma a víz: „Az esőcseptől a Körösig” témakörben kiállítás keretében került bemutatásra a víz szerepe az ember életében. Az épület udvarán biopiac található, ahol a helyi kistermelők, kézművesek áru vásárolhatók meg. A gyermekek kellemes időtöltését az udvaron játszótér biztosítja. A fedett szabadterei színpad kisebb ismeretterjesztő, szórakoztató rendezvényeknek is helyet biztosít.

A projekt másik attrakciója a Bárka Látogatóközpont. Az új építésű bemutatóközpont az endrődi részen, a Templom - zugi holtág partján kapott helyet. A Körös halászati hagyományainak bemutatása mellett a látogatók a modern ismeretátadás eszközeivel élményszerűen sajátíthatják el az ökológiai gondolkodást, kiemelt figyelmet fordítva a környezetvédelem és a természetvédelem fontosságára. A látogatóközpont udvarán kialakított kerengőben szabadterei kiállításon bemutatható az ősi halász élet, de a mai kor igényeire épülő horgászat is, valamint gasztronómiai sarok is helyet kapott. Mindkét épület a beépített megújuló energiáknak köszönhetően hozzájárul a fenntartható turizmus kialakításához.

A létesítmények a nagyközönség, a turisták számára 2015. augusztus 1-től látogathatók.

A projektről bővebb információt a www.gyomaendre.hu oldalon olvashatnak.

III memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

Ricsei Balázsné Szabó Emma

(1926-2014)

Szabó Emma, Milike tanító néninek 88 év adatott meg.

Székelyhídon született 1926. április 2-án. Szülei Hajdúböszörmény mellett tanítottak ekkor, édesanyja a szülés idejére tért vissza szülőföldjére, az akkor már Romániához tartozó városkába.

Milike néni mindig büszke volt családi gyökereire: édesanyja érmelléki kántortanítók, édesapja hajdúk és debreceni civis polgárok

és debrececi civis polgárok leszármazottja. Kisgyermekkorát Hajdúböszörmény mellett, Bodaszőlőn töltötte, ahol a szülei tanítottak.

Erről így emlékezett korábban: „Mivel édesapám 120 gyereket tanított egyszerre, én közben az 5. és 6. osztály anyagát is megtanultam. Sőt, mint amolyan segédtanító, besegítettem neki az 1. és 2. osztályban. Még tanmenetet is csináltam.”

A család Emma és Anna lányaik polgári iskolai és gimnáziumi taníttatása miatt Hajdúböszörménybe költözött. 1940-ben „hazaköltöztek” Nagyváradra, ahol Milike néni tanítóképzősként a visszacsatolt területek mellúszóbajnoka lett. Édesapja 3 gyerekes apaként megjárta a Don-kanyart, majd az egész család Pesten a körbezárás.

Milike néni Debrecenben diplomázott, majd szüleivel a közeli Nagycserén tanított. Felvették ugyan Budapestre a Testnevelési Főiskolára, de szülei az ott elvárt élelmiszereket nem tudták volna küldeni, hiszen mindenük Nagyváradon maradt. Így 1948-ban boldogan jelentkezett Budára egy sporttáborba, ahol megismerte későbbi férjét, a Sárospatakon végzett Ricsei Balázst. 1950-ben házasodtak össze, majd Debrecenben tanítottak, itt született a niki lányuk. Az idegen nyelveket tanuló, minden iránt érdeklődő férje elvállalta Hajdúnánáson a főiskola igazgatói állását, 1953-ban itt született a második leánya, Edit. Férjét 1957 elején az értelmégi szervezkedésben való részvétel vádjával letartóztatták, koncepcióis perbe fogták, s emiatt a családnak Hajdú megyét el kellett hagynia. Endrődre azért kerültek, mert Dienes Izra endrődi tanítónak hasonló okok miatt Békés megyét kellett elhagynia. Hét évig a Hídfő utcában egy kuláknak kiküldött családnál laktak, Variú Ferencéknél, akik unokájukként szerették a lányokat.

Milike néni Endrődön a nagyváradai képzőből több ismerősre is lett. Amikor az internáló táborokban férjét látogatta, Tankóné Szabó Irma taní-

tónó és Urbán Jutka óvónő vigyázott a lányokra. Balázs bácsi 1962 őszétől állhatott újra a diákok elé. Így lettek végül endrődiek.

1964-ben a Mirhóra költöztek, ahol Paróczai Gergely bácsival és Kalmár Katica nével nagyon szép éveket töltöttek, a kert kis paradicsommá varázsolták. Tankóéknál Ernő bácsi, itt Gréci hazalátogatása mindig ünnep volt nagy beszélgetésekkel.

Debrecen - 1954

Milike néni vonzódott a nehéz feladatokhoz, szívesen vállalta az elsősök oktatását. A 60-as évek elején 2 év alatt megtanított olvasni és írni egy diszlexiás kislányt. Ezért kapott lehetőséget, hogy a kisegítő osztályban tanítson. Az ő véleménye szerint a kis létszámú csoportokban lehet inkább mindenkinek sikerélménye, hiszen a sérült gyerekek életében is nagyon fontos a dicséret. Ez a mai pedagógiai nézetekben is vitatéma még. Húga, Gordosné Szabó Anna segítségével vizsgálatainak eredményeit felhasználta a Gyógypedagógiai Főiskola.

Munkáját 1974-ben az oktatásügy kiváló dolgozója címmel ismerték el. 1982-ben lett nyugdíjas.

Anikó 4 leány, Edit 1 fiú és 1 lány unokával ajándékozta meg, s 5 dédunokáját még láthatott.

1998-ban Balázs bácsi agyi infarktusban meghalt. Azóta egyedül élt a Csókási zugban épített házukban. Tavaly nyáron még elvittem neki a meghívót a 45 éves találkozóra, de már nem vállalta a részvételt. Az utóbbi időben nagyon elgyengült, ezért lányához Zuglóba került, majd kórházba, ahol az elmúlt évben Erzsébet-napkor, édesanyja neve napján meghalt. Kívánságának megfelelően december 13-án a Fiumei úti Emlékkert szőró parcellájában református vallása szerint búcsúzott el tőle a család.

Milike néni alapozta meg későbbi tanulmányainkat. Ő tanított meg minket írni és olvasni.

Hálával gondolunk a Nagylány iskolában együtt töltött első iskolás évünkre és búcsúznunk minden tanítványa nevében.

Emlékét megőrizzük.

Nyugodjon békében!

Giricz László – egykori tanítvány (1961-1962)

Katolikus oldal

AUGUSZTUSI MISEREND

A bekövetkezett személyi változások miatt augusztus 3-tól:

Endrőd:

vasárnap 9 óra
hétköznap reggelente fél 8 óra (csüt. kivételével)

Gyoma:

vasárnap 18 óra (télen 16 óra)
Hétköznap: péntek 17 óra

Hunya:

vasárnap: 11 óra
hétköznap: kedd és szombat 18 óra

Augusztus: Mária Szíve hónapja

A második vatikáni zsinatot követő, 1969-es évekbeli naptárreformig augusztus utolsó vasárnapján ülte a Katolikus Egyház Szűz Mária szeplőtelen Szívének ünnepét, és ezzel az egész hónap Mária Szíve tiszteletének lett szentelve. Bár a naptárreformkor az ünnep átkerült júniusra, a Jézus Szíve ünnepét követő szombatra, a népi imádságos hagyomány máig Mária Szíve hónapjaként tartja számon augusztust, sok helyen naponta imádkozva ebben a hónapban a Mária Szíve litániát, és egyéb, a szeplőtelen szív tiszteletére végzett ájtatosságokat.

De hogyan is alakult ki ez a tisztelet egyházunkban? A Jézus szíve tisztelet barokk kori, XVII. századi megjelenésével szinte egyidejűleg felmerült, hogy nem csupán Jézus szívét kell tisztelnünk, hanem azt az anyai szívet is, mely alatt a Megváltó megfogant; azt a szívet, melybe belevésődtek Jézus szavai; mely aggódott a felnövekvő Jézusért, s mely megtört a keresztfán alatt... Szalézi Szent Ferenc, Svéd Szent Brigitta, Helftai Szent Gertrúd, és Szent Mechtild voltak az apostolai a Mária szíve kultusznak, míg végül Eudes Szent János buzgólkodása eléri, hogy a Szentszék 1676-ban előbb az ágostonos és a kapucinus szerzetesrendre, majd az egész világegyházra kiterjeszti Szűz Mária szeplőtelen szíve ünnepét augusztus utolsó vasárnapjára.

Az 1917-es Fatima-i (Portugália) Mária-jelenések, melynek során a Szent Szűz hónapokon át megjelent három pásztorgyermeknek, Francesconak, Luciának és Jácintának, szentesítik a Mária szíve tiszteletet, hisz a jelenések során Szűz Mária arra kéri a világot, hogy imádkozzák rendszeresen a rózsafüzért, minden hónap 13-ik napján tartsanak engesztelő imaórákat a Szeplőtelen Szív tiszteletére, a pápa ajánlja fel az egész világot, de különösen Oroszországot Mária szíve oltalmába, és a hónap első szombatján végzett szentgyónásokat és szentáldozásokat a hívek ajánlják Mária szíve tiszteletére.

Az 1940-es évek újabb előrelépést hoztak a Mária Szíve tisztelet elterjedésében, amikor a magyar népünkől származó Kovacsics Mária Natália nővér (1901-1992) magán-kinyilatkoztatásai során az Úr Jézus 33 ígéretet fűzött a Mária Szíve tiszteletére végzett kilenc első szombati ájtatossághoz. (A 33 ígéret alább olvasható!) Népünk lánglelkű apostola, Mindszenty József bíboros hercegprímás elismerte és szorgalmazta Natália nővér magán-kinyilatkoztatásainak valóságát, s ezzel mi is bátorítást nyerünk, hogy a Jézus Szíve tisztelet mellett különösen most, augusztus hónapban gyermek-i tisztelettel vegyük körül imádságainkkal Mária anyai Szívét, s imádkozzuk gyakran a sok búcsúval ellátott fohászt: „Szűz Mária szeplőtelen Szíve, légy a mi menedékünk!” Amen.

A Natália nővérnek tett, a Mária-Szíve tisztelethez fűzött 33 ígéret:

AUGUSZTUSI ÜNNEPEK

1. szombat: Ligouri Szent Alfonz püspök, egyháztanító
2. vasárnap: Évközi 18. vasárnap
4. kedd: Vianney Szent János áldozópap
5. szerda: Havas Boldogasszony
6. csütörtök: Urunk színeváltozása
7. péntek: Szent II. Szixtus pápa és társai vértanúk
8. szombat: Szent Domonkos áldozópap
9. vasárnap: Évközi 19. vasárnap
10. hétfő: Szent Lőrinc diakónus, vértanú
11. kedd: Szent Klára szűz
12. szerda: Chantal Szent Johanna Franciska szerzetesnő
13. csütörtök: Boldog XI. Ince pápa
14. péntek: Szent Maximilian Kolbe áldozópap, vértanú
15. szombat: Nagyboldogasszony
16. vasárnap: Évközi 20. vasárnap
18. kedd: Eudes Szent János áldozópap
19. szerda: Szent Bernát apát és egyháztanító
20. csütörtök: Szt. István király, Magyarország fővédőszentje
21. péntek: Szent X. Piusz pápa
22. szombat: Boldogságos Szűz Mária királynő
23. vasárnap: Évközi 21. vasárnap
24. hétfő: Szent Bertalan apostol
25. kedd: Szent Lajos és Kalazanci Szent József
27. csütörtök: Szent Mónika
28. péntek: Szent Ágoston püspök, egyháztanító
29. szombat: Keresztelő Szent János vértanúsága
30. vasárnap: Évközi 22. vasárnap

1. I., „Mindazt, amit Anyám Szíve által kérnek – feltéve, hogy a kérések megegyeznek Isten végzésével – megadom nekik még a kilenced idején, ha ezt Tőlem bizalommal kérik.

2. Minden körülmények között érezni fogják Anyám különleges segítségét és áldását.

3. Béke, egyetértés és szeretet fog uralkodni lelkükben és családjukban.

4. A családokat megóvom a botrányoktól, a csalódásoktól és az igazságtalanságoktól.

5. A házastársak együtt maradnak, és az eltávozottak visszatérnek családjukhoz.

6. A családtagok meg fogják egymást érteni és mindvégig állhatatosak maradnak a hitben.

7. A gyermekeket váró anyák Anyám különös oltalmát tapasztalják, és mindazt elnyerik, amit maguknak és gyermeküknek kérnek.

8. A szegények lakáshoz és táplálékhoz jutnak.

9. Elvezetem őket az imádság és a szenvedés szeretetére, megtanulják szeretni Isten, felebarátjukat és ellenségeiket.

10. A bűnösök különösebb akadályok nélkül megtérnek, akkor is, ha más végzi el helyettük a kilencedet.

11. A bűnösök nem fognak visszaesni előző bűneikbe, s nemcsak bűneik bocsánatát nyerik el, hanem a tökéletes bánat és szeretet által a keresztségi ártatlanságot is.

12. Akik ezt a kilencedet a keresztségi ártatlanságban végzik, ezután nem fogják Szívemet egészen halálukig egyetlen súlyos bűnnel sem megbántani. (Különösen áll ez a gyermekekre!)

13. Az őszintén megtérő nemcsak a kárhozottól, hanem a tisztítóztól is megmenekül.

14. A lanyhák elhagyják tespedésüket, buzgóságukban kitaratók lesznek, és rövid idő alatt nagy tökéletességre és szentségre jutnak.

15. Ha a szülők, vagy valamely családtag végzi el az első szombati kilencedet, nem kárhozik el senki a gyermekek és a családtagok közül.

16. A fiatalok közül sokan megkapják a papi, vagy szerzetesi életre szóló hivatást.

17. A hitetlenek hitre jutnak, az eltévelyedettek

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczy Géza

SZENT ISTVÁN KIRÁLY

ünnep: augusztus 20.

969 körül született Esztergomban. Valószínűleg Szent Adalbert keresztelte meg.

Asztrik szerzetessel kérte II. Szilveszter pápától jogainak megerősítését és a teljhatalmat. 1000-ben Magyarország királyává koronázták. Boldog Gizella lett a felesége. Fiával, Szent Imrével ők hárman a magyar családok számára mutattak követendő példát.

Igazságos, békeszerető és szent életű király volt. Keményen megkövetelte a pogány hagyományok elhagyását. Tíz püspökséget alapított és több kolostort. Támogatta az egyház életét. Élete végén súlyos betegségekkel küzdött. Merényllettel is megpróbálták életére törni. Reménytelenségé-

ben Máriának ajánlotta fel koronáját és az országot.

1038. augusztus 15-én halt meg. Székesfehérvárott temették el abban a Nagyboldogasszony székesegyházban, amit ő építtetett. 1083. augusztus 20-án ebben a templomban avatta pápai engedéllyel Szent László szentté. Szent Jobbját később találták meg. Évente ezt a becses ereklyét ezen a napon ünnepélyes körmenetben viszi a magyar egyház a világ színe elé. Szent István Magyarország fővédőszentje.

(Iványi László: 200 éves az endrődi Szent Imre-templom
Fotó: Iványi László)

visszatérnek az Egyházba.

18. A papok és szerzetesek hűségesek maradnak hivatásukhoz, a hűtlenek elnyerik a bűnbánat és visszatérés lehetőségének kegyelmét.

19. A szülők és az előjárók nemcsak lelki, hanem anyagi gondjaikban is segítséget kapnak.

20. A test megszabadul a világ és a sátán kísértéseitől.

21. A kevélyek alázatosak, az indulatosok egymást szeretőkke lesznek.

22. A buzgó lelkek megtapasztalják az ima és az áldozat édességét; nyugtalanság, kétségek, aggályok nem gyötrik őket sohasem.

23. A haldoklók halálküzdelem és a sátán támadása nélkül fognak távozni, a hirtelen és készületlen haláltól megmenekülnek.

24. A haldoklók oly nagy vágyat éreznek az örök élet után, hogy magukat akaratomnak megadva Anyám karjai közt távoznak a földi életből.

25. Az ítéletnél ugyanők Anyám különös oltalmát fogják tapasztalni.

26. Megkapják a kegyelmet, hogy az Én szenvedésem és Anyámé iránt részvétet és szeretet érezzenek.

27. A tökéletességre törekvők kiváltáságképpen elnyerik Anyám fő erényeit: az alázatosságot, a tisztaságot és a szeretetet.

28. Bizonyos külső és belső öröm és béke fogja őket kísérni egész életükben, mind egészséges, mind beteg állapotukban.

29. A papok elnyerik azt a kegyelmet, hogy minden nehézség nélkül az Én

Anyám jelenlétében éljenek.

30. Azok, akik a Velem való egyesülésben előrehaladtak, megkapják a kegyelmet, hogy ezt az egyesülést át is éljék. Tudni fogják, mit jelent ez: már nem ők élnek, hanem Én élek bennük. Vagyis: szívükkel Én szeretek, lelkükkel Én imádkozom, nyelvükkel Én beszélek, egész lényükkel Én szolgálók. Át fogják élni, hogy ami jó, ami szép, ami szent, ami alázat, ami szelídség, engedelmesség, érték, ami csodálatos van bennük, az Én vagyok. Én, a mindenható, végtelen, egyetlen Úr, egyetlen Isten, egyetlen Szeretet.

31. Azok lelke, akik ezt a kilencedet végzik, mint fehér liliomok ragyognak Anyám Széplőtelen Szíve körül az örökévalóságban.

32. Én, az isteni Bárány, Atyámban és a Szentlélekkel egyetemben mindörökké örvendezem e lelkeket látván, akik Anyám Széplőtelen Szíve által eljutnak az örök dicsőségbe.

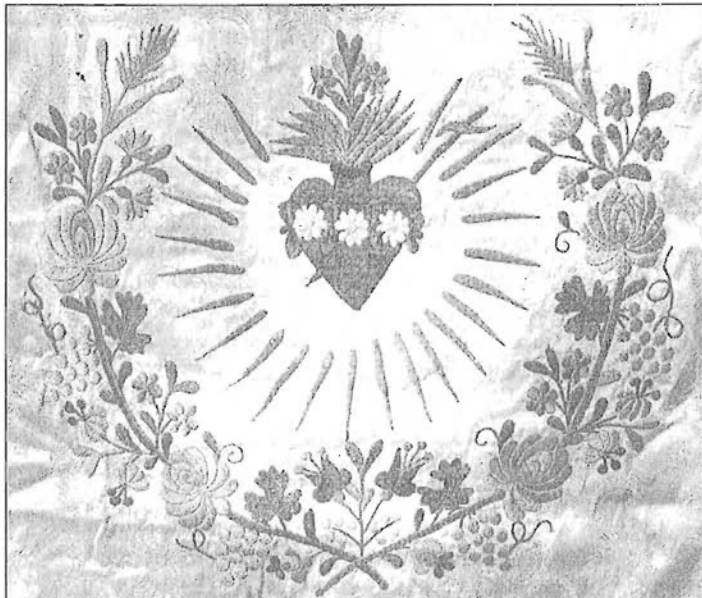
33. A papi lelkek a hit szerinti életben és az erényekben mindig előre jutnak.

mint a világ Királynőjének ünnepélyes, nagy ígérete:

„Minden hónap első szombatján a pokol kapui bezárulnak. E napon senki nem kárhozik el. Kinyílnak a tisztítóhely kapui, sokan jutnak be a mennybe. Ezt Fiam irgalmas szeretete ajándékozta Nekem, hogy megjutalmazza azokat, akik tisztelik Széplőtelen Szívemet.”

Szűz Mária Széplőtelen Szíve, légy a mi menedékünk!

Czank Gábor plébános

Mária Szíve - endrődi himzés

A Szűzanyának,

GYOMAENDRŐDI KRÓNIKA - Civil sarok -

Iványi István ...junior

A Szent Gellé. t Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium nyolcadikosainak június végi ballagására kaptam meghívót az igazgató úrtól s a tantestülettől. Nem is nagyon olvastam el előre a ballagó diákok névsorát, így meglepődve futottam össze vele és szüleivel a nevezetes napon az iskola épületébe érkezéskor. Hamar kiderült, ő is ballag.

A ballagás, mint minden ballagás, természetesen szépen lezajlott, a meghatott szülők, vendégek részvétele mellett elbúcsúztak a diákok. A legkiválóbbak különböző jutalmakat vehettek át az igazgató úrtól. Iványi István nyolcadikos végzős tanuló emléklapkettelt kapott templomi szolgálataért és kiváló közösségi munkájáért.

Pisti - ahogy sokan nevezik - számtalan helyi egyházi rendezvényen szerepelt, ministrált az utóbbi pár évben, s a civil kezdeményezésre szervezett ünnepi megemlékezéseken is - mint legutóbb az üldözött gazdák emléknapján - lelkesen viszi a keresztet a kivonuláskor, vagy énekel. Egyre többen dicsérik szép felolvasásaiért, egyedi tehetségéért.

Pár héttel később szülei öregszo. lői házában beszélgetünk.

- Mít lehet rólad tudni, mióta ministrálsz, s hogyan kezdődött aktív hitéleted?

2000. szeptember 22-én születtem és később innen ebből a családi házból jártam az öregszo. lői óvodába. Iskolába kezdetektől a Szent Gellértbe jártam, szüleim oda írtattak be. Szerencsére van buszjárat, így nem okozott gondot a távolság, a bejárás.

Az iskolában, amikor elsős voltam, még volt szentmise az iskola kápolnájában, így vasárnaponként Iványi László atya vezetésével végeztünk szertartást.

Sokat köszönhetek Soczó Géza bácsi és Varju Marianna hittanároknak, akik szinte fogták a kezem, mutatták az utat, csiszolták egyéniségem alakulását.

Harmadikos-negyedikes koromtól pedig már a Szent Imre Templomban veszlek részt az istentiszteleteken, ministrálok most már Czank Gábor atya útmutatása szerint. Aki már rám bízott litániát, vecsernyét, keresztutat. Sokat tanulok tőle, s azt szeretem.

- Mi a kedvenc tantárgyad, érdeklődési köröd?

Történelem és irodalom.

Szeretnék sokat tanulni, tudni, ezért sokat olvasok főleg történelmi, egyháztörténelmi s irodalmi műveket. A történelem mellett a verseket is szeretem. Irodalmi színpadi foglalkozásokon is szerepeltem az iskolában. Polányi Éva tanár néni sokat foglalkozott velünk, versenyeken is részt vettünk.

- Hallom németül is tanulsz, hogy állsz a nyelvekkel, melyek nélkülözhetetlenek a mai világban, az új Európában az érvényesülésben?

Németül, angolul s olaszul szeretnék megtanulni.

Az iskolai német mellett év eleje óta olaszul is tanulok autodidakta módon önszorgalomból. Nagyon tetszik ez a nyelv. Én megtanulom a szavakat, anya pedig kikérdezi. A Don Matteo népszerű sorozatot olaszul nézem eredetiben a RAI olasz televízió adóján.

- Hogy állsz a sporttal, testedzéssel?

Testnevelés órán focizunk, kosárlabdázunk, ez elegendő nekem. Külön sportra nem járok, a kertben szeretek dolgozni, tenni-venni. Ha igényem van rá, mozgok eleget, a hunyai zárandoktúrán is légyalogoltam tizenhét kilométert... - teszi hozzá mosolyogva.

- Végül melyek a távolabbi tervek, kialakult már, mi szeretnél lenni?

Ősztől a Szent Gellért Iskola gimnáziumi egységében folytatom a tanulást. Ténylegesen a kilencedik osztályba fogok járni. Néhány gimnáziumi tanár már tanított bennünket nyolcadikban is, így nem lesz teljesen ismeretlen az új környezet. Ezeket az éveket is felhasználom a ministrálásra s az egyházi, közösségi szolgálatra.

A következő négy év alatt majd az is kialakul milyen pályát szán nekem az Isten, van még időm, addig is tanulok, képezem magam.

A beszélgetés végén frissítőit még elkortyolgattunk a szülőkkel együtt egy kis üdítő rózsalevet, mely valóban nagyon finom volt, tearózsából készült Czank Gábor atya receptje szerint.

Gyomaendrőd mindig is gazdag volt talentumokban, sok tehetséges, sikeres embert adott már az országnak, akik öregbítik a város hírnevét.

Kívánom, idővel Pisti is legyen egyike ezen sikeres embereknek mindnyájunk örömére.

Dr. Varju László

Csillagfényes éjszakában...

Csillagfények tengerében az égbolt fényből szótt palástja világít, utat mutat az éjben, szikrázóan szétterül a tájra...

Hideg az éj, fényes a telihold. Borzongva bújik a felhők mögé. Bújócskázik, játszva gondot old, a csillagok fénykoszorút fonnak köré.

Egy szerelmespár andalogva sétál. Nézik együtt a csillagos eget, válasszunk közös csillagot tán? szól a fiú, s a lány arcára csókot lehel...

Kiválasztják a Göncöl szekeret. Kéz a kézben gyönyörködnek benne. Sokáig mozdulatlan kémlelik az eget, mintha az életük végső pillanata lenne...

Vecses, 2013. augusztus 5.

Benke Mária

Várjuk

játékos kedvű fogadóinkat

nyitvatartás:

hétfő, kedd 8-12, 13-17. péntek 8-12, 13-18.
szerda 8-12, 13-18. szombat 8-18.
csütörtök 8-12, 13-17. vasárnap 9-12

lottózó

Gyomaendrőd, Fő út 56/1 sz.

Oszlácsné Kati

A harangszó

Mióta az eszem tudom, fontos szerepe volt az életemben a harangszónak.

Bármerre járok, mindenhol betérek a templomba, csendben körbejáró, megcsodálom a művészeti alkotásokat, ha nincs mise turistaként, ilyenkor nem elsősorban vallásos érzületből, inkább gyönyörködöm, imádkozom, elmélkedem... Ha szerencsém van, megszólal a templom tornyában a harang is.

Endrődi harangok

Minden templomtornyban, vagy külön egy haranglábban lakik legalább egy harang, amit régebben a harangozó emberi erővel egy nagy kötél segítségével szólaltatott meg. A harang anyagától, súlyától, nagyságától függően más és más hangon szól, csodálatos, de nincs két egyforma harangszó. Ma már elektromosan vezérlik, beállítják a harangnyelv sebességét és aszerint időről időre harangoznak... Délidőben a Nándorfehérvári csata győzelmére emlékezve szólnak a harangok, és bizonyára a mindenkori harangozásnak is megvannak a liturgiái, mint a miséknek a különböző vallások szerint... Nem néztem utána tudományos magyarázatoknak, csak az érzéseimet fogalmaztam meg...

Gyermekkoromban úgy tanított Édesanyám, hogy ha megszólal a harang, akkor keresztet vetünk, ez a szokásom mind a mai napig megmaradt.

Ha a szülőfalumba, Endrődre látogatok, és közeledünk, az első, amit észreveszek a Szent Imre-templom, ami több mint kétszáz éves, és magas tornyán csillog a kereszt, a harangjának hangját száz közül is megismerném, s hevesebben ver a szívem, ha meghallom, pedig már egy fél évszázada, hogy elkerültem a szülőhelyemről. Bevésődött az emlékezetembe, ami élénken él bennem. A harang legbelül, a lelkemben szól tovább. Másként harangoznak, ha esketnek, keresztelnek, temetnek, esetleg félre verik a harangot, tűz, árvíz miatt, más és más hangon szól az emberekhez a harang.

Minden vasárnap ünneplőbe öltözve az egész család ment a misére, a falu apraja-nagyja mindenhol, még a tanyavilágból is megtisztelte hite szerint, a heti pihenő napot egy mise erejéig.

A mise előtt harangszó hívta a híveket a templomba. Jó volt látni, részesévé válni, ahogy csendben imakönyvvel a kezükben hömpölyögtek az ünneplőruhás emberek a templom felé. Majd megtelt a templom, elhalkult a harang és az orgona szólalt meg, a hívek áhitattal énekeltek, elkezdődött a szentbeszéd.

Emlékeimben ez oly felemelő érzés volt, hogy soha senki ki nem hagyta volna. A lelki atyánk prédikációját magunkkal vittük és a lelkünkben őriztük.

Mára már megváltozott a felgyorsult világ körülöttünk, de a gyermekkor emléke minden vasárnap visszaköszön, ha meghallom a harangszót, bárhol is vagyok, keresztet vetek és csendben elmondok egy Miatyánkot.

Ilyenkor emlékezem, a gyermekkoromra, a szüleimre, az összetartó családra, a kedves ismerősökre, szomszédokra, barátokra.

Ez az emlék nem fájdalmas, inkább kellemes érzés.

Ilyen, s ehhez hasonló gondolatok jutottak eszembe a harangszóról...

Vécsés, 2015. július 7.

Benke Mária

Kedves Gyomaendrődi Fiatalok! Kedves Felnöttek! Kedves Érdeklődők!

Néhány évi szünet után 2015 szeptemberétől újra indul a **Báthori István Gimnázium Dévaványai Tagintézményében** – a dolgozók esti gimnáziumi oktatása.

Az elmúlt években több gyomaendrődi lakostárs is érdeklődött, hogy indul-e a Báthori István Gimnázium Dévaványai Tagintézményében a dolgozók esti gimnáziuma, ahová szívesen jönnének tanulni, érettségit szerezni.

Most itt a nagyszerű alkalom - a menetrend szerinti autóbussz közlekedés pedig lehetőséget ad a heti két délutáni oktatási napon való részvétellel.

Az autóbusszok indulása: - a Szabadság főtéri autóbussz-állomásról: 14.30 ill. 15.30

Érkezés Dévaványa autóbussz-állomásra: 14.50 ill. 15.50

Hazautazás: Dévaványa autóbussz-állomásról - Gyomaendrődre: 20.10 – megérkezés: 20.30

Beiratkozás helye: DÁMK - Ványai Ambrus Ált.Isk., 5510, Dévaványa, Vörösmarty u. 6.

Időpontok: 2015. július 22-23-án 15 - 17 óra között
augusztus 12-13-án 15 - 17 óra között
augusztus 24-27-én 15 - 17 óra között
szeptember 1-2-án 15 - 17 óra között

A beiratkozáshoz szükséges dokumentumok:

- előző tanulmányait igazoló bizonyítvány illetve annak fénymásolata,
- személyi igazolvány,
- lakcímkártya,
- TAJ kártya;

Előzetes jelentkezés: E-mail: agoston.sandor1946@gmail.com
Mobil: 00-36-30/675-2492

Minden érdeklődőt szeretettel várunk esti gimnáziumi oktatásunkra.

Tisztelettel és üdvözléssel:

Elek Katalin igazgató - Báthori István Gimnázium – Nyírlugos
Dr. Ágoston Sándor - tagintézmény-vezető – Dévaványa

* Évfolyamot csak kellő számú jelentkezés esetén indítunk

Borús reggel...

Párás nagyon a levegő,
borús a rét s a legelő.
Pedig júliusi nyár van,
nincs hiány a forróságban...

Hosszú a szárazság, tikkadt minden,
eső kellene, kiderül az ég, csapadék nincsen...
Az időjárás szélsőséges,
az ilyen nyár csak esetleges.

Méreges – milyen nyarak voltak régen,
mikor az esők szivárványt hoztak az égen.
A zápor meleg volt, utána derű
felfrissített mindent a csodás nedű.

Kár, hogy minden változik,
néha a derű is távozik...
Majd hirtelen kisüt a nap,
fénye melegít, jó érzéseket ad.

Milyen kevés kell az Embernek,
csak a jókedv, derű legyen meg!
A napsütés felszárítja a párát,
ma megint új, szép nap vár ránk.

Vécsés, 2009. június 28. - Benke Mária

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

Tisztelt Olvasó!

Endrőd sajátos lelkivilágát, gondolkodását meghatározták a különféle alkalmakon elénekelt dalok, nóták is. A 20. század első felében a polgárosodó falusi kultúrában a magyar nóta éneklése egyre nagyobb teret kapott. A népdalok mellé műdalok és népies dalok, vagyis magyar nóták kerültek. A mély érzelmeket közvetítő dalok Endrődön is népszerűek voltak; lakodalmakban, családi ünnepeken, bálokban rendszeresen énekeltek. Erre a dalkincsre figyelt fel a „száműzetésbe” jutott Bella János, aki a szülőföldhöz való kapcsolódásnak tekintette az Endrődön énekelte dalok összegyűjtését. Az ENDRÓDIEK ÉNEKELNEK I-II. című saját gondozásában megjelent füzetekben adta közre illusztrációival.

Bella János képzőművész, költő az „elveszett paradicsomot” keresve alkotta meg életművét, melyet számos kiállításon és verseskötetben ismerhetett meg a közönség Magyarországon és Németországban egyaránt. Ebből az 1980-as években összegyűjtött dalokból adunk közre néhányat, a korabeli kiadvány sajátos előszavával.

„Több mint húsz éve gyűjtök már magnetofonon énekeket, dalokat endrődiektől. Számtalanszor állt már mikrofon előtt szülő, testvér, rokon szomszéd, ismerős. Mindegyikük elénekelte azt, ami érzésvilágának vagy pillanatnyi hangulatának a legjobban megfelelt. Mindenféle irodalmi vagy zenei értékektől eltekintve gyűjtöttem csokorba ezeket, úgy mint ahogy tarka virágot szed a réten az ember- és mégis, e dalok hallgatása közben úgy érzem, hogy Szülőfalum lelkülete van jelen sok-sok színpárnyalóban.

Hálás köszönetem azoknak, akik eddig is már közreműködtek, és azoknak a kik a jövőben is majd ajkaikat dalra nyitják, buzdításom Tompa Mihály költő szavaival szóljon: „Fiaim, csak énekeljetek!” (Bella János 1985. Backnang)

Endrődiek énekelnek Endrődi Bella János Gyűjtéséből

„Az endrődi templom ajtó nyitva van.
Az oltárra aranybetű írva van.
Az van írva: Nem szabad házasodni!
A legénynek katonának kell menni!

Katonának kell menni a legénynek,
a gazdagnak épp úgy, mint a szegénynek,
de a gazdag győzi pénzzel, bankóval,
még a szegény siralommal, jajszóval.

A nagy-utcán végigmenni nem merek.
Még azt mondják megvernek a legények.
Gyertek ide gyomavégi legények,
Magam vagyok, százatoktól sem félek!”
(Énekelte: Timár Elek 1983. Endrőd)

„Itt, ott, ott, itt
az Iványi főgyin
kinyílt a tulipánt
szépen a mezsgyéjén.
Egy két szál, három szál.
Szerettelek Marcsa,
de megcsaltál!

Be van írva az Iványi fala,
hogy Gyurka bácsinak
van három szép jánya:
Marcsája, Terkája,
a harmadik az a nagy lusta.”
(Énekelte: Dinyáné Szurovecz Piroska 1982. Endrőd)

„Szosznyák Lajos balladája
Hallótatok 1910-ben,
hogy mi történt az endrődi községben?
Szosznyák Lajos éjjel ment a faluból,
elébe állt öt gyilkos a malomtól.

Szosznyák Lajos összetette két kezét,
úgy könyörgött hagyják meg az életét,
de oly dühös volt az a gyilkos banda,
hogy ásóval a tíz ujját levágta!

Szelei Izidor egész éjszaka,
legényeit a kocsmába itatta:
Igyunk társak megfizeti valaki,
még az éjjel Szosznyáknak meg kell halni!

Gombkötőné kiállott a kapuba:
Mondjad fiam végbe ment-e a munka?
Végbe anyám, megszabadult a lánya,
de már nekünk sötét börtön az ára!

Kisendrődön megszólalt a nagy harang,
húzza aztat három fekete galamb,
húznak rajta oly szomorú verseket,
ti endrődi népek keseregjétek!

Szosznyák Lajost viszik a temetőbe,
gyilkosait kísérik a börtönbe.
No legények oda a szabadságtok,
egy pár pohár borért odaadtátok.

A központi temetőben van egy sír,
oda jár egy szőke asszony mindig sír:
Kelj fel Lajos töröld le a könnyemet.
Nem kelek fel mert agyon ütöttetek!
(Énekelte: Timárné Bella Mária 1982. Endrőd)

30 év és Endrőd, a számvetés tükrében

Kevesen tudják, hogy a Fővárosi Gyermekvédelemben elhelyezett hátrányos helyzetű fiatalok jelentős mértékben hozzájárultak Gyomaendrőd kulturális értékeinek megőrzéséhez, feltámasztásához és ezzel az idegenforgalmi potenciál közvetett és közvetlen növekedéséhez, az elmúlt 30 évben.

Az általuk Endrődön feltárt, tudományosan is elhíresült őskori leletek az Öregszőlőkben és Olajosok Kútjánál jelenleg a Tájház és a Szarvasi Múzeum kiállításait gazdagítják.

Dr. Szonda István vezetésével a munkák a Tájház rendkívül értékes anyagának leltározásával, állagmegóvásával és komoly tudományos igényű feldolgozásával új lendületet kaptak. Többek között sor került az elfeledett Kolera temető felmérésére is. A munkák bekapcsolódtak Szonda István vezetésével a Debreceni Egyetem néprajzszakos hallgatói is. Többek között ennek lett a következménye az a számos tudományos konferencia, amelyben az egyetem és a múzeum együtt vettek részt.

A táborok megvalósításához szükséges külső forrásokat többnyire Dr. Szonda István biztosította pályázatokból.

Az idei táborban a Kaffka Gyermekotthon fiataljai vesznek részt, élvezvén a város gazdag lehetőségeit és a Tájház számos szakmai foglalkozás nyújtotta élményeket (nemezelés, agyagozás, cipészkedés, kötélverés, helyi ételek kemencében való sütése, kovácsolás, tájvédelmi és régészeti kirándulást, halászlé bementő).

A táborot a Fővárosi Önkormányzat támogatta.

Árkus Péter
táborvezető régész, a Magyar Kultúra Lovagja

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

„Emlékezzünk régiekről, régmúlt időkről” 1717-2017

Gyoma község újratelepülésének 300-ik évfordulójára II.

„GÁL LÁSZLÓ-é ez a Könyv” feliratú, sima lapokkal, mintás borítóval ellátott, félbőr kötésű másfél ujjnyi vastag könyvecske iskolai ismereteken kívül tartalmaz helytörténeti és református hitéleti írásokat: „Természet-tan A melegségről- A levegőről- A villanyosságról- A vízről. FÖLDRAJZ- országok, népek, nyelvek, folyók, tengerek 3-102 old”.

Adósság visszafizetésének sürgetése levélben:

„Kedves Barátom! Tudod-e Kedves Barátom hogy gyomai vásárkor bejöttél hozzám szállásra, és kértél tőlem 100 azaz Száz új forintot és azt mondtad hogy két hónap múlva meg fogod küldeni, hatos kamatjával együtt: de már az idő eltelt és még nem küldted meg és mivel szükségem van a pénzre mert egy tehenet akarok venni, tehát küld meg Mely meg szólításom mellett maradok Gyomán, 1883 dik év Július 24 dik napján te néked hű barátod Gaál László”.

Aztán van „Kötelezvény” minta, „Nyugtatóvany minta, „Szerződés” minta. „Én hozzám alább megnevezett Túrról származott ifjú szolga legény Bíró Balázs beszélgetett béresnek, egy évre. Eszterdeje kezdődik az 1875 év Ápril 24 napján és végződik 1876 év Ápril 24 dikén. Ez ideig nállam lévő szolgálatjáért adok néki 5 köből buzát, 2 köből árpát, egy szűrt, egy pár csizmát 30 azaz harmincz forintot. Melynek leendő meg adására magamat kötelezem. Kelt Gyomán 1875. év Ápril 23 dik napján Gaál László gazda Bíró Balázs szolga.”

„Örök el adási Szerződés minta, „Hasszonbérleti Szerződés” minta, valamint „Élet-leírás” (amelynek felolvasására a temetés alkalmával került sor). „A meg holtak neve Gál Sándor eredetét vette városunkban Gál István édes atyjától és Szántai Juliánna édes anyjától, kiktől is tisztességesen fel neveltetvén az Úrnak félelmében, házasságra lépett annak idejében most felette kesergő Boldog Juliánával Kivel is szép békességben eltöltötték 6 évet mely idő alatt nyertek az Úrtól 3 Gyermeket, kik közül életben van kettő úgy mint László és Juliánna. A meg holtaknak élő testvbérjei ezek: Mihály, Tari Eszter nejjével és gyermekeivel, István, Cs. Varga Zsófia nejjével és gyermekeivel, Gergely, Gál Zsuzsánna nejjével és gyermekeivel. A megholt feleségének élő testvérei ezek: Zsófia, Csurgó Sándor férjével és gyermekeivel, Sándor, Molnár Juliánna nejjével és gyermekeivel. Vannak még ezen kívül a megholtak

közelebről és távolabbról lévő atyafiai, kiknek hagyván maga után mély szomorúságot és bánatot, 3 hétig tartó súlyos betegsége után idegen országban kimult ez árnyékvilágból életének 28 dik évében lelkét ajánlván bölcs teremtdőjének kezébe” (katona ideje alatt elhunyt).

Minta olyan kérelemre melyben a főszolgabírói hivatal segítségét kéri tartozás behajtása dolgába.

„Kontó vagy árjegyzék” minta (aszta-los mester elszámolása végzett munkáról). Mindezeket az iskolában tanították, ugyanúgy, mint a következő tételt is: „A Szülő föld alapítása” (115-128 old-ig)

„Ez a város amelyben lakunk, Gyoma. Hogy városunkat mikor alapították, nem tudjuk, de hogy ezelőtt 600 esztendővel meg volt, az bizonyos. Mintegy 200 esztendővel ez előtt a törökök és rácok pusztításai miatt városunk akkori lakosai szétesztlottak a helység elpusztult, és csak körülbelől 36 év múlva ülték meg újra, még pedig mind református vallású emberek. Városunk ez előtt is e helyen feküdt, kis helyen feküdt, népessége is keves volt, de most e helyen több mint 10 ezer ember lakik, a házak száma pedig az egy ezret jóval meghaladja.

A város egyes részei

Városunk egyes részeit különféleképp nevezik el, a város északi vége: Fegyvernek, innen dél fele: Bikahát, tovább dél felé Mirhóhát, a város dél felőli vége Kis-rét. Az egyes város részeket valamint a házsorokat is keskeny térségek választják, melyeket utcáknak nevezünk. Városunk főbb utcái a következők: Felső-Berényi (a mai Hősök útja), Alsó-Berényi (Bajcsy Zsilinszky – Dózsa u.), Endrődi és Orosházi utcák (ez utóbbi a Kossuth utca).

Köz- épületek

Városunk köz épületei ezek: a református, római katolikus, evangélikus és izraelita templomok, az istentisztelet helyei. Népiskolák van községünkben 10 ref. 2 evang. 1 katolikus, 2 izraelita népiskola, ezen kívül az urasági majorokban szintén van a szükséghez elegendő iskolák. Nevezetes Köz-épületek még: a Városháza, a Postaház, a Vendégfogadó, az utasok pihenő helye, az Olvasó Egyletek, Takarékpénztár, Gyógyszertár, Gőzmalmok, és többféle kereskedés. Van városunkban szolgabírói Hivatal (járási),

Vasúti állomás, és a most épült Árvaház. Köztérsegek pedig: Piacz-tér, a református templom mellett, a Nagy-vásártér a város északi végén, nyugoti részén a temetők, szénáskertek, a városon kívül két helyen vannak. Végül több helyen agyaggödrök. Régi nevezetességek: Egei telek hajdan itt falu volt, melynek temetőjéül a mostani Egei halom használtatott s most szántóföld (megj. az egei temető a Torzsási holtág délkeleti végén volt a hajdani egei templom körül). Sirató zug mikor Ege falut a rácok 1703-ban elpusztították, itt siratták a lakosok falujuk végpusztulását (megj. népi szómagyarázat, a „sírító”-ből alakult nagy kanyarulat jelentésű ősi földrajzi fogalom, a Berettyó és Körösök mentén több helyen, pl. Békésszentandrás, Túrkeve, Szarvas, stb.) A m ostani gyomai határban Ege falun kívül más faluk is voltak, úgymint Pó-halom, most ezen névvel szántóföld és urasági major, Félhalom neve ma is, az kaszállóul használtatik, Nyár-szeg mostani neve Nagyállás, szintén szántóföld, urasági major. E faluk Egével együtt a rácok által pusztítottak el.

A város környéke

Ha városunkból bármely oldalon ki indulunk szántóföldeket, réteket, szőlős kerteket és kaszálókat találunk, nevezetesen Észak felől túl a Körözsön vannak: Bodzás hát, Csergettyű lapos, legelő, Pusár (Pósár) vagy Zsellérföldek, szántóföld, Póhalom, Görögállás szántóföld, urasági birtokok. Innen a Körözsön Bódvai zug, Kelet felől túl a Körözsön találjuk: Zöld-Révlapos kaszállót, Zöld lapos legelőt, a város Szöllőskertjét, aztán Iván-fenek vagy Halmagy szántóföldek, mely urasági birtok. Innen a Körözsön Poczós szőlős-kertek, Fattyasi legelő, Félhalom kaszáló, majd Dél felé fekszenek: Kis-rét, Nagy-rét legelők, Csepüs és Nadrágos szőlőskertek, Félhalmi tanya-hely szántóföldek, Mata vagy másképpen Kuttyás kert, Bánom kert, Vidó lapos, Görbe kút lapos legelő, Magtári lapos legelő és szántóföld, uraságé, Czifra vagy Új szőlőskert, Ugari tanyahely, és Keselyűs szántóföldek. Nyugot felől túl a Körözsön Juhos révi, Kis állás legelő, Nagyállás szántóföld urasági birtok, Köles fenék, Kis nyilas, Fűzfás zug kaszáló. Innen a Körözsön Hantos kert, Epres kert szőlős kertek Német zug kaszáló, Zsellérek Kenderföldje.

Cs. Szabó István

irodalmi oldal

Gergely Ágnes: Oklahoma ezüstje

Hányféle lenyomatot őriz, fizikai és lelki érintést kap az ember élete során? Valóságosat vagy képzeletbelit, megtörténtet vagy megálmodottat? Hányféle találkozást, melyben a mulandó múlhatatlanba, a mozdulat mozdulatlanságba fordulva őrzi az időt? Az „egyszervoltat”.

„Hányféle találkozás, Istenem, / együttlét, különválás, búcsuzás! / Hullám hullámmal, virág a virágtól / szélcsendben, szélben / mozdulva, mozdulatlanul / hány és hányféle színeváltozás / a mulandó és a múlhatatlan / hányféle helycseréje!” - írja Pilinszky János a Találkozások című versében.

Gergely Ágnes könyve, az Oklahoma ezüstje huszonnégy életre szóló találkozást nyújt át olvasóinak, műfaji meghatározás szerint portrékat.

Arcokat, arcéleket látunk az idő vonulásában. Mesterekét, pályatársakét, barátokét, szerelmekét. S velük a kort, történeteket, melyek túlmutatva önmagukon a Gergely Ágnes-i életút, művészet formálói, lenyomatai lettek.

Egyetemet végzett kezdő tanár, amikor megkapja a XX. század két óriásától (Füst Milán, Kassák Lajos) az életre szóló útavalót. A felismerés, miszerint „nem tudtam még, hogy minél tovább nem figyelnek az emberre, annál több ideje marad, hogy az önvédelemre fölkészüljön”, s a kassáki „rendes munka” bélyege fél évszázad múltán is erőteljes és érvényes. Ahogyan a „Mitől jó a vers!” és a „Mit érzett, mikor az első fordítását publikálta?” kérdéseire megfogalmazott válaszai is.

„Kinyílik, mint egy kapu”, „megkondulnak a harangok és leszakad az ég”. Balladai szépségükkel és tömörségükkel azt a fénybevont érzékenységet mutatják, melyek nem csak a líráját, de regényeit, prózáját is át-meg átjárják.

Az emlékezés útján találkozunk a hányatott sorsú Zelk Zoltánal, s tragikus életét bevilágító felejthetetlen soraival „Vak szemgödör. Halott sirály.”; Hajnal Annával, akinek a „jóság volt a foglalkozása”; Weöres Sándorral és Károlyi Amyval a gyermekversek lelki hatásait kutatva; Vas Istvánnal („egy angol lord”) és feleségével, Szántó Piroskával („hatalmas, kékeszöld szemével falra tűzte az embert, mint a lepékét”), az iskolát teremtő Nemes Nagy Ágnessel, s az 1987-es jeruzsálemi látogatással, a „születésnap testvérrel”, Szabó Magdával (16 évvel korábban, október 5-én született ő is), a pályatárs-baráttal, Orbán Ottóval „A tragédia próbáján”; Tóth Eszterrel - akinek Tóth Árpád-idézetekkel udvaroltak - egy mindent feloldó

megbocsátásban („az bocsát meg, aki szabad”); Székely Magdával („Nagy költő volt. Többet jelentett nekem, mint én neki.”); Illés Endrével („aki kezdettől fogva rám sugározta konok jóindulatát”); Rab Zsuzsával, Jeszenyin, Ahmatova, Cvetajeva verseinek fordítójával („nemcsak zsoltárim vannak, de azt is tudom, mi a tető nélküli templom. A fal nélküli templom”) a „tempókülönség” kegyelmében.

Mándy Iván, Karinthy Ferenc és mások jönnek az időben. Ismert és kevésbé ismert emberek, alkotók. Találkozások, melyek idejét őrzik a versek, regények, ott vannak Gergely Ágnes kimondott és kimondatlan szavaiban.

Ahogyan egy találkozás emlékét őrzi Vattay Elemér fekete-fehér Pilinszky-fotója is. Gomolygó cigarettafüstben réveteg tekintet. Egy szempár. A Költőé. S ott, a gép lencséjének optikáján túl egy másik művészé, Vattay Eleméré, Kondor Béla szerint „a hites fotográfus”-é. Gergely Ágnes sorai a lírikus sorai: „A megbocsátás volt az ereje, a megbocsátás volt a gyengesége. Nem ismert gyűlöletet, nem ismert utálatot, éppen ezért az rontott rá, és az nézett át rajta, aki akart. Annyi önvédelmet raktározott el, mint az írországi tulipánok, amelyek becsukódnak, ha permetez az eső.” Létünk horizontális síkján a „passzív, meditatív, szemlélődő” alapállás az erőtlennel egyenlő. Vertikális sikon ez a lehető legtöbb, hiszen az Élet, az életbe vetett bizalom nem az emberi tekintetek alatt, kapcsolatok függvényében értelmezhető. „Vattay Elemér érzékeny volt, mint az írországi tulipánok, szemlélődő, mint az igazi filmesek, kemény és konok, mint az igazi hívők.” Ezek az emberi világunkon túlmutató szavak válasszá állnak össze, és tesznek vallomást a Művészről. Arról, hogy a Művészetben ég és föld összeér.

Mint 1978-ban Oklahomában. A „meg kell szereznem a díjat Magyarországnak” elszántsága, „hajszálnyira van Pilinszky Jánostól a nagydíj” bénasága, „elegánsan kellene veszíteni, nem tudok” erőtlensége. Mindez az idő-pillanatok felfokozottságában. „Csukladozva sírok az ablaknál. Szegény Magyarország. Ugyanabba a folyóba. Mindig elveszik tőlem az ötödik bét” felszakadó fájdalomában a „gyűlölet közjátéka”.

De tovább hullámszik a mindent feloldó idő... Díjak és díjazottak, mulandó és múlhatatlan, halandó és halhatatlan hányféle helycseréje! A kudarcként megélt Oklahoma ezüstje a nagydíj helyett, majd néhány évvel később Pilinszky János halála, 1981-ben.

Gergely Ágnes 24 portrét rajzolt - ezek eredeti vagy átdolgozott formájukban már megjelentek -, melyek helyet kapva legújabb könyvében, saját portréját rajzolják tovább.

Köszönöm a könyvet és Oklahoma ezüstjét.

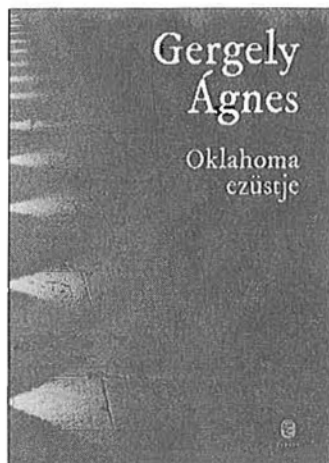
Polányi Éva

És nincs tovább

A halott Pilinszky Jánosnak

A költőm volt, nem a halottam.
Az útból többé sose tér ki.
Evezhetsz. Süllyedő hajóban
nem illik élni.
1981. június 6.

Mielőtt Vattay Elemérnek

Régóta mondom: nem szeretet kell az embernek, hanem kímélet. A kímélet még nincs fölírva egy hit zászlajára sem. Életünkbe mind-

untalan beleszól a bűn s a bűnbocsánatárus, kis cédulákon ül a hála, amiért valaki megsegített vagy mert előre meg-

mondott valamit – függések kereszt-folyosói közt levegő után kapkodunk, holott a tért kellene

megtisztítani a sűrűsödő időszennyezés gombáitól, még mielőtt őket is megszeretjük.

Hálaadás-parafraízis

Szememnek Weöres nyitott új mezőt, Illyés tanított ízére a dalnak, és Pilinszky, hogy meg se hajoljak a korszellem s a kordivat előtt.

Elkésett időm egén ők lobogtak, mint fároszok, vezérlő tűzjelek. A deszka: vers, ezt Ágnes mondta meg, s Vas Pista, hogy a visszhang is vacoghat.

Negyventől tettem magasra a lécet. A kicsi térben megidéztem Yeatset. Ők lánggal égnek, én vagyok az emlék.

Oltárom nincs. A század félhomályán hat nagy halottat burkol gézbe hálám. Bárcsak a porban lábnymok lehetnék.

(A versek az Útérintő című kötetből valók)

AMIT ISTEN EGYBEKÖTÖTT...

Juhász Előd és Dinya Andrea 2015. július 4-én kötötték házasságot az endrődi Szent Imre templomban.

Rosta Balázs csongrádi és Rosta Nikolett (Cserenyecz Nikolett) hunyai jegyesek 2015. július 18-án szentségi házasságot kötöttek a csongrádi Nagybaldogasszony templomban.

Mindkét ifjú pár életét kísérje Isten áldása, legyenek boldogok!

50 éves találkozó

Hátsó sor: Békési László, Lénárt József, Timár Károly, Timár Katalin, Czikkely Ferenc, Gircz Éva, Farkas Sándor, Gellai Gizella, Benko Béla, Farkas Zoltán

Első sor: Fülöp Lajos, Fekécs György, Gircz Vendel iskola igazgató, Dr. Bacsa Vendelné, Szakály Teréz, Alt Jánosné, Almási Erzsébet, Dr. Rácz Béláné Mojzes Katalin osztályfőnökünk, S Nagy Ilona, Búza Magdolna, Czikkely Anna, Pésó Béláné tanárnő, Gácsi László tanár úr

„Emlékekből él az ember, s a múltból él az emlékezet, kinek nincs múltja, nem lehet jelene, s jövője sem.”

Azon öregszerződési diákok, akik 1965-ben végeztek, évfolyamtalálkozót tartottak június 27-én.

Délelőtt 9 órától gyülekeztünk a jelenlegi Rózsasági Kálmán Általános Iskola egyik tantermében. A rendhagyó osztályfőnöki órán mindenki beszámolt eddigi életének fontosabb állomásairól. Majd felálltunk, és egy perces néma csenddel emlékeztünk elhunyt tanárainkról és diáktársainkról. A rendhagyó osztályfőnöki óra után kimentünk volt iskolánk színhelyére, az Öregszerződésbe, ahol most idősök otthona működik. Jó hangulatban elevenedtek meg előttünk a gyermekkori csínytevések. Volt iskolánk mellett lévő emlékműnél, mely a külterületi iskoláknak állít emléket, koszorút helyeztünk el. Ezt követően a Hídő étteremben gyűltünk össze egy közös ebédre és baráti beszélgetésre.

Szívből köszönjük volt tanárainknak, hogy elfogadták meghívásunkat, és velünk együtt emlékeztek a mi diákveinkre.

Tanáraink, akik velünk voltak ezen a napon: Dr. Rácz Béláné Mojzes Katalin volt osztályfőnökünk, Gircz Vendel, volt iskolaigazgató, Gácsi László, Dr. Bacsa Vendelné, Pésó Béláné, Alt Jánosné.

a szervezők

SPORT

Mit hoz a jövő?

Kérdések a labdarúgó-egyesület elnökéhez

Vinkovics Attilát.

2015 januárjában vállaltad el a Gyomaendrődi FC elnöki teendőit. Mi motivált, hogy elvállaltad ezt a pozíciót?

VA.: Én 2002-ben a nagypályás futballt saját elhatározásomból – tanulmányi okok miatt – hagytam abba. Előtte a Gyomai FC játékosa voltam serdülő, ifi és a felnőtt csapat játékosaként is. A klubvezetésbe soha nem is láttam bele, különösebben nem is nagyon érdekelt. Korábbi játéktársaimmal többször is beszélgettem a gyomaendrődi foci helyzetéről, de ez csak egy vélemény volt a sok közül. 2015 januárjában meglepődtem a megkeresésen, de érdekesnek találtam. Számomra gyakorlatilag ismeretlen feladatra kértek fel – hangsúlyozom felkértek –, és csak ezért vállaltam, tehát nem én jelentkeztem! Akik megkerestek, azok vélhetően azért kerestek meg, mert úgy gondolták, találni fogunk ésszerűen kivitelezhető stratégiát annak érdekében, hogy Gyomaendrődön a futball ne szűnjön meg. Egyre kevesebb a focizni akaró gyerek, mert a településen jelenlévő sportágak – gondolok itt a szerencsére sikeres judóra, kajakra – egyre nagyobb számban vonzzák el a focitól a fiatalokat. Ennek érdekében a helyi fiatalokra kívánjuk építeni az egyesületünket és nem vidékről idecsábított labdarúgókat szeretnénk foglalkoztatni. Amennyiben a vidéki fiatalok azért jönnek ide focizni, mert a munkájuk, családjuk ide köti őket, akkor ezek a fiatalok számunkra nem vidékiek többé. Ezzel erősítve Gyomaendrőd népességmegtartó képességét is. A korábbi időszakokban jellemző volt, hogy a helyi fiatal labdarúgók sokszor inkább elmentek a környező településekre focizni, mert az eredményesség érdekében a vidékről jött focisták miatt kevesebb játéklehetőséget kaptak. Tulajdonképpen ezért is alakulhatott újjá a környező Csárdaszálláson a helyi foci. A legfőbb motiváció tehát a helyi fiatalok megtartása a sport által.

A 2014-15 bajnoki évben a labdarúgók kiestek a megyei I. osztályból. Régen nem fordult ilyen elő Gyomaendrődön. Milyen okok vezettek idáig meglátásod szerint?

VA.: Az előzőekben felvázolt motivációs okok nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy az évtizedekig megyei I. osztályú egyesület a 2014-2015-ös bajnoki évad végén - gyakorlatilag esélytelenül - kiesett. Nem voltak helyi kötődésű játékosok, akiket egy kicsit is érdekelt volna a klub sorsa. Mivel napi szinten nem hallották az utca emberétől, hogy milyen rossz a futballunk, ezért nekik ez nem sokat jelentett. Eljöttek, edzegettek, játszogattak, de ki kell mondani, hogy a szívüket-lelküket nem tették ki a pályára. Hozzá kell tennem, hogy ez a játékosok és a felnőtt csapatok edzői szintjén is megvolt korábban. Nagyon sajnálom, hogy ezt az eredménytelen tavaszi szezont sajnos már a helyi edzők szenvedték el, pedig a Werle Tibor – Farkasinszki László edzőpárosunk a megfelelő kerettel képes lett volna bent tartani a csapatot a megyei I. osztályban. A megfelelő játékoskeret kialakítására az új vezetőségnek viszont a január végi felkérés miatt már nem volt lehetősége, mert a játékos igazolások során a „használható játékosok” elfogytak. Az idő szűkössége miatt gyakorlatilag

csak alacsonyabb osztályból tudtunk játékosokat megkeresni, hogy futballozzanak a Gyomaendrődi FC-ben.

A következő szezont a megyei II. osztályban kezdik a labdarúgók. Milyen célok fogalmazódtak meg az elnökségben az új bajnokságot illetően?

VA.: A 2015/2016-os bajnoki évben a fő célunk az, hogy a nyáron a Csárdaszállásról hazatérő helyi kötődésű fiatalok – kiegészülve a szintén hazacsábított gyomaendrői idősebb, rutinosabb játékosokkal – megfelelő edzésekkel beleerősödjének a II. osztály színvonalába, és tartósan sikereket érjenek el. A sikerek által a nézők is vissza fognak térni a sporttelepekre és szurkolnak majd a „hazai” focistáknak. Konkrét célunk jelenleg a bent maradás. Ezt követően stabil megyei II. osztályú csapatot szeretnénk kialakítani, amely idővel, valós esélyekkel veszi fel a harcot a feljutásért.

Csárdaszállásról visszatért szinte az egész csapat Gyomaendrődre, az idősebb korosztály is. Mindenki a megyei II. osztályban folytatja, vagy indulnak egy öregfiúk bajnokságban is?

VA.: Egyeztetést követően abban állapodtunk meg az érintett játékosokkal, hogy aki érez magában annyi erőt, motivációt és szeretne segíteni a megyei II. osztályú csapatnak akkor azt a segítséget játékosként is nagyon szívesen elfogadjuk. Aki meg csak úgy gondolja, hogy neki ez az osztály már erős és nem tud a játékaival segíteni, akkor arra az ösztől induló öregfiúk-bajnokságban számolunk. Ez mindenkinek a szabad akaratán, erején múlik.

Az utánpótlás korosztályok is gyengén szerepeltek az elmúlt évben. Hogyan látod Gyomaendrődön e korosztályok helyzetét a jövőt illetően?

VA.: Sajnos ebben a kérdésben már nem vagyok annyira optimista, mert tudni kell, hogy Gyomaendrődön sok sportág van jelen, ami megosztja a csökkenő sportolni vágyó fiatalokat. Ami nem baj, de a focihoz kapcsolódóan hosszú évek óta tartó helyi eredménytelen bajnoki szereplések és a jelenkori magyar labdarúgás helyzete is azt mutatja nem lett népszerűbb ez a sportág sem a szűkebb, sem a tágabb hazánkban. A sok sportág megosztja a gyomaendrői fiatalokat, akik inkább olyan sportágakat választanak, ahol „viszonylag könnyebb” eredményeket elérni. Hangsúlyozom ez csapatsport, itt az eredmény nem csak az egyéneken múlik, hanem az egyének összetartó tehetségeikkel elérni, növelni. A gyerekek akarjanak, szerezzenek egymásért is küzdeni, mert eredménye csak akkor lesz a befektetett edzéseknek. Megpróbálunk egységes és eredményes utánpótlást kialakítani. Ehhez reméljük hamarosan nagyban is hozzá fog járulni a Gyomaendrődi Gyermeklabdarúgó Egyesülettel felrészített megállapodás, ami hosszabb távon is biztosítani fogja a megfelelően felkészített utánpótlás korú fiatalok beépítését utánpótlás csapatainkba. A két egyesület között úgy gondolom, hogy elengedhetetlen a baráti kapcsolat kialakítása.

Fülöp Zoltán

Bosszantó!

Bosszantó, ha elered az eső,
s az utcán ér és nincs nálam ernyő.
Bosszúság ér, ha várnom kell,
türelmetlen leszek, megvisel.

Bosszankodni nem szeretek,
a bosszúságtól rosszkedvű leszek,
pedig nem lehet minden egyszerű,
kerek, vidám, vagy gömbölyű...

Bosszankodom, ha megelőznek,
bosszús leszek, ha semmibe vesznek,
tisztelettel kivárom mindig a sorom
ráérek, elengedem, nem bosszankodom...

Éveim múlásával bölcsőbb lettem,
nem engedem, hogy bosszúság érjen tetten.
Elfogadom, ha bosszantó dolog ér,
utamon derű, békeség, öröm kísér...

Vecsés, 2012. okt. 12.

Benke Mária

A király kuktája

Egyszer volt, talán sehhol sem volt, - vagy mégis?
A nagyanyámtól hallottam ezt a történetet, úgy gondoltam, elmesélem nektek...

Az Üveghegyen innen és az Óperenciás-tengeren túl, valahol nagyon messzi vidéken élt Koronás Kornélius Kornél király, és hitvese Kornélia. Gyermekekük nem született, így csak kettesben éltek az életüket a birodalmukban.

A királyság nem volt nagy, de a jólét és pazarlás igen, a király a szórakozásban és az evés-ivásban találta meg minden örömét.

Naponta nagy mulatságot rendeztek a palotában, volt dínom-dánom, eszem-iszom, mert mint említettem, a király nagyon szeretett enni és mulatozni is.

A felséges királyné, Kornélia nehezményezte, hogy náluk állandó lakomák vannak, de mindig elnézte párjának, hiszen szerette őt.

Telt-múlt az idő, egyszer csak a király hízni kezdett, lepattantak az aranygombok a dolmányáról, nem tudta a nadrágjait magára ráncigálni, még az öltöztetője segítségével sem.

Az szerényen meg is jegyezte, hogy felség néhány kilogrammot felszedett az utóbbi időben, jó lenne, ha figyelne az étrendjére.

- Lári-fári, ugyan már, buta beszéd, eleve szűk volt a nadrágom - mondta a király, hívjátok az udvari szabómat, hogy varrjon másik nadrágokat, sőt bővebb és parádésabb ruhákat, amikben kényelmesen, jól érezhetem magam, hiszen én vagyok a király!

A szolgák hada sürgött-forgott, hogy a királyi parancsnak eleget tegyen. Egyik nap reggel a király nem bírt kikelni az ágyából, mert akármerre fordult, gurult, és képtelen volt segítség nélkül lekászálódni a fekhelyéről. Ezt már a királyné is észrevette és nem hagyta szó nélkül.

- Édes jó uram, királyi felséged meghízott az utóbbi időben, és most már kezdek aggódni az egészségéért is!

- Ugyan már, csak ma rossz napom van, nem vészes az a pár kiló, amit felszedtem, ettől még tekintélyesebb is lett a pocakom - s nevetve mindkét kezét összefonta az óriás nagy hasa előtt. Maga is meglepődött, mert alig érte át a két karjával, és ő is érezte, hogy zihál, liheg, mikor levegőt vesz.

Elhatározta, hogy minden nap gyalogolni fog a birtokán, ugyanis titokban próbált felszállni a kedvenc lovára, de nem sikerült, még segítséggel sem, annyira meghízott, s ez a tény aggodalommal töltötte el. Ettől kicsit rosszkedvű lett és elgondolkodott.

- Mától minden másként lesz! - jelentette ki, keveset és diétás étkeket kér, sokat mozog és lefogy, menni fog! Elvégre ő a király, s amit a király kijelent, az úgy is van.

Törvényt hoz az étkezésről is, a jövőben senki soha ne lakjon jól - gondolta, ha ő éhes, akkor ne legyenek jóllakottak a környezetében élők sem...

Nagyon szenvedett a zöldségek látványától is, nem hogy az evését napi szinten gyakorolja, beleborzongott, hogy nem tudja megtartani a szavát, már pedig milyen király az, aki nem mond igazat?

Ilyen és ehhez hasonló gondolatai támadtak, táncstalanul vakarta a fejét, mikor a palota kertjében meglátott egy fiatalembert, akit addig még soha. Furcsa volt, mert nagy kuktasapka éktelenkedett a kobak-

ján, mivel a királynak mindig az étkezésen járt az esze, hát megszólította.

- Ki vagy te, legény?

- Én a királyi felség főszakácsának az inasa, kuktája vagyok.

- Nem láttalak még itt soha.

- Igen felség - mondta a fiatalember - mert csak nem rég szegődtem el ide, évek óta külhonban tanultam a mesterség minden csínját-bínját.

- No, ez derék! És mi újat tanultál?

- Sokfélét, de ami királyuramnak kell, azt mindenképp el tudnám készíteni.

- Felcsigáztad fiam az érdeklődésemet, monddaj gyorsan, mi az?

- Felsőg, adja ki a parancsot a főszakácsnak, hogy mától kezdve én készítek az ételeit, a többit bízom csak rám.

- Rendben van, fiam, már ma is te fogod elkészíteni, de nagyon vigyázz, mert ha éhes vagyok, nagy haragra gerjedek ám!

- Ne aggódjon felséged, jól fog lakni és hízni sem fog!

A király már alig várta, hogy elérkezzen az ebédelés ideje.

Hordták a finom húsoktól roskadozó tálakat az ebédlőbe a szakácsok, felszolgálók, a királyi udvar lakói mind nekiláttak jóízűen falatozni.

A király elé a kis kukta tette le a vegyes tálat, mondván, hogy neki diétáznia kell. A királyné kíváncsian lesté a színes, gusztyos nagy tál zöldséget, és sajnálta szegény uralkodó párját, hogy azokat kell ennie a finom zsíros húsok helyett, amiket annyira szeretett.

A király nézte, nézegette a tálat, majd egy óriás méretű sárgarépa esett a tekintete, gyanúsak találta, hát beleharapott. Csodálatosan finom volt a sárgarépa, melyet jóízűen elfogyasztott, majd sorra vette a káposztát, paprikát, paradicsomot, s egyebeket.

A király kuktája az ebédlő ajtóból figyelte, s látta, hogy a felség elégedett képet vág az étkekhez. Mikor jóllakott, odaintette és megköszönte neki ezt a pompás lakomát. Volt azért némi turpisság az ételekben, a sárgarépa belseje ki volt fúrva és egy szál kolbász volt beledugva, a paprika-paradicsom is finom húsos fűszeres töltelékkel volt megtöltve, nem különben a káposzta, s egyebek.

Igy a király diétázott is meg nem is, evett is meg nem is, de egy biztos, jóllakott, és nem hízott tovább...

Igy volt, igaz volt, vagy talán csak mese volt? Ki tudja, hatja, régen volt...

Izès Izèk

Augusztus

Sajtós újbungonya

A megtisztított, megfőtt újbungonyát (egyenlő nagyságúakat) kimargarinozott tűzálló táliba tesszük, reszelt sajttal megszórjuk és húsos füstölt szalonnával beborítjuk. Addig sütjük, míg a szalonna ropogós nem lesz. Salátával tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- **Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!**

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hitelreható! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRÖD, SZENT ISTVÁN. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőterek beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalrakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

INTER
NYELVSTÚDIO
Ny.sz.: 21381-2007

Nyelvtanfolyamok

Német, Angol **újrakezdő** - 40 óra, 10 hét

Nyelvvizsga felkészítő tréningek - 100 óra, 10 hét

Tanfolyamkezdésről információ telefonon és e-mailben július 10-ig.

Óradíj: 500 - 850 Ft létszámtól függően.

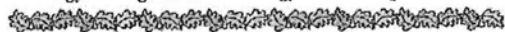
Számítógép kezelő tanfolyam

indul megfelelő számú jelentkező esetén, jelentkezés: július 10-ig.

INTER Nyelvtanulmány, 5500 Gyomaendrőd, Kossuth u.18.

internyelvstudio@gmail.com; 20/22 970 22; 20/947-1603

ügyfélszolgálat csak előre egyeztetett időpontban

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múltak el ők, kik szívünkben éltek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek,
Ők itt maradnak bennünk csendesen még.
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

GUBUCZ KÁROLYNÉ szül. IVÁNYI MARGIT gyomaendrői lakos, aki 82 éves korában, július 12-én távozott az Örökkévalóságba. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Isten adjon neki örök nyugalmat.

NEHÉZ JÓZSEFNÉ szül. SZUROVE CZ MARGIT gyomaendrői lakos 89 éves korában, július 3-án távozott szerető családja köréből. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Isten adjon neki örök nyugalmat.

SZELEI BÉLÁNÉ szül. SZEKERES JOZEFIN KATALIN gyomaendrői lakos, 72 éves korában, június 20-án hazatért a Mennyei Atyához. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Isten őrkdjön pihenése felett.

SZÉPVÖLGYI PÉTERNÉ szül. GUBUCZ ESZTER gyomaendrői lakos, 97 éves korában június 26-án, Egyházunk Szentségeivel megerősítve, távozott az Örökkévalóságba. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Pihenése legyen csendes emléke áldott.

TÍMÁR MÁTÉNÉ szül. ROJIK MARGIT gyomaendrői lakos, 79 éves korában július 10-

én, távozott szerető családja köréből. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Pihenése legyen csendes, emléke áldott.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrői katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatják adományok felajánlásával:

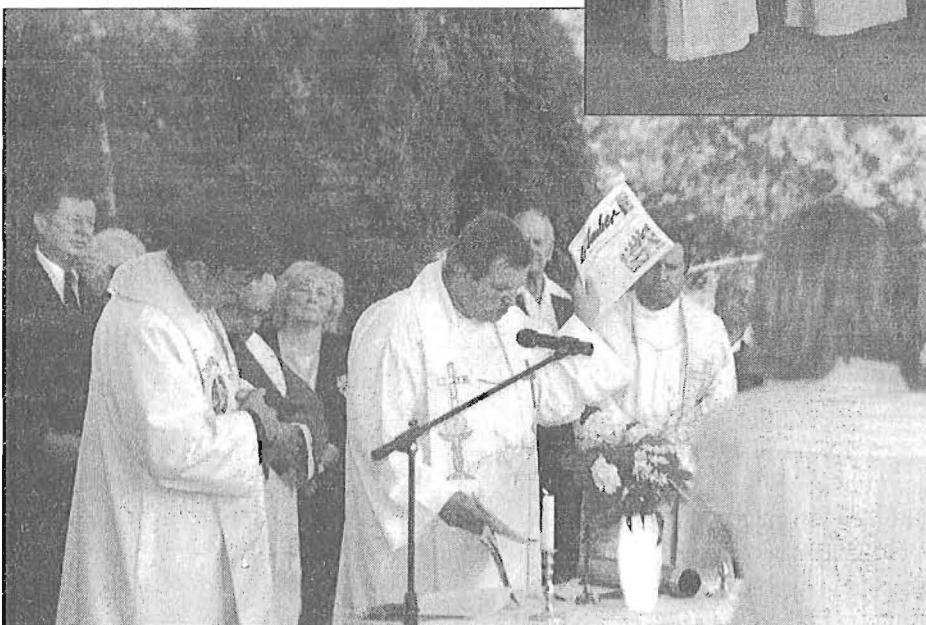
Készpénzbefizetés az endrői plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrői és a hunyai templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Fényképalbum

Hunyai új templom alapköletétel

2010. június 26.

Gyulay Endre püspök úrral

Hittanos-Karitásztábor Hunyán

Több éve már (12), hogy hittanos tábor szervez a karitászcsoport Hunyán, amelyre az elmúlt héten gazdag programmal újra sor került. Július 20-án a tábor első napján itthon az iskola tornatermében várták önkénteseink a gyerekeket, fiataljainkat sok jó programmal, játékkal, sporttal, amely du. 4 óráig tartott.

Az első nap templomlátogatással, rózsafüzér imával kezdődött, utána kézművesedés, asztaliteniszezés, csocsó, foci, kinek mihez volt kedve. Ebédet a helyi napközi konyhájáról hoztuk. Délután a sportpályán játék, métázás és focizás volt.

Másnap Szarvasra ment a csapat autóbusszal, amelynek költségét az Önkormányzat támogatta. Ezúton köszönjük meg, hogy segítették anyagi támogatással a kirándulásunkat és a gyerekeknek örömet szereztek ezáltal.

Szarvason a szélmalomtól indult az egyórás hajóút, ahol a hajó kapitánya ismertette a látóivalókat. A mocsári ciprusok látványa, nagyon szép volt a nemrég épült vízi színpad, a Milleneumi emlékmű, a Bolza kastély, Tessedik Sámuel temploma.

A hajó kapitánya megengedte a gyerekeknek a hajó kormányzását, több gyerek kétszer is vezette a hajót. A nagy élmény után az Arborétum mini Magyarország makett parkját néztük meg - a történelmi Magyarország közepén -, ahol az ország nevezetességeit kicsinyítve, valamint hazánk különleges vonatait láthattuk, amelyek gombnyomásra indíthatóak, ez elsősorban a fiúk körében volt népszerű. Ez évben Erdély nevezetességeivel is bővült a makett park, és mire végigjártuk a több mint ötven épített csodát, kissé elfáradva mentünk ebédelni.

Ebéd után a szarvasi Szent Klára templomot néztük meg, ahol megismertük a templom történetét, majd rózsafüzér imádság után indultunk a fagyalozóba, egy kis hűsítésre, utána haza.

Harmadik nap mezőberényi biciklitúrára vállalkoztak táborozóink. Ott is megnézték a nevezetességeket, múzeum, templom, a helyi plébánossal is találkoztak gyerekeink.

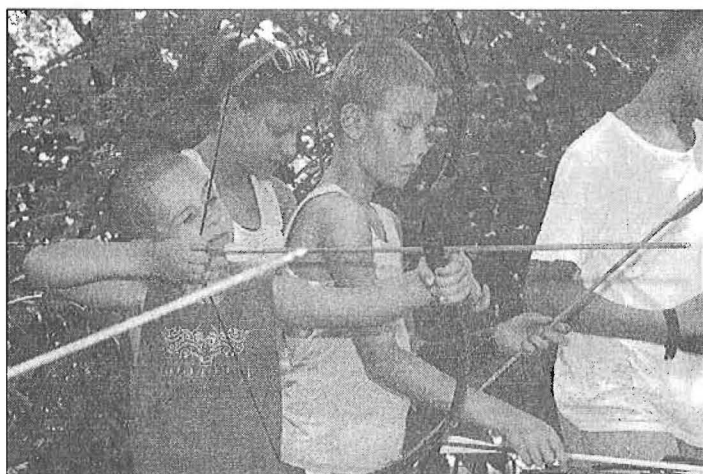
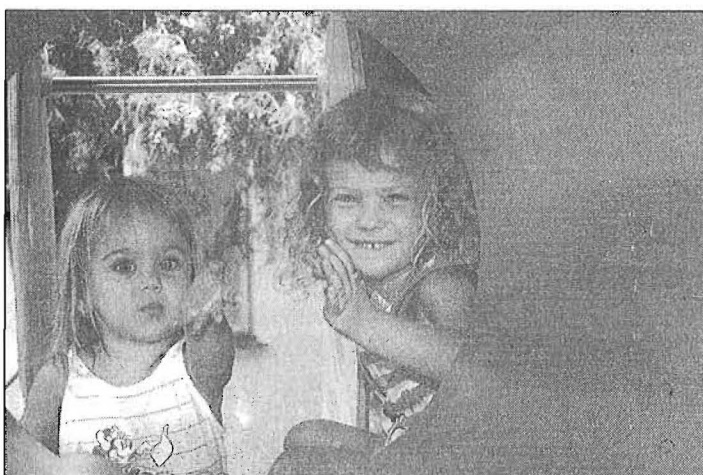
Negyedik napon az endrődi tájházat látogattuk meg, ahol a múzeumigazgató beszélt az itt elhelyezett tárgyak eredetéről és arról, hogy mire használták őket. Nagy élmény volt, hogy Barna Zsuzsikával peracet sütöttek a gyerekek a Szent Antal Zarándokház udvarán, melyet követett a kiállítások megtekintése: Kállai Ferenc Emlékiállítás, Holló László Művésztelep képei, valamint Czank Gábor plébános - Sváb népi vallásosság tárgyai című kiállítása.

Ebéd után a Szent Antal Kenyérsütőházzal ismerkedtünk, majd temetőlátogatás volt a következő program, ahol Dr. Szonda István megmutatta a több mint százéves sírokat, vagy talán még régebbieket is. Azután a gáton haladva a hajóállomás kikötőjét is megnéztük, majd a templomba rövid imára betértünk, utána pedig hazaindult a csapat.

Utolsó napot itt töltöttük Hunyán, sok-sok játék, íjászat, vetélkedő és focival zárult a nap. Nagyon tartalmas volt a tábor, egész héten mindenki megtalálta, ami neki a legjobban tetszett. Reméljük, jövőre is meg tudjuk szervezni.

Köszönjük támogatóinknak, az Önkormányzatnak, az Egyházmegyei Karitásznak, a Püspöki Hivatalnak, akik anyagilag támogatták a tábor, valamint önkénteseinknek, szülőknek, hitoktatóknak, és mindenkinek, akik segítettek, hogy a tábor létrejöheszen.

- Hanyecz Vencelné -

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Kreatív tábor a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskolában

Hasznos és kellemes hagyomány intézményünkben az, hogy a tanév befejeztével tanulóink számára kézműves tábort szervezünk. Idén ez június 22-étől június 26-áig tartott.

Minden nap háromféle foglalkozáson vehettek részt a gyerekek.

Az érdeklődő jelentkezőket életkoruk szerint osztottuk három csoportba, melyek forgószínpadszerűen váltották egymást minden nap.

A kézműveskedések alkalmával papír, fonál és gyöngy felhasználásával készítettek különböző használati és dísz tárgyakat a gyermekek.

Diákjaink az angol nyelvi foglalkozásokon vidám játékok keretében gyakorolták a tanév során megszerzett ismereteket, miközben új dalokat tanultak gitárkísérettel.

Az informatika foglalkozásokon prezentáció és önéletrajz készítésével és az internet biztonságos használatával ismerkedhettek a nebulók.

A lebonyolításban is és az anyagi forrása biztosításában is nagy segítséget jelentett iskolánk alapítványának támogatása.

Továbbképzés a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskolában

2015. június 19-én intézményünk pedagógusai tréninggel összekötött továbbképzésen vettek részt az iskola Hősök úti épületben. A 10 órás projekt a TÁMOP-4.1.2.B.2-13/1-2013-0008 sz. Mentor(h)áló 2.0 program keretein belül zajlott.

Témái:

- A tanulók és a pedagógusok tanulási stílusának, stratégiáinak megismerése.
- A pedagógusok tanulási stratégiájának feltérképezése.
- A tudásmegosztás módszereinek megismerése, a szervezeti tanulás lehetőségei.
- A reflektív gondolkodás szerepe a pedagógiai folyamatokban.
- Felkészülés a pedagógus-minősítésre, önértékelésre, tanfelügyeletre.

Tréningvezető: Szabó Gyözőné, pszichológus (mellékesen az Önértékelési kézikönyv egyik szerzője), aki mindannyiunk számára aktuális és hasznos, már a következő tanévben felhasználható ismereteket, stratégiákat közvetített, könnyen megérthető, és elsajátítható stílusban.

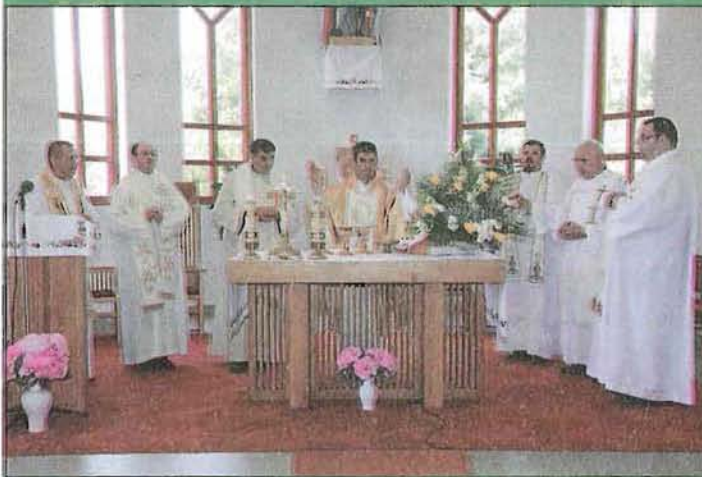
Tábor a Margarétákkal

Az Európai Grand Prix Versenyt Szegeden rendezte meg a Magyar Majorette Szövetség, ahol a gyomaendrődi Színfolt Csoport két arany érmet (Latyák Brigitta és Piroska Attila botos szőlő tánca) valamint a két negyedik helyezést az együttes Margaréta csoportja kapta: botos menet – és színpadi táncával. A mazzorettek alig lélegezhetek fel, ismét gyakorlás, edzés következett. A Színfolt Mazzolett Csoport immáron 4. alkalommal rendezte meg Hunya Jolán vezetésével az együttes junior és kadet korosztályának az intenzív felkészülést biztosító nyári mazzolett tábort. Az öt nap nagyon jó hangulatban, vidáman, ugyanakkor kemény tempóban zajlott, hiszen sok mindent kellett teljesíteniük, megtanulniuk az utánpótlás mazzolettnek. Az új tánc lépések elsajátítását és az új koreográfiái helyzetgyakorlatokat az együttes vezetője, Hunya Jolán tanárnő tanította, a bot – és zászló szertechnika bravúros kezelését Piroska Attila, a csoport senior táncosa mutatta be, míg a gimnasztikai és talajgyakorlat órákat: Gergely Orsolya tartotta, aki a lány tornász csapat vezetője. A hármas csoportokban való elosztás nagyon jó döntésnek bizonyult, így kicscsoportokban, körforgásban, mindenkire odafigyelve, személyre szabottan folyt a felkészülés. Természetesen beszélgetésre, fagyalatozásra és játékra is jutott idő. A tábor záró napján a nemrég átadott Vízi színpadon rövid bemutatóval kedveskedtek a mazzolett – táncos lányok. Köszönöm a mazzolett fegyelmességét, kitarító munkáját, a szülők támogatását! Az augusztus hónap fellépésekkel telik el, szeptembertől pedig már a 2015/2016-os versenyévek nézünk elébe, azt kell megtervezni.

Hunya Jolán, a Színfolt vezetője

Hunyai Szent László búcsú (június 27.)

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizesszobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Nyári ajánlataim:

- rovar- és gombaölő vegyszerek
- műtrágyák, növénytápok
- virágládák, cserepek, virágföldek
- öntözőszivattyúk, szórófejek
- öntözőtömlők, csatlakozók
- fűnyírók, sövényvágó ollók
- metszőollók, kéziszerszámok
- fóliák, műanyag hálók, kerítésdrótok
- műa. hordók, vödörök, záruk, lakatok
- szegek, csavarok, kapák, lapátok
- munkavédelmi bakancsok, kesztyűk
- festékárúk, ecsetek, hengerek
- purhabok, szilikonok, ragasztók
- állateledel, nyakörvek, pórázok

Várom vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 220 Ft

XXII. évfolyam 9. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat * **2015. szeptember**

A tartalomból:

Hegedűs Bence lapunk új főszerkesztője

3. Köszönjük, Laci atya!!

5. IN MEMORIAM
- Petrovskzi György ny. plébános

9. A tervezett KISRÉTI GYÓGYSZÁLLÓ
- és a becsapott endrődiek

13. Bella János kiállítására

17. Kápolnaszentelés Endrődön

17. Egyházközségi vacsora Hunyán

20. Augusztus 20-a Gyomaendrődön

Huszonkét év után...

Kedves Olvasók!

Bizonyára mindenki előtt ismert már, hogy ez év augusztus 4-től orosházi esperes-plébános lettem.

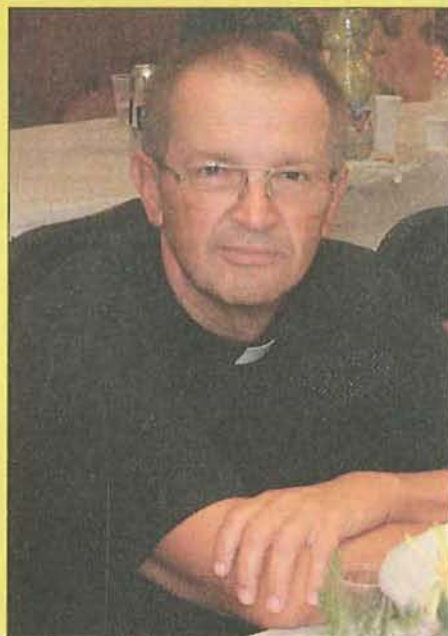
Igy szeretett Szülőföldemtől távolabb kerültem. Új feladatok, új emberek, új kihívások vártak és várnak rám. Új korszak kezdődött az életemben. Úgy érzem, hogy most már nem tudom feladatom ellátni, mert nincs igazán rálátásom Gyomaendrőd és Hunya életére, ezért miután elkészítettem az augusztusi számot, július végén megtartott szerkesztőségi ülésen lemondtam a főszerkesztői feladatkörrel. A technikai munkát (tördelés) ez év végéig vállaltam.

1994 októberében hoztuk létre Császár Ferencsel és Vaszkó Andrással lapunkat. Kezdetől fogva az újság szellemiségének, arculatának meghatározó személyisége voltam. Császár Ferenc és Császárné Gyuricza Éva halála után 2007-ben hivatalosan is átvettem a főszerkesztői feladatkört. Az internetes változatot is én szerkesztettem.

Huszonkét évi munka után nyugodt lélekkel adtam át a főszerkesztői feladatkört Hegedűs Bencének. Benne látom azt, aki tovább tudja biztosítani a lap szellemiségét, tartalmát. Mivel fiatal és energiával teli, bízom benne, hogy a megújulást is szolgálja majd. Igaz, hunyai, de a gyomaendrődi hagyományokat, személyiségeket is ismeri, kutatja a helyi történelmünket.

Megköszönöm a volt Szerkesztőtársaknak a sokévi közös lelkes munkát, együttműködést. Ezzel nem szoktunk dicsekedni, de most úgy érzem, eljött az ideje, és egyszer el kell mondanom: minden szerkesztőtárs ingyen, Gyomaendrőd és Hunya, valamint az Egyház iránt érzett szeretetből végezte feladatát. Az elhunyt alapítókat és szerkesztőtársakat pedig imáimba foglalom, legyen áldott az emlékük!

Utoljára hagytam, de mégis a legfőbb köszönetem a Kedves Olvasóknak szól. Köszönöm, hogy érdeklődtek lapunk

íránt, és előfizettek, vagy a boltokban, templomokban megvették évről évre újságunkat. Sok-sok levelet, E-mailt kaptam, ami nagyon jól esett: igazoltak az Olvasók, hogy nem hiába dolgoztunk. Jól esett tapasztalnom, hogy gyakran helytörténeti forrásanyaggá is váltak a régebbi lapszámok. Ezért az összes számot elhelyeztem az Interneten: www.varosunkujzag.hu.

Még egyszer köszönöm az elmúlt szép éveket az Olvasóknak. Köszönöm az endrődi, gyomai és hunyai híveknek és lakosoknak a szeretetüket és megbecsülésüket.

Mindenkit szívembe zártam. Orsházán itthon kell lennem, de Gyomaendrődön és Hunyán továbbra is otthon maradtam.

Kérem a Kedves Olvasókat, bízzanak az új főszerkesztőben és szeressék Hegedűs Bencét, és olvassák továbbra is a Városunk újságot.

Iványi László
leköszönt főszerkesztő,
orosházi esperes-plébános,
tb. kanonok

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Ismét az Erzsébet-táborban nyaraltunk Fonyódligeten

A gyomaendrői Kis Bálint Általános Iskola 90 diákja az idei nyáron is a Balaton partján vakációzott 2015. július 5-től 10-ig. A gyerekek felügyeletét az intézmény 10 pedagógusa látta el.

A fonyódligeti Erzsébet-tábort sok diákunk már ismerősként üdvözölte, hiszen közülük többen már harmadik alkalommal nyaraltak ebben a hatalmas méretű gyermektáborban, mely közvetlenül a Balaton partján fekszik. A tó közelsége nagyon fontos volt a forró nyári napokon, hiszen napon-ta két alkalommal is lubickolhattunk a kellemes hőmérsékletű vízben. Mindannyian élveztük a vízi kalandparkot, hiszen hatalmas csúszdáról lecsúszva csobbanhattunk a vízbe. Ezután pedig az evezést is kipróbálhattuk. A vízi vetélkedőn két tíz fős csapattal vettünk részt. A vízben kialakított akadálypályán sorversenyt szerveztek érdekes, néha nehezen megoldható feladatokkal. Az egyik csapatunk második, a másik csapatunk pedig harmadik helyezést ért el. Ismerős program volt a Fonyód-kvíz is: a rekkenő hőségben kisvonattal beutaztunk

Fonyódra, ahol a kikötőben kerestük meg a teszt kérdéseire a választ. Szerettünk volna részt venni a focibajnokságon és a tábori olimpián is, de a hőségriadó miatt ebben a turnusban ezeket nem tartották meg. Új tábori programként szerepelt azonban a televízióból ismert „Nagy vagy!” című játék, amelyben 20 fős csapatunk a sportos játékot megnyerve aranyérmert szerzett. Az utolsó előtti napon az időjárás elromlott, így az erősen hullámzó Balatonban nem tudtunk fürödni. A tábor vezetői azonban gondoskodtak a táborozók szórakoztatásáról: a délelőtti folyamán a gyerekek különböző ügyességi játékokat próbálhattak ki. A feladatok teljesítéséért kuponokat kaptak, amelyeket ajándékokra válthattak be. Az Erzsébet-vetélkedőt is ekkor tartották. Nagyon büszké vagyunk négy fős csapatunkra, akik első helyezettek lettek. A csapat tagjai: Almási Lili, Deli Boglárka, Gál Bence és Rák Dávid. Délután pedig a tábori Ki mit tud? c. programon vettünk részt, ahol többen is második helyezést értek el a fellépő diákjaink közül: Ladányi Sára (népdal), Ács Orsolya és Szilágyi Csilla (mazsorett) és a 7. c osztályosok (modern tánc). Az esti programok közül a legnépszerűbbnek a táncház és a diszkó bizonyult.

Az utolsó napon ismét napsütésre ébredtünk. De a fürdőzés helyett hazafelé készülődtünk, hiszen a szülők már izgatottan várták a táborozókat, akik közül sokan megfogadták: jövőre ismét az Erzsébet-táborban nyaralok!

Önnek joga van tudni...

A Képviselő-testület a nyári vakációt követően ismét fontos dolgokról döntött.

- Az igazságosabb közteherviselés volt a célja az adórendelet felülvizsgálatának, melynek során két változat közül választhattak a képviselők. Az 'A' változat szerint az adózók terhe kicsit több mint 10 millió forinttal csökkent volna, mely 12 adózót ért volna hátrányosan 5803-nak lett volna jó és 2430 adózó nem érezte volna hatását. A 'B' változat esetén csak 2 milliót kicsivel meghaladó összeggel csökkenne az adózók terhe ez hátrányosan érint 2104 adózót, előnyös 1260 adózónak és közömbös 4881 adózó számára. A képviselők az 'A' variáns mellett döntöttek. Megfontolás tárgya még a vállalkozási építményadó 300 Ft/m²-ről 150 Ft/m²-re való csökkentése, továbbá az eddig mentesített építmények Pl.: magtárak, raktárak adóalapba való bevonása. A képviselők többsége az alacsonyabb adócsökkentés, az építményadó felére csökkentése és az eddig mentesített építmények megadóztatása mellett döntött. A rendelettervezetet a következő ülésén tárgyalja testület.
- Szintén az adókkal foglalkoztak a második napirendi pont keretében. Sokan felfedezhetik a város honlapján, hogy sok helybéli adózó nem időben vagy egyáltalán nem teljesíti adófizetését. Ezért döntöttek úgy városunk képviselői, hogy egy végrehajtóval kötnek szerződést az elmaradt adók behajtására.
- Elfogadták a képviselők az önkormányzat és intézményei első féléves gazdálkodásáról szóló beszámolót. Változatlanul, mind az önkormányzatra, mind intézményeire a stabil gazdálkodás a jellemző tudhattuk meg a beszámolóból.
- Hamarosan bekövetkezik a kulturális terület átszervezése. Mondhatni külön lesznek kezelve Gyoma és Endrőd kulturális intézményei. Gyoma településrészen a Katona József Művelődési Ház, a tanósvény, a Körös Látogató Központ, a programiroda és a vízi színpad lesz egy egység, míg Endrődön a Népház, a Bárka, a két tájház és a Szent Antal zarándok- és sütőház alkot egységet. A könyvtár Gyomára kerül és ehhez az intézményhez tartozik még egy infópont, civil ház és tudásközpont. A Városi Képtár, a Rózsahegy Ház és a Tourinform külön egységeket képeznek. Ennek a sémának megfelelően kell kidolgozni a hivatalnak a következő testületi ülésre az új közművelődési koncepciót.
- Zárt ülésen tárgyalta a pénzügyi bizottság a Pájer strand vagyonelemeivel mi legyen a jövőben. A meghívóban ugyan nem volt jelezve, de a testület is zárt ülése tárgyalta ezt a fontos vagyoni témát.
- A 2014-2020 közötti uniós ciklusban nagy lehetőségünk van az önkormányzatoknak a fejlesztésre. A Terület- és Településfejlesztési Operatív program /TOP/ keretében nemcsak kész tervekkel, de projektötletekkel is lehet pályázni. Természetesen az előrehaladottabb előkészítés előny, tudhattuk meg az előterjesztésből. Amely projekteknél nincs még terv, el kell készíteni, határoztak a képviselők. A projektötletek között szerepelnek kerékpárút építések, az Ipari Park fejlesztése, bölcsőde, óvodafejlesztés és még egyebek.
- A TOP keretében kívánja megvalósítani az önkormányzat a belterületi vízrendezés IX. ütemét. Ez a beruházás megvalósulása esetén mind Endrődön mind Gyomán növelni fogja a biztonságot csapadékos időjárás esetén.
- A Bethlen Nyugdíjasok Közössége és a Bethlen Alapítvány kezdeményezéssel élt, hogy méltó módon ünnepelje a város Gyoma újratelepítésének 300. évfordulóját, melyre 2017-ben kerül sor.
- Eredményesen működik a Start Szociális Szövetkezet értesülhettünk az új elnök beszámolójából.
- A bejelentések előtti napirendi pont keretében tárgyalták a holtágak hasznosításának ügyét. Sok embert foglalkoztat ez a kérdés, úgy gyomaendrődi, mint vendégforgásokat egyaránt. A Csókási zugi, Hantos kerti, Fűzfás zugi, Rév zugi, Torzsási és Német zugi holtágak jövőbeni hasznosításáról kellene dönteni. A város valamely cége képes lenne erre a feladatra, de ez a Képviselő-testület veszteségesnek látja ezt a tevékenységet. Végül a bérbeadás mellett döntöttek. Valakinek biztos megéri.

Várfi András

Kedves Olvasó!

Iványi atya lemondása folytán újságunknak új főszerkesztőt kellett keresni. A szerkesztőbizottság július 31-én tartott gyűlésén - a Szent Imre Alapítvány javaslatára - a megjelent szerkesztők engem választottak főszerkesztővé. Ez a megbízatás ideiglenes természetű, november végéig tart. Az addig tartó időszak folyamán fog körvonalazódni az újság végleges sorsa. Addig is változatlan formában és tartalommal folytatjuk hivatásunkat, a keresztény-nemzeti gondolatok terjesztését.

Magamról annyit, hogy egyetemista hallgató vagyok, a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Karán tanulok agrármérnöknek. 2006 óta rendszeresen publikálok az újságban, 2012 óta pedig szerkesztőbizottsági tag vagyok. Elevenen él bennem Császár Ferenc, Császárné Gyuricza Éva és Vaszkó András lelke, Iványi László munkásságával teljes mértékben azonosulok.

Bízom benne, hogy naprakész, igazi lelki táplálékkal fogok tudni szolgálni a kedves Olvasóknak!

Hegedűs Bence
főszerkesztő

Köszönjük, Laci atya!

Mint bizonyára már sokan tudják, Iványi László hunyai plébánost püspöke augusztus elején orosházi esperesplébánossá nevezte ki. Ezzel a kinevezéssel harmincöt éves papi munkásságát jutalmazta meg egyháza.

Laci atya 1996-ban mint endrődi plébános kapott megbízást a hunyai plébánia oldallagos ellátására. A lehetőségekhez képest igyekezett mindenre kiterjedően szolgálni a mi közösségünket is. Az első években még senki sem tudta, milyen nagy dolgokat fog általa megvalósítani a Mennyei Atya. 1999-ben a belvíz következtében templomunk megsüllyedt, majd egy „jótékony” villámcsapás következtében le is égett. A tragikus helyzetben Atya erőt öntött belénk és egyből elkezdte az új templom építésének előkészítését. Kiváló szervezőképessége következtében 2000 végén már új templom magasodott a régi helyén. De itt nem állt meg: a templomépítésből maradt pénzből és egyéb források igénybevételével a régi, felvizesedett plébánia helyére is újat építtetett. Ezekkel a tettekkel a hunyai egyházközséget stabil alapokkal indította el az új évezred felé.

Minden helyi kezdeményezést felkarolt, ahol csak tudott, segített. Főlősleges most egyenként minden apróságot felsorolni, a lényeg, hogy egyházközségünk élete szépen haladt előre.

2012 nyarán egészségi állapota miatt felmentették az endrődi plébánia ellátása alól, és Hunyára költözött. Az elmúlt három év alatt még közelebbi kapcsolatba került a falu lakosságával, a helyieket öröm töltötte el, hogy saját papjuk van. Laci atya szintén jól érezte magát, Hunyát gyakran a „béke és nyugalom szigetének” nevezte.

Közben a nyugodt körülmények, valamint akaratának és kitartásának köszönhetően egészsége egyre jobb lett, problémái nagyban csökkentek. Az utóbbi időben, aki csak ránézett, egy szinte teljesen fitt és egészséges embert láthatott. A gyógyulás előljárói figyelmét sem kerülhette el, így újra nagy munkára hívták.

Kedves Laci atya! Hálás szívvel emlékezünk tizenkilenc éves munkádra, a sok-sok közös élményre. Orosházi kinevezéseddel bőséges munkateret kaptál, kívánjuk, hogy minél több lelket vezess Krisztushoz! Isten áldjon további utadon!

A hunyai egyházközség nevében:

Hegedűs Bence

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Sajtóközlemény

TANYÁS TÉRSÉGBEN ÉLŐ GYERMEKEK TANODAPROGRAM ZÁRÁSA GYOMAENDRÖDÖN

Befejezéséhez érkezett az Új Széchenyi Terv Társadalmi Megújulás Operatív Program támogatási rendszeréhez benyújtott „Holdudvar Tanoda létrehozása Gyomaendrődön, a város tanyagondnoki körzeteiben élő hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai lemorzsolódásának megelőzésére, csökkentésére.” című, TÁMOP-3.3.9.C-12-2012- 0118 jelű pályázat megvalósítási időszaka.

A pályázati program kedvezményezettje a Jelen és a Jövő Gyermekeiért Alapítvány volt.

Tanodánk célcsoportját a Gyomaendrődi tanyás térség 6-16 éves 40 tanulója alkotta, önként jelentkezés alapján. Programtervünket arra alapoztuk, hogy az ember fontos feladata, hogy önmagát megismerje, s ezt más emberekhez viszonyítva, különféle közösségekben teheti meg. Negyedéves témákhoz, (önismeret, család, barátok, iskolai, ill. munkahelyi környezet, származás, nemzet, nemzetállam, a Földbolygó mint felelősség) rendeltük ezért a tanoda program tevékenységét.

Programjaink során kirándulásokat szerveztünk helyben, (pl. Csudabálára), s a városon kívülre. (Szarvas, Ópusztaszer, Jakabszállás, Budapest Parlament, Kiskun Múzeum), közösen ünnepeltünk (Roma nap, Német kisebbségi nap, Mikulásünnepség, Honismereti rendezvény, március 15-e), tematikus táborokat valósítottunk meg (ön- és társismeret, történelem-honismeret, ökológia-tájsismeret témákban), megismerkedtünk különféle szakmák és társadalmi szerepek nehézségeivel, illetve szépségeivel. (Vízű, Idősek Otthona, Mercedes gyár).

Az elmúlt két év során tanultunk verseket, meséket, dalokat, moziban voltunk és zenei koncertet néztünk, játszottunk drámajátékokat, rajzoltunk, festettünk, főztünk, azaz alkottunk, s meg tanultuk értékelni mások alkotásait. Konfliktusokat oldottunk meg, kudarcokat dolgoztunk fel és sikereink is voltak. Dühöngtünk, sírtunk, neveltünk, szerettünk. Egyszóval tanultuk az ÉLETET.

Inspiratív, sikerekben és élményekben gazdag időszakot tudhatunk magunk mögött, mely reményeink szerint nem ér véget a programzárással. Erre, esélyünk van a Türr István Képzési és Kutatási Intézet Támogatásának, s az új pályázati kiírásoknak köszönhetően!

További információkért, képekért kérjük, keresse fel honlapunkat!

<http://jelenesajovogyermekei.webnode.hu/holdudvar-tanoda>

Jelen és a Jövő Gyermekeiért Alapítvány

Sajtóközlemény

NEVELŐSZÜLŐNÉL ÉLŐ GYERMEKEK TANODAPROGRAM ZÁRÁSA DÉVAVÁNYÁN

Befejezéséhez érkezett az Új Széchenyi Terv Társadalmi Megújulás Operatív Program támogatási rendszeréhez benyújtott „Mese-csere Tanoda létrehozása Dévaványán, a településen élő, nevelőszülői hálózatban nevelkedő intézeti és állami nevelt gyermekek iskolai lemorzsolódásának csökkentésére” című, TÁMOP-3.3.9.C-12-2012-0088 jelű pályázat megvalósítási időszaka. A pályázati program kedvezményezettje a gyomaendrődi székhelyű Jelen és a Jövő Gyermekeiért Alapítvány volt.

A program célja elsősorban a gyermekek érzelmi intelligenciájának, empatikus képességének fejlesztése volt, s ennek érdekében programjainkat a különféle ünnepek (személyes, családi, állami, társadalmi, egyházi) és világnapok köré szerveztük. Ennek keretét a havonta egy két alkalommal hétvégéken megtartott egész napos műhelyfoglalkozások, és ünneplések adták, melyen kiscsoportokban, különféle tevékenységek során (kézművesség, vers és daltanulás, mozgás, főzés, stb.) ismerkedhettek az ünnepek szerepével, szellemi és formai szerkezetével.

A mese- csere megtörtént. A tanulók rengeteg ismeretre, tudásra és tapasztalatra tettek szert, többek között a pedagógusok munkáját segítő idős önkéntes hölgyek, a „mamák” jóvoltából. Köszönjük nekik, hogy közös ünnepeink során ők voltak a gyerekek nagymamája. Kirándulásainkat és a táborainkat is az ünnepek jegyében szerveztük. Az iskolai előrehaladás érdekében fejlesztő foglalkozásokat biztosítottunk reál, humán, nyelv és számítástechnika képességterületeken. Minden tanuló tanulmányi sikerességét mentortanár segítette.

S ami a legfontosabb, fő célkitűzésünknek megfelelően a két év alatt erős érzelmi kötődések alakultak ki gyermekek és gyermekek, gyermekek és idősek, gyermekek és pedagógusok között. Érzelmekben és élményekben gazdag két év áll tehát mögöttünk, amely azonban nem ér véget a programzárással. A Türr István Képző és Kutató Intézet támogatásával az átmeneti időszakban is folytatjuk a programjainkat, és bízunk az új pályázati lehetőségekben!

További információkért, képekért kérjük, keresse fel honlapunkat!

<http://jelenesajovogyermekei.webnode.hu/mese-csere-tanoda>

Jelen és a Jövő Gyermekeiért Alapítvány

Felhívás

2015. szeptember 19-én, szombaton fél 10 órakor Endrődön a Szent Imre Katolikus Templomban lesz a 7 iskola (Décspáskumi, Ugari, Polyákalmi, 4 öregszőlői - Tímár-csáki, Szent Imre) hagyományos miséje!

Tisztelettel: Pésó Béláné ny. t.

Hirdetés

Vásártéri ltp.-en 1 szobás földszinti lakás ELADÓ! Ár meg- egyezés szerint! Érdeklődni: 06-20/376-4567

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsól
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöli
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövől!

Tímár Máté

Petrovszki György

ny plébános
(1929-2015)

1929. március 25-én, Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén egy újszülött fiúgyermek sírása töltötte be a kétsopronyi tanyavilág csendjét. Ez a kisfiú Petrovszki György és Laurinyecz Katalin gyermeke volt, aki a keresztségben édesapja után a György nevet kapta. A család szlovák származású volt, így a kis György anyanyelve is a szlovák volt, magyarul csak nyolcéves korában tanult meg. A szlovák gyökerek

egész életében meghatározóak voltak számára.

Az elemi és a középiskola elvégzése után Isten hívásának eleget téve a szegedi szemináriumba felvételizett, ahol 1950 szeptemberében megkezdte teológiai tanulmányait. A papi hivatás minden korban áldozatvállalást követel, de ebben az időszakban különösen nagy áldozatot kellett meghoznia annak, aki ezen az úton elindult. A szegedi szemináriumban olyan papok és szerzetesek nevelték a fiatalokat, akik ebben az egyházat elnyomó rendszerben is élen jártak az áldozathozatalban, így lelkületük a kispapokat, így György atyát is átjárta. Tanulmányai végeztével 1954. június 12-én pappá szentelték Szegeden.

Papi szolgálatát megkezdve 1954 és 1966 között káplánként működött Mezőkövácsházán, Nagykamaráson, Csorváson, Derecskén és Gyomán. Ezeken a helyeken megfigyelhetjük a különböző vidékeken működő egyházközségek életét és széleskörű tapasztalatokra tett szert.

1966-ban furtai plébánossá nevezték ki. Innen püspöke 1978-ban Gyomára küldte, ahol 12 éven át volt igazi lelki atyja a gyomai híveknek, akik ma is szeretettel gondolnak egykori plébánosukra. 1990-ben kondorosi plébános lesz, és a hunyai plébánia öicdallagos ellátásával is megbízzák. Azt akarta, hogy a hunyaiak is érezzék, hogy van papjuk, ezért a két plébánia együttes vezetését a következőképp oldotta meg: ébéd után Kondorosról átment Hunyára, ahol a nap többi részét eltöltötte, este misézett, ott aludt, másnap reggel ismét misézett, majd délután visszament Kondorosra, ahol ugyanilyen rendszerint maradt másnap délutánig, és kezdődött minden előről. Ez a módszer nagy áldozatot követelt, de számára a szolgálat volt a legfontosabb, így örömmel vállalta a sok fáradtságot. Az egész egyházmegyében nem akadt másik pap aki ilyen nagyszerűen oldotta volna meg a helyzetet. 1996-ban felmentették a hunyai plébánia ellátása alól, így teljes erővel a kondorosi szolgálatra koncentrálnak.

A kondorosi hívek nagyon tisztelték és szerették, hisz látták és érezték, hogy mély hittel és teljes odaadással végzi munkáját. Tudták például mikor ment beteghez, mert komoly

arca elárulta, hogy nagy dolgot tart magánál. Az itteni évek alatt közel volt szülőföldjéhez és a Békéscsaba környéki szlovák-sághoz. Még szeminarista korában egyszer engedélyt kért és kapott, hogy egyik próba szentbeszédét szlovák nyelven mondhasssa el. A többi szeminarista nem sokat értett ebből, de azt megértették, hogy György atya nagyon fontosnak tartja a hívek anyanyelven történő lelki gondozását. Ennek szellemében havonta szlovák szentmisét tartott a békéscsabai templomban, ahol szlovák és magyar nyelven gyóntatott is. Minden ilyen alkalommal hosszú sorok kígyóztak a gyóntatószék előtt.

Az évek során testi ereje egyre fogyott, minek következtében 2010-ben nyugalomba vonult, és ezt követően az újkígyósi Szent Erzsébet Szeretetotthonban élt.

Hosszú szenvedés után, 2015. augusztus 9-én, este nyolc órakor magához szólította az Isteni Mester, akit egész életében hűségesen szolgált.

Gyuri atya egy csendes, szerény ember volt, de ugyanakkor szavainak súlya volt, véleményét röviden és frappánsan tudta megfogalmazni. Egyénisége mindenkiből szimpátiát váltott ki. Olyan pásztor volt, aki nem félt áldozatot hozni juháért, sokakat vezetett Jézushoz. Szolgálatát jutalmazza meg az Úr az örök élettel!

Hegedűs Bence

Ft. Petrovszki György
ny plébános
1929 - 2015
R.I.P.

Szent István-nap Gyomaendrődön

Augusztus 20-a államalapításunk ünnepe. Szent István királyunk ezen a napon helyezte Magyarországot Szűz Mária oltalmába. Városunk a szent ünnepünket sajátos programokkal tette emlékezetessé. 15 órakor a Polgármesteri Hivatal parkjában avatták fel a gyomaendrődi vitézek kopjafáját. A zord idő miatt az ünnepi megemlékezés a Hivatal előterében volt. Toldi Balázs polgármester köszöntője után vitéz, lovag Fügedi Gábor székkapitány, a Szent György Lovagrend priorja, az emlékmű alkotója bemutatta a kopjafa szimbólumait és elismerését fejezte ki Gyomaendrőd városának és a Vitézi Rendnek, hogy ezen a településen is felállíthatták a hős vitézek emlékművét. Vitéz, lovag Kiss Sándor alhadnagy rövid történeti áttekintést adott beszédében a magya vitézi rendről. Az emlékművet vitéz, lovag Fügedi Gábor székkapitány és Toldi Balázs polgármester leplezték le.

A városi augusztus 20-ai ünnepség a református templomban volt, ahol Toldi Balázs polgármester köszöntötte az ünnepésre összegyűlt gyomaendrődieket. Dr. Lovas Kiss Antal egyetemi docens ünnepi szónoklatában Szent István nemzetmegtartó szellemiségéről, az ünnep jelentéstartalmának folyamatos változásáról és mai üzenetéről szólt. Papp Tibor református lelkész és Seben Glória evangélikus lelkész megáldották az ünnepiő közönséget, majd Hüse József római katolikus plébános megszentelte az „új kenyereket”.

Képek a 20. oldalon!

Katolikus oldal

SZEPTEMBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap 9 órakor nagymise, hétköznapokon reggel fél 8-kor szentmise, szombaton este 18 órakor vecsernye és előesti mise, a hónap első és harmadik hétfőjén este 18 órakor Szentségimádás.

Gyoma

Szerdánként este 17 órakor mise, vasárnap este 18 órakor nagymise. A hónap harmadik hétfőjén este 17 órakor Szentségimádás.

Hunya

Vasárnap 11 órakor nagymise, hétköznapokon (a vasárnapi hirdetés szerint) 17 órakor szentmise.

Kisboldogasszony ünnepére

Mária születésének emlékét ünnepeljük ma, aki az asszonyi nem mindenik osztályának legszebb, legtisztább példaképe lesz mindörökké. Ő szülte Jézust, ki Krisztusnak hívattatik, Ő tehát minden anyák között a legszerencsésebbik volt, de egyszersmind a legszentebbiknek is kellett lennie, hogy az Istenfiát szülhesse. Ő az evangélium szerint Szent Józseffel házasságban élt, és minden hitestársak között leghívebb, legengedékenyebb, legtökéletesebb volt. Ő fiút szült, de férfiú nélkül, a Szentléleknek ereje által, és így a legtisztább, legszeplőtelenebb szüzességnek is példája. - De a boldogságos Szűznek ezen háromféle osztályú hivatása, úgymint szűz, feleség s anyáé, minden nőszemélynek is rendeltetése: mindnyájan arra születtek, hogy legyenek szűzek a bűnnek árnyékát is kerülve, míg nem a házasság szentsége által hű feleségekké s jó anyáká válhatnak. A szűzi állapot tehát mindannyiuké. Különösen az asszonyi nemnek van ma tisztelet napja, mert ma született ezen nemnek ekessége és tisztessége; minélfogva minden keresztény szűz, feleség és anya nagyobbra fogja becsülni ma állapotának méltóságát és fontosságát, s arra határozza magát, hogy azon osztálynak amelyben van becsületet szerezzen, és a Boldogságos Szűzhöz hasonlítson.

A szemérmesség azon mag, melyből a szűziesség, és az egész női méltóság ékes fájának kikelnie s növekednie kell... Mit kell már most önmagadnak tenned? Minden fölött becsülnöd és őrizned kell a szemérmességnek mennyei érzését... Szentnek kell neked lenned, szentnek testedben és lelkedben; odavész az érzelék tisztaságával a lélek tisztasága is; aki füleit és szemeit nem őrzi, az szívet sem oltalmazhatja meg! Fuss, fuss minden árnyéktól, minden szótól, mindentől, ami nem egyszerű és nem tiszta... Így a világból kellene kifutnom! - fogod talán mondani. Igenis a világból, de csak onnan, ahol az nem tiszta, fuss az atyai házhoz, az anyának oltalma alá, a munkához, a te ártatlan foglalatosságodhoz!

A házassági hűség úgy, mint a szemérmesség szent kötelesség a férfiakra nézve, asszonyoknál az azonban ez olyan tulajdon, minővel az Isten már természetüket felékesítette... a keresztény nőnek sokkal többnek kell lennie, mint csupán férjéhez hűnek. Ő férjével van összekötve, mintha mindketten csak egy személy lennének, és

SZEPTEMBERI ÜNNEPEK

3. csütörtök	Nagy Szent Gergely pápa és egyháztanító
6. vasárnap	Évközi 23. vasárnap
7. hétfő	Szent Márk, István, Menyhért áldozópapok, kassai vértanúk
8. kedd	Szűz Mária születése (Kisboldogasszony)
12. szombat	Szűz Mária szent neve
13. vasárnap	Évközi 24. vasárnap
14. hétfő	A Szent Kereszt felmagasztalása
15. kedd	A fájdalmas Szűzanya
16. szerda	Szent Kornél pápa és Szent Ciprián püspök vértanúk
20. vasárnap	Évközi 25. vasárnap
21. hétfő	Szent Máté apostol és evangélista
23. szerda	Pietrelcinai Szent Pio szerzetes és áldozópap
24. csütörtök	Szent Gellért püspök és vértanú, egyházmegyénk védőszentje
27. vasárnap	Évközi 26. vasárnap
29. kedd	Szent Mihály, Szent Gábor és Szent Rafael főangyalok
30. szerda	Szent Jeromos áldozópap és egyháztanító

ezen kötés tiszteletre méltó, mert Isten rendeléséből származik. Van pedig ezernyi alkalmja Istentől nyert jeles tehetségeinek és ajándékainak felhasználására; ő a háztartás körüli sokféle kellemetlenségtől férjét megkímélheti, béketűréssel intézkedvén hivatásához képest; neki kötelessége férjének szeszélyeit engedékenyül eltűrni, és haragját nyájassággal lefegyverezni; neki kötelessége rendben tartani a házat, a jóllétet nevelni, férjének életét és munkáját könnyebbé és kellemesebbé tenni; mennyit kell e mellett magától megtagadnia, mennyi örömről lemondania, mennyi keserűt ízlelnie! De azért koronája Ő, megbecsülhetetlen kincse a maga férjének, azért olyan fönséges az ő dicsérete még a Szentírásban is, azért áll mindenütt akkora tiszteletben, és semmi sem érhet fel a becsületen házi asszonynak nevezetével...

A keresztény háztartásnál, házassági áldásnak, Isten ajándékának tartattak mindig a gyermekek. Ezen áldás az anyákra bízott főképpen, ők készítik a boldog jövődbe vezető utat; amire türelem kell és szelídség, sok áldozat és nélkülözés. Bizonyára sokat kell tűrnie és szenvednie, hogy a gyermeket egészségben és isteni félelemben nevelje; hanem adott is az Isten az anyai szívnek gyermeke iránti kiapadhatatlan erős szeretetet; és ilyen anyai szeretethez, milyennél nem lehet nagyobbat találni a világon, hasonlította a maga mi bűnösök iránt való szeretetét is. Az anyát inteni, hogy gyermekét szeresse, éppen annyit tenne, mint evésre, alvásra vagy lélegzésre emlékeztetni, Istentől adatott neki az, természetes és szükségképpen való tulajdona az; hanem annak használása és alkalmazása különböző, mint ez az Istennek más ajándékaival is történni szokott. Az anyát arra figyelmeztetni hogy gyermekét okosan és keresztény módon szeresse, korántsem felesleges... A szeretet vak, nagyobbára azonban egy sem annyira vak, mint az anyai szeretet. Nyissátok fel szemeiteket, vigyázatok jól azon áldásra, melyet gyermeketekben adott az Isten!

Forrás: Katolikus Lelkipásztor- Szent beszédek gyűjteménye. 1875, szerk. Zádori ev. János, 360-369. old. Kisasszony napjára - Hortig után, átszerkesztett részlet

Közreadta: Hegedűs Bence

Szentelek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

Szenteink azoknak a sorába tartozik, akik nem hazánk földjén látták meg a napvilágot, de életük, működésük és haláluk ide kapcsolja őket. Veience volt szülőföldje. Ot éves volt, amikor szülei – apját Sagredo Gellertnek hívták – átvették vele a Szent Márk székesegyházzal átellenben lévő San Georgio (Szent György) szigetére. Úgy látszott ugyanis, hogy György nevű kisfiuk nem marad életben. Fogadalmat tettek, hogy ha a gyermek a sziget bencés monostora tagjainak imáira meggyógyul, Istennek szentelik életét és mindjárt a monostorban hagyják. A gyermek felgyógyult és ott is maradt, bevezetvén Szent Benedek rend lelki életébe. 15 éves lehetett,

amikor édesapja szentföldi zarándoklatra indult, Jézus iránti szeretetből. Elérték Palesztinát, ahol rablók támadták meg és meghalt.

Az ő emlékére vette föl az ifjú György a Gellért nevet. Nem sokkal később édesanyját is elveszítette.

Huszonöt éves korában rendtársai őt tették meg a monostor perjelévé, majd Bolognába küldik tanítani. 32 évesen tér vissza a Szent György-szigeti monostorba, ahol apátnak választják meg.

Talán édesapja emléke, vagy hithirdetés vágya arra készteti, hogy három év múltán lemond apáti tisztjéről, és a Szentföldre indul. 1015. február vége felé szál hajóra két társával. De a vihar miatt az Isztria szigete felé sodródtak és a Porenzo melletti Szent András-sziget bencés monostorában találnak menedéket. A több hétre elhúzódó kényszerpihenő közben az ott tartózkodó Gaudentius pannonhalmi apát szerette volna őt megnyerni a magyarországi kolostoralapítási tervének. Gellért azaz a nem titkolt szándékkal engedett az unszolásnak, hogy Magyarországon keresztül könnyebben eljuthat a Szentföldre. Átkelvén a part menti hegyláncokon, majd a Dráván, 1015. május 3-án érkezett Pécsre, Mór püspökhöz. Vele és Asztrik pécsváradi apáttal oman Székesfehérvárra, István királyhoz mennek.

Nagyboldogasszony napján járul a király elé, majd ő lesz Imre herceg nevelője. Nyolcéves volt ekkor Imre herceg, és szenteink hét évig volt mellette az esztergomi királyi palotában. Tanítványának életszentsége tanúsítja, hogy nevelő, oktató munkája eredményes volt.

Ezt követték a bakonybéli remeteség évei. A monostor melletti erdei kunyhóban tudott leginkább elmélkedni és dolgozni. Ekkor írta Szentírás magyarázó munkáit, ezekből az egyik főn maradt,

benne Dániel próféta könyvének néhány sorát magyarázza.

A bakonybéli csendből a király hívatta, hogy rábízta a Marosmenti egyházmegye szervezését. 1030-ban csanádi püspök lett.

Gellért az egyházszervezést azzal kezdte, hogy felosztotta az egyházmegye területét 7 főesperességre, s ezek élére a magával hozott papok közül azokat állította, akik tudtak magyarul. Majd a pápi utánpótlás biztosítására kaptalan iskolát szervezett és templomokat épített. köztük a székesegyházat. Térítette a pogányokat, szembezállt a zsarnoki túlkapásokkal, tanácsaival az ország ügyeit segítette.

1046. szeptember 24-én, a pogány-lázadás alkalmával Budán Bőd (egri) és Besztréd (nyitrai) püspöktársaival együtt a nitért kegyetlen halált szenvedve elnyerte a vértanúság koronáját. Kiráncigálták Gellértet a szekérből, hozzákötötték egy kordéhoz és a Kelenhegy (Gellérthegy) szikláiról a mélybe taszították. Holttestét a pesti Boldogasszony-templomban temették el. Később maradványait átszállították Csanádra. Szentté avatása Szent László királysága idején történt 1083. július 26-án Csanádon.

A legenda szerint Gellért hazánkba érkezve Székesfehérvárott augusztus 15-én, a „Napba öltözött asszonyról” beszélt. Remeteségében barátságot kötött az állatokkal. Megjósolta a király halálát, a pogánylázadást, saját vértanúságát. Szent Gellért a Szeged-Csanádi Egyházmegye védőszentje. Szegeden a fogadalmi templomban őrzik a muranoi bencés kolostorból származó Gellért-ereklyét. Öltözete az ábrázolásokon általában püspöki díszben fején infulával, kezében pásztorbottal.

(Szentelek élete)

ELHUNYT PASKAI LÁSZLÓ BÍBOROS

Augusztus 17-én, életének 89-ik évében elhunyt Paskai László bíboros, nyugalmazott esztergom-budapesti érsek.

Paskai bíboros 1987 és 2002 között állt a magyar egyház élén. Érseksége alatt több nagy jelentőségű esemény történt: 1990-ben megújult a magyar-vatikáni diplomáciai kapcsolat, 1991-ben meghívására Szent II. János Pál pápa hazánkba látogatott. Ugyanebben az évben hazahozatta Isten Szolgája, Mindszenty József bíboros romlatlan testét, 1994-ben elindította boldoggy avatási eljárását. Számos egyházmegyei és országos egyházi ünnepség előmozdítója volt. 75. életévének betöltését követően 2002-ben lemondott az esztergomi érsekségről, majd nyugdíjba vonult.

Paskai bíboros olyan időszakban állt a magyar egyház élén, amikor jelentős változások történtek az ország és az egyház életében. A hitet és a teológiát nagyon komolyan vette, kedves és közvetlen ember volt, alázattal fogadta a kritikákat, az igazságtalan támadásokat szeretettel viselte. Az örök világosság fényeskedjék neki!

Hegedűs Bence

GYOMAENDRÖDI KRÓNICA - Civil sarok -

Szabó Erna

Endrödi születésű irgalmas nővér korának kiemelkedő egyénisége, kórházi főnövére volt. Nevét még Babits Mihály költő is megemlíti írásában.

Százhárom éve született, július 28-án volt temetésének harmincketedik évfordulója.

Mivel Endröd szülőtte, az évforduló alkalmából emlékezve rá ismertettük Osvai László dr. pár évvel ezelőtti írását, melyben részletesen bemutatja Erna nővér életét, munkásságát.

„Ki is volt Szabó Erna?

Nevével először Babits Mihály feljegyzéseiben találkoztam. Babitsék 1924-ben vásárolták meg Esztergomban az előhegyi házat, és nyaranta rendszeresen hosszabb időszakokat töltöttek el itt.

A költő betegségének súlyosbodása idején nem csak orvosi ellátást, hanem állandó ápolást is igényelt.

A „Beszélgető füzetek”-ben Babits név szerint is említi nővéreket: „Erna, Centula, Fidelis és Walfrida”.

Szabó Erna rendi főnöknő - aki 1936-ban két éves betegápolói képzést adó iskolát indított be - különösen kötődött a súlyos beteg költőhöz, aki ragaszkodott hozzá, és nagyon sajnálta, amikor az kénytelen volt az ápolási feladatait másra átruházni.

„Ha Erna nem maradhat, muszáj valakivel helyettesíteni. Velem egész nap van munka”.

Szabó Erna 1912. március 4-én született Endrődön. A tanári képesítés elnyerése után 1929. szeptember 3-án Esztergomban lépett be a Sztármári Irgalmas Rendbe. 1933. augusztus 3-án tett fogadalmat. Rövid ideig volt óraadó tanár Sátoraljaújhelyen, majd ápolónő a budapesti Szent István Kórházban. Később főnöknő az esztergomi Kolos és a budapesti MABI Kórházban.

Az esztergomi ápolónői oktatást szervező munkáját azzal kezdte, hogy 3 nővért hozott Szegedről. (Leona Doloris, Redenda, Mehtilis)

Az esztergomi orvosok segítségével, így indította be az oktatást.

1944-ben az Erna nővér által szervezett iskola utolsó osztályának előadásai még a Kolos Kórház kápolnájában voltak, de a képezítőre már a pincékben került sor.

1948-ban, amikor a XXIII. törvényt elfogadták és az iskolák államosítására sor került, hazánkban 753 közösségben 10 432 szerzetes működött különböző beosztásban. 223 férfi rendházakban 2268 szerzete, 530 női rendházban 8163 kedvesnővér.

1950. május 15-én rendőrök és civilek vették körül a Kolos Kórházat. Senkit sem engedtek, se ki, se be. A délelőtti folyamán Erna nővéreknek össze kellett csomagolni. Csak azok maradhattak munkahelyükön, akik hajlandók voltak kilépni a rendből. Ilyen nővér nem akadt! Délután jött értük a teherautó és a zárdába vitte őket.

1950. szeptember 15-én Patonay János igazgatóhelyettes írta alá azt a jelentést, mely így kezdődött:

„Fenti számra hivatkozással jelentem, hogy a vezetésem alatt álló intézetnél volt rendi ápolónő alkalmazva nincs”!

Az állam 600 épületet vett el. A rendházak

elhagyására kényszerült nagyon sok szerzetes és szerzetesnő.

Tárgyalások indultak és ezek eredményeként 5 rendházat jelölt ki az állam 440 személy részére.

Az egzisztenciális bizonytalanságba zuhanó szerzetesrendi tagok megsegítésére természetesen az egyház is erőfeszítéseket tett. A Püspöki Kar létrehozta a Római Katolikus Egyházi Kegydíjasok és Betegség Szeretetszolgálatát, mely ma Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat néven működik.

A Szeretetszolgálat kezdte működtetni az 50-es évek elejétől azt a „hálózatot”, mely otthon teremtett az ország különböző területein a munkaképtelen, beteg, rászorultaknak.

Szabó Erna 1950-től ott volt a szervezők között. Az ő elgondolása nyomán jött létre az Ostya és Templomellátó, a Szolidaritás Ipari Szövetkezet szerzetesek részére. Tevékenyen részt vett az Országos Papi Otthon megszervezésében és beindításában.

Az otthonok lakói csak azt látták, hogy van fedél a fejük felett, van élelmük, gondozást kapnak, de e mögött Szabó Erna fáradhatatlan munkálkodása állt.

Nem véletlen írta Lékai László biboros Erna nővér halálakor a részvényt nyilvánító levelében:

„Erna nővér elválaszthatatlanul összeforrt a Szeretetszolgálattal: létrejött, fejlődése, jelen kibontakozása nála nélkül el sem képzelhető. A szeme mindenholra figyelte, a szíve mindenfelé megdobbant. S utána követte a felismerést az alkotó tettek sorozata. Jelenléte, elgondolásai, töretlen útkeresése a Püspöki Karnak is hatékony segítséget jelentett.”

Szabó Erna életét két nagy egyéniség befolyásolta, irányította: Szent Pál és Teilhard de Chardiné.

„Szent Pál egyénisége nagyon megragadott. Tudatossága, teljes elszántsága, hallatlan lelkesedése, türeklépessége, egész életének odaadása annak, azért amit jönnek ismert, de amellel melegt szíve és szeretete azok iránt, akiket megnyert Krisztusnak. Annyi melegség, szeretet, aggodás árad minden sorából!”

Teilhard de Chardin minden Magyarországon elérhető művét megszerezte és szíve-

sen olvasta:

„Teilhard de Chardinnal már lassan 32 éve barátkozom. Gondolatjárását, „ismerem”, már amennyire az én képességeim ismerhetik. Ő is a legnátalmasabb energiának a szeretetet tartja. Megfogott lendülete, energiája, tüze, lelkesedése, örök újrakezdése, hite!”

Önmagát így jellemezte:

„Én egy olyan stílust vittem, ami kereste a kiegyenlítést, az áthidalást és kerültem a töréseket. Békeszerető ember voltam és vagyok. Csak nagyon lényeges dolgokban vittem törésre a dolgokat.”

Késői méltatói pedig így nyilatkoztak:

„Energikus egyénisége, derűs határozottsága intelligenciával, tárgyalókészséggel, alázatos szeretettel együtt jelentkezett! Hazánk katolikus egyháztörténelmének XX. századi nagyjai között életműve és egyénisége kiemelkedő helyet foglal el, Istenért és emberekért szolgáló szerzetesnővérek között pedig páratlanul első!”

Mély vallásosság és hit jellemezte. 2 évvel halála előtt írta:

„Uram, amint múltak éveim és napjaim, egyre inkább feltör bennem a kérdés: mi lesz ezután, hogyan tovább, ha ki kell állni a mozgalmas életből? Sokszor elcsüggeszt, félelemmel tölt el, mert távlat nélkülinek látom, de csak pillanatokig, mert hitem mondja, sőt értelemem is, hogy a halállal nem fejeződik be az élet. De nagyon igaz, hogy Isten országa a „szent bizonytalanság” országa. Mindig újra és újra, nap mint nap el kell mélyülnöm, le kell szállnom lelkem legbelsejébe, hogy Veled találkozzam, egyesülve megélejem azt a pillanatnyi öröklételet, amely teljes valóságában a halál után bontakozik ki, válik valóra!”

Sokan köszöntötték 70. születésnapján 1982. március 4-én. Naplójába ekkor már többször került hasonló bejegyzés: „Sokszor elfáradok nagyon!”

Az utolsó bejegyzésre - két nappal kórházba kerülése előtt - 1983. május 29-én került sor.

„Uram! A gyermekekkel való kapcsolatodban és tanításodban talán az a legfontosabb, hogy olyan bizalommal forduljak Hozzád, mint a gyermek anyjához. Beteg vagyok! Néha érzem, néha nem, de teljes szívemből átadom magam Neked! Rád bízom magam! DE nemcsak magam, hanem mindent, amit Te rám bízál. A Szeretetszolgálat minden jelenlegi és jövő gondját. A Te ügyed, eddig én sáfarkódtam veled és érte!”

1983. július 20-án hunyt el. 8 nap múlva szerzetesnővérei mellé temették el Verőcema-roson.

Testamentumaként is felfogható 1981. január 26-án írt néhány sora:

„Uram, az egyetértés minden közösségben az összetartó erő. Egyetértés, béke, közös cselekvés, közös törekvés! Először Veled! Azután egymással! Csak együtt: kéz a kézben és mind-egyikünk keze a Te kezében!”

Szabó Erna életének megismerése, feldolgozása természetesen szakemberre vár. Esztergom Város Képviselő-testülete „Szabó Erna nevét egy díj létrehozásával is megörökíti.”

Lejegyezte: Hanyecz Margit

Tűzörség!

(egy gyermekkori élményem alapján,
talán 1957-ben történt Endrődön)

A nyár „dübörgött” ezer ágra süttött a nap, kánikulai meleg, 34-36 fok volt árnyékban, szinte perzselt a nap, ültem ott-hon a kertben, s hűsíteni próbáltam magam. Egyszer csak süvítő szirénák hangjára lettem figyelmes, tűzoltó autók rohantak el előttünk. Megrettentem! - azt gondolom valahol tűz lehet.

Jaj, Istenem milyen szörnyű érzés, ebben a hőségben, már hetek óta nem esett egy csepp eső sem... A tűzoltók, ahogy jöttek eltűntek, s ismét a nyári hőség, a csend volt a jellemző, még a kismadarak sem szívesen mozdultak, ültek kókadtan az ágakon.

Hirtelen eszembe jutott egy gyermekkori emlék, ami olyan élenken tolakodott emlékezetembe, hogy meg kellett írnom:

Talán tízéves lehettem, amikor a Szüleim beszéltek, hogy a falunkban aratás idejére rendelet szabályozza, hogy mindenkinek egy napos tűzörséget kell adnia a templomtoronyban, s ha nem teszi, pénzzel kell megváltania.

Édesanyám háztartásbeli volt, egy keresetből éltünk - elég nehezen - így az szóba sem jöhetett, hogy pénzben kifizetik a ránk rótt tűzörséget, tehát megbeszélték, hogy Anyám megy a toronyba őrködni.

Az fel sem merült, hogy Ő egyedül vállalja, hiszen igen félénk asszony volt. Gondolta, hogy velem, akinek soha be nem állt a szája - szóval mi ketten majd őrködünk...

Ezer kérdésem volt a másnapot illetően, hogy mit miért, s hogyan kell tennünk?

Anyám szegény este már fáradt volt, hiszen rengeteget dolgozott a háztartásban, jószágokkal, és a földeken, de azért röviden

ismertette, az lesz a dolgunk, hogy a templomtoronyban kukkerrel /távcső/ kémleljük a határt, ha valami füstöt észlelünk, akkor telefonon be kell jelenteni a tűzoltóság, ha nagy a baj, míg a harangot is félre kell venni.

Hű gondoltam, ez nekem való feladat, alig tudtam éjjel aludni, hogy mikor kell már e fontos szerepet betöltenem édesanyám mellett, de persze úgy képzeltem, hogy mindent én intézek, Anyukám csak ott lesz velem.

Végre másnap hajnal lett, én korán frissen ébredtem, s lázas izgalommal sürgettem Anyámat, hogy menjünk már mielőbb a templomtoronyba.

Elérkezett az idő, elmentünk a tűzoltóságra meghallgattuk az instrukciókat, hogy mi lesz pontosan a teendők...

Aratás ideje volt, nagy volt a szárazság, ezért sok helyen öngyulladás keletkezhetett, s leéghetett volna a gabona, ami nagy baj, mert nem lett volna az embereknek kenyere.

Végre elindultunk a templomhoz vezető úton, ahol persze be nem állt a szám, anyai kérdésem volt Édesanyámhoz...

A templomtoronyba vezető sok-sok lépcső nyikorgott a sötétben, egy viharlámpával próbáltuk megvilágítani. Hideg, dohos volt a levegő, kicsit félelmetes, a fantáziám is beindult... Nagy sokára értünk fel a toronyba, aminek négy ablaka volt, az ablak felett a hatalmas toronyóra. Középen lógott a haranghúzó kötéll és felette a nagy harang. Az ablakokból be lehetett látni az egész falut. Minden, ami a toronyba várt nagyon érdekes élménynek ígérkezett.

Mikor megláttam - az addig még soha nem látott - telefont, egészen oda voltam az örömtől, kíváncsi szemléltém, érdekelt,

vajon hogyan működik.

Édesanyám óva intett, azt mondta, hogy nem szabad hozzányúlni, csak ha baj van, s használni kellene, de remélte, hogy arra nem kerül sor...

Nem nyugodtam bele, Ő elmagyarázta, hogy az oldalán egy kurblit kell tekerni, s akkor bejelentkezik az őrszoba.

Juj, de izgi, - gondoltam - valahogy kellene egy próbát tenni - mi van akkor, ha nem működik? Anyám nagy sokára megengedte, tudta, hogy addig ügysem. Hagyom békén, én igen boldog voltam.

Az őrnök megszeppenve köszöntem, s mondtam, hogy csak kipróbáltuk, nehogy baj esetén ne működjön, ő megdicsért, hogy nagyon előrelátóak vagyunk.

Felkészített rá, hogy az óra, amikor üt, nagyon hangos, ne ijedjünk meg, később a harangozó bácsi jön majd harangozni is.

Már alig vártam!

Ezer élmény volt ez egy falusi gyerekeknek.

Kukkerral a nyakamban jártam körbe-körbe fáradhatatlanul az ablakokat, figyeltem a falut, s a határát. Sok érdekes dolgot láttam, amit a távcső felnagyított, s kéz-közébe hozott, olyannak látszottak a dolgok, mintha a határt is megfoghattam volna. Lestem a madarak röptét, s mindent, ami felkeltette gyermeki kíváncsiságomat. Egyszer csak visítva mondtam Anyámnak, hogy füstöt látok. Nagy izgalmamot lehűtötte, hogy az csak egy kémény füstje, s ne a faluban keressem a füstöt, hanem messze a határban.

Ott „sajnos” nem volt...

A harangozó bácsi mély hangján elmesélte, hogy a torony felső részében denevérek laknak, amit persze én azonnal látni szerettem volna...

Szegény!

Már megbánta, hogy beszélt nekem a denevérekről.

Majd beértem azzal is, hogy belecsimpaszkodhattam a haranghúzó kötéllbe.

A harang méltóságteljesen megkondukt, hangjától majd megsüketültünk.

Anyukám számára nem volt ez a nap olyan nagy élmény, mint számomra, én azonban nagyon élveztem. A nap végeztével Anyám az őrségi naplóba beírta, hogy semmi említésre méltó esemény nem történt.

Én csalódottan mondtam, hogy már hogy ne történt volna, hiszen mi vigyáztunk egész nap a falu biztonságára, az szerrinte semmi?

Hát ez volt az én endrődi templomtoronyban tett látogatásom, amit míg élek soha sem felejték el...

Vecsés, 2015. augusztus 5.

Benke Mária

A tervezett KISRÉTI GYÓGYSZÁLLÓ - és a becsapott endrődiek

Jó húsz évvel ezelőtt adtuk erre minimum tízezret (vagy többet), bár sokan kételkedtünk ennek megvalósulásában. Igazunk lett.

Tudom, bizonyos jogszabályok nem teszik lehetővé pénzünk visszafizetését, de a szálló megépítése helyett más, nem helyi célra felhasználható a sokmillió forint. Minden ez ügyben illetékes személy mélyen hallgat. Miért?

Ilyen sokévi hallgatás után talán illelenék a még élő lelkes befizetőket tájékoztatni: hány Ft-ot adakoztunk? Mennyivel gyarapodott a betét? Régen igen magas volt a banki kamat és a tíz hektár szántóföld bérleti díja sem jelentéktelen

összeg. Jelenleg mennyi a banki betét? Endrődiek voltunk, vagyunk valamenynyien, tehát a helyi városrész javára várunk jó ötletet. Nem évek múlva, hanem mielőbb!! Mi a terve (a még életben lévő) vezetőknek, kuratóriumi tagoknak a vagyon sorsával?

A havi Városunk újság létrejötte után e lapban kaptunk tájékoztatást időnként a tervezett gyógyszálló építésével kapcsolatban, most ugyancsak itt várunk választ a kérdésekre, ill. tájékoztatást - ha legalább egy kicsit is becsülnek bennünket.

A befizetők nevében:
Hanyecz Margit

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szandra Szűcs

Dinnyés Múzeum Öregszőlőben

Gyakran hajtottam el autómmal egy zöldséges bódé előtt a szarvasi úton, Endrőd és Öregszőlő között. Néha megálltam egy-egy finom dinnyét vásárolni. A dinnyés-zöldséges bódét egy tanyaépület végében alakították ki. Az idei évben a dinnyeszezon kezdetén is megálltam dinnyét vásárolni, és ahogy válogattam a dinnyéket a tanyaépület falán és az előkertben régi dinnyeművelő szerszámokat láttam. A dinnyés-zöldséges bódé cégtáblája mellett felfedeztem egy érdekes táblát: Dinnye Múzeum. A tulajdonos észrevette érdeklődésemet és büszkén mutatta be a dinnyeművelés kézi szerszámait, és mesélt a dinnyetermesztés nehéz és sok kézimunkával járó módjáról. Elmondta, hogy ő Abasáron

A dinnyésgazda bemutatja a kiállítástárgyait

A gyepekavágó kés használata

született, régi dinnyés család sarja, és egész életében dinnyét termesztett. A szabadtéri tárlat a kerítés előtt már elkezdődött. Két dinnyepalántáló gép bemutatásával, majd az utcaajtón belépve a ház falára akasztva, vagy nekitámasztva láthatók a dinnyés szerszámok. Az első tárgy egy felakasztott rücskös bot volt, mely alá ez volt írva: „Rücskös bot, bunkós bot a dinnyés fegyvere a dinnyelopók és a tolvajok ellen.” Az önvédelmi eszköz mellett hosszú nyelvű gyepvágó kések sorakoznak, melyek a gyepek kivágására alkalmasak. A gyepvágók használatát a gyűjtemény tulajdonosa be is mutatta. Először egy V alakú eszközt mutatott, amellyel csíkokat vágott a gyepon, majd következett a gyepvágó kés használata. Ezzel a nyeles késsel egyesével vágta ki a gyepek kockákat.

A dinnye, nyári étkezési időszakunk egyik fontos gyümölcse. A forró nyári napokban a lédús, mézédés dinnyék egészségünk megőrzői. De mióta is termesztünk hazánkban dinnyét?

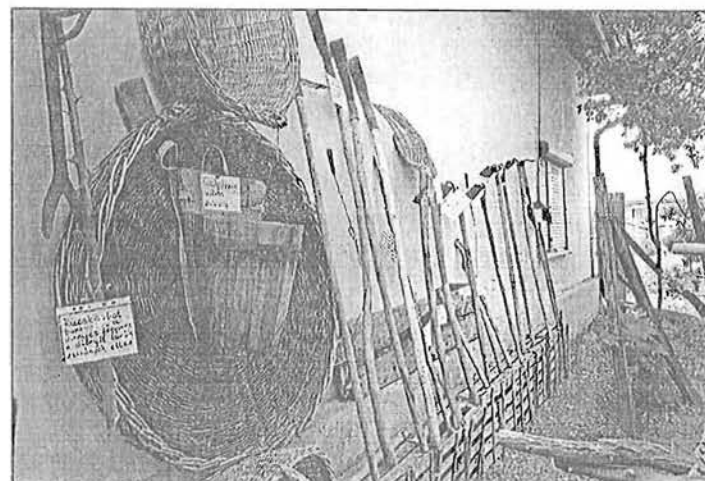
A Kárpát-medencébe az első dinnyepalánták valószínűleg a 15. században kerültek, de nagyobb intenzitással a 16. században kezdték el termesztani. A dinnye a főúri és kolostori kertek kényeztetett növénye volt az évszázadok folyamán, majd innen került ki a szán-

A dinnyepalántáló gépek

tőföldre. A termesztés érdekessége, hogy mindkét forma megmaradt és tovább élt egymás mellett, és hol egyik, hol másik került előtérbe. gazdasági szempontból elsősorban a szántóföldi természetes bir jelentőséggel. Termesztő körzeteink közül a hevesi-jaszági a legfontosabb, a Kecskemét-nagykőrösi; az észak-pesti, a Miskolci, a Békés-csanádi, a szentesi, a makói és a mezőföldi körzet csak a helyi piacok ellátását szolgálja. Békés megyében, így Endrődön is a partosabb, vagy lazább szerkezetű talajokon ültették a görög- és a sárgadinnyét. Hatalmas dinnyéket termesztettek az 1930-40-es években a zugokban kialakított bolgárkertészetekben. Az 1960-70-es években a helyi termelősövetkezetek is termesztettek néhány holdon görögdinnyét, elsősorban a helyi vásárlói igények kielégítésére, valamint kiegészítő takarmányként a szarvasmarhák etetésénél. Jelenleg városunkban csak néhány család foglalkozik szántóföldi dinnyetermesztéssel 1-2 hektáros területeken.

A nagyszüleink sokszor mesélték, hogy nagy alkalom volt a karácsonykor elfogyasztott dinnye, melyet bemeszelve a búza vagy az árpa közé raktak. Erről az időszakról, a hagyományos paraszti dinnyetermesztésről szól hitelesen az Endrőd és Öregszőlő között látható Dinnyés Múzeum kiállítása. Ha megállunk a dinnyés-zöldséges bódé mellett vásárolni, szánjunk néhány percet a szabadtéri kiállítás megtekintésére is.

A hagyományos dinnyeművelés szerszámjai

Gyoma néprajza

Rovatvezető: Cs. Szabó István

„Emlékezzünk régiekről, régmúlt időkről” 1717-2017 Gyoma község újratelepülésének 300-ik évfordulójára III.

A határ felületek

Határunk felülete sík, Gyoma határának hegyei nincsenek. A város keleti és északi szélén foly a Körözs melyből a lakosok nagyobb része ivó vizét hordja. A Körözs kanyargásai határunkban sok zugot képeznek; ilyenek a Poczós, a Torzsás, Sirató, Kecsegés, Karafás, Szoros, Nádas, Dancs vagy Dan zug, melyeket inkább legeelőkül, kaszállókul használnak a lakosok. A Körözson kersztül az országot helyét hid pótolja.

a Város lakói

Városunkban tíz ezer embernél jóval több lakik, ezek nagyobb részint magyarok és különféle foglalkozásúak. Legtöbbször földmiveléssel, szálló míveléssel, állattenyésztéssel és halászállattal foglalkoznak, ezek a földmivelők, csekélyebb számmal különféle mesterségeket folytatnak, kik iparosoknak neveztetnek. Legkevesebben vannak kik tudománnyal foglalkoznak, ilyenek; a lelkészek, orvosok, ügyvédek, jegyzők, tanulók, kántorok stb. vallásra nézve többnyire reformátusok. Kevesebb számmal az evangélikusok, még kevesebben a római katolikusok, legkevesebben izraeliták. A városunkból tovább haladunk, más kisebb nagyobb községeket találunk, nevezetesen; Kelet felől Körözs-Ladány, a Sebes-Körözs jobb partján, lakosainak száma Hatezer két száz, többnyire magyarok és ref.-ok, földmiveléssel foglalkoznak. Keletről kissé délre hajolva van Körözs-Tarcsa, lakosainak száma 5.000 körül van, a Kettős-Körözs mellett, 1881 év tavaszán az árvíz által elborított, lakosai magyarok és ref.-ok. Dél-Keletre fekszik Mező-Berény 11 ezer lakossal, főfoglalkozásuk földmivelés, de iparosok meglehetősen számmal vannak. Nyugatra esik Endrőd, az egyesült Körözs bal-partján, lakosok száma 9.000 fő élelemforrásuk földmivelés, és halászállattal is foglalkoznak. Ezen előszámlált községek mind városunk tö szomszédságában vannak, ha ezektől ismét tovább haladunk újra más-más községeket találunk...”

A továbbiakban Békés megye községeit, városait sorolja fel, a megye földrajzi állapotának ismertetésével, gazdasági adatokkal stb. nem hagyva ki nevezetességeit pl. „kunhalmok”, és akkor még jól látható nyári látványosság a „déli báb”. Valamint leírja a megye lakóit, szokásait, közlekedési utakat. Levélminták következnek édes atyja igen kedves barátja névnapj üdvözlésére küldött levelek. 138-ik oldaltól következnek a vallási ismeretek; „Tíz-parancsolat”, „Betegségben mondandó imádság”, „Betegségből felgyógyuláskor mondandó imádság”, „Uri imádság”, „Apostoli hitnek formája”, „Reggeli imádság”, „Étel előtti imádság”, „Étel utáni imádság”, „Templomba menetelkor mondandó imádság”; „Imhol Uram! kész az én szívem a te tiszteletedre, eljöttem a gyülekezetnek házában, hogy a szentekkel és a szent angyalokkal tégedet imádjalak, én Istenem légy segítségem nékem bűnösnek. Amen.”

Templomból kijövetelkori ima

„Elmégyek Uram a Te házádból, de Te bocsáss el engem békeséggel, parancsoljad a te szent angyalaidnak én felüllem és semmi veszély engem nem illet. Aném.”, „Királyért való imádság.” 148-190 oldalakon énekek szövege a végén tartalom jegyzékkel, többnyire alkalmi énekek. 191-194 old. lakodalmi köszöntők, 194-ik oldaltól „Némely különös közjóknak feljegyzése” s itt több „recept” ajánlatik a szüléssel, szoptatással, gyermekágyi betegségekkel kapcsolatban. Pl.: „Ha keble vagyis emlői kezdenek megkelni és fájni, a fehér mályva gyökereit fa olajba főzd össze és azzal kössed, ha pedig ki akar fakadni a bodza virágot fa olajba meg főzvéen kösd bé vele.” „Ha igen fogja a szülésnek fájdalmi fehér liliom vagy fa haj vizet igyék, azomban szijjon órrába valami prűszkoltétöt. Ha az indiai keserű babból, Szent Ignác babjának is nevezik találás a patikában vegy belőle egy meszelyt és azt vízbe megiszod majd a szülés mind a mása hamarabb megindul.” „Szülésnek segítségéről”, „Vér fojásról”, „Vizelet bontakozásáról”, „Torok dagadozásról”, „Szömölcsről” való patikárius ajánlások. „Névnapj köszöntő” 203-tól 213 oldalig leánykérő és leánybúcsúztató versek, majd Arany János versei következnek (Kont, Hunyadi László, Tetemre hívás stb.).

Végezetül a „Névnapj köszöntő”

Örül sietséggel s vesd ei bánatidat,
Fére tégyed mostan minden fájdalmidat,
Sőt inkább vedd elő zengő czimbalmidat,
Zengesd, pengesd s véle mulatásd magadat.
Mert neved napjára Isten felvirrasztott,
Virágzó éltedtől téged meg nem fosztott,
Noha sok ügy s bajban gyakorta fásasztott,
De meg is ujtott ha néha fásasztott,
Valamennyi csillag vagyon a szép égen,
Annyi eső cseppek vagynak a fellegen,
Mennyi áldásokat mondanak már régen,
Annyi áldásokkal szeressen az Isten.
Egészséged vagyon amely nagy drága kincs,
Mennél a világon szebb ajándék egy sincs,
Mert pénznek, ruhának becsülete ott nincs,
Hol nehéz nyavalya bekötöz mint bilincs,
E csekély versekben tudod azt kívánom,
Hogy több neved napját érj bizony nem bánom,
Én asztat Te Néked szívemből kívánom,
Melyért az Úr Istent mindenkoron áldom.”

Az 1774 évi Urbárium névsorából idézzünk fel neveket melyeknek viselői őseink voltak s akkoriban szabad menetelű taksás (azaz szerződéses) jobbágyi állapotban éltek, dolgoztak.

Telkes gazdák:

Agoston Péter, Antalfi János, Aranyi János, Aranyi István, Bárdos Mihály, Barna Mihály, Bátorfi Péter, Veres Balogh András, Bátsi István, Béres János, Béres György, Bene György, Biró Péter, Biró István, Öreg Biki Mihály, Öreg Bódor János, Boda Mátyás, Özvegy Bódi Istvánné, Bódvai István, Bosnyák István, Öreg Csapó András, Csáki János, Öreg Csapó Mihály, Csath János, Cseh Nagy István, Batári Mihály, Cseri István, Czeglédi András, Csökönyi Ferenc, Czirják István, Czirják Gergely, Ditsó János, Diószegi Ferenc, Domoikos István, Izsó János Ifjú, Erdelyi Pál, Erdei János, Eke György, Fenyvesi György, Ványai Fekete István, Fekete János, Czirják Péter, Fekete István, Fekete Mihály, Forti vagy Fortély(Fortély Nagy) István, Füsüs István, Gál János, Mihály és Gergely, Garaj János, Getsei Mihály, Györi János és István, Hajdu István, Házi István, Harmati István, Horváth Péter, Imre János, Icsa István, Izsó András, Kádár Mihály, Kéri János, Kereki Mihály és András, Kéri István, B. Kiss György, Palócz Kis István, Marjai Kis János, Komádi Kis András, Mihály Kis János, Dobozi Kovács János, Szalóki Kovács János, (Kiss-ekből, Kovácsokból sokan), Kevi Kovács Ferenc, Pál Kovács János, Szolga Kovács Márton, Pál Kovács Mihály, Márton és István, Krutsó István, János és Istvánne özv., Köszegi István, Ladnai András, Lukács András és György, Molnár Mihály, Makai István, Madó Istvánné, Maktsali Ferencné, Megyeri István, Momoki István, Molnár György és Jánosné, Nádházi Gergelyné, Nádudvari Mihály és István, Csizmadia Nagy Mihály, Szalóki Nagy László és András, Szántai Nagy András, Katona Nagy Mihály és István, Novak János, Négyesi István, Nyilas Györgyné, Nyitrai Ferenc, Oláh György, Mihály, Péter, András és István, Óri István, Pardi István, Pap János, Sámuel és István, Pölus Péter és János, Papp András, Sallai Sámuel és András, Sánta Szabó János, Csösz Szabó János, György és Ferenc, Lukács Szabó Mihály, Körösparti Kiséri Szabó János, Balint Szabó Márton, Lukács Szabó István, Szaniszlai István, Bálint Szabó István, Csösz Szabó Ferencné, Szabó Péter, Szabó András, Szatmári József, Seprenyi János, Szerető István, Szendrei János öreg s ifjú, K. Szilágyi István, Szilágyi László, Peterné, Ferenc, György, István és Mihály, Sütő Mihály, Szücs István, Mihály és György, Takó András, Tari István, Toronyai János, Tót Péter, Györgyné, Mihály, Mátyás, Gergely, Tuba György, Ujvári János, Jász Pál, Józsi István, Józsa János, Juhász János és Ferenc, Varga István, Békési varga István, Vatai Sámuel és János, Vékony János, Vincze Pál, Vitkai János, Szappanos Mihály, Tuba István.

Cs. Szabó István

Irodalmi oldal

Endrődi Bella János kiállítása

Endrődi Bella János képeiből nyílt kiállítás 2015. augusztus 8-án az Endrődi Népházban. Dr. Szonda István az intézmény igazgatója elmondta, hogy ezzel a művész régi vágya teljesült, hiszen az Endrődről elszármazott Bella János műveit itt, a Népház konferencia-teremében tekinthetik meg az érdeklődők. A műveket és a művészt Bella Rózsa Pilinszky-díjas tanár, grafikusművész mutatta be, Cserenyecz Éva és Polányi Éva tolmácsolásában pedig Bella Já-

nos-verseket hallhatott a közönség.

2015 júniusában és júliusában a németországi Backnangban nagy sikerrel mutatta be a nyolcvanéves festőművész legújabb alkotásait. Az irodalmi oldalon az elhangzott verseket olvashatják és Bella Rózsa megnyitó beszédének szerkesztett változatát.

Prológus

Távoli időben és térben
felragyog gyerekkorom.
Izzik a Nyár fehéren
a végenincs tarlókon.

Átkelni rajtuk mezítláb,
megállás nélkül muszáj:
ki bátran szedi a lábát,
annak a szúrás nem fáj!

És fellobognak a nyárfák
minden dűlőút szélén,
mint sorba helyezett gyertyák
jelzik az utat nékem,

melyen végestelen-végig
s még azon is túl menni kell
mezítláb, egészen az Égig!
Onnan már szárnyam visz el!

Szülőfalum, Endrőd

Szülőfalum réges-régen
világom voltál, Istenem!
Előbb a szíved, majd a lelked,
s most már a neved is viselem!

Négysoros

Teremtő Ég! Van még egy hely,
ahol engem valaki várna!
Csattognak a kerekek! A vonat hej,
roboz velem az éjszakában!

Négysoros

A mélyponton lévő
nem ismeri
a zuhanás félelmét,
csak az emelkedés vágyát.

Négysoros

Fává és virággá lettek
kiket imádtam:
termő fává
és fonnyadó virággá!

Apám sírkövére

Olyan súlyos volt a
teher, mi vállam nyomta,
hogy mikor letettem,
felfelé lebegtem!

Mezítláb

Mezítláb, talpig feketében
halad a tarlón az édesanyám.
megy-megy méltóságteljesen,
és egyszer csak elnyeli a fény.

Anyáim, Viktóriák

Úgy, miként a felhők jönnek,
és amiként a Föld forog,
megy az Idő, jönnek-mennek
rég korokra új korok!
De az újak is elmúlnak,
mint felhők mennek s Föld forog...
elnémulnak, földbe hullnak
emberek és asszonyok...
nagyanyáim, kiket én nem
láthattam=meghaltak régen,
sajnos nagyon fiatalon
pusztultak városom, falum...
A kép alján édesanyám
és úgyszintén bérma-anyám!
titeket is merülni lát
szemem! – Anyák... Viktóriák!

Vigyázzatok rám, Csillagok!

Hazámban német turistaként
töltök két évből két hetet.
Mióta így! És meddig még!
Nem számolom az éveket!
Habár a német föld megért,
kenyeret ad és eltemet,
de amíg élek, vert aranyként
őrzöm az anyanyelvemet!
Mert örülni és verset írni
és sírni is csak ezen tudok!
Csak anyám nyelvén tudom leírni:
vigyázzatok rám, Csillagok!

Bella János fiatalkori képe

Bella János új festményei

Búcsúzás

Mindig fájdalmas
a búcsúzás,
amelyben
a viszontlátás
reménye
nincs jelen.

Mondd, te mire
gondoltál, amikor
fejkendődet
lerántva, azzal
integtetél felém,
az induló vonat
ablakából!

Nekem elszorult
a torkom,
nem jött ki szó
az ajkamon,
pedig milyen
fontos lett volna

kimondani, hogy
viszontlátásra!
ami be már
sosem következett.

Most itt állok
évtizedek múltán
azon a helyen,
ahol fejkendőddel
felém integtetél...

Integetsz most is,
te égi
tünemény, hajad
az ég felé lobog...

Nem vagy bánatos,
mosolyogsz
és kimondod:
Viszontlátásra!

Endrődi Bella János kiállítására

Az Endrődi Bella János festményeit bemutató kiállításon köszöntöm Gyomaendrőd polgármesterét, Toldi Balázs urat, a család képviselőit, kedves vendégeinket. Bella János osztálytársait, akik a 66. évi osztálytalálkozó kapcsán idézik maguk közé a távolban élő gyermekkori társukat ezen a kiállításon. Köszönetet mondom a kiállításért Dr. Szonda Istvánnak.

Mottó:

„Nyugtalan lelket örököltem én!
Folyton hajt, űz és kerget.
Úgy érzem, minden költemény
adóssága az életemnek!”

Bella János 1957.

Nem könnyű a feladat egy olyan művésznek, festőnek, grafikusnak, költőnek hatvannégy évi alkotói pályáját dióhéjban bemutatni, akihez szoros rokoni és lelki szálak fűznek immáron hatvannégy éve.

Endrődi Bella János 1935. február 22-én született Endrődön a Toronyi utca 7. szám alatt a kis falusi cipésmester Bella József és Soczó Viktória (ők az én nagyszüleim is) nyolcadik gyermekeként. A tíz gyermekből heten éltek meg a felnőttkort. Az endrődi iskolában - az önök közül is sokak által is tisztelt és szeretett - Szabó Ernő tanító úr biztatta és irányította Beia Jánost a művészi pálya felé 1949-ben. A falusi fiú Pesten a Művészeti Gimnáziumba került, amit akkor úgy neveztek Székesfővárosi Ipariskola és Szépművészeti Líceum. Másfél év alatt kemény munkával küzdötte fel magát a szorgalmas és tehetséges fiú az élvonalba. Ebben idősebb kollégista társai is segítettek, amikor bevezették a múzeumok világába. Mai napig hálával gondol rájuk is. Innen az Iparművészeti Iskola festő szakára vették

fel elsőként, majd rövid idő után elsőként rúgták is ki, mivel a marxista-leninista előadásokat igen ritkán látogatta. Helyette a kollégiumban csendéleteket festett, amelyeket zsűriztetés után eladott. Ám a diákszállóból is eltávolították. Azon a télen irodák fűtéséből élt meg, és éjszakánként a Keleti pályaudvaron rajzolt és aludt.

A következő őszel a Szegedi Pedagógiai Főiskola földrajz-rajz szakán tanulhatott. Ismét akadt egy mentora professor Winkler László festőművész, főiskolai tanár személyében, akivel a későbbiekben is jó barátságban volt. (A hetvenes években engem is tanított ez a remek mester.) Bella Jánost közben visszahívták az Iparművészeti Főiskolára. Csak azért ment vissza egy rövid időre, hogy ne őt rúgják ki, hanem ő hagyassa ott a főiskolát. De előtte a diáktársai nagy megrökönyödésére a marxizmus-leninizmus tankönyvét a diákszálló nagy kályhájába vágta. Visszament Szegedre mint Winkler professor úr hűséges és kiváló tanítványa. (Ez utóbbit a professor úrtól is tudom.)

Első emlékem Bella Jánossal kapcsolatban, aki a nagybátyám, erre az időre datálódik. Ez az a kép, amint ülünk a nagymám udvarán a gang előtt a jázminbokrokkal, violákkal, szőlőlugassal szegélyezett gyepen, a hatalmas kajszibarack fa árnyékában. János egy csendéletet festett. (Akkor még nem tudtam, mi az a csendélet.) Egy támlás széket, rajta néhány konyhai eszközzel. Ma már azt is tudom, hogy realista stílusban. Hiszen éppen azokban az időkben kapta meg tanulmányai során - a későbbi kibontakozáshoz szükséges - mesterségbeli tudást, a technika elsajátítását, az anatómiai ismeretét, és a művészettörténeti korszak

megismerését. Ő festett, én bámuítam és kérdeztem. János színes krétákat és papírt adott, s biztatott, hogy én is rajzoljak.

A következő ősz már '56 ősze: szegedi diákként aktív részese volt a kibontakozó forradalomnak, majd disszidálni kényszerült. Németországba ment.

„Csillagos ég, merre van a magyar hazám?”

Pár hónap múlva, mivel nyelvi akadályai nem voltak, a Stuttgarter Akadémián tanulhatott. Diplomaszerezés után tíz évig a Stuttgarter Operaház színházi festője volt. Közben megnősült. Feleséges, Vanduska német asszony, aki János művészi kibontakozásában értő és segítő társ lett. Két gyermekük született.

Lakóhelyén, Backnangban reáliskolai állást kapott, és a Népfőiskola művészeti vezetője lett. Közben egy szabadiskolát alapított, melyet nyolc évig vezetett. (A hetvenes évek végén én is jártam ebben a szabadiskolában.) A tanítás mellett festett, rajzolt, verseket írt.

Több önálló kiállításon mutatta be alkotásait; Magyarországon, Németországban, s a hatvanas években Ausztráliában. Perth-ben.

Első verseskötete a 90-es években jelent meg Salgótarjánban. Ekkor vette fel az 'Endrődi' előnevet.

Alkotásainak bármely korszakát tekintjük, fő témája az ember, az ember

kapcsolata embertársaival, Istennel és az angyalokkal. ('Találkozás a gémeskütnál') Képeinek kompozíciós szerkezete geometrikus alapokon indul. Vízszintesek, függőlegesek, átlók és ívek mentén helyezi el a motívumokat, s ez egy mozgalmas, dinamikus egyensúlyt ad. ('A vándor', 'A beüzetés a paradíjolytatás a 14. oldalon

Endrődi Bella János kiállítására

folytatás a 13. oldalról

csomba, 'Nagyvárosiak', 'Fiatalság-öregség', 'Angyalmezszyén')

Emlékekből építkeznek. Még a reálisnak mondható, de álomszerű képi elemeket hordozó alkotásain is olyan az otthon em-

léke, mint az állandó jelző az eposzban. Programmá vált ez a kötődés mind a mai napig. Az, aki mint idős tőgyfa, mélyen és erőtejesen kapaszkodik a földbe, mely őt táplálja, ellen tud állni a gonosz fordulatoknak. Illyés Gyula szavaival: „A fa a szél kihívásaira, gyökerével válaszol.” Jánosnak ez a tápláló gyökér az anyanyelv és az otthon képeinek az őrzése, festése. ('Bölcsőtől a sírig, Hortobágyi csikós, Hazajáró lélek, Festő és modelljei')

A 70-es 90-es évek között nyaranta hosszabb időre is találkozhattunk. Komoj és mókás dolgokról is egyaránt beszélgettünk napokon át. Tőle hallottam először a Zen tanításokról, tőle kaptam az első Pilinszky János-kötetét. Jártuk Szeged, Debrecen, Gyula, Budapest múzeumait. Évközben postai úton jöttek-mettek a levelek. A levelekben Hölderlin, Heine, Nietzsche versei János fordításában. De szóltak a levelek a modern festészetről, s a család több mint száz évre visszamenő történéseiről, emlékeiről. Gyakran kaptam felbontva a levelet. Gondolom értetlenül bosszankodtak, ámultak, akik rendszeresen ezen sorok között keresték a büntetendő gondolatokat. Ma is őrzöm a rajztollal, tussal, kézírással írt versfordításokat és saját verseit. Ezekben az években festői stílusa megváltozott, éppen a filozófiai ismeretek hatására. A metafizikus, majd a szürrealista festészet felé fordult. Ezen irányzat megteremtője a Görögországba született itáliai festő Giorgio de Chirico. Az ő célja az időtlenség, mozdulatlan-ság, ókori ideálok, matematikai törvényszerűségek ábrázolása 1910-15 között. 1924-38 között az irodalom és képzőművészet legismertebb stílusává bontakozott, fejlődött tovább, a szürrealizmussá. Költők között a francia Apollinaire volt a vezéralakjuk. A szürrealizmus elfojtott érzelmeket, álomszerű tudatalatti képeket hoz a felszínre, s mindezt reálisan ábrázolt elemekkel mutatja meg. Salvador Dalí, Max Ernst. A szürrealizmusnak van egy mítikus irányzata is, amikor a tudat legmélyéről előtörő ősi formákat nonfiguratív eszközökkel ábrázolják.

Majd jött egy újabb festészeti irányzat, melyben Bella Jánosra a párizsi szürrealisták vezéralakjának, Max Ernstnek a technikai újításai hatottak. Frottázs: érdes tárgyak felületének papírra dörzsölése graffittal, krétával, majd az így létrejött képen néhány

vonallal kiemelve a tudatalatti ösztönösen megjelenő formákat hozza létre. János olajfrottázst alkalmaz, mely igen finom festéktréteget hoz létre. A művészi konvenciókat, hagyományokat - mint reneszánsz perspektíva, reális anatómia - félretéve a véletlenszerű elrendezés, az átdörzsölt felület és néhány tudatosan belezajzott vonal hoz létre harmóniát. Ennek az eljárásnak - a frottázsnak - Max Ernst által továbbfejlesztett s Bella János által is alkalmazott technikája, a dekalkománia, ahol a véletlenszerűen kialakított foltokból visszakarással hoz létre képet.

Az ember élete, alkotói tevékenysége során több lépcsőfokot megjár, több mindent kipróbál. Végül - bár egyre nagyobb erőfeszítéssel - eljut arra a legmagasabb szintre, ahonnan óriási távlatokat lát át. A részletek eltűnnek, marad a letisztult forma és szín.

Húsz évvel ezelőtt, Bella János 60 évesen, amikor is már évtizedeken keresztül küldetéstudattal festett rajzolt és írt, azt mondta nekem, hogy még mindig keresi azt a kifejezési módot, stílust, amellyel legtökéletesebben tudja kifejezni a számára fontos mondandót. Én akkor csodálkoztam szavain. Ma alkotóként, hatvanon túl, már tudom mire gondolt. Kedves költőjének, Hölderlinnek verssorai idéződtek lelki szemem elé: „Ekkor megkérdeztem a Múzsát és ő így válaszolt nekem. Végül meg fogod találni.” Így talált rá Bella János 80 évesen Henri Matisse letisztult festői eszközökkel létrehozott műveire. Bella János 80. születésnapjától február 22-től júniusig éjjel-nappal lázban égve - közben a hallását is egy időre elveszítve - tizenöt nagyméretű olajfestményt alkotott, majd Backnangban egy nagyszabású kiállításon mutatta be műveit. (2015. jún.14. - júl.12.)

Endrődi Bella János az élő példa arra, hogy 80 évesen is képes az ember megújulni, s ujjongva fogadni a ráköszönő új kifejezési módot. Ő maga is csodálkozott, hogy a backnangi közönség milyen örömmel fogadta az új műveket. Témájában az ember ábrázolása megmaradt mint központi mondandó. De arctalan, nemi jelzések nélkül. Csupa nagybetűvel leírhatóan az EMBER. A kifejezési mód szintén változott. Leegyszerűsített, letisztult sík formákat ábrázol. Nincs fény-árnyék, térperspektíva. A sík formák zavartalanul tudják saját énjüket kifejezni. Tiszta színeket alkalmaz, s ezeket köríves, hullámos vonalak mentén komplementer és szimultán kontraszttal festi foltokká. Ezek a színfoltok alakítják ki a mozgalmas, dinamikus, de mégis harmóniát sugárzó képet. Mindez a rend, a fegyelem, a képzelőerő és a szabadság együtt. Ez az új festészeti irányzat számára egy óriási szintézis, amely a korábbi mozgalmas festészetét nyugodttá, harmonikussá, letisztulttá teszi.

A minapi telefonbeszélgetésünkkor azt mondta, hogy most úgy érzi elérte azt, amiben kiteljesedett az életműve, de ha a Mindenható úgy irányítja, ő boldogan vállalja az újbóli feladatot, a további megújulást.

Mindannyiuknak szeretetteljes üdvözlését küldi, és hálával gondol mindazokra, akik a mai napig - ha csak egy gondolattal is -, de erőt adnak számára a további munkához. Fogadják szeretettel az itt kiállított képeket!

A kiállítást ezennel megnyitom.

Gyomaendrőd, 2015. augusztus 08.

Bella Rózsa Pilinszky-díjas tanár, grafikusművész

Az Élet nagy tanulságai...

Egy dacos kisfiú ment haza az oviból és az út szélén rugdosta a kavicsokat, tépkedte a fák ágait, levelet, de ez még mind semmi, lefejezte a szép virágokat, melyek az út mentén nyíltak.

Egyszer csak megállt egy hangyaboly előtt és elkezdte volna széttaposni a sok szorgos-dolgos hangyát, mikor egy hang megállította.

- Te gyerek, mit csinálsz és főleg miért?

A flúcska morcosan körülnézett, de nem látott senkit, így hát tovább piszkálta a hangyákat, az előbb letépett faágai, azután megint a cipőjével akarta őket eltaposni. Az iménti hang ismét megszólította:

- Ejnye, ejnye, mit teszel? – bántott Téged a fa, virág vagy a hangyák?

- Nem, csak úgy unalmamban – válaszolta bizonytalanul a kisfiú, de közben körbe-körbe nézegetett, mert nem látott senkit. Meg is kérdezte:

- Ki az, aki hozzám beszél?

- Mi mindannyian szólítottunk, akik csak élünk. Nekünk is fáj, ha bántanak, neked is fáj, ha valaki meg ráncigálja a hajad, vagy rálép a lábadra? – kérdezte a hang.

- Háááát, igen, fáj, de én nem engedem, mert én vagyok a legerősebb az egész óvodában...

- Látod? – mi sem engedjük, hogy bántsz, sem a bogarakat, állatokat, növényeket, sem semmit, ami él, mert minden élő érez, és fáj neki, ha bántják.

- Szomjas vagyok – mondta elhaló hangon a kis virág, amit megtépázott ez a rosszcsont.

- Éhesek vagyunk – mondták szinte kórusban a kicsi hangyák a bolyból, élelem után kutatva... - Segíts, kértek! – kiabáltak kórusban.

A gyerek eltátotta a száját, nem értette, hogy mi is történik körülötte.

Egyszer csak az anyukája - aki a kapuban várta - odakiabált neki:

- Lackó, kisfiám, miért nem igyekszel már haza?

- Mindjárt megyek anya, csak egy kis... itt elhallgatott – tanácstalanul nézett a fára, amit megtépázott, a virágokra, amelyekről letépte a szirmokat, a hangyabolyra, és nem tudta, mit tegyen.

Mivel nem indult el, Édesanyja sietett felé, hogy megtudja az ácsorgása okát.

Mikor odaért Lackónak könnybe lábadt a szeme és úgy mesélte el a történetet, s hozzátette, hogy nem

akart senkit és semmit sem bántani, hiszen tudja, hogy minden élő élni akar.

Édesanyja nagyon megsajnálta okos kisfiát, megtörölgette a szemét, majd azt mondta, gyere kicsim, hazamegyünk, hozunk locsolókannában vizet, megöntözzük a virágokat, bokrokat, és egy szelet kenyeret elmorzsolunk a hangyaboly fölött, hogy ne maradjanak éhesek a hangyák sem. Jó lesz így? – kérdezte anyja.

- Igeeeen! – kiáltott boldogan a kisfiú, ettől könnyebbült a lelke is, és arra gondolt, hogy most jóváteszi azt a sok apró csínyét, amit eddig elkövetett mindenféle élőlény ellen...

Elgondolta, hogy soha többé nem bánt semmit, senkit, ami él.

Hazaértek, hozták a vizet a kannában, és a nagy szelet kenyeret, és sietve visszamentek arra a helyre, ahol az imént ácsorgott a kis rosszcsont.

Mikor meglocsolták a virágokat, fákat, bokrokat, és elmorzsolták a kenyérszeletet a hangyáknak, Lackó bocsánatot kért tőlük, hogy ilyen csúnyán viselkedett, s megígérte, hogy többé nem teszi.

Másnap az óvodában a többi gyereknek elmesélte, hogy minden élőlény élni akar, nem szabad letépnie még egy fűszálat sem, mert az fáj neki, ahogy nekünk is fájna, ha meghúznák a hajunkat...

A gyerekek nagy szemekkel figyelték, hogy a legrosszabb, legelevenebb gyerektársuk, aki belekötött eddig még az élő fába is, milyen okos, szelíd és jóra való cselekedetekre bízhatja a társait. Akiket korábban bántott, tisztes távolból hallgatták. Egyszer csak oda ment Tomihoz.

Tomi óvatosan elhúzódott, kis vézna gyermek lévén, nem tudta megvédeni magát, mikor Lackó azzal fenyegette, hogy behúzza neki egyet...

- Gyere közelebb Tomi – mondta Lackó –, én téged és másokat sem bántalak többé, nagyon szégyellem, hogy eddig rosszkodtam, mostantól meglátjátok segítek a gyengébbeknek és mindent óvok védelmezek ami él és élni akar...

A gyerekek tátották a szájukat.

Óvó néni hallotta az esetet és mosolyogva megsimogatta Lackó fejét.

- Látod kicsim, ez derék dolog, soha sem késő megjavulni és jó útra térni, nagyon örülök, hogy ezt Te is beláttad, mondd el nekem, mi történt veled...

Lackó rendre elmesélte az előző napi eseményeket, óvó néni elnyomott egy kis mosolyt és megdicsérte, attól kezdve mindenféle feladattal látta el a lurkót, mert mintagyerekké vált, vigyázott a kisebbekre, nem rohant az úton, nem lépett rá a lehajlott virágokra, ágacskákra, kikerülte a csigákat, hangyákat, egyszóval ő lett a legnagyobb környezet és életvédő...

Így volt, mese volt? – ki tudja – talán igaz volt...

Benke Mária

Izès Izek

Szeptember

Gombás sült paprika

Kevés olajon üvegesre pirítunk hagymát, ehhez adjuk az apróra vágott gombát. Sóval, borssal izesítjük, és addig pároljuk fődő alatt, amíg a levét el nem fővi. Ekkor megszórjuk három kanál liszttel, és felengedjük egy deci vízzel. Felforraljuk, majd hagyjuk meghűlni. Ekkor belekeverünk két tojás sárgáját. Apróbb zöldpaprikának kiszedjük csumáját, és megtöltjük a gomba masszával. A megtöltött paprikákat lisztbe, tojásba forgatjuk és forró olajban kisütjük aranyárára. Párolt rizsszel tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA

bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

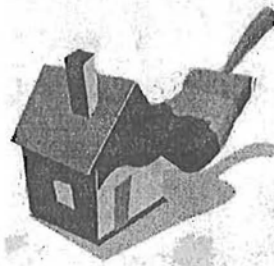
Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna

GYOMAENDRÖD, SZENT ISTVÁN. U. 61.

Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalrakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (guruló, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

Ez az

Ön

hirdetésének

a helye!

Kápolna-szentelés Endrődön

Bensőséges, szép ünnepe volt augusztus 17-én az endrődi egyházközségnek. Ekkor tartották ugyanis a központi katolikus temető egykori ravatalozójából kialakított Fájdalmas Szűzanya kápolna szentelését.

A kápolna épületét 1941-ben emelték Csernus Mihály apátplébános kezdeményezésére. Az egykori ravatalozóban a messzi tanyákról behozott halottakat ravatalozták fel, így téve egyszerűbbé a temetési szertartások lebonyolítását. Az épület déli sarkában egy kis fülkét alakítottak ki, amiben a Fájdalmas Szűzanya szobrát helyezték el, ez utóbbit Csernus Mihály, özv. Papp Pálné és özv. Froló Istvánné adományozta. Az épület a hetvenes évek elejéig töltötte be funkcióját, ezt követően már a köztemető új, tágas ravatalozójából temették a halottakat.

Évtizedekig lomtárként szolgált, állaga 2014-re erősen leromlott. Ekkor merült fel az ötlet, hogy a szarvasvégi temető ravatalozójához hasonlóan ezt is kápolnává alakítsák. A munkálatok 2015 tavaszán kezdődtek el. Ennek során az épületet aláfalazták, újravakolták, bemeszelték és padlóját lebetonozták, valamint leburkolták. A régi szobrot többször megpróbálták már ellopni, ezért azt bevitték a plébániára, helyette pedig egy újat hozattak.

Az ünnepélyes újraszentelésre a temető keresztje is új, izléses alapra került a kápolna tőszomszédságába. A szentelést esős időben végezték, de ennek ellenére is harmincan felül vettek részt az ünnepen.

Köszönet illeti Balog Péter sekrestyést, aki a kőműves munka oroszlánrészét térítésmentesen elvégezte, Dr. Gircz Katalint, aki jelentős összeggel járult a felújításhoz, valamint Tóth Péter és családját, akik az új szobor árának nagy részét fedezték, illetve minden kegyes adakozót és közreműködőt.

Örömmel állapítom meg, hogy Gyomaendrőd egy újabb kulturális emlékét sikerült megmenteni és új funkcióval ellátni. Bízom benne, hogy ez a folyamat továbbra sem áll meg, és az anyagi-szellemi újjászületés folytatódni fog!

Hegedűs Bence

EGYHÁZKÖZSÉGI VACSORA HUNYÁN

2015. augusztus 15-én immár harmadik alkalommal rendezett vacsorát a hunyai egyházközségi képviselőtestület. A rendezvény célja változatlan, továbbra is a közösségépítés és a közös szórakozás biztosítása volt.

A vacsorát lázas előkészület előzte meg: jegyek készítése, árusítása, tumbolák árusítása, asztalok és székek pakolása, birkaús vásárlása és helyszínre szállítása, illetve az ezekhez kapcsolódó kisebb munkafolyamatok.

Nagy sürgés-forgás közepette elérkezett a várva-várt nap. A program este 7 órakor kezdődött, melyen a köszöntők után színvonalas produkciók örvendeztették meg a jelenlévőket. Először egy népdalcsokrot hallhattunk egy ifjú tehetség, Fehér Boglárka előadásában, aki már több ezer ember előtt énekelt. Őt a helyi Nyugdíjasklub előadása követte, aminek keretében szép énekeket és egy tanulságos történetet hallhattunk a több díjat elnyert színjátszó csapattól.

A kulturális seregszemle végére megfőtt az ízletes birkapörkölt, ami Pintér László gondnokunk szakértelmét dicsérte. A vacsora kiosztása és elfogyasztása alatt Iványi László és társa húzta a magyar nótát, így kerítve jó hangulatba az egybegyűlteket.

A lakomát követően kezdetét vette a mulatás, a táncteret ellettek a táncolni vágyó vendégek, a hangulat a tetőfokára hágott.

Mikor mindenki kitáncolta magát, kezdetét vette a tombolasorsolás, ahol a nagyszámú felajánlásokból származó ajándékok gazdára találhattak. Nagy izgalmak közepette és sok-sok nevetés kíséretében ment le a sorsolás.

Végül folytatódott a bál, egészen fél kettőig szólt a zene.

A vacsorán tapasztalt élmények és a visszajelzések alapján egyértelműen megállapíthatjuk, hogy az elmúlt évek legjobb hunyai buliján vettünk részt.

Nagy tisztelettel és szeretettel köszönöm mindenki segítségét a vacsora szervezésében és lebonyolításában, külön köszönöm az egyházközségi képviselőtestület munkáját. Ahogy látszik, a rendezvény színvonala évről évre emelkedik, reméljük ez a tendencia a jövőben is folytatódik. Továbbra se feledjük: együtt tettük egymásért!

Hegedűs Bence

SPORT

Elrajtolt a Megyei II. labdarúgó-bajnokság

A nyár folyamán jelentősen átalakult a Gyomaendrődi FC játékosállománya. Az év elején megalakult új vezetőség egy új szemlélet szerint próbálta kialakítani a keretet. Csapatnyi játékos távozott, csapatnyi érkezett, fő szemponttá vált a helyi játékosok szerepeltetése. Az már az előző szezon tavaszi idényének közepén kiderült, hogy az az alakulat nem tudja kiharcolni a bent maradáást a Megyei I. osztályú bajnokságban. Hosszú évek

első osztályú tagsága megszakadt és a másod osztályba csúszott az egyesület. A Megyei II. osztályba visszacsúszó alakulathoz egy sor helyi nevelésű és kötődésű játékos tért vissza, akik nem olyan régen még az anyaegyesületükben játszottak, többségük a harmadik ligában bajnoki címet szerző, ám most labdarúgók híján vélhetően megszűnő Csárdaszállásról.

Velük tartott az edző, Kocsis Zsolt is, akit az új vezetőség felkért a csapat irányítására. Kocsis Zsolt csárdai szerepvállalása előtt játékosként és utánpótlás edzőként korábban már hosszabb időszakot töltött a klubnál. Ettől az idénytől azonban már csak a kispadról igyekszik irányítani a csapatot.

Az új vezetés filozófiája szerint az első évben nincs helyezéssel elvárás. A gyomaendrődi fiatalokra próbálják rászabni az arculatot, akiket helyi kötődésű, rutinos labdarúgók egészítenek ki. Természetesen a kiesést el kell kerülni, de a csapatépítésnek rendelik alá az első évet, és amennyiben már jövő nyáron sikerülne a visszajutás, akkor nem zárkoznának el a megyei első osztályú megmérettetéstől sem. Addig azonban még sok dolguk lesz, ráadásul pillanatnyilag sem a mezőny erejével, a jelentős átalakulás miatt a saját csapat erejével sincsenek tisztában.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2015. 08. 15. Gyomaendrődi FC – Dombegyház NSE 6 : 1
G.: Orovecz T.(3), Sebők M., Gábor V., Nagy S.

Első hazai mérkőzését játszotta a csapat a másodosztályban. Nagyon jól indult a mérkőzés, már a negyedik percben hazai gólnak örültek a nézők. Ezt követően sokáig mezőnyjáték folyt, a vendégek veszélytelenek voltak, a hazaiak pedig nagyon pontatlanok. A félidő végén azonban öt perc igazi focit produkáltak a hazaiak, a 39. és a 41. percben is gólt szereztek. Megnyugtató előny alakult ki már a félidőre. A második félidőben is folytatódott a gála, már 49. percben négyre nőtt az előny. Ezt követően ismét jött egy kis üresjárat, de a végére megint beindult a gólgyártás. A 78. percben büntetéből, majd a 87. percben egy szép támadást követően alakult ki a végeredmény. Közben a vendégek az 57. percben szépítettek, egyetlen igazi helyzetüket tudták

gólra váltani. A hazai csapatban már a negyedik X évein is túljutó Orovecz vezérletével és az öt kiszolgáló fiataloknak köszönhetően ilyen arányban is megérdemelten győzött a hazai csapat.

2015. 08. 22. Gyomaendrődi FC – Sarkadkeresztúri SE 1 : 2
G.: Kovács T.

A sorsolás szerint a keresztúr volt a pályaválasztó, de kérték annak felcserélését, így ismét hazai pályán játszhatott a Gyomaendrődi FC. Köszönhetően a jól elkapott rajtnak, a két listavezető csapott össze az endrődi pályán. Magabiztos siker jellemezte mindkét csapatot a múlt héten, ebből kiindulva jó mérkőzésre számítottak a nézők. Kiegyenlített erők küzdelmét hozta az első félidő, amelynek közepén a vendégek a 27. percben megszerezték a vezetést. Még inkább rákapcsoltak a hazaiak, amelynek eredményeként a 36. percben ki is egyenlítettek. Ezt követően a lendület nem tört meg, több nagy hazai helyzetet is kialakítottak a csatárok, de sajnos mind ki is maradt. A második félidő is hazai támadásokkal indult, de csak helyzetekig jutottak. A sok kihagyott helyzet megbosszulta magát, mert a vendégek egy kontra után kialakult büntetéből ismét előnybe kerültek az 59. percben. A hazaiak nem adták fel, de egyre inkább görcsössé váltak és már semmi sem sikerült. Sajnos a sok kihagyott helyzet miatt vereség lett a vége, a helyzetkihasználáson a siker érdekében javítani kell a következőkben.

Elkezdődött a labdarúgó Magyar Kupa 2016–17. évi megyei selejtezőjének sorozata is, ahol az első körben, 2015. 08. 19-én a Köröstarcsai KSK vendége volt a Gyomaendrődi FC Kétfőzős győzelemmel jutott tovább a vendégcsapat a jó erőkből álló tarcsa otthonában. Az első félidőben a Kovács buktatásáért megítélt büntetést Gábor lőtte a kapuba, míg a másodikban egy remek kontra végén Sebők ugratta ki Kovácsot, aki szépen lőtt a hosszú sarokba. Bizakodva várja az újabb sorsolást a Gyomaendrődi FC csapata.

Fülöp Zoltán

Jössz velem?

Jössz-e velem játszani?
Faodvában bogarat keresni?
Fújja a hajam a tavaszi szél,
lágyan simogat, s mesél...
Jössz-e velem, ahová én megyek?
Veled vagyok, Veled leszek.
Akarod-e ezt egy életen át?
Kéz a kézben mehetünk tovább.
Együtt nézzük a csillagos eget,
a tájat, délibábot, mely remeg.
Az égen a felhők vándorlásait.
Színük, formájuk alakváltozásait.
Jössz-e velem, ha dül a vihar?
Mikor az utca mindenhol kihál.
Ha vész, vagy baj fenyeget
velem leszel?- kivéded ezeket?
Akarasz-e jobban-rosszban velem lenni?
Kéz a kézben együtt menni?
Kérdezem, nem kijelentem,
hiszen közel ötven éve én ezt teszem.
Vecsés, 2015. augusztus 3.

Benke Mária

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium hírei

JÉZUS AZ IGAZI KINCS

A nyári szünetben július 13-17-ig a Gyomai Református Egyházközség tábort szervezett városunk református gyermekeinek, melyen én is részt vettem. A hét folyamán minden nap reggeli bibliaórákon tanulmányoztuk a Bibliát, Tibi bácsi érdekes és tanulságos történeteken keresztül magyarázta az aznapi igét, aranymondásokat tanultunk és kézműveskedtünk. Felmentünk a templomunk tornyába is. Nagyon tetszett! Voltunk vízitúrán, a Liget Fürdőben, és ellátogattunk Endrődre a Szent Antal Sütőházba és a Népházba is. A gyülekezet tagjai minden nap valamilyen finomsággal kedveskedtek nekünk. Jól éreztem magam. Augusztus 10-14-ig pedig egy másik napközi táborban voltam, ahol szintén érdekes programokon vehettem részt. Robi bácsi vezetésével áteveztünk Endrőről Gyomára,

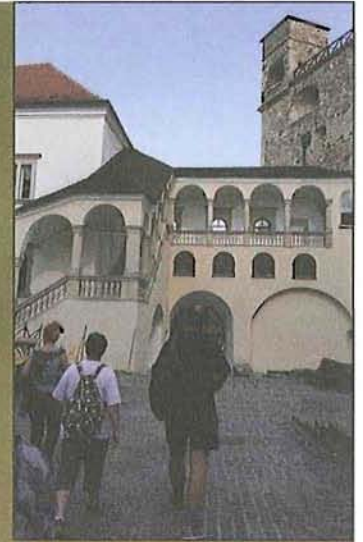

íjászkodtunk, volt falmászás is. Kirándulni voltunk Szarvason, ahol megnéztük a Mini-Magyarországot, sétahajóztunk a Katalin II. nevezetű hajón. Az endrői Tájházban Szonda Pista bácsival agyagoztunk, majd a kötélverés tudományát mutatták meg nekünk. Amíg mi kézműveskedtünk, a tanító nénik paprikás krumplit főztek nekünk bográcspan. Nagyon finom volt! Ebéd után Zsuzsa néniel illatos levendula szappant készítettünk. A hét strandolással zárult, ami igen jól esett a hőségben. Ez a két hét örökre emlékezetes marad számomra.

Vatai Zalán 2. o.

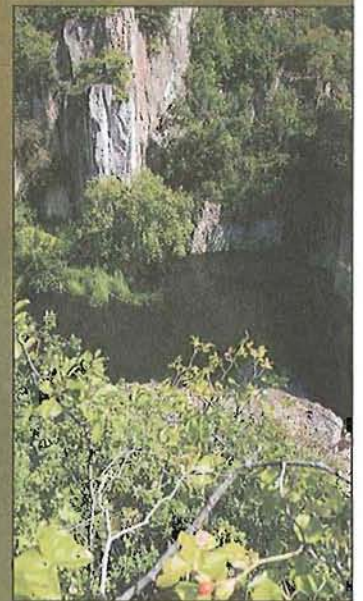
Életképek a gimnáziumból

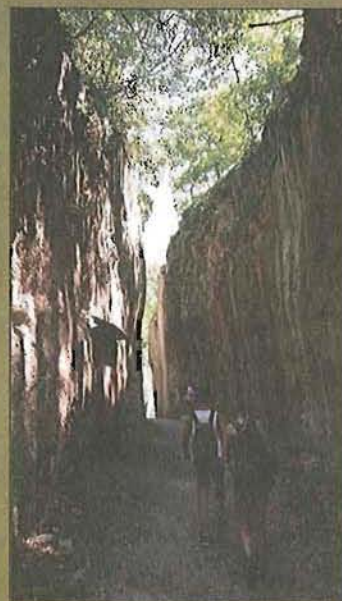
Megérkeztünk a sáropataki Rákóczi-várba

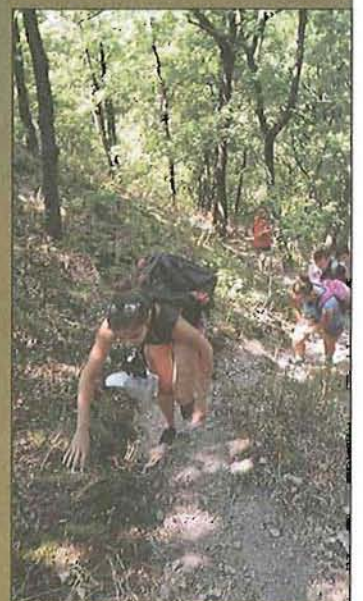
Mesés panoráma a sátorlajúhelyi kalandpark libegőjéről

Körbejártuk a Megyer-hegyi Tengerszemet

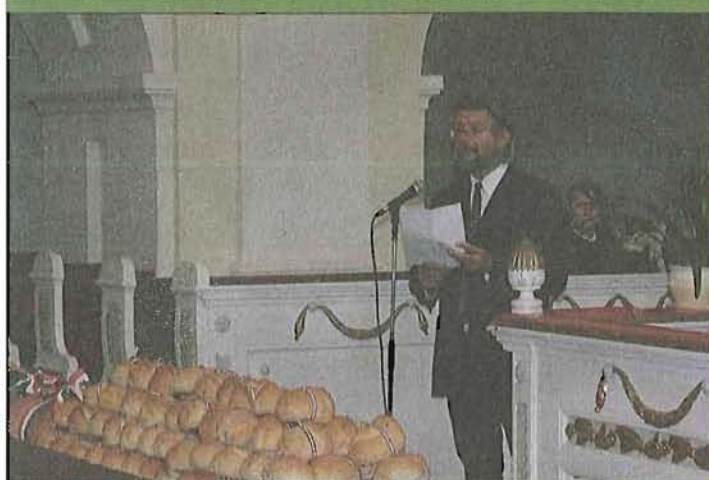
Szuridokvölgy a Tengerszemmel

A meredek hegyoldalakon is feljutottunk

Augusztus 20-a Gyomaendrődön

Fotók: Megyeri László

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídó étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Tel./Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Kedves vásárlóim!

Őszi ajánlataim:

- rovar- és gombaölő vegyszerek
- műtrágyák, növénytápok
- virágládák, cserepek, virágföldek
- öntözőszivattyúk, szórófejek
- öntözőtömlők, csatlakozók
- fűnyírók, sövényvágó ollók
- metszőollók, kéziszerszámok
- fóliák, műanyag hálók, kerítésdrótok
- műa. hordók, vödörök, záruk, lakatok
- szegek, csavarok, kapák, lapátok
- munkavédelmi bakancsok, kesztyűk
- festékáruk, ecsetek, hengerek
- purhabok, szilikonok, ragasztók
- állateledetek, nyakörvek, pórázok

Várom vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Hegedűs Bence * Szerkesztőség címe: 5555 Hunya, Kossuth u. 1. Tel. (06 30) 4798-311 szerkesztoseg@varosunkujagsag.hu * Alapítók: †Vaszkó András, †Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Cs. Szabó István, Czank Gábor, Gellai József, Fülöp Zoltán, Hunya Jolán, Polányi Éva, Seidl Ambrus, Soczó Géza, Dr. Szonda István, Dr. Varju László, Várfi András * Műszaki szerkesztő: Iványi László * Lapzárta minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten a hónap 15. napján * MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88 * <http://www.varosunkujagsag.hu> * E-mail: szerkesztoseg@varosunkujagsag.hu varosunk@gmail.com

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Árca: 220 Ft

XXII. évfolyam 10. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2015. október

A tartalomból:

- 3.** Idősek Világnapja - Dankó Béla országgyűlési képviselő köszöntője

- 3.** Megyegyűlés Szarvason

- 4.** Kiszéti Gyógy szálló - Alapítványi információk

- 8.** Gyomaendrődi Krónika - Civil Sarok: Mézszáros Tibor, Kaszás Attila-díjas színművész

- 14.** Mi lesz veled, Európa?

- 18.** Jutalom - a gyomaendrődi ministránsok kirándulása

- 20.** Életképek az Endrődi Tájházból

Az 1956-os forradalom Endrődön

Kedves Olvasók!

Októberi 23. az 1956. október 23-án kitört forradalom és szabadságharc emléknapja. Eről a jeles eseményről minden évben megemlékezünk különböző írásk formájában. Az idei évben a helyi hősökre helyezük a hangsúlyt, hisz az országos események kölcsönhatásban álltak városokban és községekben lezajlott történésekkel. Ebből az indíttatásból felkerestem Vaszkó Irén nyugalmazott tanárnőt, az endrődi események egyetlen ma is élő, aktív tagját, és megkértem, hogy mesélje el az eseményeket úgy, ahogy ő látta. Alább közlöm a vele készült interjút.

A forradalom híre lassan ért ide. Az emberek dolgoztak, a rádiókat kevesen hallgatták. Egy-két ember megtudta, vagy esetleg jött valami vonattal - nem volt nagy vonatközlekedés -, és akkor úgy szájról szájra ment. Én a pályán voltam a gyerekekkel, és azt se tudtam, hogy a forradalom kitört. Egyszer csak Fülöp Imre egy cédulát küldött: „Vaszkó! Kitört a forradalom!” De én ezt nem hittem el. „Köszönöm kisfiam, mondd meg Imre bácsinak hogy nagyon örült Irénke néni!”

Hát én tartottam tovább, fél kettőig volt az óram. És akkor a cuccot vittük befele, és láttam, hogy erre is szaladnak, arra ott katonák jönnek. Néztem - igaza lehet Fülöp Imrének. Egyenesen a tornaterembe mentünk, vittük a felszerelést. Fülöp ott volt és azt mondja: „Vaszkó, mit szólsz hozzá, hát ez borzalom! Mi lesz most?” Hát mondom: „Ha kitört a forradalom és a jobboldal törte ki, akkor Imre, nekünk jó lesz! De ha nem, akkor mind a ketten repülünk Imre!” „Gondolod?” Azt mondja, Márton Gábor itt van - ott volt egy kis cukrászda -, okosabb, mint mi ketten, elszaladok érte. Elszaladt érte. Közben kinéztek, és ott jön az orvos már a rendelőből és odaint - Kolbusznak hívták: „Irénke! Hallotta, hogy kitört a forradalom?” Mondom, „ez komoly?” „Komoly, bement a rádió. Persze, hát mink is csak szóban hallottuk, mert mi is rendeltünk, a másik dolgozott stb.” És azt mondja, ez nagyon jó, mert a mi oldalunk van fent. Hát akkor nagyon megörültem, és akkor mondom a gyerekeknek: „Maradjunk itt a kerítésnél, és köszöntsük a forradalmat egy szép dallal!” Melyikkel? Ha a föld Isten kalapja, úgy hazám, hazám bokréta rajta. „Körbe lépés, dalra in-dulj!” Akkor oszt a kerítésnél mindenki megállt, legalább húszan álltak Anyira megtapsoltak bennünket! És akkor ezt elénekeltük: „Gyerekek, nem tudjuk

mi lesz, aki tud imádkozni, imádkozzon a magyar győzelemért. És akkor továbbment mindenki! Úgy gondoltam, az embereknek közzé kell tenni, és sügta is Kolbusz, hogy: „Mindenfede énekeltesse, mert lassan tudja meg a falu.” A gyerekek is olyan vidámak lettek. „Isten vele, Irénke néni! Kitört a forradalom, Irénke néni!” - így mentek ki a kapun.

Én magam gondolkoztam, hogy menjek be. A Nagylány iskola alsó udvarán volt egy épület, abban volt a tanári. Nem tudtam, hogy menjek be. Hát mégis megindulok. Fülöppel találkozok, Márton Gáborral is, ők már össze-vissza mentek szólni. Azt mondják: „Hova mész?” „Mennék a Nagylány iskolába, de nem tudom, hogy Borbélyal hogy találkozak, meg a baloldali Dobó Katicával!” Hát azt mondják, gyerünk hárman. „Jól van, ti majd megvédtetek.” Megvédtünk Vaszkó, megvédtünk! Hát bementünk, és ott már a tanterületből sokan voltak, olyan tanácstalanul a tanárban: Hogy mondják meg Borbélynak azt, hogy akkor mondjon le arra az időre. És azt mondom: „Ez a ti dolgotok! A mi dolgunk - Fülöp, mi a dolgunk?” „Megkeresni a magyar zászlót!” (Ekkorára már két katona bejött az udvarra: A magyar zászlót kitenni! Mondták Fülöpnek, hogy lyukasak a zászlók mindenütt, ahol már jöttek.) Erre én mondom: „Vágjuk ki a címet! Hát csak nem tesszük ki a kommunista címet!” Azt mondja: *Folytatás az 5. oldalon*

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium hírei

Általános iskola Elsős lettem

Szeretem ezt az egyházi iskolát, mert az anyukám ott dolgozik. Minden rendezvényen ott voltam. A barátom mind a másik iskolába mentek, de én azért is ezt választottam. És most már vannak új barátaim. Katika nénit meg Anikó nénit nagyon szeretem. Ők a tanító nőjjeim. Imádom őket. Összesen huszonnégyen vagyunk az osztályban, kicsivel több lány, mint fiú. Sokat szoktunk játszani, de a legtöbbet bent kell lenni órán. Szünetben mindig nyuszi-sat játszunk: tüzet rakunk, káposztát főzünk mindig. Mindent használunk, ami a játszótéren van, a mókuskerek a kedvencem. Az angolórát, a matematikaórát és a testnevelésórát szeretem a legjobban. Járok tántra,

meg úszni, délután megcsináljuk a házi feladatot, és nagyon fáradt vagyok, mikor hazamegyek.

Kabai Léna mondatait sorba szedte: Maráz Alíz

Veni Sancte 2015

Tanévnyitó szentmisére gyülekeztek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium diákjai augusztus utolsó forró délutánján. A Szent Imre Katolikus Templom megtelt kicsikkel és nagyokkal, tanáraikkal és templomba járó hívekkel. A házigazda, Czank Gábor atya mellett jelen volt Papp Tibor református lelkész úr is. Az intézmény vezetője, Tóth Ferenc igazgató elmondta, hogy ez a második év, melyet az általános iskola és a gimnázium közösen kezd, azonos értékek mentén, a korábbiakhoz hasonlóan a minőségi oktatást-nevelést tűzve ki célul, s nem utolsó sorban a hitélet erősítését. Az általános iskola idén ünnepli huszadik születésnapját. Programjaiban megújulva színes délutáni foglalkozások, szakkörök várják az érdeklődő fiatalokat, így téve még vonzóbbá az iskolában eltöltött időt. A szentmise keretei között elhangzott kis elsősök kedves szavai, mely a hamar eltelt nyárról és az iskolakezdekről szólt.

Sport és egészségnap

2015. szeptember 22-én délután általános iskolánkban Sport és Egészségnapot tartottunk. Ennek keretében az alsósok játékos váltóversenyeken vettek részt korcsoportonkénti felosztásban. Két korcsoport: I. 1-2. osztály; II. 3-4. osztály. A felsős fiúk fociztak a Grosics Akadémia edzőinek irányításával. A lányok kiütöztek.

Ezen a napon előadást hallgathattak meg diákjaink (ugyanilyen korcsoportonkénti felosztásban) az egészség fontosságáról, az egészség és táplálkozás kapcsolatáról, az egészséges életmódról.

A délutánt a Szeged-Csanádi Egyházmegye az Egyházak köznevelési feladatainak fejlesztése című TÁMOP 3.1.17-15 számú nyertes pályázata tette lehetővé.

A 9. évfolyam

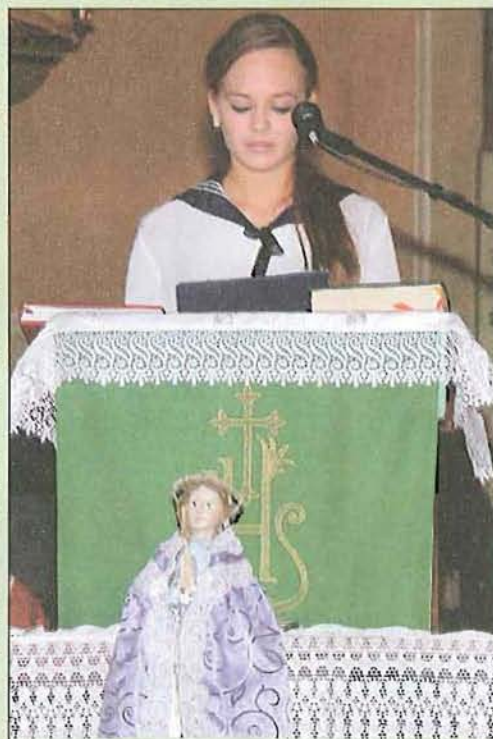
Gimnáziumi egység Becsöngettek...

Iskolánk ünnepélyes tanévnyitó Veni Sancte szentmiséjére 2015. augusztus 31-én 16.30-kor került sor az endrődi Szent Imre Katolikus Templomban. A 2015/16-os tanévet negyvenegy kilencedikes tanuló kezdte meg, köztük kilenc diák intézményünk általános iskolájából érkezett. „Fecskeinket” a felsőbb évesek örömmel fogadták.

Ettől a tanévtől kezdve vált kötelezővé a tizenegyedik évfolyamos tanulók számára azon tantárgyak kiválasztása, melyeket heti négy órában tanulnak majd azért, hogy sikeres közép illetve emelt szintű érettségi vizsgát tegyenek. A gimnáziumunk lehetőséget biztosított arra, hogy a tantárgyak széles skálájából választhassanak diákjaink orientációjuk szerint. Ez a képzési rendszer támogatja a tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatását is, és alapot biztosít arra, hogy a versenyeken jól szerepeljenek.

Hagyományosan idén is sokan indulnak különböző tantárgyi versenyeken, melyek közül kiemelkedik az Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny, melyre többen jelentkeztek biológiából, történelemből, idegen nyelvből.

A 2015/16-os tanévben már minden évfolyamon kötelező a heti öt testnevelési óra. Szerencsések vagyunk abból a szempontból, hogy a technikai feltételek adottak a magas óraszám ellenére. Emellett támogatunk mindenkit, akik szervezett keretek között intenzíven sportolnak. Az ő számukra engedélyezett, hogy heti két órát egyesületben töltsenek el.

Hunya Réka 11. osztályos tanuló

Minden tanulónk számára eredményes tanévet kívánunk.

Önök joga van tudni...

hogy mi történt a Képviselő-testület
szeptember végén délidőben kezdődő ülésén

- Módosításra került a költségvetési rendelet. A gazdálkodás változatlanul stabil. Mind a bevételi, illetve a kiadási oldalon 186 millióval nőtt a költségvetési főösszeg.
- Több hónapja tart az adórendelet felülvizsgálata. Nagyon lényeges változtatásokat, gondolok, itt a jelentős lakossági terhek csökkentésére nem tartalmaz az előterjesztés.
- Sor került az SZMSZ módosítására. Jelentősen nőtt a polgármester hatásköre. Nagyobb összegek felett önállóan dönthet.
- Elfogadta a KT. a kft-k fenntartásában működő óvodák, bölcsődék beszámolóját.
- Már korábban kezdeményezés történt az egészségügy területén a várólista csökkentésére. Felvetődött, hogy ismét legyen labor az egészségügyi intézményben. A vizsgálatok eredménye, hogy erre nincs meg a lehetőség.
- Továbbra is marad a Bursa Hungarica. Ez a megyei önkormányzat és az állam által támogatott ösztöndíj program lehetőséget biztosít a szociálisan rászorult diákok segítésére tanulmányaik elvégzéséhez.
- Új Közművelődési koncepció születik. Az előterjesztés hangsúlyozza, hogy a két településrész hagyományait és sajátosságait figyelembe véve készült el a koncepció. Külön lesz gyomai és külön endrődi kulturális intézmény. A Gyomán lévő nevét Kállai Ferencről kapja, míg Endrődön Szent Antalról lesz elnevezve, lehet például Szent Antal Népház. (Szent Antal a szegények védőszentje) A könyvtár a volt bútorbolt helyére kerülhet, amint sikerül a minisztériummal a tulajdonviszonyokat rendezni.
- Értékesítésre kerül a volt Besenyszegi óvoda épülete. Nyílt árverésen, a kikiáltási ár 9 millió250 ezer forint.
- Nagyszabású rendezvény keretében kerül sor Kállai Ferenc szobrának felavatására. A Gyomai Szülőföld Baráti Kör kezdeményezte a szobor állítást. A rendelkezésre álló összeg még nem elég, ezért az egyesület még másfél millió forintot kért az önkormányzattól, melyre igent mondtak a képviselők.
- Az Endrődiek Baráti Köre újra, frissítve ki kívánja adni a Ki Kicsoda? című városunk jeles személyiségeit bemutató könyvét. Ezt támogatják a képviselők, de a részletekről később döntenek.
- Közterület elnevezésről született döntés. A jelenleg Határ Győző mellszobra (Oláh Máttyás szobrászművész alkotása) körüli teret ezen túl Határ Győző térként nevezzük.
- Zárt ülésen döntöttek a képviselők a Díszpolgári és Gyomaendrődért díszplakott odaítéléséről.

Várfi András

Megyegyűlés Szarvason

Ismét kihelyezett ülést tartott a Békés Megyei Önkormányzat Képviselő-testülete. A közgyűlésnek ezúttal Szarvas városa adott otthont.

Az önkormányzat 2015. évi költségvetésének első félévi teljesítéséről szóló tájékoztató fontos napirendnek bizonyult. A tájékoztatóból ki derül, hogy mind az Önkormányzat, mind a Hivatal költségvetése június 30-ig a tervezettekhez képest jobban teljesült, a bevételek az időarányosnál magasabban, 67,23%-ban teljesültek az eredeti előirányzathoz viszonyítva.

Döntött a testület arról is, hogy az önkormányzat csatlakozik a Bursa Hungarica felsőoktatási önkormányzati ösztöndíjrendszer 2016. évi fordulójához. Fontosnak tartják a képviselők, hogy a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatási tanulmányait támogassa a megyei önkormányzat.

A közgyűlés megalkotta a kitüntető díjak alapításáról és adományozásuk rendjéről szóló rendeletét. Ebben, bár némileg módosítva szerepel a korábban már adományozott „Békés Megyéért”, „Elnöki elismerés” és „Nemzetiségi díj” kitüntető díjak, de alapítottak egy új elismerést, a „Polgárokért” kitüntető díjat. Ezt olyan polgármester vagy volt polgármester kaphatja meg, aki megyénkben legalább egy önkormányzati cikluson keresztül végzett közeleli tevékenységet, mely során kiemelkedő szerepet töltött be a megye fejlődésének előmozdításában, hagyományainak megőrzésében, és Békés megyét érintő példamutató munkásságot tanúsított.

Együttműködési megállapodást kötöttek a terület- és vidékfejlesztési források hatékonyságának növelése érdekében a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Békés Megyei Igazgatóságával és a Békés megyében működő vidékfejlesztési akciócsoportokkal.

Tájékoztatót tartott munkájáról a Békés Megyei Polgárok Szövetsége, a Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Békés Megyei Igazgatósága.

A közgyűlés végén, zárt ülés keretében döntöttek a képviselők a „Békés Megyéért” kitüntető díjak odaítéléséről. Az elismerést az érintettek az októberi ünnepi közgyűlésen vehetik át. A testület következő munkáülését novemberben tartja.

Cikk: Sztahovics Zsuzsa, fotók: Zentai Péter

Köszöntő Idősek Világnapja alkalmából

Tisztelt Szépkorúak!

Éppen húsz esztendeje, hogy az ENSZ az Idősek Világnapjává nyilvánította október elsejét. Ez a nap azóta Önökre, és a világon élő mintegy 600 millió embertársunkra, idősekre, szépkorúakra irányítja a figyelmet.

Tudnunk kell azonban, hogy világnapja korántsem csupán érzelmi, morális döntés nyomán alakulhat egy-egy jelenség, noha az idősek iránti tisztelet valójában szinte valamennyi kultúra része.

Fontos hát, hogy az idősekről szólva mindezen gondolatok mellett is teret nyerjen a tisztelet és a megkülönböztetett szeretet. Szükség van a példaként felmutatható hosszú, dolgos életutakra, szükség van a bölcsességre és igen, szükség van arra a stabil morális és érzelmi erőforrásra, ahová mindig jó visszatérni, hívjuk azt szülői, nagyszülői háznak vagy atyai, anyai jótanácsnak.

A mostani időszak, október eleje, talán az erre legmúltabb alkalom: a pihenésre készülődő természet őszi zínkavalkádjá,

a nap nagyon is szívet melengető ereje, a gyümölcsös, gabonával teli kamrák képe mind-mind híven tükrözik érzéseinket.

Őszinte szívből kívánom valamennyiüknek, hogy életüket, mindennapjaikat ezek az örömök aranyozzák még nagyon-nagyon sok éven át, jó erőben, egészségben!

Tisztelettel:

Dankó Béla
országgyűlési képviselő

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

A tejágazat megmentéséhez az eddigiéknél több kell

Erdős Norbert sajtóközleménye

A tejágazati uniós mentőcsomag bevetése nem elegendő a termelői árak zuhanásának a megállítására – jelentette ki Erdős Norbert fideszes európai parlamenti képviselő tegnap Brüsszelben. Az egyedül bevethető két hatékony eszköz most a sovány tejpor, a vaj és a sertés-hús intervenciós árának – legalább ideiglenesen történő – megemlése, továbbá az exporttámogatások ideiglenes aktiválása lenne.

„A tejágazat Magyarországon is komoly válságát éli át. A nyerstej felvásárlási ára történelmi mélységekbe zuhan, jelenleg 24 eurócent per liter körül áll, amely nem fedezi az előállítás költségeit, amelyek 35 eurócent per liter körül vannak” – ismertette Erdős Norbert. Romániában még rosszabb a helyzet, ott 10 eurócent körül állt meg a felvásárlási ár zuhanása.

Az eddigiékhöz képest komoly előrelépés, hogy az Európai Bizottság végre egy jelentősebb, 420 millió eurós uniós mentőcsomagot állított össze a tejtermelők és sertéstartók megsegítésére. Ez rövid távon jelentősen enyhíti a gazdák veszteségeit. „Fel kell hívnom a figyelmet azonban, hogy ez csak a tűz enyhítésére elég, az eloltására nem. Nem látni ugyanis, mikor ér véget a termelői árak zuhanása. Most két bevethető hatékony eszköz áll rendelkezésre: a sovány tejpor, a vaj és a sertés-hús intervenciós árának – legalább ideiglenesen történő – megemlése, továbbá az exporttámogatások ideiglenes aktiválása” – tette hozzá a néppárti képviselő.

Erdős Norbert elismerte, megérti az agrárbiztos féltelmét, hogy a tejágazatban az intervenciós árak rendszeres emelése rossz üzenet lenne a tejet már most is túltermelő gazdáknak, akik a piac lehetőségei ellenére tovább fokoznák a termelésüket. A baj azonban annyira nagy, hogy itt már csak a fenti eszközök bevetésével lehet érdemben segíteni. „A nyerstej árának a mesterséges megemlést középtávon kompenzálná a világpiaci, különösen a közel- és távol-keleti kereslet lassú növekedése. Az abszolút biztonsági megközelítés helyett tehát ezt a bátrabb lépést kellene megtenni” – emelte ki a fideszes európai parlamenti képviselő.

Brüsszel, 2015. szeptember 17.

További információ:

Erdős Norbert irodája: +32-2-283-7716

<http://fidesz-eu.hu/>

<http://erdos.fidesz-eu.hu/>

GYOMAI „SZENT DÖMÖTÖR-NAPI” EGYHÁZKÖZSÉGI VACSORA

2015. október 17-én, szombaton egyházközségi vacsorát tartunk.

Gyülekező: 17 órától

Vacsora: 18.30-kor

Helyszín: Körös Étterem („Holler”)

Vacsorajegy: 1.700 forint.

Menü: A. pörkölt vagy B. vegyes-tál

Zene: Kocsis Márton

Tombolatárgyakat szeretettel elfogadunk!

Feliratkozni, illetve a tombolára szánt tárgyakat átadni az endrődi plébánián, és a gyomai plébánián lehet irdai időben.

Érdeklődni a 66/283-940 telefonszámon lehet.

Jelentkezési határidő: október 10-e.

Mindenkit szeretettel várunk!

Kisréti Gyógyszálló - Alapítványi információk

1999-ben 19 magánszemély és a gyomaendrődi önkormányzat 255.000 Ft alapítói vagyonnal hozta létre a Kisréti Gyógyszállóért Alapítványt. A cél az volt, hogy előmozdítsa a lakosság magas színvonalú egészségügyi ellátását és a Kisrét zugban épülhessen zöldmezős beruhásként gyógyszálló. Egy ilyen gyógy-üdülő és konferenciaközpont felépítése milliárdokba kerül. Költségvetési források és befektetői csoportok szükségessé hozták.

A kuratórium feladata a lehetőség megteremtése volt. Meg is szerezte a célra alkalmas földterületet, különböző csatornákon kijánlotta a befektetési lehetőséget és jelentősen gyarapította az alapítvány vagyonát. A pénzügyi beszámolók megtalálhatók az Országos Bírósági Hivatal honlapján. A 2014. évi beszámoló szerint a pénzvagyont 11.247.000 Ft. Az alapítvány tulajdonában van még 9,1 hektár földterület.

A kuratórium azon dolgozik, hogy a vagyont készen tartsa egy bármikori, az alapító okirat szerinti felhasználásra.

A jövőben együttműködés keretében be kíván kapcsolódni a lakosság egészségügyi állapotát javító, egészségmegőrző és szűrőprogramokba, az egészséges életmódra nevelés támogatásába is.

Gellai József

II. Hegedűs családi találkozó, Hunya - Gyomaendrőd, 2015. 09. 12.

Kiadó ház

Gyomán kertés ház garázzsal, alsó épülettel hosszú távra kiadó. Érdeklődni: 30/278-1446

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövől!

Tímár Máté

Németh Józsefné Gubucz Irén - a masamót -

1900. március 29-én született Endrődön Gubucz József és Katona Terézia gyermekeként. Fiatalon Budapestre került, ahol kitanulta a női kalaposmesterséget (a kalaposokat Endrődön masamótnak hívták). Itt ismerkedett meg Németh József ózdi származású műasztalossal, akivel 1932. augusztus 31-én házasságot kötöttek Endrődön. Házasságukból egy fiú született, Tamás.

Budapesten kalaposüzletet nyitott, ahol saját maga készítette a női kalapokat. Igen értelmes asszony és ügyes mester volt. Először megnézte az arcot, és ahhoz készítette a kalapot. Vásárlói körébe előkelő nők tartoztak. Mindig előre elküldték a cselédet, hogy ekkor és ekkor ilyen és olyan grófnő jön kalapot rendelni, csinálja úgy, hogy ne legyen ott más. Akkor adott egy időpontot, amikor eljöhettek a vendég. Ő végignézte egy pillanat alatt a ruháját, öltözködését és az arcát. Ekkor elővett egy könyvet és rámutatott egy kalapra: - Ezt a kalapot ajánlom!

Ha a vendég akart magának kalapot választani, és olyat választott, ami nem illett neki, akkor bátran, de finoman megmondta: - Méltóságos asszony, én ezt magának nem ajánlom, nem jó a maga arcához ez a kalap!

És hallgattak rá, mert széles körben elismerték tehetségét, üzlete híres volt. Néhány év múlva a második világháborús budapesti bombázások miatt azonban jobbnak látták, ha hazaköltöznek Endrődre, a szülői házba.

1944. október 6-án bevonult Endrődre a szovjet hadsereg. A plébánláról Csernus Mihály apátplébános és két káplán elmenekült. Csak a harmadik káplán, Dászkál István maradt itt, de ő is napokig a pincében a hordók mögött bujkált. Gubucz Irén meghallotta ezt, és elment, hogy megnyugtassa a káplánt. Mikor odaért, lekiabált a pincébe: - Plébános úr! Én vagyok itt, Gubucz Irén, a masamót!

Mély, férfias és határozott hangjára a káplán előmászott a hordók mögül, Gubucz Irén pedig így folytatta: - Plébános úr ne féljen, amikor kell, én eljövök, és még főzök is magának, ha kell, és hozok ennivalót.

Innentől kezdve a szovjet hadsereg endrődi jelentéte végéig Gubucz Irén rendszeresen járt a plébániára, és ahol csak tudott, segítette Dászkál káplán munkáját. Egy jellemző eset: Csernus apátplébános elmenetele előtt meghagyta Dászkálnak, hogy a kommunistákra nézve terhelő iratokat égesse el. Az iratok már tüzeléshez voltak készítve, amikor belépett Gubucz Irén és azt mondta: - Semmit nem égetni, itt minden irat kell, és minden irat szent! Tegyétek vissza!

A háború után a család Endrődön maradt és a mai Endrődi utcai házuknál kalapos üzletet nyitott. Az anyagot Budapestről hozta, a kalapokat itt készítette. Az egész környékről jártak hozzá ügyfelek, de idővel egyre kevesebb nő csináltatott kalapot, így felhagyott mesterségével. Megözvegyülése után Miskolc környékén élő fiához költözött, ott halt meg és ott is van eltemetve.

Gubucz Irén a maga idején egy név volt a faluban: Nem volt szégyenlős és senkitől sem félt, okos és határozott viselkedése tiszteletet váltott ki az emberekből. Ma is ilyen hétköznapi hősökre van szükségünk!

Hegedűs Bence

Az 1956-os forradalom Endrődön (folytatás a címlapról)

„Eredj Vaszkó, hozz egy ollót!” - bementem a tanáriba, volt egy ilyen nagy lólló egy helyen. A többiek még mindig dermedten. „Mit csináltak?” Nagy örömmel elmondtam, ez lett a veszem: „Kívágjuk ezt a kommunista címet!” Azt mondják: „Kivel vágod ki?” - volt olyan, aki olyan gúnyval kérdezte. Mondom Fülöp Imre elvtársal meg Márton Gábor úrral. Azok tartották a zászlót, én meg szépen kinyírtam. Nem tudtuk fogni jól, Dr. Földvári Kálmán épp ment ki vécére, és mondtuk neki: „Kálmán, gyere ide, fogd meg te is!” Így ő is megfogta a zászlót. Azt mondja Márton Gábor: „Add nekem ezt ide, majd valakinek, kommunistának beteszem a postaládájába.” Majd föl vitték a zászlót ketten, kitették, és lyukas volt a zászló. A többiek még bent tanácskoztak a tanáriban, hogy „Mi a fenét csináljunk? Hova menjünk?” A gyerekek meg ott voltak elhagyva. Látták a többi tanárok, hogy mi ott tevékenykedünk az udvaron, erre kijöttek, hogy: „Nézzétek, Vaszkókék vágják kifelé a zászlót!” És akkor nagyon örültek, de azért félve örültek, mert olyan hihetetlen volt. Ez már két óra és három óra között volt.

A község házára pedig innen a Paskomról Tímár József - mi úgy hívtuk, Anyám Jósikája - szervezte a népet, hogy megyünk és megverjük a kommunistákat a község házában. Ezt én nem láttam, Vaszkó Mihály bácsi mondta el. Mihály bácsihoz beszélt valaki, hogy kitört a forradalom, és vagy húsz paraszt megy megverni a község háziakat. „Jöjjen, oszt csendesítse le őket!” Azt mondja Mihály bácsi: „Én elmegyek a község házához, mert ha verekedés lesz, an-

nak halál lesz a vége.” Meghallották a többiek, szomszédok: „Gyülekezzünk a malomnál!”

Aznap beadás is volt. Balogh Vincéék nem tudták beadni a 60 tojást. Elmentek Kevibe tojást venni, ott volt ismerősük. A hátukon cipelték, hogy be tudják adni. Mikor visszafele felértek a hídra, elvették tőlük a tojást, meg amit be kellett adni. Mikor hazaértek, rájuk jött a sírás. Erre bejött hozzájuk valaki: „Ne sírjatok, hát kitört a forradalom!” Anyám Jósikája az emberekkkel, ez meglátta, ez is beállt hozzájuk.

A húsz paraszt akkorra már negyven paraszt lett, mert beszóltak mindenkinek. Odaétek: „Na, gyertek ki, mertek-e kijönni?” Addigra Mihály bácsi is odaért, kinyitatta az ablakokat, kihívta a hivatalnokokat és azt mondja: „Nézzétek! Ezek az emberek jogosan meg akarnak verni benneteket. De én azt mondom, Vaszkó Mihály a nevem, aki annyit szenvedtem, hogy egy ütés itt el nem indul.” Ekkor odafordult a parasztokhoz: „Mint gondoltok, hogy mi lesz abból, abból vér lesz! És nem tudjátok, hogy ki lesz meghalva, mert valamelyiknek pisztoly is van a zsebében! Emberek, várjuk meg a végét, és majd kiegyeztek!” Olyan szép beszédet mondott Mihály bácsi, hogy mindenki megértette. Azt mondta a hivatalnoknak, hogy csukjanak és menjenek haza. Anyám Jósikájának meg: „Jóska, te meg csendesítsd le a parasztokat!” Akkor már a parasztok közül kiabáltak, hogy „Éljen Vaszkó Mihály bácsi!” Akkor odajött a párttitkár, Koloh Imre és odaadta Mihály bácsinak a kulcsokat.

Aztán Vaszkó Mihály bácsiék szervezkedtek, hogy mégis mi legyen? Ők összejöttek Di-

enes Izráéknál: „Izra, hát mégis mit csináljunk? Kell egy felügyelő! Te erdélyi ember vagy, katonameger voltál, légy szíves vállald el nemzetőrség vezetését!” „Jól van, elvállalom!” írjuk fel, hogy kit osztunk be segédnek? Elvállalták, hogy lesz négy segédje, kapnak fegyvert, de nem használják. Akkor választottak egyet, aki a boltok nyitását és csukását ellenőrzi. Mindjárt elvállalta két parasztember, hogy ellenőrzi nem bántják-e a kommunistákat. Szóval ilyen posztok voltak. Tény, hogy másnap rend volt a faluban, Izra bácsi járt.

Mikor meghallottuk, hogy megbukott a forradalom Pesten, akkor Mihály bácsi Kolohnak visszavitte a kulcsokat, meg Magyar Pista tanácselnöknek: „Én eddig vigyáztam a falura, egy pofon nem hangzott el, senki nem bántotta a kommunistákat. De ne hazudjatok majd, hogy a kommunistákat bántották! Itt a kulcsok!”

Mi meg hát azt mondtuk, hogy menjünk a templomba, és adjunk hálát a Jóistennek, hogy senki sem halt meg. El is mentünk a templomba, de láttuk, hogy a plébános nagyon szomorú - nem tudtuk, hogy a kommunisták már másnap átveszik a hatalmat. Azt mondta, hogy ne énekeljünk Te Deumot, hanem énekeljünk Máriához énekeket. Énekelünk, imádkozunk és hazamentünk...

A megtorlás eseményeiről a novemberi számban írunk!

Vaszkó Irén emlékeit lejegyezte:
Hegedűs Bence

Katolikus oldal

OKTÓBERI ÜNNEPEK

1. szerda:	A Gyermek Jézusról nevezett Lisieux-i Kis Szent Teréz szűz és egyháztanító
2. péntek:	Szent Örzöngyalok
4. vasárnap:	Évközi 27. vasárnap
7. szerda:	Rózsafüzér Királynője
8. csütörtök:	Szűz Mária, Magyarok Nagyasszonya, Magyarország Főpátrónája
11. vasárnap:	Évközi 28. vasárnap
15. csütörtök:	A Gyermek Jézusról nevezett (Avilai) Szent Teréz szűz és egyháztanító
17. szombat:	Antiochiai Szent Ignác püspök, vértanú
18. vasárnap:	Évközi 29. vasárnap
22. csütörtök:	Szent II. János Pál pápa
23. péntek:	Kapisztrán Szent János áldozópap
25. vasárnap:	Évközi 30. vasárnap
28. szerda:	Szent Simon és Szent Júdás (Tádé) apostolok
31. szombat:	Boldog Romzsa Tódor püspök és vértanú

A lélektisztulás útjain

Búcsújárás Szentkútra és Radnára

A közelmúltban, Kisboldogasszony napján Mátraverebély-Szentkútra zarándokoltak az endrődi, gyomai és hunyai hívek, október 8-án pedig Mária-Radnára készülünk búcsújárásra. Az istenhívők vallásgyakorlatának egyik elengedhetetlen tartozéka a zarándoklat, a szent helyek fölkeresése, az ez által való megtisztulás reményében. Szándékosan nem mondok kereszténységet akkor, amikor a zarándoklatot emlitem, mert az összes nagy világvallásnak megvannak a maga szent helyei, ahová a hívők időnként elzarándokolnak. Gondoljunk csak a tibeti kolostorokra, a melkai Kába-kőre, Dávid sírjára vagy a siratófalra Jeruzsálemben. Egyik sem keresztény szent hely, mégis zarándokok millióinak célpontja.

De most kicsit szűkítsük a kört a kereszténység köré. Szent II. János Pál pápa nem véletlenül nevezi a zsidóságot a kereszténység idősebb nővérének, hisz a keresztény liturgia, szent ruházatok, kultikus helyek berendezése mind sokban hasonló a zsidóságban megtalálhatóakhoz. Mindezek felett a közös őszövetség is eltörölhetetlen jegyeket tart fenn a két világvallás között.

Ezért a kereszténység nagy zarándokhelyei közül elsőként Jeruzsálem áll előttünk, amely három nagy világvallás szent városa. A középkorban egy kódexinásoló orosz szerzetes írja le e szavakat: „Jeruzsálem a világ legszentebb városa. A második Jeruzsálem Róma, a harmadik Jeruzsálem Moszkva, és negyedik Jeruzsálem nem lesz soha többé!” Az orosz szerzetes Jeruzsálemet a katolicizmus szíve, Róma, és az orosz ortodoxia fellegvára, Moszkva fölé emelve jelzi, hogy itt minden vallás követője otthon van.

Ezt érzik meg a keresztények kezdettől fogva, s szinte azonnal válik keresztény zarándoklatok célpontjává a Szent Város, Jeruzsálem.

A Szentföld távolsága miatt a zarándoklatok célpontjává a kereszténység szíve, Róma válik. A szentföldi ereklyék jó része itt van, így a Rómába zarándokló keresztény nem csak a mártírok vérével megszentelt várost láthatja, hanem egy kicsit a Szentföldre is elzarándokol. (pl. Szent Lépcső, Krisztus kínozlopa, apostolok holttestei).

Mindezek mellett a katakombák, a Colosseum, az apostolok templomai (Szt. Pál, Szt. Péter, Szt. János bazilikák) meglátogatása is rengeteg lelki élménnyel gazdagította az ide zarándoklókat.

Azonban a búcsújárások Róma felé irányulásával szinte egyidőben az egyéb európai kegyhelyek is életre kelnek: ilyen a spanyolországi Santiago de Compostella, a Szent Jakab apóstol sírja fölé épített monumentális bazilika, mely a középkor egyik köz-

OKTÓBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap reggel 9 órakor, hétköznap (csütörtök kivételével) reggel fél 8-kor. Szombatonként vasárnap előesti mise este 5 órakor. Október folyamán rózsafüzér ájtatosság hétköznaponként este 5 órakor, szombaton és vasárnap a misék előtt fél órával. A hónap első és harmadik hétfőjén este 5 órakor szentségimádás.

Gyoma

Vasárnap és szerda délután 4 órakor, a misék előtt fél órával rózsafüzér ájtatosság. A hónap negyedik hétfőjén délután 4 órakor szentségimádás.

Hunya

Vasárnap délelőtt 11 órakor, hétköznaponként a meghirdetett napokon délután 4 órakor, a misék előtt fél órával rózsafüzér ájtatosság. A hónap második hétfőjén délután 4 órakor szentségimádás.

kedvelt penitencia-útja is lett.

Ugyanekkor egymás után születnek az európai Mária-kegyhelyek: Altötting, Einsiedeln, Mariazell.

Ezek ekkor még Szűz Mária csodatevő képei vagy szobrai körül alakul ki búcsújárás, de az 1830-as párizsi Mária jelenés, s különösen az 1858-as Lourdesi jelenés után már szinte kizárólag jelenések, magán kinyilatkoztatások helyén alakul ki zarándokhely.

A mi vidékünkön 1688 egy fontos évszám, a hely pedig Mária-Radna. Egy öreg bosnyák, Wrichnochossa György a tulajdonában lévő, egyszerű keménypapírra nyomtatott Mária-képet, mely a Kármelhegyi Boldogasszonyt ábrázolja, a radnai szőlőhegyen lévő egyszerű fakápolnának ajándékozza. Amikor ezt a törökök felgyújtják és minden porig ég, de az egyszerű papírképet sértetlenül megtalálják a hamu és parázs között, a környék népe ide indít zarándoklatot.

Máriaradna különös pártfogója Rudnai Sándor erdélyi püspök, későbbi esztergomi hercegprímás, aki hatalmas összegeket áldoz magánvagyonából a kegyhely kiépítésére, ékesítésére. A radnai Szűzanya iránti tiszteletből az érseki palliumot is csak a radnai templomban hajlandó átvenni, és kívánsága, hogy halála után szívével itt temessék el. Ez meg is történik, és az spiritusszal teli üveg edényben nyugvó szív a Szt. Anna oltár melletti fali fülkébe került elhelyezésre.

Miért van szükség egyáltalán zarándoklásra? Hiszen minden településnek megvan a maga temploma, imaháza, kultushelye. Miért kell kimozdulni a megszokott szférából, és fáradságos utat megtenni, hogy azt az imát, amit az otthoni kultikus helyen is elmondhat az ember, azt fáradtan, porosan, elcsigázottan, egy távoli helyen, Szentkúton vagy Radnán mondja el?

Mert az ember érzi bűnei, gyarlóságai súlyát, és érzi, hogy ezekért vezekelnie kell. Érzem, nem elegendő csupán betérdelnem a gyóntatószékbe és ott a bűnbevallásom után megkapni a feloldozást, hanem fizikailag is szenvednem kell a fáradságos zarándokút vállalásával, hogy az Isten bocsánatára méltó legyek.

Vagy: olyan nagy kérésem van az Istentől, hogy úgy érzem, kérésem teljesítéséért valamit fizetnem kell az Istennek, azzal, hogy egy hosszú, fáradságos utat teszek meg valamely szent helyre, hogy ott kérjem Istentől a kegyelmet, amit meg akarok nyerni.

Vagy: olyan nagy dologban nyertem meghallgatást az Istentől, hogy érzem, nem elegendő az otthoni templomban elrebegni a hálaimeit, hanem a zarándoklat fáradságait vállalva valamely búcsújáróhelyen mondok köszönetet Istennek. A temesvári egyházmegye mártír főpapja, Boros Béla érsek úr juthat

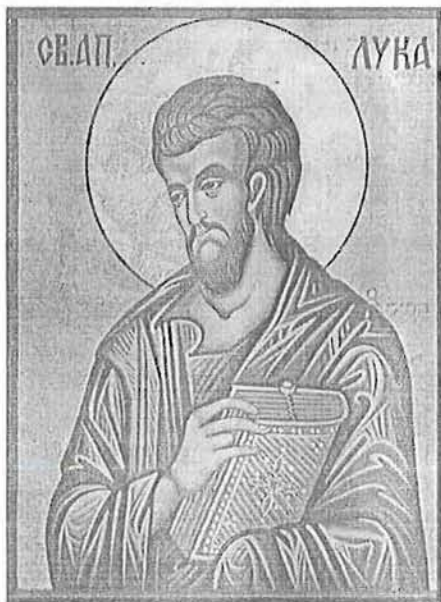

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sörző Géza

SZENT LUKÁCS EVANGÉLISTA

ünnep: október 18.

Pogány családból született. Megtérése után Pál apostol kísérelője volt, akinek igehirdetése után írta meg evangéliumát. Az egyház életének kezdeteit Pál apostol első római tartózkodásáig, egy másik könyvben, az apostolok cselekedeteiben beszéli el.

Alexandriai Kelemen szerint, Lukács Rómában Pál titkára. A Kol. 4, 14-ből tudjuk, hogy orvos volt, Eusebiosz és Tertullianus szerint, a szíriai Antiochiából származott, nem volt házas. Nazianzi Szent Gergely szerint, Pál halála után Akhaimában, Egyiptomban, Thébában, Patraszban működött. A hagyomány szerint 63-ban hunyt el.

Szent Lukács, aki mint orvos különös részvétellel nézte a beteg embert, mint evangélista észrevette, hogy a Megváltó maga is orvos, sőt, ő „az Orvos”, aki a beteg emberiségnek meghozta a gyógyulást. Úgy mutatja be evangéliumában az Emberfiát, mint a betegek gyógyítóját, a bűnöket megbocsátó Irgalmat, aki árasztja az emberek között Isten jótéteményeit és hirdeti az irgalmasság evangéliumát.

A Legenda Aurea szerint, maga a Lukács evangélium is gyógyít, mégpedig háromféleképpen: sebeket gyógyít az által, hogy a megtört szívűeknek hirdeti a megváltást; erősít azáltal, hogy elmondja az örömhírt; végül megőrzi az újabb romlástól azáltal, hogy közli az isteni törvényeket és evangéliumi tanácsokat.

A hagyomány szerint, a Szűzanya sok mindent megőrzött a szívében és emlékezetében éppen azért, hogy később a szent evangélistáknak elmondhassa. Lukács felkereste őt, és mint az „Újszövetség frigszelgényének” sok kérdést tett fel az Údvözítőről, és kérdéseire sorban választ kapott. Így írhatta meg az evangélium elején olyan részletesen Jézus gyermektörténetét, benne Mária imádságával, a Magnificattal és Zakariás himnuszával a, Benedictusszal. A Maria Maggiore-bazilikában őrzött Mária képről, amelyet a hagyomány szerint Szent Lukács festményének

tart, különös történetet mond el:

Nagy Szent Gergely idejében, a hatodik század végén pestis pusztított Rómában. Amikor a járvány nem akart szűnni, a pápa körmenetben hordozta körbe e képet a csapással sújtott városban és a vész megszűnt.

Márton pápa, aki vitában állt Róma városának polgári vezetőivel, egy alkalommal a kép előtt misézett és áldoztatott. Nem sejtette, hogy az áldozók között van valaki, aki a ruhája alatt tört szorongat, azzal a szándékkal, hogy amikor hozzá lép megöli a pápát. Abban a pillanatban azonban, amikor a pápa nyújtotta neki az Úr Testét, hirtelen meglevenedett a Mária-kép és ránézett a merénylőre, aki ettől a pillantástól megvakult és a pápa megmenekült.

Szent Lukács az orvosok, festők, jegyzők, szobrászok védőszentje. Maradványai a konstantinápolyi Apostol templomban voltak. Ezen kívül őriznek még ereklyét Padovában, Rómában, a Vatikánban (koponya ereklye), Barcelonában, Párizsban is.

Általában könyvvel, orvosi eszközökkel ábrázolják, ahol öltözete fiatal evangélistaként az apostolok viselésében, hosszú öves tunikával, palliummal.

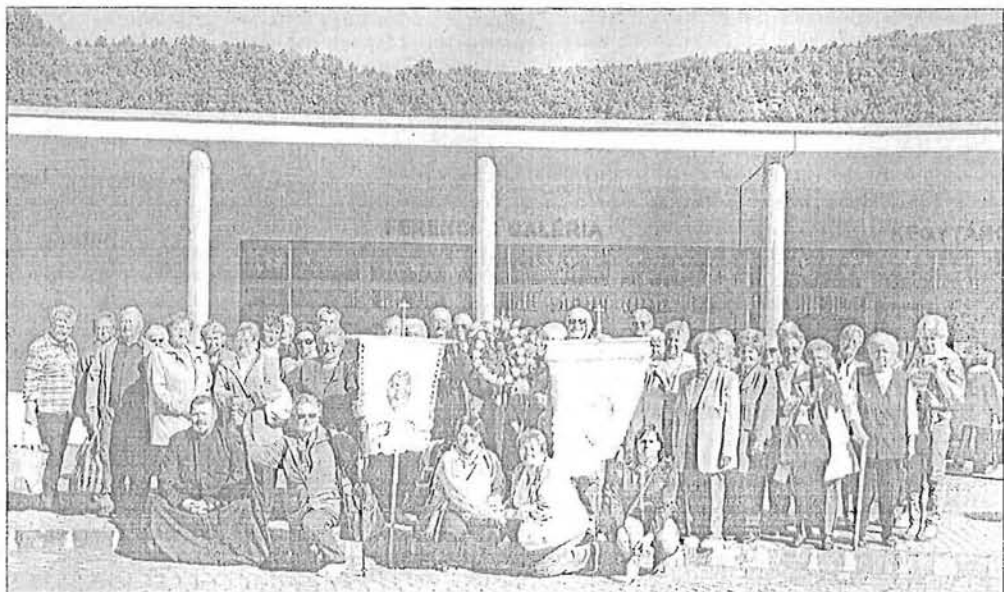
(Szentek élete)

„Legyetek hát irgalmasak, mint Atyátok is irgalmas.” (Lukács 6,36)

eszünkbe, aki 16 év börtönfogság után első szentmiséjét Mária-Radnán mutatja be. De az ilyen imameghallgatások bizonyítékai a kegyhelyeken látható ezüst fogadalmi tárgyak vagy a hálásavakar rögzítő márványtáblácskák száza.

A lélektisztulás reményével vettünk rész a szentkúti búcsún, és ebben a hitben indulunk el a radnai búcsújárásunkra, imádkozva önmagunkért, bűneink bocsánatáért, szeretteinkért, betegeinkért, halottainkért, és az itthon maradóinkért. Isten hallgassa meg imádságainkat és vegye kedvesen búcsújárásunkat!

Czank Gábor plébános

GYOMAENDRÓDI KRÓNIKA - Civil sarok -

Mészáros Tibor színművész, rendező

A gyomaendrődi kötődésű művészt, aki jelenleg a debreceni Csokonai Színház tagja, augusztusban Kaszás Attila-díjjal tüntették ki. A díjat olyan színészek kapják, akik nemcsak kiemelkedő mesterségbeli tudással rendelkeznek és színvonalas művészi munkát végeznek, hanem a társulatukat közösségépítő magatartással is támogatják.

A díjra idén 34 jelölés érkezett az ország különböző színházaiból, melyből közönségszavazás eredményeként Mészáros Tibor találtatott a legnemesebbnek.

Mészáros Tibor színpadra vitte Tar Sándor írásai nyomán az Istent falra festeni című drámát, bemutakozott a felújított Prokofjev-opera, A tüzes angyal Mephistójaként, s remekelt A Mester és Margarita, valamint A chioggiai csetepaté című darabokban is többek között.

Miközben gratulálunk a művészeknek, (s edesanyjának, Mészáros Vendelénének) közzétesszük azt az interjút, melyet Kolonics Réka készített még a díj elnyerése előtt.

A debreceni Csokonai Színház művésze válaszolt.

A Kaszás Attila-díj célja a magyar színműveszek szakmai és emberi elismerése. A háromfordulós szavazás első két részében a szakma, a harmadikban pedig a közönség választ: a három jelölt közül a nézők szavazatai döntenek el, kit illet az elismerés. A három finalista egyike Mészáros Tibor, akivel arról is beszélgettünk, milyen érzés lenne épp Debrecenben, a díjátadó idei helyszínén nyerni.

Hogyan értesült arról, hogy a Kaszás Attila-díj három jelöltje között szerepel?

Mielőtt publicitást nyert volna a három jelölt neve, én már két körön túlestem: a Kaszás Attila-díj jelöltjeire először a 34 magyar, határon inneni és határon túli színház nevez egy-egy olyan embert saját társulatának tagjai közül, aki munkája alapján érdemes lehet erre. Legelső körben tehát erről értesültem: hogy a debreceni Csokonai Nemzeti Színházban a kollégáim úgy döntöttek, hogy engem választanak. Természetesen már ez a jelölés is nagyon megtisztelő volt. Ezt követően a nomináltak ritkos szavazással választották ki egymás közül a három továbbjutót. Hatalmas elismerést jelentett a 34 jelölt között szerepelni, nagyjából háromnegyedüket ráadásul személyesen is ismertem. A szavazatok összesítése után pedig kiderült a végeredmény... A jelöltség egészen eddig szakmai sikerként aposztrofálható, mert azt jelenti, hogy a szakma, a kollégák az egész országban úgy gondolják, hogy mi hárman érdemesek vagyunk arra, hogy egymással az elismerésért megmérgettsünk. Ezt követően pedig a döntés a közönség kezében van.

Valóban jelentős elismerése és egész eddigi munkásságának: jól viseli egyébként a negatív kritikát is?

A negatív kritika is lehet építő a maga összes közhelyével együtt: persze nem az a fajta, amely csak nemtetszést, vagy valamiféle negatív érzelmeket fejez ki. Olyan azonban volt már, hogy egy-egy előadás után a nézők megszólítottak, hogy „ne haragudjon, művész úr, de mit kellene nekem ebből az előadásból hazavinnem?” Egy jó negatív kritika nem elsősorban kritizálni akar, hanem inkább párbeszédet kezdeményezni. Egy beszélgetésen keresztül sokszor nekünk, színészeknek is nagyon hasznos kérdések merülhetnek fel: több szem többet lát alapon előfordulhat, hogy valaki érdemben tud hozzászólni egy előadáshoz, egy egész produkcióhoz is. Lehet, hogy én magam

is tudok ezekből a véleményekből profitálni a jövőben.

Egyébként maximalista típus? Van olyan szerep, amit utólag máshogy játszott volna?

Természetesen az ember az évek elteltével tanul, előrébb kerül a szakmájában, így utólag valóban okosabb, és tudna olyat mondani, amin így, visszanezve változtatott volna. De valóban maximalista is vagyok: mindig a dolgok egésze érdekel. Az egész színdarab, nemcsak a saját jeleneteim. Próbálok mindentől az aktuális állapotomhoz, fejlettségi szintemhez képest a legtöbbet kihozni – nemcsak a magam munkájából, hanem az egész előadásból, segítve a többiekét, és elvárva, hogy a többiek engem is ugyanúgy támogassanak. Azt hiszem, bármiről is van szó, javítani mindig lehet. A színház ezért is egyszerű műfaj: mert a premier után mindig van még alkalom arra, hogy estéről estére a közönség elé állva akár tovább is építsük, csiszolgassuk az adott előadást.

Vannak esetleg szerepek, karakterek, amelyek megformálására büszke?

Azokra vagyok a legbüszkébb, amelyek esetében valóban elmondhatom, hogy megdolgoztam az adott darab sikerességéért. Elsősorban az a legfontosabb, hogy önmagam számára felállítsak egy megfelelő mércét: ha azt sikerül meghaladni, akkor utólag azt mondhatom, hogy érdemes volt rá szólni, abba a próbafolyamatba a maximumot tettem bele. A lényeges, hogy a magam számára biztosan azt tudjam mondani, hogy én mindent megtettem. Azt hiszem, valami akkor lesz élvezhető és továbbadható, ha én abba maximálisan mindent beleadtam.

Sokáig Budapesten élt és dolgozott, azonban lassan már nyolc éve Debrecen nevezti otthonának: magára talált az ottani színházi életben?

Most már igent merek mondani erre a kérdésre, ez a jelöltség is egyfajta visszaigazolás. Nagyon családis, de folyton változó, frissülő, megfiatalodni vágyó maga a társulat is. Mindenben él az igény arra, hogy semmiképp se merüljünk bele abba, amit vidékinek szokás nevezni. Bár természetesen van lehetőségem Budapesten is játszani, és nagyon szívesen teszek eleget ezeknek a felkéréseknek is, sohasem kellett azt éreznem, hogy vidéki színész lennék, távol akár a fővárostól, akár a lehetőségektől. A debreceni Csokonai Színház előadásai, így az ideiek is, folyamatosan különböző fesztiválokon, nyári programokon vesznek részt, külföldi meghívásoknak is eleget teszünk. Ha az ember ezzel is túl tud mutatni

önmagán, ha van egy közeg, ahol alkothat, de arra kíváncsiak máshol is, az mindig visszaigazolást is jelent, hogy talán jó úton jár.

És hálás közönség mindehhez a debreceni?

Hálás és nyitott: sok mindenre kíváncsi és érdeklődő. Ahogy már utaltam is rá, nagyon fontos itt a kommunikáció, nem érzik választófalnak a színpadot, előadások után az embert szívesen megkeresik. Ha tetszett nekik, akkor is, ha nem, akkor is. Kérdeznek, elmondják a véleményüket. Nagyon fontosnak tartom, hogy közöttünk a Csokonai Színház közönségével kialakulhatott ez a fajta párbeszéd, ami nem áll meg annál, hogy mi elkészítünk egy produkciót, ők pedig estéről estére megnézik. Az adott darabnak mindig van valamiféle utóélete, utózöngéje.

A színház 150. jubileumi évadát ünnepli jövőre: miben lehet látni Önt a következő évadban?

A jubileumi évad keretén belül rengeteg különleges program várja majd a közönséget, ezek csúcsmomentuma a magyar Faust című darab lesz Árkosi Árpád rendezésében, amely az ünnepi évad díszelőadása lesz. Ebben színpadra lépek én is, ez lesz október elején az első nagyszínpadi bemutatóm. Ezenkívül az Istent a falra festeni című előadást követően, melyet én írtam és rendeztem, ismét lehetőséget kaptam arra, hogy a társulattal egy izgalmas munkába fogjak: a Made in Hungária című zenés darabot fogom rendezni. De lehetőségek van abban a darabban is szerepelni, amelyben a pályája során azért minden színész szeretne: Szikszai Rémusz fogja nálunk a nagy klasszikust, a Rómeó és Júliát színpadra vinni. Rémusz is egy olyan rendező, akit szívesen látunk és várunk, mert személyiségével új szintet hoz a színház életébe, új lendületet fog adni a társulatnak is.

A Kaszás Attila-díj átadójának idej helyszíne szintén Debrecen lesz: így, gondolom, nagy élmény lesz részt venni az ünnepségen.

Az jutott eszembe, hogy tulajdonképpen olyan ez, mint a magyar sportolók hazai közönség előtt játszani. Jóllehet már maga a jelöltség is felér egy győzelemmel, csodálatos lenne, ha megtapasztalhatnám, milyen érzés lehet ez előtt a közönség előtt nyerni. Büszkeséggel töltene el, ha ezt a díjat, „ittthon” hozhatnám el, és így lenne alkalmam megköszönni azt a rengeteg segítséget, amit „itt kaptam.”

Szerző: Kolonics Réka

Fotó:dehir.hu

Lejegyezte: Dr. Varju László

SPORT

Mérkőzések hétfől hétre a labdarúgóknál

Folytatódott a bajnokság őszi szezonja a Gyomaendrődi FC labdarúgói számára. A másodosztályban immár hat hét telt el, lassan kezdenek körvonalazódni az erőviszonyok. Az eddigiek láttán a tabella első felében van a helye a csapatnak, annak ellenére, hogy az igazi nagyágyúk még ezután jönnek. Az eddigi szereplés jónak mondható, azonban a helyzetkihasználáson annak ellenére van javítani való, hogy akadnak nagy gólarányú győzelmek is. Ebben is kimagaslik az Újkígyós elleni derbi, ahol Kovács Tamás három perc alatt lött három

gólya – klasszikus mesterhármás – talán soha nem lesz utolérhető senki számára a bajnoki szezonban. Nagyszerű teljesítmény volt!!!

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2015. 08. 29. Gyomaendrődi FC – Békéscsabai MÁV SE 2 : 1
G.: Gábor V., Molnár T.

Augusztusi nagy forróságban fogadtuk a MÁV csapatát, akivel még néhány éve az első osztályban játszottunk éles mérkőzéseket. Az első perctől nagy iramot diktálva szinte futószalagon jöttek a hazai helyzetek. A gól is megszületett egy mintaszerű támadás következtében Gábor Viktor révén a 11. percben. Még vagy öt percig tartott a hazai roham, amikor felébredtek a vendégek és kezdték kiegyenlíteni a játékot a félidő hátralévő részében. A második játékrészben is inkább a MÁV csapata dominált, de helyzetekig nem igazán jutottak. A mérkőzés vége ismét izgalmassá vált. A 86. percben egy végigvitt hazai kontratámadásból Molnár Tibor volt eredményes. Már a hosszabbításban jártunk, amikor egy előreívelt labdát elnéztek védőink, a hazai kapus Kurilla messzire kijöve kapujából beleütött, amiért jogosan villant a piros. A megítélt szabadrúgást a vendégek játékos a hosszúba tekerte, a kezdésre már nem is volt idő. Negyed óra jó játék is elegendő volt a győzelemhez, de sajnos a meccsek óta tartó gyatra helyzetkihasználás most is kísérte a hazai csapatot.

2015. 09. 05. Okány KSK – Gyomaendrődi FC 4 : 1
G.: Gábor V.

Három hazai mérkőzést követően ebben a bajnokságban először látogattak vidékre a gyomaendrődi labdarúgók. Az eddigi magabiztos játéknak azonban nyomat sem lehetett felfedezni a mérkőzésen. Az első félidőben még sokáig tartani tudták a hazai rohamokat, de az utolsó percben egy szöglet utáni fejessel mégis vezetést szereztek az okányiak. A második játékrész elejét is jobban kezdték a hazaiak, az első negyedóránál újabb két gólt szereztek az enervált vendégekkel szemben, így gyorsan el is dönt a mérkőzés. Bár a 65. percben sikerült szépíteni Gábor Viktor révén, felállni innen már nem tudtak a vendégek, a hazaiak pedig a szépítő gól után nem sokkal egy távoli lövéssel végleg letudták a mérkőzést. Az Okány pontrúgásából szerzett találataira a vendégek nem tudtak válaszolni, csak végig rohantak az eredmény után. A sárréti együttes a gyengébb rajtot követően magára talált és magabiztosan fektette két vállra a gyomaendrődieket, a szezon első győzelmét ünnepeve ezzel.

2015. 09. 12. Gyomaendrődi FC – Battonyai TK 5 : 1
G.: Molnár T.(2), Timár K., Sebők M.(2)

Az egykor szebb napokat megélt együttesek találkoztak a másodosztályban, pedig nem is oly rég még magasabb osztályban vívtak egymással ádáz küzdelmeket. A vendégek tizenegy

játékoskal, csere nélkül érkeztek a mérkőzésre. A hazaiak már a kezdetektől irányítottak, de ki is hagyták a szokásos meccs eleji helyzeteket. A 25. percben megtört a jég, szöglet utáni kipattanót Molnár lötte közelről a kapuba. A gól nem szegte kedvét a vendégcsapatnak, és viszonylag gyorsan sikerült egyenlíteniük. Az első félidőben már nem volt több találat, nem úgy, mint a másodikban. A Battonya nyíltisakos játékot játszott, benne volt, hogy lőnek, de az is hogy kapnak gólokat. Szerencsére ebből jól jöttek ki a hazaiak, és a 63. percben megszerezték újra a vezetést Timár Krisztián jóvoltából. A gól felszabadulttá tette a játékosokat, így az utolsó fél órában már nyugodtan játszottak, és jöttek a szép gólok is. A 71. percben Molnár, a 73. percben Sebők volt eredményes. A 80. percben lötték az ötödik, és egyben utolsó góljukat Sebők jóvoltából. Egy órán át kiegyenlített mérkőzés volt, de utána a csere nélkül kiálló vendégek kapituláltak, és már csak a gólkülönbség volt kérdéses a végén.

2015. 09. 19. Újkígyós FC – Gyomaendrődi FC 0 : 6

G.: Kovács T.(3), Molnár T., Kiszely M., Gábor V.

A szeptemberre nem éppen jellemző kánikula fogadta a csapatokat Újkígyóson. A hazaiak eddig mindössze egy pontot gyűjtöttek a bajnokságban, mindenke ellenére igen motivált csapat jött ki a pályára és a mérkőzés első felében többször is veszélyeztetni tudták az akkor még igen álmosan és elképzelés nélkül játszó vendégek kapuját. A negyvenedik percben azonban Csapó Peti gondolt egy merészet és elkezdett tudásának megfélemlően futballozni. Méltó társa lett Kovács Tamás és kettesük összjátékából Kovács három perc alatt – 40. perc, 41. perc, 42. perc – három gólt lött, klasszikus mesterhármast ért el, ezzel a mérkőzést szinte már eldöntötte. A szünetben hármat cserélt a vendégek edzője, pályára lépett a fegyelmelési szándékai kispadra ültetett Molnár Tibor is. A félidő második percében egy szépen felépített támadást mindjárt góllal is fejezett be. Molnár ezt követően negyedóránként megrázta megát, kétszer is kihagyhatatlan helyzetbe hozta társait, a 60. percben Kiszely Márk, majd a 76. percben Gábor Viktor volt eredményes. A nagyon sok üresjáráttal tarkított mérkőzésen néhány kimagasló teljesítményt nyújtó vendégjátékosnak köszönhetően magabiztos, nagyarányú, megérdemelt vendég győzelem született.

Folytatódott a labdarúgó Magyar Kupa 2016–17. évi megyei selejtezőjének sorozata, ahol a második körben, 2015.09.09-én a Békéscsabai MÁV SE csapatát fogadta a Gyomaendrődi FC. A bajnokság után a kupában is sikerült két vállra fektetni a MÁV csapatát, Sebők Martin egy és Nagy Sándor két góljával. Újabb fordulón jutott túl a Gyomaendrődi FC csapata.

Fülöp Zoltán

A Mozgáskorlátozottak és Hadirokkantak Gyomaendrődi Egyesületének 25. évfordulójára

Jeles esemény, mi
Összehozott minket,
Ünnepeini jöttünk
Egyesületünket.

Visszaadva reményit,
Már-már elvesztett:
Épp úgy élhetnek ök
Értékes életet.

Alapítás óta
Negyed század telt el,
Tele sok szép, nemes,
Dicsérendő tervvel.

Sok szép kirándulás,
Vidám együttlétek,
Tudásgyarapítás
Jelzi e sok évet.

Esélyegyenlőség
Mindenk számára,
Rokkantnak, betegnek
Ne legyen hátránya!

Köszönet azoknak,
Kiket itt ma illet,
Akár jelen vannak,
Vagy fentről néznek minket...

Hány ember munkája,
Míg e tervből tett lett,
Szerezve sokaknak
Borúból jobb kedvet.

Kívánom, legyen ki
Célért tovább fárads,
Hogy az Egyesület
Éljen meg félszázat!

Gyomaendrőd, 2015. július 25.
Bukva Csilla

Endrőd néprajza

Rovarrészlet: Dr. Szonda István

Tisztelt Olvasó!

Történelmünk időszakai közül az 1950-es évek máig tisztázatlan történései, mind a mai napig rányomják bélyegét a meghurcolt családok életére. Elveszített családtagok, nyomorba süllyesztett életek, a kivetettség érzése jellemzik a tragikus sorsú családokat. A második világháború után kialakult elnyomó diktatúra nem kímélte az endrői lakosokat sem. Besúgóék figyelték az emberek lépését, a tenni akarókat, pedig elvitte a „fekete autót”. A rendszer ellenségének kiáltott politizáló parasztság teljesen elveszítette egzisztenciáját, és sok esetben az élethez való jogukat tiporták el. Az endrői Vaszkó család ebben az időszakban a meghurcoltatások középpontjába került. Vaszkó Mihály, Vaszkó Pál és Vaszkó Lajos is az ÁVH fogságába került, és több-kevesebb börtönbüntetéssel sújtották őket.

Vaszkó Tamás *Túléltem a terrort* című könyvében édesapja és saját maga meghurcolását tárja az olvasók elé. Az alábbi részlet az endrői vonatkozású eseményekről tájékoztat:

„Édesapám négy bátyja közül 1951-ben még hárman éltek, valamennyien a Békés megyei Endrődön, ahol gazdálkodtak, kommunista szóhasználatban kuláknak minősültek. Vaszkó Mihály volt a legfiatalabb közülük, ő már a második világháborút megelőzően is politizált, kapcsolatba került Bajcsy-Zsilinszky Endrével. 1944-1945-ben, amikor Budapest ostroma még javában folyt, a Kisgazdapárt tiszántúli küldötteként tagja lett a debreceni Ideiglenes Nemzetgyűlésnek. Az 1945-ös, majd az 1947-es választásokon országgyűlési képviselő volt, a párt egyik vezéregyénisége lett. Az úgynevezett Nagy Ferenc-féle szárnyhoz tartozott a párton belül. Kiváló szónok lévén, gyakran felszólalt a parlamentben, és többször személyeskedő vitába keveredett a koalíciós kormányban tárcát birtokló kommunista miniszterekkel, így Rajk Lászlóval, sőt Rákosi Mátyással is.

Amikor a kommunisták ügyes szalámizási politikával, az ÁVH bevetésével teljesen „kilúgozták” a parlamentből az ellenzéket, megkezdődött a parasztság teljes felszámolása, a kolhozosítás. Mihály nagybátyámat a falujából elhurcolták, és rövidesen munkaszolgálatosként Dunakeszin tolt a talicskát egy építkezésen. Szerencsére pár hónap múltán túlhaladta az ötvenöt éves hadkötelezettségi korhatárt, így a renegát Dobi István egykori kiskgazda párttárs, majd államelnök segítségével kiszabadult a munkatáborból. Haláláig fizikai munkából élt. Gyermekei, unokái szinte valamennyien elmenekültek szülőfalujukból, földet, házat hátrahagyva.

Legtöbbet az 1945-ben már a hetvenes éveiben járó Vaszkó Pál nevű nagybátyám szenvedett, mivel ő igen vagyos ember, a falu egyik legtöbb földet birtokló - kb. 150 hold - nagygazdája volt. Az erőszakos téveszesítésnek ellenállt, így haláláig állandóan beidézte, megbüntette beszolgáltatási kötelezettség eimulasztása, adótarozás, földparlagon hagyása címeiken a hatalom. Végül a háza előtt is megállt az a bizonyos fekete autót, és ő hónapokra eltűnt a

faluból. A családja az egykor 100 kg súlyú, magas termetű embert 40-50 kilóra lefogyottan látta viszont, járnai is alig tudott, egy szót sem beszélt a nyilvánvalóan átélt szörnyűségekről. Az ő családja is elmenekült a faluból. Mindez az 1950 és 1951 közötti években történt. Szabadulása után igen rövid időn belül meghalt.

Édesapám ilyen családi háttérrel, megsejtve az elkövetkezendőket, 1953. június 5-én, ötvenöt éves korában, ott hagyta a honvédségi szolgálatot, megvált a Központi Honvéd Kórház Gyógyszertárának vezetésétől, és alezredesi rendfokozattal nyugállományba vonult. Remélte, hogy ezzel elkerülheti a magyar királyi hadseregből a Néphadseregbe átvett katonarvosok sorsát, a minden előzetes nélküli elcsapást és letartóztatást...

Naiv elképzelés volt, ő lett a harmadik, akit a Vaszkó testvérek közül, 1954. április 8-án a balatonszentgyörgyi vasútállomásra az ÁVH szabályszerűen elrabolt és beszállított a Gyorskocsi utcai börtönbe...”

Börtönimádság

*Mindenható Urunk,
Ki sújtasz és felemelsz embert és népeket,
Hallgasd meg könyörgéseinket.*

*Te, kivel a börtön sírfalain belül
őrizetlenül és zavartalanul beszélhetünk.
Hajolj le hozzánk, szenvedőkhöz és enyhítsd gyötrelmeinket.*

*Csordultig a keserű pohár,
Mit bűneinkért inni adtál.
Uram, vedd el tőlünk a keserű poharat és
végtelen jószággal bocsásd meg vétkeinket.
Mert gyarló emberek vagyunk.*

*Adj kegyelmet, hogy erősek legyünk a bűnhődésre,
ha bűnösnek találsz és erősek az áldozatra.
Ha büntelenek vagyunk.
Szűnjék meg Uram a gyűlölet és
váljék valóra a Te igazságod ígéje, a szeretet.*

*Teremtőnk, Urunk fordítsd a Te jószágos tekintetedet,
Méltatlanul szenvedő hozzátartozóink felé.
Könnyítsd meg sorsát szerető szülőknek.
Testvérnek, hú hitvesnek, arának és
ártatlanul nélkülöző gyermekeinknek.*

*A Te szereteted fénye melegítse
árván maradt otthonainkat és
adj, Uram mindnyájunknak mielőbbi
Szabadulást. Ámen.*

Vaszkó Lajos és vele együtt sok-sok bebörtönzött napon ta ezt imádkozta a vérkorszakban.

Teremtés oldal

A tárgy fölött

Mert fény van minden tárgy fölött.
A fák ragyognak, mint a sark-körök.
S jönnek sorban, derengő végtelen,
fény-sapkában 92 elem,
mind homlokán hordozva mását –
hiszem a test feltámadását.

Nemes Nagy Ágnes

„Milyen szép az Isten!”

Tegnap
Erdőt, hegyet, tengert, folyót,
kék cinkét, csecsemőt, ha láttam,
Lelkem csak azt mondogatta:
milyen szép az Isten!

Zelk Zoltán

A szépség maga az Isten Búcsú

Elmegy lassan a berek, az erdő,
El a nádas, a tél, a nyár.
A hegy, a völgy, a nappal és az éjjel.
A szemem-látta egész határ.
Elmegy! talán mégsem egészen.
Meglátom talán az örök vízen,
Hiszen a szépség maga az Isten.
S lelkemben ott lesz: hiszem. hiszem.

Fekete István

Szépséged szórva Iniciálé

Szépséged egyre szórva oszd,
szó és számítás nélkül.
Hallgatsz. De szóla: ő: vagyok.
Ezernyi szinben jön, ragyog
s elér mindenkit végül.

Rilke

Imádság a szépség szeretetéért

Jézus, ki több szépséget láttál és fedeztél fel a mezei fűben, mint „Salamon minden pompájában” (Mt 6,29), add ezt a szépségre szomjas lelket és szépséget felfedező szemet,

hogy az eget – mint Te –
Isten trónjának lássam,
hogy a földet – mint Te –
lába számolyának tartsam
s az emberi történelmet – mint Te
az istengyilkos Jeruzsálemet is –
a nagy Király városának tudjam (Mt 5,35).

Add Uram, Ielked mély rezdülé-
shangolhatóságát,
melyen át az élet
legbanálisabb eseményei,
a piacon lármázó gyermekektől kezdve
a lakomát készítő atyáig,
az általad hozott új élet
tükröződéseivé váljanak.

Add szavaidnak és tetteidnek
egész egyéniségednek
azt a páratlan összhangját,
ami lenyűgözte fényveti
az elfogatásodra küldött
– magasabb élményekre közismerten
nem fogékony – templomőröket is (Jn 7,46).

Taníts meg arra, hogy formát keressünk
igazságaidnak
és cselekedeteinkkel,
egész életünkkel
a szépség formájában tegyünk
tanúságot Rólad a világban.

Bélon Gellért

Csillagbetűkben írva látlak Isten

Uram, olyan egyforma minden szolgád
És oly egyforma minden templomod.
S olyan mindegy, hogy a toronycsúcsokra
Keresztet tűznek e vagy csillagot.

Uram, én békén hagylok az imámmal,
De Te se kívánj a szívemtől semmit,

Vagyok kopott kőtábla, jaj sok zápor
Mosta le rólam a Te törvényeid.

Uram, teremtők vagyunk mind a ketten,
Amely igaz, hogy a lelkem Te adtad,
Olyan igaz, hogy én formállak Téged
És nincs Uram, én rajtam más hatalmad.

Mégis Uram, míg ringsz egy fűszál selymén.
Amíg sötét lesz mélyén egy örvénynek,
Amíg csillagbetűkben írva látlak:
Uram, lesz még találkozásom Véled.

Reményik Sándor

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

Egy gyomai gazdaember feljegyzései I.

Reggeli imádság

Mindenható Isten, egyedül tenéked köszönöm, hogy az elmúlt éjjel meg nem holtam, hanem e máj napra fel virradtam, tartsd meg kérlek ezen a napon is, életemet és egészségemet, tartsd meg és áldd meg az én kedves szüleimet, hogy azok nékem eledelt és ruházatot adhassanak, Én pedig azokat sem hazugságaimmal, sem szófogatatlanságaimmal meg ne szomorítsam, hanem előttök, mint kivált te előtted, mennyei Atyám előtt, jó magam viselésével, egész életemben kedves lehessenek. Amen.

Estvéli imádság

Tenéked köszönöm édes jól tévő Istenem, és Atyám, hogy a máj napon életemet és egészségemet megtartottad. Ha nem jutnak is mind eszembe az én hazugságim, szófogatatlanságim, és egyéb sok bűneim, amelyeket ma cselekedtem, ne bocsáss ezekért én reám ez éjszakában betegséget, kárvallást, adj mindnyájónknak csendes nyugodalmat, hogy békeességben virradhassunk fel a holnapi napra. Amen.

Étel előtti imádság

Mennyei Atyám, aki eledelt adsz minden állatoknak, ne nézd, kérünk a mi bűneinket, hanem áldd meg ezeket az eledeleket, melyeket a Te jó voltodból nekünk is rendeltél, hogy ezek által testünk tápláltsáék, mind testünk, pedig mind lelkünk a jó cselekedetekre alkalmas lehessen. A mi Urunk Jézus Krisztus által Amen.

Étel utáni imádság

A Te Atyai irgalmasságodnak köszönhetjük óh! mi jóltévő Istenünk és Atyánk, hogy minékünk most is eledelt rendeltél, és megelégtettél, táplálj kérünk ezután is, sorsunkhoz képest, és cselekedjed, hogy a bevett eledeleknél erejek által egészségesek lehessünk, és Tégedet amíg élünk, mind beszédink, mind jó cselekedetink, által dicsérszünk a mi Urunk Jézus Krisztusért. Amen.

Templomba bemenetelkor mondandó ima

Imho! Uram! kész az én szívem a te tiszteletedre, eljöttem a gyülekezetnek házában, hogy a szentekkel és a szent angyalokkal tégedet imádjalak, én Istenem légy segítségem nékem bűnösnek. Amen.

Templomból kijövetelkori ima

Elmégyek Uram a Te házadból, de Te bocsáss el engem békeességgel, parancsoljad a te szent angyalaidnak én felöllem és semmi veszély engem nem illet. Amen.

Királyért való imádság

Mennyei Atyám! esedezem néked, a mi felséges királyunkért, áldd meg Uram őt! a Te felkentedet, hosszú élettel, boldog országlással, segítsd meg őt, hogy lehessen sok ideig mindnyájónknak édes Atyja. Áldd meg Ur Isten az egész Császári, Királyi Felsőes Házat, Áldd meg minden felsőbb hatalmasságokat, előjárókat, bírákat, oltalmazd hazánkat, nemzetünket, virágoztassad ennek békeességét, most és minden időben. Amen.

Névnapi köszöntő

Örülj sietséggel s vedd el bánatidat,
Fére tégyed mostan minden fájdalmidat,
Sőt inkább vedd elő zengő czimbalmidat,

Zengesd, pengesd s véle mulattasd magadat.
Merí neved napjára Isten felvirrasztott,
Virágzó éltedtől téged meg nem fosztott,
Noha sok ügy s bajban gyakorta fárasztott,
De meg is ujitott ha néha fárasztott,
Valamennyi csillag vagyon a szép égen,
Annyi eső cseppek vagynak a fellegben,
Mennyi áldásokat mondanak már régen,
Annyi áldásokkal szeressen az Isten.
Egészséged vagyon amely nagy drága kincs,
Mennél a világon szebb ajándék egy sincs,
Mert pénznek, ruhának becsülete ott nincs,
Hol nehéz nyavalya bekötöz mint bilincs,
E csekély versekben tudod azt kívánom,
Hogy több neved napját érj bizony nem bánom,
Én aztat Te Néked szívemből kívánom,
Melyért az Úr Istent mindenkoron áldom.
írta Gál László Gyomán 1876-ban

Némely különös közjóknak feljegyzése

A szülésnek környül álló doigairól és ezután következők tanács adásairól

1ször Ha kebele vagyis emlői kezdenek megkelni és fájni, a fehér májva gyökeret fa olajba főzd össze, és azzal kössed; ha pedig ki akar fakadni, a bodza virágot fa olajba meg főzvének kösd be vele.-

2ször Ha emlőid bimboi meg kelnek, fehér viaszt olvasszösszeafa olajjal, azzal kenyed.-

3ször Méhe miatt ha fulladoz, keserű lapuval kössék be talpait; ha pedig mind egyre, Kingyertyával óra alját füstöljék.-

4szer Viselős lévén, hogy nádrája vagy méhe erősödjön és terhe le ne szakadjon, hideg vízzel ágyékát hűvösítve és este lefektekor egy ital vizet igyék.-

5ször A szülésnek ideje közelítvén, gyakorolja a járást; és aprón tört fahajjal higan sült tyuk tojást minden nap éhomra egyék, vagy ha módja van, fa haj vizet igyék.-

6ször Ha igen fogja a szülésnek fájdalmait, fehér lilium vagy fa haj vizet igyék, azonban szijon órába vaiami prűszkölletöl.-

7szer Ha az indiai keserű babból, Szent Ignázt babjának is nevezik, találsz a patikában végy belőle és reszely és azt vízbe meg iszod, mind a szülés mind a mása hamarabb megindul.-

8ször Hogy a szülés után ereje nagyobb légyen, kevés sáfrányos boros levét kanálonként egyék.

9szer Ha a has rágás nagyon érdekli, egy néhány veres hagymát főzz meg, árpa lisztet vagy töretlen magot tévén közibe, flastrom módra közd be köldöke táját.-

10szer Ha a vérnek fojása által erőtlenedik a beteg, két kezén gyűrűs ujjait selyem czérnával kössék meg erőssen, ha a vizelet szüntelen erőlteti, főz meg vízbe a fehér azzal kösd be ágyékát, 3 hét elteltivel zabból főtt földő hasznos.-

11szer Ha teje nincsen, a petrezselyem levelet főzd meg borba, abból igyék, külső képen pedig azzal kötheti emlőit.-

12szer Ha teje meg aluszik vagy meg reked, a fodor méntát törd meg, azzal kössed, a tejnek bősége miatt ha fájdalom következik, tyuktojás hajjal törd össze az örmény gyökér levelit, ruhára kenvén és kösd be vele.-

13ször Ha dagadás tűzessedik, vagyis kebeled meg keményedik, fa olajjal keverd össze a tyuk tojás fehérjét, tévén hozzá aprón morzsolt kenyér belet, ruhára kenvén kösd rá.-

Közreadja: Cs. Szabó István

Lássam a látható szépséget

Uram,
olvasom és újra olvasom
János apostol által írott üzeneted:
„aki ugyanis nem szereti testvérét,
akit lát,
Istent, akit nem lát,
hogyan szerethetné!”

Vajon, aki nem látja,
nem gyönyörködik abban a szépségben,
mely körülöleli,
nem leli örömét az állandó kiállításként eléje tárt
természeti szépségben
– hajnal pirkadatában, esőcseppek gyémántcsillogásában,
naplemente vérbíborában, holdtölte ezüst árnyalataiban,
gyermekmosolyban, vénember derűs szemfényében –
az vajon érzékeli a Te szépségedet?

Kiáltva könyörgök Uram,
szeressem, amit látok,
és lássam a látható szépséget,
hogy láthassam,
érezkeljem
a Te „láthatatlan” valóságodat,
mely maga a Szép.

Mác Iván

A szépség: szeretet

A szépség: szeretet, az Úristen szelíd
orcája is csupán vele fényeskedik.
Nincs szebb, Isten után, mint a szerelmes lélek,
pihenni (nem csoda:) amaz emebbe tér meg.

Hogyan kerül a bűnt! Eredj, ha tudni vágyod,
megmondják menten a némán nyíló virágok.

Angelus Silesius

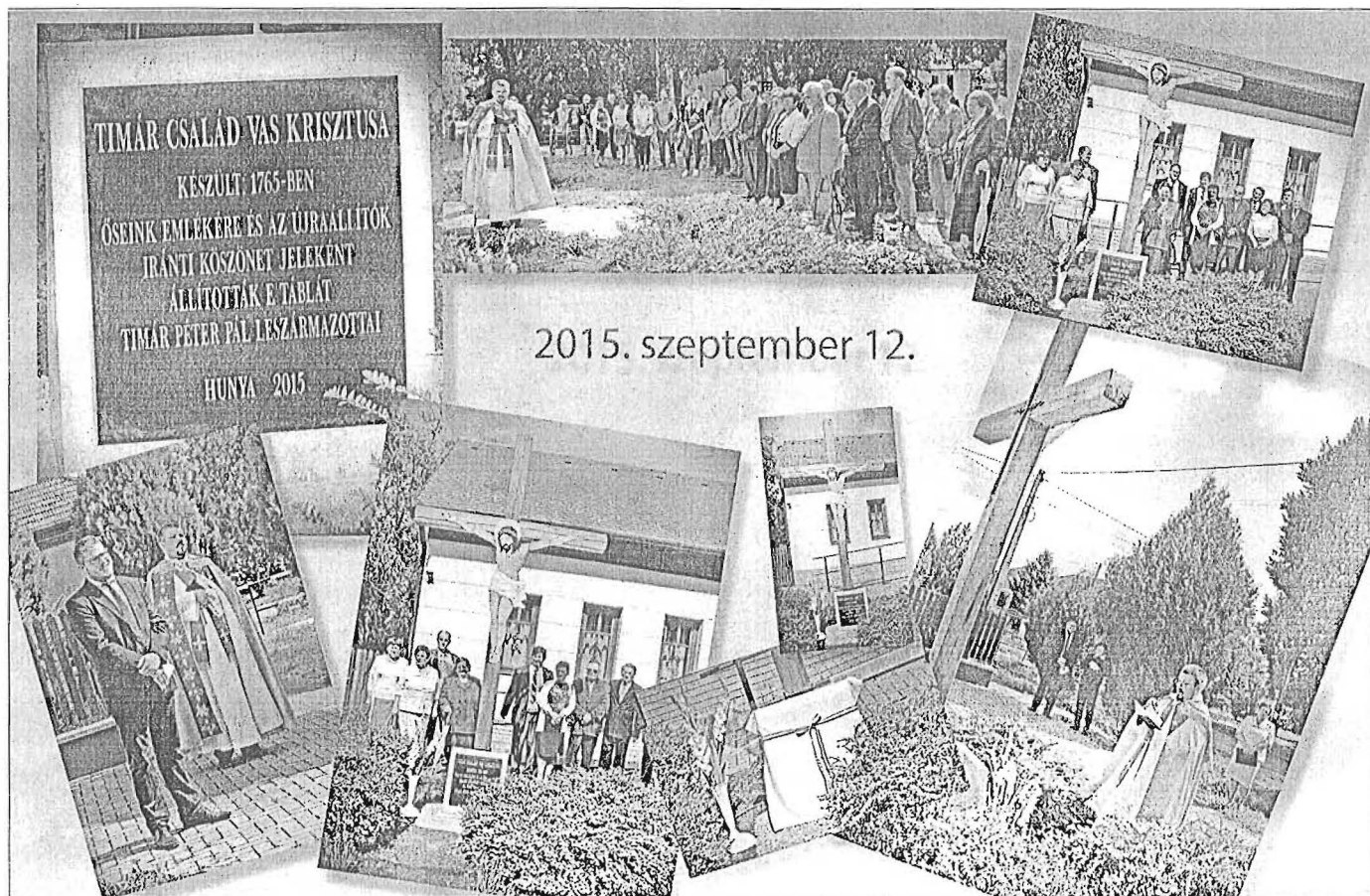
Tímár család találkozója

Szeptember 12-én bensőséges családi ünnepre gyűltek össze Hunyán Tímár Péter Pál és Tímár Franciska leszármazottai. A rokonság sok tagja jött össze az ország minden szegletéből, hogy találkozzanak egymással és erősítsék a családi kötelékeket. A találkozó főszervezője az egyik unoka, ifj. Tímár Imre volt, aki lelkesen végezte a találkozó előkészületeit.

A program délben szentmisével kezdődött, melyet Főtisztelendő Czank Gábor plébános tartott. Ezt követően a család kivonult a plébánia elé, ahol a nemrég újraállított 250 éves Vas Krisztus elé egy emléktáblát állítottak. A tábla szövege: „Tímár család Vas Krisztusa, Készült 1765-ben, Őseik emlékére és az újraállítók iránti köszönet jeleként állították e táblát Tímár Péter Pál leszármazottai. Hunya, 2015.” Az avatóbeszédet Kutyik Mátyásné Tímár Gabriella mondta, aki szintén unoka. Ezt követően Gábor atya megszentelte az emléktáblát, így teljessé vált a kép. A szentelés után a család és a meghívott vendégek közös ebédet fogyasztottak el a Búzavirág vendéglőben.

Itt szeretném még egyszer megköszönni a keresztállításban és a táblaállításban részt vett személyek lelkes munkáját, különösen is Pintér Bálintné Tímár Jolánnak és ifj. Tímár Imrének. Ezzel egy olyan emlékhely jött létre, mely mind a Tímár család, mind Hunya község számára nagy jelentőségű. Szent Ágoston soraival zárom gondolataimat: „Forog a világ, de áll a kereszt.”

Hegedűs Bence
Fotó: Tímár Livia

Mi lesz veled, Európa?

A 2011-ben indult „arab tavasz” eseményeinek következtében az arab világban máig tartó fegyveres konfliktusok sorozata robbant ki. Többek között ennek köszönhető a magát Iszlám Államnak nevező terrrorszervezet térnyerése, amely mára jelentős területeket ellenőriz Szíriában, Irakban és Líbiában. A terroristák nyomában járó brutalitás és kegyetlenkedés világszerte elborzasztja az embereket.

Az évek óta tartó harcok miatt sosem látott menekültáradat indult Európa felé, számuk pedig egyre növekszik. Mint az Európai Unió külső határára, Magyarországra is óriási nyomás nehezedik. Szeptember végére elértük azt a pontot, hogy a szerb-magyar határon kerítés áll, a menekültekre vonatkozó törvények szigorodtak.

Európa nem tud mit kezdeni a migránsokkal. Az európai közvéleményben érvek és ellenérvek röpködnek afelől, hogy befogadjuk, avagy ne fogadjuk be őket. Nehezíti az állásfoglalást, hogy közülük sokan valóban menekültek, de többségük megélhetési bevándorló. Egy, az életét menekíteni akaró üldözött nem használ GPS-t, és nem márkás ruhákban, karórában érkezik. A rászoruló embert segíteni kell és meg kell adni számára a szükséges támogatást, de ki a rászoruló? Valamit tenni kell, de az illetékesek tétlenkednek. A menekültválság következtében egyre növekvő kulturális feszültség van kialakulóban, mely feszültség következményeit előre nem lehet megjósolni.

Erdemes elgondolkodni Henri Boulad jezsuita szerzetes szavain:

Jóformán csak az iszlám nem képes az integrációra. „Ki is mondják: nem akarunk integrálódni, hanem mi fogunk titeket integrálni”, és ennek a tervnek a megvalósításához az első lépés a bevándorlás, a második a gyermekszülés... néhány éven belül a demográfiai egyensúly megbillen. A harmadik lépés véleménye szerint a megtérés, mert miközben a Nyugat elvesztette vallása gyökerét és morális tartását, az iszlám – főleg a fiatalok szemében – igazodási ponttá vált.”

A szerzetes hangoztatta: Európa, a Nyugat már nem szabad sem politikailag, sem erkölcsileg. Szerinte Európának vissza kell nyernie erkölcsiségét és hitét, amelyet a második világháború után elvesztett. Henri Boulad azt mondta: „A nyitottság, a tolerancia, az emberi jogok nevében eladjuk a házainkat, eladjuk az országunkat, eladjuk a kultúránkat és eladjuk az identitásunkat. Sokan figyelmeztetik Európát, de nem akarja meghallani, és amikor majd megérti, késő lesz” – vélekedett. Megjegyezte: „Európa fővárosában”, Brüsszelben a leggyakoribb név, amelyet a gyerekeknek adnak, a Mohamed, és a város lakóinak 40 százaléka muzulmán.” (Forrás: <http://www.hirado.hu/2015/05/29/br-henri-boulad-a-nyugat-elvesztette-moralis-tartasat/>)

Kertész Imre Nobel-díjas író pedig ezt írta: „Arról volna szó, ahogyan a muzulmánok elárasztják, s majd birtokukba veszik, magyarán eipusztítják Európát; ahogyan Európa mindezt kezeli, az öngyilkos liberalizmussal és az ostoba demokráciával; demokráciát es szavazási jogot a csimpánzoknak. Mindig ez a vége: a civilizáció eléri azt a túltenyészett állapotot, amikor többé már nemcsak hogy képtelen rá, de már nem is akarja megvédeni magát; amikor, látszólag értelmetlen módon, a saját ellenségeit imádja. Ráadásul mindez nem mondható el nyilvánosan. Miért nem? A kérdés nem nyugtalanítana, ha időközben nem vált volna belőlem »közéleti ember.»

(Forrás: http://mandiner.hu/cikk/20150907_kertesz_imre_europa_ongyilkos_liberalizmusarol)

Nem kívánunk senkit megriasztani, de itt nagy a baj. És egyre gyakrabban hangzik fel a kérdés: Mi lesz veled, Európa?

Hegedűs Bence

Benke Mária versei

Idősek Világnapjára...

Őszi szélből, fagyos télből
a kor vászon takaróját varrja.
Rég múlt idők, derűs nyarak
emlékét fedi, s betakarja...
Évek múltak lankadatlan,
nem fog rajtunk se' idő, se' kor.
Később talán, már halovány
az élmény, mit belepett a por.
Futnak száguldva az évek,
szeretünk, feledünk, temetünk...
Egyszer ifjak tán' hasznát veszik
mit az életünkben értük tettünk,
s ezen eltűnődhetünk...
Az évek elszálltak felettünk,
korosodtunk, megöregedtünk.
Előbb-utóbb mindenki e sorsra jut,
a kegyetlen idő éltünk múltásának
rendre állít sok-sok tanút...
Bár amíg süt ránk a drága nap
tapasztalatainkat bölcsen átadhatjuk
az utánunk jövő fiataloknak...

Vecsés, 2014. október 1.

Ősz van már...

Görgeti a szél a falevelet,
Mít a fűgefa ma levetett.
Tegnap még szépen pompázott,
mára már a szélben „tornázott”.

A diófa is csendben bólogat,
lerázza magáról a diókat.
Hullatja leveleit vadul,
a szél tombol, majd csitul...

Nézelődöm kinn a kertben,
eltűnődöm a nagy csendben.
Az örökzöldek bólogatnak,
együtt érzően hívogatnak.

Itt az ősz, színeivel csalogat,
hűvös lett, azért a szél cirógat...
a meztelen fák fáznak, megfagynak,
hullott leveleikkel betakargatnak...

Vecsés, 2010. október 24.

Ősz van.

Elrévedek ez őszi tájra,
visszagondolok a meleg nyárra,
Nézem, ahogy hulló falevelek
a szélben forognak, peregnek...

Tétova varjú száll egy ágra,
éjfekete szárnya kitarva,
csőrében diót szorongat,
köröz, a másik vijjogva riogat...

Visszavonhatatlanul jön a tél,
a sok költöző madár útra kél.
Szállnak a magasban messzire,
melegebb éghajlatra, télire...

Hideg a szél, zúgva süvít,
beleborzongok, ahogy visít.
Gyönyörködöm a felhőben,
sétálgatok az erdőben...

A lombkoronák lehulltak,
a zöld színek elmúltak...
Az erdő akkor is szép,
mint egy festmény, olyan e kép...

Vecsés, 2012. október 4.

Vizek...

Őszelő volt, a nyári szárazság után elkezdődtek az esőzések.

Minden reggel korán nagy sétát teszek a patak partján, jólesik a jó levegő és a csend, sétálni, gondolkodni az élet dolgain...

Eső után nagyon párás, de tiszta volt a levegő, így hát lassan bandukoltam...

Az utcákon nagy fűcsákban állt a víz, kiértem a kispatak partjára, ott láttam egy vízelvezető kis mélyedést, majd többet is, amivel az esővizet a patakba terelték az ott lakók...

Egyszer csak arra lettem figyelmes, hogy halkan beszélget valaki.

A nagy hajnali csendben fülelni kezdtem és a következő párbeszédet hallottam:

- De jó, hogy bejutottunk a patakba, fölünk felduzzad a kispatak vize, és sebes folyása még inkább gyorsabb lesz...

- Köszönöm Nektek – szólalt meg a patak –, már nagyon régen áhítottam eső után, és jó, hogy az emberek felismerték, hogy a sok eső okozta vízhozamot beletereljük a medrembe...

- Igen, mi is örülünk, hogy testvérekként folydogálunk együtt tovább...

A patak folytatta:

- Ti ismeritek a nagy tavakat, folyókat, tengereket?

- Nem, nem ismerjük – mondták a kis vízerecskék kórusban...

- Elmesélem Nektek – kezdte bölcs hangon a patak. Az úgy van, hogy a vizek csordogálnak, folynak, bennük élőlények, vízi növények keletkeznek és az esőzések miatt felduzzadnak. Csodálatos hely az az embereknek, akik az éleimezésükhöz halásznak, horgásznak bennük.

Itt elhallgott, merengett, majd sóváran mesélt tovább, hogy Ő mennyire szeretne nagy folyó, vagy tenger lenni. Legalább egyszer megnézni közelebről, hogy milyen is lehet az – mondta ábrándozva.

A kis vizek, amik még csak most egyesültek a patakkal csodálkozva hallgatták bölcs gondolatait, s azon elmélkedtek, hogy hogyan volna lehetséges a pataknak a kívánságát teljesíteni...

Majd hirtelen megkérdezték:

- Honnan tudsz Te ilyen sokat azokról a nagy folyókról, tengerekről?

- Hát tudjátok – mondta a kispatak – a kőcsagok, gólyák szoktak róluk sokat mesélni, mikor visszajönnek...

Egyszer csak hirtelen leszállt a vízre egy gólya, majd egy másik és arról beszéltek, hogy lassan el kell indulniuk délre, melegebb éghajlatra, mert nálunk hamarosan jön a zord hideg tél.

- Ők a költöző madarak – mondta magyarázólag a patak a kis erecskeknek.

- Tudjátok minden ősszel csapatokba verődve elköltöznek délre, és mikor tavaszodik, visszajönnek, ilyenek a fecskék, gólyák, vadlibák és még sorolhatnám...

Tátott szájjal hallgatták a kis vízerecskék, akik már egygyé váltak szinte a patak vizével.

Hallgatták a madarak csacsogását, és a patak is közbeszólt:

- Ej, ha egyszer veletek mehetnék, de jó is lenne, meglatnám azokat a csodákat, amikről mesélni szoktatok...

- Miért is ne? – kérdezte az egyik gólya. Találjuk ki, hogyan vihetnénk magunkkal Téged is.

- Hogyan, hogyan? – azt hiszem sehogyan... egy patak nem tud a medréből kiszállni, mint Ti, kiknek szárnyai van-

nak, egy patak csak akkor tűnik el, ha kiszárad, de erre még gondolni sem merek...

- Tudjátok mit? – kérdezte az egyik fecske. Mi lenne, ha egy tömlőbe vennénk a zizedből, azt a csőrünkben felváltva vinnénk egészen messze délre, ahová tartunk, majd ott megmutatnánk mindent neki, és tavasszal visszahoznánk, hogy elmesélje Neked, amit látott tapasztalt...

- Lehetséges volna? – kérdezte izgatottan a kispatak.

Leszállt egy pelikán és a csőre alatt lévő nagy lebernyegszerű tartályára mutatott:

- Mit szólnál hozzá kispatak, ha én vinnék a zizedből a nagy útra, és megmutatnék neki mindent, hogy ha visszahozom, elmesélje Neked, milyenek a nagy vizek?

Azzal megtöltötte a csőre alatti tartályát, és nagyokat kortyolt, a patak vize máris lecsúszott a gigáján...

A többi költöző madár nagy kacagásban tört ki, szinte egyszerre mondták:

- Iszik, mint a gödény, rá igazán nem lehet bízni a patak vizét, mert nem, hogy világot nem látna, hanem azonnal meginná... ez nem jó megoldás – mondták kórusban.

- Persze, minden megoldható, csak akarat kérdése – válaszolta komolyan és magabiztosan a gólya.

- Egy tömlő, amiben az én vízem van, utazna sok-sok száz, vagy akár ezer kilométert a ti csőrötökben és visszahoznátok, majd beleengednétek ismét a vízembe, ő keveredne az itt maradt vízzel és mesélné... Hű, de jó volna – lelkesedett a kispatak, majd halkán megkérdezte:

- És megtennétek ezt nekem? – nagy áldozatvállalás volna tőletek, hiszen nehéz, fáradságos a repülés olyan messzire, és akkor még engem is cipelnétek?

- A barátság mindenre képessé teszi a barátokat, akkor mi miért ne segítenénk valóra váltani az álmodat, hiszen barátok vagyunk, vagy nem?

- Megtesszük, volt a határozott válasz, megtanácskozták a részleteket és a tömlőt jól bezárták, próbarepüléseket is végeztek, köröztek a patak felett, hogy megtalálják a legjobb megoldást.

Egyszer csak hirtelen hűvösre fordult az idő, és a tanácskozásnak vége lett, a madarak elindultak délre. Felváltva vitték csőrükben a kispatak vizét, hogy világot lásson, s ha majd itthon kítavaszodik, visszahozzák, hogy mesélhessen a pataknak a sok élményről, amit átélt az utazás közben.

Kítavaszodott, rügyeztek a fák, bokrok, virágzott a rét, a kispatak boldogan csörgedezett a medrében, és már nagyon várta a madarakat. Amikor megpillantotta a fecskéket, vadlibákat, gólyákat, szép nagy köröket írtak le a levegőben. Ott köröztek a patak felett, elsőként őt akarták üdvözölni. A patak nagyon izgatott lett, alig várta, hogy hírt kapjon a tömlőben elvitt kis részecskéjéről, hogy sikerült-e a nagy kalandja, mit fog mesélni az utazásról...

Egy gólya leszállt a patak partjára és csőrében ott volt a tömlő.

- Üdvözöllek kispatak barátom, hát megjártuk a nagyvilágot, visszahoztam a tömlőben a zizedet, ő aztán annyit fog neked mesélni, hogy csak győzzed hallgatni. Csodálatos kalandokban volt részünk, apránként megtudod, milyen lenne, ha itt hagynád a medredet és egyesülnél valamelyik nagy folyóval... No, isten áldjon, én megyek, mert vár a családom, te is örvendjezzél a tömlőben lévő vízcéskédnek, beszélgessetek kedvetekre...

Azzal letette a tömlőt, csőrével kibontotta és beleöntötte a kispatakba a világot látott vizét.

Kispatak mindent tudni szeretett volna, hosszas napokig tartó élménybeszámoló következett, míg végül úgy értékelte, hogy jobb neki itt folydogálni önálló kispatak-ként, mert sok nehézségről és sérelemről is beszámolt az ő vízcéskéje.

Nagyot sóhajtott és azt mondta:

- Mindenki éljen ott, ahová született, ez a legjobb, amit tehetünk, s boldog vagyok, hogy ennyi barátom van, igyatok kedveseim kedvetekre a vízből... – mondta, elégedett és boldog volt...

Vecsés, 2015. szeptember 10.

Benke Mária

Ízes Ízek

Október

Zellerkrémleves

A megtisztított, feldarabolt zellert erőlevesben puhára pároljuk. A lébe vaját és sót teszünk. A megfőtt zellert péppé törjük (kézzel vagy géppel) és visszatesszük a lébe. Lisztes tejföllel behabarjuk, izés szerint cukorral édesítjük. Pirított zsemlekockával tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

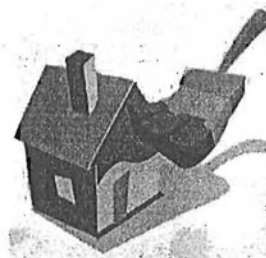
GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Híttelhetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRÖD, SZENT ISTVÁN. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető

legjobb minőség elérése a legmegfizetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalrakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

**Ez az
Ön
hirdetésének
a helye!**

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*"Nem múlnak el ők, kik szívünkben élnek;
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek,
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség."
(Juhász Gyula)*

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

GOMBKÖTŐ BÉLA gyomaendrői lakos, 61 éves korában, szeptember 8-án hazatért a mennyei Atyához. Gyászojják a családtagok, rokonok és ismerősök. Pihenése legyen csendes, emléke áldott!

KOVÁCS LÁSZLÓ SÁNDOR gyomaendrői lakos, 64 éves korában, szeptember 9-én távozott szerettei köréből. Gyászojják a családtagok, rokonok és ismerősök. Isten örökön pihenése felett.

PAPP SÁNDOR gyomaendrői lakos, 92 éves korában, szeptember 17-én távozott az örök hazába. Gyászojják a családtagok, rokonok és ismerősök. Fogadja be lelkét az örök boldogság.

TAKÁCS JÓZSEF gyomaendrői lakos, 93 éves korában, augusztus 26-án távozott az örökké valóságba. Gyászojják a

családtagok, rokonok és ismerősök. Isten adjon neki örök nyugodalmat.

TÍMÁR ESZTER volt hunyai lakos, aki a gyomaendrői Mirhóhádi otthonban élt, 82 éves korában, szeptember 2-án hazatért a Mennyei Atyához. Gyászojják a családtagok, rokonok és ismerősök. Isten örökön pihenése felett.

VÉHA VINCE gyomaendrői lakos, 98 éves korában, augusztus 28-án hazatért a Mennyei Atyához. Gyászojják a családtagok, rokonok és ismerősök. Pihenése legyen csendes, emléke áldott.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrői és a hunyai templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Fényképalbum

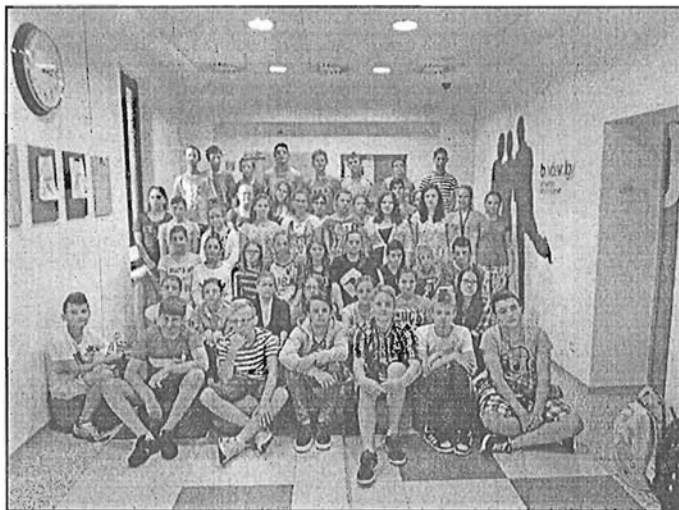
A harangok elvitele Endrődön, 1917. május 12-én. A kép közepén papi ornátusban Zelinka János endrői esperesplébános, jobbján Gyenes György kondorostanyai (hunyai) lelkész, körülöttük a három káplán. A kép jobb szélén a kalapos hölgyek mögött Ujházy Miklós híres endrői főkantór áll. A képen lévő tengernyi nép között a rekviráló katonák is ott állnak. Ez az eredeti, teljes nagyságú kép, melyet még soha sehol sem közöltek.

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

BUDAPESTEN KIRÁNDULTUNK

2015. szeptember 15-én Budapestre kirándult a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskolából három hetedik osztályból 50 gyermek. A Bűvösölgy Médiaértés és Oktató Központba mentünk. Reggel 6 órakor indultunk el, mindenki örömmel szállt ki a buszból, amikor megpillantottuk a médiacentrum szép és modern épületét. Elkezdődtek a kiscsoportos foglalkozások. Minden csoport kapott egy animátort, akik a munkát segítették, bevattak minket a média rejtelmeibe. Először a rádiózást próbálhattuk ki. Elkészíthettük saját rádióműsorunkat, készítettünk műsörtüköröt és szereposztást is. Voltak műsorvezetők, híradósok, sztárvendégek, reklámosok, sőt rádió hangja és játékos is. Egy 10 perces szünet után elkezdődött a 2. foglalkozás: Greenbox háttérrel dolgoztunk, ahol híradót készítettünk. Azzal szembesültünk, hogy amit a képernyőn látunk, az nem úgy van a valóságban. Szerkeszthettünk Híradót és Időjárás jelentést is. Ezután ebédszünet következett, majd elindultunk a 3. stúdióba, ahol autós filmet forgattunk. A helyszínre egy kis Polski volt betéve, és mögötte egy hatalmas TV volt. Választhattunk a sztorik közül, és eljátszhattuk a történetet a saját magunk által kitalált szöveggel illusztrálva. Nagyon jól sikerültek a filmek. A 4. helyszínen nyomoztunk. Kaptunk okos telefonokat, és rajta SMS-eket, E-mail-eket és fotókat. Át kellett nézni az egész telefont, és a kérdésekre válaszolni. Az eredmény megdöbentő volt. Amikor összeolvasták a csapatok a megoldásokat, mindent megtudtunk a képzeletbeli személyről. Ezután mutattak egy olyan videót, amiben egy ember mágusnak nevezte magát, és az utcáról járókelőket hívott be a sátorába. Csak a nevüket kérdezte, és megmondott róluk mindent. A

végén leleplezték, hogy a sátor egy elkülönített részében” hackerek” kerestek ki az adott személyről az interneten keresztül minden adatot, és súgták a mágusnak. Az emberek és mi is megdöbentünk, hogy mennyire lehet bennünket manipulálni, és mennyire hiszékenyek vagyunk a 21. században. Az 5. helyszín a sajtó volt, ahol egy program segítségével megszerkesztettük saját újságunkat.

Izgalmas, különleges élményekkel lettünk gazdagabbak. Köszönjük a Kis Bálint Általános Iskola tanárainak a szervezést, igazgató néninek pedig, hogy elengedett bennünket a nem mindennapi tanulmányi kirándulásra.

Fülöp Enikő, Nagy Noémi, Tóth Zoltán
7. osztály

Jutalom

Mi, a gyomai Jézus Szíve Szíve Katolikus Templom és az endrődi Szt. Imre Katolikus Templom ministránsai felnőttekkel együtt kirándultunk Budapestre.

Ezzel a kirándulással köszönték meg a hívek, hogy „szolgálunk” az oltárnál, jelenlétünkkel szebbé tesszük a szentmiséket, segítünk Gábor atyának.

Augusztus 27-én reggel vonattal érkeztünk a fővárosba. Első utunk a Budavári Nagyboldogasszony Templomba / Mátyás Templom/ vezetett.

Megcsodáltuk a gyönyörűen restaurált templombelsőt, imádkoztunk.

Megnéztük a felső szinteken lévő egyházi múzeumot. A bátrabbak a toronyt vették célba. A Halászbástya oszlopai között fővárosunk nevezetességeit fedeztük fel.

Következő utunk a Bazilika, ahol éppen gyászszertartás volt, lábujjhegyen jártunk körbe. Külön szentélyben van Szt. István királyunk épen maradt jobb keze, amelyet ezüstből és csiszolt üvegből készült ereklyetartóban helyeztek el. Intelmeire emlékezve, hálaik jeléül imádkoztunk érte, valamint családunkért, országunkért, magunkért.

A kismetróval kijutottunk a Hősök terére, azaz a Millenniumi Emlékműhöz /a Honfoglalás 1000. évfordulójára építette a hálás utókor a kismetróval együtt/. Gábrriel arkangyal magasra épített,

kimagasló alakja „fogadott” bennünket, talapzatán Árpád fejedelemmel és a honfoglaló hét vezérrel. Háta mögött két oszlopszarnok, 14 magyar király, államférfi szobrával.

Innen átsétáltunk az Állatkertbe és a Holnemvolt Parkba. Sok állatot megnéztünk, egy nap is kevés lett volna az egész bejárásához. A Holnemvolt Parkban a műemlék játékokat láthattuk.

Este érkeztünk haza elfáradva, de tele élményekkel. Köszönjük szervezőinknek, kísérőinknek ezt az utat. Remélem, rászolgálunk, hogy a jövőben is együtt elutazhassunk!

A ministránsok nevében: Mészáros Gábor

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Minősített referencia intézmény lettünk!

2011-ben egy TÁMOP pályázaton nyertünk 6 millió forintot arra, hogy felkészüljünk a minősítésre. Bár nem volt kötelező, mi vállaltuk a megmérettetést, amelynek során egy minősítő bizottság átvilágította az intézményt, megvizsgálta, hogy megfelelünk-e a pályázati kiírásban megadott feltételeknek. A napokban kaptuk az értesítést, hogy a vizsgán sikeresen átmentünk, minősített referencia intézmény lettünk.

„A referencia intézmény egyedi, más intézmények számára is példaértékű, működésében koherens, befogadó, gyermekközpontú, szervezeti innovációval rendelkező és ezt szolgáltatásai-ban publikálni, valamint átadni képes közoktatási intézmény. A referencia-intézmények a közoktatás fejlesztésének minősített bázisai lesznek.” (Pályázati kiírás.)

MINŐSÍTETT
REFERENCIAINTÉZMÉNY

Megkezdtük a tanévet

Iskolánkban augusztus 31-én volt a tanévnyitó ünnepség, ahol Farkas Zoltánné igazgatónő elmondta, hogy az iskolában rendben megtörténtek a nyári felújítási, karbantartási munkák, az iskola készen áll a tanév indítására. Az idén 3 telephelyen, 17 tanulócsoporthban, összesen 390 gyermek tanul, 42 pedagógus irányításával.

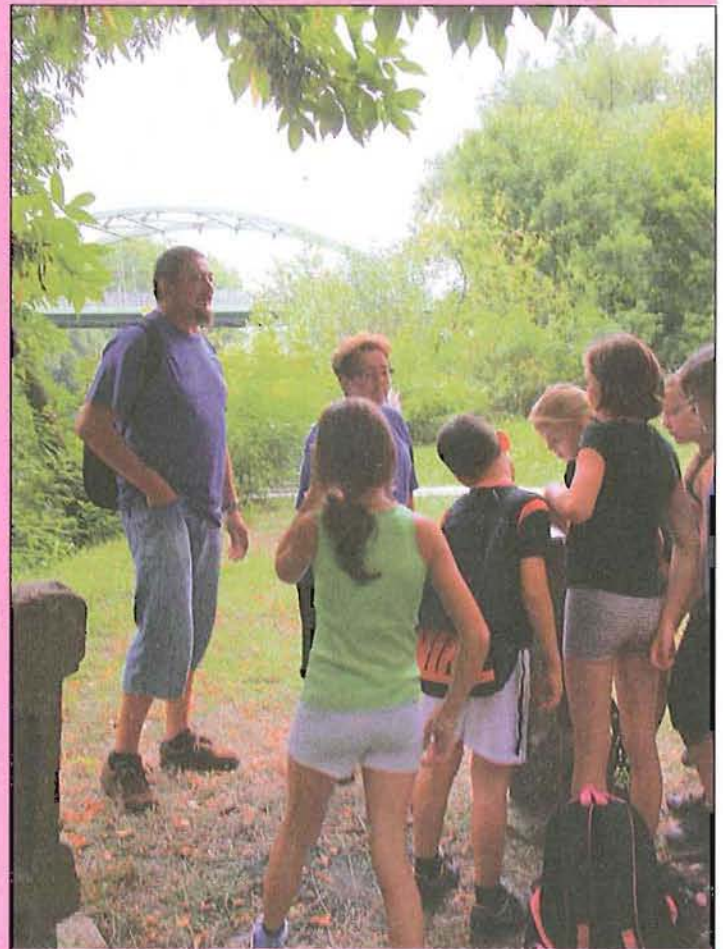
Az első héten 3 napig ráhangolódtunk a tanulásra a TAN-TAN projekt segítségével, amelynek legfőbb célja a tanulási képességek fejlesztése.

Pénteken, az ŐSZI TÚRÁN a kicsik kirándultak, a nagyok akadályversenyre indultak, ahol felfedezték a csodaszép természetet, ami körülvesz bennünket. Jó lenne, ha a tanév többi napján is lenne lehetőségünk hasonló programokon részt venni.

Szakmai tanácskozás volt iskolánkban

A TÁMOP-4.1.2.B.2-13/1-2013-0008 sz. Mentor(h)áló 2.0 Program keretein belül megrendezésre került szakmai nap témája a kiemelt figyelmet igénylő tanulók ellátása volt. A rendezvény előadói a sajátos nevelési igényű tanulók eredményes oktatásában nyújtottak segítséget az érdeklődő pedagógusoknak.

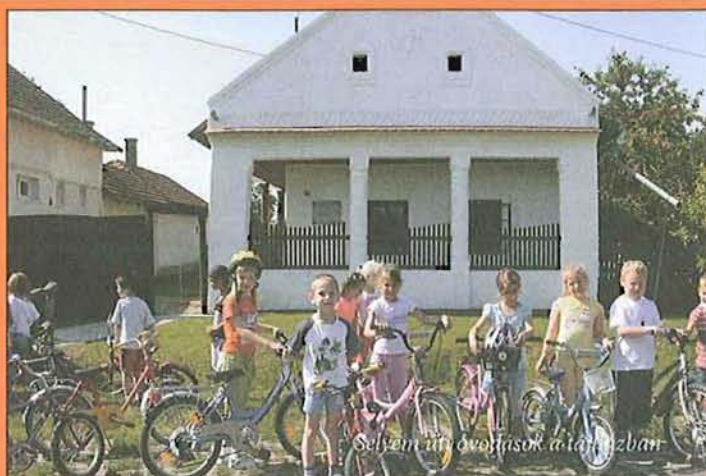
Őszi túrán jártunk

Életképek az Endrődi Tájházból

Abadszalóki iskolás csoport látogatása

Selyem úti övönások a tájházban

Előadás a keresztény nevelésről

Idősek a tájházban

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizet szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hidő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Őszi ajánlataim:

- Kandallók, szeneskályhák, kályhacsövek
- Zománczott üstök, üstházak, szeneskanonák-begyűjtő kockák
- Őszi virághagymák: tulipán, crocus, stb.
- Műanyag hordók - savanyító edények - üveg ballonok
- Műtrágyák, virágtápok, virágföldek
- Asók, lapátok, kézszerszámok, talicskák
- Munkaruhák, védőcipők, gumicsizmák, védőkesztyűk
- Szegek, csavarok, kerítésdrótok
- Festékárak, hígítók, ecsetek, festőhengerek
- Zsákos csemperagasztók, glettelők, vakolóanyagok
- Kutya, macskaeledelek, kiegészítők
- Szőnyegek, összekötők, fürdőszobaszőnyegek, viaszosvásznak
- Alu létrák, ruhaszárítók, vasalóállványok, stb.

Várom vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

F 6015 11

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 220 Ft

XXII. évfolyam 11. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat * **2015. november**

A tartalomból:

3. Vitéz Váry József Gyomaendrőd új díszpolgára

3. Hegedüs Roland Hunya új polgármestere

4. Davidovics László Európai Polgári Díjat kapott

7. Az 1956-os forradalmat követő megtorlás Endrődön

8. Gyomaendrődi Krónika- Civil sarok: Dr. Frankó Károly

13. Kállai 90 - Szoboravatással kezdődött a Kállai Ferenc emlékévk

HALOTTAK NAPJA

*Halottak napja van. Az első,
Mióta döngve hullott Rá a hant.
A Sír tövében egy-egy fénybogár
Csillog. Különben sötét a határ,
S hosszú az éj alatt.*

*Szívek, tilos a nagy világitás,
S virág sincs annyi már,
Elpazaroltuk régi ünnepen;
Egy-egy szálat visz némán, könnyesen,
Ki ma este a temetőbe' jár.*

*Hiába, virág sincsen annyi már.
De egy-egy szálat letenni szabad.
S hallatni tompán, fojtottan szavunk,
És aztán: kezet fogni halkán, loppal,
Egyik halott a másik halottal:*

*Ó, hisz' mi itt mind halottak vagyunk.
Ó, a halál.
Mi ismerjük csak, picit gyerekek.
Utunkba áll,
s könnyes, pityergő szájunk megremeg.
Ó, a halál.*

*A játszótársunk és tréfál velünk.
Rohanva száll -
Ő a fogó - és jaj, jaj, jaj nekünk,
tépázza gallérunk, ijedve forgunk,
és kacagás közt betöri az orrunk.*

*Kutakba látjuk, mély vizek felett,
sötét szobákba kuksol reszketeg,
lepedőben - így mondta épp a dajka -
kaszka van a kezében, nincsen ajka,
és fondoran vigyáz,
mikor suhan az esti láz,
s a hőmérőn, ha ugrik a higany,
csontos markába hahotáz vigan.
Övé a bál,
Ő a halál.*

*Farsangos éjen a nagyok mulatnak,
de kis szobánkba fekete az ablak,
az éjbe kint
Ő ránk tekint.
Mi gyermekek, mi küszködünk vele,
s játékpuskánkat fogjuk ellene.*

Reményik Sándor

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Hulladékgyűjtés

Iskolánk diákönkormányzata október 9-10-ére szervezte meg a fém- és papírgyűjtést az Oskó-féle hulladékgyűjtő-telepen. A kedvezőtlen időjárás ellenére a két nap alatt 3600 kg vasat, 7300 kg papírt, 53 kg alumíniumot és 3 kg rezet szállítottak ki a helyszínre a gyerekek mintegy 250 000 Ft értékben.

„Itthon vagy – Magyarország szeretlek”

Ebben a tanévben is a Gyomaendrődi Üdültetési Szövetség Turisztikai Egyesület szervezésében került sor a rendezvényre, melynek célja Gyomaendrőd természeti értékeinek bemutatása volt. Iskolánkat 12 vállalkozó kedvű, kerékpáros tanuló képviselte az októberi szombat délelőttön. A meghirdetett képest fél órás csúszással kezdődő programon a gyerekek összehasonlították a különböző talajfajtákat, megismerkedtek a gyógynövények szerepével, a parlafű kártékonyágáról is ismereteket gyűjtöttek, csendjátékot játszottak. Végül az összegyűjtött cukorkás papírok megszámlálására került sor, hiszen e rendezvény egyik fontos feladata volt, hogy a tanulókat környezetünk tisztaságának megóvására szoktassa. Bár a cukorkás papírok összegyűjtésében elmaradtak diákjaink, a jó hangulatú délelőtt élményével gazdagabban tértek haza.

„Az összedolgozás képessége az egyik legnagyobb érték az életben.”

Október 16-án, pénteken 48 fő matematika iránt érdeklődő, tehetséges kis és nagy rózsahegyis diák vett részt a Bolyai Matematika Csapatverseny megyei fordulóján, Szarvason. A verseny célja az volt, hogy a diákok fejlesszék együttműködési készségüket matematikai problémák megoldása során. Teljesítményükkel igazolták, hogy nem véletlenül vettek részt a versenyen, különösen igaz ez a Tudósok, a Bölcsek és a Bence és a hercegnők csapatára. A részletes eredményeket a bolyaiverseny.hu oldalon találhatják meg az érdeklődők!

„Véget ért a hőség, itt van újra az ŐSZ HÉTI!”

Móka, kacagás, játék, alkotás és sok-sok finomság. Ez volt a jellemző az Ősz témahetünk programjaira. A hét elején a folyosókon megjelentek a termésekből, levelekből készült alkotások, amik a tanulók, a szülők és a pedagógusok kifogyhatatlan kreativitását bizonyítják. A futóverseny ismét megmozgatta az alsó tagozatosokat. A leginkább várt program a Vitamin nap volt, ahol zöldségből, gyümölcsből készült finomságok kóstolására volt lehetőség. A felső tagozatos tanulóink is kivették részüket a hét programjaiból: filmvetítésen vehettek részt, ahol Homoki Nagy István Gyöngyvirágtól lombhullásig című természetfilmjét nézhették meg a gemenci erdő élővilágáról. Közben tesztkérdésekre válaszolhattak, és a legügyesebbek jutalomban részesültek. Halloween-vetélkedőn versenyezhetek vállalkozó szellemű tanulóink, ahol szellemdobálásban, boszorkánykalap-szelídítésben, halloween-i receptkészítés-

Fut az alsó...

Ügyeskednek a csapatok

ben, múmiaöltöztetésben és egyéb játékos feladatokban mérhették össze tudásukat. A hét zárásaként a Körösön sétahajózáson vettek részt a gyerekek, ahol gyönyörködhettek az őszi Körös-partban, megismerkedhettek a táj növény- és állatvilágával, a folyó földrajzi jellemzőivel.

Csupa egészséges finomságok

További információk a rozsahegyiskola.hu oldalon találhatóak.

Ünnepi megemlékezés városunkban október 23-án

HEGEDÜS ROLAND HUNYA ÚJ POLGÁRMESTERE

A forradalomra és szabadságharcra történő megemlékezés október 23-án déli 12 órakor vette kezdetét városunkban a Szabadság téren.

Toldi Balázs polgármester köszöntőjét követően az ünnepi beszédet Dankó Béla országgyűlési képviselő mondta el. Az ünnepi megemlékezésen részt vett Dr. Turi-Kovács Béla országgyűlési képviselő, a Kisgazda Polgári Egyesület elnöke, Békés Megye Önkormányzatát Várfi András, a közgyűlés alelnöke képviselte. Az ünnepséget követően került sor az ünnepi képviselő-testületi ülésre. A díszpolgári cím és az emléklapok adományozását követően a 25 éves önkormányzatiságra emlékezett a polgármester. Ennek során mindenki, aki az elmúlt 25 évben képviselő volt vagy tisztséget töltött be emléklapban és emlékéremben részesült. A város díszpolgára lett Vitéz Váry József, emléklapok kaptak Gschwindt Mihály és Ladányi Gábor.

*Várfi András
megyegyűlési alelnök
Képek a 20. oldalon!*

Petényi Szilárdné polgármester asszony június 30-án családi okok miatt lemondott tisztségéről, ennek következtében időközi választást kellett tartani Hunyán. Az október 4-én lezajlott szavazások eredményeként Hegedüs Roland, független jelölt nyerte el a polgármesteri tisztséget.

Hegedüs Roland huszonkilenc éves hunyai fiatalember. Hunyán járt óvodába, általános iskolába, középiskolai tanulmányait pedig a közeli Gyomaendrődön végezte. Ezt követően a Perfect Pénzügyi Iskolában banki szakügyintéző és valutapénztáros végzettséget szerzett. Jelenleg is tanulmányokat folytat a Szent István Egyetem gazdálkodási és menedzsment szakán. 2007 óta a helyi takarékszövetkezetben dolgozott. Közéleti szereplését a helyi ifjúsági klub vezetésével kezdte, majd öt évig önkormányzati képviselőként is tevékenykedett.

Szerkesztőségünk sok szeretettel gratulál az új polgármesternek, és sok sikert kívánunk!

Hegedüs Bence
főszerkesztő

Meg kell érteni az illegális bevándorlás okozta válságot

Az illegális bevándorlás hullámai egész Európát robbanással fenyegetik. 2015. október elejéig a Magyarország határait illegálisan átlépők száma meghaladta a 312 ezer főt. Európa és Magyarország példátlan nagyságú, tömeges népvándorlással áll szemben.

A kormány nemzeti konzultációt hirdetett, melynek során több mint 1 millió ember mondta el véleményét. A magyar emberek döntöttek: az országot meg kell védeni. Magyarországnak a schengeni egyezményben is rögzített kötelezettsége az ország és az Európai Unió külső határainak védelme. Minden lépés, amit a magyar kormány eddig tett, és minden intézkedés, amit még tenni fog, ebből a parancsoló köteleességből vezethető le.

A magyar kormány ennek megfelelően egyértelmű lépéseket tett. Az Országgyűlés biztonságos harmadik országgá és biztonságos származási országgá nyilvánította az EU tagjelölt Szerbiát – így az onnan érkező bevándorlók nem kaphatnak menedékjogot és esetükben gyorsított eljárást követően lehetőség nyílik a visszatoloncolásukra. A szerb–magyar határszakaszon elkészült műszaki határzár működik. Töredékére esett vissza az illegális bevándorlók száma. Baranya, Somogy és Zala megye Horvátországgal közös határain is folyamatban van az ide-

iglenes biztonsági határzár felépítése.

Magyarország a jogszabályokat is szigorította annak érdekében, hogy megvédje határait. A kormány bevezette a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet fogalmát, melyet eddig hat megye területére (Bács-Kiskun, Csongrád, Baranya, Somogy, Zala és Vas megye) hirdetett ki.

A rendőrség és a honvédség jogszerűen és hatékonyan tud fellépni a határzár biztosítása érdekében. Ma már migrációs válsághelyzet idején a rendőrökhöz hasonlóan honvédek is igazoltathatnak, elfoghatnak és előállíthatnak, átvizsgálhatják a ruházatot, csomagokat és járműveket, továbbá idegenrendészeti intézkedésben és határforgalom-ellenőrzésben is részt vehetnek, ezek során pedig kényszerítő eszközöket alkalmazhatnak.

A kormány szigorította a Büntető Törvénykönyvet a határzárral kapcsolatos bűncselekmények bevezetésével, valamint az embercsempészeket sújtó büntetési tételek emelésével.

Fel kell hívni a figyelmet az ellenzéki politikusok felelőtlen kijelentéseire, mely akadályozza és akár súlyosbíthatja is a migrációs helyzetet. Sok európai és magyar politikus nem látja az illegális bevándorlás veszélyeit, mely komoly ter-

roveszélyt is rejthet magában.

Számos felelőtlen nyilatkozat hangzott el az ellenzék részéről, mint például Gyurcsány Ferenc szeptemberi kijelentései, miszerint „Ünnepelő, boldog tömeg érkezett Magyarországra.” és „Rendőriők támadtak rá a békés menekültekre, nem pedig fordítva.”

A DK elnökének nyilatkozatával szemben nekünk fel kell hívni a figyelmet a rendőrök és a katonák emberfeletti erőfeszítéseire, mellyel ellátják szolgálatukat és megvédik Magyarország és az Unió határait.

Szigetvári Viktor, az Együtt társelnöke azt nyilatkozta a bevándorlási kvótáról, hogy „Magyarországnak a rá korábban kiszabni kívánt kvótánál nagyobb mennyiségű menekültet kell bevállalnia, mint határország.”

A felelőtlen kijelentések tükrében kérem a magyarországi és európai politikusokat a felelős politizálásra. A tömeges illegális bevándorlás egy válság, melyet meg kell érteni. Fontos, hogy különbséget tegyünk a helyzet megoldása és a helyzet kezelése között. A megoldásra Magyarország nem tud vállalkozni, de vállalkozunk arra, hogy kezeljük.

Dankó Béla
országgyűlési képviselő

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Davidovics László Európai Polgári Díjat kapott

Európai Polgári Díjat kapott Davidovics László a Dél-Alföld – Európai Unió Egyesület alapító elnöke. A díjat Erdős Norbert európai parlamenti képviselő adta át a díjazott részére, a 2015. október 3-án Békéscsabán, a Jókai Színházban megrendezett ünnepségen.

A Békéscsabai Jókai Színház Vesztegzár a Grand Hotelben című vígjátékának díszbemutatójával egybekötött rendezvényen Lővei Andrea, az Európai Parlament Tájékoztatási Irodájának vezetője bemutatta a 2008-ban alapított Európai Polgári Díjat, melyet olyan kivételes teljesítményt nyújtó személyeknek illetve szervezeteknek ítélnek oda, akik hozzájárultak a közös megértés, a polgárok és a tagállamok közötti szorosabb integráció előmozdításához vagy az uniós értékeinek képviselőjére hivatott programokat alakítottak ki.

Erdős Norbert méltatásában kiemelte, hogy Davidovics László rengeteget tesz a gyermekekért, hozzájárulva, hogy a gyakran nehéz sorsú diákok életükben először és nemegyszer utoljára megismerhessék Európa többi országát is. A világkép, amely kialakul bennük Európáról, a világról, a díjazott által szervezett szakmai utaknak köszönhető. A képviselő kiemelte, hogy az Európai Polgári Díj egy egész térségnek, egy egész megyének az elismerését jelenti.

A díjazottat a rendezvényen Dr. Simon Attila István a Földművelésügyi Minisztérium közigazgatási államtitkára is méltatta, kiemelte, hogy Davidovics László komolyan veszi azt a hitvallást, amire szerződött és aprólékos napi munkával végzi a munkáját a Bethlen Gábor Szakiskola igazgatójaként. A Földművelésügyi Minisztérium nagyon büszke, hogy Európai Polgári Díjjal elismert iskolaigazgatója van a minisztériumhoz tartozó szakiskolának. Davidovics László személyében egy igazi európai polgárhoz került az Európai Polgári Díj 2015-ben Magyarországon.

Balla Ágnes a Tempus Közalapítvány szakképzési és felnőtt tanulási csoportjának vezetője hozzátette, hogy a díjazott munkájának köszönhetően közel kétszáz diák és kétszáz szakember vehetett részt európai tanulmányúton és szakmai gyakorlaton. Munkájával nemcsak helyi, hanem regionális és nemzetközi szinten is hatni tudott. A diákok olyan kitekintést kaphattak más kultúrákra, országokra, munkamódszerekre, olyan szakmai, nyelvi és személyiségfejlesztésen eshettek keresztül, amely az egész életükre kihat és sokkal érettebb és határozottabb európai polgárrá válnak.

Davidovics László köszönőbeszédében kifejtette, hogy célja mindig is az volt, hogy a vidéken élő diákokat, szakembereket érdekeltté tegye abban, hogy a saját környezetüket jobban működtessék európai uniós eszközökkel. Ehhez elengedhetetlen a tanulás, a képzés, a mobilitás, hogy az emberek megismerkedjenek az uniós országok hatékony, innovatív fejlesztéseivel és ezeket itthon is alkalmazzák. Nagyon fontosnak tartja, hogy a magyar termékeket megismerjék külföldön és a külföldi termékeket Magyarországon, így a vidéki emberek együttműködhetnek európai társaikkal. Davidovics László nagyon fontosnak látja a mezőgazdasági képzéssel foglalkozó intézményi hálózat megerősödését, amely az adott településen központi szerepet játszik programszervezésben és kulturális csereprogramokban.

Davidovics László munkájának eredményeként 14 szakmai szervezettel, szakiskolákkal, önkormányzatokkal, kis- és középvállalkozásokkal és jogi személyekkel 2004-ben megalapította a Dél-Alföldi - Európai Unió Gazdasági, Kulturális, Oktatási Integrációs Együttműködést Koordináló Egyesületet. Az egyesület - melynek egyben elnöke is - céljai a különböző területeken dolgozó szakemberek tapasztalatcseréje, képzésorientáció, valamint kulturális és szakmai programok szervezése az uniós polgárok között. Davidovics Lászlót Erdős Norbert európai parlamenti képviselő terjesztette fel a díjra.

Európai Parlament Tájékoztatási Irodája Magyarországon

Sírhelymegváltási lehetőség Endrőd katolikus temetőiben!

Talán nem mindenki előtt ismeretes, hogy az 1970-es években lezárt endrődi katolikus temetők közül a Szarvasvégi és a Központi temetők 2001-ben újra lettek nyitva, tehát innentől kezdve ide is lehet temetkezni, illetve sírhelyet váltani. Sokan panaszkodtak már, hogy a köztemetők egyre inkább betelnek, és csak egészen hátul kaphatnak új sírhelyet, ezért a katolikus temetők valamelyikében váltanának családi nyughelyet. A Szarvasvégi temetőnek az is előnye, hogy belvizes időszakban is lehet ide koporsós temetéssel temetkezni magas fekvése miatt. A Szarvasvégi temetőben a régi gyermektemető szabad részein lehetséges új sírhely-sorok létesítése, a Központi temetőben pedig közvetlenül a köztemető melletti parcellája is szabad, most már mindét helyen új sírhelysort is kezdtünk. (A mellékelt fotókon bemutatjuk azokat a helyeket, ahol új sírhelyek válthatók) Érdeklődni az Endrődi Plébánián lehet személyesen vagy telefonon a 66/283-940-es számon, munkanapokon délelőtt 9-től 12 óráig, illetve az endrodi.plebania@gmail.com e-mail címen.

Csak röviden...

A Kisréti Gyógyászati ügyében nem kívánok vitázni senkivel sem. Jó szándék vezérelt ez ügyben, de Gellai József válaszána az első sora téves. Nem 1999-ben, hanem 1991. december 31-én jött létre az alapítvány. Ezt követően gyűltek a befizetések.

Hanyecz Margit

Szülőföld: Bölcse, majd koporsói
Sarkcsillag a négy égtáj felőli
Anyanyelvvel bílyogként jelöl!
Te vagy a féli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Tímár Máté

Az endrődi káplánok névsora I.

Az endrődi katolikus nép nagyfokú szaporodása miatt a nagyváradi püspök 1766-ban kápláni állomást létesített a plébánián. A hívek további gyarapodása miatt a segédlelkészek számát is növelni kellett: 1800-tól kezdve már két káplán működött, végül 1890-ben létrehozták a harmadik kápláni állást is. Ezekkel az intézkedésekkel jó darabig megoldódott az endrődi hívek megfelelő lelki gondozása.

A szovjet hadsereg 1944. októberi bevonulása után a plébános és két káplán elmenekült, a plébánia ellátása az itt maradó harmadik káplánra maradt. 1945 után helyreállt a rend, de a harmadik segédlelkészi állást már nem töltötték be. Az 1960-as évek végétől már csak egy káplán szolgált itt, végül az 1980-as évek végétől megszűnt a kápláni állomás. 1996 és 1999 között egy átmeneti ideig újra voltak káplánok, amikor is a környékbeli plébániákat körzetesítették. Azóta nem volt több káplán.

(Az 1912 és 1946 között szolgáló kondorostanyai (hunyai)

lelkészek szintén az endrődi plébános joghatósága alatt álltak, tehát ők is endrődi káplánoknak számítottak.)

Miért fontos, hogy megemlékezzünk róluk? Azért, mert a néppel ők tartották a közvetlen kapcsolatot: legtöbbször ők kereszteltek, temettek, hitoktattak, beteget látogattak, stb. Együtt sártak és nevettek a hívekkel, az endrődi mindennapok aktív részesel voltak. Kegyelettel őrizzük emléküket!

Agotha Antal 1766-1768

Soltiss Sándor 1768-1773

Adámi András 1773-1777

Paulini János 1777-1778

Radó János 1778-1782

Lajos János 1782-1783

1783-1784: szerzetesek

Miticzki Imre 1784-1789

Furmann János 1788-1793

Zuarek József 1794-1797

Kelemen András 1794-1795

Buganics György 1795-1798

Leczkesi Mihály 1798-1800

Szarka György 1800-1802

Knapp András 1800-1804

Bocskor István 1802-1803

Kopocsi János 1804-1807

Zsigrai András 1804-1806

Zahora Mihály 1806-1810

Turay Pál 1807-1809

Szenczy Ferenc 1809-1811

Gromovszki János 1810-1812

Zsitnyánszki Mihály 1811-1815

1816-1818

Molnár József 1812-1816

Radlmeckzi András 1815-1817

Szedelényi József 1817-1817

Harcsalik György 1817-1818

Visnyei István 1818-1819

Lengyel Antal 1818-1819

Suhánszki János 1819-1820

Tóth László 1819-1822

Salamon Ádám 1822-1824

Ormos Imre 1824-1827

Losonczy István 1825-1826

Bándli István 1826-1830

Tóth György 1827-1829

Grigel József 1829-1830

Hloza István 1830-1834

Szilcz József 1831-1834

Göndöcs József 1834-1837

Piringer János 1834-1838

Biró János 1837-1838, 1847-1848

Cseh Menyhárd 1838-1841

P. Albert Illés ferences 1840-

1840, 1841-1841

Kubovicz Ferenc 1838-1840

Lonovics Ferenc 1840-1843

Kolosa Antal 1840-1844

Máté Pál 1843-1845

Szikszay József 1844-1846,

1849-1850

Grieszhaber Mátyás 1845-1847

Miller János 1846-1849, önálló

gyomai káplán: 1849-1852

Püspöky Alajos 1847-1847,

1852-1858

Danielovits János 1847-1849

Kapó Bódog 1848-1849, 1852-

1858

Winterhalter Antal 1849-1850

Andrási János 1850-1852

Ázele János 1850-1852

Összeállította: Hegedűs Bence

Az 1956-os forradalmat követő megtorlás Endrődön

Kedves Olvasók!

Újságunk októberi számában közöltük Vaszkó Irén ny. tanárnő emlékeit az 1956-os forradalom endrődi eseményeiről. A következőkben a vele készült interjú megtorlásokkal kapcsolatos részét adjuk közre.

A rádió már kezdte mondani, sorolta kik lettek a vezetők. Másnap már szomorúan mentem tanítani, mert tudtam, hogy mi vágtuk ki a zászlót, mi leszünk az elsők, akiket fölállítanak. Eddig Borbélynak azt mondták, hogy: „Igazgató kartárs, ne jöjjön be a tantestületbe. Vannak ilyen nézetűek. Maradjon otthon.” Otthon maradt a feleségével. És később kihúzta magát, mikor jött az új kommunista küldöttség: „Igazgató kartárs, visszateszszük a helyére!” - hát ott laktak, nem tette le senki.

Először csend volt. Egy darabig félt a baloldal. Kellett megvárni Budapestre az irányításokat: mellőzni azokat, akik szerepeltek, összeszedni azokat, akik aktívan szerepeltek... Szóval ilyen hetek, hónapok teltek el. És akkor még mindig akadtak - olvastuk -, hogy Pesten itt robbanás volt, Pesten itt ezt letartóztatták...

És azután jöttek a megtorlások. Először is Vaszkó Mihályt összeverték úgy, hogy alig maradt rajta valami. És akkor elvitték, nem tudtuk hova. Hát majd a felesége nem tudom hány nap múlva - mert ezt megjegyezni nem lehetett, mindenhol hallottuk a dolgokat, össze is kevertük, meg már kétségbe voltunk esve - tudta meg, hogy hova vitték. Dienes Izráth elfogták,

meg is verték, becsukták, majd miután kijött megmondták neki, hogy hat hónapon belül innen el kell költöznie. Neki fegyvertára volt, ilyeneket beszéltek - nem volt csúszlija sem. Meg voltak ezek a parasztemberek, akik bejöttek. Azok közül is Anyám Jós-káját elvitték, mert az szervezte. De azt mondta Mihály bácsinak, hogy: „Mihály bácsi még így is köszönöm, hogy lecsendesített bennünket, mert én azt hittem, hogy egyet úgy megütök, hogy sánta lesz.” Vittek el a parasztközül két kiabálót is, azokat nem ismertem. Nagyon csend lett a faluban. Balogh Vincét elvitték, mert kezdték tovább a tojásbeadást. Folytatták ott, ahol abba-hagyták.

Nemcsak ők bűnhődtek meg, hanem több fiatal is, akinek a nevét már szinte el is felejtettem, és hirtelen nem is tudtam elmondani. Van akit pár hónapra vittek el, van aki vissza se jött. Úgyhogy van Endrődön egy öregszőlői fiú, Oszlács Béla, aki menekült nyugatra, a határon lelőtték. Csodálatos egyéniség volt, a forradalom alatt is mindig szépen kiállt. És a menekülés közben lelőtték, azután hazahozták, a temetőben van a sírja. Nem látam soha senki fiatalot, barátot, aki a sírjához ment volna... Szörnyű volt a forradalom utáni bosszú! Maga a forradalom nem csinált bosszút. Sok olyan van, aki kimenekült külföldre.

A megye akkor már egy kicsit összeszedte magát, és kért cikket az emberekről. És én rólam írt egy óvónő egy cikket, de pocsék cikket, hogy: „Vaszkó Irén a tantestület esze ezt mondta, azt mondta” - idézőjelben volt, hogy a tantestület esze.

folytatás a 7. oldalon

Katolikus oldal

NOVEMBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap reggel 9 óraker, hétköznap (csütörtök kivételével) reggel fél 8-kor. Szombatonként vasárnap előesti mise este 5 óraker. A hónap első és harmadik hétfőjén este 5 óraker szentségimádás.

Gyoma

Vasárnap és szerda délután 4 óraker. A hónap negyedik hétfőjén délután 4 óraker szentségimádás.

Hunya

Vasárnap délelőtt 11 óraker, hétköznaponként a meghirdetett napokon délután 4 óraker. A hónap második hétfőjén délután 4 óraker szentségimádás.

Endrődi Templombúcsú 2015.

Az endrődi Szent Imre templom búcsúünnepé 2015. november 7-én, szombaton lesz. Az ünnepi szentmise délelőtt 10 óraker kezdődik.

A szentmisét celebrálja

Czank Gábor endrődi plébános, pappá szentelése 10. évfordulója alkalmából.

A szentbeszédet mondja

Ebenspanger Ferenc

dognácskai plébános.

A szentmisét szentségi körmenet zárja.

Szentmise után a templomkertben szerény agapéra várjuk a kedves híveket és búcsúsokat.

Mindenkit szeretettel várunk!

MINDENSZENTEK ÉS HALOTTAK NAPJA

A pislákozó mécsesek fényénél eltűnődünk. Eszünkbe jutnak mindazok, akik már nincsenek velünk. Eszünkbe jutnak a jókat mesélő, anekdotázó, háborús emlékeiket ecsetelgető nagyapák, a kemence lángjaitól megvilágított, örökké mosolygó, rózsafüzes nagymamák. Eszünkbe jutnak az édesapák, akik alig voltak otthon, hisz mindig dolgozniuk kellett a mindennapi kenyérért, és eszünkbe jutnak az édesanyák, akik először kulcsolták imára kezünket, s akiket már senki sem tud pótolni.

De a sírok mellett állva eszünkbe jutnak a régi arcok, rokonok, barátok, ismerősök, és olyan régi falubeliek, akiknek már a nevét sem tudjuk, de gyermekkorunkból visszaemlékezünk az arcukra.

Ezen a napon ne csak emlékezzünk rájuk, hanem imádkozzunk értük, hisz az ünnepünknek ez a célja.

Gyakran látjuk azt, hogy sok más ünnephez hasonlóan a halottak ünnepe is pénzízű versengéssé válik. Versengés támad a szebbnél szebb koszorúk, sírcsokrok, a díszesebbnél díszesebb halotti mécsesek terén, s talán ez még nem is baj, mert elhunytjaink megérdemlik, hogy szeretetünk e jeleivel vegyük körül őket. De gyakran látjuk azt is így az ünnep táján, hogy leteszik a virágot, koszorút, meggyújtják a mécseseket, elbeszélgetnek a temetőben összalálkozó rokonok, ismerősök, s aztán hazamennek egy ima elmondása nélkül... Mi ne így tegyünk.

Diszitsük fel illendőképpen halottaink sírját, de ne felejtjük, hogy a legszebb virág, a legszebben égő gyertya az értük elmondott imádságunk lesz.

Nem véletlen, hogy az Anyaszentegyház egymás mellé teszi Mindenszentek ünnepét és a Halottak Napját. Mindenszentek napján ugyanis az egyházunk összes szentjét ünnepeljük.

Azokat, akiket hivatalosan szentté avatott az Egyház, és azokat a névtelen szenteket, akikről még közvetlen környezetük sem tudott. Hisz szentté nemcsak az válik, akiről ezt a Szentszék nyilvánosan kimondja, hanem mindaz, aki Isten parancsai szerint élte le életét, és halálakor a kegyelem állapotában volt, azaz nem volt bűne a szentségek felvétele által. Így talán épp a mi családunkból, rokonságunkból, közeli ismerőseink közül is lehetnek a szentek társaságában. Nem tudjuk, hogy községünk temetője hány igazi szent hamvait takarja. Ezért teszi az Egyház e két ünnepet egymás mellé.

Gyakran szoktam temetéseken a hármasszimbólumot emléteni: a fekete szín, a virágok és a kereszt jele. Így, november első

napjaiban sokan fekete ruhába öltözünk, a gyász jeleként. A fekete szín komorságával adjuk jelét, hogy szeretteink távozása ürt és fájdalmat hagyott maga után. De a virágokkal, amelyeket halottaink sírhalmára helyezünk, azt üzenjük a halálnak, hogy mi nem hiszünk az örök elmúlásban.

Milyen szomorú sok embertársunknak az a felfogása, hogy a halállal minden véget ér, nincs túlvilági lét. Mi virágainkkal azt fejezzük ki, hogy amint a virág minden összel elhervad, de tavasszal újranyílik, úgy lesz a mi életünkkel is: a halálban aludni tér, de a feltámadás napján Jézus új életre hív bennünket. S ezt támasztja alá a harmadik jelkép, a kereszt jele. Halottaink sírjára fakeresztet tűzünk, és síremlékükre is a feszületet vésetjük, hogy jelét adjuk annak: hiszük, hogy amint Jézus meghalt, de harmadnapra feltámadt a halálból, úgy majd minket is életre keit a föld porából.

Halottak napja végül saját elmúlásunkra is emlékeztet. Családi sírjaink mellett megállva látjuk egykori nyugvóhelyünket. A hívő keresztényt nem töltheti el félelemmel ez a tudat, hanem arra inti, hogy tudatosan készüljön a Jézussal való találkozásra, aki megígérte, hogy aki úgy él, hogy hisz Őbenne, annak örök élete lesz. S hogyan kell élni az ő tanítása szerint? Erre ő maga adja meg a választ: „Szeresd Istent mindenek felett és felebarátodat, mint önmagadat!”

Testvéreim, ezek a gondolatok jussanak eszünkbe halottak napi mécseseink fényénél. Adja Isten, hogy az örök élet világosságában találkozhassunk elköltözött szeretteinkkel a Mindenszentek társaságában, ahol majd szemtől szembe láthatjuk a mi Urunkat, a feltámadt Krisztust.

Czank Gábor
plébános

Köszönet

Az endrődi Szent Imre Egyházközség hívei, valamint a Szarvasvági temetőben nyugvók hozzátartozói nevében szeretettel köszönjük Lehóczkiné Timár Irén alpolgármester asszony felajánlását: a többszörösen ellopott temetőkerítés helyébe 30 m fagyalt adományozott, így remélhetőleg hamarosan élő sövény fogja pótolni a hiányzó kerítésszakaszt.

Köszönettel:
Czank Gábor

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczy Géza

SZENT CECÍLIA SZŰZ, VÉRTANÚ

ünnepe: november 22. †Róma, 250 körül

Szent Cecília tiszteletére Rómában már az V. században bazilikát építettek. Kultusza mindenfelé elterjedt vértanúságának története révén. Ez úgy mutatja be őt, mint a keresztény nő eszményi példaképét, aki a szüzességet választotta, és Krisztus szeretetéért vértanúságot szenvedett.

Cecília a középkor vége felé lépett be a Tizennégy Segítő Szent csoportjába, s egy egészen ártatlan fordítási hiba következtében – mely szerint az esküvőjén ő maga játszott az orgonán – lett a zene védőszentje. Ünnepe 545-ben, november 22-én ülték Rómában.

(Szentek élete)

Az 1956-os forradalmat követő megtorlás Endrődön - (folytatás az 5. oldalról)

Egy olyan óvónő írta, aki nem tudott helyesen írni, olyan kis időtlen volt. A békés megyei újságba írta. Koloh párttitkárt nem vették be. Azon én éreztem, hogy nem mer ellenünk nyilatkozni.

Nem ilyen egyszerű volt a „kiválasztottaknak” a sorsa: azokra rákiabáltak az utcán, azokat kiírták az újságban, és ez mind olyan megrendítő volt. És akkor kellett a gyerekeket tanítani. Dr. Földvári Kálmán mondta el: „Iréneke, hát mentem tanítani, és a gyerekek verték egymást, és én azt mondtam, hogy ne verekedjétek és ne szórjátok a szemetet! Ellenforradalmároknak nem engedelmességedünk! - ezt mondták.” Majd oszt később valami versenyt megnyertem. És akkor felálltak: „Ez nyeri meg a versenyt! Ez, aki kivágja a címet!” - ez lezajlott a pártban.

Akkor Fülöp azt mondta, valahol jöjjünk össze, hárman beszéljünk meg, hogy egyformán beszéljünk, és hogy az igazat mondjuk. Én mondtam: „Imre, ha követelnek tőlünk, ne keverjük össze. Én hoztam az ollót, te vágjad, Márton Gábor fogta. Melyikötök hova tette a zászlóból kivágott címet?” Hát azt mondja: „Én bedobtam egy kommunistának a postaládájába.” Hát mondom akkor: „Imre, erről nem szólunk, eldobtuk.”

Majd mikor elterjedt, akkor berendeltek a pártba egy alakot, nem hármat, egyet. Ideküldtek egy teljesen ismeretlen embert, és az aztán ítélkezett mindenki fölött. Nekem is megmondták: „Vaszko, csomagoljon! Nem tudjuk hova, de megy innen.” Én már tudtam karácsonykor, hogy nekem tán be se kell fejeznem az évet.

Kiraktak, de a tanév végéig visszahívtak bennünket, mert nem volt tanár a gyerekeknek. És akkor taníthattunk ellenőrzés mellett. Azt mondja Fülöp: „Te Vaszkó! Neked nagyon ellened vannak, és nem fogod megtartani a tornavizsgát!” - Fülöp Imrének az anyai részről volt kommunista rokona, és ezért figyelmeztették. De én bizony tartottam a próbákat. Nagyon gonoszak voltak, mert én még szebb tornavizsgát csináltam, még mindent hozzáadtam, és egy héttel vagy valamennyivel előtte: „Vegye tudomásul, hogy a tornavizsgát nem adja le!” Mondtam

a gyerekeknek: „Gyerekek, a kommunista párt nem engedi, hogy tornavizsgát tartsunk” - pedig nagyon szépet akartunk tartani. Hát ezt már Borbély csinálta. Bosszú volt. (Ezt megtudtam tőle, akkor mikor nyugdíjba ment és eljött bocsánatot kérni. Azt mondta: „Hát megjártam Irénke! Melléjük álltam, és most már kinéznek a proletárok, és azt mondták, hogy menjek nyugdíjba. Mint egy cselédet nyugdíjba tettek.” „Igazgató kartárs, én nem haragszok magára, mert én már nem vagyok endrődi...”)

Fülöp Imrének meg Márton Gábornak megígérte a plébános úr, hogy renoválja a templomot, és mindkettőjüket felveszi munkásnak. Mondta, hogy: „Iréneke, magának nem tudok munkát adni. Mondom, nekem ne adjon munkát, mert nekem olyan szakom van, hogy olyan sok helyt nincs...” Dr. Földvári Kálmán ízig-veéig-magyar volt... Azokat is kitétték az állásukból, elmentek Vácra, ott meg kitétték a munkájáért. Márton Gábor meg Fülöp Imre malteroztak. Nekem meg nem volt állásom, és elmentem rizst gyomlálni Rózsásra. És akkor egyszer szólunk, hogy: „Vaszko Irén jöjjön ki!” gondoltam, most már visznek elülni. Mikor odamegyek, mondom: „Hát maga Sándor Jenő!” „Igen - azt mondja - az vagyok!” - a szeghalmi gimnázium igazgatója volt. „A szeghalmi gimnáziumnak nincs tornaterem és nincs német tanára. És parancsolom magának, hogy hoinap reggel fél nyolctól legyen szíves ott lenni a tornateremben tanítani.” Mondom: „Előbb nézze meg, hogy mit írtak ellenem és mi van ellenem.” „Iréneke, mindent ledörgöltem, mindenüvé mentem, hogy egy szó se igaz, bizonyítsák írásban be! Sehol sem tudtak egy írást adni se magáról!”...

Ezzel a történet végére értünk. Irénke néni a következő szákkal zárta mondanóját:

„A magyaroknak különleges lelke van, és én ajánlom minden magyar fiatalnak, hogy keresse meg azt a lelket! Sok olyan van ma is, aki a magyaroktól kimenekül külföldre, elhagyja a hazáját, pedig haza csak egy van!”

Közreadta: Hegedűs Bence

GYOMAENDRŐDI KRÓNKA - Civil sarok - dr. Frankó Károly, volt polgármester

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium idén szeptember 28-án bensőséges ünnepség keretében emlékezett meg az általános iskola megnyitásának huszadik évfordulójáról. Ekkor került sor az új elsősök fogadalmátételére, a Szent Gellért-eskü letételére is.

A megemlékezés részeként Dr. Frankó Károly, városunk rendszerváltás utáni első polgármestere idézte vissza a húsz évvel korábbi időköt, az iskola alapításának előkészületeit a gyermekekhez címzett gondolataival.

Az ünnepséget követő napokban ültünk le beszélgetni.

Frankó doktort nagy tudású, sok témakörhöz ért embernek ismertem meg az évek során, egyfajta gyomaendrődi polihisztor.

Gyorsan fel is tettem neki erről a kérdést, mintegy fejest ugorva a beszélgetésbe, íme:

- Az embernek olyan benyomása van, hogy ilyen egy modern polihisztor, mint Te.

Hogyan határoznád meg önmagad, polihisztor vagy?

Inkább reneszánsz típusú ember. Reneszánsz embernek hívták az elmúlt századokban azt, aki az élet különböző területein komplex ismerettel rendelkezett, a problémamegoldásban a komplex tudást hasznosította a tudomány, a művészetek, a társadalmi kérdések terén.

Én is szeretem a festészetet, költészetet, képzőművészetet. Rajzolni és festeni is tanultam, van néhány saját készítésű rajzom, festményem is, de aztán 1986-ban abahagytam, mert meghalt a nagybátyám, aki kiváló festő volt, s inspirált.

Érdekel a csillagászat, saját építésű távcsövem is van. A gyomai gimnáziumban a nulladik órában meséltem a diákoknak a csillagászatról a hetvenes években. Tanultam kvantumfizikát is, s természetesen érdekel a fizika, történelem, politika, helytörténet.

- Nemrég ünnepeltük a Szent Gellért általános iskola fennállásának huszadik évfordulóját. Úgy tudom, az idén személyes életedben is számos jubileum, kerek évforduló található. Például, hogy az elején kezdjük, nemrég töltötted be a 75. életévedet, melyhez gratulálok.

Igen, hetvenöt évvel ezelőtt, augusztus 18-án születtem Békéscsabán.

50 évvel ezelőtt szeptember 4-én kaptam meg az orvosi diplomám, s ugyancsak 50 évvel ezelőtt szeptember 25-én kerültem Gyomára orvosnak. Idén november 13-án veszem át Szegeden az aranydiplomám.

Idén ötvenéves a jogosítványom is, és huszonöt évvel ezelőtt választottak meg polgármesterré Gyomaendrődön, valamint a Galaktika Baráti Kört is huszonöt éve alapítottuk.

- Mondanál pár szót ifjabb éveidről, a pályakezdetéről, hogyan kerültél Gyomára?

A családom temesvári, de Trianon után átköltöztek nagyszüleim Békéscsabára.

Amint említettem, én már ott születtem, talán kevesen tudják, van egy ikerestvérem is, László, aki szintén orvosnak tanult. Általános és középiskolába Békéscsabán jártunk. Korán kitűnt, hogy érdeklődöm a művészet iránt. Ezt talán a családból örököltem. Nagypám jó hanggal volt megáldva, dalolt, festett is, édesapám hegedült. Édesanyám is festett, édesanyám

öccse pedig neves festőművész volt, így természetesen engem is érdekelt a művészet, a festészet.

Középiskolát követően mindketten Szegedre az orvostudományi egyetemre kerültünk, s ott végeztünk ötven éve.

Egyetem elvégzése után három békés megyei állás közül választhattam, s én Gyomát választottam.

Anyai nagymám öccse itt lakott, korábban itt tanultam meg például korcsolyázni is, tehát nem volt teljesen ismeretlen előttem a település. Szóval idehozott a sors, amit a mai napig nem bántam meg.

- Többéves orvosi praxis, városi főorvosi feladatok után 1990-ben az első demokratikus választásokat követően ismertséged alapján polgármesternek választottak. Azokra az évekre, amikor még alapítványi elnökként és az Endrődi Baráti Kör tagjaként részt vettem néhány megbeszélésen, rendezvényen, úgy emlékszem vissza, nyitottan, egyensúlyra törekedtél a városban.

Ezen időszak polgármesterséged idejére nyúlik vissza, ennek eredménye is a most húszéves katolikus általános iskola. Mondanál erről, az előzményekről pár szót?

1993. április 6-ra kaptam meghívót mint a város polgármestere a minisztériumba, a város tulajdonában levő volt egyházi tulajdonú iskolaépületek kárpótlásának kérdésében.

Harmadmagammal fel is utaztam, s ott a tárgyalások végén, melyen részt vett több egyházi méltóság mellett Gyulai Endre megyéspüspök úr is. Felvetődött a kérdés a tárgyaláson, hogyan tudjuk Gyomaendrődön jól hasznosítani azt a 30 plusz 36 millió, azaz hatvanhat millió forintot, amit a gyomai és az endrődi településrész kapott. A püspök úr és a minisztérium elfogadta azt a javaslatomat, hogy a 66 millió forintból építsünk új iskolát Gyomaendrődön, s megbíztak az iskola építésének az előkészítésével.

Azzal a feladattal jöttünk vissza, hogy szeptemberre tegyük le a javaslatot részleteiben.

A képviselő-testület megtárgyalta a javaslatot, s akkor kezdődött az a munka, melynek eredményeként sok helyi lakos adományaival együtt végül 1995-re elkészülhetett az új iskolaépület, és megkezdődhetett benne a tanítás. Ismeretem szerint ez volt az első új iskolaépítés akkor az országban.

- Mi az a fejlesztés a városban a katolikus általános iskolán kívül, ami még a te polgármesterséged idejére nyúlik vissza?

A tiszta ivóvíz program, mellyel megjavítottuk az ivóvízminőséget, komoly eredmény volt, sokat kellett érte harcolni, de sikerült. Felépült a Shell kút és néhány más kisebb beruházás is, így például a gyomai

új piac. Már akkor úgy terveztük a területet, hogy mellette később felépülhessen egy nagyobb bevásárlóközpont.

- A polgármesteri feladatokat követően ismét orvosként dolgoztál, mikor mentél nyugdíjba?

2012-ben szándékoztam nyugdíjba menni, aztán még egy évig maradtam. Elég megalázónak tartottam, hogy nyugdíjba menetelemkor egyesek azzal vádoltak, hogy „etikátlan vagyok”, mert éltem törvényben adta jogommal, és még a törvényesen rendelkezésemre álló időn belül úgy döntöttem, még egy évig üzemeltetem a praxisom.

Nagyon hálás vagyok azért, hogy a mai napig semmiféle elismerést, köszönetet nem kaptam tevékenységemért, mert így nem kellett visszautasítani.

- Én azt azért a közösség elismerésének tartom, hogy tavaly téged kértek fel a Városi Képtárát működtető alapítvány kuratóriumi elnökének.

A képtár kapcsán az én polgármesterségem alatt az én ötletem alapján jött létre az alapítványi forma, s mivel mint mondtam, közel áll hozzám a festészet is, hisz a családomban szinte hagyomány a festészet, annak szeretete, így elvállaltam. Nem nagyon volt más aki felvállalja, de szívesen csinálom.

- Szinte nincs olyan ember Gyomaendrődön aki ne ismerné azt a hobbit, amit a Galaktika Baráti Kör jelent számodra, aminek huszonöt éve vezetője vagy.

1989-90-ben több érdekes úfajelenség volt tapasztalható Gyomaendrőd térségében. Huszonöt évvel ezelőtt voltunk egy páran, egy baráti kör, akik időszakonként találkoztunk itt Gyomán, s elbeszélgettünk ezekről a természeti jelenségekről, melyek itt Gyomaendrőd térségében, s a világ más pontján is tapasztalhatók voltak, illetve a csillagászatról, úfokról, sok minden másról. Ez lett a Galaktika Kör.

Kezdetben az összejövetelekre a Kner Nyomda faházát használhattuk, most is minden hónap első szerdáján találkozunk a Katona József Művelődési Házban.

Nemcsak Magyarország, de Európa leg- régebbi úfokutató klubjaként tartják számon a Galaktika Baráti Kört, ahol mindig aktív tevékenység folyt.

SPORT

Mérkőzések hétfől hétre a labdarúgóknál

Folytatódott a bajnokság őszi szezonja a Gyomaendrődi FC labdarúgói számára. Az eddig lejátszott mérkőzések után a tabella elején helyezkedik el a csapat, közvetlenül a dobogósok „árnyékában”, azonban a bajnokság hátralévő részében jönnek még nehéz összecsapások, de bízunk a sikeres folytatásban. Az eddigi szereplés jónak mondható, azonban a helyzetkihasználáson annak elienére van javítani való, hogy az ötödik legtöbb gólt szerezte eddig a csapat a bajnokságban. Sok helyzetet képes kialakítani a gárda, de nagyon sokat ki is

hagynak, ez egy-egy mérkőzésen megbosszulhatja magát. Ezen a téren azonban sok gyakorlással lehet és kell is javítani a továbbiakban.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2015. 09. 26. Gyomaendrődi FC – Bucsá SE 2 : 3

G.: Molnár T.(2)

Az előző idegenbeli fordulóban magabiztos, nagyarányú győzelmet arató hazaiak az eddig igen harmatosan szereplő Bucsát fogadták. A mérkőzés úgy indult, hogy nagyon megnyomta az elejét a Gyomaendrőd, több helyzetet is kialakított, ennek eredményeként a 13. percben Molnár Tibi fejtelt az ellenfél kapujába. A gól után még tíz percig tartott a nyomás, de a vendégek a 26. percben a hazai kapus rossz kifutását kihasználva szinte a semmiből egyenlítették. Négy perccel később újabb védelmi hiba, és a magukhoz térő vendégek már vezettek is, teljes hazai összeomlás. A második félidő sem hozott változást a Bucsá támadgatott, a gyomaendrődi gárda pedig szenvedett. A 73. percben aztán újabb óriási hazai kapusbaki, amit a vendégek köszöntek, és góllal büntettek. A mérkőzés utolsó perceiben kapott tizenegyeset még a hazaiak támadója, Molnár értékesített, de ez csak szépségtapaszt volt már, majd néhány perc múlva kiállította magát. A gyomaendrődi csapat a gyorsan megszerzett vezetés után azt gondolta, elég, ha csak a cipők maradnak a pályán, így aztán futottak végig az eredmény után. A lelkes Bucsá talán az idény legjobb játékaival kirukkolva esélyt sem adott a bágyadt Körös-partiaknak.

2015. 10. 03. Békési FC – Gyomaendrődi FC 0 : 0

G.: ---

A vendégeknél az előző heti csapatösszeállítás négy helyen

is változott az elmúlt héten történt kiállítás és a harmatgyenge teljesítmény következményeként. A mérkőzésen mindkét csapat a biztonságos védekezést tartotta szem előtt, gólt ne kapjunk, a csatárok meg hátha rúgnak legalább egyet. Ennek megfelelően csordogált a mérkőzés, néhány helyzet azonban még így is adódott a kapuk előtt. A hazaiak kapufát lőttek, a vendégek pedig ordító helyzetet hagytak ki az első félidőben. Nem változott a játék képe a második félidőben sem. A vendégek ismét kihagytak néhány nagy helyzetet, vagy a hazaiak portása volt mindig jó helyen. A mérkőzés utolsó perceiben pedig a hazaiak ismét a kapufát találták el. Az egykoron szebb napokat megélt két csapat alacsony színvonalú mérkőzésen gól nélküli, igazságos döntetlen eredményt ért el, megosztottak a bajnoki pontokon.

2015. 10. 10. Gyomaendrődi FC – Mezőberényi FC 2 : 1

G.: Bányai R. (2)

A hazai csapat a megszokott nagy lendülettel kezdte a mérkőzést, mint már annyiszor a hazai pályán. Jöttek is a helyzetek számolatlanul, gól azonban egyikből sem született. Az elől játszókat mindet kihagyták, vagy a berényi kapus háritott nagy-szerűen. A sok kihagyott helyzet aztán megbosszulta magát. A vendégek csatára a félidő végén, a 40. percben többször is megforgatta a hazai védelmet és a tehetetlen kapus mellett a hálóba lőtt. A biztos hazai vezetést vendég előnnyel zárult a félidő. A hátrányban lévő hazaiak nagy elszántsággal kezdték a második félidőt. Az 53. percben Bányai a tizenhatos előteréből egy jól megereszett lövéssel egalizálta az eredményt. Ezután már a győzelemért hajtott a Gyomaendrőd. A 74. percben ismét Bányai volt dicsérhető, jó helyzetfelismerésének köszönhetően megszerezte a vezetést a hazaiaknak. A mérkőzés hátralévő részében már egyik csapat sem tudott változtatni az eredményen. A rengeteg kihagyott helyzet majdnem megbosszulta magát, de Bányai jó egyéni teljesítménye révén sikerült megfordítani az eredményt.

Elvileg papírforma eredmény született, még ha nem is olyan egyszerűen, a rapszodikus berényieknek erre a meccsre sikerült összeállniuk, így sikerülhetett alaposan megnehezíteniük a hazaiak dolgát.

2015. 10. 17. Medgyesegyháza SE – Gyomaendrődi FC 2 : 0

G.: ---

A tavalyi szezonban létre sem jöhetett volna ez a mérkőzés, mert a Medgyes a harmadik osztályban, a Körös-parti legénység pedig az első osztályban szerepel. Azonban míg a hazaiak magabiztosan nyerték osztályuk bajnokságát, a vendégek simán kiestek, így mindkét csapat a másodosztályban kezdte az idei szezont. Az alulról érkező medgyesiek igen beleerősödtek az osztályba, az eddigi mérkőzések közül egy kivételével mindet megnyerték. Ennek szellemében indult ez a mérkőzés is. A hazaiak fölényben játszottak, a támadásaik örökös veszélyt jelentettek, aminek eredményeként kétszer is – a 20. és a 44. percben – mattolták a vendégek védelmét. A második félidőben aztán a vendégek is megmutatták, miért vannak a tabella elején. Több helyzetet is kidolgoztak, kapufát lőttek, és egy büntetést is kihagytak, de a szépítő gól nem jött össze. A nehéz talajú pályán mindkét csapat több helyzetet is kidolgozott, de gólt csak a hazaiak szereztek, így megérdemelt kétfólos győzelmet arattak a helyzeteit elpuszkázó vendégekkel szemben.

Fülöp Zoltán

folytatás a 8. oldalról

Az UFO szövetség elnökétől a napokban vehettem át azt az elismerő oklevelet és jubileumi serleget a gyomaendrődi Galaktika Baráti Kör részére, amelyet a nemzetközi és hazai exopolitikai kutatásban, az ufók és a parajelenségek feltárásában, azok objektív megismerésében, népszerűsítésében, az elmúlt 25 évben kifejtett kiemelkedő tevékenységéért nívódíj elismerésében részesített.

- Feleséggel kettesben éltek itt, de úgy tudom népes, család vesz körül, gyermekek,

unokák, mit lehet tudni rólok?

Három lányom van, így a feleséggel együtt tényleg hölgykorszorú vesz körül.

Edit, a legidősebb, ő Budapesten él, az ELTE-n (Eötvös Loránd Tudományegyetem) végzett, könyvtár, művelődés a szakterülete, három diplomája van, a tudományok doktora.

Tünde az Operaház tagja, operaénekes, operettet is énekel. A Magyar Köztársaság Liszt-díjas és Erdemes Művésze. A gyomaendrődi hírességek könyvben is szerepel.

Lilla, a legfiatalabb, rajztanárra, grafikus, Szegeden él.

Két unokám van, egy leány, Sára 18 éves és egy fiú, Levente, ő 11 éves. Sárát szinte mi neveltük, hogy Tünde az operaházi munkáját zökkenőmentesen folytathassa. Ma is szívesen jön vissza Gyomaendrődre feltöltődni. Büszke vagyok gyermekeimre, családomra, szeretem őket.

Aktívan eltöltött kellemes nyugdíjas éveket kívánunk.

Dr. Varju László

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szanda István

Kedves Olvasó!
Vaszkó Irénke néni, az Endrődi Tájház létrehozója egész életében azon fáradozott, hogy megmentse Endrőd néprajzi értékeit, vallásos hagyományát, a magyar nemzet kulturális örökségét. Gyűjtésében hangsúlyos részt foglalnak el a népi vallási hagyományok. Gyermekeként már sokat hallott édesapjától az endrődi búcsújárásról. Az alább közölt interjúrészt 2015. október 19-én készült, melyben Irénke néni felidézte az édesapjától hallott búcsújárási szokásokat, énekeket.

„Édesapám endrődi volt. Az endrődi jó hangú, énekes, dalos nép volt. Az egész falu járt a templomba, nagyon kevés akadt, aki nem. Nemcsak templomba jártak és misére, hanem búcsúkra is. A legközelebbi búcsú Erdély irányába volt, ezért erre a búcsúra az endrődiek mindig nagy számmal, szépen előkészítve mentek. 100 km távolságra van Lippa mellett, a rohanó Marosnak a partján Radna, amit Máriaradnának neveztek, és az endrődieknek szinte otthona volt. Amikor a betakarítás megtörtént, mentek a búcsúra. A búcsú nemcsak olyan volt, mint ma, hogy felülünk az autóbuszra és ott vagyunk, aztán hallgatunk egy misét és hazajövünk. A búcsú ünnep volt, a búcsúnak külön énekei is voltak.

Általában gyalogosan mentek a búcsúra. A gyaloglás bizony nem volt könnyű dolog, azt be kellett osztani. Volt olyan fiatalabb csoport, aki egyszer aludt meg Békéscsabán- vagy valahol -és úgy értek oda búcsúra. Aki sokat ment édesapámmal a búcsúra, úgy hívták, hogy Smiri Elekné Gellai Etel. Smiri Elek Nagyváradon, a káptalannak volt a kertésze, de Trianonkor felmondtak neki, mert Trianonkor elvesztettük Erdélyt és azt a részt, ahol a búcsús területek voltak.

A búcsúnak szabályos előkészítése volt. Volt egy búcsúsgazda, akit már megválasztottak, aki az utakat megnézte, hol tudnak pihenni, hol tudnak inni, hol tudnak aludni és ez már megszokott volt, mert minden évben mentek kétszer Radnára. De az őszi volt a valódi, mert akkor van a radnai templomnak a búcsúja.

1920 után megrikkult, azután pedig megtiltották a búcsúra menést. Azokkal, akikkel én beszéltem, tudták a falukat, ahol keresztülmentek, azt, hogy melyik faluban álltak meg és hogyan indultak az endrődi templomból.

Induláskor az endrődi templomban áldást kértek a bú-

csúra, a jó Isten segítségét a hosszú útra, majd gyönyörűen felsorakoztak. A búcsúsgazda ment elől. Nem volt még akkor a templom előtt köves út, nem kellett az autóktól félni. A búcsúsgazdának volt egy botja, ami szépen ki volt faragva. Felül egy kereszt volt. Már nem emlékszem pontosan, - ahogy mondta édesapám-, mintha alul meg levelek lettek volna. Talán 14 levél, az is jel-

képezte a keresztutat. A búcsúsgazdának mindenki szót fogadott. Előzőleg be kellett iratkozni és megmondták, hogy mit hozzon magával. Egy kényelmes cipőt, kendőt, meg hát melegebb ruhát vagy ami akkor létezett. Ha többen mentek, akkor két szekér vitte a csomagokat. Amikor a templom előtt felsorakoztak Endrődön, elől ment a kereszt, azt vitte a búcsúsgazda, utána jöttek a férfiak. A férfiak után jöttek a lányok. Mindenkinek kitaposott strapacipője volt, mert bizony hosszú út volt ez.

Ezzel az énekkel indultak el:

„Máriát dicsérni, hívek jöjjetek,
mert Ő fogja érettünk fiát kérni értetek.
Üdvözlégy Mária, áldja minden szív,
áldott légy Mária, áldjon minden szív!
Üdvözlégy Mária, áldjon minden szív,
áldott légy Mária, nyelv mondja és szív.”

A búcsúsok így mentek a Kondorosi úton, ahol bal oldalt volt egy nagyon szép kálvária. Természetesen ott, a keresztre feszített Krisztus előtt megálltak, körülvették a bekerített keresztet és elénekelték az A keresztfához megyek kezdetű éneket. Azután sorakoztak és szép, szabályos sorokban mentek tovább. Amikor az énekből már kifáradtak, akkor elmondták a Fájdalmas Rózsafüzért. Ez azt jelentette, hogy az Üdvözlégy Mária, gyümölcse Jézus sora után odamondtak egy titkot: aki érettünk vérről verejtékezett. A másik tizednél egy másik titkot mondtak: akit érettünk tövissel koronáztak. A harmadik tized alatt: akit érettünk tövissel koronáztak. Közben mondták tovább az üdvözlégyet. A negyediknél: aki a nehéz keresztet hordozza érettünk és az ötödik titoknál: akit érettünk keresztre feszítettek. Itt egy szünetet tartottak és néhány perc elmélkedés következett a keresztre feszítésről. A rózsafüzér tartott egy óra hosszáig, azután a búcsúsgazda feltartotta a botját és azt mondta: pihenjünk!”

Folytatás a decemberi számban!

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

Egy gyomai gazdaember feljegyzései II.

Szülésnek segítségéről

Egy garast nyomó rozs virágot akár csak megrágván a szülő asszony egye meg, akár porrá törvén vegye be vízbe, indítja a szülést. Szülés után ha a gyermek mása ki nem tisztul; A fekete báránynak szőrét le metélvén főzd meg édes tejbe, kösd hasára, vagy serpenyőbe tüzet tévén vess arra azon szörből, szagolja a beteg annak füstjét.

Vér fojásról

Az aszu cserfa levelit vesd eleven szénre, ágyéka táját azzal füstöld, vagy kövér porcsinfü vizet gyakran igya, - Külső képen így segéljed magadat, cserfa és csalán leveleiből, s úti fűből csinálj meleg főrdőt, s abban ülj egy ideig, Vagy a tüzes aczélt süsd édes tejbe, azt igyad, vagy a csalán leveleit erőssen főzd meg borba kösd be, jó melegen két ágyékát, lábait is mosogassa csalánból főt vízzel. - gyomor rágás idején tök magból uti fű vízzel készített tejet igyál. - Itala legyen szornjuság ellen. Tüzes vasat néhányszor süsd bele savóba, vagy korpa cziberébe, s azt igya. -

Vérhányásról vagy vérköpésről

A tört gyömbért és kevés mézet ecztebe kevervén a mennyi egy dióhajba fér, add innya, vagy a földi epe füvet vízbe megfőzvé arra igyék. - Vagy a kakuk füvet mézbe és eczetbe főzd meg, kevensenként vedd be. ; ugyan ezen fűnek borban főtt itala asszonyok nyavajait orvosolja.

Vizelet bontakozásáról

Ha gönyecséges (!) a vizelet, eledelben egy mogyorónyi terpentint gyakorta tészel s vedd be, jól tisztít, a juhtej vagy annak savó itala, vagy törd össze törd meg a törnjént vegyítsed tejbe gyakorta igyad. -

Vizeleted ha akarad ellen is fojik, - a fekete retket megtörvén ruhán által kifacsart levét igyad vagy a rozs virág is használ, hat buzaszem nyomót egy néhány nap bevén. Vizeletnek fájdalmáról és nehéz volta. - Az apró májva fűnek megzuzott vagy tört leveleivel akár köttessék akár bedig italok által is vele, így szorulásba vízi betegségben e fű használ, noha lábainkkal is tapodtatik e hasznos fű.-

Vizelet megindításáról

A kakukk füre tölts bort és azt igyad. - Vizeletről mely vérrrel fojyik. - A földi bodzának virágját borba megfőzvé ötször vagy hatszor arról igyál ez a fővényét is kihajtja.-

Magról mely a férfi testében megszorul és mint a fővény kinokat szerez: Két vagy három tyuk tojásnak a haját melyből a csirke ki költ, apróra törvén szitáld meg, pálinkába add innya, vagy főzd meg a fehér ürmöt fehér borba, kenyér haj alatt s azt igyad.- Mag vagy ondó fojásról; Egy latnyi macska tövisket főzz meg vízbe és éhomra igyál abból minden nap.-

Torok dagadásról

A fecske fészket s a len magot összetörvén édes tejbe főzd meg, tégy sáfránt is hozzá, melegen kösd rá.- Torokfájásról; midőn kezdődik torkod fájása a lábad béli kapczát melegen kösd rá, vagy ha sujosabb a fájás, mézet, tojás fehérjét, keverd össze bőven pókhálóval ruhára kenvén kösd rá, ez a torok gyíkról is használ. Belsőképpen pedig így orvosoljad magadat; egy jó marok korpát, egy kanál bodza virágot felforraltván avval gargarizd. Vagy a timsót vízben elolvasztván av-

val gargarizd. Ha a torok fájás dagadással vagy akár kívül akár belül, a macska tövisnek gyökerét kiásván vagdald össze és vízbe meg főzvé melegen kösd a daganatra. Sinlődő gyermekeknek hasznos ezen füvet vízben megfőzni és egy néhányszor abban fürösztteni.-

Torok gyíkról

Fecske fészket fehér liliom gyökerét, fehér mályva tövét, fűgét, főzd meg erősen, és uj vajjal vagy tyuk tojás hajjal, sáfránnyal elegyítve jó melegen ruhára kenvén kösd bé torkát.- Ha szünik a fájdalom és a beteg könnyebben lehel, s nyelv, főzd össze az izsópot, uti füvet, s árpa kását, ruhán által szűrvén mézet is tévén hozzá avval mossa torkát. - Ha a nagy hévségben nyelve megszárad, és elfeketedik, laposra vékonyan szelj kövér szalonnát és kösd rá.-

Csömör ellen

A fehér üröm kinyomott sűrű levét igyad, hideglelés ellen e füvet borba megfőzni igen hasznos. Csuklásról; Szüntetésére ráj Kemény magot. - , vagy tartóztasd meg egyideig a lélekzettedet, azután azt mint meg melegült párat nyeld el. - , tégy úgy egy néhányszor s megszünik. - Vagy a tüzes zsarátot borral megöntvén és melegen ruhára rakván kösd gyomrára. Vagy tarcs egy fő veres hagymát markodba. Vagy kakuk füvet köss gyomrodra, vagy arról igyál.

Csont törésnek össze forrasztásáról

Fekete nadály fűnek gyökerét, pép formán főzd meg, és kösd a törésre.- Vérnek megállításáról mely a vágás utánna sebből folyik; Tiszta ruhát meleg borba mártván, Kösd rá, ha szükség megújítván vagy az egér fark füvet törd össze Ó hájjal. Kösd vele a sebet, gyógyítja.

Viszketésről

Káposzta lében főzd meg a tyuk ganét és vereshagymát, viszkető tagjaidat mosogasd vele.

Varról, mely az orcán vagy más részen van;

A szurkot bárány faggyuval és viaszt eczetbe tűznél olvaszd össze, kenegesd vele. -

Szömölcsről

Ha jól kiáll lószőrrel, selyem vagy más vékony czérnával meg kell kötni a tövén, és minden nap szorongatni míg elesik. azután a gyökerét timsóval be kell hinteni. vagy a hajának hamuját erős eczettel össze elegyítvén kenyed vele, vagy a juh ganéját össze törvén és eczetbe kevervén avval kenyed. vagy a mely nyers fa tűzön ég mely vize kiszivárog azzal gyakorta kenyed vagy timsóval főzd össze vízbe a diófa levelit avval mosogasd és ragaszd. - Tagoknak erősítéséről; Kakuk fűből késziccs fűrdőt, abban fürödvén elesett tagjaid erősödnek a gyomrot hasznos e füvel kötözni.

Talpnak fel töréséről;

és fájásáról A Dohány leveleit timsóval együtt borba főzd meg és éjjelre közd be vele,- Tenyérnek vagy talpnak hideg miatt lett hasadozásáról; Egy nagy répának vágd ki belső részét fa olajat bele töltvén és mázos edénybe tévén süsd meg a kemenczébe. ezután erős ruha által facsard ki mindenestől: olajos levét, s avval kenegesd. -

Közreadja:
Cs. Szabó István

Terodalmi oldal

Imák a világból

NYUGAT-AFRIKAI IMA

Örömöm hadd szálljon feléd, Uram,
mint a madarak röpte.
Legyen tiéd ez a mai nap:
minden fényével
és minden borújával,
minden bajával
és minden örömevel.
Te adsz minden napot, Uram:
Alleluja!

Bánhegyi Miksa fordítása

DÉL-AFRIKAI IMA

Úr Jézus,
Édesanyád zsidó nő volt,
egy szír asszony és egy római katona
hitét dicséreted meg,
a görögöket, kik téged kerestek,
szívesen fogadtad.
egy afrikai ember vitte a kereszted,
segíts, minket, embereket,
hogyan faji megkülönböztetés nélküli
mindenkit elvezessünk országodba!
Ámen.

Bánhegyi Miksa fordítása

HINDU IMA

Te vagy az anyám,
Te vagy az apám is,
Te vagy a rokonom,
Te vagy a barátom is!
Te vagy a gazdagságom is!
Ó, istenek, Istene -
számomra Te vagy a minden!
Bánhegyi Miksa fordítása

A SZIŰ INDIÁNOK IMÁJA

Ó, nagy Szellem,
akinek hangját hallom a szélben,
s akinek lehetete életet ad
az egész világnak, hallgass meg engem!
Odalépek eléd,
én, sok gyermeked közül egy.
Kicsi vagyok és gyöngy.
Szükségem van a te erődre
és bölcsességedre.
Engedd, hogy szépségben járjak,
s hogy szemem mindig meglássa
a bíborvörös naplementét!

Engedd, hogy kezem
tisztellel érintse a dolgokat,
amiket te alkottál,
hogy fülem meghallja hangodat!
Ajándékozz meg bölcsességeddel,
hogy amit népemnek tanítottál,
amit beleírtál minden falevélbe,
elrejtettél minden sziklába, megismerjem!
Nem azért keresem az erőt,
hogy fölébe kerüljek testvéreimnek,
hanem hogy le tudjam küzdeni
legnagyobb ellenségemet: önmagamat.
Tégy készséggé engem,
hogy tiszta kézzel és nyílt pillantással
léphessek eléd, hogy lelkem,
ha életem elveszti színét,
mint a lemenő Nap,
szégyenkezés nélkül járulhasson eléd!

Himnusz a Naphoz (Babilon/Akkád)

Mi Urunk, aki eloszlatoz a sötétséget
és megvilágosítod az ember arcát,
kegyelmes isten vagy te:
főlegyenesítet a meghajoltat, védet a gyöngét --
a föld fiait mindenütt a te fénylő orcádra tekintenek!
Jöttödkor
egyugyanazon hang mozdul minden élő torkában,
s a fejek is egyféleképpen emelkednek,
amikor első sugárkévéid fölizzanak --
keltetted mindenek örvendezve és ujjongva köszöntik.
Te vagy a távoli eget határára kibomló fény,
te vagy a föld peremén lobogó égi máglya --
ha csak reád pillantunk,
halandó szívünk beieresztet!
(Rákos Sándor fordítása)
Imádság (Nepál)

Hoi vagy, ó Mindenható,
aki az élet való elve vagy!
Az egész világ csalóka látszat,
eltakar téged, Mindenható!
Ahogy titokzatos módon megadtad nekem
a testi életet, úgy el is veszed majd.
Add, hogy fölismerjem: az igazi, a magas értelem
nem a testemhez van kötve, Mindenható!
Az igazságban benned vagyok s te bennem,
engedj legyőzőnöm mindent, ami elszakít tőled;
fényed csak akkor ragyogja be bennem
a föld sötétjét, ha akarod, Mindenható!
Nélküled olyan vagyok, mint aki fönnakadt a hurkon:
kérek hát, ne takard el fenséges arcodat.
Hiszen te vagy a Nap, amely egyedül

képes most és mindenkor
virágot fakasztani sorsom földjén, Isten!

ŐSI ÍR ÁLDÁS

Legyen életutad járható,
azt kérem számodra.
Fagyos, dermesztő napokon
valakitől kapj mindig meleg szavakat.
Sötét éjszakáidat
félihold világítsa meg,
és járható út vezessen mindig házadig,
s örök hazádig.

Ha bajban vagy,
Isten ne aludjon bárkádban soha.
Oltalmazón borítsa fődél tenyerét,
és útjaid fölfelé vezessenek.

Az időjárás ne legyen eilenséged,
hátszéllel járj,
s a vihar ne sodorjon szakadékba.
Mire az ördög észbe kap,
hogy te arra jártál,
már régen a mennyországban
legyen otthonod!

ŐSKERESZTÉNY IMA AZ EGYHÁZ EGYSÉGÉÉRT

Emlékezzél meg, Urunk, Egyházadról.
Szabadíts meg minden bajtól!
és tökéletesítsd a szeretetben.

Cyűjtsd össze a szél minden irányából,
és vezesd megszenyelve országodba,
amelyet számára készítettél.

Mert tiéd a hatalom és a dicsőség
mindörökké.
Ámen

Szoboravatással kezdődött a Kállai Ferenc emlékév

A budapesti Kállai Ferenc Alapítvány, a Gyomaendrődi Kállai Ferenc Népfőiskola, valamint a MASZK Országos Színházi Egyesület 2015 októberétől 2016 októberéig meghirdette a „Kállai 90” emlékévét. Az éves rendezvénysorozathoz csatlakozott Gyomaendrőd városa és a Gyomai Szülőföld Baráti Kör, akik szoborállítással tiszteltek a gyomai születésű művész előtt.

Szeptember 28-án, Budapesten a MÜOSZ székházában sajtótájékoztatót tartott a két Kállai alapítvány, melyen bemutatták az emlékév programjait és azt a hármasszervezést, mely a Kállai Ferenc végakarata szerint megalakult alapítványok működését és a szülőváros ünnepi eseményeit tárta a sajtó munkatársai elé. Hegedűs D. Géza röviden bemutatta a Kállai Ferenc Alapítványt, ismertette a Kállai-hagyaték és a Kállai-év koncepcióját. Kállai Ferenc ezer szállal kötődött szülővárosához, ezért halála után özvegye a városnak adományozta a Művész tárgyi emlékeit, illetve jelentős vagyoni adományokat is tett.

Kállai Ferenc haláláig hűséges volt színházához, a régi Nemzeti Színházhoz, illetve a Pesti Magyar Színházhoz. Ezért végrendeletében művésztársai, illetve az előadások létrejöttében nélkülözhetetlen színházi emberek elismerése céljából alapítvány létrehozásáról rendelkezett. 25 millió Ft-os alapítói tőkével megalakult a Kállai Ferenc Alapítvány, mely az idén már ötödik alkalommal adta át a Kállai Ferenc-életműdíjat. Mara asszony Kállai Ferenc alkotásainak a médiumokban való vetítése után befolyó jogdíjakat a MASZK Országos Színházegyesületnek adományozta.

Kállai Ferencné 10 millió Ft-os alapítói tőkével hozta létre 2014 szeptemberében a Gyomaendrődi Kállai Ferenc Népfőiskola Alapítványt, melynek alapcélkitűzése a magyar nemzet kimagasló kulturális értékeihez kapcsolódó települési értékek ápolása, népszerűsítése, bemutatása. A város és környéke népességmegtartását segítő,

a vidék hagyományainak megőrzését biztosító termelési kultúra felkutatása, terjesztése, védelme.

A létrejött két alapítvány, a szülőváros és a Pesti Magyar Színház Kállai Ferenc 90. születésnapját, hozzá méltó módon, egész éven át, sok helyszínen és rendezvénnyel szeretné ünnepelni. Bemutatni pályáját, egyéniségét, ezer arcát a fővárosi és vidéki színházzszerető közönségnek. A rendezvénysorozat október 2-án Gyomaendrődön kezdődött, gerincét Keleti Éva fotóművész fotóiból álló vándorkiállítás és a köré szerveződő rendezvények adják. A fotók a Művész egész életét végigkísérik. A kiállítás eljut a Pesti Magyar Színházba, a Nemzeti Színházba, a Vígszínházba, majd vidéki körútját a békéscsabai Jókai Színházban kezdi.

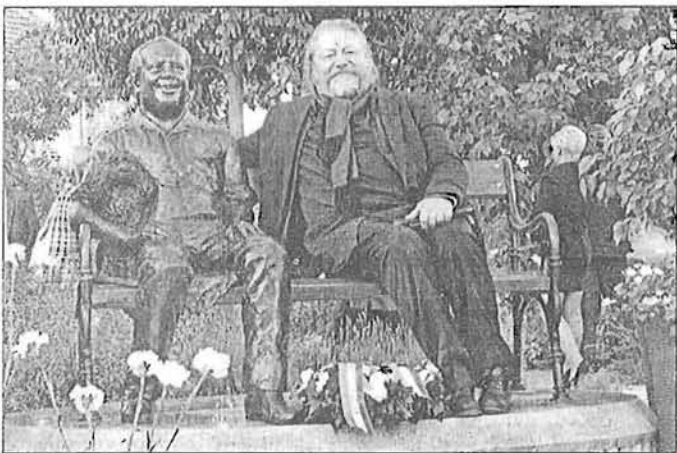
Hegedűs D. Géza a Kállai Ferenc Alapítvány elnöke avatta fel Gyomaendrődön a Művész életnagyságú szobrát. Avató beszédében elmondta, hogy: „Kállai Ferenc szobra itt, Gyomaendrőd szép Szabadság terén, közel enged magához bennünket, mintegy jelezte, hogy én egy vagyok közületek, drága földijeim, gyertek, üljtek ide mellém a padra! Ha helyet foglalunk mellette, bölcs, derűs, szemlélődő tekintetét követve, elengedjük magunkat, befogadva a körülöttünk zajló életet. Egy percre sem feledjük, hogy ő egy színészi volt, aki a humanitás létformáinak végtelen sok emberi karakterét keltette életre, színpadon és a filmvászonon, a televízió képernyőjén és hangjátékokban. Tudjuk, hogy létünk legszélsőségebb jellemei vagy leghétköznapibb kisemberei Kállai Ferenc művészetének köszönhetően váltak ismerőssé, a rólunk szóló emberi történetek gazdagságában.”

A szoboravatást követően a Katona József Művelődési Központban nyílt meg Keleti Éva fotótárlata, közreműködött Szinetár Miklós Kossuth-díjas rendező és Béres Ilona Kossuth-díjas színművész. A megnyitó után gálaműsorral emlékeztek a kortársak Kállai Ferencre. Fellépett Hámori Ildikó, Császár Angela, Dániel Vali, Felföldi Anikó, Szinetár Miklós és Hegedűs D. Géza.

Szerzők: Pergel Zsuzsa, a Kállai Ferenc Alapítvány titkára és Dr. Szonda István, a Gyomaendrődi Kállai Ferenc Népfőiskola elnöke

Szinetár Miklós megnyitja a kiállítást

Hegedűs D. Géza a szoborral

A gálaműsor szereplői

Keleti Éva fotóművész

Gimnáziumunk hírei

Szent Gellért napján

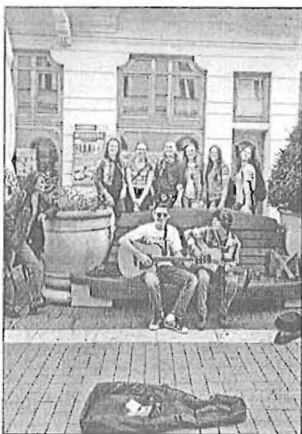
Intézményünk névadójának, Szent Gellért püspöknek tiszteletére több programon vettünk részt. A 2015. szeptember 28-án megrendezett iskolai Szent Gellért-nap nyitányaként az ünnepi mise után a 11. A osztályos tanulók műsora következett. Az ünnepi megemlékezést követően 11 órától gimnáziumi egységünk egésznapot szervezett. Forgószínpadszerűen érdekes bemutatókat hallhattunk egészséges életmód, doppingolás és káros szenvedélyek témában Virág Andrea, Gyuricza Beáta, Gönczfalvi Balázs, Csatári Bence 13. A osztályos tanulók, valamint Czeglédi Laura és Soczó Beatrix 12. B osztályos tanulók előadásában. Az összenyitható teremben ezalatt kreatív kézműves tevékenység folyt néhány lelkes 13. A osztályos tanuló közreműködésével, irányításával. Természetesen a sportesemények sem maradhattak el. A nevezett csapatok izgalmas sportvetélkedőn mérhették össze ügyességüket, jutalmul 100%-os almalevet vehettek át, valamint a legjobbak gyümölcskosarat kaptak. Izgalmas, jó hangulatú délelőtt volt, köszönjük a szervezőknek.

2015. szeptember 26-án iskolánkból Ungvályi Péter 12. B osztályos és Mészáros Gábor 10. A osztályos tanulók vettek részt a Szeged- Alsóvároson megrendezett Szent Gellért-napon. A találkozó mottója: "Ki vagyok én?" A program reggeli imával, elmélkedéssel kezdődött, majd a délelőtti folyamán előadások voltak. Az előadások után kiscsoportokban, játékos feladatok keretében dolgozták fel, beszéltek meg az elhangzottakat. Délután forgószínpadszerűen vicces játékokra került sor, amit az egész fiatalság nagyon élvezett. A nap közös szentmisével zárult. Diákjaink számára nagyszerű volt ez a nap, új barátokat szereztek és lélekben feltöltődve értek haza.

Ezúton köszönik a támogatást a Szeged-Csanádi Egyházmegye-nek, az Endrődi, a Gyomai, a Hunyai és a Mezőtúri plébániáknak, valamint a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégiumnak.

Kirándulásaink

A gimnáziumunk diákjai az idei tanévben már 3 alkalommal vehettek részt kirándulásokon.

Először a 11/A osztály csapata kerekedett fel szeptemberben, hogy megismerje a napsütötte Szeged értékeit. A reggeli hűvösebb idő után már szép napsütötte időben csodálhatták meg a Dóm felújított épületét és az egyetem közelében található sétálóutcát, ahol helyi fiatalokkal egy kis utcazenélésre is kedvük támadt. Ezután a városközpontot elhagyva a vadaspark lakóival ismerkedtek meg, itt több kedvenc is bukkantak. Nagy sikert arattak a kiépített medencében úszkáló bébi

fókák, valamint a közelben tanyázó szurikáták is. Este élményekkel gazdagon tértek haza.

A következő alkalommal az iskola utazás-turizmus fakultációjára járó diákjaink ismerkedhettek meg Szarvas városával és turisztikai nevezetességeivel tanáraik, Bernáthné Butsi Erika és Lakatos Tibor kíséretében. Megtekintették az Árpád Szállót, ellátogattak a Tessedik Sámuel Múzeumba, a Körös-Maros Nemzeti Park részét képező állatparkba, az Arborétumba, végezetül megnézték a Mini Magyarországot, hazánk nevezetességeit miniatűr makettek formájában. A hazautazás előtt pihenésképpen betértek egy cukrászdába, ahol mindenki evett egy szelet süteményt.

Legutóbb pedig a poroszlói Tisza-tavi Ökocentrumba látogattak el iskolánk kis és nagy diákjai. Élménybeszámolójukat a következő havi újságban olvashatják.

A „Fecskeké hava”

Kilencedikeseink életében meghatározó időszak a szeptember és október, ekkor kerül sor az avatásukra. Ebben a tanévben a kollégiumi Fecskeavató nap zajlott le elsőként. A felsőbb éves diákok előzetesen feladatot adtak a kilencedikesek részére, akik ennek megfelelően öltöztek fel, majd rimes versikéikkel köszöntötték a „nagyokat”. Következett a lekváros kenyér evés, a lufi borotválás, végül esküt tettek, így valódi „kolisokká” váltak. A kollégiumi nevelők ezután süteménnyel, sós falatkákkal vendégelték meg a fecskéket és avatóikat, majd egy kellemes beszélgetéssel zárták a napot. Kollégista tanulóink a többi kilencedikes tanulóval együtt az október 19-22. közötti „Fecskehét” program keretében válnak igazi „szentgellértesekké”.

BETHLEN NAPOK GYOMAENDRŐDÖN

Október 23-25. között „Bethlen Nagyenyeden és Gyomaendrődön” címmel programsorozat zajlott városunkban. Nagyenyedről, a Bethlen Kollégiumból érkeztek a diákok és kísérő tanáraik, hogy részt vegyenek a háromnapos rendezvényen. 24-én, szombaton 10 órától a Körös Látogató Központban megvalósult konferencián, bemutatkozott a nagyenyedi Bethlen Kollégium és a gyomaendrődi Bethlen Szakképző intézmény. 14 órától a Katona József Művelődési Központban kulturális műsorok voltak, melyben a nagyenyedi kollégium néptáncsoportja és a gyomaendrődi Körösmenti Néptáncgyűttes lépett fel. Vasárnap a program keretében megkoszorúzták Bethlen Gábor szobrát, ahol Szócs Ildikó, a nagyenyedi Bethlen Kollégium igazgatója méltatta a két intézmény példás kapcsolatát.

Szócs Ildikó igazgató és Kónya Tibor iskolalelkész megkoszorúzták a Bethlen Iskola udvarán lévő Bethlen szobrot

A Sári Villa rejtélye

*Hirtelen tél lett.

A Balaton is befagyott.

Balatonalmádban a Sári Villa a Balaton északkeleti öble közelében állt magában, körötte mindent hó borított...

Télen nem lakta senki, kihalt volt, bár egy idős gondnokféle rendszeresen járt a villába, temperálni a ház falait, hogy ne fagyjon meg semmi.

Olyan állagmegóvásféle volt a munkája.

Egyik délután – korán sötétedett – zörgettek a nagy tölgyfa ajtón, András, a mindenest megrezsent...

- Ki lehet az ilyenkor, itt ahol a madár sem jár télen? – gondolta, s nehézkesen egy gyertyát gyújtott és lesántikált a lépcsőn.

Az ajtót kitérte, a szél egy hógörgeteget kapott épp fel és sodorta maga előtt, kegyetlen hideg volt, két gyermek állt a kapuban, félig agyonfagyva.

- Hát Ti, hogy kerültök ide? – kérdezte András.

- Mi az osztályunkkal kirándulni jöttünk és eltévedtünk-vacogtunk-, nem találjuk a szálláshelyünk felé vezető utat, és félünk, hogy ránk eszedek, akkor láttuk meg ezt a villát, hát bezörgettünk...

- Jól tettétek, gyertek gyorsan be – mondta a gondnok – majd törölközőket, takarókat hozott, és felszólította a gyerekeket, hogy jól törölközzenek meg, dörzsöljék át a testüket, hogy a vérkeringésüket serkentsék, majd burkolózzanak be a takarókba. Sietve eltűnt a konyhában, hogy teát főzzön.

Mikor a forró teával visszatért, a két gyermek összebújva már aludt...

Gondolta, szegények, milyen egyötört állapotba kerültek, még jó, hogy megtalálták ezt a villát, no és ő is pont most volt itt, milyen szerencse...

Hozott még pokrócokat, jól betakarta őket és egy gyertyát az asztalon hagyott a finom citromos teával meg sajtos keksszel, hogy ha felébrednek, tudjanak enni-inni és ne jledjenek meg, hogy hol vannak...

Írt egy cédulát, hogy elment haza, s kora reggel visszajött.

Almádban lakott a feleségével. Azi tervezte, hogy reggel visszajön, s hoz enniivalót a gyerekeknek... Mikor bezárta az ajtót és fávolodott a villától, Julcsi felébredt és ébresztgetni kezdte Zolit is.

Zoll álmosan átfázva motyogott valamit, hogy hagyja aludni...

Juicsi kimászott a sok takaró alóli és kíváncsian nézett körüli a villában. Végigjárta a szobákat, megnézte a hallt és próbált villanyt gyűjtani, de áramtalanítva volt az egész ház. Egy másik vastag gyertyát talált, amit az égőről meggyújtott, s azzal indult felfedező körútra.

A szél süvített kinn, különös hangokat adva elég félelmetesnek tűnt.

A gyerekek nyolcadikosok voltak, a fővárosból jöttek osztálykirándulásra a téli szünetben, csak valahogy elszakadtak a csoportjuktól. Telefonon próbált keresni a lány, hogy értesítse az osztályfőnökét, ne rémüljenek meg az eltűnésük miatt, de nem találta. Elgondolkodott, hogyan szoktak itt a külvilággal érintkezni az emberek? A mobiltelefonja lemerült, a töltőjét a szállásukon hagyta, Zolinál pedig nem volt. Reggelig valahogy csak kibírják – gondolta –, s csendben visszament a fiúhoz, aki már kereste, hogy merre jár...

Elmondta neki, hogy a gondnok egy cédulát hagyott, és kekszeit, teát, gyertyát, itt kihúzzák reggelig és majd reggel értesítik az osztályfőnököt, hogy nem vesztek el, most

már nem tudnak semmit sem tenni.

Zoli egyetértett, megpróbálták a fekhelyüket elkészíteni és nyugovóra térni.

Mikor elcsendesedett minden, különös hangokat hallottak...

A szél ijesztően fújt, süvített, de ezek a hangok nem kívülről jöttek...

Lélegzet visszafojtva várakoztak, füleltek, próbálták kitalálni, hogy mi lehet az és honnan hallják... Néha elcsendesült, majd ismét valami mondókafélét hallottak, később meg mintha énekelt volna...

- No, ennek utána járunk!- szölt bátran Zoli, és az égő gyertyával a kezében elindult a lépcsőn lefelé, ahonnan a hangok jöttek...

- Várj meg, ne hagyj itt egyedül – kiáltott Julcsi én is megyek veled...

Szorosan egymást követve lépkedtek a lépcsőn az égő gyertya lángja árny és fényjátékot hagyott a falon, az ő árnyékuk megnyúlt és ezen nevettek...

- Olyan, mint az elvarázsolt kastélyban – mondta Zoli.

- Ja, de azért kicsit félelmetes – válaszolt Julcsi.

Megálltak, síri csend volt, nem tudták merre induljanak, majd a szuterén felől ismét hallottak valamit, de most inkább egy női éneklésnek tűnt...

A hang irányába mentek, közben nagy robajjal a szél feltépte az egyik ablakot, az kivágódott és hódarát hordott be a szél a padlóra...

Felsikoltottak, mert nagyon váratlanul érte őket, visszamentek a lépcsőn felfelé, hogy bereteszeljék az ablakot.

Újra elindultak és láss csodát, egy aranyhajú lány alakja lebegett a lépcső felett...

Döbbsenten álltak, mozdulatlanágba merevedve, mire Julcsi megszólította:

- Ki vagy Te?

- Ééén? – én Tündér Tünde vagyok, a társaimmal itt játszottunk, de én elálmósodtam és lepihentem, mire felébredtem nem találtam őket... Énekelni kezdtem, hogy meghallják a tündér dalt, amivel egymást szoktuk hívni... És Ti, kik vagytok? – kérdezte csengő hangon nevetve, nem tűnt sem izgatottnak, sem aggódónak...

A gyerekek rendre elmesélték a történetüket, mire a jó tündér megígérte, hogy minden rendben lesz...

Azzal huss, kilebegett a szuterénből és eltűnt...

A két gyerek álmélkodva nézett utána, Zoll megszólalt:

- Csipjél meg! Ez velünk történik? Nem értem...

Tündér Tünde megkereste a gyerekek szálláshelyét, ott az osztályfőnököt és elmondta neki, hogy a gyerekek jól vannak, s minden rendben van velük, reggel találkozhatnak.

A tanárnő hálásan köszönte meg a tündérnek, aki ismét köddé vált...

Lassan, kevés aivással reggel lett, elgyötörtten itták meg a jéghideg teát, ettek pár szem kekszet is és várták a gondnokot, hogy értük jöjjön...

András meg is érkezett, bőséges reggelit hozva.

Kérdezte, hogy felt az éjszakájuk.

Ők elmesélték a tündérrel való találkozásukat, a rémisztő hangokat, a vihar játékát az ablakkal, csak úgy dűlt belőlük a szó.

A gondnok álmélkodva hallgatta, s kérte, hogy mutassák meg, hol találkoztak vele. Ők elindultak a lépcsőn, de mire odaértek nyoma sem volt egyetlen tündérnek sem.

- Itt nem volt senki – válaszolt csendben András.

- De itt volt, mindketten láttuk, sőt beszélünk is vele...

- Az lehetetlen, hacsak nem álmodtátok az egészet... Az embert a képzelete, fantáziája sokszor megcsalja...

Másnap két tanár jött a gyerekekért, megnyugtatták a többieket is, el sem tudták képzelni, honnan tudhattak róluik, hogy a Sári Villában éjszakáztak, mikor a gondnok mosolyogva nézett rájuk...

- Most már mindent értek – mondta Zoli.- Az András értesítette őket, mikor hazament, hát persze, ez a huszonegyedik század...

Igy ért véget a Sári Villában a gyerekek rejtélyes, izgalmas kalandja...

Benke Mária

Ízes Ízek

November

Zöldségpörkölt

Kolozsvári szalonnából kiolvastjuk a zsírt, amin hagymát pirítunk. Kockára vágott sárgarépat, fehérrépat, karalábét, zellert és apróra vágott gombát adunk hozzá. Saját levükben fődő alatt pároljuk. Ha már megpuhultak, a tálalás előtt felvert tojást öntünk hozzá és addig hagyjuk a tűzön, amíg a tojás lágyan meg nem köt. Főtt burgonyával tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, záruk, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

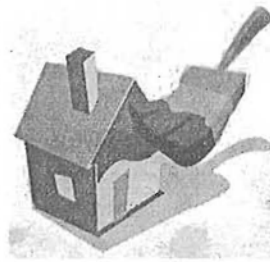
GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hitellehető! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRÖD, SZENT ISTVÁN. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, bojtívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalrakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanél rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

Ez az

Ön

hirdetésének

a helye!

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múltak el ők, két szívünkben élnek;
Fiába szállnak árnyak, álmod, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*
(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

BELA JÓZSEF gyomaendrődi lakos, életének 96-dik évében, 2015. október 1-jén, visszaadta lelkét teremtőjének. Gyászolják a családtagjai, a rokonok és ismerősök. Isten őrkdjön pihenése felett.

Köszönetnyilvánítás

Szeretnénk megköszönni mindazoknak a részvételét, akik 2015. szeptember 15-én végső búcsút vettek és velünk együtt elkísérték utolsó útjára Kovács Lászlót.

A gyászoló család

Temetőkert...

Halottaink sírhantjára,
virágot viszünk ki máma'
Imát mondunk a lelkükért
békéjüket leljék e ként..
Elmélázom a sír felett,
emlékek rohannak meg.
Az életük előttem leperog,
Őket az Isten áldja meg.
Gondolkodom, elmélkedem,
emlékeimben arcvonásaikat kereselem...
Milyen volt, amíg itt voltak?
Csend van, mindenütt holtak...
Békességgel a lelkemben,
nyugalommal a szívemben
rendezgetem virágimat
elmondom az imáimat.
Meggyújtom a gyertyát értük.
Imáinkban Istent kértük,
elmentek, békében nyugosznak,
a mennyek országában találkoznak.
Szülők, házaspárok, gyermekek
a fényben egymásra leljenek!
Felettünk is múlik az Élet,
hálát adunk érte a Mindenségnek...
Egyszer földi utunk véget ér,
az utánunk jövők imája elkísér...

Vecsés, 2014. október 31.

Benke Mária

Fényképalbum

Negyvenéves érettségi találkozó

Október 3-án negyvenéves érettségi találkozóra gyűltek össze az 1975-ben érettségizett egykori 4. a osztály tanulói.

A volt tantermünkben elfoglaltuk a helyünket, és „osztályfőnöki órával” kezdtük a találkozót. Megemlékeztünk elhunyt tanárainkról, osztálytársainkról. Ezután mindenki beszámolt az elmúlt évek történéseiről, majd a Körös étteremben vacsorával fejeződött be a jól sikerült találkozó. Egykor 36-an érettségiztünk, és húszan jöttünk el a találkozóra.

Iványi László

A képen balról jobbra, első sor: Kun Margit, Gyarmati Györgyné tanárnő, Herda Magdolna, Papp Rózsika, Ronyecz Pálné osztályfőnök, Puskás Alice, Gyebnár Ilona

Középső sor: Hunya Zsuzsanna, Majoros Katalin, Weidmann Mária,

Jenei Judit, Iványi László, Nagy Ferenc

Harmadik sor: Juhász Lajos, Szűcs Tibor, Gyökös Gabriella, Farkas Zoltán, Vincze Erzsébet, Katona Erzsébet, Bácsi Ildikó, Hunya Anikó, Szurovecz Béla

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium hírei

Őszi hét

Október 2. hetében az alsó tagozaton őszi hetet tartottunk. Ezt megelőzően a gyerekek gyűjtőmunkát végeztek. Őszi terméseket, gyümölcsöket, faleveleket gyűjtöttek. Az első napon gesztenyével dobtak célba a tanulók. Hatalmas lelkesedéssel próbáltak a kosárba célozni. Kedden kerékpáros ügyességi versenyt rendeztünk. Izgalmas akadálypályán kellett végighaladni a vállalkozó szellemű kisdiakoknak. A következő napon diót törtünk, csütörtökön pedig különféle magvakból őszi tájképet készítettünk. A legszebb munkákból kiállítást rendeztünk az iskola aulájában. A hét lezárásaként gyümölcssalátát készítettünk őszi gyümölcsökből. Élményekben gazdag hetet tudhattunk magunk mögött, ahol mindenki remekül érezte magát.

Oroszlán a könyvtárban

A Határ Győző Városi Könyvtár Őszi Könyvtári Napok rendezvénysorozatának programjain vettünk részt tanulóinkkal október második hetében. A záró esemény a Könyves Vasárnap címet kapta, ahol iskolánk negyedikes diákjai Michelle Knudsen Oroszlán a könyvtárban című meséjét adták elő dramatikus formában.

Mészárosné Kiss
Katalin
osztályfőnök

Hulladékgazdálkodási hét

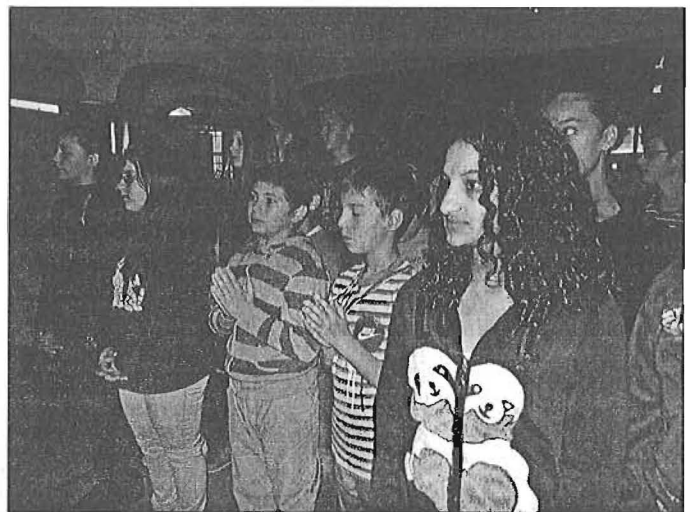
A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és

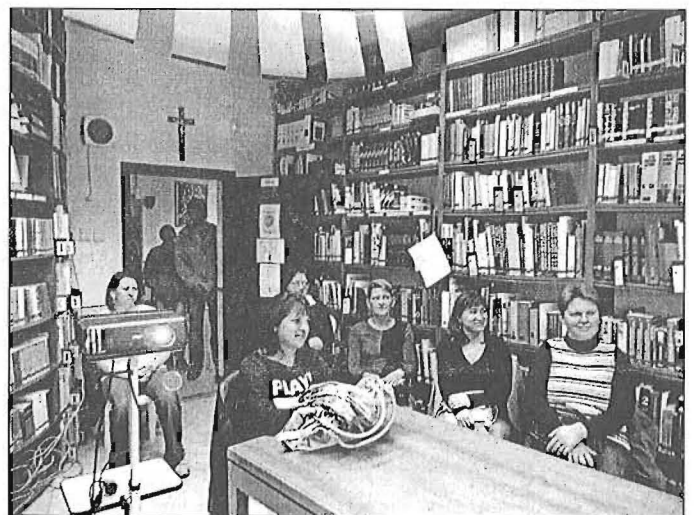
Kollégium általános iskolájában 2015. október 12-16-ig hulladékgazdálkodási hetet tartottunk. A hét folyamán előzetesen gyűjtött hulladékokból, újságokból, műanyag kupakokból készítettünk az alsó tagozatos diákokkal különböző játékokat, tárgyakat, képeket. A szelektív hulladékgyűjtésről egy kisfilmet tekintettünk meg az iskola aulájában, amellyel kapcsolatban feladatokat oldottak meg a gyerekek. Október 16-án az alsós és felsős diákok hulladékgyűjtésen vettek részt. Az iskola parkolójában kettő hatalmas konténerbe újságpapírt és kartonpapírt gyűjtöttek a gyerekek a szülők aktív közreműködésével. A befolyt összeget az osztályok között osztjuk szét.

Ezúton is köszönjük a kedves szülők támogatását!

Kerekiné Kovács Klára
tanító

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium általános iskolai telephelyén rendhagyó történelemóra keretében emlékeztünk meg az 1849. október 6-ai eseményekről.

2015. 09. 30-án tartottuk meg a "Szülők Akadémiája" első előadását "Az internet veszélyei" címmel. Az előadó Melis Marcell tanár úr volt. Köszönjük a kedves szülőknek az érdeklődést és a részvételt!

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Iskolabál... avagy boszorkányszombat

Igazán sikeres rekordot állítottak fel azok, akik úgy döntöttek elfogadják a meghívást, és részt vesznek a gyomaendrői Kis Bálint Általános Iskola szombat esti vacsoráján. A rekord nemcsak a létszámban mutatkozott meg, a hangulatot segítette a jó zene, valamint a táncos lábú vendégsereg. Együtt táncoltak gyerekek, szülők és pedagógusok. Sokaknak kedvezett a szerencse, értékes tombolatárgyakkal térhettek haza.

Az iskola vezetősége köszönetét fejezi ki a Szülői Munkaközösség tagjainak, akik munkájukkal, tombolatárgyakkal adományozásával segítették a vacsora megrendezését.

Köszönjük szülőknek és pedagógusoknak és minden kedves vendégünknek, hogy jelenlétével megtisztelt bennünket és hozzájárult a bál sikerességéhez.

A bevételt a Hősök úti iskola játszótéri eszközeinek fejlesztésére kívánjuk fordítani.

Méhecskeavató

Ebben az évben is megünnepeltük az alsós osztályok felkerülését a Fő úti iskolába. Az elsős fecskékből 5. osztályra méhecskék lettek, akik különböző tréfás feladatok megoldásával bizonyították alkalmasságukat a felsős névre. Sorversenyek, totó kitöltése és a fogadalom elmondása után nyolcadikos tanulónk egy jelvényt tűztek fel a méhecskéknak a próba teljesítéséért. A nagyok és kicsik mindnyájan jól érezték magukat ebben a vidám órában.

Kisfecskéink avatása

Hagyományainkhoz híven egy szép őszi péntek délután ebben a tanévben is felavattuk az első osztályosainkat, a kisfecskéinket. A fecskeavatót összekapcsoltuk a gyümölcsnappal, amely most az alma jegyében telt. Minden osztály lelkesen készült erre a délutánra, de főleg a negyedikesek és az elsősök. Az elsősök játékos, dalos bemutatkozását énekes, táncos vígadalom követte. A hangulat fokozásában a negyedikeseknek, Adrika néninek és Gyula bácsinak jutott a főszerep. A hozzánk ismét ellátogató óvodások is nagyon jól érezték magukat. Természetesen az ajándékozás sem maradhatott el. Az elsősök fecskés nyakláncot, az ovisok alma síkbábót kaptak. A felfokozott hangulatú délutánt mindenki a saját osztályában gyümölcs- és süteményevéssel zárta.

Nemzeti ünnepünk: október 23.

A Szabadság téren került megrendezésre a 2015. október 23-i városi megemlékezés. Toldi Balázs polgármester köszöntő szavai után Dankó Béla országgyűlési képviselő mondott ünnepi beszédet, majd a Kis Bálint Általános Iskola irodalmi színpada és felsős énekkara adott ünnepi műsort. A színvonalas megemlékezés koszorúzással zárult.

Ünnepi megemlékezés városunkban október 23-án

Ladányi Gábor, Vitéz Vary József és Gschwindt Mihály

Dankó Tibor ünnepi beszéd

Tótdi Balázs köszöntője

Ünnepelő gyermekek

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óraig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Kedves vásárlóim!

Őszi ajánlataim:

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- Kandallók, szeneskályhák, kályhacsövek
- Zománcozott üstök, üslházak, szeneskanonk-begyűjtő kockák
- Őszi virághagymák: tulipán, crocus, stb.
- Műanyag hordók - savanyító edények - üveg ballonok
- Műtrágyák, virágtápok, virágföldek
- Asók, lapátok, kéziszerszámok, talicskák
- Munkaruhák, védőcipők, gumicsizmák, védőkesztyűk
- Szegek, csavarok, kerítésdrótok
- Festékaruk, higitók, ecsetek, festőhengerek
- Zsákos csemperagasztók, glettelők, vakolóanyagok
- Kutya, macskaeledelek, kiegészítők
- Szőnyegek, összekötők, fürdőszobaszőnyegek, viaszosvásznak
- Alu létrák, ruhaszárítók, vasalóállványok, stb.

Várom vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

fi keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Árca: 220 Ft

XXII. évfolyam 12. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat * **2015. december**

A tartalomból:

- 3. Ünnepel Békés megye
- 5. Elköszöntünk Iványi László esperes úrtól, volt főszerkesztőnkől

- 9. Ünnepi kalendárium

- 13. Ovis hírek

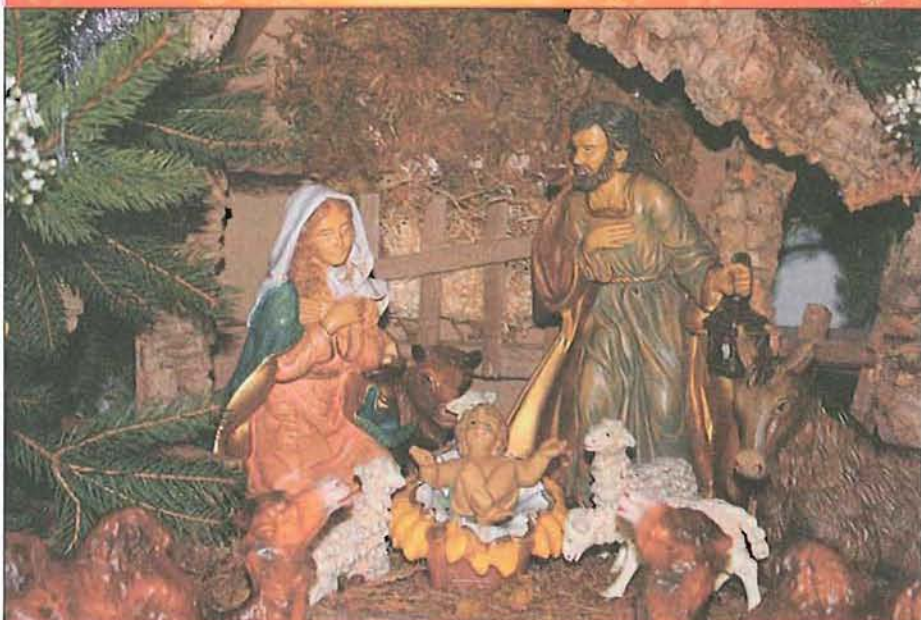

- 14. Judo: Fehér Dávid (képünkön) és Sóczó Rebeka

- 18. A terror fokozódik

Földre szállt az Isten

A média napi hírei a bűnözések, visszaélések, emberölések, öngyilkosságok, magzatelhajtások tömegeit zúdítják nap-nap után az emberek elé. Pedig ezek csak csekély százalékát teszik ki a hírekbe nem kerülő bűnös eseteknek, megtévelyedéseknek. Felsőhajtunk: mi van és mi lesz ezzel a szerencsétlen világgal, ahol kevés jót lát, még csekélyebbet élvez, de annál több gonoszsgot, kegyetlen elfajulást, durva érzéketlenséget szemlél és szenved az ember!?

Új társadalmi és politikai irányzatok, felfrissített és kifoltozott eszmeáramlatok foglalkoztatják a nép tömegeit. Új fejlődést, boldogulást ígérnek osztályoknak, nemzeteknek, de az átalakító kohóból nemcsak megtisztító tűz, de szű, pusztító láva is ömlik. Amire az

emberek visszavágynak - meglegedés, béke, nyugodt élet, boldogság ígért-földje - távol, messze van.

Az „ezer jajjal, százezer bajjal” küszködő XXI. század megtorpant, fásult, révedező szemű emberének figyelmét egy pillanatra a Karácsony szent ünnepe vonja el a mindennapi élet kiatlenségétől, fájó nyomorától.

Ezen a napon az emberi szív meglazítja magán az élet szoros bilincseit, epekedő vágy szállja meg egy békésebb, jobb élet felé... félénken piheg a szeretet után. A betlehemi istálló csodás eseménye, az isteni szeretet, hatalom és bölcsesség remekműve előtt ma is megilletődve áll az élet poros vándora: az ember.

Folytatás a 3. oldalon

Istentől megáldott, békés, boldog karácsonyt kívánunk minden kedves Olvasónknak!

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Sikeres szereplés a Bolyai csapatversenyeken

Évek óta nagy kedvvel vesznek részt tanulóink a Bolyai csapatversenyeken, mert ez az a verseny, amely segíti a diákokat azon képességeik kifejlesztésében, hogy közösen, összedolgozva oldjanak meg problémákat.

A Bolyai Matematikai Csapatversenyt 2015. október 16-án rendezték. A megmérettetésen évfolyamonként egy-egy csapat képviselte intézményünket. A 8. évfolyamos Okostojások (Almási Lili, Gál Bence, Ugrai László és Tóth Ákos) megyei 7. helyezést értek el! Felkészítő tanáraik: Vaszkó Lajosné és Szurovecz Zoltánné. A 7. évfolyamos Négy a hetedikén nevű csapat (Deli Boglárka, Munkácsi Lili, Németh Regina és Rák Dávid) megyei 21. helyezést ért el, a 6. évfolyamos Kocka Zsenik (Ignác Réka, Ugrai Éva, Sztojan Zoltán és Erdősi Gréta) megyei 23. helyezést értek el. Felkészítő tanáruk: Fekécs Éva. Az 5. évfolyamos Kockafejek (Kun Norbert, Kovács Adrián, Soczó Szabolcs és Hugyik Zoltán) pedig megyei 40. helyezettek lettek. Felkészítő tanáruk: Csapóné Pap Zsuzsa.

A Bolyai Anyanyelvi Csapatversenyt 2015. november 6-án rendezték. A furfangos, sokszor csavaros észjárású feladatokat megoldása után pár nappal már megtekinthették az eredményeket a verseny honlapján. Örömmel vettük tudomásul, hogy két csapatunk is bejutott Békés megye legjobb 10 csapata közé. A 8. évfolyamos Zsenipalánták (Almási Lili, Bartha Karina, Gál Bence és Ladányi Sára) megyei 9. helyezettek lettek. Felkészítő tanáruk: Forgácsné Gyetvai Krisztina. Az 5. évfolyamos Géniuszok (Csányi Brigitta, Pintér Dorka, Varga Vanda és Vinkovics Ágnes) megyei 10. helyezést értek el. Felkészítő tanáruk: Domokos Anikó. A 6. évfolyamos Kis Nyelvészek (Nándori Viktória Száva, Sztoján Zoltán, Nagy Szonja és Saly Sára) megyei 15. helyezettek lettek, míg a 7. évfolyamos Elmés Csapat (Deli Boglárka, Kovács Dóra, Rák Dávid és Varjú Gergő) pedig megyei 19. helyezést ért el. Felkészítő tanáruk: Hunya Jolán.

Márton-napi lampionos felvonulás

A Német Nemzetiségi Önkormányzat már 3. éve szervez a Márton-naphoz kapcsolódó programot az egész városnak. Az

Német nemzetiségi napon

idén november 13-án került sor a rendezvényre. A Katona József Művelődési Központ színpadán először a Százszorszép Óvoda német nemzetiségi nyelvű óvodásai játszottak német nyelvű játékokat, majd a gyomaendrői Kis Bálint Általános Iskola német nemzetiségi osztályai adtak műsort. A 4. a osztályosok Szent Márton történetét ismertették meg a nagyszámú közönséggel, az 5. a osztályosok pedig egy lampionos táncot adtak elő. Az éneküket

Óvodások is szerepeltek a Német nemzetiségi napon

Schwalm Gyula tanár úr kísérte szintetizátorral. A 2. a osztályosok hangulatos dala is élő zenekísérettel szólt. A német nyelvet tanuló 8. osztályosok előadásában pedig Márton-napi verseket hallhattak az érdeklődők. Ezután kézműves foglalkozásokon vehettek részt a gyermekek és felnőttek egyaránt. A Márton-napi rajzversenyre készített alkotásokat is megtekinthették a vendégek, s a jutalmazott gyermekek pedig örömmel vették át kis ajándékaikat. Ezután került sor a lampionos felvonulásra. Előkerültek a korábbi években gondosan elkészített lampionok, aki pedig nem hozta el a tavalyi lámpását, az a helyszínen is készíthetett. A gyermekek szüleikkel együtt vonultak a város utcáin, Márton-napi dalokat énekelve. A művelődési házba visszatérve, stílusosan, a naphoz illően; finom libazsiros, lilahagymás kenyéret fogyaszthattak el a vendégek, mellé pedig forró teát vagy forralt bort kortyolgattak.

Szép ez a hagyomány, s örömmel tölt el bennünket, hogy évről évre egyre többen vesznek részt ezen a programon.

Ügyesen rajzoltak!

2015. október 29-én került megrendezésre az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet 2015. évi rajzpályázatának díjátadója, ahol a gyomaendrői Kis Bálint Általános Iskola két 4. a osztályos tanulója Timár Áron - arany minősítésű és Fekécs Noémi - különdíjas lett. Munkájukért oklevelet és ajándékot vehettek át. A pályázat témája: „Ez a vágyam, erre gyűjtök” - címmel.

Rajzukat továbbküldték Budapestre, az országos versenyre, és internetes szavazáson is részt vesznek a munkák: 2016. január 12. és február 2. között.

Két ügyes rajzoló

Ünnepel Békés megye

dr. Turi-Kovács Béla avatóbeszéde

új hazát kereső „úttörő” a nehézségektől sem tartva újra benépesítette a megyét.

Az újrászervezés „fizikális” nyoma az a Bánfi Gábor szobrász-restaurátor által készített emléktábla, amit a megyeháza falán dr. Turi-Kovács Béla országgyűlési képviselő, az Országgyűlés korelnöke és Zalai Mihály, a megyei önkormányzat elnöke avatott fel. Az ünneplők ezután Békésen, a Kecskeméti Gábor Kulturális Központban vettek részt egy kiállítás megnyitóján. A tárlatot korábban a Munkácsy Mihály Múzeumban már láthatták az érdeklődők, „A Szent Koronába vissza-kebelezett Békés megye török utáni helyreállításának háromszázadik évfordulója” alkalmából összeállított kiállítást az ünnepség alkalmából költöztették ideiglenesen Békésre.

A nap legfontosabb eseménye a Békés Megyei Kormányhivatallal közösen szervezett ünnepi megemlékezés volt, ami a házigazdák köszöntőivel indult: Izsó Gábor Békés város polgármestere, Gajda Róbert, a Békés Megyei Kormányhivatal vezető kormány megbízott és Zalai Mihály, a Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnöke emelte ki, miért fontos emlékeznünk, mit jelent Békés megye életében, történelmében az elmúlt háromszáz év, mit köszönhetünk eleinknek, és mit kell továbbadnunk az utánunk következő nemzedéknek.

A díszközgyűlés fényét a Békéscsabai Jókai Színház előadása emelte. A műsorban kobozon játszott Baligáné Jankov Gyöngyvér, és a Belencéres Táncegyüttes fiatal tehetségei énekeltek-táncoltak a színpadon. A produkció létrehozásában Tege Antal és a színház színművészei közreműködtek.

Békés megye újrászervezésének 300. évfordulója tiszteletére a Békés Megyei Önkormányzat rendezvénysorozatot indított, amely több programból áll. Múlt pénteken emléktábla avatással, kiállítás megnyitóval és díszközgyűléssel emlékeztek az újrászervezésre.

A megyei önkormányzat célja az, hogy az évforduló kapcsán nyomot hagyjon a lelkekben, az emlékekben, tisztelegjen a múlt előtt és előremutasson a jövőbe. Bár Békés megye nyolc évszázada létezik, 300 éve a török hódoltság, majd a kuruc-labanc harcok nyomán elnéptelenedett, szinte lakatlanná vált. Gyula 1566-os eleste után a nemesi vármegye szervezete gyakorlatilag megszűnt. A földek parlagon heverték, pusztává vált a majdan termő terület. Azonban egy maroknyi,

A megyei önkormányzat és a megyei kormányhivatal közös eseményének ünnepi beszédét prof. dr. Patyi András, a Nemzeti Közszociológiai Egyetem rektora tartotta, aki elmondta, Békés megyei lévén erős kötelék fűzi a megyéhez. Szereti Békés megyét, az itteni tájat, a Körösöket, szeret hazajönni.

A 300 év történetét dr. Erdész Ádám, a Békés Megyei Levéltár igazgatója idézte fel, beszélt arról, hogyan néptelenedett el a megye, és hogyan építették újra Békés megyét az új hazát keresők, akik nem féltek a nehézségektől, a megpróbáltatásoktól, amik rájuk vártak.

A Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlése szeptember 10-i ülésén fogadta el a kitüntető díjakról szóló rendeletét, ebben egy új elismerés is szerepel, a Polgárokért-díj, amit minden évben egy olyan polgármester kaphat, aki legalább egy cikluson keresztül töltötte be tisztségét, és aki Békés megye történelmi hagyományaira építő, települése és a megye fejlődését elősegítő, kiemelkedő közéleti tevékenységet véggez, végzett. Ezt a kitüntetést – elsőként – Babák Mihály, Szarvas város polgármestere kapta meg, aki munkássága legfontosabb elismerésének tekinti a díjat.

Az ünnepi események sora ezzel nem áll meg, gyerekeket célzó programok zajlanak. Hamarosan versmondó versenyen Békés megyei, illetve a megyéhez kötődő szerzők műveit idézik fel felső tagozatos általános iskolások és középiskolások, a megye történelméből műveltségi vetélkedőn adnak számot háromfős csapatok, valamint a legkisebbek arról készítenek alkotásokat, miért szeretnek Békés megyében élni. A programsorozat zárásaként a Békéscsabai Evangélikus Kistemplomban barokk zenei koncertet ad a Budapesti Saxophone Quartet Bányai Júlia énekművész és Kanyó Dávid fuvolaművész vendégszereplésével.

Várfi András

Babák Mihály átveszi a Polgárokért-díjat

Földre szállt az Isten (folytatás a címlapról)

Fürkészve néz a rongyos istálló szegény jászolában pihegő gyermekre a kétkedő. Bántja őt a szerény keret. Hogyan és miért jelent meg a második isteni személy ilyen alakban a földön? A hitetlenség telében megdermedt szíve nem tudja megérteni azt, hogy miként születhetik istállóban a világ Úra, akinek rendelkezésére állott a föld minden ékessége és gazdagsága? Minden tagadása és eilentmondása mellett is érzi azonban, hogy valami rendkívüli dologgal áll szemben. Nincs a világnak egyetlen eseménye, mely fontosságával megközelítené a betlehemi születést. A világ minden országa, minden embere az isteni gyermek születésétől számítja ma is az időt, a történelmet, jelezvén hogy világfordulat, új kezdet dátuma az első karácsonyi éjszaka.

Komor megilletődéssel tekint oda bűnrongyaiban az Istentől eltávolodott bűnös ember. Eszébe jut ártatlan gyermekora, amikor még csillogó szemmel tudott rátekinteni a karácsonyfára. Végigperg szemei előtt első bukása, majd bűneinek sokasága, s érzi-látja, hogy minél jobban távolodott el a betlehemi kisdettől, annál inkább zaklatottabb, nyomo-

rúságosabb, kétségbe ejtőbb lett a lelki világa. Csendes derű, békés öröm, bensőséges nyugalom rég kiveszett a szívéből. S amit a világtól kapott, az kétes érték, talmi gyöngy, minden, csak nem lelki békeség.

Derűs arccal, boldog mosollyal nézi Jézusát a hitvalló. Amikor a jászolra, a szegény környezetre néz, a hála könnye csillog a szemében. Mennyire is értékeli az Isten az ember lelkét, hogy szeretetből a legnagyobb megalázkodást, a legnagyobb szenvedést és nélkülözést is örömmel vállalta érte.

Önként vállalta és tiszteletre méltóvá tette a szegénysége, hogy mindörökké ezben tartjuk örök célunkat, mely nem a világ javainak korlátlan összehalmozásával, hanem az Isten megismeréséből, szeretetéből és parancsainak hűségese teljesítéséből áll. Példájával megédesítette a nélkülözés és szenvedés keserű kenyerét, hogy őt követve és sorsunkat Istenre bízva részt vegyünk az ő égi gazdagságában is. De példát adott a gazdagoknak is. Ha Ő lemondott szeretetben végtelen gazdagságáról és magára vette a nyomorúság köntösét, a gazdagok se sajnáljanak lemondani fölösleges

cicomaikról, fényűzéseikről és segítsenek azoknak, akik az élet keresztjét súlyosan hordják.

A csendes betlehemi istálló hangos a szeretet himnuszától.

Emberi Akármilyen keserű a sorsod, bármilyen kétségbejítő a holnapod, bármennyire is sötét a jövőd, ne félj!

Csak egyre vigyázz: a lelked legnagyobb kincsére, a hitedre!

Ha senkid sincs, az a kis Jézus a tied! Menj, siess hozzá. A pásztorok buzdóságával, a bölcsek hitével és kitartásával közeledj felé és megnyugvást, lelki erőt, kitartást nyersz az élet küzdelmeihez. Hasonlóvá lett hozzád, hogy lélekben te is hasonlóvá légy Istenedhez!

Szomorú, nehéz sorsod tegyen gondolkodóvá és nyissa meg lelkedet a bebocsátást kérő földre szállott Isten előtt!

Csak így lesz megelégedett és boldog karácsony-ünneped!

Forrás: Hármaskörös, 1935. dec. 15.

Csernus Mihály apátplébános szerkesztett, aktualizált változat

Közreadta: Hegedűs Bence

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Kiállítás a népi vallásosságról

Népi vallásosság címmel kiállítás nyílt a Szent Antal Népház kiállító termében 2015. november 7-én.

Az állandó kiállítás tematikus rendben mutatja be azokat a tárgyakat, melyek a falusi lakásbelsők házi oltárain, a szent sarokban vagy a sublód tetején álltak. A napi profán és szent cselekedetek szakrális jellegét erősítették a különféle Mária ábrázolások, a feszületek, szent képek és egyéb, a népi vallásosságban jelen lévő kegytárgyak. A Lourdesi Mária szobrocskák mellett, a szent családot, Páduai Szent Antalt és a gyermek Jézust ábrázolják a porcelánból, üvegből vagy egyszerű gipszből készült alkotások. A középső vitrinben, a Szent Imre Plébánián őrzött régi miseruhából és társulati zászlókból látható egy összeállítás.

A kiállítás több különleges tárgyat is bemutat.

Az egyik a Szent Antal szegényházban lakott koldusaszszony horgolt terítője, melyet az 1940-es években készített, vagy az 1872-ből származó hordozható Mária szobor.

Az ablak melletti vitrinben egy talpas üvegpoharat láthatunk, melynek különös története van. A pohár, a csudabalai Geist uradalomból származik és az 1980-as évek elején miszésésre használták a tájházban titokban megtartott misék során.

A kiállított anyag jelentős részét alkotják a búcsús tárgyak. Endrődről Máriaradnára, később Szentkútra jártak búcsúkra. A búcsúfia nemcsak ajándék volt az itthon maradt családtagok részére, hanem különleges gyógyító erővel felruházott tárgy.

A népi vallásosság tárgyait bemutató állandó kiállítás létrehozásában köszönjük a segítségét Dr. Dénes Zoltán eszperes úrnak és Czank Gábor plébános úrnak.

50. házassági évfordulók

Hanyecz Vencel és Farkas Erzsébet október 3-án szentmise keretében adtak hálát Istennek az elmúlt 50 év kegyelmi ajándékaiért a hunyai templomban.

Kővári József és Hornok Ilona október 11-én szentmise keretében adtak hálát a Mindenhatónak az elmúlt 50 év kegyelmi ajándékaiért a hunyai templomban.

* FELHÍVÁS *

JÓTÉKONY CÉLÚ ADAKOZÁSRA!

Az Élet Másokért Egyesület
megrendezi a

XIV. „SEGÍTSÜNK A RÁSZORULÓ GYERMEKEKEN!”

jótekonny célú adakozását

*2015. december 19-én (szombat) 1400 órakor az
Endrődi Népházban (Gyomaendrőd, Blaha L. u. 21.)*

**25 gyomaendrődi, tartósan beteg gyermeket nevelő
rászoruló családot, valamint a belfényéri árvaház kis
lakóit szeretnénk ebben az esztendőben megajándékozni
a nagylelkű felajánlásoknak köszönhetően.**

Gyűjtünk: az elmúlt évekhez hasonlóan tartós élelmi-
szert, édességet, írószert, játékokat, könyveket, és min-
dent, ami egy gyermek számára
örömet jelenthet.

A FELAJÁNLÁSOKAT A KÖVETKEZŐ CÍMEKRE VÁRJUK:

Vaszkó Sándorné

Gyomaendrőd, Kollmann lakótelep (volt OTP melletti
könyvelőirodán)

**AKI ANYAGILAG SZERETNE SEGÍTENI, A KÖVET-
KEZŐ CÍMEN TEHETI MEG:**

Számlaszámunk:

Élet Másokért Egyesület

K&H Bank: 10402245-50505148-49571008

Partnerszervezeteink az adománygyűjtésben:

Gyomaendrődi Római Katolikus Egyházközségek,
Gyomai Evangélikus Egyházközség,
Gyomai Református Egyházközség,
Szent László Zarándoklat szervezői,
Gyomaendrődi Kállai Ferenc Népfőiskolai Alapítvány

Segítségüket és felajánlásaikat előre is köszönjük!

Helyreigazítás

Lapunk októberi és novemberi számaiban egy személyes visszaemlékezést közöltem az 1956-os forradalom és megtorlás endrődi eseményeivel kapcsolatban. Céлом a szemtanú lelkületének átadása volt, nem pedig egy tudományos tézis felállítása. Az eseményeket minden résztvevő különböző árnyalatban szemlélte, az eltelt majd' 60 év alatt pedig az emlékek is sokszor megfakulnak.

Így történhetett meg, hogy a Fülöp Imrével kapcsolatos információk egy része pontatlanul szerepelt, amiért is a család szíves megértését kérem. Az okozott kelletlenségért elnézést kérek!

Hegedűs Bence
főszerkesztő

IN memorian

Szülőföld: Böicső, majd koporsó
Sarkcsillag a négy égtáj felett
Anyanyelvéd billyogként jelöli
Te vagy a féli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Tímár Máté

Az endrődi káplánok névsora II.

Liszt Imre 1858-1859, 1859-1861

Kny Antal 1858-1860

Boglucz Sándor 1860-1861

Lintenmayer Károly 1861-1863

Fejér Nándor 1861-1864

Rázel József 1863-1868

Nádudivary Gyula 1864-1865

Ujváry Benedek 1865-1868

Grócz Béla 1865-1865, 1868-1869

Turner Mihály 1868-1873

Apostol Übald 1869-1871

Ríthammer (Radnai) Farkas 1871-1872

P. Mesterházy Imre kapucinus, 1872-1872, 1873-1873

Sárréthy János 1872-1873

Gyalay Béla 1873-1875

Spett Gyula 1873-1875

Langa László 1875-1876

Kába Lajos 1875-1875

Balázsy Béla 1875-1877

Rézmán Kálmán kapucinus 1876-1877

Somossy Viktor 1877-1877

Névery Aurél 1877-1878

Végh Vince 1878-1880

Mattos András 1878-1879

Sperk József 1879-1881

Szomolányi Modest 1880-1881

Kresznerics György 1881-1886

Rozemberszky Gyula 1881-1882

Dávid Kornél 1882-1883

Bedák Mátyás 1883-1884, 1885-1888, 1889-ben plébános helyettes

Tárkányi Péter 1884-1886

Vagaszky János 1886-1889

Eszes Béla 1888-1890

Szentkirályi Zoltán István 1889-1890

Tarnay János 1890-1892

Kopis József 1890-1891

Bázár Gyula 1890-1891

Szabó István 1891-1893

Görgényi Jenő 1891-1892

Brösztel Lajos 1892-1894

Pálffy Béla 1892-1894

Szabó Sándor 1893-1894

Lély Kornél 1894-1895

Hamernyik Sándor 1894-1896

Stolmár Ernő 1894-1895

Bessei Hugó 1895-1896

Varjú Lajos 1895-1898

Széles Elek 1896-1898

Gáspár István 1896-1900

Bogdánffy Géza 1898-1900

Kampell József 1898-1901

Mellau István 1900-1903

Kovács Márton 1900-1903

Ruszka Zoltán 1901-1903

Rác Pál 1903-1906

Hagen Ferenc 1903-1907

Molnár János 1903-1905

Lipcsei Gyula 1904-1905

Mazurek Gyula 1905-1905

P. Lencse Ágoston kapucinus 1905-1906

Ij. Gahér Mihály 1906-1907

Priekeszi Leó kapucinus 1906-1907

Pércsy Márton 1907-1907

Cserny Márta 1907-1910

Krajnik György 1907-1910

P. Polák József kapucinus 1907-1908

Papp Béla 1908-1909

Fejér Lajos 1909-1910

Vinkler Gusztáv Ágoston 1910-1911

Dominyák István 1910-1911

Hobek István 1910-1911

Fontos János 1911-1913

Csernus Mihály 1911-1912

Tóth Kálmán 1911-1912

Fejér Imre kondorostanyai (hunyai) káplán: 1912-1914

Ponner Antal 1912-1913

Erdődy Bakacs István 1912-1914

Peszeki Gergely 1913-1915

Bánáss László 1913-1914

Paulik Béla 1914-1914

Pálóczi János 1914-1914

Glatz Mihály 1914-1915

Gyenes György kondorostanyai (hunyai) káplán: 1914-1921

Dr. Kompass Árpád Gyula 1915-1917

Hoszpodár Balázs 1915-1916

Riegel Géza 1916-1917

Herbály István 1916-1917, 1918-1918

Takácsy Dénes 1917-1919

Kálló Ferenc 1917-1918

Kovács Sándor 1918-1918

Betucher Ferenc 1918-1919 kondorostanyai (hunyai) káplán: 1942-1943

Szabó Frigyes lazarista 1918-1921 kondorostanyai (hunyai) káplán: 1921-1931

Tímár Máté 1919-1922

Buday László 1921-1925

Beszenszky Emil 1921-1922, 1923-1924

Bartyik Mátyás 1922-1923

Mányi Sándor 1922-1923

Tóth István 1923-1925

Dr. Mihálik István 1924-1925

Valcsák Ágoston 1925-1927

Iványi György 1925-1926

Süle József 1925-1926

Kálló Ferenc 1926-1926

Vlagyovits István 1926-1929

Nemcsik Lehel 1926-1928

Dávid Béla 1927-1927

Nagy István 1927-1928

Ancsin György 1928-1933

Szvetits Viktor 1928-1932

Szabó Imre 1929-1930

Pflaum József 1930-1933

Szerkesztőségi ülés november 14-én

elköszöntünk Iványi László esperes úrtól, volt főszerkesztőnktől

Szerkesztőségünk és az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány tagjai a gyűlés után.

Első sor (balról jobbra): Bukva Csilla, Várfi András, Gyuriczáné Szabó Erzsébet, Szabó Zoltánné, Iványi László, Polányi Éva, Hunya Jolán, Szonda István

Második sor (balról jobbra): Dr. Varjú László, Tóth Péter, Hegedűs Bence, Farkas Zoltánné, Zsögön Renáta, Fülöp Zoltán, Pelyva Miklós, Soczó Géza

Hiányoznak: Czank Gábor, Cs. Szabó István, Seidl Ambrus

Katolikus oldal

ADVENTI MISEREND

Endrőd:

Advent során hétfőn, kedden, szerdán és pénteken reggel 6 órakor „roráté” azaz hajnali mise.
Szombaton este 5 órakor vécsernye és előesti mise.
Vasárnap délelőtt 9 órakor nagymise.

Gyoma:

Szerdán délután 4 órakor szentmise a plébánián kialakított, fűtött imateremben.
Vasárnap délután 4 órakor nagymise a templomban.

Hunya:

A meghirdetett hétköznapokon délután 4 órakor szentmise.
Vasárnap délelőtt 11 órakor nagymise.

KARÁCSONYI MISEREND:

Endrőd:

December 24. szenteste:
Éjfélkor: Éjféli mise.

December 25. karácsony I. napja:
9 óra: nagymise, a hittanos gyerekek páztorjátékával.

December 26. Karácsony II. napja:
9 óra: nagymise

December 27. Szent Család vasárnapja
9 óra: nagymise. Mise végén a jelenlévő házaspárok megáldása és János-napi borszentelés.

December 31. Szent Szilveszter pápa
17 óra: Év végi hálaadás.

Újév napján vasárnapi miserend szerint van szentmise.

Gyoma:

December 24. szenteste:
22.00 óra: Éjféli mise.

December 25. karácsony I. napja:
16 óra: nagymise, a hittanos gyerekek páztorjátékával.

December 26. Karácsony II. napja:
16 óra: nagymise

December 27. Szent Család vasárnapja
16 óra: nagymise. Mise végén a jelenlévő házaspárok megáldása és János-napi borszentelés.

December 31. Szent Szilveszter pápa
16 óra: Év végi hálaadás.

Újév napján vasárnapi miserend szerint van szentmise.

Hunya:

December 24. szenteste:
20.00 óra: Éjféli mise.

December 25. karácsony I. napja:
11 óra: nagymise, karácsonyi műsorral.

December 26. Karácsony II. napja:
11 óra: nagymise

December 27. Szent Család vasárnapja
11 óra: nagymise. Mise végén a jelenlévő házaspárok megáldása és János-napi borszentelés.

December 31. Szent Szilveszter pápa
16 óra: Év végi hálaadás.

Újév napján vasárnapi miserend szerint van szentmise.

„ISTENGYERMEK, KIT IRGALMAD KÖZÉNK LEHOZOTT...”

Szentatyánk, Ferenc pápa a 2016-os évet az Irgalmasság szent-évévé nyilvánította, mely 2015. december 8-tól, Szeptélen Fogantatás ünnepétől 2016. Krisztus Király ünnepéig tart. Ebben a szentévben a Szentatya különösen is fel akarja hívni a világ keresztényeinek figyelmét az Isten irgalmas szeretetére, atyai jóságára és megbocsátó szívére.

Ennek a szentévnek jegyében szeretnénk az idei karácsonyt is ünnepelni, mottójául választva a jól ismert karácsonyi ének kezdő sorát: „Istengyermek, kit irgalmad közénk lehozott...” Ez a szép ének is kidomborítja Istenünk irgalmasságát. Annyira szeretett bennünket, hogy egy apró gyermek alakját magára öltve leszállt a mennyi dicsőségből a betlehemi szegényes istálló jászlába, hogy megváltson minket az örökös kárhozattól, és hogy bennünket is tanítson az irgalmasság cselekedeteire.

Napjainkban eluralkodott a kegyetlenség, a háborúság, a vérontás és ennek következményeként a jövőtől való félelem és aggodalom az emberekben. És ezekben a nehéz időkben is, dacolva az emberi kegyetlenséggel és a háborútól való félelemmel, felzúgnak a karácsonyi harangok, jelezve az Istengyermek érkezését, jelezve az Isten irgalmas szeretetét.

Nekünk, keresztényeknek, ebben az isteni irgalmában bízva kell leborulnunk a betlehemi jászol elé, és imádkozni, hogy a kisded Jézus legfőbb karácsonyi ajándékként békét és szeretetet hozzon a világ népeinek.

Egy lelki író visszaemlékezve az első világháború alatti gyermekéveire, lejegyzí a háborús idők szegényes karácsonyait: a boltok üresek voltak, az emberek hallatlan szegénységben és nélkülözésben éltek, a családok a harctereken küzdöttek vagy talán már el is estek, -s közben elérkezett a Szenteste. A gyermekeit egyedül nevelő édesanyának nem volt pénze sem karácsonyfára, sem ajándékokra, mégis széppé akarta tenni gyermekei ünnepét. Színes papírból készített díszeket, melyet a lyukas fazékba ültetett rozmaryngbokorra fűzött, és vattacsomóból készített egy báránycsokot, melynek gyufaszálakból gyártott négy lábat, s ezt egy kistányérra állítva, a „karácsonyfá” alá tett. „Ennyi volt a karácsonyunk. Síralsamas szegény volt, -írja a lelki író, -de áradt belőle édesanyánk szeretete, és ezen keresztül megérezte az Isten szeretetét is, Aki még ezekben a véres időkben sem feledkezett meg rólunk... Tavasszal lefogyva, sebesülten, de hazajött édesapánk a frontról, és lassan vége lett a háborúnak is. Ha nehezen is, de újrakezdtük az életet, és mi gyerekek hittük, hogy a karácsony éjjelén közénk szálló Kisjézus, az Isten Báránya hozta el nekünk ezt az örömet és békét.”

Nekünk is hinnünk, bízunk kell az irgalmas Isten szeretetében, aki karácsony éjjelén közénk száll. Hinni, bízni abban, hogy ez a szeretet erősebb minden emberi háborúskodásnál és a fegyverek hangjánál. S ami a legfontosabb: nekünk is minden erőnkkel azon lenni, hogy Jézus irgalmasságát megtanuljuk, és ennek jegyében tegyünk mindent. Segíteni az elesetteken, imádkozni a világ békéjéért, imádkozni azért, hogy az emberiség megértse: a szeretet és az imádság az, ami igazi békét tud eredményezni a szívekben és a világon élő népek között.

Ennek jegyében gyűjtsuk meg december során a Krisztus-várás szép jelképén, az adventi koszorún a négy gyertyát, s kérjük az Istengyermeket a jól ismert fohással: „Széld és alázatos szívű Jézus, alakítsd szívünket a te szent szíved szerint!”

Karácsony szentestéjén ezen őszinte kéréssel szíveinkben, igyekezzünk minél nagyobb számban megjelenni az éjféli misén, és imádkozzunk együtt a kisded Jézushoz, hogy az az irgalmasság, mely őt közénk lehozta, költözzék be szíveinkbe, családjaink életébe és az egész világ számára hozzon egyetértést, szeretetet és békét.

Czank Gábor plébános

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

SZENT AMBRUS

ünnep: december 7.

Trierben született 340 körül, családja Rómából származott. Rómában tanult, diplomáciai pályára készült, majd Sirmiumban (Sremska Mitrovica) volt hivatalnok.

374-ben Milánóban működött mint a város prefektusa, és egy püspökválasztás során a katolikusok és ariánusok csaknem véres zavargásba keveredtek. Ambrus a rend fenntartására katonákkal sietett a helyszínre. Ekkor a nép, egy gyermek bekiabálására, közfelkiáltással püspökké választotta, pedig akkor még csak hittanuló volt.

Megkeresztelkedett, pappá szentelték, és egy hét múlva december 7-én fel is szentelték Milánó püspökévé.

Püspöki feladatait nagyon jól látta

el, mindenki iránt gyakorolta a felebaráti szeretetet, népe pásztora és tanítója volt. Az ariánusok ellen küzdött, könyveket írt, kiváló szónok volt, és küzdött a pogányság maradványai ellen is.

Beszédeit tömegek hallgatták, tanulmányozására Ágoston Afrikából Milánóba utazott. A szónoklatok hatása alatt Ágoston megtért, megkeresztelkedett, új életet kezdett.

Hatalmas tudása, kiváló politikai érzéke, rendíthetetlen hite a legjelentősebb egyházatyák közé emelte. Mindég a legfontosabbnak tartotta a püspöki feladatait, de ebben gyakran gátolta a politikában rá váró feladatok megoldása. Meghalt 397. ápr. 4-én Milánóban és ott van eltemetve.

„IMA - SAROK”

Karácsonyi rózsafüzér
(„Betlehemi Olvasó”)

Ez a rózsafüzér három tizedből áll, a Szentháromság tiszteletére.
Bevezetése a szokott módon:

Hisékegy... Miatyánk...

Három üdvözlégy az alábbi titkokkal:

- ki hitünket növelje.
- ki reményünket erősítse.
- ki szeretetünket tökéletesítse.

Az első tizedben az üdvözlégeket így imádkozzuk (tízszer):

Üdvözlégy Mária, kegyelemmel teljes, az Úr van Te veled. Áldott vagy te az asszonyok között és áldott az az óra, melyben Isten és Ember született, a mi urunk, Jézus Krisztus. Asszonyunk Szűz Mária, Istennek Szent Anyja, imádkozzál érettünk, bűnösökért, most és halálunk óráján. Amen.

Miatyánk... Dicsőség...

A második tizedben az üdvözlégeket így imádkozzuk (tízszer):

Üdvözlégy Mária, kegyelemmel teljes, az Úr van Te veled. Áldott vagy te az asszonyok között és áldott légy, dicsőséges szép Szűz Mária, kitől Isten és Ember született, a mi urunk, Jézus Krisztus. Asszonyunk Szűz Mária, Istennek Szent Anyja, imádkozzál érettünk, bűnösökért, most és halálunk óráján. Amen.

Miatyánk... Dicsőség...

A harmadik tizedben az üdvözlégeket így imádkozzuk (tízszer):

Üdvözlégy Mária, kegyelemmel teljes, az Úr van Te veled. Áldott vagy te az asszonyok között és áldott az az óra, melyben Isten és Ember született, és te, tisztaságos szép Szűz Mária, szűzen megmaradtál. Istennek szent anyja és mennyei királynő, hiszem, hogy meghallgatod az én imádságomat az Isten akarata szerint és az én lelkemnek üdvösségére. Amen.

Miatyánk... Dicsőség...

Közreadta:
Czank Gábor

Kedves Olvasók!

Újságunk élete tartalmasan telt az elmúlt hónapokban. Iványi László volt főszerkesztő orosházi esperes-plébánosná történt kinevezése folytán lemondott tisztségéről, helyébe Hegedűs Bencét választottuk ideiglenes jelleggel. A változás következtében sok kérdőjel és bizonytalanság merült fel az újság jövőjével kapcsolatban. Az október 24-én és november 14-én tartott szerkesztőbizottsági üléseken azonban sikerült megnyugtatóan rendezni a helyzetet, így örömmel számolunk be róla, hogy újságunk ismét stabil alapokon áll, a keresztény, nemzeti szellemiségét továbbra is őrizzük.

Hegedűs Bence immár végleges főszerkesztői megbízatást kapott, a tördelési feladatokat pedig továbbra is Iványi László esperes látja el. Ezen kívül több tartalmi és formai újítás bevezetéséről is döntés született, melyeket folyamatosan fogunk megvalósítani, néhány már ebben a számban is észrevehető.

Csak akkor tudjuk az elért színvonalat tartani és tovább fejlődni, ha lapunk anyagi háttere is biztosított. Ezért kérünk mindenkit, hogy ne hanyagoljuk el az újság előfizetését. Akik eddig valamilyen okból nem fizettek (elfelejtették, elhanyagolták vagy elmaradásuk van), kérjük pótolni! Ha valaki lapunkat lemondaná (amit nagyon sajnálnánk), akkor kérjük, még decemberben tegye meg!

Elkészült lapunk jövő évi költségvetése. Hála Olvasóink érdeklődésének és támogatásainak, a jövő évben lapunk eladási ára továbbra is csak 220 Ft lesz.

Akik egyben, egy évre kifizetik, kedvezményben részesülnek:
- a helyi és hunyai olvasók részére a 2016. évi előfizetés díja továbbra is csak 2.500 Ft/év

- a postán küldött lapunk előfizetési díja továbbra is csak 4.800 Ft/év, mely összeget kérjük a mellékelt csekken szíveskedjenek befizetni.

Kérjük továbbá, ha valakinél címváltozás áll be, azt haladéktalanul jelentsük, mert többen reklamáltak, hogy nem kapták meg lapunkat. Előfordul, hogy visszajön a „címezett ismeretlen, a címzés elégtelen” címkével, de nem mindig. Ellenőrizzük a címkén, hogy valóban elégséges-e a címzés!

Akinek anyagi helyzete megengedi, hogy az előfizetési összegén túl támogassék lapunkat, minden összegű anyagi támogatást köszönettel és szeretettel fogadunk, és előre is köszönünk.

Köszönjük kedves olvasóinknak, előfizetőinknek, hogy az elmúlt évben is hűségesek maradtak lapunkhoz. Kérjük, lapunkat mutassák meg ismerőseiknek, családtagjaiknak! Hívják fel ránk a fiatalok figyelmét is, hisz írásaink róluk és hozzájuk is szólnak! Közeleg a Karácsony. Lepjük meg családtagjainkat, barátainkat egy-egy Városunk újság előfizetéssel!

Minden kedves Olvasónknak jó egészséget, békés, nyugodt évet kívánunk!

Gyomaendrőd, 2015. december hava
Városunk Szerkesztősége

GYOMAENDRÓDI KRÓNIKA - Civil sarok -

KÖSZÖNJÜK IVÁNYI LÁSZLÓ ATYA!

November 14-én ünnepi szerkesztőbizottsági ülés keretében köszöntünk el főszerkesztőnként, alapítónként Iványi László esperes úrtól, aki mintegy huszonkét évig volt lapunk főszerkesztője s az endrődi városrész illetve Hunya plébánosa is huszonhárom évig. Mint ismert, augusztus 3-tól az orosházi esperesi kerület esperese, s a Jézus Szíve templom plébánosa lett.

Laci atyát én is huszonéve ismerem, ő temette szüleimet is, s többször felvetődött bennem a gondolat, amióta e rovatot szerkesztem, hogy őrá is kellene írnom, hisz ő is oly sokat tett a maga területén a városért, követendő példa. Erre mindaddig nem kerülhetett sor, hiszen mint az újság főszerkesztője ezt elhárította szerényen. Most van rá lehetőségem, s élek is vele.

Iványi László városunk szülötte, Endrődön született, itt járt általános iskolába, Gyomára gimnáziumba. Szegeden végezte a teológiát, 1980-ban szentelték pappá. Ásotthalom, Debrecen, Hosszúpályi voltak útjának állomásai aztán újra itthon kötött ki, több mint két évtizedig.

Igy vall röviden munkásságáról:

**- Gyomaendrődről oldallagosan el-
láttam a hunyai egyházközséget is 19
évig úgy, hogy az utolsó három évben
ott laktam – meséli László atya. – Lel-
kipásztori munkáim mellett felújítot-
tam a hosszúpályi templom belsejét,
felépítettem és megszerveztem a
gyomaendrődi Szent Gellért Katolikus
Általános Iskolát. Újjáépítettem a le-
égett hunyai templomot, és új plébá-
niát is építettem, melynek én lettem az
első lakója. Mindezek mellett 22 évig
szerkesztettem a gyomaendrődi Vá-
rosunk újságot.**

Sokat köszönhet neki Gyomaendrőd, tiszteleg előtte a szülőfalu, az endrődi városrészes lakói.

**Sok sikert kívánunk neki lelkipász-
tori küldetése következő állomásán, s
tudjuk úgy meggy, hogy a szívében ma-
rad közöttünk, mint megannyi elszár-
mazott.**

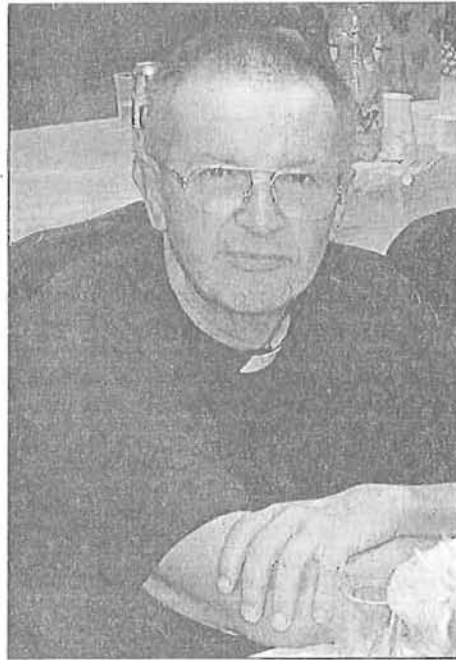
Iványi László tb. kanonok, esperes-plébános

Endrődön született 1957. július 29-én. Az általános iskolát Endrődön, a gimnáziumot Gyomán végezte, majd a szegedi szemináriumba került. Tanulmányai elvégzése után Dr. Udvardy József püspök úr szentelte pappá Szegeden, 1980. június 14-én.

Szolgálati helyei:

1980-82 között Ásotthalmon, majd 1982-84 között Debrecenben, a Szent Anna Plébánián káplán.

1984-89-ig piébános Hosszúpályiban, 1989-2012-ig pedig Gyomaendrőd város endrődi városrészének Szent Imre

Plébániáján. Emellett

1996-tól oldallagosan ellátja a hunyai Szent László Király Plébániát, majd

1997-1999-ig oldallagosan ellátja a körösladányi és dévaványai plébániákat

2010. február 5-től 2011. augusztus 1-ig a gyomai Jézus Szíve Plébániát is

2012. augusztus 11-től (egészségi állapota miatt) a főpáστοra felmenti az endrődi plébánia vezetése alól, és Hunyán lesz plébános

2015. augusztus 3-tól orosházi plébános és kerületi esperes

Tevékenysége:

1982-84 között, debreceni segédlelkési működése alatt nagy hangsúlyt helyezett a fiatalok pasztorálására. Felélesztette és újjászervezte a fiatalok csoportját (főleg egyetemisták), akikből ifjúsági énekkart szervezett. Ez az énekkar ma is tovább él Dalárda néven, a hajdani tagok, és ma már az ő gyerekeik közreműködésével. Ebben az időben sok lengyel is megfordult vagy tartózkodott a városban, turizmus és egyéb céllal. Az ő lelkipásztori ellátásukkal is foglalkozott, vasárnaponként a lengyel miséken zsúfolásig megtelt a Szent Anna templom.

Lelkipásztori szolgálata mellett felújította a létavértesi kápolnát, a hosszúpályi templom belsejét, az endrődi templomot kívülről. És talán az eddigi legnagyobb műve a gyomaendrődi Szent Gellért Katolikus Általános Iskola felépítése és elindítása 1994-95 között. Újabb feladat, újabb kihívás: 1999-ben tűzvész következtében a leégett hunyai templom újjáépítése, mely 2000-ben el is készült.

Felépült a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola tornaterme, ebben is segítkezik.

2002-ben felújította az endrődi templomtetőt, majd 2003-ban a plébánia lakás részét.

Felépítteti az új hunyai plébániát 2004-ben, melyet a Szent László búcsú napján a püspök úr megáldott.

2005-ben felújíttatja a plébániai irodát és hittantermet.

A gyomaendrődi önkormányzatnál az Ügyrendi, Oktatási, Kulturális és Esélyegyenlőségi Bizottság tagjaként is munkálkodik 2010-ig

Tagja a Békés Megyei Szociális Közalapítvány kuratóriumának, annak megszűnéséig (2010), valamint az endrődi Rózsahegyi Kálmán Általános Iskolában működő Dr. Farkas János-féle alapítvány-nak is.

A Szarvasi Espereskerület hitoktatási felügyelője feladatkört is ellátta 2005 februárjáig.

Tagja az Egyházmegyei Nyugdíjbizottságnak.

Tagja volt egy ökumenikus Internetes Keresztény lelki gondozói szolgálatnak.

2003. október 7-én a Templomos Lovagrend tiszteletbeli lovaggá fogadja, és a Lovagrend Tiszántúli Komtúriája lelki vezetője 2009-ig.

A Városunk c. újságnak kezdettől fogva munkatársa, az egyházi oldal összeállítója, valamint technikai munkatárs. 2007-től főszerkesztő. Az internetes változat az ő munkája.

2004. október 23-án Gyomaendrőd Város Önkormányzata Gyomaendrődért Emlékplakett kitüntetésben részesítette.

2006. március 27-től tb. kanonok.

2006. december 16-tól a Városunk újság főszerkesztője.

2008. június 28. Hunya községért kitüntető címet kapja.

2009-ben felújíttatja az endrődi templom előtti 200 éves műemlék kőkeresztet

2010-ben felújíttatja az endrődi templom sekrestyét. Felújíttatja a piébánia villanyhálózatának egy részét, valamint a plébániai és a templomban energiatakarékos világításra tér át.

2000-2013-ig nyári szabadsága idején ellátja a görögországi Nafplio lelkipásztori szolgálatát, különös hangsúlyt helyezve a lengyel nyelvű hívekre.

2015. március 23-án püspöke kinevezte az Isteni Irgalmasság Apostoli Lelkiségi Mozgalom egyházmegyei referensévé.

Hobby: Számítástechnika, valamint Lengyelország, mert lengyelül is tud, valamint az utazás.

Az országok, ahol eddig járt: Lengyelország, Németország, Csehország, Szlovákia, Románia, Bulgária, Ausztria, Olaszország, Vatikán, San Marino, Bosznia-Hercegovina, Szlovénia, Horvátország, Szerbia, Macedónia, Montenegró, Ukrajna, Görögország, Törökország, Irán

(Copyright © 2015 Iványi László)

Aktívan eltöltött sikeres szolgálatot kívánunk új beosztásában.

Lejegyezte:
Dr. Varju László

ÜNNEPI KALENDÁRIUM

- December -

December 4: Szent Borbála (Barbara).

Borbála őskeresztény vértanú volt, a középkor egyik legtisztel-
tebb szentje. Pogány római családból származott. Mikor édesapja
megtudja, hogy lánya keresztény lett, dühében egy toronyba zárátja
és éhezteteti, végül -mivel Borbála mindvégig kitart keresztény hite
mellett, apja saját kezűleg fejezi le lányát a város főterén.

A Borbála-ág. Borbála napján sokféle szokás, hogy különféle
gyümölcsfa ágakat (meggy, cseresznye, barack) vágnak és a meleg
szobában vízbe teszik. Ha újévre a gyümölcsfaágak kivirágognak,
úgy tartják, hogy jó gyümölcsstermés várható.

December 13: Szent Luca (Lúcia)

Luca is az őskeresztény vértanúk közé tartozik. Különösen a
szembetegek tisztelik őt védőszentjüként, mert Luca önmagát
vakította meg, csak hogy tisztasági fogadalmát megtarthassa és ne
kelljen férjhez mennie. A keresztényüldözés idején válogatott kín-
zások után ontotta vérért Krisztusért.

A Luca-búza. Luca napján szokás virágcserepekbe búzát vetni.
Ez karácsonyra kizöldül, -ezzel díszítik a családi karácsonyi asztalt,
illetve a templomokban a betlehemet és az oltárokat. A régiek úgy
vélték, ha a Luca-búza sűrűre kelt ki, jó búzatermés várható.

A Luca-naptár. Luca napjától kezdve karácsonyig felírtak min-
den napot, hogy milyen idő volt, száraz avagy csapadékos. A tizenkét
nap a következő év tizenkét hónapjának felelt meg, illetve
annak, hogy melyik hónap lesz esős és melyik száraz.

December 28: Aprószentek.

Aprószentek néven tartja számon a kereszténység azokat a bet-
lehemi gyermekeket, akiket Heródes öletett meg abban a remény-
ben, hogy a Kisjézus is közöttük lesz. Vértanúkként tiszteljük őket.

Aprószenteki vesszőzés. Ezen a napon a szomszédok vesszőt
váltak a kertben és a hozzájuk valami ürüggyel átküldött szom-
szédgyerekeket megkérdezték: „Hányan vótak az Aprószentek?!”
Erre a helyes válasz ez volt: „Száznegyvennégyezren, minden sa-
rokba' egy szakajtóval!” Ha a gyermekek nem tudták a választ, a
szomszéd a vesszővel elporolta a nadrájukat. Úgy tartották, hogy
ettől a gyermekek egész évben egészségesek lesznek.

December 27: Szent János napja.

Ezen a napon az emberek bort visznek a templomba, ahol a pap
mise végén megszenteli. A legenda szerint ugyanis egy alkalommal
János apostolt mérgezett borral akarták megölni, de ő megáldotta
a poharat, és kiitta tartalmát, de semmi baja sem lett tőle. Az em-
berek a megszentelt János-napi bort betegségek idejére tartogatták.

December 29: Szent Tamás püspök napja.

Az ezen a napon vágott disznó zsírjából egy tégelyben eltettek a
kamrába, és úgy tartották, hogy különféle betegségek idején a fájós
testrészt ezzel bekenve, gyógyulást nyernek. „Szent Tamás zsírjá-
nak” nevezte a népnyelv.

December 31: Szent Szilveszter pápa napja.

Ezen a napon készítették a hagyma-naptárt. Ez úgy készült,
hogy néhány hagymát kettéváltak, és rétegeit óvatosan szétszedték.
Kiválasztottak tizenkét körülbelül egyforma hagyma-réteget, egy
papírlapra tették sorban, és mindegyik fölé odaírták egy-egy hónap
nevét. Aztán mindegyikbe tettek egy-egy kiskanál konyhasót. Újév
reggelére egyik másik hagymarétegben megoivad a só, míg másik
részében száraz marad. Így próbálták megjósolni, mely hónapok
lesznek száraz, s melyek csapadékos hónapok az új esztendőben.

Czank Gábor

BIZTATÓ TEHETSÉGEK

Uhrin Andor

A gyomaendrői Kis
Bálint Általános Iskola 4. b
osztályos tanulója, Uhrin
Andor a Békéscsabai Jó-
kai Színházban, a Légy jó
mindhalálig című musical
főszerepére jelentkezett,
két másik fiúval együtt. An-
dor megkapta a lehetősé-
get, elkezdhette próbálni a
főszerepet.

Szeptemberben jelent-
kezett a szereplőválogatás-
ra, ahol gyerekszereplőket
kerestek a darab januári
bemutatójához. Az első
körben kiválóan szere-
pelt, ezért a második kör-
ben Nyilas Misi szerepére
jelölték. Három fiú közül
került kiválasztásra, a két
főszereplő, melyet az idén
nem Andor kapott meg. A
próbák alatt világossá vált mind a rendezőnek, mind a szüleinek,
hogy Andor rendkívül tehetséges, kiváló hangú adottságokkal
rendelkező gyermek, de még csak 9 éves és nagyon érzékeny. Így
édesanyja megbeszélte a rendezővel, Seregi Zoltánnal, hogy idén
nem, de jövő szeptemberben számítanak Andorra a főszerepet il-
letően. Egy darabra való felkészülés rendkívül nagy fizikai teher is.
Heti 5 napon keresztül próbálnak a gyerekek karácsonyig, janu-
árban, a délelőtti órákban is. Andor úgy döntött, hogy idén nem
vesz részt a darabban. Számára fontosabb az iskola, a hegedű és
a néptánc. Am ezekről le kellene mondania. Tavasszal hegedűver-
senyre készül, így döntéshelyzetbe került, és ő döntött.

A rivaldafény helyett, 9 évesen, a biztonságos, megszokott éle-
tet választotta. Igazán bölcs és megfontolt döntés volt ez részéről.

Andor már az anyatejjel szívta magába a zenét, hiszen apukája
hivatásszerűen zenél. A Békéscsabai Művészeti Iskola pedagógusa
és a Békés Megyei Filharmonikusok koncertmestere, első he-
gedűse. Míg édesapja a klasszikus vonalon (olykor a jazz világá-
ban is), addig édesanyja a népzene világában mozog otthonosan.
Andor három éve hegedül és néptáncol. Minden érdekli, nagyon
nyitott a világra, a lehető legtöbb információt és tudást szeretné
magába szívni. Harmadik osztályban, első lett a városi versmondó
versenyen. Gratulálunk és büszkéek vagyunk Andorra! További si-
kereket és hasznos időtöltést, jó tanulást kívánunk neki!

Farkas Sándor

Sándor egy gyomaendrői
származású 22 éves fiatal-
ember, aki jelenleg Budapesten
él. A Békéscsabai Jókai Színház
Színitanházában színész és éne-
kes végzettséget szerzett. az
álmai között áll, hogy egyszer
elismert musical színész és elő-
adóművész legyen.

Sándor már számos rendezvé-
nyen szerepelt Gyomaendrődön
és a Békés megyei városokban,
falvakban. 2015 nyarán rátalált
egy menedzserre, aki a fellépése-
it szervezi, az ősz folyamán pedig egy zeneszerzővel is felvette a
kapcsolatot. Utóbbival a jövőre nézve nagy tervekkel készülnek.

Az itthoni közönség legutóbb a november 28-án megrende-
zett VII. Gyomaendrői Disznótoros és Böllérpálinka Verseny mű-
sorában hallhatta énekelni egykori és mai slágereket.

Gratulálunk eddigi eredményeihez, és sok sikert kívánunk
Neki a továbbiakban is!

Gyoma néprajza

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Egy gyomai gazdaember feljegyzései III.

A sorozat ezen részében a lakodalmi szokáskör egyes darabjaiból adunk közre lánykikérő, lánybúcsúztató verseket, új házások beköszöntőjét. Mivel a lakodalmi szokáskör hazánkban tájanként is rendkívül színes és változatos, különös tekintettel a rigmusokban, beköszöntőkben s egyéb prózai mondókákban, így az itt közölt „darabok”-nak egyi-

kére sem mondhatjuk biztossággal, hogy kifejezetten gyomai eredetű lenne. Különösen a XIX. sz. második felében elterjedt vőfélykönyvek - melyeket kézzel írott változatokban is terjesztettek - hatására sok esetben hasonlóságok mutathatók fel. E közleményben nem célom és nem is lehet célom ezeknek azonosítása.

Leánykérő vers

Engedelmet kérek az eddigi beszélgetésünkről.
- Jó estét kívánok a házi gazdának,
Ismét azonképpen a gazd'asszonyának,
Hogyha reám vetnék becses figyelmeiket,
Meghallgatnák nékem mostan beszéde-
met,
Minthogy a házasság Isten rendelése,
Mert a páratlannak unalmas élete,
Én is tehát mint egy páratlan ifjú,
Fel tudom gondolni mi öröm, mi a bú,
Kigyelmetek lányát házastársul kérem,
Őt választottam el, ővele megérem,
Ha kedves leányok meg nem vetne engem,
Gondolják meg akkor és mondják meg né-
kem,
Hogy fordul a sorsom bura vagy örömré,
Mondják meg hát, soká ne késsenek vele.-

Násznagyír

Adjon az Úr Isten szerencsés jó reggelt,
Hogy ily korán jöttem engedelmet kérek,
Az én házi gazdám éppen most küldte el,
Az ő ígérete nem felejtődött el,
Nohát készüljenek násznagy uraimék,
Légyenek szivesek eljönni mi közzénk.

Szakács asszonyír

Adjon az Úr Isten szerencsés jó reggelt,
Jó szakácsasszonyunk ismét meg jelen-
tem,
Mindenek kész vannak, szakácsasszony
nincsen,
Azért készüljenek jöjjenek el vélem.

Leányos háznál beköszöntő vers

Én egy szép seregnek vagyok vezetője,
Kinek várt örömet óhajt az reménye,
Minden kérés nélkül ez helyet megszálltam,
Egész seregemmel ház előtt megálltam,
Magamra vállaltam a köveccség terhét,
Népem elfoglalta az udvarnak fejét,
Ne talán azt mondják hogy mertem próbál-
ni,
Ilyen sok vendéggel ez helyet megszállni,
Vannak násznagyaim fognak óltalmazni,
Kik is már általam sok jókat izentek,
Tellyes bátorságban ide jönni mertek,
Mert ennek előtte már ők itten jártak,
Egy vagy két izben is szerencsét próbáltak,
Egy bizonyos okból hát én bátran jöttem,
Nem mondhatják, hogy nem is kérdeztem,
Hanem szállást adni ne terheltessenek,
A mi násznagyaink hiven beszélgetnek.
Érdemes násznagy uraimék, lakodalmi
szép nép,
Mai fáradságunk jutalma már ez íész,

Aki most én tölem egy vagy két áldást vész,
Áldja meg az Isten házastultak atyját,
Ki minden dolgokat hiven igazgatják,
Találjanak benne örömet szülei,
Édesedjék véle nemzeti, vérei,
Az Úr Szent Áldását reátok ugy öncse,
Szíve kívánását hogy éppen bé tölcse,
Melyet megád az Úr a benne hívőknek,
Légyetek igazak egymást szeressétek,
Szívemből kívánom én eztet ti néktek

Leány köszöni az ő szüleinek felnevelését

Minden féle rendben lévő tisztelt
vendégkoszoru,
Im látjátok fejemen van immár hervadatlan
koszoru,
Erre kérek fel titeket légyetek csendesség-
ben,
Mig bucsuzásomat végzem a nagy Isten
nevében.-

Kérek hát jó Atyám és kedves Édes Anyám,
Kik voltatok nékem ez életben dajkám,
Kiktől Isten után nyertem életemet,
Néktek köszönhetem e földi léte-
met,
Mint fa a gyümölcsét, mely szépen neveli,
Kedvező időben szépen megérleli,
Mily szépen takarja szép zöld levelével,
Táplálja a napnak árnyékos hevével,
Én a jó Istennek gondviseléséből,
Ily fának születtem meleg kebeléből,
Aki engem nevelt anyai érzettel,
Sokszor megöntözött síró könnyeivel,
Hányszor felsóhajtván felnézvén az égre,
Ismét ugy szorított engemet szívére,
Tudom mily sok baj közt neveltél engemet,
Mindent elkövettél mit csak szüle tehet;
Mily sokkal tartozom felneveléstekér,
Jutalmat Isten adhat csak azokért,
Én is felsóhajtok kérem Istenemet,
Áldja meg szüleim minden vétéseket,
Terjessze ki az Úr rátok, szent áldását,
Nyugossa meg éltetek földön maradását,
Hogy ha pedig lefoly éltetek órája,
Légyen ielketeknek a menny erős vára.
Óh de szívem itt megrezzen hogy ha arra
gondolok,
Hogy kedves jó szüleimtől nemsokára
megváltak,
- Itt kell hagyni kedves szüleimet,
Itt kell hagyni kedves testvérimet,
Nem lehet köztetek tovább maradásom,
Kérem hát tőletek elbocsátásom,
Hogyha ez ideig valamit vétettem,
Vagy pedig tőletek magam sértve érzem,
Én itt ez órában néktek megbocsátok,
Kérlek titeket is nékem meg bocsátok,
Melyért a jó Isten adjon áldást rátok,
Mit tiszta szívemből én néktek kívánok.-
Kedves jó Nagyanyám, néked is kívánom,
Óreg napjaidra az Úr rád vigyázzon,
Mig Istennek tetszik élj jó egészségben,

Élted után pedig légyen helyed a menny-
ben,
Kedves rokonaim s jó szomszédaim,
Elfelejtethetlen jó leány társaim,
Sok bús s vig napokat töltöttem véletek,
Nem tudom ezután leszek é köztetek,
Mert szabaccságomnak van parancsolója,
Aki véle együtt szívemet is birja,
Azért mindenekről engedelmet kérek,
Kívánom az Isten maradjon véletek,
Bucsuzásomnak már véget vetek,
De szerető férjem téged egyre kérlek,
Fogadd velem együtt kedves szüleimet,
Ugy áld meg az Isten mindenkor tégedet.-

Esküvőről hazamenetelkor

Isten kegyelméből már haza érkezünk,
Házi gazdánk körül ismét összegyűltünk,
Itt van kedves fiok közöttünk áll éppen,
De ne ugy tekincsek mint e ma reggeien,
Ó a szent oltárnál esküjét letette,
Kedves jegyesének hűségét ígerte,
Minek mi minnyájan szemtanui voltunk,
Mit is kedves szüleinek mi is által adunk,
Hogy kedves fiok már meg vagyon nősülve,
Kívánom, hogy a jó Isten sokáig éltesse.

Uj asszony beköszöntője

Szerencsés jó napot adjon az Úr Isten,
Már most a Kigyelmed házába beléptem,
Legyen hát szives engemet elfogadni,
Mint szeretett fia hitvesét ugy nézni,
Először felkérem kedves édes anyám,
Fogadjon mint lányát kedves férjem után,
És azután minden hozzátartozói felek,
Legyenek erántam hű engedelmesek.
Hogy én is lehessen hűsége leánya,
Szomorúságában megvigasztalója,
Szívemből kívánom.

II.

Tisztelt jó vendégek kik ide gyűltetek,
Kérlek, szavaimra kissé figyeljetek
Elhagyja a leány jó atyját s anyját,
És követi férjét mint hű élete párját,
Én is így hagyám el szeretett szüleim.
A nevelő házat s jó testvéreim,
Ide jöttem ahol a családi élet,
Ujabb örömetől lelkeim újra ébred,
Hoztam ajándékba menyasszonyi kincset,
Férjem s új szüleim iránt érző szívem,
Ajándékozottok ti is ilyen kincscsel,
Irántam dobogó hön szerető szíveim,
Ilyen érzések közt kérek fogadjatok,
Szeretett jó szülek és kedves rokonok,
Szívemből óhajtom.

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

Kedves Olvasó!

Lapunk novemberi számában egy interjúrészletet közöltünk, melyben Vaszkó Irénke néni felidézte az édesapjától hallott búcsújárás szokásokat, énekeket, különösen a máriaradni zárándoklatra vonatkozóan. Az alábbiakban az interjú második, befejező részét olvashatják.

„Ha falun mentek keresztül rendbe szedték magukat, vagyis megtartották a szabályos sorokat. A búcsúsgazda azt mondta: „A falun keresztények keresztény rendben mennek keresztül, mert tudjátok meg, hogy itt majd sokan kijönnek.” Még egy versszakot énekeltek és nyitlak a kapuk, jöttek ki az utcára az asszonyok. Édesapámék, a búcsúsok a kocsiúton mentek, melyen keresztül a csapadék víz levezetésére itt-ott kis árok volt ásva, keresztben az úton. Erre már figyelmeztetett a búcsúsgazda. Megálltak az énekekkel és mondta: „Itt árok van, itt ugorjunk!” A huncut fiúk meg, akik utoljára jöttek kiabáltak, mert akkor már kinn volt a fél falu a kapukban: „Itt meg szép lány, csodálkozunk! - „Ej, hal!” Aztán nagy vidámság lett és szépen, lassan mentek tovább. Közben a helybeliek odamentek Krisztuskát csókolni. Ezt akkor így mondták. A búcsúsgazda előtt egy fiatal fiú vitte a keresztet és odatartotta az emberek felé, és aki akarta, megcsókolta. Gyerekek, asszonyok, sokan megcsókolták a keresztet, majd „dícsírtessek”-kel elköszöntek. A búcsúsgazda feltartotta az ő kereszttel faragott botját és mondta: „Indulunk tovább” Megindultak a „Te vagy földi éltünk vezércsillagá”-val és a falubeliek is csatlakoztak ehhez a közismert énekhez. Volt aki utánuk ment és együtt énekelt a falu határáig. A falu határán visszafordultak a kísérő lányok, fiúk, a búcsúsok pedig lazább menetben mentek tovább. Majd találtak egy olyan tisztást, ahol kivágott fák voltak, oda le lehetett ülni, megpihentek, vizet ittak. Egy jó fél órát pihentek és akkor a búcsúsgazda szólt, hogy sorakozzanak, megmondta, hogy a következő ének: Máriát dicsérni, hívek jöjjetek! Ezzel elindultak szépen. A másik megállót már a búcsúsgazda tudta, hogy hol állnak meg. Így mentek egészen Békéscsabáig. Mire beértek már délután volt. Fáradtak voltak, porosak is voltak. Ott valahol a búcsúsoknak volt egy megálló. Közösen imádkozták el az esti imát és énekeltek az Égi lantban lévő estvéli éneket:

*A Nap lement, az éj beállt, álom jó szememre,
Jó Istenem viselj gondot alvó gyermekedre.
Hogy kezeid közt szunnyadjak és karjaid közt nyugodjak.
Adj csendes éjt szüleimnek, adj csendes éjt mindeneknek.
Te voltál örömöm e napon, Te voltál reményem,
Benned bízom, s reád hagyom minden reménységem,
És én Téged járva-kelve, fölvirradva vagy lefekve
imádlak, mint jó Atyámat.
Ó Atyám, adj jó éjszakát nekünk is,
szüleinknek is, otthoniaknak is, minden magyarnak! Amen*

Másnap reggel korán keltek, 4 órakor, kicsit összeszedték magukat. Az utánuk jövő kocsik nem ott voltak, ahol aludtak, hanem két parasztgazda adott szállást nekik. A pakkokból

este kivették az enivalókat, de nem is nagyon kellett, mert a csabai katolikusok tudták, hogy jönnek és főztek nekik. 10 embernek főzött egy vagy két család, általában paprikás krumplit. Indultak tovább a csabai utcákon, majd amikor a templom elé értek, keresztet vetettek, és tovább mentek az Aradi út fele. Gyulán keresztül is mentek, ott is várták őket a gyulaiak: Jönnek az endrői búcsúsok! A gyulaiak egy kis koszorút fontak amit ráakasztottak a búcsúskeresztre. Gyuláról kiérve rátértek az aradi útra és ott már nagyobb volt a forgalom. Rendben mentek és énekeltek sorba: Nagyasszonyunk, hazánk reménye, bús nemzeted zokogva esd. Aztán Boldogasszony Anyánk következett, mert már itt közeledtek Radnához. Utközben elmondták a Loretói litániát. A búcsúsgazda elől olvasta, a többiek meg mondták utána: Könyörögj éretünk! Elmondták, hogy Oltalmad alá futunk Istennek szent szülője, meg Szűz szülője Istennek. Ezeket a Mária imákat, amik olyan szépen hangzottak.

Beértek Aradra, az első ima az imakönyvükben az Aradi tizenhárom vértanúért volt. Arad után a lányok szalagot kötöttek a hajukba, a cipőiket lecserélték.

Közeledtek Radnához, mindenki lélekben töltekezett, imádkoztak az

imakönyvből. Megálltak a radnai templom előtt, nagy „Dícsírtessek a Jézus Krisztust” köszöntek. Kinyitlak az ajtók és bementek a templomba a Máriát dicsérni, hívek jöjjetek! énekekkel és akkor csatlakozott hozzájuk a többi búcsús is. Mindenki énekelte. Ó Mária, Isten anyja, énnekem is jó anyám éneket énekeltek. A lányok bal oldalra mentek a Mária oltár elé, a fiúk jobb oldalra a szószék felé.

Így köszöntötték a radnai Szűz Máriát az endrődiek, amikor megérkeztek a templomba:

*Endrődről jövünk, ó Szűz Mária, Téged köszönteni!
Elhoztuk a szívünket, elhoztuk a falunk hitét,
az öregek fájdalmát, a fiatalok örömét
Ó Mária, könyörögj értük is! Amen*

ilyen volt a Radnai búcsú, amennyire én emlékszem.”

Területi oldal

Imák a világból

Avilai Szent Teréz: Adventi ima

Urunk, Jézus Krisztus,
teremts bennünk csendét,
hogy az adventi időben Rád,
a Te szavadra, útmutatásodra,
szeretetedre figyelhessünk.
Teremts bennünk csendét,
hogy lelkünk mélyén meghalljuk
bűnbánatra hívó szavadat!
Teremts bennünk csendét,
hogy meghalljuk az adventi örömhírt:
emberként fogsz megszületni.
Teremts bennünk csendet!
A hit ajándékát elfogadó csendet.
A Te titkaidat elfogadó csendet.
A Te szeretetedet elfogadó csendet.
A Megváltó érkezését váró csendet.
A lélek mélyén megszülető öröm csendjét.
Hiszek, Úram, erősítsd bennem, bennünk a hitet!
Amen

Pilinszky János: Sarokkő (-részlet-)

Isten nem belépett a világba,
hanem beleszületett, semmivel se
másképp és különbül, mint ahogy a
földbe rejtett és hó alatti mag meg-
mozdul, kikel és szárat hajt tavasz-
kor. Semmivel se másképpen – de
hogy ez a másképp önmagában is
mekkora csoda, arról ma még alig
tudunk valamit. Amikor Szent Pál
azt írta, hogy az egész mindenség
áhhítozik a megváltás után, mély-
ségeken többet tudott a mindenség
természetéről, mint azok a „naiv”
tudósok, kik gögjük és depressziójuk
csúcsán úgy vélték, hogy a minden-
ség egy nagy üresjáratú mechanikus

szerkezet, afféle kozmikus vekker, aminek anyagában véletlenül és
főként szervetlenül teng-leng a parányi emberiség, mint holmi kon-
dérnyi ehetetlen masszában.

Ilyen értelemben Jézus születésének és fogantatásának csodája
nemcsak önmagában szívmengető titka létünknek – de egyúttal
arra is ösztökéli az embert, hogy igyekezzen minél mélyebben,
minél szervezettebben és minél organikusabban érteni és szeretni az
univerzumot, a teremtés egészét. [...] Hogy a látszatra élettelen, de
királyian létező kövek és csillagok között ugyan mi is az az össze-
kötő vonal, az a közös áhhítozás, amiről Pál beszél? Hogy vajon mi
is az a tűz, ami Istent teremtő Istenné és megtestesült Istenné tette
– alacsonyította-emelte? Hogy miért is képesek egyes korok valódi
világmodelleket emelni, míg más korok nem? Hogy a nagy csoda
valójában egy „közönséges” csecsemő megszületése. Mert az, hogy
Isten megszületett Betlehemben, igazán nem titka, rejtélye a terem-
tésnek, hanem ennyi titok, születés, rejtély után egyetlen világos
szava, sarokköve, magyarázata.

Rónay György: Annunciáció

Barlangszobád mélyén üdvözlégy Mária, teljes malasztfal.
Angyalszárnyak suhogásában áldott vagy te az asszonyok között.
Kopogtat szíveden a Lélek:
itt az idő a Kígyó fejét széttipomod.

Téged választott kezdettől az Úr, kezdettől várja válaszod.
Téged állított mindensége közepébe, tebenned tornyosulnak tervei.
Egyetlen kis szavadtól függ a Történelem változása.
Nem - mondd, és az üdvösség nagy terve összeomlik,
a próféták reménye hamuvá lesz,
s a Szeretet, mely a parttalan Isten áradni vágyó partjain türemlik,
zokogva visszafordul önmagába.

Barlangszobád mélyén üdvözlégy, így köszönt az anygai.
Eljött a pillanat.

A Pokol Tornácán az ősatyák sóvárgó szíve megremeg,
jövendő nemzedékek lelke sír didergőn,
a sírok lepte Föld vonagló indákat növeszt karokból
s irgalomért sikoltanak a föld alatti emberöltők:

üdvözlégy, kegyelemmel teljes, áldott az asszonyok között.

A Teremtés lélegzetfajtva hallgat,
s Gábrriel szárnyaiban az Isten
várakozása foszforeszkál.

„Kezdetben volt az Ige, az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige,
ő volt kezdetben Istennél. Minden általa lett, nélküle semmi
lett, ami lett. Benne az élet volt, s az élet volt az emberek világossá-
ga. A világosság világít a sötétségben, de a sötétség nem fogta fel.
Föllépett egy ember, az Isten küldte, s János volt a neve. Azért jött,
hogy tanúságot tegyen, tanúságot a világosságról, hogy mindenki
higgyen általa. Nem ő volt a világosság, csak tanúságot kellett ten-
nie a világosságról. (Az Ige) volt az igazi világosság, amely minden
embert megvilágosít. A világba jött, a világban volt, általa lett a
világ, mégsem ismerte föl a világ. A tulajdonába jött, de övéi nem
fogadták be. Ám akik befogadták, azoknak hatalmat adott, hogy
Isten gyermekei legyenek. Azoknak, akik hisznek nevében, akik
nem a vérnek vagy a testnek a vágyából s nem is a férfi akaratából,
hanem Istentől születtek. S az Ige testé lett, és közöttünk élt. Lát-
tuk dicsőségét, az Atya Egyszülöttének dicsőségét, akít kegyelem és
igazság tölt be. János tanúbizonyságot tett róla, amikor azt mondta:
»Ez az, akiről hirdettem: Aki nyomomba lép, nagyobb nálam, mert
előbb volt, mint én.« Mindannyian az ő teljességéből részesültünk,
kegyelmet kegyelemre halmozva. Mert a törvényt Mózes közve-
títette, a kegyelem és az igazság azonban Jézus Krisztus által lett
osztályrészünk. Istent nem látta soha senki, az Egyszülött Fiú nyilat-
koztatta ki, aki az Atya ölen van.”

(Jn 1,1-18)

Hírek a Gyomaendrőd-Csárdaszállás-Hunya Kistérségi Óvodából

Szászorszép Óvodánk Süni csoportjában szeptembertől került bevezetésre a kétnyelvű német nemzetiségi nevelés. A gyermekek életkorához, fejlettségéhez igazodva épül be a német nyelv a mindennapokba. Óvodásaink a játékba és más tevékenységekbe, cselekvési helyzetekbe beépítve ismerkednek a hagyományokkal, a nemzetiségi kultúrával.

Ehhez kapcsolódva került megrendezésre a Márton-nap, amelyet Gyomaendrőd Város Német Nemzetiségi Önkormányzata a Kistérségi Óvoda és a Kis Bálint Általános Iskola együtt szervezett meg a Katona József Művelődési Központban. Óvodás gyermekeink megismerkedtek Szent Márton történetével, az ehhez kapcsolódó szokásokkal. Részt vettek a kézműves tevékenységekben, ahol lámpiont is készítettek. A színpadon német nyelvű dalos játékfűzérrel mutakoztak be.

Örömmel számolunk be róla, hogy óvodáinkban lehetőség nyílt katolikus és evangélikus hitoktatásra. Ezeken a foglalkozásokon a gyermekek saját lelki szintjükön ismerkednek meg bibliai történetekkel, énekekkel és imádságokkal. Játékokkal, énekléssel színesítve sokat beszélgetnek az ünnepekről, szeretetről az emberi kapcsolatokról.

Nagy csoportos gyermekeink részére szervezzük meg a játékos vízhez szoktatást, amelynek helyszíne a Liget Fürdő. Fontosnak tartjuk, hogy kialakuljon bennük a vízbiztonság érzése, s megalapozódjon az úszás elsajátítása. Jó alkalmat teremt arra, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek is eljussanak a fürdőbe.

• Szeretnénk megköszönni, hogy a helyi tűzoltók bemutatták nekünk munkájukat és a tűzoltóautót. Nagy élményt jelentett, hogy a kis ovisok közelről ismerhették meg a felszereléseket, eszközöket.

• Advent idején a Csemetekert, Margaréta és Szászorszép

Óvoda gyermekei és dolgozói együtt öltöztetjük ünnepi díszbe csoportszobáinkat, környezetünket. Közös elkészítjük az adventi koszorút, s a gyertyák fényénél együtt éljük át a várakozás izgalmát és örömet. Minden napra jut valami jótett, jókívánság vagy meglepetés. Ilyenkor igyekszünk még jobban odafigyelni egymásra. A közös, örömteli élmények még jobban összekovácsolják kis közösségeinket.

Karácsonyi készülődés

Mindjárt itt a karácsony. Jön a Jézuska és hoz valamit a jó gyerekeknek.

A szokásos sürgés-forgáson (kész van-e az ünnepi vacsora, feldíszítettük-e a fát, becsomagoltuk-e az ajándékokat?) túllépve hamarosan észrevehetjük az ablakunkon bevilágító betlehemi csillagot és ha jól figyelünk, meghallhatjuk az angyalok örömeinek is. Nyitva van-e a szívünk erre?

Keresztelő János rokonai azt kérdezték egymástól, amikor megéreztek Isten jelenlétét a fiúban: „Mi lesz ebből a gyerekből?”

Most azt kérdezem magamtól: Mi lesz belőlem? Felkészültem az advent során, hogy a holnap megszülető Jézussal találkozzak? Méltó vagyok rá, hogy megálljak az Ő színe előtt?

Remélem, igen. S ha így van, kitérom szívem kapuját, „hadd vonuljon be a dicsőség királya!” (Zsoltár) Jöjj, kis Jézus - szüless meg bennem is!

Adventi Füzet - Szeged, 2015

SPORT

Véget ért az őszi szezon a labdarúgóknál

A tizenötödik fordulóval, november 21-én befejeződött a bajnokság őszi szezonja a Gyomaendrődi FC labdarúgói számára. Az ősszel lejátszott mérkőzések után a középmezőny elején helyezkedik el a csapat. A bajnoki szereplés elfogadhatónak mondható, annak ellenére, hogy voltak igen bántó hazai vereségek. Az egész szezonra jellemző volt, hogy a helyzeteket megteremti a csapat, de a jelentős részét sajnos el is hibázza. A szezon végére talán kicsit leeresztett a gárda, sorozatban három vereséget is elszenvedett, de igaz, ebből kettőt a bajnokesebbek ellen.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2015. 10. 24. Gyomaendrődi FC – Sarkadi Kinizsi LE 1 : 1
G.: Timár K.

A két közel egyforma képességű csapatot mindössze egy pont választotta el a tabellán egymástól. Kiegyenlített játék folyt az első félidőben némi hazai mezőnyfölénnyel. Gólt is csak a Gyomaendrőd lőtt a félidő közepén, így előnnyel fordulhatott. A második félidőben sem változott a játék képe, de most a vendégek szereztek gólt egy igen véleményes büntetővel az első negyedóra végén. Ettől kezdve többet támadott a Sarkad, de újabb gól egyik oldalon sem született. Az endrődi pályán egy-egy találatot jegyzett mindkét csapat, ami a játék képe alapján benne is volt a levegőben. Két hasonló játékerőt képviselő csapat mérkőzésén a pontosztokodásnak vélhetően Sarkadon örültek jobban.

2015. 10. 31. Kunágotai TE – Gyomaendrődi FC 0 : 4
G.: Molnár T.(2), Gábor V., Csapó P.

A kunágotai labdarúgók az utóbbi hetekben igen hullámzó teljesítményt mutattak, nagyarányú hazai vereség, majd nagyarányú idegenbeli győzelem volt a mérleg. Ezen a hazai találkozón is az utóbbi következett be. A vendég, Gyomaendrőd ötlelessen, jól és végre eredményesen játszott. Az első félidő második felében szép gólokat lőttek, Molnár a 30. és a 45., míg Gábor a 41. percben. A második félidő is vendég góllal kezdődött, Csapó lőtte a 48. percben. Ezt követően mezőnyjáték folyt, de már gólok nélkül. A Gyomaendrőd már az első félidőben eldöntötte a mérkőzést a vérszegény támadójátékot nyújtó Kunágota ellen.

2015. 11. 07. Gyomaendrődi FC – Csanádapácai EFC 1 : 3
G.: Molnár T.

A hazai csapat a megszokott nagy lendülettel kezdte a mérkőzést, mint már annyiszor az eddigi hazai összecsapásokon. Ennek lett is eredménye, a 10. percben Molnár megszerezte a vezetést. Ezután is folytatódott a hazai támadások, de újabb gól már nem született. A második félidő második percében egy szabadrúgást bevédett a hazaiak portása. Ez annyira megzavarta a csapatot, hogy tíz percen belül még két pontrúgásból újabb két gólt kaptak. Valódi hidegzuhany!!! Ebből a kábulatból nehezen tért magához a gyomaendrődi gárda, de a mérkőzés végén a kialakított helyzetekből mégis jöhetett volna az egyenlítés, a helyzetek azonban kimaradtak. A forduló meglepetés eredménye született Gyomaendrődön, váratlan, de megérdemelt a vendégcsapat sikere.

2015. 11. 14. Gyomaendrődi FC – Lökösháza KSK 0 : 2
G.: -

A listavezető Lökösháza látogatott ezen a hétvégén Gyomaendrődre. A vendégek mindjárt a mérkőzés elején magukhoz ragadták a kezdeményezést és egy pontrúgásból, kihasználva a hazai védelem elmélázását a vezetést is megszerezték a 9. percben. A hazaiak nem adták fel, vezettek is néhány veszélyes ellen-támadást, de a szépítő gól nem jött össze. A második félidőben sem változott a játék képe. A vendégek az elején egy megpattanó lövésből megszerezték második góljukat. Ezt követően csak

A Gyomaendrődi Judo Klub hírei

FehérDávid és Sóczó Rebeka sikere

Budapesten a Körcsarnok adott otthont a Diák „C” Országos Bajnokságnak november 14-én. A Gyomaendrődi Judo Klubot Fehér Dávid képviselte és a Magyar Kupa bronzérem után ezúttal egy súlycsoporttal fentebb a magyar bajnokságon is harmadik lett. A jó teljesítményt a verseny végén még egy bajnoki éremmel fejezte meg, hiszen a régiók közötti csapatversenyen második lett a Középmagyarországi Régió csapatával.

A korábbi 39 kg-os versenyző ezúttal a 42 kg-os súlycsoportban indult. A legjobb négy közé jutásért két mérkőzést is ipponnal nyert. A döntőért vívott küzdelemben azonban egy korán jött hiba miatt a bronzmérkőzésre kényszerült. A harmadik hely már nem volt kérdés, hiszen ezt a mérkőzést is idő előtt fejezte be.

Az egyéni küzdelmek után következett a régiók közötti csapatverseny. Dávid a közép-magyarországi régió csapatában szerepelve három győzelemmel segítette az esélytelennek tartott csapatot az ezüstéremhez.

Varga István edző: Dávid élete első magyar bajnokságán szerepelt. Szerencsére nem látszott rajta a megilletődöttség. Egy apró hiba ugyan elvette az aranyérem lehetőségét, de mentalitásának köszönhetően a bronzmérkőzésre össze tudta kapni magát! A klub egyik nagy reménysége, hiszen ebben az évben is számtalan érmet tudott szerezni annak ellenére, hogy hónapokon keresztül sérült volt. A következő évnek úgy vágunk neki, hogy az ideai teljesítményt is felülmúljuk!

Egy másik dobogós esemény helyszíne volt Baja. Serdülő „A” - Országos Bajnokságon, 52kg: Sóczó Rebeka - ezüstérmes lett! Gratulálunk!

Minden érdeklődőt sok szeretettel várunk 2015. december 12-én 18 órai kezdettel a Varga Lajos Városi Sportcsarnokba a 10. Gyomaendrődi Judo Gálára!

annyt adtak ki magukból, hogy tartsák az eredményt. A hazaiak nem tudtak újítani, lassú, körülményes játékkal eredménytelenek maradtak. A jobb játékosállománnyal rendelkező Lökösháza ellen papírforma eredmény született, a Gyomaendrőd csak statisztált a vendégek újabb veretlenségi sorozatához.

2015. 11. 21. Békésszentandrás HMSE – Gyomaendrődi FC 1 : 0

G.: -

Az elmúlt hetek gyenge teljesítménye után ismét egy bajnokesebb otthonába látogattak a gyomaendrődi labdarúgók. A mérkőzés első negyedóráját nagyon megnyomták a hazaiak, de ezt az időszakot átvészelték a vendégek és utána teljesen kiegyenlített a játék. Bátran, lendületesen és igen harcosan játszott mindkét csapat, csak a gól hiányzott. A második félidő elején még fokozta a tempót a Békésszentandrás, és egy pontrúgást követően a hazai gólfelelős, Virág bólintott a hálóba. A vendégek hamar magukhoz tértek a gól okozta sokkból és a mérkőzés hátralévő részében ismét kiegyenlített lett a játék. A gyomaendrődi labdarúgók felvették az eléjük dobott kesztyűt, élvezetes és a mérkőzés nagy részében kiegyenlített játékot hozott az összecsapás.

Az újság minden kedves olvasójának és a sportbarátoknak Kellemes Ünnepeket és Boldog Új Évet kíván a Gyomaendrődi FC vezetősége és valamennyi sportolója.

Fülöp Zoltán

Kutyaélet...

Rohamosan közeledett a téli Hűvös szelek fújtak, éjjel fagyott is. Hajnalban leesett az első hó, az emberek fázósan siettek úti céljaik felé.

A kertekben az avaron a puli kutya a szomszéd német juhászkutyával „beszélgetett”.

- Te Kócos! – mit szólsz ehhez a flanchoz?

- Mit kérdeztél Vitéz?

- Hát, arra volnék kíváncsi, hogy mi a véleményed a kutyaruhába bújtatott kis kedvencekről?

- Miért? Hol látsz ilyet?

- Gyakran látok, tegnap például előttünk állt egy autó és egy csinos nő szállt ki belőle, vele volt a pincsi kutya, akin ugyanolyan színű ruha volt, mint a gazdiján.

- Jól megnézhetted - mondta dörögő hangján Kócos.

- Persze, hiszen nem természetes, hogy ruhát hordjon egy kutya!

- Ma már minden más, megváltozott a világ, tudod régen az emberek leginkább munkavégzésre tartottak kutyát, házat őriztünk, tereltünk, kiszimatoltuk a rossz embereket, meg ilyesmi.

- Az már igaz, tényleg erre nem is gondoltam – válaszolt a német juhász.

- Képzeld el, hogy láttam már olyat is, hogy kutya-cipőt húzott a lökött gazdája a kis ölebének a lábára. Jót röhögtem, mikor megjáttam, hogy a nő sétáltatja túsarkú cipőjén billegve, és a szegény kis ölebe is botladozik a kis cipőjében mellette... Ez agyrém!

- Jól jön, ha télen sétálni mennek, hiszen ezek, nem olyan edzettek mint mi.

Itt elhallgatott, mert megjelent a gazdája egy létrával és a ház falához támasztotta, ez nagyon érdekelt Kócos. Egyet-kettőt vakkantott is, mikor meglátta, hogy a gazdi kezében egy fény-fűzér van.

No, gondolta, jön a karácsony, a szeretet ünnepe, melyet fényes pompával szoktak mindig megünnepelni az emberek.

Mikor a gazdi a kinti foglalatossággal végzett, fázósan sietett be a lakásba,

Kócos ismét kereste a szomszéd kutya társaságát, hogy beszélgessenek.

Most ő szólította meg Vitézt:

- Te mit szólsz az emberek ünnepnapjaihoz?

- Én szeretem őket, olyankor én is ünnepi lakomát kapok, no meg beengednek az előszobába és ott egy külön szőnyegen pihenhetek vacsora után. Éjszakára ott is maradok, nem kell kimennem a házamba.

- Télen én is bent alszom – válaszolt Kócos – rendes emberek a gazdáink.

- Igen, így van – képzeld hallottam olyanról, hogy egyesek kidobják a kutyáikat és azok szerencsétlenül kóborolnak, vándorolnak, éhesen fázósan, juj de borzasztó, még rágondolni sem szeretek.

- Nekünk jó dolgunk van itt mindkettőnknek, szerencsére.

A beszélgetést egy autó fékcsikorgása szakította félbe, melyre mindketten hangos ugatással reagáltak.

A terepjáróból kiszállt egy nagydarab kopasz férfi egy hatalmas harci vérebbel, akinek csupa szegecs volt a ruhája, de az még semmi, a kutyának is nagy szegekkel kiverő nyakörve volt.

Becsapta a terepjáró ajtaját és magabiztosan indult

el, pórázon vezetéte a harci kutyáját valahová...

Mikor már látta távolodni a két jó barát, ismét beszédbe elegyedtek.

- Te Kócos, emlékszel még, amikor csak mi voltunk? Nem voltak ilyen tenyésztett ebek,

- Emlékszem, sőt a nagyapám mesélte, hogy mikor ő volt fiatal, sok háznál nem is volt kutya, mostanában divatba jöttünk – mondta kissé rezignáltan, s nevetett.

- Hiába, nagyot változott a világ,

- Nagyot – válaszolt Vitéz.

Még sokáig jól elbeszélgettek mindenféléről, a világ dolgairól, hogy kutyaszemmel hogy látják, mi a véleményük.

Egyszer csak megjelent a szomszéd és megsimogatta Vitéz fejét, aki boldogan megnyalta a kezét.

- Látod, ez az igazi jó élet, a szeretet. Mindketten szeretjük és megbecsüljük egymást.

- Nálunk is így van ez.

- Igen, tudom.

- Akkor miért bánt téged ez a sok flancos inci-finci ölebe, meg véreb?

- Hát, nem is tudom, csak sajnálom őket, hogy természetellenes körülmények között élnek.

- Mondasz valamit – dörögte Kócos.

A levegőző sétám közben figyeltem a két kutyát, hogy milyen jól elbeszélgetnek egymással, sajnos nem értettem, hogy miket mondanak.

Azon gondolkodtam, hogy vajon mindenfajta kutya érti egymás nyelvét?

Mi emberek a földünk más-más részein nem egy nyelven beszélünk, kár, hogy mi nem értjük, mit is akar mondani egy kínai, vagy japán...

Elgondolkodtam, hogy vajon, hogy is volt ez a Bábeli zűrzavar idején?

Amikor az emberek óriás tornyot akartak építeni és sokat veszekedtek, kiabáltak, a nagy hangzavar bántotta a Teremtőt, s megváltoztatta az emberek beszédét, hogy ne értsék egymás szavát.

Igy teremtett békességet, vajon igaz volt? Vagy csak mese?

Mindenki találja ki, hogyan is lehetett...

Benke Mária

Karácsony éjjelén...

Karácsonynak szent estéjén,

a Család együtt ünnepel.

Izgalomtól csillogó szemmel

várjuk, mit hoz az ünnep el?

Boldog békesség, szeretet

járja át a szívünket, s meleget

hoz, mindannyiunknak,

ajándékot is adunk egymásnak.

Az ajándékok bontogatása,

a szép karácsonyi énekek hallgatása,

a fenyő illata, s a finom bejgli

otthonunkban, s nem kell más semmi.

Béke honol a lelkünkben,

jól eső érzés a szívünkben,

a Karácsony a legszebb ünnepünk,

kívánom: legyen ilyen szép mindenütt.

Várjuk az éjféle misét!

Ki nem hagynánk semmiért,

amelynek varázsa, s hangulata

hatalmas szeretet-energia...

Vecsés, 2008. december 24.

Benke Mária

Iges Igek

December

Mákos guba

Félszáraz kifliket karikára vágunk és édes tejjel leforrázunk. A fejesleges tejet leöntjük. Forró olajban kicsit megpirítjuk, majd tálra téve darált mákot szórunk rá, valamint porcukrot vagy mézet. Frissen tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna

GYOMAENDRÖD, SZENT ISTVÁN. U. 61.

Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőterek beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempé, járólapp, márvány, gránit lerakása,
- ill. téglalrakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (guruló, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

A Déli-Farm Kft. továbbra is vár minden kedves régi és új vásárlót takarmány és állattartási eszközöket forgalmazó boltjaiban.

Kínálatunk:

CGF, szója, napraforgódara, nyúl, baromfi, sertés tápok, borjúnevelő tápszerek, koncentrátumok, bányatápok, problémamegoldó készítmények, toxinkötők. Szarvasmarha szaporítóanyag forgalmazása. A rendelés mértékétől függően a termékek kiszállítását is vállaljuk előzetes egyeztetés alapján.

Tavaszi kalászos és kukorica vetőmagok előjegyezhető.

Nyitva tartás:

Hétfő-Csütörtök: 07:30-16:00, péntek: 07:30-15:00

Takarmány:

6791 Szeged-Kiskundorozsma, Kettőshatári út 6. Tel: +36 62 556 130

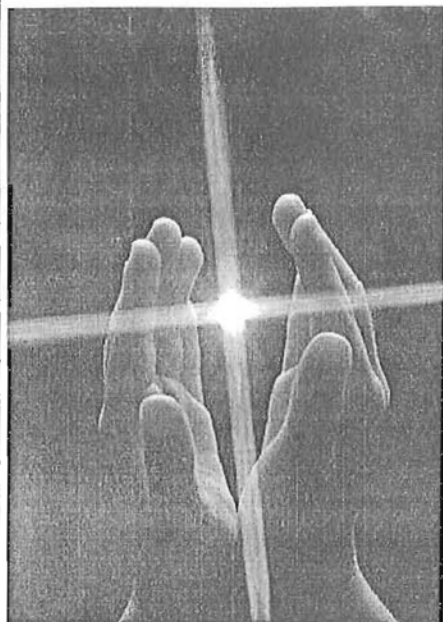
Állattartási eszközök:

6728 Szeged, Dorozsmai út 48. Tel: +36 62 556 120

Minden vásárlónknak Békés Boldog Ünnepeket kívánunk!

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek;
Hiába szállnak angyalok, álmok, évek,
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Guhász Gyula)*

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

TÍMÁR LAJOS gyomaendrői lakos 2015. október 7-én, 79 éves korában a mennyei hazába költözött. Gyászoják családtagjai, rokonai, ismerősei.

VARJÚ LAJOSNÉ SÓCZÓ MARGIT volt endrői lakos, aki Békéscsabán élt, 2015. november 2-án, 88 éves korában megtért Teremtőjéhez. Gyászoják családtagjai, rokonai, ismerősei.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Sírhelymegváltási lehetőség Endrőd katolikus temetőiben!

A Szarvasvégi temető régi gyermekparcellájának szabad részein és a Központi temető köztemető melletti parcellájában is új sírhely-sorokat létesítettünk.

A Szarvasvégi temető előnye, hogy belvizes időszakban is lehet koporsós temetést végezni magas fekvése miatt, a Központinak pedig az, hogy a sírhelyek a temető elején találhatóak.

A sírhelyváltásról érdeklődni az Endrői Plébánián lehet munkanapokon délelőtt 9-től 12 óráig, vagy telefonon a 66/283-940-es számon, illetve az endrodi.plebania@gmail.com e-mail címen.

Területi együttműködések az esélyegyenlőség és felzárkóztatás elősegítése érdekében a Gyomaendrői járás területén

A Miniszterelnökség Közigazgatási Programok Lebonyolítási Főosztálya 2015. július 3-án kelt levelében értesítette Önkormányzatunkat, hogy az ÁROP-1.A.3-2014-2014-0009 számú, „Területi együttműködések az esélyegyenlőség és felzárkóztatás elősegítése érdekében a Gyomaendrői járás területén” c. pályázatunk támogatásban részesült. Az elfogadott elszámolható összköltség 22 millió Ft, a projekt 100 %-os támogatási intenzitású. A Támogatási Szerződés 2015. július 29-én került aláírásra, a projekt megvalósítás időtartama: 2015. augusztus 1. – 2015. november 30.

A projekt rövid ismertetése:

Célja, hogy olyan együttműködés alakuljon ki a Gyomaendrői járáshoz tartozó települési önkormányzatok és a helyi önkormányzatok intézményei, valamint a civil és gazdasági szereplők között, mely a helyi esélyegyenlőségi programokban foglalt társadalmi felzárkóztatás minél hatékonyabb megvalósulását szolgálja a járásszékhely önkormányzat koordinációs tevékenységének köszönhetően.

A járási szintű együttműködés pozitív eredményeként várható a feladatok szervezésének és ellátásának minőségi javulása és a költségfelhasználás ésszerűbbé tétele, így jelentősen javulhat a költséghatékonyság és a problémakezelés színvonala, a kooperáció által sikeresebben megvalósítható a járásban élők társadalmi felzárkózását is szolgáló együttműködések elmélyülése.

A projekt hathatósan elősegíti a Helyi Esélyegyenlőségi Programok intézkedési tervében megfogalmazott teendők megvalósítását, illetve ezek járási szintű összehangolását és koordinálását, ezzel pedig az esélyegyenlőség helyreállítását, javítását járási szinten.

A programterv kialakítását segítették a járás minden önkormányzata és az egyéb érintett gazdasági, illetve civil szereplők között megvalósult találkozók, továbbá az ezen találkozóin elin-

dult párbeszéd.

A projekt keretében létrejött a járás érintett intézményei között egy hosszú távú együttműködés, amely lehetővé teszi az esélyegyenlőségi programok végrehajtásához szükséges koordinációt;

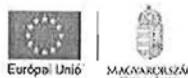
Kialakul és megerősödik a társadalmi párbeszéd a járási hivatal, a járás önkormányzatai, a nemzetiségi önkormányzatok, az egyházak és a civil szervezetek valamint a gazdasági szereplők között.

A projekt során kerekasztal megbeszélések 6 alkalommal és szakmai rendezvények 6 alkalommal kerültek megvalósításra.

2015. 11. 12-én került megrendezésre a projekt záró rendezvény

A projektben vállaltuk együttműködési megállapodások megkötését, illetve elkészül a Járási Esélyteremtő Programterv, melyet a járás települései elfogadnak.

SZÉCHENYI FŐVÁROS

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Európai Szociális Alap

NŐSZÖNKÖR A MAGYAR ÁLLAM
ÉS AZ ELHÍVOTTÁK TÁMOGATÁSÁVAL

GYOMAENDRŐD VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
TERÜLETI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK AZ
ESÉLYEGYENLŐSÉG ÉS A
FELZÁRKÓZÁS ELŐSEGÍTÉSE
ÉRDEKÉBEN A GYOMAENDRŐDI
JÁRÁS TERÜLETÉN

A TÁMOGATÁS ÖSSZEGE:
22,00 MILLIÓ FORINT

Hírek a Rózsahelyi Iskolából

Tátika

A Tátika napján ismét zsúfolásig megtelt az iskola tornaterme szülőkkel, barátokkal, egykori tanítványokkal. A délután főszereplői azok a tanulók voltak, akik hetek óta lázasan készülődtek, zenét kerestek, koreográfiát találtak ki, tánclépéseket tanultak. A lendületes táncok mellett ötletes jelmezeket, maszkokat is láthattak az érdeklődők. A résztvevő osztályok ismét megmutatták közösségük erejét és a kreativitásukat. A lelkes közönség megtapsolhatta a régi és új sztárokat: a Z'Zi Labort, Beatricét, 100 Folk Celsiust, Hungáriát, Flo Ridát, Meghan Trainort, Michael Jackson, Chris Brownt, Kowalskyt meg a Vegát.

Kép: rozsahelyi01 - Túró rudik élőben

Túró rudik élőben

A legügyesebb kerékpárost kerestük!

Jobb időjárást kívánni sem lehetett volna november közepén egy kerékpáros ügyességi versenyhez, melyen részt vettek iskolánk tanulói. Rövid eligazítás, regisztráció, és máris pattanhattak a megfelelő méretű drótszamarakra a versenyzők. Bójákkal kijelölt, nehezített útvonal, és stopperrel mért idő alakította a bringás mezőnyt. A kevésbé sikeresek – hosszú menetidő, bójajönés – sem maradtak keserű szájjal, erről a szervezők csoki szeletei gondoskodtak. A legügyesebbek igazi „versenykerős” kulacsot kaptak a szervezőktől.

Hetedhét Határ Legjobb Kis Matematikusai

2015. november 14-én a Nyíregyházi Főiskolán került megrendezésre a 10. Hetedhét Határ Legjobb Kis Matematikusa, országos matematika verseny. Ebben a tanévben 12 megye 33 intézményéből 116 (2-8. osztályos) tanuló versenyzett a dön-

Timi néni és a kis matekosok

tőben. Iskolánkat a 2. b osztályból öt tanuló képviselte. A versenyt követően a gyermekek megismerkedtek a város néhány nevezetességével. Az ünnepélyes eredményhirdetésre este öt órakerült sor a főiskola nagytermében, ahol megkoronázták a győzteseket és jutalmazták a többi helyezettet, versenyzőt is. Versenyzőink eredményei: Gombkötő Zsófia 8. hely, Paróczai Lili Veronika 11. hely, Papp Máté 13. hely, Rojik Roland 15. hely és Zanyik Zoltán a 16. hely. Felkészítő pedagógusuk Takács Tímea tanítónő volt.

Kész a parkoló

Az iskola kérésére új parkolót építtetett az önkormányzat a főépület déli oldalánál. Remélhetőleg megoldódnak a reggeli csúcsidőszakban a parkolási nehézségek, köszönjük szépen!

Parkoló épült az iskola mellett

A TERROR FOKOZÓDIK

Az utóbbi egy hónap folyamán az Iszlám Állam nevű terror-szervezet sajnálatos és egyben megdöbbentő tevékenységet produkált. Eddig is szörnyűködve hallgattuk a híradásokat, hogy mi minden barbárságot hajt végre a Közel-Keleten. Azonban most már egyre közelebb ér hozzánk.

Először is az orosz katonai beavatkozásra válaszul október 31-én a Sínai-félsziget fölött felrobbantottak egy orosz utasszállító gépet. A pokolgépet a gép felszállása előtt csempészték be, a detonáció következtében a repülőgép a levegőben darabjaira hullott szét. A katasztrófa következtében 224 ember halt meg, mindannyian orosz állampolgárok voltak.

De ez még csak a kezdet volt. November 13-án Párizst érte terrortámadás. Több helyszínen csaptak le: rock koncerten, focimeccsen és vendéglátóhelyeken. Az áldozatok száma eddig összesen 130 fő, Franciaország gyászba borult. Egész Európa megdöbbent: hogy történhetett meg mindez? Mint kiderült, két menekültől is bizonyítható, hogy a menekültáradatot kihasználva szíriai útlevéllel érkeztek az Európai Unió területére. Az is tény, hogy a nyomozás szálai Európa szívébe, Brüsszel egyik arab negyedébe vezetnek, a szervezők között több belga muszlim is akadt.

Úgy tűnik, Európa nem képes megvédeni önmagát. Az uniós vezetőknek ideje lenne ráeszmélniük a helyzet súlyosságára... de lehet már késő...

Hegedűs Bence

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium hírei

Gimnáziumi egység

Pénzsztárjaink

Iskolánk gimnazista diákjai (Sipos Fanni, Uhrin Ágnes, Uhrin Sára és Virág Andrea – 12/A osztályos tanulók) a Pénzsztár Országos Középiskolai Pénzügyi-Gazdasági Versenyen megyei 3. helyezést értek el. A 2013 óta évente megrendezésre kerülő verseny alapvető célja, hogy egy játékos pénzügyi műveltségi verseny formájában hívja fel a középiskolás korosztály figyelmét a pénzügyi kultúra fontosságára, felmérje a fiatalok tudását és tovább bővítse ismereteiket, valamint hozzájáruljon a felnőtt generáció tudatosabb pénzügyi döntéseihez.

A versenyre 4 fős 14-20 év közötti középiskolai csapatok jelentkezhetek magyarországi és határon túli magyar középiskolákból. A békéscsabai Csaba Gyöngyében megrendezett megyei fordulóra két online forduló után jutottak diákjaink. A verseny egyes fordulói során a játékosoknak eltérő típusú és különböző nehézségi szintű feladatsorokat kellett megoldaniuk, amelyhez pénzügyi-gazdasági tájékozottságra, az aktuális pénzügyi-gazdasági folyamatok ismeretére, általános műveltségre és logikus gondolkodásra volt szükségük. Külön öröm, hogy csupán két, szakirányban tanuló („közgés”) diákcsoport előzte meg a lányokat a megyei döntő során. A sikerhez gratulálunk a lányoknak és felkészítő tanárúknak, Malatinszky Zita tanárnőnek.

Irány az Ökocentrum!

Október végén iskolánk emelt biológiát tanuló csoportja általános iskolai tanulókkal kiegészítve Salyné Buza Hajnalka és Tóthné Stibán Erika tanárnők kíséretében ellátogatott Poroszlóra, a Tisza-tavi Ökocentrumba. Elsőként a centrum külső területén élő állatokat nézték meg, majd megtekintették a kiállításokat, felmelve a kilátóra gyönyörködhetek a centrum egész területében. Délután motorcsónakkal mentek a tavon kialakított előadóházakba, ahol beavatták őket a madárgyűrűzés rejtelmébe. A nap végén kipróbálták még a tavi játszóteret, ahol fából épített tutajokon egyensúlyozhattak. Igazán szórakoztató, ugyanakkor hasznos kirándulás volt, az esős idő ellenére nagyon jól érezték magukat a gyerekek, felnőttek egyaránt.

Általános iskola

BMX bemutató iskolánkban

2015.11.05-én Kun Ádám kétszeres világbajnok BMX-es a biztonságos kerékpáros közlekedésről tartott előadást, majd látványos BMX trükköket mutatott be gyermekeinknek.

„Duó dallam nélkül”

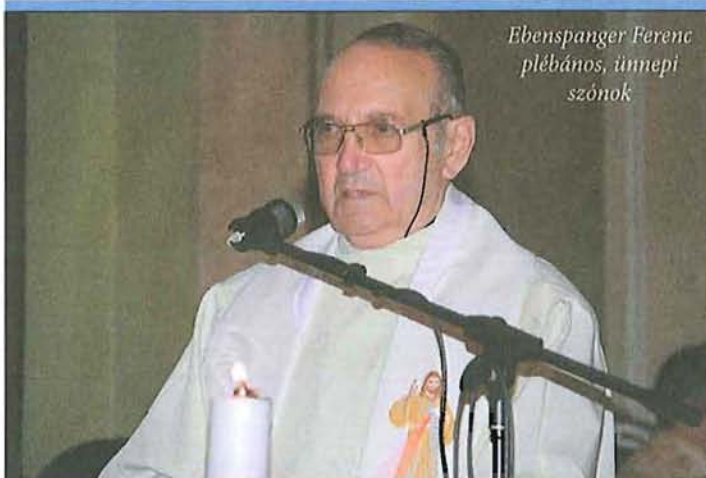
2015. november 17-én a szentesi Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda által megrendezett páros szavalóversenyen vettek részt iskolánk negyedikesei: Tóth Adrienn, Kiszely Borbála, Vári Zsófia, Demeter Adrienn. A verseny nagyon jó hangulatban telt, gyermekeink ügyesen szerepeltek.

Az áldozatokért, az erőszak ellen

Iskolánk diákjai november 16-án megemlékezést tartottak a francia eseményekre reagálva. A reggeli órákban francia trikolórt mintázó poszttereket készítettek, gyertyát gyújtottak, ezzel tiltakoztak a terrorizmus és az erőszak minden formája ellen. Délben - csatlakozva a nemzetközi kezdeményezéshez - egy perces néma csennel adóztak az ártatlan áldozatok emlékének.

Czank Gábor plébános 10 éves papi jubileuma

Ebenspanger Ferenc plébános, ünnepi szónok

Az ünnepelt és édesanyja köszönete a Szűzanyának

A plébános szentségi áldást ad

Az ünnepelt paptestvérei társaságában

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizés szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

Az étterem nyitva 11-21 óráig.

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Kedves vásárlóim!

Decembéri ajánlataim:

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- Kandallók, kályhák, füstcsövek
- Zománcos üstök, üstházak, tartozékok
- Virágföldek, műtrágyák, virágtápok
- Műanyag kukák, hordók, dézsák
- Demizonok, műanyag kannák
- Alu. létrák, talicskák, vödörök
- Egérfogók, patkányfogók, mérgek
- Munkaruhák, gumicsizmák, védőkesztyűk
- Munkavédelmi bakancsok, védősisakok
- Szegek, csavarok, kéziszerszámok
- Kutyá-, macska-, madáreledek, kiegészítők
- Konyhai eszközök, izzók, elemek, stb.

**Várom kedves vásárlóimat!
Boldog karácsonyi ünnepeket
és sikeres újévet kívánok minden
vásárlómnak!**

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Hegedűs Bence * Szerkesztőség címe: 5555 Hunya, Kossuth u. 1. Tel. (06 30) 4798-311 varosunk@gmail.com * Alapítók: †Vaszkó András, †Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Cs. Szabó István, Czank Gábor, Farkas Zoltánné, Fülöp Zoltán, Hunya Jolán, Polányi Éva, Seidl Ambrus, Soczó Géza, Dr. Szonda István, Dr. Varju László, Várfi András * Műszaki szerkesztő: Iványi László * Lapzártá minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap első hétféjéjén, Interneten a hónap 15. napján * Technikai munkatárs: Bukva Csilla * MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88 * <http://www.varosunkujsg.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com szerkesztoseg@varosunkujsg.hu